

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

PEDAGOĢIJAS, PSIHOLOĢIJAS UN MĀKSLAS FAKULTĀTE

STUDIJU VIRZIENA

PSIHOLOĢIJA

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

STUDIJU PROGRAMMAS

BAKALaura STUDIJU PROGRAMMA „PSIHOLOĢIJA” (43310)

PROFESIONĀLĀ BAKALaura STUDIJU PROGRAMMA „PSIHOLOĢIJA” (42310)

PROFESIONĀLĀ MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA „PSIHOLOĢIJA” (46310)

DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA „PSIHOLOĢIJA” (51310)

SATURA RĀDĪTĀJS

1. Studiju virziena raksturojums.....	5
1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar LU kopējo stratēģiju .5	
1.2. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums no Latvijas Republikas interešu viedokļa.....	5
1.3. Studiju virziena attīstības plāns	6
1.4. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam.....	8
1.5. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze	9
1.6. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apraksts.....	10
1.7. Studiju virzienam pieejamie resursi un materiāltehniskais nodrošinājums.....	10
1.8. Sadarbības iespējas Latvijā un ārzemēs studiju virziena ietvaros	11
1.9. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu uzskaitījums.....	13
1.10. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums.....	14
1.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība	29
1.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla nozīmīgākās zinātniskās publikācijas	29
1.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums	30
1.14. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums.....	30
1.15. Informācija par ārējiem sakariem	30
1.15.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām	30
1.15.2. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas	31
1.15.3. Studējošie, kas studējuši ārvalstīs studējošo apmaiņas programmās	31
1.15.4. Ārvalstu studējošo skaits studiju virzienā	32
2. Bakalaura studiju programmas „Psiholoģija” (43310) raksturojums	33
2.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts	33
2.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi	33
2.1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti	33
2.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai	34
2.1.4. Prasības, sākot psiholoģijas bakalaura studiju programmu	37
2.1.5. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas plāns.....	38
2.1.6. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas organizācija.....	44
2.1.7. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas praktiskā īstenošana	45
2.1.8. Vērtēšanas sistēma.....	46
2.1.9. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas izmaksas.....	47
2.2. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam.....	48
2.3. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu studiju programmām.....	50
2.4. Informācija par studējošajiem	55
2.5. Studējošo aptaujas un to analīze	55
2.6. Absolventu aptaujas un to analīze	56
2.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā	60
2.8. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas studiju kursu apraksti.....	61
3. Profesionālā bakalaura studiju programmas „Psiholoģija” (42310) raksturojums.....	156
3.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts	156
3.1.1. studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi	156
3.1.2. studiju programmas paredzētie studiju rezultāti	157
3.1.3. studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai.....	158
3.1.5. Studiju programmas plāns	161
3.1.6. studiju programmas organizācija.....	167

3.1.7. studiju programmas praktiskā īstenošana	168
3.1.8. vērtēšanas sistēma.....	169
3.1.9. studiju programmas izmaksas.....	170
3.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam	170
3.3. Salīdzinājums ar vienu Latvijas un vismaz divām ES valstu atzītu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām.....	173
3.4. Informācija par studējošajiem	180
3.5. Studējošo aptaujas un to analīze.....	181
3.6. Absolventu aptaujas un to analīze	183
3.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā	185
3.8. Studiju kursu apraksti	186
4. Profesionālā maģistra studiju programmas „Psiholoģija” (46310) raksturojums	304
4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts.....	304
4.1.1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi.....	304
4.1.2. Studiju programmas paredzētie rezultāti	305
4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai.....	305
4.1.4. Prasības, sākot studiju programmu.....	306
4.1.5. Studiju programmas plāns	307
4.1.6. Studiju programmas organizācija	314
4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana	317
4.1.8. Vērtēšanas sistēma.....	317
4.1.9. Studiju programmas izmaksas	318
4.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam	318
4.3. Studiju programmas salīdzinājums ar vienu Latvijas un divām Eiropas Savienības valstu studiju programmām.....	320
4.4. Informācija par studējošajiem	322
4.5. Studējošo aptaujas un to analīze.....	322
4.6. Absolventu aptaujas un to analīze.....	323
4.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā	323
4.8. Studiju kursu apraksti	325
4.8.1. Profesionālā maģistra studiju programma „Psiholoģija” (6 semestri).....	325
4.8.2. Profesionālā maģistra studiju programma „Psiholoģija” (4 semestri).....	439
5. Doktora studiju programmas „Psiholoģija” (51310) raksturojums	535
5.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts.....	535
5.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi	535
5.1.2. Studiju programmas paredzētie rezultāti	535
5.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai.....	536
5.1.4. Prasības, sākot studiju programmu.....	536
5.1.5. Studiju programmas plāns	537
5.1.6. Studiju programmas organizācija	538
5.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana	539
5.1.8. Vērtēšanas sistēma.....	540
5.1.9. Studiju programmas izmaksas	541
5.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam	541
5.3. Studiju programmas salīdzinājums ar vienu Latvijas un divām Eiropas Savienības valstu studiju programmām.....	541
5.4. Informācija par studējošajiem	542
5.5. Studējošo aptaujas un to analīze.....	543
5.6. Absolventu aptaujas un to analīze.....	544
5.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā	544
5.8. Studiju kursu apraksti	545
6. Kopsavilkums par studiju virziena attīstības plāniem	599

6.1. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums	599
6.1.1. studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām	599
6.1.2. darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām	599
7. Pielikumi.....	602
7.1. Lēmumi un līgumi	602
7.1.1. Dokumenti par iespēju turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā	602
7.1.2. Prakses līgumi un prakses nolikumi	604
7.1.3. Studiju programmu padomes lēmums par studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšanu	626
7.1.4. Fakultātes domes lēmums par studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšanu	627
7.2. Informācija par akadēmisko personālu.....	629
7.2.1. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades biogrāfijas (CV)	629
7.2.2. Akadēmiskā personāla dalība starptautiskajos projektos, LZP un citu institūciju finansētajos projektos pārskata periodā (2012.-2013. akadēmiskajā gadā).....	777
7.2.3. Akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts pārskata periodā (2012.-2013. akadēmiskajā gadā).....	781
7.3. Diplomu pielikumu paraugi.....	789
7.4. Kvantitatīvie dati par studentiem.....	818
7.4.1. Ārvalstu studējošo skaits	818
7.4.2. Ārvalstīs studējošo skaits.....	818
7.5. Aptauju materiāli	819

1. Studiju virziena raksturojums

1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar LU kopējo stratēģiju

Latvijas Universitātes Stratēģiskajā plānā 2010. – 2020. gadam kā LU attīstības mērķis ir norādīts kļūt par starptautiski atzītu Eiropas un pasaules nozīmes zinātnes universitāti. Saskaņā ar šo plānu ir izstrādāta arī psiholoģijas studiju virziena attīstības stratēģija, kas balstās uz sekojošiem mērķiem:

1. Kļūt par vienu no vadošajiem psiholoģijas studiju centriem Baltijas valstīs, kā konkurētspējas pamatu izvirzot padziļinātu specializāciju klīniskajā psiholoģijā, attīstības psiholoģijā, organizāciju un darba psiholoģijā, psihometrikā, kā arī sociālajā psiholoģijā.
2. Kļūt par Ziemeļeiropas reģionā vadošu psiholoģijas un starpdisciplināru pētniecības centru, specializējoties satiksmes psiholoģijas, izglītības psiholoģijas, ekonomikas psiholoģijas un biheiviorālās ekonomikas un politiskās psiholoģijas pētījumos, kā arī psiholoģiskās novērtēšanas metožu izstrādē, adaptācijā un standartizācijā.

Stratēģija šo mērķu sasniegšanai balstās uz sekojošiem uzdevumiem:

- Paaugstināt studiju virziena ietvaros realizējamo studiju programmu un kursu kvalitāti, regulāri sekojot līdzi aktualitātēm psiholoģijas zinātnē.
- Veicināt programmā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, līdzdalību Latvijas mēroga un starptautiskos projektos un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu; veicināt akadēmiskā personāla mobilitāti un kvalifikācijas celšanu augstākās izglītības un pētniecības institūcijās ārpus Latvijas.
- Paplašināt un izvērst sakarus ar līdzīgām augstākās izglītības programmām Latvijā un ārvalstīs; veicināt studējošo mobilitāti, piesaistot starptautisku pieredzi guvušos studējošos un programmu absolventus pedagoģiskajam un pētniecības darbam.
- Attīstīt sadarbību ar citu sociālo zinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem gan Latvijas robežās, gan starptautiski, kopīgi meklējot finansējumu un realizējot starpdisciplinārus pētniecības projektus, īpašu uzsvāru liekot uz praktiski pielietojamās pētniecības projektiem.

1.2. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums no Latvijas Republikas interešu viedokļa

Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014.-2020. gadam kā viena no prioritātēm izvirzīta cilvēka “drošumspēja”, ar to saprotot Latvijas iedzīvotāju spēju pielāgoties mainīgiem vides,

sociālajiem un ekonomiskajiem apstākļiem, veicinot katra indivīda pilnvērtīgu dalību sabiedrības dzīvē. No prioritātes ietvaros izvirzītajiem pieciem rīcības virzieniem, vismaz četri ir cieši saistīti ar psihologa profesijas pievienoto vērtību sabiedrībai. Rīcības virziens “Cienīgs darbs” sevī ietver sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju konkurētspējas veicināšanu un sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas formu daudzveidošanu. Rīcības virzienā “Stabili pamati tautas ataudzei” starp citiem veicamajiem uzdevumiem minēts atbalsts ģimenei un indivīdiem krīzes situācijās un situācijās, kas saistītas ar dzimumu vardarbību, sniedzot profesionālus sociālā darba pakalpojumus un savlaicīgus sociālās un medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumus (t.sk. krīzes konsultāciju, vardarbības prevencijas un rehabilitācijas atbalsta programmas). Rīcības virzienā “Kompetenču attīstība” kā viena no prioritātēm minēta sociālo zinātņu mācību satura pilnveidošana, kur būtisku lomu spēlē psiholoģijas pamatu apguve jau skolā. Rīcības virzienā "Vesels un darbaspējīgs cilvēks" starp prioritātēm minēti medicīniskās un sociālās rehabilitācijas pasākumi darbspēju saglabāšanai un atjaunošanai, kā arī medicīnisko pakalpojumu kvalitātes uzlabošana psihisko saslimšanu jomā. Tās visas ir aktivitātes, kuras ir neiespējami veikt bez kvalificētu psiholoģijas speciālistu līdzdalības, un kurās jau tagad aktīvi un plaši ir iesaistīti cilvēki ar psihologa kvalifikāciju. Rīcības virzienā "Cilvēku sadarbība, kultūra un pilsoniskā līdzdalība kā piederības Latvijai pamats" minēta virkne veicamo uzdevumu, kas saistīti ar sabiedrības integrāciju, savstarpējo sapratni starp dažādām paaudzēm, etniskajām un interešu grupām, profesijām, teritorijām u. tml. Šādu uzdevumu izpilde nav iedomājama bez atbilstošu, Latvijas kultūrvidei specifisku pētījumu veikšanas sociālajā psiholoģijā, kā arī bez psiholoģijas atziņu integrācijas praktiskās intervencēs, kas vērstas uz konfliktu novēršanu un risināšanu un aizspriedumus mazinošu kontaktu veicināšanu starp dažādām sabiedrības grupām. Nepieciešamība pēc psiholoģijas teorētiskajām atziņām, to praktiska pielietojuma sabiedrības problēmu risināšanā un sabiedrības labklājības veicināšanā, kā arī pēc kvalificētiem speciālistiem, kas šo pielietojumu var nodrošināt, ir acīmredzama gan īstermiņā, gan arī valsts ilgtermiņa attīstībā.

1.3. Studiju virziena attīstības plāns

Aktivitāte	Termiņš	Atbildīgais
1. mērķis: Kļūt par vienu no vadošajiem psiholoģijas studiju centriem Baltijas valstīs	2020	Psiholoģijas nodaļas vadītājs
1.1. uzdevums: Paaugstināt studiju virziena ietvaros realizējamo studiju programmu un kursu kvalitāti	2014	Studiju programmu padome

<p>Veicamās darbības:</p> <p>1.1.1. Turpināt precizēt programmā sasniedzamos studiju rezultātus un pilnveidot programmas struktūru tā, lai nodrošinātu šo rezultātu sasniegšanu</p> <p>1.1.2. Nodrošināt ECTS prasībām atbilstošu studējošo patstāvīgā darba apjomu, pilnveidojot studējošo diskusiju, uzstāšanās, eseju un rakstu rakstīšanas prasmes</p> <p>1.1.3. Izvērst studiju kursu apgūšanas iespējas e-vidē</p>	2014	Programmu direktori
<p>1.2. uzdevums: Paplašināt un izvērst sakarus ar līdzīgām augstākās izglītības programmām Latvijā un ārvalstīs</p>	2015	Programmu direktori
<p>Veicamās darbības:</p> <p>1.2.1. Maksimāli izmantot studējošo mobilitātes programmas un veicināt labāko studējošo līdzdalību tajās</p> <p>1.2.2. Atbalstīt studiju kursu sagatavošanu un vadīšanu angļu valodā, turpināt ārzemju pasniedzēju piesaisti</p>	2015	Programmu direktori
<p>2. mērķis: Kļūt par Ziemeļeiropas reģionā vadošu psiholoģijas un starpdisciplināru pētniecības centru</p>	2020	Psiholoģijas nodaļas vadītājs
<p>2.1. uzdevums: Veicināt programmā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību</p>	2015	Psiholoģijas nodaļas vadošie pētnieki
<p>Veicamās darbības:</p> <p>2.1.1. Informācijas meklēšana un izplatīšana par finansējuma iespējām</p> <p>2.1.2. Vadošo pētnieku un pētnieku komandu veidošana konkrētu projektu realizācijai</p> <p>2.1.3. Pieteikumu gatavošana un iesniegšana finansējuma saņemšanai</p> <p>2.1.4. Individuālu publikāciju plānu izveide un izpildes kontrole (noteikta līmeņa publikāciju skaits gadā)</p>	2015	Psiholoģijas nodaļas pētnieki un vadošie pētnieki
<p>2.2. uzdevums: Attīstīt sadarbību ar citu sociālo zinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem</p>	2014	Psiholoģijas nodaļas vadošie pētnieki
<p>Veicamās darbības:</p> <p>2.2.1. Valsts nozīmes pētniecības centra (kalpaka bulvārī 4) tehniskā aprīkošana un pilnvērtīgas darbības</p>	2014	Psiholoģijas nodaļas pētnieki

uzsākšana 2.2.2. Kopīgu pētnieku komandu veidošana ar centra darbībā iesaistītajiem citu zinātņu pārstāvjiem		un vadošie pētnieki
---	--	---------------------

1.4. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam

Darba devēju aptaujas rezultāti rāda, ka psiholoģijas studiju virziena absolventu prasmes un zināšanas ir labas vai ļoti labas. Darba devēji arī atzinuši, ka pēc prakses vairāki studenti ir pieņemti darbā prakses iestādēs, piemēram, bērnu dzirdes centrā, izglītības iestādēs. Vairāku aptauju komentāros tika izteikts gandarījums, ka viņa darbinieks ir beidzis tieši LU psiholoģijas studiju programmu. Studējošo prakšu vadītāji un darba devēji, novērtējot studentu un absolventu sniegumu, atzīst, ka studējošie un programmu beigušie ir sagatavoti atbilstoši iegūstamajai kvalifikācijai, attiecīgi ir sasniegti programmai izvirzītie mērķi.

Šobrīd pieprasījums pēc speciālistiem ar psihologa kvalifikāciju ir praktiski visās iespējamās specializācijas jomās. Lai arī izglītības iestādēs psihologa štata vieta nav obligāta prasība (izņemot speciālās izglītības iestādes), tomēr daudzas skolas izvēlas pieņemt darbā psihologus. Ierobežojums pašreizējā situācijā ir salīdzinoši zemais atalgojuma līmenis, kas padara darbu izglītības iestādē mazāk pievilcīgu absolventiem. Ar līdzīgām problēmām nākas saskarties veselības aprūpes iestādēm. Tā kā psihologa profesija nav regulēta ārstniecības likumā, Veselības ministrijas finansējums psihologa štata vietām netiek paredzēts un ārstniecības iestādes algo kvalificētus psihologus no iekšējām finanšu rezervēm vai palīgpersonālam paredzētajiem līdzekļiem, kas bieži vien ir ierobežoti. Rezultātā gan izglītības, gan ārstniecības jomā attiecībā uz speciālistiem ar psihologa kvalifikāciju pieprasījums pārsniedz piedāvājumu darba tirgū. Organizāciju psiholoģijas jomā darba tirgū valda labāks līdzsvars. Tā kā lielākā daļa darba vietu ir privātās organizācijās, atalgojuma līmeni un pieprasījuma un piedāvājuma attiecību nosaka tirgus dinamika. Līdz ar ekonomikas pieaugumu var prognozēt stabilu darba vietu skaita kāpumu gan organizāciju konsultāciju uzņēmumos, gan komercorganizāciju personālvadības struktūrās.

1.5. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • Programmas realizācijā strādā pieredzējuši un augsti kvalificēti mācībspēki, kas pozitīvi ietekmē pieprasījumu pēc programmas. • Programmā iesaistīto docētāju augstā pētnieciskā aktivitāte un regulāra piedalīšanās zinātniskās konferencēs, dažādos pētniecības projektos. • Veiksmīga akadēmiskā personāla atjaunošana, gados jauni mācībspēki ar aktīvu pētniecisko un profesionālo darbību. • Docētāju aktīvā zinātniski pētnieciskā darbība skar sabiedrībai aktuālas tēmas . • Labvēlīga studiju vide un veiksmīga pasniedzēju un studentu mijiedarbība studiju procesā, individuāla pieeja studiju procesā • Valsts budžeta finansētas studiju vietas. • Pieejamas nozīmīgas psiholoģijas pētījumu datu bāzes un plaša psiholoģijas bibliotēka, kas ir pieejama arī citu AII studējošajiem. • Pieejama mūsdienīga e-studiju vide • Darba devēji kā supervizori un prakses vadītāji tiek iesaistīti prakses nodrošināšanā • Sadarbība pētniecībā ar citām augstskolām un organizācijām. • Pasniedzēju labās svešvalodu zināšanas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vajadzība atjaunot un papildināt materiāli tehnisko nodrošinājumu • Netiek izmantotas visas studējošo un mācībspēku apmaiņas iespējas. • Varētu vairāk iesaistīt studentus docētāju un doktorantūras studentu pētnieciskajā darbībā • Stundu pasniedzēju- praktiķu piesaistīšana tiek ierobežota nepietiekama finansējuma dēļ. • Fakultātes ģeogrāfiskais novietojums ārpus Rīgas centra, kas apgrūtina iespējas studējošiem elastīgāk izvēlēties C-daļas studiju kursus. • Visos studijuursos nav pieejama mūsdienīga literatūra latviešu valodā. • Latvijā nav pietiekami daudz standartizētu psiholoģiskās novērtēšanas metožu studējošo lietošanai mācību procesā.
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> • Iespējas piesaistīt līdzekļus, lai nodrošinātu studiju procesu ar jaunākajām tehnoloģiskajām iekārtām. • Sagatavojot studiju kursus angļu valodā, iespējas piesaistīt ārzemju studentus. • Ārvalstīs studējošo LU studentu pieredzes izmantošana studiju programmas pilnveidē. • Iespējas organizēt starpdisciplinārus pētījumus ar citām fakultātēm. • Iespējas apgūt studiju kursus citās augstskolās un veidot kopīgas programmas • Iespējas paplašināt mācībspēku un studējošo apmaiņu • Iespējas piesaistīt vieslektorus, sadarbojoties ar citu AII psiholoģijas programmām. • Iespējas palielināt maksas studentu skaitu 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepietiekams finansējums jaunu profesionāļu iesaistīšanai programmas realizācijā un pienācīgai prakses vadītāju darba apmaksai • Studēt gribētāju skaita samazināšanās. • Studentiem pieaug iespējas izvēlēties līdzīgas programmas Latvijā un ārvalstīs, kas var mazināt potenciālo studentu skaitu. • Psihologu skaita pieaugums un potenciālo darba vietu samazināšanās konkurences apstākļos. • Valsts finansēto studiju vietu skaita samazināšanās.

1.6. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apraksts

Studiju procesa kvalitātes un vadības nodrošināšanas sistēmas galvenais mērķis ir garantēt programmas satura atbilstību psiholoģijas zinātnē pastāvošajām prasībām, profesijas standartiem, kā arī Latvijas un Eiropas Savienības darba tirgus prasībām.

Kvalitātes kontrole un vadīšana psiholoģijas studiju virzienā notiek sekojošā veidā:

- pieņemot darbā pēc iespējas augsti kvalificētu akadēmisko un palīgpersonālu;
- konsekventi organizējot iespējas gūt atgriezenisko saikni par studiju procesu no studentiem (aptauju un diskusiju formā);
- regulāri vērtējot un pilnveidojot studiju programmas;
- regulāri vērtējot akadēmisko personālu pēc pētniecības un studiju darba rezultātiem;
- vērtējot akadēmiskā personāla darba efektivitāti, kompetenču attīstību un kvalitātes pilnveidošanas uzdevumu izpildi.

Studiju programmas iekšējās kvalitātes kontroli veic Psiholoģijas nozares studiju programmu padome un tiešie programmas īstenotāji – Psiholoģijas nodaļa, šo darbu koordinē un vada LU Kvalitātes vadības un audita departaments un LU Akadēmiskais departaments. Akadēmiskā personāla vērtēšanu pēc pētniecības un studiju darba rezultātiem, kā arī darba efektivitātes, kompetenču attīstības un kvalitātes pilnveidošanas uzdevumu izpildes vērtēšanu veic Psiholoģijas nodaļas vadītājs ikgadējo pārrunu laikā, balstoties uz akadēmiskā personāla individuālā darba gada atskaites analīzi.

1.7. Studiju virzienam pieejamie resursi un materiāltehniskais nodrošinājums

Psiholoģijas studiju virziena materiāltehnisko bāzi veido Psiholoģijas nodaļas un LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes materiāltehniskais nodrošinājums. Psiholoģijas nodaļas studiju biroja telpā studentu vajadzībām ir aprīkoti 4 datori un divi printeri, datori ir pieslēgti internetam, fakultātes ēkā darbojas arī bezvadu internets. E-studiju vide (Moodle) dod studentiem piekļuvi mācību materiāliem un informācijai arī mājās, kā arī ir iespēja kontaktēties ar pasniedzējiem. Psiholoģijas nodaļas studiju birojā studentiem ir iespējas izstrādāt un noformēt studiju darbus, apstrādāt pētījumu datus, izdrukāt nepieciešamos materiālus, iepazīties ar noslēguma darbiem. Daži lekciju kursi tiek docēti speciāli ierīkotās PPMF datorklasēs: fakultātē ir 5 datorklases ar 96 darba vietām studentiem.

LUB izglītības zinātnes un psiholoģijas bibliotēkā un nelielā bibliotēkā psiholoģijas nodaļā pieejama Latvijā izdotā zinātniskā periodika psiholoģijā un vairāki tūkstoši oriģināldarbi galvenokārt angļu valodā, kā arī Latvijā un Krievijā izdotās psiholoģijas grāmatas. Tā kā pēdējos gados studentiem ir nodrošināta brīvpieeja zinātnisko pētījumu datu bāzēm, piemēram, [EBSCO](#), Eastview Social Sciences & Humanities, Ebrary, SAGE Journals Online u.c., bibliotēka vairs neabonē psiholoģijas ārzemju periodiskos izdevumus papīra formātā, jo šajās datu bāzēs ir pieejami visi līdz šim abonētie izdevumi. **Studentiem un Universitātes mācībspēkiem ir iespējams piekļūt** LU abonētajām un izmēģinājuma datubāzēm no sava mājas vai personīgā datora. Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā lietotājiem brīvi ir pieejamas 18 datorvietas.

Psiholoģijas studiju programmām īpaši nozīmīgi ir tas, ka LU bibliotēkai ir iespēja abonēt psiholoģijas pētījumu datu bāzi *Psych Articles*, kurā ir apkopoti vairāk kā 150 tūkstoši zinātniski, akadēmiski un pētnieciski pilna teksta raksti no vairāk kā 70 zinātniskajiem izdevumiem Amerikā, Kanādā un Eiropā, un, izstrādājot savus pētnieciskos darbus, studenti var vadīties pēc visjaunākās informācijas un tāpat ir pieejama informācija par vēsturiski svarīgiem pētījumiem. Ņemot vērā līguma noteikumus, šī datu bāze ir pieejama psiholoģijas nodaļas un PPMF bibliotēkas datoros, kur to ir iespējams izmantot arī citu augstskolu studentiem. Bibliotēkā ir pieejams arī Psiholoģijas nodaļas akadēmiskā personāla veidots un vadītais EBSCO datu bāzē iekļautais žurnāls „Baltic Journal of Psychology”. Studentiem ir pieejamas arī LU Bibliotēkas veidotās datu bāzes: LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāze, LU bakalaura un maģistru darbu datubāze, LU disertāciju datubāze, kā arī psiholoģiskās novērtēšanas metožu un psiholoģijas pētījumos izmantoto aptauju katalogs.

1.8. Sadarbības iespējas Latvijā un ārzemēs studiju virziena ietvaros

Studējošo mobilitātes veicināšana ir viens no svarīgākajiem programmas attīstības uzdevumiem tuvākajam periodam. Tiek attīstītas diskusijas, kā labāk piesaistīt ārvalstīs studējošos. PPMF ir noslēgti divpusējie Erasmus līgumi ar Mykolas Romeris Universitāti Lietuvā, Tallinas Tehnoloģiju Universitāti Igaunijā, Konstances Universitāti (Vācija) un Kopenhāgenas Universitāti (Dānija) par psiholoģijas virzienā studējošo un mācībspēku apmaiņu. LU ietvaros ir panākta sadarbība ar Tartu un Viļņas Universitātēm par sadarbību studijās un pētniecībā, studējošo un mācībspēku apmaiņu un nākotnē tiek plānota vēl ciešāka sadarbība ar šo augstskolu psiholoģijas nodaļām. Psiholoģijas studiju virziena attīstības plānos ir īpaši strādāt pie sadarbības augstskolu tīkla paplašināšanas.

Notiek darbs pie atsevišķu studiju kursu sagatavošanas angļu valodā un plānots plašāk reklamēt studiju iespējamību ārvalstu studentiem. Šobrīd ārvalstu studējošajiem studijas psiholoģijas

virzienā būtu viegli pieejamas individuālai apguvei studiju kursus angļu valodā izmantotās literatūras dēļ. Profesionālo kursu un prakses apguve varētu būt sarežģītāka, jo tai nepieciešama valsts valodas prasme ļoti labā līmenī. Psiholoģijas studiju virziena programmu izvērtēšanā psiholoģijas studiju padomē ilgus gadus piedalās Toronto Universitātes profesore, LU goda doktore prof. S.Miezīte. Personāla svešvalodu zināšanas ir labas, visi pasniedzēji brīvi lasa angļu vai vācu valodā, lielākā daļa lasa un var vadīt lekcijas krievu valodā, angļu valodā var vadīt lekcijas apmēram 50 % mācībspēku. Programmā iesaistītie mācībspēki aktīvi darbojas dažādās Latvijas profesionālās organizācijās, piemēram, Latvijas psihologu apvienībā, kā arī starptautiskās asociācijās, piemēram, Eiropas Psiholoģiskās izpētes asociācijā (EAPA). Dalība šajās organizācijās dod iespēju sekot jaunākajam psiholoģijas zinātnē un ir labs pamats tālākās sadarbības un kopīgu projektu attīstībai. PPMSP personāla sadarbība ar citām augstskolām un organizācijām Latvijā notiek dažādu pētniecības un apmācības projektu (tai skaitā starpnozaru) ietvaros. Ar ārzemju augstskolām un organizācijām sadarbība notiek gan starppersonu, gan organizāciju līmenī.

1.9. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu uzskaitījums

Nr. p.k.	Studiju programmas nosaukums	Studiju programmas kods	Studiju programmas īstenošanas ilgums (gadi)	Studiju veids, forma (PLK, NLK, NLN)	Studiju apjoms (KP)	Iegūstamais grāds un/kvalifikācija	Programmas direktors
1.	Bakalaura studiju programma „Psiholoģija”	43310	3 gadi 3,5 gadi	PLK NLK	120	Sociālo zinātņu bakalaura akadēmiskais grāds psiholoģijā	Dr.psych, doc.Anika Miltuze
2.	Profesionālā bakalaura studiju programma „Psiholoģija”	42310	4 gadi 4,5 gadi	PLK NLK	160	profesionālais bakalaura grāds psiholoģijā un psihologa asistenta profesionālā kvalifikācija	Dr.psych., doc. Anda Upmane
3.	Profesionālā maģistra studiju programma „Psiholoģija”	46310	2 gadi vai 3 gadi	PLK PLK	80 120	Profesionālais maģistra grāds psiholoģijā un psihologa kvalifikācija	Dr.psych., asoc.prof. Ieva Bite
4.	Doktora studiju programma „Psiholoģija”	51310	3 gadi 4 gadi	PLK NLK	144	Sociālo zinātņu doktora grāds psiholoģijā	Dr.psych., profesore Malgožata Raščevska

1.10. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums

	Vārds	Uzvārds	Grāds/kvalifikācija	Amats	Ievēlēšanas vieta	Īstenojamie studiju kursi, moduļi un programmas
1.	Imants	Juris	Aivars	Dr.biol.	Profesors	LU BiolP049 Psihes bioloģiskie pamati I KP.: 2 Biol1050 Psihofizioloģija KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK
2.	Jūri	Allik	PhD psihol.	Profesors	Tartu Universitāte	Psih7038 Mūsdienu psiholoģijas teorijas V (Personības, sociālās un organizāciju psiholoģijas teorijas) KP 2 37301 Psiholoģija (DOK)/ [PLK]
3.	Ludmila	Apsīte	Dr.filoz.	Docente	LU	Filz1024 Filozofijas pamati KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK
4.	Ivars	Austers	Dr.psihol.	profesors	LU	Psih2023 Starpkultūru psiholoģija KP.: 2 Psih3041 Eksperimentālā psiholoģija [Psih B] KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK PsihK001 Kursa darbs I KP.: 2 PsihK002 Kursa darbs II KP.: 2 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK PsihN001 Bakalaura darbs KP.: 10 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK Psih5133 Sociālā izziņa KP.: 2 Psih6010 Maģistra darbs II [Psih M] KP.: 11 Psih5338 Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija I KP.: 2 Psih6029 Maģistra darbs [kopējais 20479] KP.: 24 Psih6339 Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija II KP.: 2 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad Psih7045 Promocijas darbs psiholoģijā I KP 20 Psih7046 Promocijas darbs psiholoģijā II KP5 Psih7047 Promocijas darbs psiholoģijā III KP20 Psih7048 Promocijas darbs psiholoģijā IV KP15

						Psih7049 Promocijas darbs psiholoģijā V KP5 Psih7050 Promocijas darbs psiholoģijā VI KP15 Psih7051 Promocijas darbs psiholoģijā VII KP20 Psih7034 Promocijas eksāmens II – specializācijas nozares psiholoģijā KP 2 Psih7026 Mūsdienu psiholoģijas teorijas I:Psiholoģijas vēstures un zinātnes filozofijas mūsdienu izpratne KP.: 4 Psih 7035 Akadēmiskā darbība psiholoģijā KP 8 37301 Psiholoģija (DOK)/ [PLK]
5.	Anita	Auziņa	M.izgl.zin.	Asistente	LU	ValoP105 Svešvaloda (angļu valoda) I KP.: 4 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK
6.	Ieva	Baumane	PhD psihol.	docenta p.i.	LU	Psih5030 Organizāciju psiholoģijas teoriju un metožu izmantošana skolās, klīnikās un organizācijās [Psih M] KP.: 2 Psih5354 Organizāciju personālvadība KP.: 2 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad Psih1062 Prakse IV KP.: 8 PsihP070 Prakse II [PsihA P] KP.: 10 PsihP071 Prakse III [PsihA p] KP.: 8 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK
7.	Baiba	Bela	Dr.soc.zin.	asoc.profesore	LU	SociP046 Sociālā antropoloģija KP:2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK
8.	Rasa	Beliauskaite	PhD psihol.	Profesore	Viļņas Univeristāte	Psih5345 Bērnu psihoterapija KP.: 2 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad
9.	Maija	Biseniece	Dr.paed.	Docente	LU	PsihP068 Saskarsmes izpēte grupās [PsihA P] KP.: 2 PsihP073 Psiholoģiskā konsultēšanas pamati [PsihA P] KP.: 4 Psih6021 Grupu vadīšanas prakse KP.: 2 PsihP069 Prakse I [PsihA P] KP.: 2 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad Psih5028 Grupu vadīšanas metodes [Psih M] KP.: 2 Psih6345 Ģimenes psihoterapija KP.: 2 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad Psih4016 Sociālpsiholoģiskā treniņa vadīšanas metodes KP.: 2 2049D Sociālais pedagogs (PBSP)/ [PLK] 2049D Sociālais pedagogs (PBSP)/ [NLN] Psih1064 Sociālo prasmju treniņš KP.: 2

						PsihP259 Prakse III KP.: 10 Psih1058 Grupu vadīšanas metodes KP.: 4 PsihK001 Kurša darbs I KP.: 2 PsihK002 Kurša darbs II KP.: 2 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih2030 Kurša darbs [Psih B] KP.: 4 PsihN001 Bakalaura darbs KP.: 10 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK
10.	Ieva	Bite	Dr.psihol.	asoc.profesore	LU	Psih5014 Attīstības psiholoģija [Psih M] KP.: 2 Psih5017 Psihoterapijas teorijas un metodes I [Psih M] KP.: 2 Psih6005 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās I [Psih M] KP.: 7 Psih5015 Krīžu un vardarbības psiholoģija [Psih M] KP.: 3 Psih5018 Psihoterapijas teorijas un metodes II [Psih M] KP.: 2 Psih6006 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās II [Psih M] KP.: 7 Psih6023 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās II KP.: 9 Psih6029 Maģistra darbs [kopējais 20479] KP.: 24 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad Psih7031 Seminārs Klīniskā psiholoģijā KP 4 Psih7045 Promocijas darbs psiholoģijā I KP 20 Psih7046 Promocijas darbs psiholoģijā II KP5 Psih7047 Promocijas darbs psiholoģijā III KP20 Psih7048 Promocijas darbs psiholoģijā IV KP15 Psih7049 Promocijas darbs psiholoģijā V KP5 Psih7050 Promocijas darbs psiholoģijā VI KP15 Psih7051 Promocijas darbs psiholoģijā VII KP20 Psih7034 Promocijas eksāmens II – specializācijas nozares psiholoģijā KP 2 Psih7031 Seminārs Klīniskā psiholoģijā KP.: 4 Psih 7035 Akadēmiskā darbība psiholoģijā KP 8 Psih 7040 Mūsdienu psiholoģijas teorijas IV (Attīstības un klīniskās psiholoģijas teorijas) KP 2 37301 Psiholoģija (DOK)/ [PLK]
11.	Ilze	Damberga	Dr.psihol.	Docente	LU	Psih1064 Sociālo prasmju treniņš KP.: 2 PsihK001 Kurša darbs I KP.: 2 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih1033 Vispārīgā psiholoģija [PM] KP.: 2 20494 Angļu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] [NLK] 20496 Vizuālās mākslas skolotājs (PBSP)/ [PLK] [NLK]

						<p>20498 Latviešu valodas un literatūras skolotājs (PBSP)/ [PLK] [NLK] 2049B Pirmsskolas skolotājs (PBSP)/ [PLK] [NLK] 2049D Sociālais pedagogs (PBSP)/ [PLK] 2049I Vācu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 204C3 Mājturības un tehnoloģiju, mājsaimniecības skolotājs (PBSP)/ [PLK] [NLK] 204C4 Sporta skolotājs (PBSP)/ [PLK] [NLK] 204C5 Informātikas un programmēšanas skolotājs (PBSP)/ [PLK][NLK] 204C6 Sākumizglītības skolotājs (PBSP)/ [PLK] [NLK] 204C7 Kulturoloģijas skolotājs (PBSP)/ [PLK] [NLK] 204C9 Speciālās izglītības skolotājs/ skolotājs logopēds (PBSP)/ [NLK] Psih1042 Ievads psiholoģijā I [Psih B] KP.: 4 Psih3042 Psihosomatika [Psih B] KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih2127 Pedagoģiskā psiholoģija KP.: 2 20482 Pedagoģija (BSP)/ [PLK]NLN 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih3224 Kurša darbs II [Psih B] KP.: 3 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK PsihP156 Bērnu psiholoģiskā izpēte [PsihA P] KP.: 4 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad Psih1045 Ievads psiholoģijā II* KP.: 3 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK 20494 Angļu valodas skolotājs (PBSP)/ [NLK] Psih3030 Valodas un runas psiholoģija KP.: 2 PsihN001 Bakalaura darbs KP.: 10 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK</p>
12.	Gundega	Demidova	M.psihol.	Pasniedzēja	Nav	<p>Psih5035 Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām [Psih M] KP.: 2 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad</p>
13.	Ķirts	Dimdiņš	PhD psihol.	Profesors	LU	<p>Psih2036 Sociālā psiholoģija KP.: 4 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih5020 Personības un sociālā psiholoģija II [Psih M] KP.: 2 Psih6030 Maģistra darbs [kopējais 2049Y] KP.: 24 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad</p>

						<p>2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad Psih5002 Sociālā psiholoģija [VadZ M] KP.: 4 20726 Vadības zinības (MSP)/ [PLK] PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 PsihK002 Kurša darbs II KP.: 2 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih1045 Ievads psiholoģijā II* KP.: 3 20494 Angļu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] [NLK] 20496 Vizuālās mākslas skolotājs (PBSP)/ [PLK] [NLK] 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih3230 Sociālā psiholoģija [Peda B] KP.: 2 20482 Pedagoģija (BSP)/ [PLK] [NLN] 2049D Sociālais pedagogs (PBSP)/ [PLK] [NLN] PsihN001 Bakalaura darbs KP.: 10 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK Psih7045 Promocijas darbs psiholoģijā I KP 20 Psih7046 Promocijas darbs psiholoģijā II KP5 Psih7047 Promocijas darbs psiholoģijā III KP20 Psih7048 Promocijas darbs psiholoģijā IV KP15 Psih7049 Promocijas darbs psiholoģijā V KP5 Psih7050 Promocijas darbs psiholoģijā VI KP15 Psih7051 Promocijas darbs psiholoģijā VII KP20 Psih7034 Promocijas eksāmens II – specializācijas nozares psiholoģijā KP 2 Psih7026 Mūsdienu psiholoģijas teorijas I:Psiholoģijas vēstures un zinātnes filozofijas mūsdienu izpratne KP.: 4 Psih 7035 Akadēmiskā darbība psiholoģijā KP 8 37301 Psiholoģija (DOK)/ [PLK]</p>
14.	Maija	Dūka	M.psihol.	lektora p.i.	Nav	<p>Biol1047 Psihes bioloģiskie pamati II KP.: 2 PsihK001 Kurša darbs I KP.: 2 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 Psih2030 Kurša darbs KP.: 4 PsihN001 Bakalaura darbs KP.: 10 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK</p>
15.	Kamita	Eglīte	M.biol.	Lektore	LU	<p>BiolP049 Psihes bioloģiskie pamati I KP.: 2 Biol1050 Psihofizioloģija KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK</p>

16.	Ināra	Erdmane	Dr.psihol.	Pasniedzējs	Nav	<p>Psih5016 Psihodrāma [Psih M] KP.: 2 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad</p>
17.	Anda	Gaitniece- Putāne	Dr.psihol.	Docente	LU	<p>Psih1064 Sociālo prasmju treniņš KP.: 2 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK</p> <p>Psih1033 Vispārīgā psiholoģija [PM] KP.: 2 20494 Angļu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20498 Latviešu valodas un literatūras skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20496 Vizuālās mākslas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 2049B Pirmsskolas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 2049D Sociālais pedagogs (PBSP)/ [PLK] 2049I Vācu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 2049D Sociālais pedagogs (PBSP)/ [PLK] 2049I Vācu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 204C3 Mājturības un tehnoloģiju, mājsaimniecības skolotājs (PBSP)/ [PLK] 204C5 Informātikas un programmēšanas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 204C4 Sporta skolotājs (PBSP)/ [PLK] 204C6 Sākumizglītības skolotājs (PBSP)/ [PLK] 204C7 Kulturoloģijas skolotājs (PBSP)/ [PLK]</p> <p>Psih1057 Stresa vadīšana KP.: 2 20004 Brīvās izvēles studiju programma (Prof)/ [PLK]</p> <p>Psih2038 Saskarsmes psiholoģija [PM] KP.: 2 22513 Vācu filoloģija [HZF] (BSP)/ [PLK] 22514 Franču filoloģija [HZF] (BSP)/ [PLK]</p> <p>Psih3040 Diferenciālā psiholoģija KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK</p> <p>PsihP043 Personības izaugsmes treniņš KP.: 2 Psih2035 Prakse I [Psih B]** KP.: 4 PsihK001 Kurša darbs I KP.: 2 PsihK002 Kurša darbs II KP.: 2 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih2030 Kurša darbs [Psih B] KP.: 4 PsihN001 Bakalaura darbs KP.: 10 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK Psih2038 Saskarsmes psiholoģija [PM] KP.: 2 22515 Somugru studijas [HZF] (BSP)/ [PLK] 22522 Angļu filoloģija [HZF] (BSP)/ [PLK] [NLN]</p>

18.	Jānis	Grants	Dr.psihol.	Pasniedzējs	Nav	Psih5017 Psihoterapijas teorijas un metodes I [Psih M] KP.: 2 Psih5018 Psihoterapijas teorijas un metodes II [Psih M] KP.: 2 Psih5019 Standartizētās aptaujas personības izpētē [Psih M] KP.: 2 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad Psih6030 Maģistra darbs [kopējais 2049Y] KP.: 24 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad
19.	Sandra	Kalniņa	M.paed.	Lektore	LU	ValoP105 Svešvaloda (angļu valoda) I KP.: 4 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK
20.	Henrijs	Kaļķis	Dr.vadz.	docenta p.i.	LU	VadZ1022, Uzņēmējdarbības pamati KP.: 2 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK
21.	Aleksandrs	Koļesovs	Dr.psihol.	Docents	LU	Psih2018 Psihometrika KP.: 2 Psih3057 Pētniecības metodoloģija psiholoģijā [Psih PB] KP.: 2 Psih2018 Psihometrika KP.: 2 Psih3356 Vides psiholoģija** KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih5057 Organizāciju psiholoģija** KP.: 2 20766 Grāmatvedība un audits (PMSP)/ [PLK] 20767 Grāmatvedība un audits (PMSP)/ [PLK] Psih6030 Maģistra darbs [kopējais 2049Y] KP.: 24 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad PsihK001 Kursa darbs I KP.: 2 PsihK002 Kursa darbs II KP.: 2 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK PsihN001 Bakalaura darbs KP.: 10 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK Psih7017 Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes III (Kvantitatīvās pētniecības metodes) KP.: 2 37301 Psiholoģija (DOK)/ [PLK]
22.	Silvija	Kristapsone	Dr.ekon.	Docente	LU	SDSK1008, Matemātiskā statistika psiholoģijā KP.: 2 Psih3048, Psiholoģisko datu datorapstrāde KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK
23.	Māris	Ķirsons	M.psihol.	Pasniedzējs	Nav	Psih5021 Ģimenes sistēmu teorijas [Psih M] KP.: 2 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad
24.	Ērika	Lanka	M.paed.	Lektore	LU	Soci2029 Socioloģija KP.: 2

						20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK
25.	Kristīne	Liepiņa	M.soc.zin.	Lektora p.i.	Nav	Ekon1006, Ekonomikas teorijas pamati KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK
26.	Marina	Loseviča	Ārsts psihiatrs	Pasniedzējs	Nav	MediP187 Ievads psihiatrijā [Psih P][PsihB P] 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK
27.	Maruta	Ludāne	M.psihol.	Pasniedzējs	Nav	Psih6009 Treniņu vadīšana organizācijās KP.: 2 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad
28.	Indra	Majore-Dūšele	Dr.psihol.	Pasniedzējs	Nav	Psih6381 Relaksācija un vizualizācija KP.: 3 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad
29.	Baiba	Martinsone	Dr.psihol.	Docente	LU	Psih5025 Psiholoģiskā konsultēšana [Psih M] KP.: 2 Psih6005 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās I [Psih M] KP.: 7 PsihP054 Psihologa ētika un profesionālā darbība [PsihB P][PsihA P] KP.: 2 Filz5614 Profesionālā ētika [Psih M] KP.: 2 Psih6006 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās II [Psih M] KP.: 7 Psih6029 Maģistra darbs [kopējais 20479] KP.: 24 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad PsihP259 Prakse III KP.: 10 Psih3055 Prakse II [Psih PB] KP.: 4 PsihK001 Kurša darbs I KP.: 2 PsihK002 Kurša darbs II KP.: 2 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 PsihP054 Psihologa ētika un profesionālā darbība [PsihB P][PsihA P] KP.: 2 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK PsihP070 Prakse II [PsihA P] KP.: 10 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad Psih7045 Promocijas darbs psiholoģijā I KP 20 Psih7046 Promocijas darbs psiholoģijā II KP5 Psih7047 Promocijas darbs psiholoģijā III KP20 Psih7048 Promocijas darbs psiholoģijā IV KP15 Psih7049 Promocijas darbs psiholoģijā V KP5 Psih7050 Promocijas darbs psiholoģijā VI KP15 Psih7051 Promocijas darbs psiholoģijā VII KP20 Psih 7035 Akadēmiskā darbība psiholoģijā KP 8

						37301 Psiholoģija (DOK)/ [PLK]
30.	Anika	Miltuze	Dr.psihol.	Docente	LU	<p>Psih1031 Praktikumš sociālajā psiholoģijā I [Psih B] KP.: 2 20484 Psiholoģija (BSP)/ [PLK] 20494 Angļu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20496 Vizuālās mākslas skolotājs (PBSP)/ [PLK]</p> <p>Psih1042 Ievads psiholoģijā I [Psih B] KP.: 4 Psih1045 Ievads psiholoģijā II* KP.: 3 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK 20494 Angļu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK]</p> <p>Psih1055 Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK</p> <p>Psih2024 Attīstības psiholoģija* KP.: 4 20494 Angļu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20491 Vācu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK</p> <p>Psih2030 Kurša darbs [Psih B] KP.: 4 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK</p> <p>PsihN001 Bakalaura darbs KP.: 10 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK</p> <p>PsihP078 Bērna attīstība* KP.: 2 2049D Sociālais pedagogs (PBSP)/ [PLK]NLN</p> <p>Psih7052 Mūsdienu psiholoģijas teorijas III (Vispārīgā/kognitīvā psiholoģija un neiro psiholoģija) KP.: 2 37301 Psiholoģija (DOK)/ [PLK]</p>
31.	Inese	Muzikante	Dr.psihol.	docentes p.i.	Nav	<p>PsihP057 Organizāciju psiholoģija [PsihB P] KP.: 3 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK</p>
32.	Uldis	Pāvuls	Dr.psihol.	docenta p.i.	Nav	<p>Psih6014 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana organizācijās I [Psih M] KP.: 7 Psih6028 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās I KP.: 9 Psih6013 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās II [Psih M] KP.: 7 Psih6027 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās II KP.: 9 Psih6029 Maģistra darbs [kopējais 20479] KP.: 24 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad</p>

33.	Viktorija	Perepjolkina	M.psihol.	Pasniedzējs	Nav	<p>Psih2072 Personības psiholoģija KP.: 4 20494 Angļu valodas skolotājs PLK,NLK PBSP 20496 Vizuālās mākslas skolotājs PLK PBSP 2049B Pirmsskolas skolotājs PLK PBSP 2049I Vācu valodas skolotājs, PLK PBSP 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK</p> <p>Psih5031 Personības un sociālā psiholoģija I KP.: 2 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad</p>
34.	Laura	Pirsko	Dr.psihol.	Docente	LU	<p>Psih1064 Sociālo prasmju treniņš KP.: 2 20494 Angļu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20496 Vizuālās mākslas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK</p> <p>Psih5022 Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība I [Psih M] KP.: 2 Psih6005 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās I [Psih M] KP.: 7 Psih6022 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās I KP.: 9 Psih5034 Bērnu attīstības traucējumi [Psih M] KP.: 2 Psih5037 Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība II [Psih M] KP.: 2 Psih5345 Bērnu psihoterapija KP.: 2 Psih6006 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās II [Psih M] KP.: 7 Psih6029 Maģistra darbs [kopējais 20479] KP.: 24 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad</p> <p>PsihP259 Prakse III KP.: 10 Psih1062 Prakse IV KP.: 8 Psih3055 Prakse II [Psih PB PsihK001 Kurša darbs I KP.: 2 PsihK002 Kurša darbs II KP.: 2 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 20474 Psiholoģija (PBSP)/ [NLK]</p>
35.	Anīta	Plūme	Dr.psihol.	Pasniedzējs	Nav	<p>Psih5018 Psihoterapijas teorijas un metodes II [Psih M] KP.: 2 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad</p>
36.	Iveta	Pļaviņa	ārsts, psihoterapeits	Pasniedzējs	Nav	<p>MediP187 Ievads psihiatrijā [Psih P][PsihB P] 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad</p>

37.	Malgožata	Raščevska	Dr.psihol.	Profesore	LU	<p>Psih2028 Kognitīvā psiholoģija I [e-kurss] [Psih B] KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK PsihK001 Kurša darbs I KP.: 2 PsihK002 Kurša darbs II KP.: 2 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK PsihN001 Bakalaura darbs KP.: 10 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK Psih5029 Testu izstrāde un adaptācija [Psih M] KP.: 2 Psih6029 Maģistra darbs [kopējais 20479] KP.: 24 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad Psih3135 Kognitīvā psiholoģija II KP.: 2 20494 Angļu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20496 Vizuālās mākslas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 2049I Vācu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK PsihT013 Psiholoģiskā novērtēšana ar Latvijā standartizētiem un validizētiem testiem Psih7045 Promocijas darbs psiholoģijā I KP 20 Psih7046 Promocijas darbs psiholoģijā II KP5 Psih7047 Promocijas darbs psiholoģijā III KP20 Psih7048 Promocijas darbs psiholoģijā IV KP15 Psih7049 Promocijas darbs psiholoģijā V KP5 Psih7050 Promocijas darbs psiholoģijā VI KP15 Psih7051 Promocijas darbs psiholoģijā VII KP20 Psih7034 Promocijas eksāmens II – specializācijas nozares psiholoģijā KP 2 Psih7043 Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes III (Zinātniskā komunikācija) KP.: 6 Psih7042 Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes III (Kvantitatīvās pētniecības metodes) KP.: 4 Psih 7035 Akadēmiskā darbība psiholoģijā KP 8 37301 Psiholoģija (DOK)/ [PLK]</p>
	Sandra	Sebre	Dr.psihol.	Profesore	LU	<p>Psih2024 Attīstības psiholoģija* KP.: 4 20494 Angļu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 2049I Vācu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih5033 Psiholoģiskā novērtēšana [Psih M] KP.: 3</p>

						<p>Psih6407 Projektīvās metodikas personības izpētē KP.: 2 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 PsihP062 Psihodiagnostika I [PsihB P] KP.: 3 PsihK001 Kurša darbs I KP.: 2 PsihK002 Kurša darbs II KP.: 2 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK PsihP072 Pieaugušo psiholoģiskā izpēte [PsihA P] KP.: 4 PsihP156 Bērnu psiholoģiskā izpēte [PsihA P] KP.: 4 Psih6022 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās I KP.: 9 Psih6023 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās II KP.: 9 Psih6030 Maģistra darbs [kopējais 2049Y] KP.: 24 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad Psih7045 Promocijas darbs psiholoģijā I KP 20 Psih7046 Promocijas darbs psiholoģijā II KP5 Psih7047 Promocijas darbs psiholoģijā III KP20 Psih7048 Promocijas darbs psiholoģijā IV KP15 Psih7049 Promocijas darbs psiholoģijā V KP5 Psih7050 Promocijas darbs psiholoģijā VI KP15 Psih7051 Promocijas darbs psiholoģijā VII KP20 Psih7034 Promocijas eksāmens II – specializācijas nozares psiholoģijā KP 2 Psih7031 Seminārs Klīniskā psiholoģijā KP.: 4 Psih 7035 Akadēmiskā darbība psiholoģijā KP 8 37301 Psiholoģija (DOK)/ [PLK]</p>
38.	Inga	Skreitule-Pikše	Dr.psihol.	Docente	LU	<p>Psih1064 Sociālo prasmju treniņš KP.: 2 PsihP062 Psihodiagnostika I [PsihB P] KP.: 3 PsihK001 Kurša darbs I KP.: 2 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih2052 Vardarbības psiholoģija [SocP P] KP.: 2 2049D Sociālais pedagogs (PBSP)/ [PLK]NLN Psih2117 Konfliktoloģija KP.: 2 20482 Pedagoģija (BSP)/ [PLK]NLN 2049D Sociālais pedagogs (PBSP)/ [PLK]NLN PsihP055 Ģimenes psiholoģija [PsihB P] KP.: 3 Psih3047 Izpētes metodes psiholoģijā [Psih B] KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK</p>

						<p>20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK PsihP072 Pieaugušo psiholoģiskā izpēte [PsihA P] KP.: 4 PsihP156 Bērnu psiholoģiskā izpēte [PsihA P] KP.: 4 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad PsihN001 Bakalaura darbs KP.: 10 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK</p>
39.	Ieva	Stokenberga	Dr.psihol.	Docente	LU	<p>Psih1064 Sociālo prasmju treniņš KP.: 2 Psih2035 Prakse I [Psih B]** KP.: 4 PsihK001 Kurša darbs I KP.: 2 PsihK002 Kurša darbs II KP.: 2 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih1031 Praktikum sociālajā psiholoģijā I [Psih B] KP.: 2 PsihP060 Praktikum sociālajā psiholoģijā II [PsihB P] KP.: 2 20494 Angļu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20496 Vizuālās mākslas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK Psih3043 Veselības psiholoģija [Psih B] KP.: 2 Psih1396 Psiholoģijas vēsture KP.: 3 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK Psih2030 Kurša darbs [Psih B] KP.: 4 PsihN001 Bakalaura darbs KP.: 10 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK Psih6030 Maģistra darbs [kopējais 2049Y] KP.: 24 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad</p>
40.	Evija	Strika	Dr.psihol.	Docente	LU	<p>Psih3406 Patopsiholoģija [SocP P] KP.: 2 2049D Sociālais pedagogs (PBSP)/ [NLN]PLK 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih4010 Ievads juridiskajā psiholoģijā KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK PsihN001 Bakalaura darbs KP.: 10 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK PsihP072 Pieaugušo psiholoģiskā izpēte [PsihA P] KP.: 4 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad Psih1062 Prakse IV KP.: 8</p>

						Psih3055 Prakse II [Psih PB] KP.: 4 PsihK001 Kurša darbs I KP.: 2 PsihK002 Kurša darbs II KP.: 2 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih5019 Standartizētās aptaujas personības izpētē [Psih M] KP.: 2 Psih6029 Maģistra darbs [kopējais 20479] KP.: 24 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad
41.	Elmārs	Tērauds	ārsts-psihiatrs	Pasniedzējs	Nav	MediP000 Psihiatrija un psihopatoloģija [Psih M] 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad
42.	Anda	Upmane	Dr.psihol.	Docente	LU	Psih1031 Praktikumus sociālajā psiholoģijā I [Psih B] KP.: 2 20494 Angļu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20496 Vizuālās mākslas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK Psih1032 Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā [Psih B] KP.: 2 20484 Psiholoģija (BSP)/ [PLK] Psih2072 Personības psiholoģija KP.: 4 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK PsihP005 Psiholoģiskā konsultēšana I KP.: 2 PsihP015 Psiholoģiskā konsultēšana II KP.: 2 PsihP043 Personības izaugsmes treniņš KP.: 2 PsihK001 Kurša darbs I KP.: 2 PsihK002 Kurša darbs II KP.: 2 PsihN000 Bakalaura darbs KP.: 12 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih1061 Personības psiholoģija KP.: 2 2049Z Pirmsskolas izglītības pedagogs (1.līm PSP)/ [NLK] Psih2072 Personības psiholoģija KP.: 4 20494 Angļu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20496 Vizuālās mākslas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 2049B Pirmsskolas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 2049I Vācu valodas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 204C5 Informātikas un programmēšanas skolotājs (PBSP)/ [PLK] 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih6029 Maģistra darbs [kopējais 20479] KP.: 24

						20479 Psiholoģija (PMSP)/ [PLK]
43.	Sintija	Vaļka	M.izgl.zin.	Asistente	LU	ValoP105 Svešvaloda (angļu valoda) I KP.: 4 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK
44.	Sarmīte	Voitkāne	M.psihol.	Lektore	Nav	Psih3061 Neiropsiholoģija* KP.: 2 20484 Psiholoģijas bakalaurs PLK, NLK 20474 Psiholoģijas profesionālais bakalaurs PLK, NLK Psih5036 Neiropsiholoģija [Psih M] KP.: 2 20479 Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 2-gad 2049Y Psiholoģijas profesionālais maģistrs, PLK 3-gad

1.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība

2012-2013 mācību gadā 17 mācībspēki ir piedalījušies 14 dažādos pētniecības projektos – gan LU, gan LZP un ESF finansētos, gan starptautiskos (skat. projektu sarakstu 2.2. pielikumā.). Kā būtiskākie minami ESF finansētie projekti par izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveidi un par atbalsta programmu izstrādi un īstenošanu sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveidei. Pārskata periodā ir arī turpināti iesāktie pētījumu virzieni satiksmes psiholoģijā (piemēram, par riskantas braukšanas saistību ar dažādiem individuālo atšķirību mainīgajiem lielumiem), sociālajā psiholoģijā (piemēram, par skatu punkta maiņu un tās saistību ar informācijas reprezentācijas abstrakcijas līmeni), politiskajā psiholoģijā (par individuālo atšķirību mainīgajiem lielumiem, kas ļauj prognozēt indivīdu politisko orientāciju) u.c. jomās. Būtisku lomu pētnieciskajā darbībā spēlē studējošo iesaistīšana pētniecības projektos. Piemēram, pagājušajā mācību gadā tika izstrādāti un aizstāvēti 2 bakalaura darbi un 2 maģistra darbi satiksmes psiholoģijā par aktuālo un neseno pētniecības projektu tēmām. Vairāki doktoranti ir iesaistījušies studiju darbā, piemēram, palīdzot docētājiem vadīt seminārus savās kompetences jomās, kā arī vadot kursa darbus un bakalaura darbus, kas tuvi viņu promocijas darbu tēmām. Tādējādi tiek nodrošināta gan bakalaura programmu studentu iesaistīšana aktuālajā pētnieciskajā darbā, gan arī pētnieciskā darba atziņu integrācija mācību procesā.

1.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla nozīmīgākās zinātniskās publikācijas

2012.-2013. mācību gadā psiholoģijas virziena mācībspēki ir publicējuši vairāk kā 60 zinātnisku rakstu un monogrāfiju, no tiem starptautiskos recenzētos žurnālos ir publicēti 14 zinātniskie raksti, kā arī publicētas 13 monogrāfijas un mācību grāmatas (skat. publikāciju sarakstu 2.3. pielikumā). Pie monogrāfijām jāmin virkne psiholoģisko testu lietošanas un rezultātu interpretācijas rokasgrāmatu, kur autoru kolektīvā ir pārstāvēti vairāki psiholoģijas virziena mācībspēki, piemēram, *Ahenbaha bērna uzvedības novērtēšanas aptaujas (CBCL/6-18, TRF, YSR) interpretācijas rokasgrāmata*, *Vekslera bērnu intelekta testa (WISC-IV) interpretācijas rokasgrāmata*, *Adaptīvas uzvedības novērtēšanas sistēmas (ABAS-II) interpretācijas rokasgrāmata* un citi psiholoģijas praktiķiem ļoti nepieciešamu materiālu. Kopumā

šāds publikāciju skaits liecina par ļoti aktīvu zinātnisko darbību, kas tiek atzīta un novērtēta arī starptautiskā līmenī. Lielākā daļa no virziena realizācijā iesaistītajiem docētājiem pārskata periodā ir piedalījušies ar prezentācijām starptautiskās un vietēja mēroga zinātniskās konferencēs.

1.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums

Studiju virzienu īsteno psiholoģijas nodaļas akadēmiskais personāls un mācību palīgpersonāls. Atsevišķu kursu docēšanā ir piesaistīti mācībspēki no citām LU struktūrvienībām un organizācijām ārpus universitātes, taču citas struktūrvienības vai organizācijas nav sistemātiski atbildīgas par studiju virziena, atsevišķu programmu, vai to daļu realizāciju.

1.14. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums

Studiju virziena organizācijā un realizācijā 2012./2013. mācību gadā piedalījās 2 palīgpersonāla pārstāvji (studiju metodiķe un lietvede), kas pilnā mērā nodrošina programmas vajadzības informācijas sniegšanā, studiju procesa administrēšanā, studējošo datu apstrādē, lietvedībā. Studiju metodiķes galvenās funkcijas ir studiju procesa plānošana un administrēšana, kamēr lietvedes galvenās funkcijas ietver studējošo datu apstrādi un lietvedības funkciju veikšanu. Mācību palīgpersonāls ir iesaistīts visu četru studiju programmu īstenošanā.

1.15. Informācija par ārējiem sakariem

1.15.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām

Sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām tiek organizēta trīs galvenajos virzienos. Pirmkārt, darba devēji un profesionālās organizācijas (Latvijas Klīnisko psihologu asociācija, Latvijas Skolu psihologu asociācija, Latvijas Psihologu biedrība, Latvijas Psihologu apvienība, Latvijas Organizāciju psihologu biedrība) ir aktīvi iesaistītas studējošo prakses organizēšanā gan profesionālā bakalaura, gan maģistra studiju programmās. Psiholoģijas nodaļai ir izveidojusies ilggadēja sadarbība ar vairākām iestādēm un organizācijām, piemēram ar Krīžu un konsultāciju centru "Skalbes", "Swedbank", Rīgas skolu valdi u.c. Darba devēji un LU psiholoģijas programmu absolventi kā supervizori un prakses vadītāji regulāri tiek iesaistīti

prakses nodrošināšanā. Darba devēji izsaka priekšlikumus studējošo prakses organizācijai, prakses uzdevumiem. Otrs būtisks sadarbības virziens ir darba devēju un profesionālo organizāciju pārstāvju iesaistīšanās gala pārbaudījumu komisijās profesionālajās studiju programmās. Tādējādi tiek nodrošināta darbam nepieciešamo kompetenču pārbaude pirms diploma iegūšanas gan bakalaura, gan maģistra studiju programmās. Trešais sadarbības virziens ir darba devēju pārstāvja dalība psiholoģijas studiju programmu padomē, kur tādējādi tiek nodrošināta studiju satura atbilstības kontrole darba devēju prasībām un profesionālo organizāciju izvirzītajiem standartiem.

1.15.2. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas

LU psiholoģijas nodaļai izveidojusies veiksmīga sadarbība ar vairākām Latvijas un ārvalstu augstskolām psiholoģijas studiju virziena realizācijā. No Latvijas augstskolām kā sadarbības partneri minami Daugavpils Universitāte, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija, Rīgas Stradiņa Universitāte, Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta augstskola. Sadarbība ar šo augstskolu pārstāvjiem notiek gan profesionālo organizāciju ietvaros, gan pētniecībā, gan doktorantūras studiju ietvaros. Ārpus Latvijas ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar Konstances Universitāti Vācijā, Tartu Universitāti Igaunijā, Viļņas Universitāti Lietuvā. Ir iesākta sadarbība ar Tallinas Tehnisko Universitāti Igaunijā un Mykolas Romeris Universitāti Lietuvā par starptautiskas darba un organizāciju psiholoģijas maģistratūras programmas izveidi un realizāciju. Pārskata periodā izveidojusies sadarbība ar Sēdertēnas augstskolu (Södertörns högskola) Zviedrijā, ar kuru notiek konsultācijas par Erasmus līguma parakstīšanu. Tāpat turpinās iepriekšējos gados iesāktā sadarbība ar mācībspēkiem un pētniekiem no Stokholmas Universitātes Zviedrijā.

1.15.3. Studējošie, kas studējuši ārvalstīs studējošo apmaiņas programmās

Pārskata periodā viens studējošais no 3 gadu profesionālā maģistra studiju programmas piedalījies Erasmus apmaiņas programmā, studējot Konstances Universitātē Vācijā.

1.15.4. Ārvalstu studējošo skaits studiju virzienā

Pārskata periodā ārvalstu studējošie studiju virzienā nebija reģistrēti.

2. Bakalaura studiju programmas „Psihologija” (43310) raksturojums

2.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts

2..1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Psiholoģijas bakalaura studiju programmas mērķis ir dot iespēju studentiem iegūt akadēmisko pamatizglītību psiholoģijā, nodrošināt iespēju studējošiem apgūt teorētiskās zināšanas un pētniecības iemaņas un prasmes, veicināt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un pilnveidot prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus. Pēc programmas sekmīgas apgūšanas paveras iespējas tālākām psiholoģijas studijām kā Latvijā, tā arī ārvalstīs.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, ir izstrādāti šādi uzdevumi:

1. Nodrošināt teorētisko pamatzināšanu apguvi psiholoģijā.
2. Veicināt studentu izpratni par psiholoģiju kā zinātni un attīstīt spējas izprast, salīdzināt un izvērtēt dažādas psiholoģijas teorijas
3. Nodrošināt apgūto teorētisko zināšanu sekmīgu pielietojumu zinātniskās izpētes darbā, veicināt prasmi izstrādāt pētniecības pamatprincipiem atbilstošu un korektu pētījumu psiholoģijā.
4. Veicināt profesionālās ētikas izpratni un tās ievērošanu zinātniski pētnieciskajā darbā.
5. Veicināt analītiskās domāšanas iemaņas un prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus.
6. Veicināt psiholoģijas studentu personības izaugsmi, radīt motivāciju tālākizglītībai un mūžizglītībai.

2..1.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Absolvējot psiholoģijas bakalaura studiju programmu, studenti ir ieguvuši šādas zināšanas, prasmes un kompetences:

1) *zināšanas un izpratne:*

- absolventi spēj demonstrēt pamatzināšanas psiholoģijā, izpratni par psiholoģiju kā zinātni un spēju kritiski izvērtēt, analizēt un savstarpēji salīdzināt dažādas psiholoģijas teorijas.

- spēj demonstrēt psiholoģijas zinātnes svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni.

2) *Prasmes:*

- absolventi spēj iegūtās zināšanas pielietot zinātniskās izpētes darbā;
- spēj patstāvīgi un korekti izstrādāt psiholoģijas pētniecības pamatprincipiem un psiholoģijas ētikas principiem atbilstošus pētījumus psiholoģijā;
- spēj izmantot analītisko un kritisko domāšanu, kā arī zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, spēj pielietot efektīvas problēmu risināšanas stratēģijas;
- spēj efektīvi komunicēties, spēj formulēt un analītiski aprakstīt psiholoģijas zinātnē atbilstošu informāciju, psiholoģijas zinātnes nozarei atbilstošas problēmas un to risinājumus, tos izskaidrot, prezentēt un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;
- spēj patstāvīgi strukturēt un virzīt savu pašreizējo un tālāko mācīšanos un profesionālo pilnveidi, uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu, pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos.

3) *Kompetence:*

- spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju gan no tradicionāliem, gan no mūsdienīgās tehnoloģijas avotiem un to izmantot, pieņemt lēmumus un risināt problēmas,
- spēj izprast un pielietot ētikas principus psiholoģiskajos pētījumos,
- prot izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību un piedalīties psiholoģijas zinātnes jomas attīstībā.

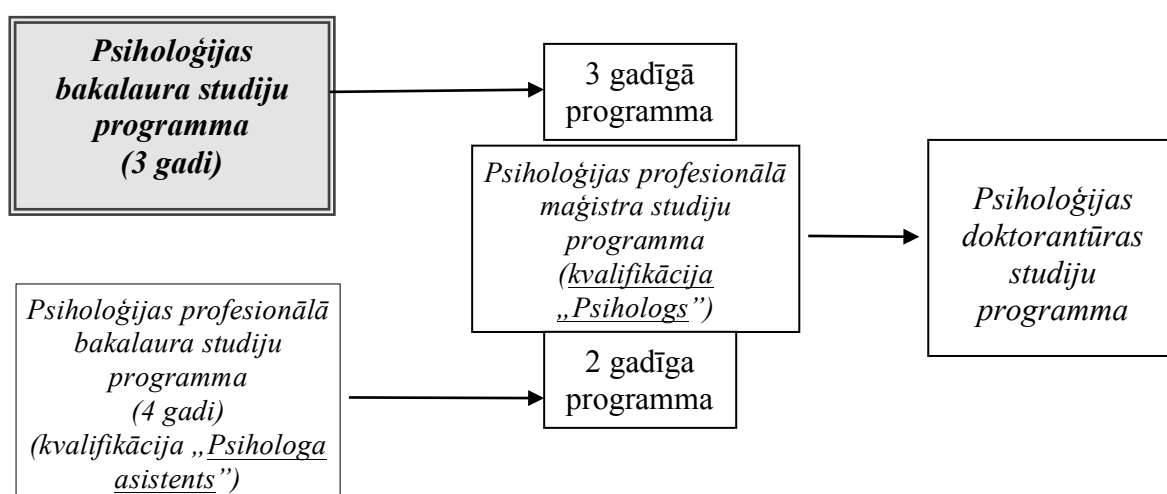
Šīs psiholoģijas bakalaura studiju programmas ietvaros apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst 6. EQF līmenim ("Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju").

2.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Veidojot Eiropas vienoto telpu augstākajā izglītībā, saskaņā ar Boloņas procesa īstenošanu Latvijā ir uzsākta uz diviem cikliem – pamatstudiju un pēcdiploma studiju - bāzētas sistēmas izveide. Uzņemšana otrajā ciklā, notiek, pamatojoties uz sekmīgu pirmā cikla nobeigšanu, kura garums ir vismaz trīs gadi.

Līdz ar iepriekšējām akreditācijām psiholoģijas bakalaura studiju programmā jau ir notikusi pāreja no četru gadu studijām uz trīs gadu studijām. Šīs programmas absolventi var turpināt mācības trīsgadīgā profesionālajā psiholoģijas maģistrantūras programmā, un pēc tam doktorantūrā. Līdz ar to studenti var iegūt maģistra līmeņa izglītību un profesionālo kvalifikāciju „Psihologs” sešos gados, kas atbilst Eiropas psihologu asociāciju federācijas standartiem.

1.attēls. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas vieta pārējo psiholoģijas studiju programmu vidū.

Līdz ar to, psiholoģijas bakalaura studiju programmas struktūra pilnībā atbilst Lisabonas konvencijai (1997), Boloņas deklarācijai (1999) u.c. starptautiskajiem augstāko izglītību regulējošiem dokumentiem.

Saskaņā ar Latvijas Universitātes misiju Psiholoģijas bakalaura studiju programma garantē studējošajiem iespēju iegūt kvalitatīvu augstāko izglītību un profesionālās prasmes, kā arī attīstīties zinātniskās jaunrades darbā. Psiholoģijas bakalaura studiju programma atbilst LU Satversmē norādītajiem LU mērķiem un uzdevumiem:

- tā sniedz starptautiski atzītu augstāko izglītību;
- ietver sevī pētniecību, studijas un inovatīvu darbību;
- nodrošina iespēju iegūt akadēmisko augstāko izglītību psiholoģijas zinātnē;

- rūpējas par jauno zinātnieku sagatavošanu, mudinot veikt zinātniski kvalitatīvus pētījumus un to rezultātus atspoguļot zinātniskajās publikācijās;
- šobrīd vismaz puse no LU psiholoģijas doktorantūrā studējošajiem un psiholoģijas doktora grādu ieguvušajiem, savas psiholoģijas studijas ir aizsākuši LU psiholoģijas bakalaura studiju programmā. Tādejādi tiek izpildīts LU izvirzītais uzdevums par iespējas studēt doktorantūrā, iekļauties pasaules akadēmiskajos procesos, veikt zinātnieku promociju.

Latvijas Universitātes Stratēģiskajā plānā 2010. – 2020. gadam kā LU darbības mērķis ir norādīts kļūt par starptautiski atzītu Eiropas un pasaules nozīmes zinātnes universitāti. Saskaņā ar šo plānu ir izstrādātas arī psiholoģijas bakalaura studiju programmas tālākās attīstības vadlīnijas:

1. Turpināt precizēt programmā sasniedzamos studiju rezultātus un pilnveidot programmas struktūru tā, lai nodrošinātu šo rezultātu sasniegšanu.
2. Paaugstināt programmas ietvaros realizējamo studiju kursu kvalitāti, regulāri sekojot līdzi aktualitātēm psiholoģijas zinātnē.
3. Nodrošināt ECTS prasībām atbilstošu studējošo patstāvīgā darba apjomu, pilnveidojot studējošo diskusiju, uzstāšanās, eseju un rakstu rakstīšanas prasmes.
4. Veicināt studentu zinātnisko darbu prezentācijas konferencēs.
5. Veicināt programmā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, līdzdalību Latvijas mēroga un starptautiskos projektos un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu.
6. Maksimāli izmantot studējošo mobilitātes programmas un veicināt labāko studējošo līdzdalību tajās.
7. Atbalstīt studiju kursu sagatavošanu un vadīšanu angļu valodā, turpināt ārzemju pasniedzēju piesaisti.
8. Paplašināt un izvērst sakarus ar līdzīgām augstākās izglītības programmām Latvijā un ārvalstīs.
9. Izvērst studiju kursu apgūšanas iespējas e-vidē.

Kā prioritāte 2012.-2013. gadam bija izvirzīta mācībspēku un studējošo mobilitātes veicināšana.

2.1.4. Prasības, sākot psiholoģijas bakalaura studiju programmu

Studentu imatrikulācija psiholoģijas bakalaura programmā:

- Psiholoģijas bakalaura programmā tiek uzņemti reflektanti ar vidējo vai vidējo speciālo izglītību.
- Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību sākot no 2004. gada, nepieciešams centralizētā eksāmena vērtējums latviešu valodā un literatūrā + angļu valodā (vai franču, vai vācu valodā).
- Imatrikulācijai nepieciešamajos centralizētajos eksāmenos ir jābūt saņemtam vērtējumam – A, B, C, D vai E līmenis.
- Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam (neieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs vai personām ar īpašām vajadzībām, pamatojoties uz sekmīgām (ne zemākām par 4) vidējās izglītības dokumenta gada atzīmēm, konkursa vērtējumu nosaka pēc vērtējuma aprēķināšanas formulas: vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā + vidējās izglītības dokumenta gada atzīme angļu valodā vai franču valodā, vai vācu valodā + vidējās izglītības dokumenta noteikto mācību priekšmetu gada vidējā atzīme;
- Priekšrocības ir Latvijas valsts skolēnu zinātnisko konferenču psiholoģijas sekcijas 1. – 3. pakāpes laureātiem un LU Jauno pedagogu un psihologu skolas ar izcilību atzīmēto darbu autoriem psiholoģijā.

2.1.5. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas plāns

Psiholoģijas bakalaura studiju programma pilna laika klātienes forma (6 semestri)

Kursa kods	Kursa nosaukums	1. gads		2. gads		3. gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas, semināri
		1.s.	2.s.	3.s.	4.s.	5.s.	6.s.			
Obligātā daļa (A daļa)										
<i>Universitātes pamatstudiju modulis</i>										
Filz1024	Filozofijas pamati	4						4	Eksāmens	L 36, S 28
Soci2029	Socioloģija		2					2	Eksāmens	L32
JurZP003	Ievads tiesību zinātnē		2					2	Eksāmens	L32
Ekon1006	Ekonomikas teorijas pamati		2					2	Eksāmens	L32
<i>Nozares pamatstudiju modulis</i>										
Psih1042	Ievads psiholoģijā I	4						4	Eksāmens	L 48, S 16
BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I	2						2	Eksāmens	L 24, S 8
SDSK1008	Matemātiskā statistika psiholoģijā	4						4	Eksāmens	L 48, S 16
Psih1045	Ievads psiholoģijā II		3					3	Eksāmens	L 18, S 30
Biol1047	Psihes bioloģiskie pamati II		2					2	Eksāmens	L 24, S 8
Psih1396	Psiholoģijas vēsture		3					3	Eksāmens	L32 S16
Psih2024	Attīstības psiholoģija			4				4	Eksāmens	L 48, S 16
Psih2072	Personības psiholoģija			4				4	Eksāmens	L 48, S 16

Psih2036	Sociālā psiholoģija			4				4	Eksāmens	L 48, S 16
Psih3057	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā			2				2	Eksāmens	L 16, S 16
Psih2018	Psihometrika			2				2	Eksāmens	L 16, S 16
Psih2028	Kognitīvā psiholoģija I (e-kurss)			2				2	Eksāmens	L 24, S 8
Psih3135	Kognitīvā psiholoģija II				2			2	Eksāmens	L 24, S 8
Psih3047	Izpētes metodes psiholoģijā				2			2	Eksāmens	L 22, S 10
Psih3041	Eksperimentālā psiholoģija				2			2	Eksāmens	L 16, S 16
Psih3017	Patopsiholoģija					4		4	Eksāmens	L 56, S8
Psih4021	<i>Bakalaura darbs</i>						10	10	Aizstāvēšana	
Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)										
<i>Obligātie kursi B daļā</i>										
ValoP105	Svešvaloda (angļu valoda) I	4						4	Eksāmens	S 64
ValoP106	Svešvaloda (vācu valoda)									P 46, S 18
Psih1031	Praktikums sociālajā psiholoģijā I	2						2	Eksāmens	L 16, S 16
PsihP060	Praktikums sociālajā psiholoģijā II		2					2	Eksāmens	S 32
Biol1050	Psihofizioloģija		2					2	Eksāmens	L 24, S 8
Psih2030	Kursa darbs				4			4	Aizstāvēšana	
Psih3030	Valodas un runas psiholoģija				2			2	Eksāmens	L 24, S 8
SociP046	Sociālā antropoloģija				2			2	Eksāmens	L 20, S 12
PsihP055	Ģimenes psiholoģija				3			3	Eksāmens	L 32, S 16
Psih3061	Neiropsiholoģija					2		2	Eksāmens	L 24, S 8

Psih2127	Pedagoģiskā psiholoģija					2		2	Eksāmens	L 18, S 14
Psih1032	Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā					2		2	Eksāmens	L 24, S 8
PsihP057	Organizāciju psiholoģija						3	3	Eksāmens	L 32, S 16
Psih3048	Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze						2	2	Eksāmens	L 8, P 24
<i>Izvēles kursi B daļā</i>										
Psih4010	Ievads juridiskajā psiholoģijā					2		2	Eksāmens	L 24, P 8
Psih3043	Veselības psiholoģija					2		2	Eksāmens	L16, S13, P3
Psih2023	Starpkultūru psiholoģija					2		2	Eksāmens	L 16, S 16
Psih1055	Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā					2		2	Eksāmens	L 24, S 8
Psih1057	Stresa vadīšana					2		2	Eksāmens	S32
Psih3042	Psihosomatika						2	2	Eksāmens	L 20, S 12
Psih3356	Vides psiholoģija						2	2	Eksāmens	L 16, S 16
Psih3039	Politiskā psiholoģija						2	2	Eksāmens	L 20, S 12
Kopā A daļā		14	14	18	6	4	10	66		
t.sk.LU pamatstudiju moduļa kursi		4	6							
t.sk. nozares pamatstudiju moduļa kursi		10	8	18	6	4				
t.sk. Bakalaura darbs							10			
Kopā B daļā		6	4	0	11	14	9	44		
t.sk. obligātie kursi		6	4	0	11	6	5			
t.sk. izvēles kursi						8	4			
Brīvās izvēles daļā (C daļā)			2	2	2	2	2	10		
Kopā programmā		20	20	20	19	20	21	120		

Psiholoģijas bakalaura studiju programma nepilna laika klātienes forma (7 semestri)

Kursa kods	Kursa nosaukums	1. gads		2. gads		3. gads		4.g.	Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas, semināri
		1.s.	2.s.	3.s.	4.s.	5.s.	6.s.	7.s.			
Obligātā daļa (A daļa)											
<i>Universitātes pamatstudiju modulis</i>											
Filz1024	Filozofijas pamati	4							4	Eksāmens	L 36, S 28
Soci2029	Socioloģija		2						2	Eksāmens	L32
JurZP003	Ievads tiesību zinātnē		2						2	Eksāmens	L32
Ekon1006	Ekonomikas teorijas pamati						2		2	Eksāmens	L32
<i>Nozares pamatstudiju modulis</i>											
Psih1042	Ievads psiholoģijā I	4							4	Eksāmens	L 48, S 16
BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I	2							2	Eksāmens	L 24, S 8
SDSK1008	Matemātiskā statistika psiholoģijā	4							4	Eksāmens	L 48, S 16
Psih1045	Ievads psiholoģijā II		3						3	Eksāmens	L 18, S 30
Biol1047	Psihes bioloģiskie pamati II		2						2	Eksāmens	L 24, S 8
Psih1396	Psiholoģijas vēsture		3						3	Eksāmens	L32 S16
Psih2024	Attīstības psiholoģija			4					4	Eksāmens	L 48, S 16
Psih2072	Personības psiholoģija			4					4	Eksāmens	L 48, S 16
Psih3057	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā			2					2	Eksāmens	L 16, S 16

Psih2028	Kognitīvā psiholoģija I (e-kurss)			2					2	Eksāmens	L 24, S 8
Psih2018	Psihometrika				2				2	Eksāmens	L 16, S 16
Psih3135	Kognitīvā psiholoģija II				2				2	Eksāmens	L 24, S 8
Psih3047	Izpētes metodes psiholoģijā				2				2	Eksāmens	L 22, S 10
Psih2036	Sociālā psiholoģija					4			4	Eksāmens	L 48, S 16
Psih3017	Patopsiholoģija					4			4	Eksāmens	L 56, S 8
Psih3041	Eksperimentālā psiholoģija						2		2	Eksāmens	L 16, S 16
Psih4021	<i>Bakalaura darbs</i>							10	10	Aizstāvēšana	
Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)											
<i>Obligātie kursi B daļā</i>											
ValoP105	Svešvaloda (angļu valoda) I	4							4	Eksāmens	S 64
ValoP106	Svešvaloda (vācu valoda)										P 46, S 18
Psih1031	Praktikums sociālajā psiholoģijā I	2							2	Eksāmens	L 16, S 16
PsihP060	Praktikums sociālajā psiholoģijā II		2						2	Eksāmens	S 32
Biol1050	Psihofizioloģija		2						2	Eksāmens	L 24, S 8
Psih2030	Kursa darbs				4				4	Aizstāvēšana	
SociP046	Sociālā antropoloģija				2				2	Eksāmens	L 20, S 12
PsihP055	Ģimenes psiholoģija				3				3	Eksāmens	L 32, S 16
Psih3061	Neiropsiholoģija					2			2	Eksāmens	L 24, S 8
Psih2127	Pedagoģiskā psiholoģija					2			2	Eksāmens	L 18, S 14
Psih1032	Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā					2			2	Eksāmens	L 24, S 8

Psih3030	Valodas un runas psiholoģija						2		2	Eksāmens	L 24, S 8
PsihP057	Organizāciju psiholoģija						3		3	Eksāmens	L 32, S 16
Psih3048	Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze							2	2	Eksāmens	L 8, P 24
<i>Izvēles kursi B daļā</i>											
Psih3043	Veselības psiholoģija					2			2	Eksāmens	L16,S13,P3
Psih2023	Starpkultūru psiholoģija					2			2	Eksāmens	L 16, S 16
Psih1055	Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā					2			2	Eksāmens	L 24, S 8
Psih3039	Politiskā psiholoģija						2		2	Eksāmens	L 20, S 12
Psih3042	Psihosomatika						2		2	Eksāmens	L 20, S 12
Psih3356	Vides psiholoģija						2		2	Eksāmens	L 16, S 16
Psih4010	Ievads juridiskajā psiholoģijā							2	2	Eksāmens	L 24, P 8
Psih1057	Stresa vadīšana							2	2	Eksāmens	S32
Kopā A daļā		14	12	12	6	8	4	10	66		
t.sk.LU pamatstudiju moduļa kursi		4	4				2				
t.sk .nozares pamatstudiju moduļa kursi		10	8	12	6	8	2				
t.sk. Bakalaura darbs								10			
Kopā B daļā		6	4	0	9	10	9	6	44		
t.sk. obligātie kursi		6	4	0	9	6	5	2			
t.sk. izvēles kursi						4	4	4			
Brīvās izvēles daļā (C daļā)				4	2		4		10		
Kopā programmā		20	16	16	17	18	17	16	120		

2.1.6. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas organizācija

Programmas kopējais apjoms ir 120 kredītpunkti (180 ECTS). To veido:

1) Obligātā daļa (A daļa), kas ietver studiju kursus 66 kp (99 ECTS) apmērā.

Obligātajā daļā iekļauti:

- *Universitātes pamatstudiju moduļa kursi* (10 kp; 15 ECTS), kuru ietvaros studenti paplašina akadēmisko redzesloku, iegūst priekšstatu par zinātnes mūsdienu attīstības tendencēm, problēmām un teorijām (šie kursi iekļauti programmas obligātajā daļā saskaņā ar LU Studiju programmu nolikumu,
- *psiholoģijas pamatstudiju kursi* (46 kp,), kuru apguve nodrošina pēctecīgu psiholoģijas zinātnes pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, dažādu nozaru teoriju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas apguvi,
- *bakalaura darbs* (10 kp, 15 ECTS), kuru studenti izstrādā pēdējā studiju gada laikā, veicot teorijas analīzi, pētījumu, pētījumu datu apstrādi, analīzi un interpretāciju.

2) Irobežotās izvēles daļa (B daļa), ko veido dažādu psiholoģijas apakšnozaru kursi 44 kp (66 ECTS) apmērā. Kopumā šīs daļas ietvaros piedāvāto kursu apjoms ir 48 kp (72 ECTS), no kuriem 32 kp (48 ECTS) ir obligātie kursi, savukārt 12kp (18 ECTS) studenti var izvēlēties no piedāvātajiem 16 kp (24 ECTS) atbilstoši savām interesēm. B daļas kursu ietvaros studenti pārsvarā padziļina zināšanas dažādās psiholoģijas zinātnes apakšnozarēs.

3) Brīvās izvēles (C daļa) ietver 10 kp (15 ECTS).

Šīs programmas absolventiem ir tālākas iespējas mācīties trīsgadīgā LU psiholoģijas profesionālās maģistra programmā, lai iegūtu kvalifikāciju „Psihologs”, kam ir nepieciešams psiholoģijas studijas 6 gadu garumā, atbilstoši Eiropas psihologu asociāciju federāciju vadlīnijām. Psiholoģijas bakalaura studiju programma realizē daļu no studiju cikla “trīs + trīs” (3 gadi bakalaura studijās (120 kp) plus 3 gadi maģistra studijās (120 kp).

Psiholoģijas bakalaura studiju programmas realizācija notiek atbilstoši LU Studiju programmu nolikumam. Studijas tiek īstenotas Pedagoģijas, psiholoģijas un fakultātē. Organizatoriski par studiju procesu atbildīga ir Psiholoģijas nodaļa. Programmas direktore ir šīs nodaļas docente, Dr.psych. Anika Miltuze.

Studiju plāns aptver 3 studiju gadus (6 akadēmiskos semestrus) pilna laika klātienes studijās un 3,5 studiju gadus (jeb 7 akadēmiskos semestrus) nepilna laika

klātienēs studijās. Pirmajos divos studiju gados studenti galvenokārt apgūst obligātos studiju priekšmetus, tādejādi veidojot pēctecīgu psiholoģijas zinātnes pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, dažādu nozaru teoriju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas priekšstatu. Otrā studiju gada noslēgumā studenti izstrādā pirmo zinātnisko pētījumu – kursa darbu. Trešajā studiju gadā studenti apgūst pārsvarā obligātās izvēles priekšmetus, kas papildina priekšstatu par dažādām psiholoģijas nozarēm un apakšnozarēm, un noslēgumā aizstāv bakalaura darbu. Darbs pie bakalaura darba izstrādes sākas jau no trešā studiju gada sākuma.

Tā kā psiholoģijas bakalaura studiju programmas saturs pirmos divus studiju gadus ir ļoti līdzīgs psiholoģijas profesionālās bakalaura programmas saturam, tad apmēram 90% lekciju tiek plānotas abām programmām kopā, savukārt semināri un praktiskās nodarbības tiek realizēti katrai programmai atsevišķi. Šāda studentu apvienošana nodarbībās ļauj ekonomēt docētāju un auditoriju resursus.

Apkopojot minēto informāciju par studiju procesa organizēšanas vispārējiem principiem, jāsecina, ka programmas uzbūve ir loģiska, veicina patstāvīgu pētniecisko darbību un praktisko iemaņu mērķtiecīgu attīstīšanu.

2.1.7. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas praktiskā īstenošana

Studiju valoda ir latviešu valoda.

Programmas īstenošanā tiek izmantotas daudzveidīgas *mācīšanas metodes*:

- lekcijas un semināri, kuros tiek izmantotas ne tikai dažādas informācijas nodošanas metodes, bet arī diskusijas, grupu darbi u.c. aktīvās apmācības formas, kas ir kā papildinājums teorētiskajam materiālam par aktuālām problēmām psiholoģijā;
- patstāvīgie darbi – referāti, esejas, novērojumu veikšana un analīze, interviju ievākšana un analīze u.c.;
- pētījuma projektu izstrādes un prezentācijas;
- zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana.

Mācību metodes tiek izvēlētas atbilstoši katra kursa izvirzītajiem mērķiem un specifikai. Jāuzsver, ka docētāji izmanto lekciju ne tikai kā priekšlasījumu, bet integrē tajā aktīvās mācību metodes, stimulējot diskusijas un organizējot darbu mazajās grupās. Aktīvās mācību metodes plaši tiek izmantotas semināru nodarbībās. Ar šo metožu palīdzību psiholoģijas docētāji rada demokrātisku un brīvu gaisotni mācību

procesā, kas savukārt stimulē studentu personības izaugsmi. Turklāt šīs metodes ir iespējams izmantot arvien vairāk, jo studentiem kļūst pieejamāka arvien plašāks klāsts mācību literatūras, ko viņi paši var izlasīt. Pārskatā periodā praktiski visi mācībspēki jau izmanto elektronisko mācību vidi – Moodle, kas sniedz plašas iespējas gan mācību materiālu ievietošanai, gan patstāvīgo darbu iesniegšanas organizēšanai, gan vērtējumu un atgriezeniskās saites veidošanai. Alternatīva Moodle lietošanai ir lekcijas satura konspekta vai prezentācijas elektronisku izsūtīšanu uz studentu kopējiem e-pastiem pirms nodarbībām, tādējādi tiek ekonomēts lekcijas laiks, jo nav vairs nepieciešams pārrakstīt prezentēto materiālu.

Psiholoģijas studiju programmu ietvaros īpaša uzmanība tiek pievērsta 1.kursa studentu psiholoģiskajai adaptācijai. Lai atvieglotu studiju uzsākšanas procesu, augusta beigās jaunuzņemtajiem studentiem tiek organizēti divu dienu sociālpsiholoģiskie treniņi, kuru laikā studenti iepazīstas ar saviem kursa biedriem un Psiholoģijas nodaļas mācībspēkiem, attīsta savas komunikāciju prasmes, kā arī iegūst priekšstatu par PPMF telpām un auditoriju izvietojumu. Šie treniņi ir studiju kursa „Praktikums sociālajā psiholoģijā I” sastāvdaļa.

2.1.8. Vērtēšanas sistēma

Psiholoģijas bakalaura studiju programmas ietvaros izmantotā vērtēšanas sistēma atbilst LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas nolikumam. Zināšanu novērtēšanā semestra laikā tiek izmantoti kontroldarbi un patstāvīgo darbu novērtējums. Starppārbaudījumu kopējais vērtējums ir ne mazāk kā 50% no kopējā kursa vērtējuma. Kursa noslēgumā tiek izmantoti mutiski/rakstiski eksāmeni, kas veido ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma. Līdz ar to studējošo zināšanu novērtēšana un pastāvīgā darba kontrole tiek veikta semestra ietvaros paralēli studiju darbam, proti, novērtēšanai ir nepārtraukts raksturs. Tas, pirmkārt, nodrošina atgriezenisko saiti starp studējošo un docētāju noteiktā studiju kursā, ļaujot mācībspēkam novērtēt jau realizētu kursa sadaļu apguves līmeni un, līdz ar to, arī pasniegšanas kvalitāti. Otrkārt, tas nodrošina reāla, nepārtraukta studiju darba norisi. Katra studiju kursa prasības kredītpunktu iegūšanai un to īpatsvars kopējā kursa novērtējumā ir skaidri norādīts studiju kursa aprakstā, kā arī tiek pateikts studējošajiem pirmo divu nodarbību laikā.

Bakalaura studiju programmas A, B, un C daļas kursu novērtēšana notiek 10 baļļu sistēmā.

Beidzot jebkuru studiju kursu, studenti kārtu eksāmenu. Pēdējos gados ir pieaudzis rakstisko eksāmenu skaits, uz šo brīdi 90% eksāmenu studenti kārtu rakstveidā – tiek izmantoti zināšanu pārbaudes testi, kā arī problēmsituāciju analīze, kas ļauj izvērtēt iegūto zināšanu praktisko pielietojumu. Mutiskie pārbaudījumi ir saglabājušies tikai atsevišķos mācībuursos, piemēram, svešvalodā.

Kursa un bakalaura darbiem ir izstrādāti īpaši novērtēšanas kritēriji. Bakalaura darba novērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm – teorētiskās daļas un pētījuma projekta priekšsaizstāvēšana, praktiskās daļas priekšsaizstāvēšana, un noslēgumā bakalaura darba galīgā aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju novērtēšanas sistēma ļauj sekot līdzi studentu pētniecības projekta izstrādei un realizācijai, un nodrošināt, lai darbs tiktu veikts kvalitatīvi.

Kopumā var teikt, ka docētāji ir izstrādājuši adekvātas vērtēšanas formas un sistēmas, par ko liecina arī studentu aptaujās apkopotā informācija.

Katru gadu tiek analizēts, vai kursu gala vērtējums (ballēs) kopumā sniedz pietiekamu izkliedi.

2.1.9. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas izmaksas

Programmas finansējums tiek veikts no budžeta līdzekļiem un studiju maksas ieņēmumiem. Pārskata periodā pilna laika studijām maksa ir mainījies, mainoties valsts sociāli ekonomiskajai situācijai un LU vadības lēmumiem. Programmas reālās izmaksu aprēķinu skat. 1.tabulā.

1.tabula. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas izmaksu aprēķins uz 1 studentu 2012.g.

<i>Apzīmējums</i>	<i>Normatīvs</i>	<i>Aprēķinātie lielumi</i>
N1	darba alga uz vienu studiju vietu gadā	Ls 534,96
N2	darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	Ls 128,87
N3	komandējumu un dienesta braucienu izmaksas	Ls 2,00
N4	pakalpojumu apmaksa	Ls 6,70
N5	materiāli un mazvērtīga inventāra iegāde	Ls 9,70
N6	grāmatu un žurnālu iegāde	Ls 25,83
N7	iekārtu iegādes un modernizēšanas izmaksas	Ls 41,88
S2	studentu sociālajam nodrošinājumam	Ls 6,00

Kopā tiešās izmaksas uz 1 studentu gadā	755,94
Netiešās studiju programmas izmaksas (Izdevumi LU darbības nodrošināšanai: akadēmiskās darbības infrastruktūras apmaksai, attīstības projektiem, kopējiem LU darbības projektiem, pārvaldei – kopā 37% no viena studējošā studiju izmaksas gadā)	444,06
T_b - vienas studiju vietas izmaksas gadā ($N1+N2+N3+N4+N5+N6+N7+S2$ +netiešās studiju programmas izmaksas)	Ls 1200,00

2.2. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam

Psiholoģijas bakalaura studiju programma atbilst MK Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu (MK 03.01.2002 noteikumi nr.2). Sīkāku atbilstības analīzi skat.2.tabulā.

2.tabula. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas atbilstība Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu

<i>Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu (MK 03.01.2002 noteikumi nr.2) (izraksts)</i>	<i>Psiholoģijas bakalaura studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam</i>
III daļa. Bakalaura studiju programmas (MK noteikumi)	
11. Bakalaura studiju programmas mērķis ir nodrošināt studējošajiem teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu un prasmju apguvi attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares pamatjomā.	Psiholoģijas bakalaura studiju programmas mērķis ir sniegt studentiem akadēmisko pamatizglītību psiholoģijā, nodrošināt studējošiem teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu un prasmju apguvi, veicināt analītiskās domāšanas iemaņas.
13. Bakalaura studiju programmas apjoms pilna laika studijās un nepilna laika studijās ir 120 līdz 160 kredītpunktu, no kuriem ne mazāk kā 10 kredītpunktu ir bakalaura darbs. Studiju ilgums pilna laika studijās ir seši līdz astoņi semestri.	Psiholoģijas bakalaura studiju programmas apjoms ir 120 kredītpunkti, no kuriem 10 kredītpunkti ir bakalaura darbs. Studiju ilgums ir seši semestri pilna laika studijās un septiņi semestri nepilna laika studijās.
14. Bakalaura studiju programmu veido tās obligātā daļa (ne mazāk kā 50 kredītpunktu), obligātās izvēles daļa (ne mazāk kā 20 kredītpunktu) un brīvās izvēles daļa.	Programmu veido: obligātā daļa (66 kredītpunkti), ierobežotās izvēles daļa (44 kredītpunkti) brīvās izvēles daļa (10 kredītpunkti).
15. Bakalaura studiju programmas obligātajā saturā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares	Psiholoģijas bakalaura studiju programmas obligātajā saturā ir ietverti šādi kursi atbilstoši psiholoģijas pamatnostādnēm, principiem,

<p>pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju (ne mazāk kā 25 kredītpunkti), zinātņu nozares vai apakšnozares attīstības vēsturi un aktuālās problēmas (ne mazāk kā 10 kredītpunktu), kā arī zinātņu nozares vai apakšnozares raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu).</p>	<p>struktūrai un metodoloģijai : „Ievads psiholoģijā I, II”(7kp); „Pētniecības metodoloģija psiholoģijā”(2kp); „Psihometrika”(2kp) „Eksperimentālā psiholoģija” (2kp) „Bakalaura darbs” (10kp)</p> <p>Psiholoģijas attīstības vēsturi galvenokārt aplūko „Psiholoģijas vēsture”(3kp).</p> <p>Ir vairāki kursi, kuri aptver gan psiholoģijas pamatnostādnes un principus, gan aktuālās problēmas psiholoģijā, gan aplūko arī psiholoģijas zinātņu nozaru attīstības vēsturi: „Attīstības psiholoģija”(4kp); „Sociālā psiholoģija”(4kp); „Personības psiholoģija”(4kp); „Kognitīvā psiholoģija I, II”(4kp); „Patopsiholoģija”(4kp)</p> <p>Psiholoģijas raksturojumam un problēmām starpnozaru aspektā – „Psihes bioloģiskie pamati”(4kp); „Statistika”(4kp); „Filozofijas pamati”(4kp); „Socioloģija”(2kp); „Ievads tiesību zinātnē” (2kp) „Ekonomikas teorijas pamati”(2kp).</p>
<p>16. Bakalaura grādu – izglītības zinātņu bakalaurs, humanitāro zinātņu bakalaurs, sociālo zinātņu bakalaurs, dabaszinātņu bakalaurs, inženierzinātņu bakalaurs, lauksaimniecības zinātņu bakalaurs, veselības zinātņu bakalaurs un vides zinātņu bakalaurs – piešķir radniecīgu zinātņu nozaru grupā atbilstoši Latvijas Republikas Izglītības klasifikācijā noteiktajām izglītības tematiskajām grupām.</p>	<p>Beidzot psiholoģijas bakalaura studiju programmu, tiek piešķirts sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā.</p>
<p>18. Bakalaura grāds dod tiesības turpināt akadēmiskās studijas maģistra studiju programmā tajā pašā vai radniecīgā zinātņu nozarē vai apakšnozarē (saskaņā ar uzņemšanas nosacījumiem konkrētajā maģistra studiju programmā)</p>	<p>Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā dod tiesības turpināt studijas 3-gadīgajā psiholoģijas maģistrantūrā vai citās sociālo zinātņu maģistrantūrās.</p>

2.3. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu studiju programmām

Latvijas Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programma dod iespēju iegūt akadēmisku izglītību psiholoģijā trīs gadu laikā. Šīs programmas ietvaros tiek realizēti kursi, kas dod iespēju studentam apgūt zināšanas par psiholoģijas pamatnostādņēm, principiem, struktūru un metodoloģiju, psiholoģijas attīstības vēsturi un mūsdienu aktuālām problēmām galveno psiholoģijas apakšnozaru ietvaros, kā arī ļauj izprast psiholoģijas zinātnes raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā.

Latvijā sociālo zinātņu bakalaura grādu psiholoģijā var iegūt vēl divās studiju programmās – Daugavpils Universitātes bakalaura studiju programmā „Psiholoģija” un Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas studiju programmā „Psiholoģijas bakalaurs”. Sīkāks salīdzinājums tiks veikts ar Daugavpils Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmu, kas ir veidota pēc līdzīgiem principiem kā šī psiholoģijas bakalaura studiju programma. Salīdzinot (skat. 2.tabulu) abas programmas, varam redzēt, ka programmu struktūra ir ļoti līdzīga. Arī visi obligātie A daļas kursi, kas tiek realizēti Latvijas Universitātē, ir iekļauti arī Daugavpils Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmā. Sakrīt arī daļa no piedāvātajiem izvēles kursiem, kā arī bakalaura darba izstrādes gaitā tiek ievērots vienots princips – darba izstrāde aizsākas jau agrīni studiju procesā, un konsekventā darbība pakāpeniski un loģiski noved pie galīgās aizstāvēšanas 6.semestra noslēgumā. Galvenā atšķirība ir vērojama saistībā ar brīvās izvēles C daļu. Latvijas Universitātes psiholoģijas studiju programmas studenti var brīvi pēc savām interesēm izvēlēties studiju kursus no visa LU piedāvāto studiju kursu klāsta, pie tam šiem kursiem nav jābūt psiholoģijas zinātnes kursiem, savukārt Daugavpils Universitātē tiek piedāvāti konkrēti C daļas studiju kursi, kas daļēji ietver arī psiholoģijas zinātņu nozaru kursus. Pēc bakalaura studijām absolventi var turpināt studijas psiholoģijas maģistrantūrā.

Programmu salīdzināšanas nolūkos, ir iespējams salīdzināt LU psiholoģijas bakalaura programmu ar Viļņas Universitātes trīsgadīgo psiholoģijas bakalaura studiju programmu (120 kp), kas ir paredzēta tiem studentiem, kuriem ir jau augstākā izglītība citā nozarē (Viļņas Universitātes psiholoģijas bakalaura programma tiem studentiem, kuriem nav iepriekšēja augstākā izglītība, ir uz 4 gadiem, līdzīgi kā LU psiholoģijas profesionālā bakalaura programma). Arī Viļņas Universitātes trīsgadīgā bakalaura studiju programmā (programmas skat. 11.pielikumā) iekļautie studiju kursi

visi pārklājas ar LU realizētajiem obligātajiem kursiem. Atšķirības ir vērojamas saistībā ar starpnozaru kursiem, jo Viļņas Universitātes trīsgadīgā bakalaura programma sastāv pārsvarā tikai no psiholoģijas pamatnozaru kursiem, un starpnozaru kursi (izņemot augstāko matemātiku un statistiku) tajā nav iekļauti vispār. Arī psiholoģijas apakšnozaru kursi šajā programmā ir iekļauti salīdzinoši mazāk, bet tas savukārt ļauj plašāk apgūt jau pieminētos pamatnozaru kursus.

Tartu Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmas apjoms arī ir 120 kredītpunkti, bet atšķirībā no LU programmas, tajā tiek realizēta moduļu sistēma. Programmas struktūru veido obligātie moduļi starpnozaru un psiholoģijas pamatnozaruursos (kopā 32kp), sašaurinātie un specializētie psiholoģijas moduļi, kas ietver dažādus psiholoģijas nozaru kursus (32 obligātie un 32 izvēles kp), plānveida modulis, kas piedāvā ļoti dažādus psiholoģijas apakšnozaru kursus, kas ļauj padziļināt savas zināšanas noteiktās psiholoģijas jomās (jāizvēlas 8 kp), brīvās izvēles daļa (12kp), un bakalaura eksāmens (4kp). Ja salīdzina, cik kredītpunktu kopā veido obligātie studiju kursi un izvēles kursi, sadalījums ir ļoti līdzīgs LU psiholoģijas bakalaura studiju programmas sadalījumam.

Tartu Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmā studiju kursi ir diezgan sadrumstaloti, un pārsvarā ir 2 kredītpunktu kursi. Tomēr saturiski tie pilnībā saskan ar LU psiholoģijas bakalaura studiju programmas kursiem. Noslēgumā netiek izstrādāts bakalaura darbs, bet gan kārtots bakalaura eksāmens.

Arī Tartu Universitātes bakalaura programmas absolventi var turpināt studijas psiholoģijas maģistrantūrā.

Līdz ar to, lai arī struktūras un programmas organizācijas principu ziņā katrai no programmām ir sava specifika, saturiski, LU studenti psiholoģijas bakalaura studiju programmas obligātajā daļā apgūst praktiski tādus pašus kursus kā Viļņas un Tartu Universitātēs.

3.tabula. LU psiholoģijas bakalaura studiju programmas salīdzinājums ar Daugavpils Universitātes bakalaura studiju programmu "Psiholoģija", Tartu Universitātes psiholoģijas bakalaura programmu un Viļņas Universitātes psiholoģijas bakalaura programmu.

<i>Salīdzināmie faktori</i>	<i>Latvijas Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programma</i>	<i>Daugavpils Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programma</i>	<i>Tartu Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programma*</i>	<i>Viļņas Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programma*</i>
Studiju ilgums	PLK 6 semestri NLK 7 semestri	PLK 6 semestri NLN 8 semestri	PLK 6 semestri	NLK 6 semestri
Kredītpunktu daudzums	120 kp	120 kp	120 kp	120 kp
Piešķirtais grāds	Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā	Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā	Sociālo zinātņu bakalaura psiholoģijā	Psiholoģijas bakalaurs
Programmas struktūra	A daļa – obligātie kursi (66kp) B daļa - obligātās izvēles kursi (44kp) , C daļa – brīvā izvēle (10kp)	A daļa – obligātie kursi (77kp) B daļa - obligātās izvēles kursi (30kp) , C daļa – brīvā izvēle (13kp)	Obligātie kursi (64kp) Izvēles psiholoģijas nozares kursi (40kp) Brīvā izvēle (12kp)	Programmā visi kursi norādīti kā obligātie
Vispārizglītojošie kursi	Filosofijas pamati (4)	Filosofija (4)	Ievads sociālajās zinātnēs (4)	
	Socioloģija (2)	Socioloģija (2)	Socioloģijas pamati (2)	
	Svešvaloda (4)	Profesionālā svešvaloda (8)		
	Sociālā antropoloģija (2)			
	Ekonomikas teorijas pamati (2)		Ekonomikas pamati (2)	
			Logika (2)	Matemātika (2)
Psiholoģijas pamatstudiju kursi (A daļa)	Ievads psiholoģijā (7)	Ievads psiholoģijā (2) Vispārīgā psiholoģija (3) Zinātniskā darba izstrāde (2)	Motivācijas psiholoģija (2) Emociju un motivācijas psiholoģija (2) Atmiņas psiholoģija (2)	Vispārīgā psiholoģija (3) Vispārīgā psiholoģija: sajūtas un uztvere (3) Sajūtu un uztveres praktikums (2) Emocijas un motivācija (5)
	Psiholoģijas vēsture (3)	Psiholoģijas vēsture (2)		Psiholoģijas vēsture (4)
	Psihes bioloģiskie pamati (4)	Psihes bioloģiskie pamati(4)	Ģenētika (2)	

		Cilvēka uzvedības ģenētika (2)	Bioloģiskā psiholoģija (2)	
	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā (2)	Zinātniskā pētījuma metodoloģija (2)	Eksperimenta plānošanas pamati (2)	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija (3)
	Matemātiskā statistika psiholoģijā (4)	Statistiskās metodes psiholoģijā (4)	Datu apstrāde sociālajās zinātnēs (4)	Statistisko datu analīze (4) Daudzfaktoru statistiskās analīzes metodes (3)
	Attīstības psiholoģija (4)	Attīstības psiholoģija(4)	Attīstības psiholoģija (2)	Attīstības psiholoģija (5) Gerontopsiholoģija (3)
	Personības psiholoģija (4)	Personības psiholoģija (2)	Personības psiholoģija (2)	Personības psiholoģija (6)
	Sociālā psiholoģija (4)	Sociālā psiholoģija (4)	Sociālā psiholoģija (2) Grupās uzvedības psiholoģija (2) Ievads attieksmju psiholoģijā (2)	Sociālā psiholoģija (5)
	Psihometrika (2)	Psihodiagnostikas metodes (6)	Psihometrikas pamati (2)	Psiholoģiskā testēšana (3)
	Izpētes metodes psiholoģijā (2)		Pētījuma metodes psiholoģijā (4)	Izpētes metodes (3) Novērošanas prakse (2)
	Kognitīvā psiholoģija (4)	Kognitīvā psiholoģija(4)	Kognitīvā psiholoģija un uzvedības regulācija (6)	Uzmanības, atmiņas un domāšanas psiholoģija (5)
	Patopsiholoģija (4)	Klīniskā psiholoģija (4)	Psihopatoloģija (2) Klīniskā psiholoģija (2)	Patopsiholoģija (3) Klīniskā psiholoģija (4)
	Eksperimentālā psiholoģija(2)	Eksperimentālā psiholoģija(5)	Eksperimentālā psiholoģija (2) Klasiskie psiholoģijas eksperimenti (2)	Eksperimentālās psiholoģijas metodes (3)
<i>Psiholoģijas nozaru kursi (B daļa)</i>	Praktikums sociālajā psiholoģijā (4)	Psiholoģiskā treniņa tehnikas (4)	Komunikācijas apmācība (2)	Sociālo prasmju praktikums (2)
	Psihofizioloģija	Psihes bioloģiskie pamati (2)	Uzvedības psihofizioloģija (4)	Psihofizioloģija (2)
	Kursa darbs (4)	Studiju darbs (4)		Pētījums (2)
	Valodas un runas psiholoģija (2)			Vispārīgā psiholoģija: valoda (2)
	Ģimenes psiholoģija (2)	Ģimenes psiholoģija (2)		
	Neiropsiholoģija (2)	Neiropsiholoģija (2)		Neiropsiholoģija (3)
	Pedagoģiskā psiholoģija (2)		Ievads skolu psiholoģijā (2)	Izglītības psiholoģija (4)
Veselības psiholoģija (2)	Cilvēka fizioloģija un veselības veicināšana (2)		Veselības psiholoģija (2)	

	Ievads juridiskajā psiholoģijā		Juridiskā psiholoģija (2)	
	Starpkultūru psiholoģija (2)		Starpkultūru psiholoģija (2)	
	Organizāciju psiholoģija (3)		Indivīds un organizācija (4)	Organizāciju psiholoģija (3)
	Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze (2)	Informātika (2)		
	Psihosomatika			
	Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā (2)	Psiholoģiskās konsultēšanas pamati (2)	Konsultēšanas pamati (2)	Psiholoģiskā konsultēšana (3) Praktikums psiholoģiskajā konsultēšanā (2)
	Vides psiholoģija			
	Zoopsiholoģija		Dzīvnieku uzvedība (2)	
	Politiskā psiholoģija			
	Vardarbības psiholoģija			
	Krīzes psiholoģija			
Bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana	10 kp – notiek pakāpeniski pēdējo divu semestru laikā	10 kp – notiek pakāpeniski pēdējo trīs semestru laikā	Bakalaura eksāmens pēdējā semestrī 4 kp	8 kp pēdējā semestrī
Vērtēšana, pārbaudes formas	Eksāmeni, aizstāvēšana	Diferencētās ieskautes, eksāmeni, aizstāvēšana		Eksāmeni, aizstāvēšana

Programmu salīdzinājums ir veikts, balstoties uz Viļņas Universitātes Filozofijas fakultātes mājas lapā publicētās psiholoģijas bakalaura studiju programmas plānu ([https://klevas.vu.lt/pls/klevas/public_ni\\$www_progr_app.show?p_kalba_name=en&p_mode=view](https://klevas.vu.lt/pls/klevas/public_ni$www_progr_app.show?p_kalba_name=en&p_mode=view)), un Tartu Universitātes mājas lapā publicēto psiholoģijas bakalaura studiju programmas plānu (http://psych.ut.ee/psych/index.cgi?h&bakope_ver2)

2.4. Informācija par studējošajiem

4. tabula . Studējošo skaits psiholoģijas bakalaura programmā 2012./2013.ak.gadā

Dati uz atskaites gada 1. oktobri	1. gadā imatrikulēto studentu skaits	Studējošo skaits pa studiju gadiem			Kopā mācās	T.sk. par maksu	Absolventu skaits
		1.	2.	3.			
2012. PLK	25	25	23	21	69	42	21
2012. NLK	9	9	1		10	10	

Kā redzams, 2012.gada rudenī Psiholoģijas bakalaura studiju programmā tika uzņemts 31 students, no kuriem 25 bija pilna laika klātienes studenti. Nepilna laika klātienes studijās tika uzņemti 9 studenti. Tā kā šis bija tikai otrais gads, kad programmā ieviestas nepilna laika klātienes studijas, otrajā kursā bija tikai viens students, un trešā kursa vēl nebija vispār.

2.5. Studējošo aptaujas un to analīze

Pirms katra semestra reģistrācijas nedēļas laikā LUIS vidē studējošiem ir iespēja anonīmi aizpildīt novērtējuma aptaujas par iepriekšējā semestrī apgūtajiem studiju kursiem, kā arī novērtēt studiju programmu kopumā. Tā kā šis novērtējums balstās uz brīvprātības principiem, diemžēl diezgan maz studējošo aizpilda piedāvātās aptaujas. 2012./2013. akadēmiskajā gadā aptaujas aizpildīja vidēji 2-5 studējošie katrā kursā, kas, protams, sniedz ļoti fragmentāru priekšstatu par studējošo viedokli.

Analizējot studiju kursu novērtējumu skaitliskās vērtības (maksimālā iespējamā vērtība 7 balles), redzams, ka vērtējumu vidējās vērtības svārstās no 4,21 līdz 6,68 rudens semestrī un no 3,3 līdz 7,00 pavasara semestrī. Kā veiksmīgākie (virs 6 ballēm) novērtēti studiju kursi Ievads psiholoģijā, Psihes bioloģiskie pamati I, Pedagoģiskā psiholoģija, Sociālā psiholoģija, Matemātiskā statistika psiholoģijā, Attīstības psiholoģija, Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā, Ģimenes psiholoģija, Veselības psiholoģija, Ievads juridiskajā psiholoģijā, Patopsiholoģija, Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā, Valodas un runas psiholoģija, Politiskā psiholoģija, Sociālā antropoloģija, Psihofizioloģija, Socioloģija, Psiholoģisko datu apstrāde un analīze, Izpētes metodes psiholoģijā, Psiholoģijas vēsture, Personības psiholoģija. Ir viens studiju kurss, kurš ticis novērtēts ar 3,3 ballēm. Tā kā šim kursam jau iepriekš ir bijuši salīdzinoši zemi vērtējumi, bet diemžēl docētājs nav ņēmis vērā studentu iebildumus, ir plānots nākošajā akadēmiskajā gadā mainīt pasniedzēju.

Pozitīvi vērtējama iespēja studējošajiem sniegt komentārus katram studiju kursam, ko viņi arī labprāt dara. Komentāros studējošie kā pozitīvus studiju aspektus norāda:

- skaidri noformulētas prasības studiju kursu sākumā
- padziļināts, saprotams un viegli uztverams tēmu izklāsts
- laicīgi ievietota un pieejama informācija e-studijās
- interesanti semināri, bagātināti ar praktiskajiem darbiem, eksperimentiem un sasaitīti ar reālo dzīvi
- zinoši un atraktīvi pasniedzēji
- iespējas diskutēt nodarbību laikā, saņemt atbildes uz saviem jautājumiem

Atsevišķosursos studējošie norāda uz pārāk sarežģītu pasniegšanas stilu, pārāk grūtiem pārbaudes darbiem, kā arī aizrāda par pārāk lielu vai mazu informācijas apjomu lekciju slaidos, kas apgrūtina mācību vielas apgūšanu. Psiholoģijas nodaļas sēdē mācībspēki tika aicināti iepazīties ar studentu komentāriem, ņemt tos vērā ar mērķi uzlabot studiju kursu docēšanu.

Aptauju par studiju programmas novērtēšanu 2013.gada pavasarī bija aizpildījuši tikai 4 studējošie. Pārsvārā viņi studiju procesu un iegūtās zināšanas un prasmes novērtēja pozitīvi. Kā pozitīvos aspektus studējošie min LUIS un Moodle vides izmantošanu studijās, kas padara mācīšanās procesu vieglāku; iespējas piedalīties ERASMUS apmaiņas programmās, kas sniedz nenovērtējamu pieredzi; mācībspēku prasme ieinteresēt un motivēt studentus. Kā ieteikumus studiju procesa uzlabošanai studējošie min plašāka interneta pārklājuma nepieciešamību fakultātes telpās, nepieciešamību atsevišķiem mācībspēkiem uzlabot prezentāciju veidošanas un informācijas pasniegšanas prasmes. Tomēr pozitīvi, ka kāds no aptaujātajiem min: „Kopumā šobrīd ir sajūta, ka 3 gadu laikā ir daudz iegūts, un nenožēloju savu izvēli studēt LU un attiecīgajā programmā.”

Saistībā ar aptauju aizpildīšanu - lai arī katra semestra noslēgumā studiju programmas direktore aicina studējošos aizpildīt aptaujas gan mutiski auditorijās, gan elektroniski, izsūtīt atgādinājumus, būtu nopietni jādomā, kā motivēt studējošos veltīt laiku kursu un studiju programmas novērtējuma aptauju aizpildīšanai.

2.6. Absolventu aptaujas un to analīze

2013.gada rudenī Google Drive vidē tika izveidota elektroniska aptauja, kas tika izsūtīta 2012. un 2013. gadu Psiholoģijas bakalaura studiju programmas absolventiem. Aptaujā bija ietverti jautājumi par to, cik lielā mērā absolventus apmierināja šādi studiju aspekti:

- Studiju kursu piedāvājums studiju programmā

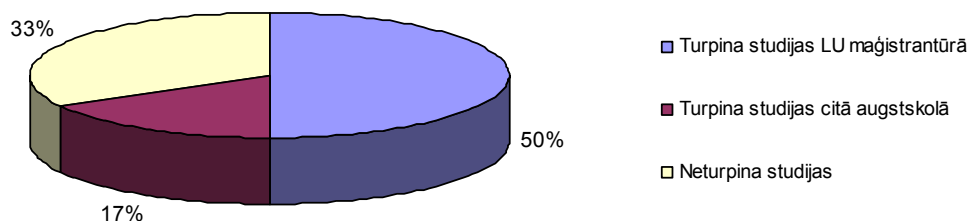

- Studiju programmas piedāvātā iespēja attīstīt pētnieciskās/ profesionālās prasmes un iemaņas
- Izvēles iespējas starp B daļas kursiem
- Studiju procesa organizēšana nodaļā (nodarbību saraksts, informācijas sniegšana, reģistrācijas, pārbaudes, prakses plānošana un organizēšana u.c.)
- Studiju materiāli-tehniskais nodrošinājums(telpas, mācību līdzekļi utt.)
- Studijām nepieciešamās literatūras pieejamība LU bibliotēkās
- Nodaļas personāla (mācībspēku, lietvežu) attieksme pret studentiem
- Pasniedzēju kompetence

Atbildes uz katru jautājumu tika novērtētas Likerta skalā no 1 līdz 4, kur 1 – pilnīgi neapmierināja, 2 – drīzāk neapmierināja, 3 – drīzāk apmierināja, 4 – pilnīgi apmierināja. Tātad – jo rezultāta vērtība tuvinās 4, jo vērtējums ir pozitīvāks.

Aptauja tika izsūtīta kopā 39 absolventiem, aizpildīja 19 absolventi. No viņiem 50 % turpina studijas LU profesionālajā psiholoģijas maģistra studiju programmā, 17% turpina studijās citā studiju programmā, savukārt 33 % no absolventiem nestudē tālāk (skat. 2.attēls).

2.attēls. Absolventu turpmākās studijas

Šāds rezultāts sakrīt ar iepriekšējos periodos veikto aptauju rezultātiem, kur vidēji parādās, ka apmēram puse no Psiholoģijas bakalaura studiju programmas absolventiem turpina studijas LU piedāvātajās psiholoģijas maģistra studiju programmās.

Tā kā Psiholoģijas bakalaura studiju programma ir akadēmiska programma, kuras absolventi neiegūst profesionālo kvalifikāciju, tad aptaujāto absolventu nodarbošanās nav specifiski saistīta ar psiholoģijas jomu. Kā savas darba vietas absolventi norāda – mārketinga jomu, personāla atlasī, biroja administrēšanu, apkalpošanas speciālistu darbu u.c. Divi no absolventiem nestrādā algotu darbu.

Analizējot absolventi viedokli par dažādiem studiju aspektiem un iegūtajām kompetencēm, varam redzēt, ka novērtējumu skaitliskās vidējās vērtības svārstās no 2,4 līdz 3,5 (skat. 5.tabulu).

5.tabula. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas novērtējums pēc dažādiem kritērijiem (vidējās vērtības)

<i>Studiju programmas vērtēšanas kritēriji</i>	<i>Vidējās vērtības</i>
Studiju kursu piedāvājums studiju programmā	3,00
Studiju programmas piedāvātā iespēja attīstīt pētnieciskās/ profesionālās prasmes un iemaņas	3,00
Izvēles iespējas starp B daļas kursiem	2,54
Studiju procesa organizēšana nodaļā (nodarbību saraksts, informācijas sniegšana, reģistrācijas, pārbaudes, prakses plānošana un organizēšana u.c.)	3,08
Studiju materiāli-tehniskais nodrošinājums(telpas, mācību līdzekļi utt.)	2,83
Studijām nepieciešamās literatūras pieejamība LU bibliotēkās	3,08
Nodaļas personāla (mācītspēku, lietvežu) attieksme pret studentiem	3,25
Pasniedzēju kompetence	3,58

Kā redzams 5.tabulā, aptaujātie absolventi visaugstāk novērtējuši pasniedzēju kompetenci, nodaļas personāla attieksmi, studiju procesa organizēšanu, nepieciešamās literatūras pieejamību, kā arī studiju kursu piedāvājumu. Šos kritērijus vairums absolventu raksturojuši kā „pilnīgi apmierinošus” vai „drīzāk apmierinošus”. Vairāk absolventi vēlētos izvēles iespējas starp B daļas kursiem, kā arī lielāku studiju materiāli – tehnisko nodrošinājumu. Arī komentāros atsevišķi absolventi norādījuši uz trūkumiem auditoriju nodrošinājumā, ēdnīcas un labierīcību komfortā.

Studiju laikā apgūto lietderīgāko kursu saraksts ir diezgan plašs, un tas izriet no katra absolventa personiskajām interesēm un pēcdiploma aktivitātēm. Vairākkārt kā noderīgākie tiek atzīti Pedagoģiskā psiholoģija, Psiholoģiskā konsultēšana, Organizāciju psiholoģija, Statistika, Sociālā psiholoģija, Personības psiholoģija un Kognitīvā psiholoģija.

Aptaujā absolventiem tika lūgts novērtēt arī studiju laikā iegūtās prasmes un zināšanas, novērtējot, cik lielā mērā viņi:

- Studijās ieguva labas teorētiskās zināšanas izvēlētajā studiju jomā (vidējā vērtība 3,41)

- Studiju laikā attīstīja pētnieciskās prasmes (vidējā vērtība 3,16)
- Studiju laikā attīstīja spēju pielietot psiholoģijas teorētiskās zināšanas praktiskajā darbībā (vidējā vērtība 2,41)
- Studiju laikā pilnveidoja prasmi strādāt ar informāciju (izvērtēt, analizēt, sistematizēt to) (vidējā vērtība 3,41)
- Studiju laikā pilnveidoja prasmi publiski izklāstīt (prezentēt) informāciju (vidējā vērtība 3,50)
- Studiju laikā pilnveidoja prasmi publiski diskutēt un pamatot savu viedokli (vidējā vērtība 3,10)

Kā redzams, vairums iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences absolventi novērtē kā „pilnīgi apmierināja” un „drīzāk apmierināja”. Vienīgā vidējā vērtība, kas ir zem „3” redzama punktā par spēju pielietot psiholoģijas teorētiskās zināšanas praktiskajā darbībā. Tas ir izskaidrojams ar psiholoģijas bakalaura studiju programmas kā akadēmiskas programmas specifiku, kuras ietvaros akcents tiek likts uz psiholoģijas zinātnes teorētisko nevis profesionālo bāzi.

Analizējot absolventu komentārus un ieteikumus, redzams, ka paši pozitīvi tiek vērtēta iespēja izmantot *Psych articles* datu bāzi, ko absolventi atzīst kā neaizstājamu zinātnisko darbu izstrādei, kā arī īpaši tiek uzsvērta personāla un mācībspēku pozitīvā un pretimnākošā attieksme pret studentiem. Kā noderīgas programmā iegūtās zināšanas, prasmes un iemaņas tiek norādītas:

- aktīvās klausīšanās prasmes un iemaņas,
- izpratne par cilvēka psihiskajiem procesiem, reakcijām, motivācijas mehānismiem, spēja izvērtēt citus cilvēkus,
- prasmes atlasīt un analizēt informāciju,
- saskarsmes prasmes, prasmes risināt konfliktsituācijas,
- prasmes strādāt ar statistikas datu apstrādes programmu SPSS,
- spēja saprast labāk sevi
- novērošanas prasmes

Daļa absolventu šīs zināšanas ir norādījuši kā noderīgas ne tikai profesionālajā darbībā, bet arī personiskajā dzīvē.

Vairākkārt ieteikumi saistīti ar prakses trūkumu programmas ietvaros, piemēram, „vairāk savienot teorētiskās zināšanas ar praktisko pieredzi”, „vairāk prakses”, prakses iespējas pēc teorētisko zināšanu apguves” utt. Tai pat laikā ir pretēji komentāri: „Labi, ka ir tāda iespēja –

apgūt tikai teorētiskas zināšanas (bez prakses). Kopumā studiju procesu vērtēju pozitīvi.”. Var saprast studējošo vēlmi vairāk pielietot iegūtās zināšanas praksē, bet tā kā šī ir akadēmiski orientēta programma, kuras mērķis ir dot iespēju studentiem iegūt akadēmisko pamatizglītību psiholoģijā, nodrošināt iespēju studējošiem apgūt teorētiskās zināšanas un galvenokārt pētniecības iemaņas un prasmes, tad praktiskos kursus un praksi absolventi var saņemt, turpinot studijas profesionālajā maģistrantūrā.

Kā pozitīvs absolventu novērtējumā jāatzīst fakts, ka 83% no aptaujātajiem atzīst, ka ieteiktu Psiholoģijas bakalaura studiju programmu citiem.

2.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studenti savus priekšlikumus studiju procesa uzlabošanai parasti izsaka gan Psiholoģijas nodaļas sēdēs (piedalās divi studentu pārstāvji), gan personīgos kontaktos ar nodaļas mācītājiem un tehnisko personālu. Studentu līdzdalības veicināšanai katrā semestra sākumā un noslēgumā programmu direktori rīko pārrunas ar katru kursu, kuras ietvaros studentiem ir iespēja izteikt savus priekšlikumus un ierosinājumus.

Psiholoģijas bakalaura studiju programmā vērā ņemtie studējošo priekšlikumi galvenokārt saistīti ar zinātnisko darbu aizstāvēšanu. Tieši pārrunās ar studentiem tiek analizēti dažādu studiju darbu iesniegšanas grafiki un darbu izstrādes termiņi tiek noteikti, ņemot vērā arī studentu intereses.

Arvien vairāk studentu iesaistās PPMF Studentu pašpārvaldē un rīko dažādus pasākumus visas fakultātes ietvaros, kā arī sniedz informatīvu atbalstu psiholoģijas programmu studentiem.

Bez tam regulāri tiek veiktas studentu aptaujas par to, kā studenti vērtē mācību kursa apgūšanas procesu. Šajās aptaujās tiek vērtēts studiju kursa saturs, pasniedzēja pasniegšanas kvalitāte un kompetence, kā arī kursa materiāli tehniskais nodrošinājums. Visiem nodaļas pasniedzējiem ir pieeja anketēšanas rezultātiem, kas ļauj pilnveidot savus docētos kursus, novēršot trūkumus un realizējot izteiktos priekšlikumus.

2.8. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas studiju kursu apraksti

<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Filozofijas pamati</i>
<i>Kursa kods</i>	Filz1024
<i>Zinātnes nozare</i>	Filozofija
<i>Kredītpunkti</i>	4
<i>ECTS kredītpunkti</i>	6
<i>Kopējais auditoriju stundu skaits</i>	64
<i>Lekciju stundu skaits</i>	36
<i>Semināru un praktisko darbu stundu skaits</i>	28
<i>Studenta patstāvīgā darba stundu skaits</i>	96
<i>Kursa apstiprinājuma datums</i>	03.03.2011
<i>Atbildīgā struktūrvienība</i>	#Filozofijas nodaļa
<i>Nozares atbildīgais</i>	Gvido Straube

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Filozofijas doktors, prof. Igors Šuvajevs
Dr. Filozofijas doktors, asoc.prof. Jurgis Šķilters
Dr. Filozofijas doktors, asoc.prof. Elga Freiberga
Dr. Filozofijas doktors, doc. Ilze Fedosejeva
Filozofijas maģistra grāds, lekt. Artis Svece
Raivis Bičevskis | pasniedzējs

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Filz1045 [2FIL1045] Filozofijas pamati

Kursa anotācija

Studiju kurss ietver sevī filozofijas pamatkonceptu raksturojumu, akcentējot būtiskākos jautājumus un problēmas - iezīmē galvenos teorētiskos jēdzienus, iepazīstina ar pieņēmumiem par cilvēka vietu pasaulē 21. gs., ar dažādām pieejām svarīgāko filozofijas jautājumu risināšanā.

Studiju kursa mērķis ir dot studentiem iespēju analizēt filozofijas problēmas, kā arī reflektēt par to konsekvencēm pedagoģiskajā praksē.

Rezultāti

Kursa apguves laikā studenti apgūs un pratīs demonstrēt:

1. zināšanas un izpratni par:

- filozofijas pamatkonceptu un problēmu būtību, nozīmi, saturu;
- filozofijas mērķiem un ideāliem;
- filozofijas problēmām vēsturiskajā un mūsdienu kontekstā;
- filozofijas problēmu risināšanas iespējām;
- filozofijas problēmu konsekvencēm cilvēka dzīvē.

2. prasmes analizēt, sintezēt un izvērtēt:

- saskatīt filozofijas problēmu būtību;
- analizēt un izvērtēt filozofijas problēmas;
- radoši izmantot filozofiskās domāšanas modeļus sociālajā un profesionālajā praksē;

3. prasmes zināšanas pielietot:

- dažādas filozofijas teorijas vēsturiskajā un mūsdienu skatījumā;
- izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus, veikt pētniecisku darbību;
- izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus, veikt filozofisku problēmu analīzi.

4. komunikācijas prasmes;

- formulēt un analītiski aprakstīt filozofijas problēmas;
- diskutēt un risināt filozofijas problēmas gan vēsturiskajā, gan mūsdienu kontekstā;
- risināt ar filozofijas problēmām saistītās konfliktsituācijas sociālajā un profesionālajā praksē.

5. vispārējās prasmes:

- veicināt topošo pedagogu radošu pieeju mūsdienu ētikas problēmu risināšanai sociālajā un profesionālajā praksē;
- patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, vadīt savu tālāko izglītību un profesionālo pilnveidi.

Kursa plāns

1. Filozofijas vispārīgs raksturojums. Filozofisko zināšanu robežas. Filozofijas vērtība. L 4
2. Kultūras filozofiskā izpratne. L 2
3. Kas ir filozofija? S 2
4. Filozofijas virzieni un pamatjēdzieni. L 2
5. Kā radusies pasaule? Materiālisms un ideālisms. S 2
6. Mūsdienu filozofijas problēmu vispārīgs raksturojums. L 2
7. Eirodzīve. S 2
8. Esamība un cilvēka pasaule. L 2
9. E. Kasīrera simboliskā filozofija. S 2
10. Laiks un telpa. L 2
11. Ko mēs zinām, nezinām, gribētu zināt par laiku? S 2
12. Cilvēka filozofiskā izpratne. Cilvēka būtības meklējumi. L 6
13. Kas ir cilvēks? S 2
14. Izziņas problemātika filozofijā. L 2
15. Ko es varu zināt? S 2
16. Saprašana. Hermeneitika. L 2
17. Skaistā aktualitāte. S 2
18. Ideoloģija kā filozofiskās izpētes problēma. L 2
19. Cik liels ir ideoloģijas spēks mūsdienās? S 2
20. Daba un tehnika. Cilvēka pozīcija mūsdienu pasaulē. L 2
21. Vai zinātnes progresam ir robežas? S 2
22. Personība un masa. Vara. L 2
23. Masu sacelšanās. S 2
24. Vērtība kā filozofiska problēma. Ieskats aksioloģijā. L 2
25. Liberālisma vērtības. S 2
26. Dzīves māksla kā filozofiska problēma. L 2
27. Skaista dzīve? S 2

28. Citādaais kā filozofiska problēma. Feminisms. L 2

29. Vai dzimumlīdztiesība ir iespējama? S 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

1. Sekmīgi starppārbaudījumi :

1.1. eseja „Kas ir filozofija?” – 20%;

1.2. aktīva līdzdalība seminārnodarbību diskusijās – 50%.

2. Eksāmens: pārbaudes darbs divās daļās: 1) filozofijas pamatjēdzienu analīze (izmantojot nepabeigto teikumu metodi); 2) divu filozofijas problēmu izvērsta analīze– 30%.

Mācību pamatliteratūra

1. Blekberns S. Neatvairāms ievads filozofijā. Rīga: Satori, 2007.

2. Jaspers K. Ievads filozofijā - Rīga: Zvaigzne ABS, 2003.

3. Kūle M., Kūlis R.. Filozofija. – Rīga: Burtnieks, 1996.

4. Rasels B. Filozofijas problēmas. - Rīga: Jānā Rozes apgāds,2008.

Papildliteratūra

1. Gadamers H.G. Skaistā aktualitāte. Māksla kā spēle, simbols un svētki. – Rīga: Zvaigzne ABS, 2002.

2. Kasīrers E. Apcerējums par cilvēku. Rīga., Intelekts., 1997.

3. Kūle M. Eirodzīve. – R., FSI, 2006.

4. Šmids V. Skaista dzīve? Ievads dzīves mākslā. – Rīga: Zvaigzne ABS, 2001.

Periodika un citi informācijas avoti

1. <http://site.ebrary.com/lib/latvia>

2. www.satori.lv (literatūras un filozofijas portāls)

Piezīmes

Par katra nākamā semināra pamatjautājumiem, līdzīgi ņemamiem materiāliem un iespējamiem mājas darbiem studenti tiek informēti iepriekšējās nodarbības laikā. Attaisnoti kavētās semināru nodarbības students var ieskaitīt, uzrakstot patstāvīgo darbu par atbilstošo tēmu. Patstāvīgo darbu tēmas tiek saskaņotas personīgi ar docētāju.

Uzsākot kursa docēšanu docētājs nodrošina studentus ar nodarbību kalendāro plānu.

Kursa nosaukums	Socioloģija
Kursa kods	Soci2029
Zinātnes nozare	Socioloģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	11.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Socioloģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Aija Zobena

Kursa izstrādātājs(-i)

Pedagoģijas maģistra grāds, lekt. Maruta Putniņa

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt ar socioloģijas teorijām un to pielietošanas praksi sociālo procesu analīzē.

Kursa uzdevumi:

1. iepazīstināt studentus ar socioloģijas teorijām un iespējām tās izmantot sociālo procesu analīzē;
2. apgūt iemaņas sociālās informācijas iegūšanā, analīzē, interpretēšanā.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences:

1. tiek iegūtas zināšanas par sabiedrības struktūru, funkcijām, kopsakarībām;
2. padziļinās teorētiskās zināšanas par ekonomiku kā sociālu institūtu un tā ietekmi uz citām sociālām struktūrām;
3. gūst priekšstatu par sociālās informācijas iegūšanas metodēm, rezultātu apstrādi un datu interpretāciju.

Profesionālās kompetences:

1. spēj formulēt ekonomiskas problēmas organizācijā;
2. prot pielietot sociālās informācijas iegūšanas metodes ekonomisko procesu izpētei organizācijā;
3. apgūst iemaņas pētniecisko rezultātu apstrādē un interpretācijā;
4. spēj prezentēt un argumentēti aizstāvēt pētījumu rezultātus.

Kursa plāns

1. Socioloģijas priekšmets. Sabiedrības analīzes līmeņi socioloģijā. Īss ieskats socioloģijas vēsturē. L 2
2. Sabiedrības formālā organizācija: grupas un organizācijas. Darbs un nodarbinātība. L 2 S 2
3. Sociālie institūti: ekonomika, ģimene, reliģija, izglītība, politika. L 2 S 2
4. Sociālās mijiedarbības. Socializācija. Sociālā stratifikācija. Sociālā mobilitāte. L 2 S 2
5. Kultūra: struktūras un modeļu daudzveidība. L 2 S 2

6. Socioloģisko pētījumu metodika un organizācija. Pētījumu programma, ētika, metodes, datu apkopojums un interpretācija. L 4 S 6

7. Sociālās problēmas mūsdienu sabiedrībā. Sociālās pārmaiņas mūsdienu sabiedrībā. Globalizācija. L2 S2

Stundas kopā 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Sekmīgi nokārtoti starppārbaudījumi:

- viens kontroldarbs pēc 4. tēmas – 30%;
- praktiskais darbs: izstrādāts un semināros sekmīgi prezentēts kursa projekts – 30%;
- sekmīgi nokārtots kursa noslēguma rakstveida pārbaudījums (eksāmens) – 40%

Zināšanu vērtēšanas kritēriji:

- kontroldarbā apgūto zināšanu līmeni vērtē atbilstoši vispārējiem zināšanu vērtēšanas kritērijiem 10 ballu sistēmā. Īpaši augsti tiek vērtēta kritiskā domāšana un prasme darboties komandā;
- semināros tiek vērtēta aktivitāte problēmu apspriešanā un kursa projekta pamatotība un inovatīvais saturs.

Mācību pamatliteratūra

1. Giddens A. Sociology. – Oxford Polity Press, Oxford, 2006.
2. Laķis P. Socioloģija. Ievads socioloģijā. R. : Zvaigzne ABC, 2002.
3. Масионис Дж. Социология. Питер, 2004., стр.751.
4. Briņķis G. Socioloģisko pētījumu organizēšana un metodika. R.: LSPA, 2002.
5. Zepa B., Zobena A. Socioloģijas skaidrojošā vārdnīca. R.: LU, 1997.

Papildliteratūra

1. Ēriksens T.H. Mirkļa tirānija. Straujš un gauss laiks informācijas sabiedrībā. Norden AB, 2004., 224.lp.
2. Ēriksens T.H. Saknes un pēdas. Identitāte mainīgā laikā. R.: Zvaigzne, 2010.
3. Gofmanis Ē. Sevis izrādīšana ikdienas dzīvē. Madris, 2001., 200.lpp.
4. Kasīrers E. Arcerējums par cilvēku. Ievads kultūras filozofijā. Intelekti, 1997., 223.lpp.
5. Bodrijārs Ž. Simulakri un simulācija. Omnia Mea, 2000., 159.lpp.
6. Уебстер Ф. Теории информационного общества. М.,2004.,стр.400.
7. Сикевич З.В. Социологическое исследование. Практическое руководство. Питер, 2005., стр. 320.
8. Dubkevičs L. Organizācijas kultūra. R.: Zvaigzne, 2009.
9. M.Stīgers. Globalizācija. R.: Satori, 2008.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Žurnāls "Kapitāls".
2. Žurnāls "Sociology".
3. <http://www.sociology.org/> (electronic journal of sociology)
4. <http://www.waset.org/ijhss> (international journal of Humanities and social sciences)

Kursa nosaukums	Ievads tiesību zinātnē
Kursa kods	JurZP003
Zinātnes nozare	Juridiskā zinātne
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	32
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	21.11.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Juridiskā fakultāte
Kursa atbildīgais mācībspēks	Daiga Rezevska
Nozares atbildīgais	Kristīne Strada-Rozenberga

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Tiesību doktors, asoc.prof. Jānis Neimanis

Kursa anotācija

Studiju kursa mērķis ir ievadīt nejuridisko specialitāšu studentus tiesību zinātnē, noskaidrot tiesību būtību un tiesiskā regulējuma pamatfunkcijas, iepazīstināt ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un sniegt ieskatu par vadošām tiesību nozarēm – cilvēktiesībām, konstitucionālajām tiesībām, administratīvajām tiesībām (īpaši sevišķajām administratīvajām - informācijas atklātības un datu aizsardzības jomā), krimināltiesībām, civiltiesībām un citām šobrīd aktuālajām tiesību sfērām.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūst izpratni par tiesību zinātnes būtību un priekšstatu par tiesību ideju evolūciju, tiesību funkcijām un tiesību lomu mūsdienās.

Studenti spēj patstāvīgi analizēt un vērtēt juridiskās parādības un procesus dažādās tiesību nozarēs.

Sekmīga kursa apguve dod iespēju padziļināti apgūt specifiskas tiesību nozares, piemēram, saimnieciskās tiesības, publisko tiesību nozares.

Kursa plāns

- 1.tēma Tiesību izplatība. 2L
- 2.tēma Juridiskās profesijas. 2L
- 3.tēma Tiesību normas 2L
- 4.tēma Tiesību avoti un palīgīdzekļi 2L
- 5.tēma Tiesību jaunrade 2L
- 6.tēma Tiesību sistēma 2L
starp pārbaudījums - ieskaite testa veidā
- 7.tēma Latvijas tiesību sistēma: svarīgākais publiskajās tiesībās. 2L
Cilvēktiesības. Konstitucionālās tiesības 2L
Administratīvās tiesības 2L
Krimināltiesības 2L
- 8.tēma Latvijas tiesību sistēma: svarīgākais privātajās tiesībās 2L
Lietu, saistību tiesības 2L

Darba tiesības, komercietības 2L

9.tēma Tiesu sistēma. 2L

Tiesvedības principi: civillietās, krimināllietās, darba strīdos, administratīvajās lietās .

Konstitucionālā tiesvedība un starptautiskā tiesvedība 2L

10.tēma Tiesību zinātne 2L

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums obligāts.

Starppārbaudījums, ieskaite testa veidā (50%).

Kursa pārbaudījums – eksāmens (50%).

Pārbaudījums (rakstveida) – tests un kāzuss.

(gan starppārbaudījumam, gan eksāmenam jābūt ar pozitīvu vērtējumu)

Mācību pamatliteratūra

1. Cippeliuss R. Tiesību būtība. Rīga: LU, 2001.
2. Briede J. Publiskās un privātās tiesības // Mūsdienu tiesību teorijas atziņas. Rīga: TNA, 1999.
3. Iljanova D. Vispārīgie tiesību principi un to funkcionālā nozīme // Mūsdienu tiesību teorijas atziņas. Rīga: TNA, 1999.
4. Jelāgins J. Normatīvo tiesību aktu hierarhija / Tiesību spogulis I. Rīga: Turība, 1999.
5. Jelāgins J. Tiesību pamatavoti / Mūsdienu tiesību teorijas atziņas. Rīga: TNA, 1999.
6. Krastiņš U., Liholaja V., Niedre A. Krimināltiesības. Rīga: TNA, 2001.
7. Krastiņš I. Tiesību sistēma, tās struktūra un tiesību normu klasifikācija. Tiesību sistēma un tās struktūra Latvijā // Tiesību būtība un forma – Rīga: 1998.
8. Kusiņš G. Normatīvo aktu jaunrade // Mūsdienu tiesību teorijas atziņas. Rīga: TNA, 1999.
9. Latvijas Republikas Satversme: LR likums // LR Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1994, Nr. 6.
10. Meikališa Ā. Tiesu vara Latvijā. Rīga: Avots, 1997.
11. Meikališa Ā. Prokuratūra Latvijā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2002.
12. Meļķis E. Juridisko jēdzienu un normu abstraktums kā tiesību sistēmu vienojošs elements // Mūsdienu tiesību teorijas atziņas. – Rīga: TNA, 1999.
13. Meļķis E. Kontinentālās Eiropas tiesību loks Rietumu tiesībzinātnieku skatījumā / Tiesību spogulis I. Rīga: Turība, 1999.
14. Neimanis J. Ievads tiesībās. Rīga: 2004.
15. Paine F. J. Vācijas vispārīgās administratīvās tiesības. 4. pārstr. izd. – Rīga: TNA, 2001.
16. Sinaiskis V. Latvijas civiltiesību apskats. Lietu tiesības. Saistību tiesības. Rīga, 1995.

Papildliteratūra

1. Rehfeldt B., Rehbinder M. Einführung in die Rechtswissenschaft. Berlin: Walter de Gruyter, 1973.
2. Koller P. Theorie des Rechts. Eine Einführung. Wien: Böhlaus, 1997.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Horns N. Ievads Tiesību zinātnē un tiesību filozofijā // Likums un Tiesības, 1. sēj., 1999, Nr.1 un turpmākie Nr.
2. Latvijas Universitātes studiju noteikumi: http://www.lu.lv/jauna/studijas/stud_kartiba.html
3. Ministru kabineta mājas lapa: <http://www.mk.gov.lv>
4. Saeimas mājas lapa: <http://www.saeima.lv>
7. Satversmes tiesas mājas lapa: <http://www.satv.tiesa.gov.lv>

<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Ekonomikas teorijas pamati</i>
<i>Kursa kods</i>	Ekon1006
<i>Zinātnes nozare</i>	Ekonomika
<i>Zinātnes apakšnozare</i>	Ekonomikas teorija
<i>Kredītpunkti</i>	2
<i>ECTS kredītpunkti</i>	3
<i>Kopējais auditoriju stundu skaits</i>	32
<i>Lekciju stundu skaits</i>	20
<i>Semināru un praktisko darbu stundu skaits</i>	12
<i>Studenta patstāvīgā darba stundu skaits</i>	48
<i>Kursa apstiprinājuma datums</i>	07.06.2011
<i>Atbildīgā struktūrvienība</i>	Ekonomikas un vadības fakultāte
<i>Kursa atbildīgais mācībspēks</i>	Roberts Škapars
<i>Nozares atbildīgais</i>	Inta Ciemiņa

Kursa izstrādātājs(-i)

Biznesa vadības maģistra grāds, lekt. Daira Barānova
 Dr. Ekonomikas doktors, prof. Veronika Bīkse
 Izglītības zinātņu maģistrs pedagoģijā, pasn. Vija Melbārde

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt zināšanas par ekonomikas galvenajām cēloņsakarībām.

Kursa uzdevumi: 1. iepazīt galvenos ekonomikas likumus; 2. padziļināt priekšstatu par saimniekošanas subjektu rīcību tirgus ekonomikā; 3. iepazīt un novērtēt valstī notiekošos ekonomiskos procesus, vadoties no teorētiskām atziņām un starptautiskās pieredzes.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences:

1. tiek iegūtas teorētiskas zināšanas par cēloņsakarībām mūsdienu ekonomikā: mikroekonomikas un makroekonomikas līmenī;
2. padziļinās zināšanas par galvenajām ekonomikas kategorijām un tirgus ekonomikas likumsakarībām;
3. tiek iegūtas teorētiskās zināšanas par ekonomiskās politikas svirām un to pielietošanas praksi Latvijā un ārzemēs.

Profesionālās kompetences:

1. studenti spēj analizēt situāciju tirgū;
2. studenti prot analizēt ekonomiskos rādītājus mikroekonomikas un makroekonomikas līmenī;
3. studenti prot salīdzināt un novērtēt dažādu valstu ekonomikas rādītājus.

Kursa plāns

1. Ievads tirgus ekonomikā. L-2

2. Ekonomiskās sistēmas. L-1, S-1
3. Pieprasījums un piedāvājums. Tirgus līdzsvars. L-2 S-2
4. Patēriņa teorija L-1, S-1
5. Razošanas teorija: uzņēmuma formas, izmaksas, ienākumi, peļņa L-2, S-2
6. Konkurence un tirgus struktūra L-2
7. Makroekonomikas pamatrādītāji L-2, S-2
8. Makroekonomiskā nestabilitāte L-2, S-2
9. Bankas un naudas piedāvājuma regulēšana L-2, S-1
10. Kopējais pieprasījums un kopējais piedāvājums L-2, S-1
11. Valsts ekonomiskā politika L-2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Gala vērtējumu veido: 1. pirmais starppārbaudījums (jautājumi, uzdevumi) (25%), 2. otrais starppārbaudījums (jautājumi, uzdevumi) (25%), 3. gala pārbaudījums-rakstveida eksāmens-testa jautājumi (40%), 4. aktivitāte nodarbībās - nodarbību apmeklētība, piedalīšanās diskusijās, prezentāciju sagatavošana - (10%).

Mācību pamatliteratūra

1. Bikse. V. Ekonomikas teorijas pamatprincipi -Rīga: SIA Izglītības solī, 2007.
2. Bikse.V. Makroekonomika R-SIA Izglītības solī 2003.
3. Gods U. Mikroekonomika 1., 2. Daļa. - R.: Biznesa augstskola Turība, 2000.
- 4.. Nešpors V., Ruperte I., Saulītis J. Mikroekonomika. - R.: Kamene, 2000.

Papildliteratūra

1. Rifkins Dž. Jaunās ekonomikas laikmets. -R.: Jumava, 2004.
2. McConnel C.B., Brue S.L. Economics- Principles, Problems and Policies.- 15-th McGraw Hill,Inc.-2002.
3. Snowdon B., Vane H.R. Modern Macroeconomics. - UK.: Edward Elgan Publishing Limited, 2005.

Periodika un citi informācijas avoti

1. LR Ekonomikas Ministrija "Ziņojums par Latvijas tautsaimniecības attīstību" .
2. LR Labklājības ministrijas "Sociālais ziņojums"
3. Žurnāls "Kapitāls".
4. Laikraksts "Dienas bizness".

Piezīmes

Kursa nosaukums	Ievads psiholoģijā I
Kursa kods	Psih1042
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	48
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre
Kursa izstrādātājs(-i)	Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Anika Miltuze

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Psih1023 [2PSI1395] Vispārīgā psiholoģija I

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir nodrošināt zināšanas par psiholoģijas zinātnei, tās vēsturisko attīstību, galvenajiem psiholoģijas virzieniem un nozarēm, pētniecības metodēm, kā arī veidot izpratni par cilvēka izziņas darbības galvenajām likumsakarībām. Kurss iepazīstina ar sajūtu, uztveres un uzmanības lomu cilvēka psihi struktūrā, to galvenajām likumsakarībām. Kursa ietvaros studenti apgūst izziņas procesu - atmiņas, domāšanas un iztēles - struktūru un funkcionēšanas likumsakarībām. Paralēli studenti mācās strādāt ar zinātnisko literatūru, analizēt informāciju, prezentēt iegūtās atziņas.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti pārzin psiholoģijas zinātnes pamatjēdzienus, orientējas galvenajos psiholoģijas virzienos, nozarēs un teorijās, pārzin cilvēka izziņas darbības pamatlikumsakarības, kā arī ir apguvuši pamatiemaņas zinātniskās literatūras studēšanā un atziņu prezentācijā.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Izpratni par psiholoģiju kā zinātnei,
2. Orientēšanos psiholoģijas zinātnes pamatjēdzienos un teorijās;
3. Priekšstatu par psiholoģijas zinātnes veidošanos, virzieniem, nozarēm un izpētes metodēm;
4. Pārzin cilvēka izziņas darbības pamatlikumsakarības.

Profesionālās kompetences:

1. Lieto psiholoģijas pamatjēdzienus
2. Prot atbilstoši tēmai atlasīt un analizēt zinātnisko literatūru;
3. Apgušuši prezentāciju sniegšanas pamatprasmes un spēj sniegt skaidras prezentācijas;
4. Spēj analizēt savu izziņas darbību, lietojot atbilstošu psiholoģisko terminoloģiju;

5. Spēj veikt zinātniskiem izpētes standartiem atbilstošu novērojumu un izstrādāt tā analīzi.

Kursa plāns

1. Psiholoģijas zinātne, tās galvenie mērķi un uzdevumi. L4/S2
2. Ieskats psiholoģijas zinātnes vēsturē un psiholoģijas zinātnes virzieni L8/S2
3. Galvenās psiholoģijas zinātnes nozares un saikne ar citām zinātnēm L2/S2
4. Psiholoģijas pētīšanas metodes L4/S2
5. Pirmais starpsemestra kontroldarbs L2
6. Cilvēka uzvedība, nervu sistēmas loma uzvedības regulācijā, iedzimtības un vides loma cilvēka psihiskajā darbībā. L2
7. Apziņa, izmainītie apziņas stāvokļi L2/S2
8. Sajūtas un uztvere, to veidi un galvenās likumsakarības. L6/S4
9. Atmiņa, tās pamatprocesi, atmiņas veidi, to raksturojums, L6
10. Domāšana, tās veidi, operācijas un formas. Intelekt. L4
11. Iztēle, tās procesi, veidi, fantāzija. L2
12. Valoda un runa, tās saistība ar domāšanu. L2
13. Uzmanība, tās fizioloģiskie pamati, uzmanības veidi, īpašības, UDS. L2/S2
14. Otrais starpsemestra kontroldarbs L2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums nav obligāts, semināru apmeklējums ir obligāts.

Divi starpsemestra kontroldarbi 20% + 20%, netiek pārrakstīti, laboti vai rakstīti pēc noteiktā datuma (kontroldarbu datumi tiek paziņoti pirmajā nodarbībā). Studentiem, kas nav rakstījuši kontroldarbu slimības dēļ (uzrāda ārsta zīmi) vai iepriekš brīdinājuši pasniedzēju par nespēju ierasties noteiktā dienā uz kontroldarbu, ir tiesības tos kārtot vēlāk citā laikā.

Uzdevumu izpilde semināros, zinātniskās literatūras par dažādām semināru tēmām studēšana, prezentāciju izstrāde un to realizācija semināros - 20%

Patstāvīgais darbs par novērošanu – 10% (ja darbs nav iesniegts laikā, tā vērtējums tiek samazināts uz pusi)

Eksāmens - akadēmiskais tests 30 %

Mācību pamatliteratūra

1. Borns L.E., Ruso N.F. (2000). Psiholoģija. 1.daļa. Rīga (91 eks. LUB)
2. Borns L.E., Ruso N.F. (2001). Psiholoģija. 2.daļa. Rīga (91 eks. LUB)
3. Gleitman, G. Fridlund, A., Raisberg, D. (2001). Osnovi psihologii, SPb.Reč. vai Gleitman, G. Fridlund, A., Raisberg, D. (1999). Psychology, New York :W.W. Norton & Company (6 eks. LUB)
4. Kreišmane, I. Valgere, R., Gulbe K. (2000) Ievads psiholoģijā : eksper. māc. līdz. Rīga : Pētergailis (3 eks. LUB)
5. Шульц Д., Шульц С. (1998). История современной психологии. Санкт-Петербург, Еврази (8 eks. LUB)

Papildliteratūra

1. Maklakov, A.G. (2000). Obščaja psihologija. SPb:Piter
2. Lurija A. (1989). Maza grāmata par lielu atmiņu. Rīga.
3. Benešs, H (2001). Psiholoģijas atlants : attēli un teksti. Rīga : Zvaigzne ABC
4. Reber A.S. (1995). The Penguin Dictionary of Psychology. London: Penguin Books

Periodika un citi informācijas avoti

1. Review of general psychology.
2. Psychological Bulletin

Kursa nosaukums	<i>Psihes bioloģiskie pamati I</i>
Kursa kods	BiolP049
Zinātnes nozare	Bioloģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	30.08.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Bioloģijas fakultāte
Kursa atbildīgais mācībspēks	Juris Imants Aivars
Nozares atbildīgais	Uldis Kondratovičs

Kursa izstrādātājs(-i)

Hd. Bioloģijas habil. doktors, vad.pētn. Juris Imants Aivars
Bioloģijas maģistra grāds, pētn. Kamita Eglīte

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

BiolP038 [2PSIP405] Psihes
bioloģiskie pamati I

Kursa anotācija

Studiju kursa mērķis ir iepazīstināt studentus-nebiologus ar mūsdienīgiem zinātniskiem priekšstatiem par būtiskākajām fizioloģiskajām norisēm cilvēka organismā. Kursa uzdevumi: 1) izprast veģetatīvo, somātisko, sensoro un psihisko funkciju nozīmi organismā; 2) pievērst uzmanību fizioloģisko funkciju vadības principiem un reālajiem mehānismiem; 3) kursa semināru daļā studenti tiek iepazīstināti ar dažādām neinvazīvām fizioloģisko funkciju izmeklēšanas metodēm, īpaši uzsverot ētiskos ierobežojumus, kas jāņem vērā dzīvības zinātnēs.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Zināšanas par fizioloģiskām norisēm šūnās, audos, orgānos.
2. Izpratne par komplekso fizioloģisko funkciju (asinsrite, gremošana t.t.) mehānismiem.
3. Izpratne par fizioloģisko funkciju vadību cilvēka organismā.

Profesionālās kompetences:

1. Studenti spēj argumentēti izvērtēt psihofizioloģisko antripometrisko testu rezultātus.
2. Studentiem ir iemaņas funkcionālu testu plānošanā un veikšanā.
3. Studenti prot zinātniski pamatoti izvēlēties metodes svarīgāko fizioloģisko funkciju pārbaudei.

Kursa plāns

Nr. p.k. Tēma Paredzētais apjoms stundās

1. Cilvēka organisma fizioloģiskās funkcijas, to bioloģiskā mērķtiecība. L 2

2. Fizioloģisko funkciju vadība L 2
3. Informatīvi procesi organismā un starp organismu un vidi L 2
4. Organisma neuroendokrīnā sistēma (NES) L 2
5. Somātiskās funkcijas un to vadība L 2
6. Neurosekretoro šūnu pamatfunkcijas; neironu fizioloģija L 2
7. Somātisko un autonomo funkciju izmeklēšanas metodes S 4
8. Veģetatīvās funkcijas un to vadība L 2
9. Organisma funkciju hormonālā vadība L 2
10. Stresa reakciju neurohormonālā vadība L 2
11. Augšanas un attīstības hormonālā vadība L 2
12. Psihisko un sensoro funkciju izmeklēšanas metodes S 4
13. Organisma enerģijas rezerves, to izmantošanas regulācija L 2
14. Imūnsistēma un tās funkcijas L 2

Stundas kopā 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un semināru (kolokviju) apmeklējums ir obligāts. Semestra laikā ir plānoti 2 semināri ar zināšanu kontroli rakstiska testa veidā.

Kredītpunktu iegūšanai ir jāpiedalās semināros, sekmīgi jānokārto semināru testi un sekmīgi jānokārto rakstisks eksāmens. Studiju kursa gala atzīmi veido semināru testu atzīmes (75%) un eksāmena atzīme (25%).

Mācību pamatliteratūra

1. Aberberga-Augškalne L. Fizioloģija rehabilitologiem, Nacionālais medicīnas apgāds, 2002, 215 lpp. LUB 32 ekz.
2. Guyton A.C., Hall J.E. Human Physiology and Mechanisms of Disease. W.B. Saunders Comp., 2006, 1116 lpp.; LUB 70 ekz.

Papildliteratūra

1. K.Eglīte Anatomija: skelets un muskuļi. LU Akadēmiskais apgāds, 2004, 187 lpp.
2. Eglīte K. Anatomija 2. daļa (Asinsrites sistēma. Iekšējie orgāni. Nervu sistēma. Sensoriskā sistēm). LU Akadēmiskais apgāds. 2010, 244 lpp.

Periodika un citi informācijas avoti

1. J Physiology (Lond.)
2. J Appl Physiol

Kursa nosaukums	Matemātiskā statistika psiholoģijā
Kursa kods	SDSK1008
Zinātnes nozare	Starptozaru, Psiholoģija, Matemātika
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	48
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	03.01.2011
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Ekonomikas doktors, doc. Silvija Kristapsone

Kursa anotācija

Kursa mērķis: sniegt pamatzināšanas un prasmes pielietojamās statistikas metodēs psiholoģijas pētījumā iegūto rezultātu apstrādē un analīzē.

Kursa uzdevumi:

- 1) teorētiski izprast matemātiskās statistikas terminus, formulas, rezultātu interpretāciju,
- 2) teorētiski zināt matemātiskās statistikas paņēmienu un metožu pielietojumu dažādu pētījumu hipotēžu pierādīšanā vai pētījuma jautājumu noskaidrošanā,
- 3) praktiski mācēt pamatot un izpildīt tehniski matemātiskās statistikas dažādos kritērijus, izdarot korektus secinājumus.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studenti spēj patstāvīgi izvēlēties un relizēt praksē psiholoģijas pētījumu dažādu uzdevumu risināšanai nepieciešamās matemātiskās metodes.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēj parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

- 1) teorētiski izprot matemātiskās statistikas terminus, formulas, rezultātu interpretāciju,
- 2) teorētiski un praktiski pārzina matemātiskās statistikas paņēmienu un metožu pielietojumu dažādu pētījumu hipotēžu pierādīšanā vai pētījuma jautājumu noskaidrošanā, izdarot korektus secinājumus.

Profesionālās kompetences:

studenti patstāvīgi spēj pieņemt lēmumus matemātiskā aparāta izvēlē un realizēšanā psiholoģijas pētījumā izvirzīto hipotēžu pierādīšanai.

Kursa plāns

1. Matemātiskās statistikas pielietošana psiholoģijas zinātnē. L-2
2. Aprakstošā statistika, mērījumu veidi un statistiskie rādītāji. L-10, P-4
3. Varbūtības jēdziens, teorētiskie sadalījumi. L-2, P - 2
4. Populācija. Izlases izmantošana populācijas parametru veidošanā.

Secinošā statistika. Statistiskās hipotēzes, to veidi. Parametriskās hipotēžu pierādīšanas metodes. L-10

P - 4

5. Neparimetriskās hipotēžu pierādīšanas metodes. L - 6, P - 2

6.Korelāciju analīzes parametriskās statistikas metodes, lineāra un nelineāra regresija. L-4, P - 2

7.Korelāciju analīzes neparimetriskās statistikas metodes. L- 8 , P - 2

8.Testa iekšējās saskaņotības novērtēšanas kritēriji (Kronbaha alfa, Split-halfa, Gutmana kritēriji). L- 2

9.Faktoru analīzes būtība un pielietojums psiholoģijā. L - 4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Studentu zināšanas atspoguļo 3 kontroldarbi un 2 veikti mājas darbi, kas ir obligāta vērtējuma sastāvdaļa. Kursa nobeigumā - eksāmens - komplekss tests, kas ietver dažādas sarežģītības jautājumus, kuru risināšanā nepieciešams izmantot gan analīzes, gan sintēzes metodi, tādējādi sniedzot informāciju par studenta zināšanām un prasmēm.

Students tiek pielaists pie eksāmena, ja apmeklējums nav bijis mazāks par 75% un iesniegti mājas darbi, kā arī sekmīgi nokārtoti pārbaudes darbi. Pārbaudes darbi pārrakstāmi konsultāciju laikā.

Gala atzīmi veido: 40% eksāmens - nobeiguma tests, 30 % kontroldarbi un 30% mājas darbi.

Mācību pamatliteratūra

Raševska M., Kristapsone S. (2000) Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības soli, 353 lpp. (LUB - 48)

Krastiņš O., Ciemiņa I. (2003) Statistika. Rīga : LR CSP, 267 lpp. (LUB-50) Pieejams arī www.e-biblioteka.lv

Lasmanis A., Kangro I. (2004) Faktoru analīze. Rīga:Izglītības soli, 79 lpp. (LUB - 30)

Наследов А.Д.(2004) Математические методы психологического исследования. Анализ и интерпретация данных. Речь ,С-Пб, 390 стр. (LUB- 10)

Papildliteratūra

Lasmanis A.(2002) Datu ieguves, apstrādes un analīzes metodes pedagoģijas un psiholoģijas pētījumos. 1. un 2. grāmata. Rīga: Izglītības soli. Pieejamas arī www.e-biblioteka.lv

Matthew D., Carole D.(2004) Social Research. The basics. SAGE Publications: London, Thousand Oaki, New Delhi, 385 p.

Гудвин Дж.(2004) Исследование в психологии. Методы и планирование. 3 издание.Москва, С- Пб, Нижний Новгород: Питер, 557 с.

Periodika un citi informācijas avoti

Baltic Journal of Psychology. Baltijas psiholoģijas žurnāls. - Rīga: LU

Kursa nosaukums	Ievads psiholoģijā II*
Kursa kods	Psih1045
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	18
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	30
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš
Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Anika Miltuze

Priekšzināšanas

Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir nodrošināt zināšanas par cilvēka personības dažādiem aspektiem: jūtu un emociju likumsakarībām un izpausmēm, motivāciju kā cilvēka darbības regulatoru, personības individuāli tipoloģiskajām īpatnībām, kā arī galvenajām personības un cilvēka attīstības psiholoģiskajām teorijām. Kursa ietvaros tiek sniegts arī ieskats par zinātniskās komunikācijas standartiem.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti pārzin dažādus cilvēka personības aspektus, orientējas personības un attīstības psiholoģiskajās teorijās, ir papildinājuši pamatiemaņas zinātniskās literatūras studēšanā un projektu prezentācijā. Apgūstot kursu, studenti iemācās meklēt un apkopot zinātnisko informāciju, izvērtēt informācijas avotu ticamību, veidot informācijas kopsavilkumus, kā arī korektā veidā aprakstīt sava zinātniskā darba rezultātus.

Akadēmiskās kompetences:

1. Izpratne par dažādiem cilvēka personības aspektiem – individuāli tipoloģiskajām īpatnībām, motivāciju, vajadzībām, vērtībām u.c.,
2. Orientēšanās ar cilvēka personību un tās apsektiem saistītos jēdzienos;
3. Priekšstats par galvenajām personības teorijām;
4. Izpratne par zinātnisko un nezinātnisko informāciju, tās meklēšanas iespējām un izmantošanu zinātniskajos darbos.

Profesionālās kompetences:

1. Prot analizēt savas personības individuāli tipoloģiskās īpatnības;
2. Lieto ar cilvēka personību saistītos psiholoģijas zinātnes pamatjēdzienus;
3. Prot atbilstoši tēmai atlasīt un analizēt zinātnisko literatūru;
4. Ir apguvuši prezentāciju sniegšanas pamatprasmes un spēj sniegt skaidras prezentācijas;
5. Prot izvērtēt informācijas avotu ticamību, veidot informācijas kopsavilkumus, kā arī korektā veidā aprakstīt sava zinātniskā darba rezultātus

Kursa plāns

1. Personība, personības problēma psiholoģijā. L4
2. Personības individuāli tipoloģiskās īpatnības – temperaments un raksturs. L8
3. Pirmais starpsemestra kontroldarbs L2
4. Emocijas un jūtas. S4
5. Spējas un apdāvinātība. S2
6. Motivācija. S2
7. Vajadzības. S2
8. Vērtības un vērtību sistēma S2
9. Stress un cilvēka veselība. S2
10. Individīds un sabiedrība - sociālās attiecības. S2
11. Otrais starpsemestra kontroldarbs L2
12. Akadēmiskā darba standarti Latvijas Universitātē. L2
13. Zinātniskās informācijas meklēšana. S3
14. Zinātnisko tekstu analīze un literatūras pārskatu veidošana. S3
15. Zinātniskās valodas un terminoloģijas lietošana. S2
16. Zinātniskā darba rakstīšana. S3
17. Zinātniskās informācijas vizuāla un mutiska prezentācija. S3

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums nav obligāts, semināru apmeklējums ir obligāts.

Semināru un patstāvīgie darbi zinātniskajā komunikācijā - 30%, bez šī vērtējuma students netiek pielaists pie eksāmena.

Zinātniskās literatūras par dažādiem personības aspektiem studēšana, prezentācijas izstrāde un tās realizācija vienā no semināriem 20%

Divi starpsemestra kontroldarbi 15% + 15%, netiek pārrakstīti, laboti vai rakstīti pēc noteiktā datuma (kontroldarbu datumi tiek paziņoti pirmajā nodarbībā). Studentiem, kas nav rakstījuši kontroldarbu slimības dēļ (uzrāda ārsta zīmi) vai iepriekš pabrīdinājuši pasniedzēju par nespēju ierasties noteiktā dienā uz kontroldarbu, ir tiesības tos kārtot vēlāk citā laikā.

Eksāmens - akadēmiskais tests 20 %

Mācību pamatliteratūra

1. Майерс Дэвид (2008, 2001). Психология. 3-е изд. Минск : Попурри. vai Myers G. David (1995, 1992, 1987, 1986). Psychology. New York : Worth Publishers. (10 eks.LUB)
2. Reņģe V. (2000). Psiholoģija: Personības psiholoģija. Rīga, Zvaigzne ABC. (57 eks. LUB)
3. Izard, K.E. (1999). Psihologija emocij. SPb:Piter (2 eks. LUB)
4. Miltuze, A., & Raščevska, M. (2006). Metodiskie norādījumi kursa darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai (2. izdevums). Rīga: Latvijas Universitāte. (30 eks. LU PPMF Psiholoģijas nodaļas bibliotēkā)
5. Raščevska, M., Sebre, S., & Reņģe, V. (2003). Metodiskie norādījumi bakalaura darba izstrādei psiholoģijas bakalaura programmā. Rīga: Latvijas Universitāte. (30 eks. LU PPMF Psiholoģijas nodaļas bibliotēkā)

4. un 5. avots pieejams arī tiešsaistē: http://www.ppf.lu.lv/v.3/studijas.php?id=studijas_inc7

Papildliteratūra

1. Iljin, E.P. (2000). Motivacija un motivi. SPb.:Piter
2. Reņģe V. (1999). Psiholoģija. Personības psiholoģiskās teorijas. Rīga, Zvaigzne ABC
3. American Psychological Association (2001). Publication manual of the American Psychological Association (5th ed.). Washington, DC: APA.
4. Zinsser, W. (2001). On writing well: The classic guide to writing nonfiction. New York, NY: Harper Collins.
5. Nucho – Ozoliņa A., Vidnere M. (2004). Stress, tā pārvarēšana un profilakse. Rīga, biznesa partneri.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Review of general psychology. Journal of applied psychology. Learning and memory. Psychological bulletin
<http://search.epnet.com>.

Kursa nosaukums	<i>Psihes bioloģiskie pamati II*</i>
Kursa kods	Biol1047
Zinātnes nozare	Bioloģija
Zinātnes apakšnozare	Ģenētika
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	06.11.2000
Atbildīgā struktūrvienība	Bioloģijas fakultāte

Kursa izstrādātājs(-i)

Hd. Bioloģijas habil. doktors, vad.pētn. Juris Imants Aivars
Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Maija Dūka

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Biol1006 [2PSI1085] Psihes
bioloģiskie pamati II*

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir veicināt un paplašināt studentu izpratni par galvenajām iedzimtības likumsakarībām, ģenētisko pazīmju pārmantošanas svarīgākajiem tipiem, pārmantošanas likumsakarību analīzi, iedzimto pataloģiju veidošanās cēloņiem, klasifikāciju, dažādu slimību un pataloģiju iedzimtības likumsakarībām un svarīgākajiem simptomiem, evolūcijas aspektiem un cilvēku rasu veidošanos un ģenētiskajām atšķirībām, tālākās attīstības tendencēm. Kursa ietvaros paredzēts apgūt prasmes analizēt iedzimtības likumsakarības, apkārtējās vides ietekmes analīzi iedzimto pazīmju izpausmē.

Rezultāti

Kursa apguves laikā studenti apgūs un pratīs demonstrēt:

- Zināšanas un izpratni par:
  - * ģenētikas svarīgākajām pētīšanas metodēm;
  - * iedzimtības likumsakarībām;
  - * cilvēka hromosomu komplektu, kariotipu;
  - * dzimuma ģenētiku;
  - * cilvēka hromosomu pataloģijām;
  - * ģeneoloģiju un tās analīzi;
  - * uzvedības ģenētiku;
  - * iedzimtības faktoru nozīmi cilvēka evolūcijā;
  - * rasu ģenētiku.

- Prasmes analizēt, sintezēt un izvērtēt:

- * prasmes analizēt iedzimtības likumsakarības;
- * prasmes izvērtēt vides faktoru nozīmi iedzimtībā;
- * prasmes izvērtēt ģeētisko faktoru nozīmi cilvēka uzvedībā;
- * prasmes analizēt ģeoloģiju;
- * prasmes izvērtēt ģenētisko faktoru nozīmi cilvēka evolūcijā.

3. Prasmes zināšanas pielietot:

- * izmantojot iegūtos teorētiskos un praktiskos pamatus, analizēt iedzimtības likumsakarības;
- * izmantojot iegūtos teorētiskos un praktiskos pamatus, noteikt ģenētisko pataloģiju pēc kariotipa;
- * izmantojot teorētiskos un praktiskos pamatus, izvērtēt cilvēka uzvedības ģenētiskos aspektus.

4. Komunikācijas prasmes:

- * formulēt un analītiski aprakstīt vides ietekme ģenētikā;
- * diskutēt par ar cilvēka uzvedības iedzimtību saistītās problēmas;
- * diskutēt par dažādu iedzimtu pataloģiju ietekmi uz cilvēka intelektu un uzvedību.

5. Vispārējās prasmes:

- * veicināt topošo speciālistu spēju saskatīt iedzimtības likumsakarības dažādu attīstības grūtībugadījumos;
- * patstāvīgi strukturēt savas zināšanas ģenētikā, vadīt savu izglītību un profesionālo pilnveidi.

Kursa plāns

- 1.Ģenētika, tās svarīgākās pētīšanas metodes. Vides faktori, kas ietekmē iedzimtību. Genotips, fenotips (lekcija -2 stundas)
- 2.Iedzimtības likumsakarības.(seminārs - 2stundas)
- 3.Šūnas uzbūve un funkcijas. (seminārs - 2 stundas)
- 4.Asins grupu un plazmas ģenētika. AB0 nesaderības raksturs un biežums. Rezus faktora ģenētika, rezus konflikts.(lekcija - 2 stundas)
- 5.Cilvēka hromosomas, to pētīšanas vēsture, hromosomu komplekts. Hromosomu pieraksts, kariotips.(lekcija - 2 stundas)
- 6.Šūnu dalīšanās. Mitoze, mejoze, to nozīme.(lekcija - 2 stundas; seminārs - 2 stundas)
- 7.Dzimuma ģenētika. Cilvēka dzimuma noteikšana.(lekcija - 2 stundas)
- 8.Hromosomu pataloģijas. Hromosomu skaitliskās un strukturālās izmaiņas.(lekcija - 2 stundas)
- 9.Autosomu un dzimumhromosomu pataloģijas.(lekcijas - 4 stundas)
- 10.Ģeoloģija. Ģeoloģijas tipi.(lekcija - 2 stundas)
- 11.Ģeoloģijas analīze. (seminārs - 2 stundas)
- 12.Uzvedības ģenētika, uzvedību ietekmējošie ģenētiskie faktori. Psihisko slimību iedzimtības likumsakarības.(lekcija - 2 stundas)
- 13.Evolūcija, iedzimtības faktoru nozīme cilvēka evolūcijā.(lekcija - 2 stundas)
- 14.Rases, rasu ģenētika.(lekcija - 2 stundas)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Līdzdalība semināru nodarbībās (25%); kontroldarbs (25%); eksāmens - akadēmisks tests (50%).

Mācību pamatliteratūra

- 1.Fogel F., Moulsky (1990)(Human genetic) Genetika človeka ,M. I,II,III
- 2..Raipulis J. (1997) Cilvēka ģenētika, R.

Papildliteratūra

1. Aleksandrov A. (2007) Psihogenetika, Sankt-Peterburg
2. Ravič-Ščerbo I., Marjutina T., Grigorenko E. (1999) Psihogenetika, M.
3. Liļin E., Bogomazov E., Gofman-Kadošņikov P. (2000) Genetika dļa vpačej., M.

<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Psiholoģijas vēsture</i>
<i>Kursa kods</i>	Psih1396
<i>Zinātnes nozare</i>	Psiholoģija
<i>Zinātnes apakšnozare</i>	Vispārīgā psiholoģija
<i>Kredītpunkti</i>	3
<i>ECTS kredītpunkti</i>	4.50
<i>Kopējais auditoriju stundu skaits</i>	48
<i>Lekciju stundu skaits</i>	32
<i>Semināru un praktisko darbu stundu skaits</i>	16
<i>Studenta patstāvīgā darba stundu skaits</i>	72
<i>Kursa apstiprinājuma datums</i>	02.12.2010
<i>Atbildīgā struktūrvienība</i>	#Psiholoģijas nodaļa
<i>Nozares atbildīgais</i>	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Ieva Stokenberga

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Psih2014 [2PSI2014] Psiholoģijas vēsture

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir veidot priekšstatu par mūsdienu psiholoģijas veidošanos, attīstību, problēmām un aktualitātēm. Kursa uzdevumi:

- 1)sniegt pārskatu par akadēmiskās un lietišķās psiholoģijas attīstību, raksturot galvenos virzienus;
- 2)veidot izpratni par psiholoģijas ideju attīstības nepārtrauktību un mijiedarbību ar citu zinātņu nozaru atziņām, sociāli ekonomiskajiem un politiskajiem procesiem.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences:

1. Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūst priekšstatu par psiholoģisko ideju attīstību, psiholoģijas skolām, to atšķirībām un ieguldījumu mūsdienu psiholoģijā, psiholoģijas lomu citu zinātņu vidū un sabiedrībā.
2. Studenti spēj analizēt psiholoģisko ideju attīstību ietekmējošos faktoros, ideju piederību noteiktam laikmetam un skolai.
3. Sekmīga kursa apguve dod iespēju padziļināti apgūt kursus, kas aptver dažādas psiholoģijas nozares, piemēram, sociālo psiholoģiju.

Profesionālās kompetences:

- 1.Studenti spēj veidot savu pētījumu teorētiskos ievadus, pamatojoties uz konkrētu psiholoģijas atziņu vēsturisko attīstību.

2. Studenti spēj analizēt konkrētu psiholoģijas konceptu vēsturisko attīstību.

Kursa plāns

1. Psiholoģijas vēstures priekšmets un problēmas. L 2
2. Psiholoģijas ideju attīstība filozofijas ietvaros. L 4 S 2
3. Dabaszinātņu pētījumi un to ietekme uz psiholoģijas attīstību. L 4
4. Psiholoģijas kā patstāvīgas zinātnes rašanās – apziņas psiholoģija. L 2 S 2
5. Pragmatisma psiholoģija un funkcionālisms. L 2 S 2
6. Bezapziņas psiholoģija – psihoanalīzes rašanās un attīstība. L 4
7. Geštaltpsiholoģija. L 4
8. Biheiviorisma veidošanās un attīstība. L 4 S 2
9. Humānistiskā psiholoģija. L 2 S 2
10. Kognitīvās psiholoģijas veidošanās un attīstība. L 2 S 4
11. Psiholoģijas attīstība mūsdienās. L 2
12. Psiholoģijas attīstība Latvijā S 2

Kopā 48 stundas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Vismaz sešu semināru apmeklējums ir obligāts. Semināros jā sagatavo un jā prezentē ziņojums par izlasīto literatūru (20% no gala atzīmes). 3 kontroldarbi – tests rakstveidā (30% no gala atzīmes),

kursa pārbaudījums – rakstisks eksāmens (50% no gala atzīmes).

Mācību pamatliteratūra

1. Schultz D.P., Schultz S.E. (1996) History of Modern Psychology, Harcourt Brace & Publishers (arī krievu valodā). - 6 eks.
2. Ярошевский, М. Г. (1996) История психологии. От античности до середины XX века : Учебное пособие для вузов, Москва : Academia. - 1 eks.

Papildliteratūra

1. Leahey T.H. (2000) A History of Psychology: Main Currents in Psychological Thought, Prentice Hall
2. История психологии. XX век : хрестоматия для высшей школы / под ред. П.Я. Гальперина, А.Н. Ждан. Izdošanas ziņas Москва : Академический проект ; Екатеринбург : Деловая книга, 2005.

Periodika un citi informācijas avoti

1. <http://psychclassics.yorku.ca/topic.htm> - klasiski darbi psiholoģijas vēsturē, apkopojis K.D.Grīns, Jorkas Universitāte, Toronto, Kanāda
2. Baltic Journal of Psychology. Visi numuri.
3. LU Raksti. Psiholoģija. Visi numuri

Kursa nosaukums	Attīstības psiholoģija*
Kursa kods	Psih2024
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	48
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	18.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre
 Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Anika Miltuze

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt iespēju studentiem apgūt zināšanas attīstības psiholoģijā, radot izpratni par klasiskajām un mūsdienu vadošajām attīstības psiholoģijas teorijām un pētniecības metodēm, it īpaši pievēršot vērību teorētiskiem un empīriski balstītiem priekšstatiem par mijiedarbību starp bioloģiskajām un sociālajām, vides ietekmēm. Kursa ietvaros aplūkotās attīstības psiholoģijas teorijas un pētījumi saistībā ar uztveri, domāšanu, valodu, emocijām, motivāciju, identitāti, sociālo un morālo uzvedību cilvēka dzīves garumā, pievēršoties gan tipiskai attīstību gaitai, gan arī problemātiskiem attīstības pavērsieniem. Kursa saturs ietver teorētisku informāciju par attīstības psiholoģiju, un praktisko darbu uzdevumi dod iespēju studentiem pielietot dažādas attīstības pētniecības pieejas, ar mērķi labāk izprast attīstības procesus.

Rezultāti

Studentiem būs izpratne par attīstības psiholoģijas klasiskajām un mūsdienīgajām teorijām, pētniecības metodēm, un attīstības procesiem dažādos dzīves posmos cilvēka mūža garumā, gan saistībā ar tipisko attīstības gaitu, gan saistībā ar problemātiskiem attīstības procesiem. Studenti būs ieguvuši izpratni par teorētisko principu praktisko pielietojamību ikdienas dzīves situācijās. Pratīs izvērtēt dažādu vecumposmu attīstības īpatnības un likumsakarības, analizēt cilvēka dzīves gājumu, loģiski prezentēt izdarītos secinājumus.

Kursa plāns

1. Kas ir attīstības psiholoģija? Attīstības psiholoģijas jēdziens, attīstības psiholoģijas teoriju pārskats L 4
2. Attīstības psiholoģijas pētniecības metodes L 2
3. Bioloģisko un sociālo faktoru mijiedarbība L 2
4. Perinatālais periods un dzemdības L 2 / S 2

5. Zīdaiņu un mazbērnu fiziskā un kognitīvā attīstība L 4 / S 2
6. Zīdaiņu un mazbērnu sociālā un emocionālā attīstība L 4 / S 2
7. Bērnu fiziskā un kognitīvā attīstība L 4 / S 2
8. Bērnu sociālā un emocionālā attīstība L 4
9. Attīstības problēmas un traucējumi L 2
10. Vardarbība pret bērniem – celoņi un sekas L 4 / S 2
11. Pusaudžu/jauniešu fiziskā un kognitīvā attīstība L 4
12. Pusaudžu/jauniešu sociālā un emocionālā attīstība L 4 / S 2
13. Pusaudžu/jauniešu uzvedības problēmas L 2 / S 2
14. Agrīnais un vidējais pieaugušā vecuma posms – fiziskā un kognitīvā attīstība L 2
15. Agrīnais un vidējais pieaugušā vecuma posms – sociālā un emocionālā attīstība L 2
16. Vēlīnais pieaugušā vecuma posms – fiziskie, kognitīvie, sociālie un emocionālie aspekti L 2 / S 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums ir brīvprātīgs. Semināru apmeklējums ir obligāts. Praktisko darbu uzdevumu izpilde ir obligāta.

No kursa vērtējuma 40% veido semināru apmeklējums un laicīgi iesniegtu praktisko darbu uzdevumu izpildes vērtējums (ja darbs neattaisnotu iemeslu dēļ ir iesniegts ar nokavēšanos, tā vērtējums tiek samazināts uz pusi) , 10% divu kontroldarbu atzīmes, un 50% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

1. Vigotskis, L. (2002). Domāšana un runa. Rīga: EVE.
2. Boulbijs, Dž. (1998). Drošais pamats. Rīga: Rasa ABC.
3. Eriksons, E. (1998). Identitāte: Jaunība un krīze. Rīga: Jumava.
4. Craig, G. & Baucum, D. (2002). Human Development (9th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall. (angļu vai krievu tulkojumā)

Papildliteratūra

1. Papalia, D. (2004). Human Development. New York: McGraw-Hill.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Child Development
2. Human Development
3. Journal of Developmental Psychology

Kursa nosaukums	Personības psiholoģija
Kursa kods	Psih2072
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Personības psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	48
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe
Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Anda Upmane

Priekšzināšanas

Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt pamatzināšanas personības teorijās. Kursa uzdevumi: 1) iepazīt galvenās teorētiskās pieejas mūsdienu personības psiholoģijā; 2) iepazīt galvenos pētījumu virzienus personības psiholoģijā; 3) iepazīt personības psiholoģijas izmantošanas lietišķos aspektus (personāla atlase, psiholoģiskā konsultēšana u. c.).

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem izveidojas priekšstats par mūsdienu personības psiholoģiju un tās galvenajiem uzdevumiem.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Priekšstats par mūsdienu personības psiholoģiju un tās uzdevumiem;
2. Teorētiskas zināšanas par klasiskajām un mūsdienu personības teorijām;
3. Teorētiskās zināšanas par galvenajiem personību raksturojošajiem jēdzieniem.

Profesionālās kompetences:

1. Studenti spēj izmantot mūsdienu personības psiholoģijas atziņas un kategorijas savos pētījumos.
2. Studenti spēj novērtēt konkrētu personības teoriju un jēdzienu zinātnisko pamatotību;
3. Studenti prot analizēt konkrētas uzvedības aprakstu, izmantojot dažādas personības pieejas.

Kursa plāns

1. Personība un tās teorijas. L 4

- 2.Psihoanalīze (Freids). L 4 S 4
- 3.Individuālā psiholoģija (Ādlers). L 4
- 4.Analītiskā psiholoģija (Jungs). L 4 S 2
- 5.Neofreidisms (Fromms, Hornija). L 4 S 2
- 6.Mūsdienu psihoanalīze. L 4
- 7.Humānistiskā pieeja (Maslovs, Rodžerss). L 6 S 4
- 8.Personības iezīmju pieeja un tās veidošanās. L 4
9. Lielais Piecnieks. L 4 S 2
- 10.Sociāli kognitīvā pieeja (Bandura, Roters, Mišels). L 6
11. Personības psiholoģijas tālākās perspektīvas. L 4 S 2

Kopā 64 stundas

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Semināru apmeklējums – obligāts vismaz 6 semināru apmeklējums. Kurša laikā ir jāuzraksta 5 kontroldarbi, četri semināru laikā un viens lekciju laikā. Nav paredzēta kontroldarbu pārrakstīšana. Kontroldarbu vērtējums veido 50% no galīgā vērtējuma), kurša pārbaudījums – rakstisks eksāmens arī 50% no galīgā vērtējuma.

Mācību pamatliteratūra

- 1.Hjelle, L. A., Ziegler, D. J. (1992). Personality Theories. Basic assumptions, research, and applications. New York: McGraw-Hill (krievu val.: Hjell L., Zigler D. Teorii lichnostji. Sankt_Peterburg: Piter, 1997). - 5 eks.
- 2.Karpova Ā. (1998). Personība. Teorijas un to radītāji. Rīga: Zvaigzne ABC. - 59 eks.
- 3.Pervin, L. A., John, O. P. (1997). Personality. Theory and research. New York: Wiley (krievu val.: L. Pervin, O. Dzhon. Psihologija lichnostji. Moskva: Aspekt Press, 2000). - 3 eks.
- 4.Reņģe V. (1999). Psiholoģija. Personības psiholoģiskās teorijas. Lekciju kurss. Rīga: Zvaigzne ABC. - 35 eks.

Papildliteratūra

- 1 .Reņģe V. (2000). Psiholoģija. Personības psiholoģija. Lekciju kurss. Rīga: Zvaigzne ABC.
- 2.Mischel, W., Shoda, Y., & Ayduk, O. (2008). Introduction to personality. New York: Wiley.
- 3.Pervin, L. A. (2003). The Science of personality. New York: Oxford University Press.

Periodika un citi informācijas avoti

- 1.European Journal of Personality
- 2.Journal of Personality and Social Psychology
3. Personality theories <http://webpace.ship.edu/cgboer/perscontents.html>
- 2.Great ideas in personality <http://www.personalityresearch.org/>
- 3.Freida darbi un raksti par psihoanalīzi angļu valodā:
<http://www.freudfile.org/resources.html>

Kursa nosaukums	Sociālā psiholoģija
Kursa kods	Psih2036
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	32
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	03.05.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Ivars Austers

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš

Priekšzināšanas

Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt studentiem vispusīgas pamatzināšanas sociālajā psiholoģijā, iepazīstināt ar sociālās psiholoģijas konstruktiem, metodoloģiju, klasiskajām un mūsdienu sociālās psiholoģijas teorijām, un pētījumiem. Semināru mērķis ir sociālpsiholoģisko pētījumu un publikāciju padziļināta analīze, sociālpsiholoģisko fenomenu praktiskas demonstrācijas un klasisko eksperimentu replikācijas.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studenti orientēsies sociālās psiholoģijas konstruktos, teorijās un terminoloģijā, zinās sociālās psiholoģijas teoriju un konstruktu praktisko pielietojumu.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

- 1) Spēju orientēties sociālās psiholoģijas klasiskajās un modernajās teorijās un pētījumos;
- 2) Prasmi atpazīt sociālpsiholoģiskos fenomenus ikdienas situācijās, piemērot to analīzei atbilstošās teorijas;
- 3) Sociālpsiholoģiskās literatūras meklēšanas un analīzes prasmes.

Profesionālās kompetences:

- 1) Prasmi pielietot sociālās psiholoģijas atziņas pārliccināšanas procesā;
- 2) Spējas atpazīt starppersonu ietekmes mehānismus un tiem pretoties;
- 3) Prasmes pielietot sociālās ietekmes mehānismus psihologa darbā, kā arī ar pārdošanu un reklāmu saistītās profesijās.

Kursa plāns

1. Kas ir sociālā psiholoģija? Sociālās psiholoģijas jēdziens, pētījumu metodoloģija, īsa

- nozares vēsture, tēmu pārskats. L2
2. Sociālā uztvere un atribūcija. L2/S2
  3. Sociālā izziņa un lēmumu pieņemšana sociālā kontekstā. L2/S4
  4. Paštēla loma sociālajā ietekmē un starppersonu mijiedarbībā. L2/S2
  5. Sociālā ietekme un konformitāte. L6/S4
  6. Pievilcības likumi--no pirmajiem iespaidiem līdz tuvām attiecībām. L2/S4
  7. Attieksmes un attieksmju maiņa. L4/S4
  8. Attieksmes un uzvedība. L2/S4
  9. Sociālpsiholoģiskie procesi grupās. L4/S4
  10. Stereotipi, aizspriedumi un diskriminācija. L2/S4
  11. Agresija L2
  12. Prosociāla uzvedība. L2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums ir brīvprātīgs. Semināru apmeklējums ir obligāts. Kavētās semināru nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošu tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultācijas laikā.

No kursa vērtējuma 20% veido semināru apmeklējums un semināra uzdevumu izpildes vērtējums, 30% divu kontroldarbu atzīmes, un 50% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

Reņģe, V. (2002). Sociālā psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC.
(22 eks. LU soc. zin. fak. bibl.; 22 eks. LU daudznozaru bibl.; 42 eks. LU izgl. zin. & psih. bibl.)

Papildliteratūra

1. Aronson, E., Wilson, T. D., & Akert, R. M. (2005). Social psychology (5th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
2. Augoustinos, M., & Walker, I. (1995). Social cognition: An integrated introduction. London: Sage.
3. Gilovich, T., Keltner, D., & Nisbett, R. E. (2006). Social psychology. New York: Norton.

Periodika un citi informācijas avoti

1. British Journal of Social Psychology
2. European Journal of Social Psychology
3. Journal of Applied Social Psychology
4. Journal of Experimental Social Psychology
5. Journal of Personality and Social Psychology
6. Journal of Social Psychology
7. Personality and Social Psychology Bulletin
8. Personality and Social Psychology Review

Kursa nosaukums	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā
Kursa kods	Psih3057
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	07.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Aleksandrs Koļesovs

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir attīstīt studentu zināšanas un prasmes pētniecības metodoloģijā. Kursa ietvaros tiek prezentēta informācija par pētījumu mērķiem, stratēģijām, veidiem, shēmām un pētījumu validitāti. Iegūtas zināšanas tiek praktiski pielietotas, darba rezultāti tiek prezentēti semināros.

Rezultāti

Kursa rezultātā studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Apgūti pētniecības metodoloģijas pamatjēdzieni.
2. Attīstīti priekšstati par pētniecības principiem.
3. Attīstītas prasmes analizēt zinātniskās publikācijas.

Profesionālās kompetences:

1. Izpratne par empīriski pierādītiem atzinumiem.
2. Apgūtas prasmes plānot empīrisko pētījumu psiholoģijā.
3. Pētījumu ierobežojumu apzināšanās.

Kursa plāns

1. Zinātniskais pētījums (lekcija – 2 stundas).
2. Pētījuma mērķi un stratēģijas (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
3. Eksperimentālais pētījums (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
4. Kvaziekspierimentālais pētījums (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
5. Neeksperimentālie pētījumi (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
6. Secinošā statistika kvantitatīvajos pētījumos (lekcija – 2 stundas, semināri – 4 stundas).
7. Kvalitatīvais pētījums (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
8. Pētījuma validitāte (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Kopējais vērtējums:
kontroldarbs (rakstiski) - 20%,
prezentācijas semināros (mutiski) - 30%,
patstāvīgā darba prezentācija (mutiski) - 10%,
eksāmens (tests) - 40%.

Mācību pamatliteratūra

Raševska M., Kristapsone S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības solī. 356 lpp. (73 eks.)

Shaughnessy, J., Zechmeister, E. (1990). Research methods in psychology. 4th ed. New York.: McGraw-Hill. 522. p. (7 eks.)

Cropley, A. (2002). Qualitative research methods. An introduction for students of psychology and education. Rīga: Zinātne. 158 p. (19 eks.)

Papildliteratūra

Blaikie, N. (2000). Designing social research. The logic of anticipation. Cambridge: Polity Press & Blackwell Publishing.

Campbell, D. (1973). Experimental and quasi-experimental designs for research. Chicago: Rand McNally.

Creswell, J. (2003). Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches. Thousand Oaks: Sage Publications.

Haslam, A, & McGarty, C. (2003). Research methods and statistics in psychology. London: Sage.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Experimental Psychology.

Psychological Methods

Web Center for Social Research Methods. <http://socialresearchmethods.net/>

Kursa nosaukums	Psihometrika
Kursa kods	Psih2018
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	07.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Aleksandrs Koļesovs

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir attīstīt studentu zināšanas un prasmes psihometrikā. Kursa ietvaros tiek prezentēta informācija par psihometrikas pamatjēdzieniem, psiholoģiskiem testiem, testu validitāti, testa ticamību, uzdevumu analīzi, kā arī testu un aptauju veidošanas un adaptācijas pamatprincipiem. Iegūtas zināšanas tiek izmantotas praktiskajās nodarbībās. Darba rezultāti tiek prezentēti un iztirzāti semināros.

Rezultāti

Kursa noslēgumā studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Apgūti psihometrikas jēdzieni;
2. Paplašināta izpratne par mērījumiem psiholoģijā;
3. Izveidojusies izpratne par psiholoģiskās testēšanas principiem.

Profesionālās kompetences:

1. Prasmes vērtēt psiholoģisko mērījumu kvalitāti.
2. Izpratne par psiholoģijas testu pielietošanu principiem psihologu praksē.
3. Apgūtas prasmes psiholoģisko testu un aptauju adaptācijā, veidošanā un standartizācijā.

Kursa plāns

1. Psiholoģiskais tests, testu veidi (lekcija – 2 stundas).
2. Testa skalas un balles (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
3. Testa validitāte (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
4. Testa ticamība (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
5. Pantu analīze (lekcija – 2 stundas).
6. Testu un aptauju adaptācija (lekcija – 2 stundas, semināri – 4 stundas).
7. Testa veidošana (lekcija – 2 stundas, semināri – 4 stundas).
8. Testa standartizācija (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Gala atzīmi kursā veido atzīmes par:
kontroldarbu (rakstisks) – 20%;
prezentācijām semināros (mutiski) – 30%;
eksāmenu (tests) – 50%.

Mācību pamatliteratūra

Raščevska M. (2005). Psiholoģisko testu un aptauju konstruēšana un adaptācija. Rīga: RaKa. 281 lpp. (20 eks.)

Cronbach, L. (1984). Essentials of psychological testing. New York: Harper & Row. 630 p. (2 eks.)

Anastasi A., Urbina S. (2001). Psihologicheskoe testirovanie (Psiholoģiskā testēšana). Sankt-Peterburg: Piter. 687 lpp. (19 eks.)

Papildliteratūra

Oakland, T. (2000). International guidelines to assist in adapting tests. Journal of Baltic Psychology, 1(1), 68–76.

Van de Vijver, F., & Hambleton, R. (1996). Translating tests: Some practical guidelines. European Psychologist, 1, 89–99.

Raščevska M., Kristapsone S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības solī.

Periodika un citi informācijas avoti

Latvijas Universitātes raksti

Baltic Journal of Psychology

Psychological Assessment

Web Center for Social Research Methods <http://socialresearchmethods.net/>

Kursa nosaukums	Kognitīvā psiholoģija I
Kursa kods	Psih2028
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	13.09.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Rašcevska

Priekšzināšanas

Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]

Psih1045, Ievads psiholoģijā II*

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt zināšanas un veidot studentu izpratni par cilvēka kognitīvajiem procesiem (uzmanību, uztveri, atmiņu, zināšanu reprezentācijām, valodu, domāšanu un kreativitāti), to funkcionēšanas likumsakarībām, savstarpējo saistību jaunāko teorētisko atziņu skatījumā. Kursa ietvaros tiek akcentēta saikne starp teoriju un praksi, kas ļauj labāk izprast cilvēku kognitīvo procesu individuālās atšķirības. Students attīsta prasmi zinātniski korekti spriest par cilvēka izziņu un priekšstatiem, izskaidrot cilvēka kognitīvo procesu darbības specifiku, ņemot vērā dažādu ārēju vides/sociālo un iekšējo (bioloģisko un nekognitīvo) faktoru ietekmi.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūs izpratni par atsevišķiem kognitīviem procesiem, to darbības skaidrojumiem no dažādu teoriju viedokļiem, un prasmi atpazīt kognitīvo procesu raksturojošus aspektus cilvēka uzvedībā un radītajos produktos. Studenti apgūst prasmi analizēt kognitīvos procesus, to savstarpēju mijiedarbību atbilstoši attiecīgo jēdzienu zinātniskam saturam un likumsakarībām, vienlaikus atbrīvojoties no kādiem sadzīviskiem priekšstatiem par tiem.

Kurss sagatavo studentu tālākai izglītošanai kursā “Kognitīvā psiholoģija II”, kas aplūko komplicētāku psiholoģijas jēdzienu – intelektu, un arī bakalaura darba izstrādei par kognitīvās psiholoģijas tematiem.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Izpratne par kognitīvās psiholoģijas lomu un vietu citu zinātņu vidū, īpaši kognitīvo zinātņu vidū.
2. Padziļinās zināšanas par pētniecības metodēm kognitīvajā psiholoģijā;

3. Teorētiskas zināšanas par kognitīvos procesus raksturojošām īpašībām, teorijām, kas skaidro šo procesu funkcionēšanas likumsakarības.

Profesionālās kompetences:

1. Studenti spēj nošķirt dažādus kognitīvos procesus, analizēt tos, pamatojoties uz katram procesam raksturīgo apakšjēdzienu jeb terminu sistēmu.

2. Studenti apgūst prasmi cilvēka uzvedībā atpazīt noteiktu kognitīvo procesu izpausmes.

Kursa plāns

1. Kognitīvās psiholoģijas attīstības pirmsākumi, pētījuma metodes. L2

2. Uzmanība un apziņa. Uzmanības teorijas un funkcijas. L2

3. Uztveres teorijas un izpēte. L2

4. Zināšanu mentālās reprezentācijas. L2 / S2

5. Atmiņas struktūras un alternatīvās teorijas, atmiņas procesi. L2

6. Valoda, tās apguve. Valoda izpratne kontekstā. L2

7. Domāšana. Problēmu risināšana. L2 / S2

8. Lēmumu pieņemšana. L2

9. Pussemestra kontroldarbs. 1.-8. tēmu kopsavilkums. L2

10. Kreativitāte L2 / S2

11. Kognitīvās attīstības vadošās teorijas. L2 / S2

12. Kognitīvo procesu saistība ar emocijām. Kognitīvo procesu darbība sistēmā. L 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

1. Uzdevumu izpilde 4 semināros nodrošina 20% no eksāmena gala atzīmes (seminārs nav nokārtojams ārpus attiecīgas nodarbības, jo prasa grupu darbu).

2. Paštests un īsais tests- jāizpilda patstāvīgi e-kursa vidē līdz norādītajam termiņam - pussemestra kontroldarbam. . Ja tas netiek izpildīts noteiktā laikā, students netiek pielaists pie Pussemestra kontroldarba e-vidē un zaudē 30% no gala vērtējuma.

3. Pussemestra kontroldarbs - rakstāms auditorijā e-vidē iēplānotā laikā – kontroldarba vērtējums veido 30% no gala atzīmes. Netiek pārrakstīts un labots. Studenti, kas nav rakstījuši kontroldarbu slimības dēļ (uzrāda ārsta zīmi) eksāmena laikā pilda arī šo papildus testu e-vidē. Studenti, kas iepriekš pabrīdinājuši pasniedzēju par nespēju ierasties noteiktā dienā uz kontroldarbu, arī saglabā tiesības to kārtot eksāmena dienā un nezaude 30% no gala vērtējuma..

4. Eksāmens (e-vidē auditorijā) – 50% no vērtējuma. Pie eksāmena tiek pielaisti visi studenti, kas pildījuši 1. un 2. īso testu un pildījuši pussemestra kontroldarbu.

Mācību pamatliteratūra

1. Sternberg, Robert J.: Cognitive psychology / Forth Worth [etc.] : Harcourt Brace College Publishers, 1999.

xxiii, 584 p. : ill. , diagr., tab.[PPMF bibliotēka - 27 eks.]

2. Eysenck, Michael W. & Mark Keane. Cognitive psychology :a student's handbook / Hove, East Sussex : Psychology Press, c2 000. viii, 631 lpp. : il., sh., tab.[PPMF bibliotēka - 1 eks.]

3. Anderson, John R. : Когнитивная психология /Джон Р. Андерсон ; [пер. с англ. С. Комаров]. Санкт-Петербург [и др.] : Питер, 2002. 492 с. : ил. ; 25 см. [PPMF bibliotēka - 2 eks]

4. Raščevska M. (2010). Kognitīvā psiholoģija I(LU e-kurss). Moodle kursa materiāli.

Papildliteratūra

1. Cognitive development :critical concepts in psychology /edited by Usha Goswami.

London : Routledge, 2007. 4 sēj. : diagr., il., tab. – 4 gr.[LU bibliotekā - 4 eks.]

2. Friedenberg, Jay.& Gordon Silverman.: Cognitive science :an introduction to the study of mind / Thousand Oaks [etc.] : Sage, 2006. xxiii, 531 lpp. : il., graf., sh., tab. [LU bibliotekā -

1 eks.]

3. Cognitive psychology :key readings /edited by David A. Balota and Elizabeth J. Marsh.
New York : Psychology Press, 2004. XV, 766 lpp., [4] lpp. iel. : il. ; 24 cm. LNB

4. Sternberg, R. J. (2008). Cognitive Psychology. Wadsworth Publishing Company. (Jaunākā versija pārdošanā)

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Cognitive Psychology

2. Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory and Cognition

3. Cognitive Development

4. Datu bāze Science Direct

5. Datu bāze PsycArticle EBSCO

6. Journal of High Ability

Kursa nosaukums	Kognitīvā psiholoģija II
Kursa kods	Psih3135
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	13.09.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Priekšzināšanas

Psih2028, Kognitīvā psiholoģija I (e-kurss) [Psih B] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar daudzšķautņaino intelekta jēdzienu, vadošajām intelekta teorijām dažādu pētniecības pieeju ietvaros, attīstot izpratni par bioloģisko un vides/sociālo faktoru lomu intelekta attīstībā. Studenti tiks ievadīti zināšanās par cilvēku intelektuālo spēju grupu un individuālajām atšķirībām, intelekta saistību ar citiem nekognitīvajiem aspektiem. Kurss noslēgsies ar pārskatu par jaunākajiem 21. gadsimta intelekta pētījumiem.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūs izpratni par intelektu no dažādu teoriju viedokļiem, prasmi kompetenti spriest, novērtējot attiecīgo teoriju stiprās un vājās puses, un izvēlēties adekvātu pieeju noteiktu cilvēku grupu intelekta vai kognitīvo spēju izpētei, ievērot bioloģisko un vides/ sociālo faktoru lomu cilvēka kognitīvo spēju attīstībā. Kurss veido priekšzināšanas tiem profesionāliem kursiem, kuros tiek apgūtas kognitīvo spēju izpētes metodes, kā arī veido pamatu bakalaura darba izstrādei par daudzveidīgiem intelekta veidiem un kreativitāti.

Akadēmiskas kompetences - jaunāko intelekta teoriju pārzināšana, izpratne par vides un bioloģisko faktoru lomu intelekta attīstībā.

Profesionālās kompetences - prasme analizēt dažādus intelekta aspektus vai spējas cilvēka sekmīgās pielāgošanās dzīves un darba videi kontekstā.

Kursa plāns

1. Kas ir intelekts? Intelekta izpētes pieejas un metodes. Intelekta izpētes pirmsākumi. L2
2. Intelekta teoriju klasifikācija. Intelekta testi, to veidi. L2
3. Psihometrisko (faktoranalītisko) intelekta teoriju evolūcija. L4

4. Seminārs. Vides/sociālo un bioloģisko faktoru loma intelektuālo spēju attīstībā. Dažādu sociālo grupu intelektuālo spēju atšķirības. S2
5. Intelekta attīstība mūža garumā faktoranalītisko teoriju skatījumā. L2
6. Bioekoloģiskā intelekta attīstības teorija. Neo-Piažē intelekta attīstības teorijas. L2
7. Seminārs. Cilvēka intelektuālo spēju attīstība mūža garumā. S2
8. Kognitīvā pieeja intelekta izpētē. L2
9. Apraksošās jeb integratīvās intelekta teorijas. R. Sternberga triarhiskā/sekmīgā intelekta teorija, H. Gardnera piecu prātu teorija. L2
10. Seminārs. H.Gardnera multi intelekta teorija. S2
11. Sociālā un emocionālā intelekta teorijas. L2
12. Saistība starp personības kategorijām un intelektu. L2
13. Pussemestra kontroldarbs. Temati Nr. 1. – 12. L2
14. Intelekta pētījuma rezultātu praktisks pielietojums. L2
15. Seminārs. Divdesmit pirmā gadsimta jaunākie pētījumi par intelektu. S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

1. Semināru apmeklējums – obligāts (Uzdevumu izpilde 4 semināros nodrošina 20% no eksāmena gala atzīmes).
2. Pussemestra kontroldarbs - vērtējums veido 30% no gala atzīmes.
3. Eksāmens (mutiski, pamatojoties uz individuālas kursa tēmas iepriekšējo sagatavošanu, pamatojoties uz 2-3 jaunākajos zinātniskos rakstos iegūto informāciju, publicētus pēc 2000. gada) – vērtējums veido 50%. Pie eksāmena tiek pielaisti tikai tie studenti, kas ir sekmīgi uzrakstījuši pussemestra kontroldarbu (vērtējums >4).
Tie, kas pussemestra kontroldarba dēļ netiek pielaisti pie eksāmena, vispirms eksāmena laikā atkārtoti kārtos pussemestra kontroldarbu un tad atbild eksāmena individuālo jautājumu.

Mācību pamatliteratūra

1. Sternberg, R. J. (1999). Cognitive Psychology. 5th ed. Belmont: Wadsworth Cengage Publishing Company. 14. nodaļa Intelligence. PPFM bibliotēkā 27 eks.

Papildliteratūra

1. Carroll, J. B. (1993). Human cognitive abilities; A survey of factor analytic studies. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Goulmens D. (2001). Tava emocionālā inteliģence. Rīga:
3. Sternberg R.J. (Ed.) (2000). Handbook of Intelligence. Cambridge: Cambridge University Press
4. Sternberg R.J. (Ed.) (1999). Handbook of Creativity. Cambridge: Cambridge University Press
5. Raščevska M. (2005). Testu un aptauju konstruēšana. Rīga: RAKA
6. Stein, S. J., Book, H. E. (2006). The EQ edge: Emotional intelligence and your success. Mississauga: John Wiley & Sons.
7. Sternberg, R.J., & Grigorenko E.(Eds.) (1999). Intelligence, heredity, and environment. Cambridge: Cambridge University Press.303.-322.lpp.
8. Gardner, H. (2006). Five minds for the future. Boston: Harvard Business School Publishing.
9. Goleman, D. (2006). Social Intelligence: The New Science of Human Relationships. New York: Bantam Books.
10. Flanagan, D. P., & Harrison, P. L. (Eds.) (2005). Contemporary intellectual assessment: Theories, tests, and issues. New York: The Guilford Press.
11. Maltby, J., Day, L., & Macaskill, A (2007). Personality, Individual Differences and Intelligence. London: Pearson Education. . 2. daļa.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Intelligence
2. Journal of High Ability
3. Personality and Individual Differences
4. <http://search.epnet.com>, EBSCO PsycArticles datu bāze

Kursa nosaukums	Izpētes metodes psiholoģijā
Kursa kods	Psih3047
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	22
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	10
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	07.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Inga Skreitule-Pikše

Priekšzināšanas

Psih3057, Pētniecības metodoloģija psiholoģijā [Psih PB]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir nodrošināt studentiem iespēju iegūt zināšanas par izpētes metodēm psiholoģijā, dažādām izpētes un datu analīzes pieejām, individuālās un grupu, kā arī dažādu vecumu cilvēku izpētes īpatnībām. Kursa ietvaros studenti apgūst praktiskas iemaņas anketu, intervijas un novērojumu veikšanā un iegūto datu analīzē, kā arī mācās kritiski izvērtēt katras metodes lietderību konkrētā situācijā, saskatīt metodes priekšrocības un trūkumus.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūs:

Akadēmiskās kompetences:

1. Izpratni par psiholoģiskās izpētes metodēm;
2. Izpratni par dažādām izpētes un datu analīzes pieejām;
3. Izpratni par individuālās un grupu, kā arī dažādu vecumu cilvēku izpētes īpatnībām.

Profesionālās kompetences:

1. Prasmi patstāvīgi izveidot anketas, veikt intervijas un novērojumus;
2. Prasmi analizēt un prezentēt izpētē iegūtos rezultātus;
3. Prasmi izvērtēt katras izpētes metodes priekšrocības un trūkumus.

Kursa plāns

1. Psiholoģiskās izpētes nosacījumi. L 2
2. Izpētes un datu analīzes pieejas. L 4
3. Individuālās un grupu, kā arī dažāda vecuma cilvēku izpētes īpatnības. L 2
4. Anketas izveides principi un struktūra. L 4
5. Anketās iegūto datu apstrāde un analīze. S 4
6. Intervijas veidi, mērķi, uzdevumi. Intervijas izveides un intervēšanas pamatprincipi. L 4
7. Intervijās iegūto datu apstrāde un analīze. S 2

8. Novērošana, tās mērķi un uzdevumi. Novērojuma veikšana. L 6

9. Novērošanā iegūto datu analīzes principi un interpretācija. S 4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Semestra laikā ir plānoti 3 praktiskie darbi un 3 semināri. Gala vērtējumu veido par praktiskajiem darbiem iegūtie vērtējumi (60%), par uzstāšanos semināros iegūtie vērtējumi (30%) un eksāmena (rakstveidā) vērtējums (10%).

Mācību pamatliteratūra

1. Kroplis, A. & Rašcevska, M., (2004). Kvalitatīvās pētniecības metodes sociālajās zinātnēs. Rīga: RaKa. 50 eksemplāri LUB.

2. Ozoliņa Nucho, A. & Vidnere, M. (2003). Intervēšanas prasme. Rīga: RaKa. 33 eksemplāri LUB.

3. Vadum, A. & Rankin, N.O. (1998). Psychological research: methods for discovery and validation. Boston: McGraw-Hill. 1 eksemplārs LUB.

Papildliteratūra

Periodika un citi informācijas avoti

1. <http://www.surveysystem.com/sdesign.htm>

Kursa nosaukums	<i>Eksperimentālā psiholoģija</i>
Kursa kods	Psih3041
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	18.04.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers

Priekšzināšanas

Psih3009, Pētījums psiholoģijā

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir paplašināt studentu zināšanas par psiholoģijas pētījumu metodoloģiju. Nodarbību mērķis ir iemācīt studentiem plānot, veikt eksperimentus, kā arī rakstīt atskaites par eksperimentālie pētījumiem.

Rezultāti

Kursa rezultātā tiek iegūtas sekojošas kompetences:

Akadēmiskās kompetences - studenti iegūst zināšanas par eksperimentālo pētījumu nozīmi psiholoģijā, eksperimentu uzbūves metodoloģiskajiem un ētiskajiem aspektiem.

Praktiskās kompetences - studenti iemācās plānot eksperimentus, tāpat arī praktiski veikt šos plānotos eksperimentus. Studenti iemācās rakstīt atskaites par paveikto un kritiski analizēt citu veiktus eksperimentus.

Kursa plāns

1. temats. Eksperimentālo pētījumu dizaini.

(Lekcijas 2 stundas, semināri 2 stundas)

2. temats. Eksperimenta hipotēzes formulēšana.

(Lekcijas 2 stundas, semināri 2 stundas)

3. temats. Pētījuma plānošana.

(Lekcijas 2 stundas, semināri 2 stundas)

4. temats. Eksperimentālo pētījumu ētika.

(Lekcijas 2 stundas, semināri 2 stundas)

5. temats. Eksperimentu validitāte.

(Lekcijas 3 stundas, semināri 3 stundas)

6. temats. Datu ievākšana, to analīze un hipotēzes pārbaude.

(Lekcijas 3 stundas, semināri 3 stundas)

7. temats. Pētījuma atskaites rakstīšana.

(Lekcijas 2 stundas, semināri 2 stundas)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Semināru darba vērtējums - 50%. Rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

Solso, R. L., Johnson, H. H., Beal, M. K. (1998). *Experimental Psychology: A Case Approach*. New York: Longmans.

Papildliteratūra

Field, A. P. (2005). *Discovering statistics using SPSS (Second Edition)*. London: Sage.

Field, A. P., & Hole, G. (2003). *How to design and report experiments*. London: Sage.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Experimental Psychology: General

Journal of Experimental Psychology: Applied

Journal of Experimental Social Psychology

Kursa nosaukums	Patopsiholoģija
Kursa kods	Psih3017
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	56
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	09.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Evija Strika

Priekšzināšanas

Biol1047, Psihes bioloģiskie pamati II* [Psih B] [2PSI1674*Biol1006] 2PSI1674

Psih1045, Ievads psiholoģijā II* [14.09.2010]

Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]

BiolP038, Psihes bioloģiskie pamati I [PsihB P] [28.10.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt teorētiskas un praktiskas zināšanas patopsiholoģijā. Iepazīstināt studentus ar cilvēka personības kognitīvās, emocionālās un uzvedības sfēras īpatnībām un izmaiņām dažādu psihisko traucējumu un slimību gadījumos. Veidot studentiem izpratni par psihisko traucējumu un slimību rašanās un veidošanās iemesliem. Mācīt atbilstoši pielietot savas profesionālās kompetences darbā ar cilvēkiem, kuriem ir psihiski traucējumi.

Kursa uzdevumi: mācīt studentiem atpazīt psihiskos traucējumus, iepazīstināt ar konkrētiem praktiskiem piemēriem un dod praktiskas iemaņas darbā ar cilvēkiem, kuriem ir psihiski traucējumi.

Rezultāti

Apgūstot kursu students iegūst teorētiskas zināšanas par psihisko traucējumu būtību, to galvenajiem veidiem un pazīmēm. Studenti māc atpazīt psihiskos traucējumus un spēj izvēlēties atbilstošāko palīdzības veidu konkrēta psihiska traucējuma gadījumā. Studenti gūst iemaņas darbā ar cilvēkiem, kuriem ir psihiski traucējumi un spēj izvērtēt savas profesionālās kompetences robežas strādājot ar šāda veida klientiem..

Prasības kredītpunktu iegūšanai

40% - 3 kontroldarbi

10% - students ir sagatavojis un prezentējis vienu no izvēlētajām semināra tēmām

50% - Eksāmens. Eksāmens tiek organizēts rakstiskā veidā un sastāv no atvērtiem un slēgtiem jautājumiem, kā arī studentam ir jāanalizē viens praktisks piemērs.

Mācību pamatliteratūra

- Kulbergs, J. (2001). Dinamiskā psihiatrija. Rīga: Jumava.
Davison, G.,C. (2001). Abnormal psychology. NY:J.Wiley & Sons,565 p.
Carson, R. (2000). Abnormal psychology and modern life. Boston...[at.al.]: Allyn and Bacon
Holmes d.A. (2003).

Papildliteratūra

- Holmes D.A. (2003). Anormaļnaja psihologija. Moskva [i drugiji]:Piter, 301 s.
Carson R. C. (2004). Anormaļnaja psihologija. Moskva [i drugiji]:Piter. 1166 s.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of abnormal psychology Washington, Dc: American Psychological Association
<http://search.epnet.com/EBSCO.Host.medline>
<http://www.lu.lv/biblioteka/resursi/datubazes/ebrary/>

Kursa plāns

Veids Stundas

1. Ievads: patopsiholoģija, klīniskā psiholoģija un psihiatrija.	L	8
2. Ievads: patopsiholoģija, klīniskā psiholoģija un psihiatrija.	S	2
3. Afektīvie (garastāvokļa) traucējumi	L	6
4. Organiskie (kognitīvie) traucējumi	L	6
5. Psihogēnie traucējumi	L	8
6. Psihogēnie traucējumi	S	2
7. Personības un uzvedības traucējumi	L	6
8. Ēšanas traucējumi	L	4
9. Traucējumi psihoaktīvo vielu lietošanas dēļ	L	4
10. Šizofrēnijas slimība un psihotiski traucējumi	L	6
11. Šizofrēnijas slimība un psihotiski traucējumi	S	2
12. Bērnu un pusaudžu uzvedības un attīstības traucējumi	L	8
13. Bērnu un pusaudžu uzvedības un attīstības traucējumi	S	2

<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Bakalaura darbs</i>
<i>Kursa kods</i>	PsihN001
<i>Zinātnes nozare</i>	Psiholoģija
<i>Kredītpunkti</i>	10
<i>ECTS kredītpunkti</i>	15
<i>Kopējais auditoriju stundu skaits</i>	0
<i>Studenta patstāvīgā darba stundu skaits</i>	400
<i>Kursa apstiprinājuma datums</i>	12.01.2012
<i>Atbildīgā struktūrvienība</i>	Psiholoģijas nodaļa
<i>Nozares atbildīgais</i>	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt studentiem ieskatu par zinātniskās komunikācijas un bakalaura darba rakstīšanas standartiem, lai bakalaura darba rakstīšanas gaitā studenti varētu adekvāti izvērtēt un izvēlēties zinātniskās informācijas avotus, kā arī veidot literatūras kopsavilkumus un apraksīt sava zinātniskā darba rezultātus atbilstoši LU standartiem. Galvenais kursa fokuss ir uz praktiskām nodarbībām, studentiem veicot literatūras analīzi un rakstiski gatavojot praktiskos darbus.

Kursa gaitā studenti izvēlas bakalaura darba tēmu, veic literatūras analīzi, apkopo galvenās teorētiskās atziņas bakalaura darba teorētiskajā daļā, plāno un veic empīrisku pētījumu, apkopo un apraksta tā rezultātus, kā arī aizstāv bakalaura darbu.

Rezultāti

Kursa noslēgumā studenti būs uzrakstījuši un aizstāvējuši bakalaura darbu. Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Apgūstot kursu, studenti būs iemācījušies meklēt un apkopot zinātnisko informāciju, strādāt ar datu bāzēm un bibliogrāfijām, izvērtēt informācijas avotu ticamību;
2. Studenti arī apgūs iemaņas veidot informācijas kopsavilkumus, pārstāstīt zinātnisko pētījumu rezultātus, izvairīties no plagjiāta;
3. Kursa rezultātā studenti arī pratīs korektā veidā aprakstīt sava zinātniskā darba rezultātus;
4. Studenti iemācīsies iespējami efektīvāk tekstuāli un vizuāli prezentēt informāciju;

Profesionālās kompetences:

1. Izvēlēties pētījuma problēmai atbilstošas psiholoģiskās pētniecības metodes un tās praktiski pielietot datu vākšanā;
2. Izmantot statistiskās datu apstrādes metodes;
3. Izstrādāt praktiskās rekomendācijas, balstoties uz sava pētījuma rezultātiem.

Kursa plāns

1. temats. Prasības bakalaura darba rakstīšanai.
2. temats. Konsultācijas par bakalaura darba tēmas izvēli.

3. temats. Zinātnisko tekstu analīze un literatūras pārskata veidošana, pētījuma projekta izstrāde.

4. temats. Teorētiskās daļas un pētījuma projekta priekšizstāvēšana.

5. temats. Datu vākšana, apstrāde un analīze.

6. temats. Empīriskās (praktiskās) daļas priekšizstāvēšana.

7. temats. Bakalaura darba rakstīšana.

8. temats. Bakalaura darba aizstāvēšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

1. Obligāta prasība, lai students tiktu pielaists bakalaura darba aizstāvēšanai, ir:

a) bakalaura darba teorētiskās daļas un pētījuma projekta sekmīga priekšizstāvēšana;

b) bakalaura darba empīriskās (praktiskās) daļas sekmīga priekšizstāvēšana.

2. Sekmīga bakalaura darba aizstāvēšana. Bakalaura darba atzīmi veido (a) darba vadītāja vērtējums, kas tiek iesniegts aizstāvēšanas komisijai, (b) recenzenta vērtējums, kas tiek iesniegts aizstāvēšanas komisijai un (c) studenta prezentācijas un atbilžu vērtējums aizstāvēšanā, ko sniedz aizstāvēšanas komisija. Bakalaura darba gala atzīmi liek aizstāvēšanas komisija, balstoties uz (a), (b) un (c) punktos minētajām atzīmēm. Ja bakalaura darba vadītāja un recenzenta vērtējumi atšķiras vairāk par diviem punktiem, tiek nozīmēts otrs recenzents. Šādā gadījumā aizstāvēšanas komisija, izliekot gala atzīmi, ņem vērā divus tuvākos vērtējumus.

Mācību pamatliteratūra

LU PPF Psiholoģijas nodaļa (2009). Metodiskie norādījumi bakalaura darba izstrādei psiholoģijas bakalaura programmā. Rīga: Latvijas Universitāte.

Pieejams tiešsaistē http://www.ppf.lu.lv/v.3/studijas.php?id=studijas_inc7

Papildliteratūra

American Psychological Association (2001). Publication manual of the American Psychological Association (5th ed.). Washington, DC: APA.

Zinsser, W. (2001). On writing well: The classic guide to writing nonfiction. New York, NY: Harper Collins.

Periodika un citi informācijas avoti

http://www.ppf.lu.lv/v.3/studijas.php?id=studijas_inc7

<http://www.psywww.com/resource/apacrib.htm>

Kursa nosaukums	Svešvaloda (angļu valoda) I
Kursa kods	ValoP105
Zinātnes nozare	Valodniecība
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	64
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	17.01.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Anglistikas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Anita Eiholca
Nozares atbildīgais	Indra Karapetjana

Kursa izstrādātājs(-i)

Izglītības zinātņu maģistrs, asist. Evija Latkovska
Humanitāro zinātņu maģistrs filoloģijā, pasn. Anita Eiholca

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir dot psiholoģijas kursa studentiem iespēju mācīties angļu valodu speciāliem mērķiem, attīstot specialitātes un zinātniskās literatūras lasīšanas, referēšanas un tulkošanas prasmes, pilnveidojot un izkopjot prezentēšanas un komunikācijas, klausīšanās, valodas lietojuma un rakstveida runas kompetences specialitātes un vispārējās angļu valodas kontekstā. Kursa ietvaros paredzēts apgūt prasmes plānot un realizēt patstāvīgo darbu, sistematizēt un strukturēt speciālās terminoloģijas apguvi un lietojumu komunikācijai profesionālā vidē.

Rezultāti

Kursa apguves laikā studenti apgūs un pratīs demonstrēt

1) akadēmiskās kompetences:

zināšanas un izpratni par

izvēlēto specialitāti, izmantojot angļu valodu kā darba valodu.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt: prasmes analizēt, sintezēt un izvērtēt – tajā skaitā apkopot dažādas teorijas un dot savu vērtējumu un secinājumus, veicot pašnovērtēšanu un savstarpējo vērtēšanu, kā arī analizēt un izvērtēt mācīšanās rezultativitāti;

2) profesionālās kompetences:

prasmes valodas zināšanas pielietot saziņai, prezentācijām, anotāciju rakstīšanai un

referēšanai profesionālā vidē, zinātniskajam darbam un pētījumiem. Prasmes izmantot angļu valodu komunikācijai profesionālā vidē;

3) prasmes virzīt savu tālākizglītību un profesionālo pilnveidi, izmantojot kursa gaitā apgūto angļu valodu speciāliem mērķiem.

Kursa plāns

Nr. p.k. Temats Nodarbības veids

L, S, P, Ld Plānotais apjoms stundās

1. Psiholoģijas pasaule. S 6

2. Metodiskas norādes un praktiskais darbs prezentācijas veidošanā. Prezentēšanas kultūra. S 2

3. Studentu prezentācijas. Pasniedzēja dota ievirze temata izvēlei. Patstāvīgā lasīšana. (1) S 4

4. Personība un personības psiholoģija. S 8

5. Metodiskas norādes un praktiskais darbs esejas rakstīšanai, izmantojot profesionālo terminoloģiju. S 2

6. Ķermeņa valoda, tās interpretācija. S 4

7. Metodiskas norādes un praktiskais darbs kopsavilkuma veidošanā, lasot profesionālo literatūru. S 2

8. Pārbaudes darbs – kontroldarbs. (1) S 2

9. Sieviešu un vīriešu psiholoģija. S 4

10. Attīstības psiholoģija un sociālā psiholoģija. S 6

11. Psiholoģiskas problēmas un to risinājumi. S 6

12. Cilvēka uztvere, smadzeņu darbība, atmiņa un emocijas. S 6

13. Pārbaudes darbs – kontroldarbs. (2) S 2

14. Metodiskas norādes un praktiskais darbs anotācijas veidošanā, lasot profesionālo literatūru. S 2

15. Patstāvīgā lasīšana par pasniedzēja dotu tematu. Kopsavilkums un tā tulkojums latviešu valodā. (2) S 4

16. Aktualitātes un novitātes psiholoģijas jomā. S 4
Stundas kopā 64

Prasības kredītpunktu iegūšanai

1. Sekmīgs starpvērtējums:

1.1 uzrakstīti 2 kontroldarbi (30%);

1.2 1. patstāvīgās lasīšanas materiāla prezentācija (10%);

1.3 individuāla diskusija ar pasniedzēju par 2. patstāvīgās lasīšanas materiālu; kopsavilkuma tulkojums (10%);

1.4 3 iesniegti rakstu darbi (eseja, kopsavilkums, anotācija) (30%).

2. Eksāmens – referāta par vienu studenta paša izvēlētu profesionālo tēmu prezentācija, izmantojot datu projektoru (20%).

Nav paredzēts atkārtoti rakstīt kontroldarbus vai prezentēt patstāvīgās lasīšanas materiālus.

Mācību pamatliteratūra

1. Broadhead, A. (2001) Advance your English: a short course for advanced learners. Coursebook. Cambridge University Press, 74 p. (15 eksemplāri bibliotēkā; LUB:Izgl.zin.&psihol. bibl.)

2. Hornby, A. S. ed. by Wehmeier, S., phonetics ed. Ashby, M. (2000) Oxford advanced learner's dictionary of current English. Oxford University Press, 1600 p. (8 eksemplāri bibliotēkā, 2 eksemplāri lasītavā; LUB:Izgl.zin.&psihol. bibl.)

3. Bavrina, L. (2004) Issues in Psychology: English course. Riga: Baltic Russian Institute, 96 p. (1 eksemplārs bibliotēkā; LUB:Izgl.zin.&psihol. bibl.)

4. Jordan, R. R. (2001) Academic Writing Course: study skills in English. Harlow: Longman-Pearson Education, 160 p. (1 eksemplārs lasītavā; LUB:Izgl.zin.&psihol. bibl.)

Papildliteratūra

1. Kent, S., Falvey, D., Cotton, D. (2008) Language Leader. Coursebook (intermediate, upper-intermediate). Longman.
2. Parsons. J. et. al. (2007) Success. Coursebook (intermediate, upper-intermediate, advanced). Longman.
3. Berryman, J., Hargreaves, D., Howells, K., Ockleford, E. (1997) Psychology and You: an informal introduction. The British Psychological Society&Routledge, 305 p.
4. Newman, B. M., Newman, P. R., Mahwah, N.J. (2007) Theories of Human Development. London: Lawrence Erlbaum Associates, 338 p.
5. Styles, E. A., (2005) Attention, Perception and Memory: an integrated introduction. Hove; New York: Psychology Press, 368 p.

Periodika un citi informācijas avoti

1. <http://www.psychologytoday.com/>
2. <http://www.psychology-issues.com/>
3. <http://allpsych.com/crosswords/index.html>
4. <http://www.psychology.org/>
5. <http://psychology.about.com/>
6. <http://www.positive-way.com/body.htm>
7. <http://www.personalityresearch.org/>

Kursa nosaukums	Svešvaloda (vācu valoda)
Kursa kods	ValoP106
Zinātnes nozare	Valodniecība
Zinātnes apakšnozare	Ģermāņu valodniecība
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	64
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	05.11.2002
Atbildīgā struktūrvienība	Anglistikas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Pielīdz.magistram(līm.), lekt. Ināra Breikša

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir pilnveidot studentu prasmes un iemaņas darbā ar interesantiem, aktuāliem un autentiskiem tekstiem, veikt teksta apstrādi, atbilstoši to prezentēt, kā arī diferencēti lietot valodu monologrunā, dialogrunā (domu apmaiņa, diskusija, referāts, apraksts, ziņojums, stāstījums), apgūt svarīgākās stratēģijas teksta producēšanai un atstāstīšanai, īpašu uzmanību pievēršot mutvārdu un rakstu runas tālākai attīstībai.

Kursa uzdevumi:

- 1) dažāda veida un sarežģītības pakāpes tekstu izpratne, apgūto zināšanu, izveidoto iemaņu un prasmju pārnese, prasme iegūt pašam informāciju vai risināt problēmas, vispārējo un specifisko kompetenču attīstība;
- 2) apgūt jaunu leksiku vācu valodā, īpašu uzmanību pievēršot vārdu polisēmijai, sinonīmiem, antonīmiem, homonīmiem, kā arī frazeoloģijai, tādējādi bagātinot studentu vārdu krājumu un nostiprinot zināšanas apgūtās leksikas pielietošanai dažādās dzīves situācijās;
- 3) rosināt studentus kursa apguves laikā darboties ar dažāda veida vārdnīcām.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

- 1.priekšstatu un izpratni par izvēlēto specialitāti, izmantojot vācu valodu kā darba valodu;
- 2.prasmes analizēt, sintezēt un izvērtēt – tajā skaitā apkopot dažādas teorijas un dot savu vērtējumu un secinājumus, veicot pašnovērtēšanu un savstarpējo vērtēšanu, kā arī analizēt un izvērtēt mācīšanās rezultativitāti.

Profesionālās kompetences:

- 1.prasmes valodas zināšanas pielietot mācīšanās, saziņai, prezentācijām un referēšanai profesionālā vidē, prasmes zinātniskajam darbam un pētījumiem;
- 2.prasmes virzīt savu tālākizglītību un profesionālo pilnveidi, izmantojot kursa gaitā apgūto vācu valodu.

Kursa plāns

- 1.1.temats: Ziņas no visas pasaules S4

2. Reportāža, komentārs: Lāči Eiropā P4
3. Ziņas avīzē, avīžu raksta prezentācija P4
- 4.2.temats: Finances S2
5. Interneta reportāža: „Kundenmitarbeit” P6
6. Informatīvais teksts: „Mitwohnenzentralen”, Praktiskais darbs (1) P4
- 7.3.temats: Literatūra S4
8. Bertolds Brehts. Biogrāfija, daiļrade. P4
9. B. Brehta stāsts: „Die unwuerdige Greisin” P4
- 10.4.temats: Labais tonis. S4
11. Informatīvs teksts: „Regeln zum richtigen Benehmen” P4
12. Publiska runa: „Ueber die Deutschen” Praktiskais darbs (2) P4
- 13.5.temats: Psiholoģija S4
14. Publicistiskais teksts: „Was die Seele mit dem Ruecken macht” P4
15. Informatīvais teksts: Zigmunds Freids P4
16. Atkārtojums par izņemto semestra vielu. Sagatavošanās eksāmenam. P4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Kredītpunktu iegūšanai ir jāizpilda visi praktiskie darbi, jāiesniedz to protokoli, aktīvi un sekmīgi jāpiedalās semināros. Studiju kursa gala atzīmi veido praktisko darbu rezultāti semestra laikā (25%), atzīmes par piedalīšanos semināros (25%) un eksāmena (rakstveidā) rezultāts (50%).

Mācību pamatliteratūra

1. Perlmann-Balme M., Schwalb S., Weers D. Em neu Abschlusskurs. Deutsch als Fremdsprache fuer die Mittelstufe. Kursbuch, Ismaning: Max Hueber, 2005
2. Perlmann-Balme M., Schwalb S. Weers D. Em neu Abschlusskurs. Deutsch als Fremdsprache fuer die Mittelstufe. Arbeitsbuch, Ismaning: Max Hueber, 2005
3. Langenscheidts Grosswoerterbuch Deutsch als Fremdsprache, Berlin und Muenchen; Langenscheidt, 2002

Papildliteratūra

1. Apelt Mary L. Wortschatz und mehr. Ismaning, Max Hueber Verlag, 2001
2. Foeldean H. Woerter und Saetze. Ismaning, Muenchen, Max Hueber Verlag, 2001
3. Fix U., Poethe H., Yos G., Textlinguistik und Stilistik fuer Einsteiger. Ein Lehr- und Arbeitsbuch, Peter Lang GmbH, Frankfurt am Main, 2001

Periodika un citi informācijas avoti

Presse und Sprache
<http://www.hueber.de>
 Deutschland Sprachnachrichten
 Baltische Rundschau

Kursa nosaukums	Praktikums sociālajā psiholoģijā I
Kursa kods	Psih1031
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	08.06.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Ieva Stokenberga

Kursa anotācija

Kursa mērķi ir 1) veidot zināšanas un izpratni par sociālās uztveres, komunikācijas un cilvēku savstarpējās mijiedarbības procesiem; 2) attīstīt studentu sevis reprezentācijas, komunikācijas un efektīvas mijiedarbības prasmes; 3) veidot pozitīvu piederības izjūtu un identifikāciju ar psiholoģijas nozari.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu studenti iegūst priekšstatu par komunikācijas, sociālās percepcijas un sociālās mijiedarbības teorētiskajiem aspektiem, pilnveido prasmes un iemaņas veidot atvērtu komunikāciju individuāli un grupā, akcentējot aktīvas iesaistīšanās un tolerances lomu attiecībās.

Kursa apguve dod pamatu kursu Praktikumam sociālajā psiholoģijā II un Praksei I apguvei.

Kursa plāns

1. Teorētiskās pieejas starp personu uzvedības izpētē L 1
2. Sociālā uztvere L2/ S2
3. Komunikācija L2/ S2
4. Neverbālā komunikācija L2/ S2
5. Aktīvās klausīšanās loma komunikācijā L1/ S4
6. Attiecību veidošana L2/ S2
7. Sociālā ietekme L2/ S2
8. Konflikti L2
9. Mijiedarbība grupā L2/ S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Dalība praktiskajās nodarbībās ir obligāta, jāpiedalās vismaz 75% nodarbību, lai nokārtotu kursu.

Rakstisks kontroldarbs - savas pieredzes analīze saistībā ar kursā apgūtajām zināšanām par

sociālo percepciju, komunikāciju un mijiedarbību – 50%.

Rakstisks eksāmens par apgūtajām zināšanām - 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Reņģe, V. (2004). Psiholoģija. Savstarpējo attiecību psiholoģija. R.: Zvaigzne ABC. Psihol. nod. bibl.
2. Bejnamin, A. (1981) The Helping Interview, 3rd edition, Houghton Mifflin Comp., Boston. Psihol. nod bibl.
3. Fišers, R., Ūrijs V., Petons, B. (2002). Prasme vienoties. R.: SIA "Jāņa Rozes apgāds". Psihol. nod . bibl.
4. Pīzs, A. (1995). Ķermeņa valoda. R.: Jumava. 15 eks.

Papildliteratūra

1. Aronson, E., Wilson, T.D., Akert, R.M. (1999). Social Psychology. Third Edition. Longman, Inc.
2. Freidmann Schulz von Thun. (1993). Miteinander reden. 1. Störungen und Klärungen. Hamburg.
3. Čaldini, R., Kenrik, D, Neiberg, S. (2002). Poimi drugih, čtobi poņats sebja! M.:Olma-Press
4. Forgas, J. P. (1985). Interpersonal Behaviour: The Psychology of Social Interaction. Pergamon Press. LU Psihol nodaļas bibl.

Periodika un citi informācijas avoti

1. <http://www.bbc.co.uk/science/humanbody/mind/surveys/smiles/>

Kursa nosaukums	Praktikums sociālajā psiholoģijā II
Kursa kods	PsihP060
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	32
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	08.06.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Ieva Stokenberga

Priekšzināšanas

Psih1031, Praktikums sociālajā psiholoģijā I [Psih B] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa apguves laikā sistemātiski tiekoties praktikuma grupā, studenti iegūst zināšanas, vingrina un apgūst sarunas vadīšanas prasmes (aktīvo klausīšanos, pārfrāzēšanu, noskaidrošanu). Studenti intervē nepazīstamu cilvēku, veic intervijas audioierakstu un analizē savas intervijas vadīšanas prasmes un izvirza jaunus mērķus savu prasmju attīstīšanai tuvākajam laika posmam.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti apgūst un pilnveido sarunas vadīšanas prasmes un iemaņas – studenti prot - aktīvo klausīšanos, pārfrāzēšanu, noskaidrošanu, emociju atpazīšanu un atspoguļošanu, rezumēšanu. Sekmīga kursa apguve dod iespēju apgūt turpmākos kursus Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā.

Kursa plāns

1. Sociālā uztvere un novērošana S4
2. Paštēls un publiskais tēls. Stereotipi un aizspriedumi. S4
3. Komunikācijas barjeras. Aktīvā klausīšanās. S4
4. Sarunas vadīšana. Pārfrāzēšana. S4
5. Emociju atspoguļošana. S4
6. Noskaidrošana. S4
7. Personības izaugsme komunikācijas prasmju kontekstā. S4
8. Atgriezeniskā saite S4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Nodarbību apmeklējums obligāts, jāpiedalās vismaz 75% nodarbību, lai varētu nokārtot kursu.

Divi rakstiski kontroldarbi par mājasdarbiem - 50%. Mājasdarbi tiek uzdoti katru nodarbību, iesniegšana notiek nākamajā nodarbībā, vēlāk tie netiek pieņemti.

Rakstisks eksāmens - intervijas ieraksts un apgūto prasmju pašanalīze - 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Bejnamin, A. (1981) The Helping Interview, 3rd edition, Houghton Mifflin Comp., Boston. Psihol. nod. bibl.
2. Nelson-Jones R. (1983) Practical Counselling Skills, Holt, Rineharts and Winston, London. Psihol. nod. bibl.

Papildliteratūra

1. Pīzs, A. (1995). Ķermeņa valoda. Rīga: Jumava.
2. Reņģe, V. (2004). Psiholoģija. Savstarpējo attiecību psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC
3. Reņģe, V. (2002) Sociālā psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC
4. Aronson, E., Wilson, T.D., Akert, R.M. (1999). Social Psychology. Third Edition. New York: Longman.
5. Freidmann Schulz von Thun. (1993). Miteinander reden. 1. Störungen und Klärungen. Hamburg.
6. Forgas, J. P. (1985). Interpersonal Behaviour: The Psychology of Social Interaction. Pergamon Press. Psihol. nod. bibl.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Counseling Psychology, APA Division 17

<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Psihofizioloģija</i>
<i>Kursa kods</i>	Biol1050
<i>Zinātnes nozare</i>	Bioloģija
<i>Kredītpunkti</i>	2
<i>ECTS kredītpunkti</i>	3
<i>Kopējais auditoriju stundu skaits</i>	32
<i>Lekciju stundu skaits</i>	24
<i>Semināru un praktisko darbu stundu skaits</i>	8
<i>Studenta patstāvīgā darba stundu skaits</i>	48
<i>Kursa apstiprinājuma datums</i>	02.05.2011
<i>Atbildīgā struktūrvienība</i>	Bioloģijas fakultāte
<i>Kursa atbildīgais mācītspēks</i>	Juris Imants Aivars
<i>Nozares atbildīgais</i>	Uldis Kondratovičs

Kursa izstrādātājs(-i)

Hd. Bioloģijas habil. doktors, vad.pētn. Juris Imants Aivars
Dr. Bioloģijas doktors, pasn. Vladimirs Jansons

Kursa anotācija

Studiju kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar mūsdienīgiem zinātniskiem priekšstatiem par mentālo un kognitīvo funkciju fizioloģiskajiem mehānismiem. Kursa uzdevumi: 1) izprast psihisko funkciju daudzveidību un psihisko funkciju nozīmi organismā; 2) saprast kā darbojas smadzeņu šūnas (neironi un neiroglijas šūnas); 3) dot zināšanas par smadzeņu funkcionālo anatomiju; 4) iepazīties ar psihisko funkciju pamatveidiem: nosacījuma refleksiem, apmācību, atmiņu, domāšanu.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Zināšanas par cilvēka smadzeņu funkcionālo anatomiju un neironu darbību.
2. Izpratne par psihiskās darbības galvenajām izpausmēm – uztveri, atmiņu, apmācību, emocijām.
3. Izpratne par funkciju lateralizāciju galvas smadzenēs.

Profesionālās kompetences:

1. Studentiem ir iemaņas funkcionālu testu plānošanā un veikšanā.
2. Studenti spēj argumentēti izvērtēt psihofizioloģisko testu rezultātus.
3. Studentiem ir iemaņas savā studiju pētniecības darbā lietot korektu psihofizioloģijas terminoloģiju.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un semināru (kolokviju) apmeklējums ir obligāts. Semestra laikā ir plānoti 2 semināri ar zināšanu kontroli rakstiska testa veidā.

Kredītpunktu iegūšanai ir jāpiedalās semināros, jānokārto kolokviji un sekmīgi jānokārto

rakstisks eksāmens. Studiju kursa gala atzīmi veido semināru kolokviju atzīmes (50%) un eksāmena atzīme (50%).

Mācību pamatliteratūra

Guyton A.C., Hall J.E. Textbook of Medical Physiology. 11th Ed. W.B. Saunders Comp., 2006, 1116 lpp.; LUB 50 ekz.

Aberberga-Augškalne I. Fizioloģija ārstiem. Nac. Med. Apgāds, Rīga, 2007, 215 lpp.; LUB 32 ekz.

Papildliteratūra

Utināns A. Cilvēka psihe: tās darbība, funkcionēšanas traucējumi un ārstēšanas iespējas. Nacionālais apgāds, 2005, 568 lpp.

Aivars J., Aršavskis V., Breslavs G., Eglītis I., Igoņins D., Paņkova J., Reņģe V., Sebre S., Voitkāne S. Psiholoģijas vārdnīca. Apgāds "Mācību grāmata", 1999, 157 lpp.

Periodika un citi informācijas avoti

Psychophysiology

Brain

Trends in Neuroscience

Kursa plāns

	Veids	Stundas
1. Cilvēka neuro-endokrīnās sistēmas uzbūve un funkcijas.	L	2
2. Sensorās sistēmas. Uztveres psihofizika.	L	2
3. Informatīvi procesi organismā un starp organismu un vidi.	L	2
4. Fizioloģisko funkciju reflektora vadība. Instinkti. Nosacījuma refleksi.	L	2
5. Motivācijas un emocijas.	L	2
6. Atmiņa.	L	2
7. Sensoro funkciju izmeklēšanas metodes	S	4
8. Miegss – tā veidi un nozīme.	L	2
9. Smadzeņu darbības izpētes metodes: elektroencefalogrāfija, funkcionālā attēlveide.	L	2
10. Galvas smadzeņu funkcionālā topogrāfija.	L	2
11. Galvas smadzeņu lielo pusložu funkcionālā asimetrija (lateralizācija).	L	2
12. Psihisko funkciju izmeklēšanas metodes	S	4
13. Augstākā nervu darbība. Temperaments.	L	2
14. Atkarību fizioloģija.	L	2

<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Kursa darbs</i>
<i>Kursa kods</i>	Psih2030
<i>Zinātnes nozare</i>	Psiholoģija
<i>Kredītpunkti</i>	4
<i>ECTS kredītpunkti</i>	6
<i>Kopējais auditoriju stundu skaits</i>	0
<i>Studenta patstāvīgā darba stundu skaits</i>	160
<i>Kursa apstiprinājuma datums</i>	18.06.2013
<i>Atbildīgā struktūrvienība</i>	Psiholoģijas nodaļa
<i>Nozares atbildīgais</i>	Ivars Austers

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Aleksandrs Koļesovs

Kursa anotācija

Kursa darbs paredz veikt teorētisku pētījumu studenta izvēlētajā psiholoģijas nozarē. Studenti darba ietvaros attīsta savu prasmi iedziļināties pētāmajā problēmā, veikt zinātniskās literatūras analīzi, salīdzināt dažādu autoru pieejas un viedokļus par pētāmo jautājumu, izsakot arī savu attieksmi. Kursa darbs var būt kā iestrāde nākošā gada bakalaura darbam.

Rezultāti

Kursa darba rezultātā studenti demonstrēs:

Akadēmiskās kompetences:

1. Padziļināta izpratne par izvēlēto jomu.
2. Esošo zināšanu analīzes un apkopojuma iemaņas.
3. Iemaņas formulēt zinātnisko problēmu.

Profesionālās kompetences:

1. Iemaņas profesionālo datu bāžu lietošanā.
2. Prasmi atlasīt un apkopot atbilstošu informāciju.
3. Prasmes prezentēt paveikta darba rezultātus.

Kursa plāns

1. Kursa darba temata izvēle.
2. Zinātniskās literatūras analīze
3. Literatūras saraksta sastādīšana un noformēšana
4. Kursa darba satura izstrāde
5. Kursa darba uzrakstīšana
6. Darba noformēšana
7. Darba aizstāvēšana

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Darba temata pieteikums, darba izstrāde un aizstāvēšana. Ja ir nokavēts darba temata iesniegšanas termiņš, tiek noņemta viena balle no gala atzīmes. Viena balle no gala atzīmes tiek noņemta arī gadījumā, ja darba gala variants tiek iesniegts pēc noteiktā iesniegšanas laika.

Mācību pamatliteratūra

Raševska M., Miltuze A. (2009). Metodiski norādījumi kursa darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai. Latvijas Universitāte, PPF Psiholoģijas nodaļa. Pieejams LU PPMF mājaslapā http://www.ppf.lu.lv/v.3/eduinf/files/2009/noradijumi_kursa_darbiem.pdf

Papildliteratūra

Shaughnessy, J., Zechmeister, E. (1990). Research methods in psychology. 4th ed. New York.: McGraw-Hill. 522. p.

Periodika un citi informācijas avoti

Latvijas Universitātes raksti

Baltic Journal of Psychology

Web Center for Social Research Methods <http://socialresearchmethods.net/>

Piezīmes

Lai sekmīgi uzrakstītu kursa darbu, ir jākonsultējas ar darba vadītāju. Kursā darba ietvaros ir paredzētas četras konsultācijas.

Kursa nosaukums	Valodas un runas psiholoģija
Kursa kods	Psih3030
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	23.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Sarmīte Voitkāne

Priekšzināšanas

Psih2024, Attīstības psiholoģija* [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis nodrošināt zināšanas par valodas pielietošanas priekšnoteikumiem, runas procesu, bērna valodas un komunikāciju veidošanos, mātes un bērna komunikāciju nozīmi bērna valodas apguvē, bērna valodas attīstības teorijām, vārdu nozīmes izmaiņām, psihosemantiku, runas uztveri un sapratni, bilingvismu, psiholingvistiku, runas traucējumiem. Kurss attīsta iemaņas runas procesa izvērtēšanai saistībā ar indivīda attīstību noteiktā sociālā vidē.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti:

1. spēj vispusīgāk analizēt valodas saistību ar attīstību;
2. spēj pievērst uzmanību tiem psiholoģiskajiem faktoriem bērna un pieaugušā mijiedarbībā, kuri ietekmē valodas attīstību.
3. spēj praktiski izmantot zināšanas psihodiagnostikā,
4. ir papildināta prasme uztvert valodas kontekstu komunikācijā.

Kursa plāns

1. Valodas izcelsmes teorijas. Runas process. L - 2
2. Valodas pielietošanas priekšnoteikumi runas procesā. L-2; S - 2
3. Runas attīstība saistībā ar galvas smadzeņu garozas funkcijām. L - 2
4. Agrīnā bērna valodas attīstība saistībā ar komunikāciju un kognitīvo procesu attīstību. L - 2
5. Bērna un aprūpētāja komunikāciju īpatnības. L- 2
6. Vārda nozīmes attīstība. L- 2; S- 2

7. Bērna valodas attīstības teorijas. L- 2; S- 2
8. Psihosemantika L - 2
9. Runas uztvere un sapratne. L -2
10. Psiholingvistika. L- 2
11. Bilingvisms. Secīga un vienlaicīga divu valodu apguve. L - 2; S- 2
12. Runas traucējumu veidi. L- 2

Stundas kopā 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prezentācijas semināros -30%. Ja seminārs izlaists, rakstveidā iesniedzams kopsavilkums par visu seminārā izskatīto literatūru. Referāta iesniegšana- 20%, praktiskais pētījums-uzdevums-10%. Eksāmens rakstveidā- 40%. Kopīgam vērtējumam noteicošā ir eksāmenā iegūtā atzīme.

Mācību pamatliteratūra

- Forrester, M. A., (1996). Psychology of language. 1 eks.
 Owens, R. E., Jr. (1988). Language development. 2eks.
 Harley, T.A. (2001). The psychology of language: From data to theory. 2 eks.
 Vigotskis, L. (2002). Domāšana un runa. 6eks.
 Handbook of bilingualism: Psycholinguistic approach.(2005) ed.by. Kroll,J. & Groot. 1 eks.

Papildliteratūra

- Петренко, В. Ф.(1988). Психосемантика сознания
 The dyslexic brain. (2006). Ed by Rosen, G.
 Baumanē, A. & Ķeire, L. (1994) Valodas traucējumu veidi. Zvaigzne ABC
 Vecuma grupu valodas īpatnības Latvijā: lingvistiskais, sociālais un kultūras aspekts bērnībā.(2007) Red. D. Dzintere.

Periodika un citi informācijas avoti

- 1.British Journal of Educational Psychology,
- 2.Linguistica Lettica,
- 3.www.childdevelopmentinfo.com/development/language_development.shtml

Kursa nosaukums	Sociālā antropoloģija
Kursa kods	SociP046
Zinātnes nozare	Socioloģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā antropoloģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	20
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	12
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.11.2002
Atbildīgā struktūrvienība	Socioloģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Baiba Bela

Kursa izstrādātājs(-i)

Filozofijas maģistra grāds, pētn. Klāvs Sedlenieks

Kursa anotācija

Šī kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar antropoloģiju kā zinātni par cilvēku šī vārda visplašākajā nozīmē. Lekcijas sniedz studentiem pamata informāciju par galvenajām antropoloģijas nozarēm - fizisko/bioloģisko antropoloģiju un sociālo/kultūras antropoloģiju. Kursu beidzot studentiem jāsaprot un jāspēj pielietot galvenos antropoloģijas jēdzienus, jāsaprot šīs zinātnes uzdevumus un metodes, kā arī jāzina, kādu vietu antropoloģija ieņem starp citām zinātnēm, kas nodarbojas ar cilvēku pētīšanu.

Rezultāti

Mācību kursā studenti iegūs nozīmīgas akadēmiskās zināšanas un profesionālās kompetences.

Akadēmiskās zināšanas:

par galvenajām antropoloģijas nozarēm - fizisko/bioloģisko antropoloģiju;
par sociālo/kultūras antropoloģiju kā sociālas antropoloģijas nozari;
par sociālajā antropoloģijā lietotajām metodēm.

Profesionālās kompetences:

saprast un spēt pielietot galvenos antropoloģijas jēdzienus;
spēt pielietot zināšanas par sociālās antropoloģijas metodēm;
prasmes no sociālās antropoloģijas perspektīvas vērtēt sabiedrības dzīves fenomenus.

Kursa plāns

1. Ievads. Kas ir antropoloģija.
2. Evolūcija un ģenētika. Evolūcijas teorijas vēsture. Ģenētikas pamati
3. Primatoloģijas vieta antropoloģijā. Primātu kopējās iezīmes. Lielie primāti

4. Agrīnie hominīdi un to kultūras. Hominīdu attīstības tendences. Austrolopitēki, agrīnie Homo. Homo Erectus un H.sapiens parādīšanās
5. Cilvēku variācijas; novērojami procesi, fiziskās variācijas; rases un rasisms; cilvēku variāciju nākotne
6. Arheoloģija. Pārtikas ražošanas sākumi; sedentārais dzīves veids. Dzīvnieku un augu domestikācija. Pārtikas ražošanas sekas. Agrīnās pilsētas; teorijas par pilsētu un valstu izcelšanos
7. Kultūras jēdziens. Kas ir kultūra. Kultūru relativisms. Kultūras aprakstīšana
8. Īss pārskats par antropoloģijas teorijām: Unilieārie evolucionisti, funkcionālisti, marksisti
9. Vidussemestra eksāmens
10. Ekonomikas antropoloģija. Pārtikas vākšana un ražošana. Vides ietekme uz pārtikas iegūšanas veidu. Resursu sadale. Dāvanas
11. Sociālā stratifikācija un nevienlīdzība. Egalitārās, rangū un klasu sabiedrības. Stratifikācijas rašanās
12. Dzimums, dzimte un kultūra. Dzimšu lomas. Dzimšu lomu atšķirības dažādās kultūrās. Jaunās reprodūktīvās sistēmas un dzimšu maiņa. Seksualitāte un homoseksuālisms
13. Precības un ģimene. Vai ģimene ir universāla? Precību ierobežojumi: incesta tabū. Jaunlaulāto rezidence. Radniecības sistēmas: bilaterālās, unilaterālās sistēmas
14. Psiholoģija un kultūra. Garīgās attīstības universalitāte. Psiholoģisko īpašību variācijas dažādās kultūrās. Kultūru variāciju psiholoģiskais izskaidrojums. Reliģija un maģija. Reliģisko ticējumu un prakses variācijas. Reliģija un adaptācija
15. Kultūru maiņa. Kultūras maiņa un adaptācija. Kultūras maiņas veidi mūsdienu pasaulē. Lietišķā antropoloģija. Globālās sociālās problēmas: pētījumi un iespējamie risinājumi
16. Patstāvīgais darbs

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Praktiskais darbs grupā 25%. Vidussemestra eksāmens 25%. Gala eksāmens 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Eriksen T.H. (2001). History of anthropology. London: Sterling, Virginia: Pluto Press.
2. Ember & Ember, (1999). Anthropology. N.Y.: Upper Saddle River Prentice Hall.
3. Cheater, A. P (1995) Social Anthropology. An alternative introduction. London: Routledge.

Papildliteratūra

1. <http://daphne.palomar.edu/anthro100/tutorials.htm>
2. Malinowski, B. (1966). (1927) The Father in Primitive Psychology
3. Mead, M. (1949). Coming of age in Samoa, Introduction
4. Džohansons, D. un Īdijs, M. (1990). Lūsija. Rīga: Zinātne

Periodika un citi informācijas avoti

1. National Geographic
2. Current Anthropology

Kursa nosaukums	Ģimenes psiholoģija
Kursa kods	PsihP055
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	21.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Inga Skreitule-Pikše

Kursa anotācija

Studiju kursa mērķis ir sniegt studentiem teorētiskas zināšanas ģimenes psiholoģijā, aplūkojot gan ģimenes funkcijas, īpašības un struktūras veidus, gan dinamiku, ģimenes krīzes un palīdzības iespējas ģimenēm. Mērķis ir arī attīstīt studentiem prasmi analizēt attiecības ģimenē, pētīt gan savu ģimeni, gan arī veicot kādas citas ģimenes attiecību izpēti.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem nostiprinās priekšstats par ģimenes funkcijām, attiecību veidiem ģimenē, ģimenes dinamiku un ģimenes krīzēm.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu, studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Zināšanas un izpratni par ģimenes veidiem, funkcijām, dinamiku, attiecību veidiem ģimenē;
2. Izpratni par attiecību ģimenē ietekmi uz tajā dzīvojošo indivīdu attīstību;
3. Izpratni par dažādiem ģimenes terapijas veidiem un to pielietošanas iespējām.

Profesionālās kompetences:

1. Prasme izvēlēties ģimenes izpētei nepieciešamās metodes;
2. Veikt ģimenes izpēti un analizēt attiecības ģimenē;
3. Izmantot genogrammas, attēlojot ģimenes struktūru un attiecības ģimenē.

Kursa plāns

1. Ģimenes veidi un funkcijas. L 2
2. Ģimenes dzīves cikls. L 4
3. Laulāto attiecības, veidi un attīstības stadijas. L 6
4. Kļūšana par vecākiem. L 2
5. Vecāku un bērnu attiecības ģimenē. L 4
6. Attiecību trijstūri ģimenē. L 2
7. Konflikti un to risināšana ģimenē. L 4

8. Šķiršanās. Nepilnās ģimenes. L 2
9. Adopcija. Pamātes un patēvi. L 2
10. Ģimenes terapijas virzieni. S 6
11. Genogrammas lietošana ģimenes izpētē. L 4
12. Ģimenes izpēte. S 10

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un semināru apmeklējums ir obligāts. Semestra laikā ir plānoti 2 semināri un 2 rakstiski kontroldarbi. Ja kontroldarba vērtējums ir zemāks par 7 (labi), to ir iespējams vienu reizi kārtot atkārtoti.

Studiju kursa gala atzīmi veido kontroldarbos iegūtās atzīmes (50%), atzīmes par uzstāšanos semināros (40%) un eksāmena (rakstveidā) rezultāts (10%).

Mācību pamatliteratūra

1. Karpova, Ā.(2000). Ģimenes psiholoģija. Rīga: RAKA. 18 eksemplāri LUB.
2. Nichols, M.P. (2004). Family therapy: concepts and methods. Boston: Allyn and Bacon. 1 eksemplārs LUB.
3. Family psychology: the art of the science. (2005). W.M.Pinsof & J.L.Lebow (Eds.), Oxford: Oxford University Press. 1 eksemplārs LUB.

Papildliteratūra

Periodika un citi informācijas avoti

Kursa nosaukums	Neiropsiholoģija*
Kursa kods	Psih3061
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	18.04.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Sarmīte Voitkāne

Priekšzināšanas

Psih2090, Psihofizioloģija [14.09.2010]

Biol1006, Psihes bioloģiskie pamati II* [Psih B] [slēgts 03.09.2010]

BiolP038, Psihes bioloģiskie pamati I [PsihB P] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt pamatzināšanas neiropsiholoģijā par galvas smadzeņu saistību ar augstākajām psihiskajām funkcijām, cilvēka uzvedību, psihisko funkciju traucējumiem pie atsevišķu galvas smadzeņu zonu bojājumiem. Iegūtās paplašinās izpratni par galvas smadzeņu zonu saistību ar indivīda psihisko procesu attīstību.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti studenti: 1. Izprot galvas smadzeņu struktūru savstarpējo saistību psihisko procesu norisēs. 2. Kursā apgūtā terminoloģija noderīga zinātniskās literatūras lasīšanā par neiropsiholoģijas jautājumiem. 3. Apgūtās zināšanas palīdz labāk izprast attīstības problēmas izvērtējot indivīda dzīves vēsturi

Kursa plāns

1. Neiropsiholoģijas, kā psiholoģijas nozares attīstības posmi. Centrālā nervu sistēma, īss anatomijas pārskats. Izmeklēšanas metodes klīnikā. L - 2
2. Galvas smadzeņu attīstība, nobriešana. Psihisko funkciju lokalizācijas teorijas. L - 2 ; S- 2
3. Galvas smadzeņu pusložu funkcionālā asimetrija. L- 2; S- 2
4. Pakauša daivas un redzes uztvere un tās traucējumi pie lokāliem galvas smadzeņu bojājumiem L- 2
5. Deniņu daivas un dzirdes uztvere tās traucējumi pie lokāliem galvas smadzeņu bojājumiem. Atmiņas process. L- 2
6. Deniņu-paura-pakauša saskares (TPO) zona, tās funkcijas. Telpiskā uztvere. L- 2
7. Motorā un premotorā zona, kustību nodrošinājums. Postcentrālā zona un somatosensorā

uztvere. L- 2

8.Prefrontālās daivas, psihisko procesu regulācija. Domāšana. L - 2; S- 2

9.Emocijas un limbiskās sistēmas loma to regulācija. Atmiņa. L- 2; S- 2

10.Runas procesa lokalizācija galvas smadzeņu garozā. Afāziju veidi. Afāziju diagnostika un rehabilitācija. L- 2

11.Augstāko psihisko funkciju rehabilitācijas pamatprincipi. L- 2

Neiropsiholoģiskās diagnostikas pamatprincipi L- 2

Stundas kopā 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prezentācijas 4 semināros- 30%, divu kontroldarbu sekmīga izpilde- 20%. Eksāmens testa veidā - 50%. Noteicošā ir eksāmenā saņemtā atzīme.

Mācību pamatliteratūra

Хомская, Е. Д. (2003). Нейропсихология. Питер. Москва. Санкт-Петербург. 1 eks

Handbook of clinical neuropsychology. (2003). Ed by P. Halligan, L. Kischka, et al.Oxford University Press 1 eks

The Neuroscience of Social interaction: Decoding, imitating, and Influencing the Actions of Others. (2004). Ed by C. D. Frith & D. M. Wolpert. Oxford University Press. 2 eks

Papildliteratūra

Apinis, P. (1998). Cilvēks: anatomija, fizioloģija un patoloģijas pamati. Rīga: Zvaigzne ABC

D. Goulmens (2001). Tava emocionālā inteliģence. Jumava. (2., 11. nod).

Kolb, B., & Whishaw, I. Q., (1996). Fundamentals of Human Psychology. New York : W.H.Freeman and Company.

Brain Assimetry.(1998). Ed by R.J. Davidson & K. Hughal. A Bradford Book.

Лурия, А. Р. (2000/ 2008) Высшие корковые функции человека и их нарушения при локальных поражениях мозга.

Periodika un citi informācijas avoti

<http://www.ncbi.nlm.gov/PubMed/>

Rehabilitation Psychology, (2002). Vol. 47, No.3

European Psychologist, (2001). Vol. 6, No. 3

Kursa nosaukums	Pedagoģiskā psiholoģija
Kursa kods	Psih2127
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Pedagoģiskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	18
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	14
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	18.04.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Ilze Damberga

Priekšzināšanas

Psih1025, Attīstības psiholoģija [Psih B]
 Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]
 Psih2041, Ievads psiholoģijā II [Psih B]
 PsihP037, Personības psiholoģija [PsihB P]

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Psih2125 [2PSI2125] Pedagoģiskā psiholoģija

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir studentiem dot ieskatu par galvenajām mācīšanās teorijām, to pielietojumu praksē, iztirzāt būtiskāko mācīšanas metodiku psiholoģiskos aspektus, noskaidrot dažādus audzēkņu izziņas traucējumu veidus un to atšķirības, kā arī analizēt skolēnu un skolotāju individuālās atšķirības mācību procesa kontekstā, sociālās attiecības klasē, skolotāja un skolēna mijiedarbību.

Rezultāti

Kursa apguves laikā studenti apgūs un pratīs demonstrēt:

1. Zināšanas un izpratni par:

- galvenajām mācīšanās teorijām, to pielietojumu praksē;
- būtiskākajām mācīšanas metodikām un to psiholoģiskajiem aspektiem;
- dažādiem audzēkņu izziņas traucējumu veidiem un to atšķirībām;
- mācību motivāciju un dažādiem motivēšanas veidiem mācību procesa laikā;
- mācīšanās rezultātu novērtēšanas veidiem un pašnovērtēšanu;
- sociālo attiecību struktūru klasē, skolotāja un skolēna mijiedarbību;
- problēmām, kas rodas mācību procesa laikā - nesekmība, disciplīnas problēmas, skolēnu

slikta uzvedība klasē, konflikti.

2. Prasmes analizēt, sintezēt un izvērtēt:

- analizēt radušās problēmas mācību procesa laikā un veikt atbilstošas izmaiņas, lai uzlabotu savu darbu;
- iespējamus cēloņus audzēkņu nesekmībai vai attiecību problēmām klases kontekstā;
- skolēnu un skolotāju individuālās atšķirības mācību procesa kontekstā;
- skolēnu sliktas uzvedības mērķus klasē un izvēlēties atbilstošus risinājumu variantus;
- analizēt sociālās attiecības klasē.

3. Prasmes zināšanas pielietot:

- izvēlēties audzēkņiem un stundas tēmai atbilstošāko mācīšanās metodiku – lekciju, skaidrojumu, diskusiju, kooperatīvo mācīšanos, darbu grupās;
- pielietot uzmanības pievēršanas paņēmienus un mnemonikas paņēmienus;
- veidot motivējošu un atbalstošu klases vidi;
- radoši organizēt mācību procesu.

4. Komunikācijas prasmes:

- sadarboties ar audzēkņu vecākiem;
- nepieciešamības gadījumā sadarboties ar citiem speciālistiem, piemēram, psihologu, sociālo darbinieku, sociālo pedagogu;
- būt tolerantam pret citādi domājošiem;
- demonstrēt sociālās prasmes un emocionālo inteliģenci.

5. Vispārējās prasmes:

- būt elastīgam un atvērtam jaunai informācijai;
- modificēt mācīšanās paņēmienus atbilstoši katra skolēna vajadzībām;
- uzņemties atbildību par savu rīcību;
- ievērot pedagoga ētikas normas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un semināru apmeklējums ir obligāts. Semestra laikā ir plānoti 7 semināri.

Kredītpunktu iegūšanai ir jāpiedalās visos semināros, sekmīgi jānovada 1 seminārs un sekmīgi jāuzraksta 2 kontroldarbi. Kopējo vērtējumu veido atzīme par semināra vadīšanu (20%), abu kontroldarbu atzīmes (50%- katrs kontroldarbs ir 25%) un rakstveida eksāmena atzīme (30%).

Mācību pamatliteratūra

1. Geidžs, N.L., Berliners, D.C.(1999). Pedagoģiskā psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC. Bibliotēkas filiālēs atrodas 48 eksemplāri.
2. Fetsco, T. (2005). Educational psychology: an integrated approach to classroom decisions. Boston: Allyn and Bacon. Bibliotēkas filiālē atrodas 1 eksemplārs.
3. Такман, Б.У. (2002). Педагогическая психология: от теории к практике. Москва : Прогресс. Bibliotēkas filiālē atrodas 1 eksemplārs.

Papildliteratūra

1. Baltušīte R. (2006). Skolotāja loma mācīšanās motivācijā. Rīga: RaKa.
2. Balsons M. (1995). Kā izprast klases uzvedību. Rīga: Lielvārds.
3. Fišers R. (2005). Mācīsim bērniem mācīties. Rīga: RaKa.
4. Lapiņa L., Rudiņa V. (1997). Apgūsim demokrātiju - interaktīvās mācīšanās metodes. R.: Zvaigzne ABC.
5. Mācīsimies sadarboties / Grigules L., Silovas I. red.(1998). R.: Mācību grāmata.
6. Smita K., Strika L. (1998). Mācīšanās traucējumi no A līdz Z. Rīga: Raka.
7. Bellezza F.S. (2000). Mnemonic Devices. Encyclopedia of Psychology, Vol. 5. Wshington,

- DC, USA: American Psychological Association, London: Oxford University Press.
8. Benett B., Benett C.R., Stevalin. F. (1991). Cooperative Learning: Where Heart Meets Mind.. – Toronto.
  9. Thomas J., Good J., Brophy I. (1987). Looking in Classrooms. New York.
  10. Каптерев П. (1999). Детская и педагогическая психология. Москва- Воронеж: Речь.
  11. Маркова А. (1990). Формирование мотивации учителя. Москва: Речь.
  12. Реан А., Коломинский Я. (1999). Социальная педагогическая психология. С-Птб: Питер
  13. Реан А. (1996). Психодиагностика личности в педагогическом процессе. С-Птб: Речь
  14. Рыбакова М. (1991). Конфликт и взаимодействие в педагогическом процессе. Москва: Речь
  15. Скороходова Н.Ю. (2002). Психология ведения урока. С-Птб: Питер
  16. Степанов В. (1996). Психология трудных школьников. Москва: Речь.
  17. Талызина Н. (1997). Педагогическая психология. Москва: Речь.
  18. Хрестоматия по педагогической психологии. (1995). Москва: Речь

Periodika un citi informācijas avoti

1. Educational Psychology.
2. Journal of Educational Psychology.
3. Learning and Memory.

Kursa plāns	Veids	Stundas
1. Ievads pedagoģiskajā psiholoģijā. L		2
2. Biheiviorālās mācīšanās teorijas. L		4
3. Sociālās iemācīšanās teorija. L		2
4. Kognitīvā mācīšanās teorija. L		2
5. Izziņas spējas. Audzēkņi ar izziņas spēju traucējumiem. L		8
6. Lekcijas metode. S		2
7. Diskusiju metode S		2
8. Kooperatīvā mācīšanās S		2
9. Mācību motivācija S		2
10. Vērtēšanas psiholoģiskie aspekti S		2
11. Sociālās attiecības klasē. Konflikti. S		2
12. Skolēnu sliktas uzvedības mērķi klasē. S		2

Kursa nosaukums	Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā
Kursa kods	Psih1032
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	18.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Anda Upmane

Priekšzināšanas

Psih1031, Praktikumums sociālajā psiholoģijā I [Psih B]
 Psih2072, Personības psiholoģija
 PsihP060, Praktikumums sociālajā psiholoģijā II [PsihB P]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt zināšanas par psiholoģiskās konsultēšanas un psihoterapijas procesu, konsultatīvo atbildību un veicināt konsultēšanas pamatprasmju attīstību. Kursa ietvaros tiek aplūkoti galvenie mūsdienu psihoterapijas virzieni, akcentējot to būtību un savstarpējo atšķirību, kā arī šo pieeju priekšrocības un ierobežojumus darbā ar dažādām klientu grupām.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti zinās psiholoģiskās konsultēšanas un psihoterapijas darbības pamatprincipus, spēs izvērtēt dažādu psihoterapeitisko pieeju atšķirības un iespējas, kā arī būs apguvuši un spēs pielietot praksē psiholoģiskās konsultēšanas vienkāršākās pamatiemaņas.

Kursa plāns

1. Psiholoģiskās konsultēšanas un psihoterapijas priekšmets. L 2
2. Psiholoģiskās konsultēšanas un psihoterapijas process L 2
3. Psihoterapijas organizatoriskās formas. L 2
4. Klasiskās psihoanalīzes un psihodinamiskās psihoterapijas process. L 4
5. Humānistiskās, uz klientu orientētās konsultēšanas process. L 2
6. Biheiviorālās un kognitīvās psihoterapijas process. L 4
7. Psihoterapeitisko virzienu un pieeju daudzveidība. S 4
8. Psiholoģiskās konsultēšanas prasmju hierarhija. L 4

9. Psiholoģiskās konsultēšanas procesa etapi. L 2
10. Pamatprasmes psiholoģiskajā konsultēšanā. S 4
11. Psiholoģiskās konsultēšanas specifika darbā ar dažādām klientu grupām. L 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Obligāts ir vismaz 50% seminārnodarbību apmeklējums.

Studiju kursa gala atzīmi veido sagatavota un novadīta prezentācija seminārnodarbībā par kādu psihoterapijas veidu/ virzienu - 20%, praktisko uzdevumu izpilde semināros par konsultēšanas pamatiemaņām - 30 %, rakstisks eksāmens - 50%

Mācību pamatliteratūra

Lindon, J (2008) Mastering counselling skills. Hampshire ;New York : Palgrave Macmillan
Gladding, S. (2002.) Psihologischeskoje konsultirovanie. S-Pb.: Piter.(LUB 1 eks)

Papildliteratūra

Berman, Pearl S. (2005) Interviewing and diagnostic exercises for clinical and counseling skills building. London : Lawrence Erlbaum Associates.(LUB 1 eks)

Parsons, R.D.(2009). Translating theory to practice : thinking and acting like an expert counselor. Boston : Allyn & Bacon.(LUB 1 eks)

Day, Susan, (2008) Theory and design in counseling and psychotherapy. Boston : Lahaska Press, Houghton Mifflin Co.(LUB 1 eks)

Kottler, D.(2002) Совершенный психотерапевт. Работа с трудными клиентами / пер. с англ.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Counselling and Psychotherapy

Kursa nosaukums	Organizāciju psiholoģija
Kursa kods	PsihP057
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe

Priekšzināšanas

Psih2036, Sociālā psiholoģija [slēgts 03.09.2010]

Psih2072, Personības psiholoģija [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt pamatzināšanas un praktiskās iemaņas organizāciju psiholoģijā. Kursa uzdevumi:

- 1) iepazīt galvenās teorētiskās pieejas mūsdienu organizāciju psiholoģijā;
- 2) iepazīt galvenos pētījumu virzienus organizāciju psiholoģijā un psiholoģiskās izpētes metodes organizācijās;
- 3) padziļināt priekšstatus par ar organizācijām saistītajiem personības un sociālās psiholoģijas jautājumiem;
- 4) iepazīt mūsdienu priekšstatus par darba motivāciju, līderību, komunikāciju un grupām organizācijās, organizācijas kultūru.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem izveidojas priekšstats par mūsdienu organizāciju psiholoģiju un tās uzdevumiem.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Izveidots priekšstats par mūsdienu organizāciju psiholoģiju un tās uzdevumiem;
2. Zināšanas par psiholoģiskās izpētes metodēm organizācijās
3. Tiek iegūtas teorētiskas zināšanas par darba motivāciju, līderību, komunikāciju un grupām organizācijās, organizācijas kultūru.

Profesionālās kompetences:

1. Studenti spēj izmantot mūsdienu organizāciju psiholoģijas atziņas, kategorijas savos

pētījumos.

2. Studentiem ir iemaņas amatu aprakstu veidošanā, personāla atlasē, darba motivācijas un apmierinātības ar darbu analīzē, vadītāju un darbinieku novērtēšanā, organizācijas kultūras diagnostikā.

3. Studenti pazīst, prot izvēlēties un lietot mūsdienīgas psiholoģiskās izpētes metodes organizācijās.

Kursa plāns

1.Organizāciju psiholoģija un tās uzdevumi. L4

2.Personāla atlase. L2 S2

3.Darba motivācija. L4

4.Apmierinātība ar darbu un lojalitāte. L2 S2

5.Darba izpildes novērtēšana. L2

6.Vadītājs un līderis. L4

7.Līderības teorijas. L4 S2

8.Grupas un komandas. L2 S2

9.Lēmumu pieņemšana grupā. L2 S2

10.Komunikācija organizācijās. S 2

11.Konflikti organizācijās. S 2

12.Organizācijas kultūra. L2

13.Organizācijas kultūru klasifikācija. L2 S2

14.Organizāciju psiholoģijas perspektīvas L2

Kopā 48

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Vismaz sešu semināru apmeklējums ir obligāts. Kredītpunktu iegūšanai ir aktīvi jāpiedalās semināros un jāizpilda visi semināru uzdevumi. Studiju kursa gala atzīmi veido semināra uzdevumu veikšanas vērtējums (50%) un eksāmena (rakstveidā) rezultāts (50%).

Mācību pamatliteratūra

1.Reņģe V. (2007). Mūsdienu organizāciju psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC. - 42 eks.

2.Reņģe V. (1999). Organizāciju psiholoģija. Rīga: Kamene. - 48 eks.

3.Haslam, S. A. (2004). Psychology in organizations. The social identity approach. New York: Sage. - 2 eks.

Papildliteratūra

1.Chmiel, N. (Ed.) (2000). Work and Organizational Psychology. Oxford: Blackwell.

2.Muchinsky, P. M. (2003). Psychology Applied to Work. New York: Thomson (krievu val.: Muchinskij P. Psihologija. Karjera. Profesiija. Moskva: Piter.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Applied Psychology: An International Review

2. Journal of Occupational and Organizational Psychology

3. <http://www.socialpsychology.org/io.htm#organizational>

4. <http://knol.google.com/k/industrial-and-organizational-psychology#>

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze</i>
Kursa kods	Psih3048
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	8
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	21.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre
Kursa izstrādātājs(-i)	Dr. Ekonomikas doktors, doc. Silvija Kristapsone

Priekšzināšanas

Psih1039, Matemātiskā statistika psiholoģijā I [Psih PB]

Psih3057, Pētniecības metodoloģija psiholoģijā [Psih PB] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis: iegūto psiholoģijas un matemātiskās statistikas zināšanu nostiprināšana un prasmes datus apstrādāt, analizēt un prezentēt datorizētā Excel un SPSS programmās.

Kursa uzdevumi:

- 1) nostiprināt un padziļināt zināšanas dažādu statistisko paņēmienu un metožu lietošanā psiholoģijas pētījumu problēmjaudājumu risināšanā;
- 2) tehniski izpildīt izvēlētas statistiskās metodes Excel un SPSS programmā,
- 3) prasmes nolasīt un interpretēt rezultātus,
- 4) sagatavot datorizdrukas prezentācijai.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem nostiprina zināšanas statistisko metožu pielietošanā psiholoģijā, apstrādājot informāciju datorizēti.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Nostiprinātas zināšanas statistisko metožu pielietošanā un interpretācijā.
2. Padziļinās zināšanas par statistisko metožu pētniecībā dažādību un to izvēles pamatojumu.

Profesionālās kompetences:

1. Studenti pārvalda statistisko pētniecības metožu izvēli Excel un SPSS programmās psiholoģijas problēmjaudājumu risināšanā.
2. Studentiem ir iemaņas izmantot dažādas pētījuma metodes viena un tā paša pētījuma jautājuma noskaidrošanā savstarpēji salīdzināt iegūtos rezultātus.
3. Studenti prot izveidot mūsdienīgam zinātniskam pētījumam atbilstīgu empīrisku datu apstrādes un analīzes prezentāciju.

Kursa plāns

1. Datorprogrammu lietošanas nozīme un iespējas empīrisku datu apstrādē - Excel un SPSS piedāvātās iespējas. L - 2 stundas
2. Datu apstrādes iespējas, izmantojot Data Analysis. L- 4 stundas, P - 6 stundas
3. Iegūtās in formācijas sagatavošana tālākai to statistikai analīzei SPSS programmā. L-2 stundas, P - 2 stundas
4. Biežumu, statistisko rādītāju, atbilstības normālam sadalījumam noteikšana ar SPSS. P-4 stundas
5. Grupu aritmētisko vidējo parametriskās un neparametriskās salīdzināšanas metodes. P- 4 stundas
6. Korelāciju analīzes metodes. To grafiskais atspoguļojums. P- 4 stundas .
7. Testa ticamības pārbaudes metodes. P-2 stundas
8. Faktoru analīze. P - 2 stundas

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Praktisko darbu apmeklējums obligāts. Kavējuma gadījumā students ierodas uz konsultāciju, kur, izpildot uzdevumus, iegūst iztrūkstošo novērtējumu.

Gala atzīmi veido praktiskie darbi datorklasē – datu statistiskās apstrādes metožu izvēles pamatojums (aizstāvēšana) – 20%, rezultātu apstrādes kvalitāte un vizuālais noformējums – 20%, rezultātu interpretācija - 20%, eksāmena darbs – 40%. Eksāmena darbs - patstāvīgs individuāla uzdevuma risinājums pa punktiem Excel (20%) un SPSS (20%) programmās, iesniegts elektroniskā veidā.

Mācību pamatliteratūra

1. Arhipova I. Bāliņa S. (2006) Statistika ekonomikā un biznesā. Risinājumi ar Excel un SPSS. 2. izdevums. Rīga: Datorzinību centrs, 337 lpp.
2. Lasmanis A. (2002) Datu ieguves un analīzes metodes pedagogijas un psiholoģijas pētījumos. SPSS 2. grāmata. Rīga, Izglītības soļi, 412 lpp.
3. Lasmanis A. Kangro I. (2004) Faktoru analīze. Rīga, Izglītības soļi, 79 lpp.

Papildliteratūra

1. Raščevska M., Kristapsone S. (2000) Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības soļi, 353 lpp.
2. Наследов А. (2005) SPSS - компьютерный анализ данных м в психологии и социальных науках. – Москва, Санкт-Петербург, Нижний Новгород : Питер, 416 стр. Grāmata pieejama: www.rutracker.ru

Periodika un citi informācijas avoti

SPSS turorials:

http://hmdc.harvard.edu/projects/SPSS_Tutorial/spsstut.html

http://www.datastep.com/SPSSTutorial_1.pdf

http://www.datastep.com/SPSSTutorial_2.pdf

Statistics turorials:

www.statsoft.com/textbook/stathome.html

<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Ievads juridiskajā psiholoģijā</i>
<i>Kursa kods</i>	Psih4010
<i>Zinātnes nozare</i>	Psiholoģija
<i>Zinātnes apakšnozare</i>	Sociālā psiholoģija
<i>Kredītpunkti</i>	2
<i>ECTS kredītpunkti</i>	3
<i>Kopējais auditoriju stundu skaits</i>	32
<i>Lekciju stundu skaits</i>	24
<i>Semināru un praktisko darbu stundu skaits</i>	8
<i>Studenta patstāvīgā darba stundu skaits</i>	48
<i>Kursa apstiprinājuma datums</i>	21.03.2011
<i>Atbildīgā struktūrvienība</i>	Psiholoģijas nodaļa
<i>Nozares atbildīgais</i>	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Evija Strika

Priekšzināšanas

Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]
 Psih1045, Ievads psiholoģijā II*
 Psih2036, Sociālā psiholoģija [09.04.2013]
 Psih2072, Personības psiholoģija

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt teorētiskas zināšanas, praktiskus piemērus un izpratni par juridisko psiholoģiju, tās apakšnozarēm un par psihologa darbības jomām šīs nozares ietvaros. Šī kursa ietvaros studentiem tiek parādīta saikne starp psiholoģiskajām likumsakarībām un to izmantošanu juridiskajā/tiesiskajā sistēmā.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti spēj integrēt apgūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas juridiskās psiholoģijas kontekstā. Viņi izprot psihologa profesionālās darbības iespējas un robežas juridiskās un tiesu sistēmas ietvaros.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

30% 2 kontroldarbi. Netiek dota iespēja pārrakstīt kontroldarbus
 20 % Praktiskā darba izstrāde
 50% Rakstisks eksāmens

Mācību pamatliteratūra

Current perspectives in forensic psychology and criminal justice (2006). ed. Bartol C.R. & Bartol A. Thousand Oaks: Sage Publications, 283 p. LUB - 1 eksemplārs
 Wrightsman, L.S. (2001). Forensic psychology. U.S.A., Belmont, Wadsworth/Thomson Learning.458 p.LUB - 2 eksemplāri
 Bartol, C.R. & Bartol, A.M. (2008). Introduction to forensic psychology: Research and application. U.S.A., Sage Thousand Oaks Publication, Inc.

Psychology and Law: An empirical perspective (2005). Brewer, N. (Ed). U.S.A., NY, Guilford Publication, Inc

Vasiļjevs, V.L. (2008). Juridiskā psiholoģija. SP: Piter

Papildliteratūra

Towl, G. J. (1996). Handbook of forensic practitioners. London, GBR: Routledge Pieejama <http://site.ebrary.com/lib/latvia/home.action>

Van Dorsten Brent (2002). Forensic Psychology: From classroom to courtroom. Secaucus NJ, USA: Kluwer Academic Publishers. Pieejama

<http://site.ebrary.com/lib/latvia/home.action>

Andrews, D.A., Bonta, J. (1994). The Psychology of Criminal Conduct. Cincinnati, OH: Anderson

Smilgainis, V., Veitnere, I. (1997). Tiesu psiholoģiskā ekspertīze. Rīga: LU

Koch, W. J., Douglas, K.S., Nicholls, T. L. (2005). Psychological Injuries : Forensic assessment, treatment, and law. Oxford University Press, Inc

Memory and suggestibility in the forensic interview (2000). Quas, J.A.(Ed). USA,

Mahwah, NY: Lawrence Erlbaum Associates, Inc. Pieejama

<http://site.ebrary.com/lib/latvia/home.action>

Periodika un citi informācijas avoti

Behavioral sciences and the law

Psychology, Public Policy and Law

<http://search.epnet.com/EBSCO.Host.Psycharticle>

<http://site.ebrary.com/lib/latvia/home.action>

Kursa plāns

Veids Stundas

1. Juridiskā psiholoģija: vispārējs pārskats un jēdzienu definēšana. Juridiskās psiholoģijas saistība ar citām zinātnes nozarēm.	L	2
2. Psihologa profesionālās darbības iespējas juridiskajā un tiesu sistēmā. Psihologa lomas un atbildība	L	2
3. Policijas darba psiholoģiskie aspekti. Izmeklēšanas darbības psiholoģiskie aspekti. Tiesu darbības psiholoģiskie aspekti.	L	4
4. Kriminālās uzvedības psiholoģija un likumpārkāpuma izdarīšanas psiholoģiskie aspekti. Psihopātija	L	4
5. Nepilngadīgo delinkventās un kriminālās uzvedības psiholoģiskie aspekti	L	2
6. Liecināšanas procesa psiholoģiskie aspekti	L	4
7. Cietušo personu psiholoģija	L	2
8. Tiesu psiholoģiskās ekspertīzes	L	2
9. Praktiskā darba izstrāde izvēloties vienu no dotajām tēmām	P	8
10. Sods un soda izciešanas psiholoģiskie aspekti	L	2

Kursa nosaukums	Veselības psiholoģija
Kursa kods	Psih3043
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	15.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Pedagoģijas bakalaura grāds, pasn. Inga Berga

Priekšzināšanas

Psih3014, Klīniskā psiholoģija I

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt studentiem zināšanas par veselības būtību, tās psihiskajiem, bioloģiskajiem un sociālajiem aspektiem, iepazīstināt studentus ar veselības psiholoģijas nozari un tās apakšnozarēm, galvenajām teorētiskajām nostādnēm un saistību ar dažādu veselību graužošu un veselību veicinošu uzvedību un profilaksi. Studenti kursa laikā tiek mudināti iepazīties ar jaunākajām zinātniskajām publikācijām, kas pieejamas datu bāzēs un citos elektroniskajos resursos, kā arī modelēt pētījuma veikšanu veselības psiholoģijas jomā, izstrādājot tā dizainu, analizējot datus un prezentējot to.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem nostiprinās priekšstats par veselības biopsihosociālajiem aspektiem un to nozīmi ikdienas dzīvē, kā arī veselības psiholoģijas nozari un tās apakšnozarēm.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu, studenti spēs parādīt akadēmiskās kompetences: 1) nostiprinātu priekšstatu par veselības biopsihosociālajiem komponentiem; 2) zināšanas par veselības psiholoģijas kā nozares intereses priekšmetu; 3) izpratni par veselības psiholoģijas apakšnozarēm un to specifiku; 4) teorētiskās zināšanas par dažādām veselības uzvedību skaidrojošām teorijām. Profesionālās kompetences: 1) prasmi analizēt indivīda dzīves situācijas biopsihosociālos komponentus; 2) iemaņas plānot un organizēt pētījumu veselības psiholoģijas jomā; 3) atšķirt dažādas ar veselību saistītas adaptīvas un maladaptīvas uzvedības formas.

Kursa plāns

1. Veselības jēdziens. L 3 + S1
2. Veselības psiholoģijas attīstība. Pamatteorijas. L 2 + S2

3. Ar veselību saistītā komunikācija L 4 + S2
4. Veselību ietekmējoši ieradumi un uzvedība L 2 + S 2
5. Seksuālā uzvedība L 2 + S 2
6. Veselības veicināšana un profilakse L 2 + S2
7. Pētījumu specifika veselības psiholoģijā L 1 + P3 + S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Produktīva aktivitāte semināros, t.sk. zinātniska raksta prezentācija 20%
kontroldarbs 25%
patstāvīgais praktiskais darbs un tā prezentēšana 30%
rakstisks eksāmens 25%

Mācību pamatliteratūra

Friedman, H.S. (2002). Health Psychology. Upper Saddle River: Prentice Hall

Brannon, L. (2000). Health Psychology. Australia: Wadsworth.

Murrey, M., Chamberlain, H. (1999). Qualitative Health Psychology. London: Sage Publications.

Papildliteratūra

Baum, A., Newman, S.(1997). Cambridge Handbook of Psychology, Health and Medicine. Oxford: Oxford University Press.

Cassidi, T. (1999). Stress, Cognition and Health. New York.

Stroebe, W. (2000). Social Psychology and Health. London.

Bellack, A.S. (1998). Comprehensive Clinical Psychology. Amsterdam.

Њikiforov, G. (2003) Psihologija zdorovja. SP:Piter

Periodika un citi informācijas avoti

Health Psychology. American Psychological Association. Division of Health Psychology.

Qualitative health psychology. London: Sage Publications.

Journal of health psychology. London: Sage Publications.

Kursa nosaukums	Starpkultūru psiholoģija
Kursa kods	Psih2023
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers

Kursa anotācija

Kurss ir veidots, lai klausītāji iepazītos ar universālo un atšķirīgo cilvēku uzvedībā pasaules kultūru kontekstā. Tāpat kursa mērķis ir definēt dažādus kultūras analīzes līmeņa mainīgos lielumus un izskaidrot kā tie ir saistīti ar cilvēku uzvedību. Kursa laikā studenti tiek mācīti veikt salīdzinošos starpkultūru pētījumus.

Rezultāti

Kursa klausītāji iepazīstas ar universālo un atšķirīgo cilvēku uzvedībā pasaules kultūru kontekstā. Iemācās definēt dažādus kultūras analīzes līmeņa mainīgos lielumus un saprast kā tie ir saistīti ar cilvēku uzvedību. Studenti iemācās veikt salīdzinošos starpkultūru pētījumus.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu iegūst:

Akadēmiskās kompetences:

1. Zināšanas par universālo un atšķirīgo cilvēku uzvedībā pasaules kultūru kontekstā;
2. Padziļinātas zināšanas par pētniecības metodēm starpkultūru pētījumos psiholoģijā;

Profesionālās kompetences:

1. Studenti iemācās veikt salīdzinošos starpkultūru pētījumus.
2. Studenti iemācās definēt dažādus kultūras analīzes līmeņa mainīgos lielumus

Kursa plāns

1. Ko pēta starpkultūru psiholoģija. Pētījuma metodes. (2 lekcijas, 2 semināri)
2. Sajūtu, uztveres, apziņas stāvokļu pētījumi starpkultūru psiholoģijā. (2 lekcijas, 2 semināri)
3. Intelektuālo starpkultūru pētījumi. (2 lekcijas, 2 semināri)
4. Lēmumu pieņemšanas pētījumi starpkultūru psiholoģijā. (2 lekcijas, 2 semināri)
5. Vērtības un sociālās aksiomas, to saistība ar uzvedību. (2 lekcijas, 2 semināri)
6. Individuālisms un kolektīvisms, to saistība ar uzvedību. (2 lekcijas, 2 semināri)
7. Sociālā psiholoģijas un sociālā izziņa starpkultūru perspektīvā. (2 lekcijas, 2 semināri)

8. Starpgrupu uzvedība starpkultūru perspektīvā. (2 lekcijas, 2 semināri)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju, semināru un praktisko darbu apmeklējums ir obligāts. Semināru darba vērtējums - 50%. Rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

Berry, J. W., Poortinga, Y. H., Segall, M. H., & Dasen, P. R. (2002). Cross-cultural psychology: Research and applications, Second Edition. Cambridge, MA: Cambridge University.

Papildliteratūra

Adamopoulos, J., & Kashima, Y. (Eds.). (1999). Social psychology and cultural context. Thousand Oaks, CA: Sage.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Cross-cultural Psychology

Online Readings in Psychology and Culture <http://orpc.iaccp.org/>

Kursa nosaukums	<i>Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā</i>
Kursa kods	Psih1055
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	08.06.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Anda Upmane

Kursa anotācija

Kurss ir paredzēts psiholoģijas bakalaura studiju programmas studentiem, kas strādā vai strādās ar pirmsskolas vecuma bērniem un viņu vecākiem, kā arī citu fakultāšu studentiem, kurus interesē bērna audzināšanas jautājumi.

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar pirmsskolas vecuma bērna sociālās un emocionālās attīstības galvenajām jomām, mūsdienu zinātniskiem pētījumiem par aplūkotajām tēmām, kā arī piedāvāt praktiskus ieteikumus, kas var palīdzēt darbā ar šīs vecumgrupas bērniem, gan viņu vecākiem.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti būs informēti par pirmsskolas vecuma bērna sociālās un emocionālās attīstības galvenajiem posmiem, kā arī būs spējīgi pielietot praktiskas zināšanas par audzināšanas pamatprincipiem.

Studenti būs ieguvuši šādas kompetences:

Akadēmiskās kompetences:

1. Izpratne par dažādiem pirmsskolas vecuma bērnu sociālās un emocionālās attīstības aspektiem;
2. Orientēšanās ar cilvēka socioemocionālo attīstību saistītos jēdzienos un attīstības teorijās;
3. Priekšstats par mūsdienu pētījumiem dažādās socioemocionālās attīstības jomās;
4. Izpratne par audzināšanas pamatprincipiem dažādās socioemocionālās attīstības jomās.

Profesionālās kompetences:

1. Prot analizēt dažādus socioemocionālās attīstības aspektus pirmsskolas vecuma bērniem;
2. Prot izvērtēt pirmsskolas vecuma bērnu socioemocionālās attīstības grūtības un izprast nepieciešamos soļus grūtību pārvarēšanai;

Kursa plāns

1. Izpratne par pirmsskolas vecuma bērna attīstību L2
2. Bērna temperaments L4
3. Ķermeņa kontrole un pozitīva ķermeņa tēla veidošanās L4
4. Piesaiste L2
5. Bērna spēlēšanās L4
6. Bērna valodas attīstība un komunikācijas spējas S2
7. Pozitīvs pašvērtējums un emociju pašregulācija S2
8. Bērna uzvedības korekcija un disciplinēšanas metodes S2
9. Sirdsapziņas un morālās uzvedības attīstība S2
10. Koncentrēšanās, plānošanas un problēmu risināšanas spējas L4
11. Sociālās kompetences un empātijas attīstība L4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Patstāvīgie darbi (novērojums, eseja) par temperamentu un bērnu spēlēšanos – 30%

Zinātniskās literatūras studēšana, prezentācijas izstrāde un tās realizācija vienā no semināriem - 30%

Rakstisks eksāmens – 40%

Mācību pamatliteratūra

1. Landy S. (2002). Pathways to Competence. Encouraging Healthy Social and Emotional Development in Young Children. Paul H. Brookes Publishing Co. Baltimore, Maryland
2. Boulbijs, Džons. (1998). Drošais pamats. "Rasa ABC"
3. Dikson, U. (2004). Dvadcat velikih otkritij v detskoj psihologii (Divdesmit lielākie atklājumi bērnu psiholoģijā), Sankt-Peterburg: praim-evroznak.
4. Maslovska, Kristīne (2002). Kustīgais un neuzmanīgais bērns ar diagnozi UDHS. Grāmata: Skola visiem. Palīgs pedagogiem, psihologiem un vecākiem. Rīga: Skolu atbalsta centrs.

Papildliteratūra

1. Likona, T. (2000). Bērna audzināšana no dzimšanas brīža cauri pusaudža gadiem. Rīga: Avots.
2. Maslovska, Kristīne (2002). Bērnu un pusaudžu depresija. Grāmata: Skola visiem. Palīgs pedagogiem, psihologiem un vecākiem. Rīga: Skolu atbalsta centrs.
3. Maslovska, Kristīne (2002). Dusmas, nepaklausība, agresija. Grāmata: Skola visiem. Palīgs pedagogiem, psihologiem un vecākiem. Rīga: Skolu atbalsta centrs.
4. Rayner, E., Joyce, A., Rose, I, Twyman, M. & Clulov, Ch. (2005). Human development: An introduction to the psychodynamic of growth, maturity and ageing. 4th edition, Routledge, London.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Putnam S.P., Stifter C.A. (2008). Reactivity and Regulation: The Impact of Mary Rothbart on the Study of Temperament. *Infant and Child Development*, 17, 311–320
2. žurnāls *Human Development*
3. žurnāls *Developmental Psychology*
4. žurnāls *Child Development*

Kursa nosaukums	Stresa vadīšana
Kursa kods	Psih1057
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	32
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Anda Gaitniece-Putāne

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt ar teorētiskiem principiem par stresa būtību un praktiskām stresa pārvarēšanas tehnikām, kas palīdz tikt galā ar slodzi un stresu izraisošām situācijām, saglabāt veselību, labu pašsajūtu un darba spējas. Kurss ir paredzēts visiem interesentiem, kas vēlas pilnveidot savas stresa vadīšanas iemaņas, tādējādi paaugstinot savas dzīves kvalitāti gan personiskajā gan profesionālajā dzīves sfērā. Kurss paredz aktīvu dalībnieku iesaistīšanos mācību procesā, kur individuālais darbs mijas ar dažādām grupu darba metodēm: diskusijām, pieredzes apmaiņu, atgriezenisko saiti. Teorētiskie jautājumi mijas ar praktiskiem vingrinājumiem, kā rezultātā dalībnieki iegūst ne tikai teorētiskas zināšanas, bet arī praktiskas iemaņas.

Rezultāti

1. Zināšanas un izpratni par:

- stresa fenomenu, simptomiem; stresu veicinošajiem faktoriem;
- emociju saistību ar stresu;
- domāšanas ietekmi uz stresa veidošanos, domāšanas pašregulāciju;
- ātrajām, ekspress stresa mazināšanas tehnikām;
- ilgstoši noturīgajiem stresa regulēšanas paņēmieniem;
- efektīvu laika plānošanu;
- efektīvu mērķa izvirzīšanas un sasniegšanas procesu;
- veselīgu dzīves veidu.

2. Prasmes analizēt un izvērtēt:

- izvērtēt stresu provocējošos faktorus savā ikdienā;
- atpazīt stresa simptomus;
- izvērtēt un diferencēt konkrētā stresa veidu;
- analizēt savu dzīves veidu;
- izvērtēt un atpazīt „laika zagļus” savā profesionālajā un privātajā dzīvē;

- izvērtēt un atpazīt nekonstruktīvas domāšanas „slazdus”;
- izvēlēties piemērotāko stresa mazināšanas paņēmieni.

3. Prasmes zināšanas pielietot:

- nepieciešamības gadījumā ieviest korekcijas savā dzīves veidā;
- kontrolēt savas emociju izpausmes;
- efektīvi plānot savu laiku;
- izvirzīt mērķus un organizēt to sasniegšanu;
- ievirzīt savu domāšanu konstruktīvā gultnē;
- motivēt sevi aktīvi darboties;
- praktizēt dažādas stresa mazināšanas, relaksācijas un meditatīvas tehnikas.

4. Komunikācijas prasmes;

- pašrefleksijas iemaņas;
- motivēt, atbalstīt un iedrošināt citus cilvēkus.

5. Ievirze tālākmācīšanās prasmēm:

- virzīt savu pašpilnveidošanās procesu.

6. Citas vispārējās prasmes:

- spēja trenēt optimistisku pasaules redzējumu;
- pielāgoties jaunām situācijām un būt atvērtam pārmaiņām;
- uzņemties atbildību par savām izvēlēm un rīcību.

Kursa plāns

1. Stresa jēdziens, simptomi. Stresu provocējošie faktori. S 2
2. Emocijas un to saistība ar stresu. Ātrie, operatīvie stresa mazināšanas paņēmieni. S 6
3. Domāšana ietekme uz stresa līmeni. Domāšanas pašregulācija. S6
4. Ilgstoši noturīgi stresa regulēšanas paņēmieni. S 10
5. Laika izmantošana, plānošana un mērķu izvirzīšana. S 4
6. Dzīves veida pārskats, pozitīvo resursu mobilizēšana. S 4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Obligāts 70% nodarbību apmeklējums.

Starp pārbaudījums - semināru uzdevumu izpilde (60% vērtējuma)

Eksāmens - personīgā pašpilnveides plāna izstrāde (40% vērtējuma)

Mācību pamatliteratūra

1. Ozoliņa Nucho, A. & Vidnere, M. (1998) Stresa menedžments: pārvarēšana un profilakse. Izdevniecība AGB, LUB – 9 eks.
2. Ozoliņa Nucho, A. & Vidnere, M. (2000) Iztēles psiholoģija. Izdevniecība AGB, LUB- 12 eks.
3. Kovejs, S. (2007). Ļoti veiksmīgu cilvēku 7 paradumi. Trīs, LUB – 2 eks.
4. Grinbergs, D. (2002). Upravalenje stressom. Piter, (Stresa vadīšana – krievu val.), LUB- 1 eks.

Papildliteratūra

1. Džeferss, S. (2005). Baidies un tomēr rīkojies. Arka, LUB- 1 eks.
2. Frankls, V. (2004). Izdzīvošanas māksla. Zvaigzne ABC, LUB – 3 eks.
3. Karlsons, R. (1998) Neuztraucies par sīkumiem. Jumava, LUB – 1 eks.

4. Teperveins, K. (2000). Krīze kā izdevība. Solvita, LUB – 2 eks.
5. Šarma, R. (2006). Mūks, kurš pārdeva savu Ferrari. Avots, LUB – 1 eks.
6. Čendlers, S. (2004). 100 paņēmieni kā motivēt sevi aktīvai dzīvei. Aurora, LUB – 1 eks.

Periodika un citi informācijas avoti

www.stress.about.com

www.managementhelp.org

Kursa nosaukums	Psihosomatika
Kursa kods	Psih3042
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	20
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	12
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Anda Upmane
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Reinis Upenieks

Priekšzināšanas

Psih3014, Klīniskā psiholoģija I

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt studentiem zināšanas par psihosomatiskās pieejas klientam/ pacientam būtību, iepazīstināt studentus ar psihosomatiskajiem traucējumiem un slimībām, ar šo traucējumu psiholoģiskajiem komponentiem un to psiholoģiskās korekcijas iespējām; veicināt studentu prasmi orientēties svarīgākajos medicīniskajos terminos.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem nostiprinās priekšstats par psiholoģisko faktoru nozīmi fiziskā ķermeņa funkcionēšanā, somatisku saslimšanu ģenēzē.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu, studenti spēs parādīt akadēmiskās kompetences: 1) nostiprinātu priekšstatu par somatiskās veselības psiholoģiskajiem komponentiem; 2) zināšanas par psihosomatisko teoriju vēsturisko attīstību; 3) izpratni par ķermeņa orgānu sistēmu psihosomatiskajiem traucējumiem. Profesionālās kompetences: 1) prasmi analizēt klienta / pacienta stāstījumu, ņemot vērā psihosomatisko saikni; 2) iemaņas pamanīt psihosomatiskus simptomus; 3) spēju klientam / pacientam saprotami argumentēt psihohigiēnas nozīmi fiziskās veselības uzturēšanā.

Kursa plāns

1. Psihosomatikas jēdziens. L 2
2. Psihosomatisko teoriju vēsturiska attīstība. L 2
3. Afektīvie un neirotiskie traucējumi. L 2
4. Psihosomatiski traucējumi dažādās orgānu sistēmās. L 12 + S 10
5. Somatogēnas psihiskas reakcijas. L 2 + S 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Sekmīgi uzrakstīts kontroldarbs kursa laikā (25%)

Sekmīga piedalīšanās semināros (25%)

Rakstisks kursa nobeiguma eksāmens (50%)

Mācību pamatliteratūra

Brannon, L., Feist, J. (2000). Health Psychology. Australia: Wadsworth.

Papildliteratūra

1. Baum, A., Newman, S. (1997). Cambridge Handbook of Psychology, Health and Medicine. Oxford: Oxford University Press.

2. Caplan, M., Sadock, B. (1994). Modern Synopsis of Comprehensive Textbook Psychiatry. London.

3. Carr, A. (1999.) Child and Adolescent Clinical Psychology. London: Routledge

4. Antropov, J., Ševčenko, J. (1999). Psihosomatičeskije rasstroistva i patologičeskije privičnije deistvija u detei i podrostkov. Moskva: IIP

5. Broitigam, V., Kristian, P. (1999). Psihosomatičeskaja medicīna. Moskva: TEOTAR medicīna

6. Kisker, K. Fraiberger, G. (1999). Psihiatrija. Psihosomatika. Psihoterapija. Moskva: Aleuta

7. Seļčenok, K. (1999). Psihosomatika. Minsk: Harvest.

8. Luban – Plozza, B., Poldinger, W. (1996). Psychosomatic Disorders in General Practice. Berlin: Springer – Verlag.

9. Kulakov, S.A. (2003). Osnovi psihosomatiki. SP: Reč.

10. Mendeļejevič, V. (2002). Kļīničeskaja i medicinskaja psiholoģija. Moskva: MEDpress-inform.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Clinical Psychology. Society of Clinical Psychology, Division of American Psychological Association. Oxford University Press.

2. Clinical Psychology and psychotherapy: an international journal of theory and practice.

3. Psychosomatic Medicine: Journal of the American Psychosomatic Society.

Kursa nosaukums	Vides psiholoģija**
Kursa kods	Psih3356
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	07.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Aleksandrs Koļesovs

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar vides psiholoģijas priekšstatiem par attīstību sociālajā un kultūras vidē. Tiek analizētas iespējas integrēt vides, sociālās un attīstības psiholoģijas pieejas kopīgo teorētisko un praktisko problēmu risināšanā. Kurss tiek apgūts, balstoties un jaunāko empīrisko pētījumu rezultātiem. Studentu patstāvīgie darbi tiek prezentēti semināros.

Rezultāti

Kursa rezultātā studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Izpratne par vides psiholoģijas pamatprincipiem.
2. Izpratne par mūsdienu pētījumiem sociālās un kultūras vides jomā.
3. Prasmes integrēt vides, sociālās un attīstības psiholoģijas pieejas.

Profesionālās kompetences:

1. Izpratne par vides ietekmi uz indivīda uzvedību.
2. Prasmes iekļaut vides faktoru psiholoģisko problēmu analīzē.

Kursa plāns

1. Vides psiholoģijas teorētiskie pamati (lekcija –2 stundas, seminārs – 2 stundas).
2. Sociālā un kultūras vide (lekcija –2 stundas, seminārs – 2 stundas).
3. Izpratne par sociālo un kultūras vidi attīstības gaitā (lekcijas –4 stundas, semināri – 4 stundas).
4. Socializācija (lekcijas –4 stundas, semināri – 4 stundas).
5. Izmaiņas sociālajā un kultūras vidē (lekcijas –4 stundas, semināri – 4 stundas).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Gala vērtējums sastāv no:

Uzstāšanās semināros – 40%;

Esejas – 10%;

Eksāmena (tests) – 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Van Wormer, K. (2007). Human behavior and the social environment, macro level: groups, communities, and organizations. Oxford, New York: Oxford University Press. 309 p. (2. eks.)
2. Kirst-Ashman, K. (2008). Human behavior, communities, organizations, and groups in the macro social environment. Belmont, CA: Brooks/Cole Cengage Learning, 414 p. (1 eks.)
3. Van Wormer, K. (2007). Human behavior and the social environment, micro level: individuals and families. Oxford, New York: Oxford University Press. 241 p. (2 eks.)
4. Reņģe V. (2000). Sociālā psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC. (42 eks.)
5. Matsumoto D. (2003). Psiholoģija i kultūra (Psiholoģija un kultūra. Tulk no angļu valodas). Sanktpēterburga: Piter. (1 eks.)

Papildliteratūra

1. Arnett, J. (2004). Emerging adulthood: The winding road from the late teens through the twenties. New York: Oxford University Press.
2. Bechtel, R., & Curchman, A. (2002). Handbook of environmental psychology. New York: John Wiley & Sons, Inc.
3. Belsky, J., Steinberg, L., & Draper, P. (1991). Childhood experience, interpersonal development, and reproductive strategy: An evolutionary theory of socialization. *Child Development*, 62, 647-670.
4. Berry, J., Phinney, J., Sam, D., & Vedder, P. (2006). Immigrant youth: Acculturation, identity, and adaptation. *Applied Psychology: An International Review*, 55, 303-332.
5. Boulbjijs Dž. (1998). Drošais pamats (Tulk. no angļu valodas). Rīga: Rasa ABC.
6. Bronfenbrenner, U., Evans, G. (2000). Developmental science in the 21st century: Emerging questions, theoretical models. Research designs and empirical findings. *Social Development*, 9, 115-125.
7. Cheung-Blunden, V., Juang, L. (2008). Expanding acculturation theory: Are acculturation models and the adaptiveness of acculturation strategies generalizable in a colonial context? *International Journal of Behavioral Development*, 32, 1–12.
8. Doise, W., & Mugny, G. (1979). Individual and collective conflicts of centrations in cognitive development. *European Journal of Psychology*, 9, 105-108.
9. Durkin, K. (2000). Developmental social psychology: From infancy to old age. Oxford & Malden, MA: Blackwell Publishers.
10. Feshbach, S. (1987). Individual aggression, national attachment, and the search of peace: Psychological perspectives. *Aggressive Behavior*, 13, 315-325.
11. Fraisse, P. (1964). The psychology of time. London: Eyre & Spottiswood.
12. Levin K. (2000). Teorija polja v socialjnih naukah (Lauka teorija sociālajās zinātnēs. Tulk. no angļu valodas). Sanktpēterburga: Rechj.
13. Nurmi, J.-E. (2004). Socialization and self-development: Channeling, selection, adjustment, and reflection. In R. Lerner, & L. Steinberg (Eds.), *Handbook of adolescent psychology* (chap. 4). New York: Wiley; 85.-124. lpp.
14. Nurmi, J.-E. (1991). How do adolescents see their future? A review of the development of future orientation and planning. *Developmental Review*, 11, 1–59.
15. Oppendal, B., Roysamb, E., & Sam, D. (2004). The effect of acculturation and social support on change in mental health among young immigrants. *International Journal of Behavioral Development*, 28, 481-494.
16. Pinquart, M., & Silbereisen, R. (2004). Human development in times of social change: Theoretical considerations and research needs. *International Journal of Behavioral Development*, 28, 289–298.
17. Pomerantz, E. M., Newman, L. S. (2000). Looking in on the children: Using

developmental psychology as a tool for hypothesis testing and model building in social psychology. *Personality and Social Psychology Review*, 4, 300-316.

18. Putallaz, M., Costanzo, P. R., Grimes, C. L., & Sherman, D. M. (1998). Intergenerational continuities and their influences on children's social development. *Social Development*, 7, 389-427.

19. Seginer, R., Vermulst, A., & Shoyer, S. (2004). The indirect link between perceived parenting and adolescent future orientation: A multiple-step model. *International Journal of Behavioral Development*, 28, 365-378.

20. Silbereisen, R. K., Juang, L., & Reitzle, M. (2000). The transition to adulthood in the context of a changed Germany. *Newsletters of International Society for the Study of Behavioral Development*, 37(2), 1-4.

21. Vigotskij L. (2003). *Psihologija razvitija cheloveka (Cilvēka attīstības psiholoģija)*. Moskva: Smisl, Eksmo.

22. Wong, W.-C. (2001). Co-constructing the personal space-time totality: Listening to the dialogue of Vygotsky, Lewin, Bronfenbrenner, and Stern. *Journal for the Theory of Social Behaviour*, 31, 365-382.

Periodika un citi informācijas avoti

1. *International Journal of Behavioral Development*, ISSN: 0165-0254

2. *Journal of Personality and Social Psychology*, ISSN: 0022-3514

3. *Developmental Psychology*, ISSN: 0012-1649

4. *European Journal of Social Psychology*, ISSN: 0046-2772

5. Resources for the teaching of Social Psychology

<http://jonathan.mueller.faculty.noctrl.edu/crow/>

Kursa nosaukums	Politiskā psiholoģija
Kursa kods	Psih3039
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	20
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	12
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt priekšstatu par politisko psiholoģiju kā nozari, kā arī ieskatu galvenajās jomās, ar ko nodarbojas politiskā psiholoģija. Galvenais uzsvars kursā likts uz sociālās psiholoģijas (kā arī atsevišķu citu psiholoģijas apakšnozaru, piemēram, kognitīvās un personības psiholoģijas) atziņu pielietošanu politisko attieksmju un uzvedības izpētē un skaidrošanā. Kursā aplūkotas politiskās psiholoģijas galvenās pētniecības jomas un metodoloģija. Tāpat tiek analizētas teorētiskās un metodoloģiskās problēmas, kas aktuālas mūsdienu politiskajai psiholoģijai.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studenti iepazīstas ar galvenajām teorētiskajām atziņām un pētījumu virzieniem politiskās psiholoģijas jomā. Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt: Akadēmiskās kompetences:

- 1) pārzinās politiskās psiholoģijas jēdzienus un teorijas, spēs tās pielietot politisko procesu analīzē;
- 2) izpratīs politiskās psiholoģijas saistību ar citām disciplīnām—politoloģiju, socioloģiju, kognitīvo un sociālo psiholoģiju;

Profesionālās kompetences:

- 1) spēs analizēt dažādus politiskos procesus no psiholoģijas perspektīvas, piemēram, sniežot komentārus presei vai konsultējot politikas izstrādē iesaistītas personas;
- 2) pārzinās un pratīs atlasīt un pielietot politisko attieksmju mērīšanas instrumentus, interpretēt politisko attieksmju aptauju rezultātus;
- 3) pratīs konsultēt politikas izstrādē iesaistītas personas par politisko lēmumu pieņemšanu, kā izvairīties no kļūdām un neobjektivitātes lēmumu pieņemšanas procesā.

Kursa plāns

1. Ievads politiskajā psiholoģijā. L4
2. Personība un politiskā uzvedība. L4/S4
3. Ideoloģija, vērtības un politiskās attieksmes. L4/S4
4. Politisko lēmumu pieņemšana. L4/S2
5. Kolektīva politiskā uzvedība. L4/S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums ir brīvprātīgs. Semināru apmeklējums ir obligāts. Kavētās semināru nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošu tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultācijas laikā.

No kursa vērtējuma 50% veido semināru aktivitātes un semināra uzdevumu izpildes vērtējums, 50% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

Political psychology :key readings /edited by John T. Jost, Jim Sidanius.

New York ; Hove : Psychology Press, c2004. (1 eks. LU izgl. zin. & psihol. bibl.)

Jost, J. T. (2006). The end of the end of ideology. *American Psychologist*, 61, 651-670.

Jost, J. T., Glaser, J., Kruglanski, A. W., & Sulloway, F. (2003). Political conservatism as motivated social cognition. *Psychological Bulletin*, 129, 339-375. (žurnāli pieejami LU datubāzēs no LU izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkas un LU psiholoģijas nodaļas datoriem)

Papildliteratūra

1. Iyengar, S., & McGuire, W. J. (Eds.). (1993). *Explorations in political psychology*. Durham, N.C.: Duke University Press.

2. Kuklanski, J. (Ed.). (2002). *Thinking about political psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.

3. Monroe, K. R.(Ed.). (2002). *Political psychology*. Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum.

4. Sears, D. O., Huddy, L., & Jervis, R. (2003). *Oxford handbook of political psychology*. New York: Oxford University Press.

5. Sniderman, P. M. (1991). *Reasoning and choice: Explorations in political psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Periodika un citi informācijas avoti

1. *Political Psychology* (Blackwell Publishing, on behalf of the International Society of Political Psychology)

2. *Political Behavior* (Kluwer Academic Publishers)

3. Profesionālā bakalaura studiju programmas „Psihologija” (42310) raksturojums

3.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts

3.1.1. studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas **mērķis** ir dot iespēju studentiem iegūt gan profesionālu, gan teorētisku pamatizglītību psiholoģijā, nodrošināt iespēju apgūt prasmes un iemaņas psihologa asistenta profesionālai darbībai psihologa pārraudzībā, kā arī nodrošināt iespēju studējošajiem apgūt teorētiskās zināšanas un pētniecības iemaņas un prasmes, veicināt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un pilnveidot prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, ir izstrādāti šādi **uzdevumi**:

1. **Nodrošināt psihologa darbā nepieciešamo profesionālo prasmju un iemaņu apguvi atbilstoši psihologa asistenta profesijas standarta prasībām, lai varētu strādāt psihologa pārraudzībā.**
  - 1.1. Veicināt prasmes izvēlēties klienta mērķiem un psiholoģijas zinātnes pamatprincipiem atbilstošas izvērtēšanas un psiholoģiskās palīdzības sniegšanas stratēģijas.
  - 1.2. Nodrošināt indivīda un grupu psiholoģiskās izpētes un izvērtēšanas prasmju apguvi, kas iekļauj arī atzinumu un profesionālās darbības aprakstu veidošanas un atgriezeniskās saites sniegšanas prasmju apguvi.
  - 1.3. Nodrošināt psiholoģiskās konsultēšanas un grupu darba vadīšanas pamatprasmju apguvi.
2. **Nodrošināt teorētisko pamatzināšanu apguvi psiholoģijā un veicināt to praktisku pielietošanu gan studiju laikā, gan psihologa asistenta un pētnieciskajā darbā.**
  - 2.1. Veicināt studentu izpratni par psiholoģiju kā zinātni un attīstīt spējas izprast, salīdzināt un izvērtēt dažādas psiholoģijas teorijas.
  - 2.2. Veicināt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus.
  - 2.3. Veicināt profesionālās ētikas izpratni un tās ievērošanu zinātniski pētnieciskajā un praktiskajā darbā.
  - 2.4. Nodrošināt apgūto akadēmisko zināšanu sekmīgu pielietojumu zinātniskās un praktiskās izpētes darbā.
  - 2.5. Veicināt prasmi izstrādāt pētniecības pamatprincipiem atbilstošu un korektu psiholoģisku pētījumu.

3. Veicināt psiholoģijas studentu kā topošo psihologu personības izaugsmi, radīt motivāciju tālākizglītībai un mūžizglītībai.

3.1.2. studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Absolvējot psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmu, studenti ir ieguvuši šādas zināšanas, prasmes un kompetences:

1. Zināšanas un izpratne:

1.1. absolventi spēj demonstrēt pamatzināšanas psiholoģijā, izpratni par psiholoģiju kā zinātni un profesionālās darbības sfēru, kā arī spēju kritiski izvērtēt, analizēt un savstarpēji salīdzināt dažādas psiholoģijas teorijas.

1.2. spēj demonstrēt psiholoģijas zinātnes nozīmīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni.

2. Prasmes (spēja pielietot zināšanas, komunikācija, vispārējās prasmes):

2.1. Absolventi spēj iegūtās zināšanas un prasmes pielietot psihologa asistenta un zinātniskās izpētes darbā:

2.1.1. Strādājot pieredzējuša psihologa vadībā spēj pielietot sekojošas psihologa asistenta profesijas standartā noteiktās profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanas prasmes: psiholoģiskās konsultēšanas pamatprasmes, grupu vadīšanas pamatprasmes, psiholoģiskās izpētes pamatprasmes, prasme sniegt atgriezenisko saiti par psiholoģiskās izpētes rezultātiem, prasmes sadarboties un strādāt komandā un sadarboties ar citiem speciālistiem klienta rehabilitācijas procesā, savas darbības izvērtējuma prasmes

2.1.2. Spēj veikt psiholoģiskus pētījumus ar atbilstošām metodēm, veikt nepieciešamo datu analīzi ar atbilstošām datu apstrādes programmām, kā arī interpretēt rezultātus un rakstīt pārskatu par pētījuma rezultātiem un tos prezentēt.

2.2. Spēj realizēt veiksmīgas kontakta veidošanas un efektīvas komunikācijas prasmes.

2.3. Spēj izmantot analītisko un kritisko domāšanu, kā arī zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, spēj pielietot efektīvas problēmu risināšanas stratēģijas;

2.4. Spēj formulēt un analītiski aprakstīt psiholoģijas zinātnei atbilstošu informāciju, problēmas un to risinājumus, tos izskaidrot, prezentēt un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;

2.5. Spēj uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu, pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos.

2.6. Spēj patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, virzīt savu tālāko mācīšanos, profesionālo un personisko pilnveidi.

3. Kompetences:

3.1. Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju gan no tradicionāliem, gan no mūsdienīgiem tehnoloģiju avotiem un to izmantot, pieņemt lēmumus un risināt problēmas.

3.2. Spēj izprast un pielietot psiholoģijas ētikas principus, prot izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību, piedalīties psiholoģijas zinātnes un psihologu profesijas attīstībā, turpinot tālākizglītību.

Šīs psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas ietvaros apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst 6. EQF līmenim.

3.1.3. studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Balstoties uz Latvijas Universitātes darbības un attīstības ilgtermiņa stratēģiju 2009. – 2015. gadam un tajā atspoguļotajiem Ekonomikas ministrijas datiem, vislabākās izredzes darba tirgū ir iedzīvotājiem ar augstāko izglītību. Izvēloties studijas vienā no labākajām Latvijas augstskolām, LU, un izvēloties studijas profesionālā bakalaura studiju programmā, students iegūst augstāko izglītību un profesionālo kvalifikāciju un viņa nodarbinātības prognozes ir augstākas.

Studiju programmas mērķis saskan ar LU interesēm, atbilstoši LU stratēģiskās attīstības plānā izteiktajai LU misijai 2010-2020.gadam - tās garantē studējošajiem iespēju iegūt kvalitatīvu augstāko izglītību un profesionālās prasmes, kas ir nepieciešamas darba tirgū.

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma atbilst arī Latvijas Universitātes Satversmē norādītajiem LU mērķiem un uzdevumiem:

- tā sniedz starptautiski atzītu augstāko izglītību;
- ietver sevī pētniecību, studijas un inovatīvu darbību;
- nodrošina iespēju iegūt akadēmisko augstāko izglītību psiholoģijas zinātnē;
- rūpējas par jauno zinātnieku sagatavošanu, mudinot veikt zinātniski kvalitatīvus pētījumus un to rezultātus atspoguļot zinātniskajās publikācijās;
- šobrīd vismaz puse no psiholoģijas doktorantūrā studējošajiem un psiholoģijas doktora grādu ieguvušajiem savas psiholoģijas studijas ir aizsākuši LU psiholoģijas bakalaura studiju programmā. Tādejādi tiek izpildīts LU izvirzītais

uzdevums par iespējām studēt doktorantūrā, iekļauties pasaules akadēmiskajos procesos, veikt zinātnieku promociju un habilitāciju.

Eiropas Psihologu asociāciju federācija (EFPA) ir aktīvi strādājusi, lai izveidotu vienotus Eiropas telpas izglītības standartus psiholoģijā. Tie paredz profesionālu psihologa izglītību **sešu gadu garumā**, ieskaitot pamatzināšanas psiholoģijas teorijās atbilstoši dažādām psiholoģijas zinātnes apakšnozarēm, zināšanas un prasmes psiholoģijas pētniecības metodoloģijā, zināšanas un prasmes profesionālās psiholoģijas jomās un praksi supervizora uzraudzībā. Atbilstoši patreizējai Latvijas likumdošanai (“Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”, nr. 481) šo sešgadīgo izglītību Latvijā var visoptimālāk realizēt ar psiholoģijas profesionālo bakalaura programmu (4 gadi – kvalifikācija „psihologa asistents”) un psiholoģijas profesionālo maģistra programmu (2 gadi – kvalifikācija „psihologs”). Latvijas ekonomiskajā situācijā ir nozīmīgi, lai psiholoģijas profesionālās bakalaura studiju programmas absolventam ir iespējas piedalīties darba tirgū un līdz ar to nepieciešams piedāvāt modeli, kas dod absolventm iespēju jau pēc četriem gadiem uzsākt profesionālo darbību kā psihologa asistentam pieredzējuša psihologa pārraudzībā. LU PPMF izstrādātais modelis ar četrgadīgo psiholoģijas profesionālo bakalaura programmu (kvalifikācija „psihologa asistents”) un divgadīgo psiholoģijas profesionālo maģistra programmu (kvalifikācija „psihologs”) dod iespēju integrēt praksi studiju procesā un nodrošināt, ka kopumā 6 gadu garumā psihologu izglītība sasniedz Eiropas psihologa profesijas standarta prasības. Tāpat šāda 6 gadu izglītība ir pamatnosacījums Eiropas Psihologa sertifikāta (EuroPsy , <http://www.efpa.eu/europsy>) iegūšanai. Šī sertifikāta izstrādes viens no pamatprincipiem ir veicināt kompetentas un kvalificētas psihologa palīdzības pieejamību katram Eiropas pilsonim, līdz ar to arī Latvijas valsts interesēs ir psihologu sagatavošana, kas balstās uz Eiropā atzītiem kvalifikācijas principiem.

2.4.1.4. prasības, sākot studiju programmu

Psiholoģijas profesionālā bakalaura programmā tiek uzņemti reflektanti ar vidējo vai vidējo speciālo izglītību. Imatrikulācijai ir nepieciešami centralizēto eksāmenu (CE) rezultāti latviešu un svešvalodā. Svešvalodu zināšanas ir būtiskas, lai studējošie spētu pilnvērtīgi sekot jaunākajām psiholoģijas zinātnes atziņām un veiksmīgi izstrādāt studiju darbus, līdz ar to šis atlases kritērijs ir uzskatāms par nozīmīgu tālākajam studiju procesam.

- Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību sākot no 2004. gada, konkursa vērtējumu nosaka pēc vērtējuma aprēķināšanas: CE latviešu valodā un literatūrā + CE angļu valodā vai CE franču valodā, vai CE vācu valodā .

- Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam (neieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs vai personām ar īpašām vajadzībām, pamatojoties uz sekmīgām (ne zemākām par 4) vidējās izglītības dokumenta gada atzīmēm, konkursa vērtējumu nosaka pēc vērtējuma aprēķināšanas: vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā + vidējās izglītības dokumenta gada atzīme angļu valodā vai franču valodā, vai vācu valodā + vidējās izglītības dokumenta noteikto mācību priekšmetu gada vidējā atzīme.

- Priekšrocības: Latvijas valsts skolēnu zinātnisko konferenču psiholoģijas sekcijas 1. – 3. pakāpes laureātiem un LU Jauno pedagogu un psihologu skolas ar izcilību atzīmēto darbu autoriem psiholoģijā.

3.1.5. Studiju programmas plāns

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma pilna laika (8 semestri)

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		3.gads		4.gads		kopā	pārbaudes veids	Lekcijas, semināri
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.			
Obligātā daļa (A daļa)												
Vispārizglītojošie studiju kursi												
Filz1024	Filozofijas pamati	4								4	Eksāmens	L36, S28
Soci2029	Socioloģija		2							2	Eksāmens	L16, S16
VadZ1022	Uzņēmējdarbības pamati		4							4	Eksāmens	L28, S36
SociP046	Sociālā antropoloģija				2					2	Eksāmens	L20, S12
JurZP003	Ievads tiesību zinātnē				2					2	Eksāmens	L32
Psih3048	Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze							2		2	Eksāmens	L8, S24
ValoP105, ValoP106	Svešvaloda (angļu valoda) Svešvaloda (vācu valoda)	4								4	Eksāmens	S64 P46, S18
Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi												
Psih1042	Ievads psiholoģijā I	4								4	Eksāmens	L48, S16
SDSK1008	Matemātiskā statistika psiholoģijā	4								4	Eksāmens	L48, P16
BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I	2								2	Eksāmens	L24, S8
Psih1045	Ievads psiholoģijā II		3							3	Eksāmens	L18, S30
Psih1396	Psiholoģijas vēsture		3							3	Eksāmens	L32, S16
Psih2024	Attīstības psiholoģija			4						4	Eksāmens	L48, S16
Psih2072	Personības psiholoģija			4						4	Eksāmens	L48, S16
Psih3057	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā			2						2	Eksāmens	L16, S16
Psih2018	Psihometrika			2						2	Eksāmens	L16, S16
Psih2036	Sociālā psiholoģija			4						4	Eksāmens	L48, S16
Psih3017	Patopsiholoģija					4				4	Eksāmens	L56, S8

Prakse												
Psih2035	Prakse I		4							4	Aizstāvēš.	
Psih3055	Prakse II						4			4	Aizstāvēš.	
PsihP259	Prakse III							10		10	Aizstāvēš.	
Psih1062	Prakse IV								8	8	Aizstāvēš.	
Valsts pārbaudījums												
PsihN000	Bakalaura darbs									12	12	Aizstāvēš.
Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)												
Nozares profesionālās specializācijas kursi												
Psih1064	Sociālo prasmju treniņš	2								2	Eksāmens	L16, S16
Biol1047	Psihes bioloģiskie pamati II		2							2	Eksāmens	L24, S8
Biol1050	Psihofizioloģija		2							2	Eksāmens	L24, S8
Psih2028	Kognitīvā psiholoģija I (e-kurss)			2						2	Eksāmens	L24, S8
Psih3041	Eksperimentālā psiholoģija				2					2	Eksāmens	L16, S16
PsihP055	Ģimenes psiholoģija				3					3	Eksāmens	L32, S16
Psih3047	Izpētes metodes psiholoģijā				2					2	Eksāmens	L22, S10
Psih3135	Kognitīvā psiholoģija II				2					2	Eksāmens	L24, S8
PsihK001	Kursa darbs I				2					2	Aizstāvēš.	
PsihP054	Psihologa ētika un profesionālā darbība				2					2	Eksāmens	L16, S16
Psih3061	Neiropsiholoģija					2				2	Eksāmens	L24, S8
Psih2127	Pedagoģiskā psiholoģija					2				2	Eksāmens	L18, S14
PsihP043	Personības izaugsmes treniņš					2				2	Eksāmens	S32
PsihP062	Psihodiagnostika I						3			3	Eksāmens	L24, S24
PsihP005	Psiholoģiskā konsultēšana I					2				2	Eksāmens	L24, S8
Psih1058	Grupu vadīšanas metodes							4		4	Eksāmens	L8, S56
PsihK002	Kursa darbs II							2		2	Aizstāvēš.	
PsihP057	Organizāciju psiholoģija							3		3	Eksāmens	L32, S16
PsihP014	Psihodiagnostika II							3		3	Eksāmens	L32, S16
Psih3042	Psihosomatika							2		2	Eksāmens	L20, S12
MediP187	Ievads psihiatrijā								2	2	Eksāmens	L31, S1
PsihK003	Kursa darbs III								2	2	Aizstāvēš.	
PsihP015	Psiholoģiskā konsultēšana II								2	2	Eksāmens	L4, S10,P18

<i>Nozares profesionālās specializācijas kursi - izvēle (jāizvēlas 8 kr.p)</i>												
Psih1055	Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā					2				2	Eksāmens	L 24, S8
Psih3040	Diferenciālā psiholoģija					2				2	Eksāmens	L28, S4
Psih1057	Stresa vadīšana					2				2	Eksāmens	S32
Psih3043	Veselības psiholoģija					2				2	Eksāmens	L16, S13,P3
Psih3039	Politiskā psiholoģija					2				2	Eksāmens	L20, S12
Psih3356	Vides psiholoģija					2				2	Eksāmens	L16, S16
Psih4010	Ievads juridiskajā psiholoģijā						2			2	Eksāmens	L24, P8
Psih2023	Starpkultūru psiholoģija						2			2	Eksāmens	L16, S16
Psih3030	Valodas un runas psiholoģija						2			2	Eksāmens	L24, S8
Brīvās izvēles daļa (C daļa)												
				2	2			2		6		

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Kopā
Kopā A daļā	18	16	16	4	4	4	12	20	94
Vispārizglītojošie studiju kursi	8	6	0	4	0	0	2	0	20
Nozares teorētiskie pamatkursi	10	6	16	0	4	0	0	0	36
Prakse	0	4	0	0	0	4	10	8	26
Bakalaura darbs	0	0	0	0	0	0	0	12	12
Kopā B daļā	2	4	2	13	17	16	6	0	60
. Nozares profesionālās specializācijas kursi (ieskaitot izvēles kursus)	2	4	2	13	23	20	6	0	70
Brīvās izvēles daļā (C daļā)	0	0	2	2	0	0	2	0	6
Kopā programmā	20	20	20	19	21	20	20	20	160

Studiju programmas plāns
Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma nepilna laika (8 semestri)

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		3.gads		4.gads		5.gads	kopā	pārbaudes veids	Lekcijas, semināri
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.			
Obligātā daļa (A daļa)													
Vispārizglītojošie studiju kursi													
Filz1024	Filozofijas pamati	4									4	Eksāmens	L36, S28
Soci2029	Socioloģija		2								2	Eksāmens	L16, S16
VadZ1022	Uzņēmējdarbības pamati		4								4	Eksāmens	L28, S36
SociP046	Sociālā antropoloģija				2						2	Eksāmens	L20, S12
JurZP003	Ievads tiesību zinātnē				2						2	Eksāmens	L32
Psih3048	Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze							2			2	Eksāmens	L8, S24
ValoP105, ValoP106	Svešvaloda (angļu valoda) Svešvaloda (vācu valoda)	4									4	Eksāmens	S64 P46, S18
Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi													
Psih1042	Ievads psiholoģijā I	4									4	Eksāmens	L48, S16
BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I	2									2	Eksāmens	L24, S8
SDSK1008	Matemātiskā statistika psiholoģijā	4									4	Eksāmens	L48, S16
Psih1045	Ievads psiholoģijā II		3								3	Eksāmens	L18, S30
Psih1396	Psiholoģijas vēsture		3								3	Eksāmens	L32, S16
Psih2024	Attīstības psiholoģija			4							4	Eksāmens	L48, S16
Psih2072	Personības psiholoģija			4							4	Eksāmens	L48, S16
Psih3057	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā			2							2	Eksāmens	L16, S16
Psih2036	Sociālā psiholoģija			4							4	Eksāmens	L48, S16
Psih2018	Psihometrika				2						2	Eksāmens	L16, S16
Psih3017	Patopsiholoģija					4					4	Eksāmens	L56, S8

Prakse													
Psih2035	Prakse I		4								4	Aizstāvēš.	
Psih3055	Prakse II						4				4	Aizstāvēš.	
PsihP259	Prakse III							10			10	Aizstāvēš.	
Psih1062	Prakse IV								8		8	Aizstāvēš.	
Valsts pārbaudījums													
PsihN000	Bakalaura darbs										12	12	Aizstāvēš.
Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)													
Nozares profesionālās specializācijas kursi													
Psih1064	Sociālo prasmju treniņš	2									2	Eksāmens	L16, S16
Biol1047	Psihes bioloģiskie pamati II		2								2	Eksāmens	L24, S8
Biol1050	Psihofizioloģija		2								2	Eksāmens	L24, S8
Psih2028	Kognitīvā psiholoģija I (e-kurss)			2							2	Eksāmens	L24, S8
Psih3041	Eksperimentālā psiholoģija				2						2	Eksāmens	L16, S16
PsihP055	Ģimenes psiholoģija				3						3	Eksāmens	L32, S16
PsihP061	Izpētes metodes psiholoģijā				2						2	Eksāmens	L22, S10
Psih3135	Kognitīvā psiholoģija II				2						2	Eksāmens	L24, S8
PsihK001	Kursa darbs I				2						4	Aizstāvēš.	
PsihP054	Psihologa ētika un profesionālā darbība				2						2	Eksāmens	L16, S16
Psih3061	Neiropsiholoģija					2					2	Eksāmens	L24, S8
Psih2127	Pedagoģiskā psiholoģija					2					2	Eksāmens	L18, S14
PsihP043	Personības izaugsmes treniņš					2					2	Eksāmens	S32
PsihP062	Psihodiagnostika I					3					3	Eksāmens	L24, S24
PsihP005	Psiholoģiskā konsultēšana I					2					2	Eksāmens	L24, S8
Psih1058	Grupu vadīšanas metodes						4				4	Eksāmens	L8, S56
PsihP057	Organizāciju psiholoģija						3				3	Eksāmens	L32, S16
PsihP014	Psihodiagnostika II						3				3	Eksāmens	L32, S16
Psih3042	Psihosomatika						2				2	Eksāmens	L20, S12
PsihK002	Kursa darbs II							2				Aizstāvēš.	
PsihP015	Psiholoģiskā konsultēšana II							2			2	Eksāmens	L4, S10, P18
PsihK003	Kursa darbs III								2			Aizstāvēš.	
MediP187	Ievads psihiatrijā									2	2	Eksāmens	L31, S1

Nozares profesionālās specializācijas kursi - izvēle (jāizvēlas 8 kr.p)													
Psih1055	Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā					2					2	Eksāmens	L24, S8
Psih1057	Stresa vadīšana					2					2	Eksāmens	S32
Psih3030	Valodas un runas psiholoģija						2				2	Eksāmens	L24, S8
Psih4010	Ievads juridiskā psiholoģijā*							2			2	Eksāmens	L24, P8
Psih2023	Starpkultūru psiholoģija*							2			2	Eksāmens	L16, S16
Psih3039	Politiskā psiholoģija								2		2	Eksāmens	L20, S12
Psih3356	Vides psiholoģija								2		2	Eksāmens	L16, S16
Psih3040	Diferenciālā psiholoģija									2	2	Eksāmens	L28, S4
Psih3043	Veselības psiholoģija*									2	2	Eksāmens	L16, S13,P3
Brīvās izvēles daļa (C daļa)													
							2		4		6		

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9	Kopā
Kopā A daļā	18	16	14	6	4	4	12	8	12	94
Vispārizglītojošie studiju kursi	8	6	0	4	0	0	2	0	0	20
Nozares teorētiskie pamatkursi	10	6	14	2	4	0	0	0	0	36
Prakse	0	4	0	0	0	4	10	8	0	26
Bakalaura darbs	0	0	0	0	0	0	0	0	12	12
Kopā B daļā	2	4	2	13	13	12	6	4	4	60
Nozares profesionālās specializācijas kursi (ieskaitot izvēles kursus)	2	4	2	13	15	14	8	6	6	70
Brīvās izvēles daļā (C daļā)	0	0	0	0	0	2	0	4	0	6
Kopā programmā	20	20	16	19	17	18	18	16	16	160

3.1.6. studiju programmas organizācija

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma tiek realizēta *pilna laika klātienes formā* (studiju ilgums 4 gadi vai 8 semestri) un *nepilna laika klātienes formā* (studiju ilgums 4,5 gadi vai 9 semestri).

Programmas kopējais apjoms ir 160 kredītpunkti. To veido:

1) Obligātā daļa (A daļa), kas ietver studiju kursus 94 kr.p. apmērā. Obligātajā daļā iekļauti

- *Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi* (36 kr.p.), kuru apguve nodrošina pēctecīgu psiholoģijas zinātnes pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, dažādu nozaru teoriju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas apguvi.
- *Vispārizglītojošie studiju kursi* (20 kr.p.), kur LU pamatstudiju moduļa un uzņēmējdarbības moduļa ietvaros apgūstot citu zinātņu nozaru kursus, studenti iegūst priekšstatu par zinātnes un uzņēmējdarbības mūsdienu attīstības tendencēm, problēmām un teorijām, kā arī šajā sadaļā ir kursi, kas attīsta sociālās un komunikatīvās pamatiemaņas.
- *Prakse ārpus augstskolas* (26 kr.p.) studiju procesā tiek veikta pieredzējušu psihologu pārraudzībā dažādās psihologa profesionālās darbības vidēs.
- *Bakalaura darbs* (12 kr.p.) tiek izstrādāts pēdējā studiju gada laikā, veicot teorijas analīzi, pētījumu, pētījuma datu apstrādi, analīzi un interpretāciju.

2) Obligātās izvēles daļa (B daļa), kur no studiju programmā piedāvātajiem *profesionālās specializācijas kursiem* 68 kr.p. apjomā studentiem ir jāizvēlas kursi 60 kr.p. apjomā. Šo kursu ietvaros studenti pārsvarā padziļina zināšanas dažādās psiholoģijas zinātnes apakšnozarēs. Tāpat šo kursu sastāvdaļa ir 3 studiju darbi – kursa darbs I, II, III.

3) *Brīvās izvēles* (C daļa) ietver kursus 6 kr.p. apjomā un paredz studenta personiskajām interesēm atbilstošas studijas jebkurā citā studiju jomā LU ietvaros.

Pirmajos divos studiju gados studenti galvenokārt apgūst obligātos studiju priekšmetus, veidojot pēctecīgu psiholoģijas zinātnes pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, dažādu nozaru teoriju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas priekšstatu. Otrajā studiju gadā studenti izstrādā pirmo zinātnisko pētījumu – kursa darbu, demonstrējot pamatprasmes strādāt ar zinātnisko literatūru. Otrajā kursa darbā studenti demonstrē prasmes organizēt un veikt pētījumu, bet trešajā tiek padziļinātas literatūras analīzes prasmes. Savukārt pēdējā studiju gadā tiek izstrādāts bakalaura darbs, kas apstiprina studējošo prasmes gan strādāt ar literatūru, gan organizēt un veikt zinātnisku pētījumu.

Jau no pirmā studiju gada studentiem ir prakses nodarbības, pirmajā gadā prakse ir orientēta uz sociāli – komunikatīvo iemaņu apguvi un treniņu ārpus augstskolas, trešajā kursā pēc psihodiagnostikas kursa apguves praksē tiek trenētas psiholoģiskās izpētes un psiholoģiskās novērtēšanas prasmes, ceturtajā kursā rudens semestrī studenti praksē apgūst skolas psihologa asistenta darba pamatiemaņas un trenē grupu

vadīšanas prasmes. Savukārt pēdējā studiju semestrī studenti pēc izvēles iepazīstas ar psihologa darbu klīnikās vai organizācijās, veicot prakses uzdevumus un attīstot psiholoģiskās novērtēšanas vai personāla atlases projektu organizēšanas prasmes. Obligāts prakses izpildes nosacījums ir regulāras supervīzijas ar pieredzējušiem profesionāļiem, ko nodrošina nodaļas mācītbspēki ar lielu praktiskā darba pieredzi, kas paralēli darbam LU strādā arī klīnikās vai organizācijās.

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma pilnā mērā ietver kursus, kas nodrošina psihologa asistenta profesijas standartā paredzēto prasmju un zināšanu apguvi. Studiju kursu mērķi un plānotie rezultāti ir saskaņoti ar kopējiem programmas mērķiem un plānotajiem rezultātiem.

Apkopojot minēto informāciju par studiju procesa organizēšanas vispārējiem principiem, jāsecina, ka programmas uzbūve ir loģiska, veicina patstāvīgu pētniecisko darbību un psihologa asistentam nepieciešamo praktisko iemaņu mērķtiecīgu attīstīšanu.

3.1.7. studiju programmas praktiskā īstenošana

Studijas programmā notiek valsts valodā.

Docētāji lekciju nodrošināšanai plaši izmanto vizuālās prezentācijas tehniku un lielākajā daļā kursu pasniedzēju izstrādātie prezentāciju materiāli un pētnieciskie raksti studentu patstāvīgajam darbam ir pieejami studentiem, izmantojot Moodle vidi vai atsevišķos gadījumos docētāji tos nosūta pa e-pastu. Studējošo vērtējumi tiek ievadīti Moodle vidē un ir nekavējoties pieejami studentiem. Kopš 2010.gada Moodle platformas lietošana LU tiek īpaši veicināta un šobrīd to lieto lielākā daļa docētāju.

Studijās sagaidāmie rezultāti un vērtēšanas kārtība ir izklāstīti kursu aprakstos, kas pieejami LUIS. Katrā studiju kursā prasības studentiem docētājs definē pirmajās nodarbībās, nosakot gala pārbaudījuma formu, tās izpildes veidus un termiņus, kas ir pieejams arī Moodle vidē. Tiek veicināta pasniedzēju izvirzīto termiņu ievērošana, kas atsevišķosursos ietekmē galīgo novērtējumu.

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmā tiek izmantotas sekojošas studiju metodes un formas, kas tiek izvēlētas atbilstoši katra kursa izvirzītajiem mērķiem un specifikai.

- **Lekcijas**
Pasniedzēji izmanto lekciju ne tikai kā priekšlasījumu, bet integrē tajā tādas aktīvās mācību metodes kā diskusijas, grupu darbu, problēmsituāciju analīzi. Ar šo metožu palīdzību psiholoģijas docētāji rada demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā un veicina kritiskās domāšanas prasmju attīstību. Docētāji lekciju nodrošināšanai plaši izmanto vizuālās prezentācijas tehniku un daļā kursu pasniedzēju izstrādātie prezentāciju materiāli ir pieejami studentiem.
- **Semināri** ir īpaši organizētas nodarbības par aktualitātēm psiholoģijas zinātnē kas ļauj padziļināti izprast kursa saturu, iepazīstoties ar zinātniskām monogrāfijām vai pētnieciskiem rakstiem. Semināri notiek diskusiju, un studentu gatavotu prezentāciju veidā, izmantojot diskusiju, grupu darba, gadījumu analīzes vai lomu spēļu metodes.

- Kā zināšanu pārbaudes metodes lekcijās un semināros tiek izmantoti **kontroldarbi un testi**, kas ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas semestra laikā, kā arī novērtēt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu. Rakstisks **eksāmens** ir biežāk izmantotā studenta zināšanu novērtēšanas forma.
- **Praktikumi, treniņi un supervīzijas** tiek organizētas specifiski psihologa asistenta praktisko iemaņu un sociālo un komunikatīvo iemaņu trenēšanai. Tajās tiek sekmēta studentu saskarsmes iemaņu pilnveidošana, pilnveidotas individuālā vai grupas darba prezentācijas iemaņas, sava viedokļa izteikšanas un gadījumu analīzes prasmes. Tiek izmantotas intervijas, novērošana, gadījumu analīze u.c.metodes. Darbojoties šādā veidā, studenti bagātina viens otra pieredzi, apmainās domām ar docētājiem, apzinās pastāvošo viedokļu daudzveidību. Šādas nodarbības ir ļoti būtiskas arī studentu kā topošo psihologu pašizziņai un personības izaugsmei. Praktikumi ir iekļauti gan studiju kursu ietvaros, gan arī ir patstāvīgi studiju programmas studiju kursi.
- **Pētījuma projektu izstrāde un zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana / prezentācija** tiek izmantotas kā atskaites formas dažādos kursa apguves etapos. Ir kursi, kur izstrādāts pētījums vai projekts apliecina kursa apguves līmeni.

Psiholoģijas studiju programmu ietvaros īpaša uzmanība tiek pievērsta 1.kursa studentu psiholoģiskajai adaptācijai. Lai atvieglotu studiju uzsākšanas procesu, augusta beigās jaunuzņemtajiem studentiem tiek organizēti divu dienu sociālpsiholoģiskie treniņi, kuru laikā studenti iepazīstas ar saviem kursa biedriem un Psiholoģijas nodaļas mācībspēkiem, attīsta savas komunikāciju prasmes, kā arī iegūst priekšstatu par PPMF telpām un auditoriju izvietojumu. Šie treniņi ir studiju kursa „sociālo prasmju treniņš” sastāvdaļa.

3.1.8. vērtēšanas sistēma

PPBSP ietvaros izmantotā vērtēšanas sistēma atbilst LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas nolikumam, kas nosaka, ka starppārbaudījumu kopējais vērtējums ir ne mazāk kā 50% no kopējā kursa vērtējuma un mutiski/rakstiski eksāmeni veido ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma. Kursu novērtēšana notiek 10 ballu sistēmā. Kā starprezultātu pārbaudes metodes lekcijās un semināros tiek izmantoti kontroldarbi un testi, kas motivē studējošos patstāvīgi mācīties visa semestra laikā, kā arī ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas un novērtēt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu. Kursu noslēgumā tiek izmantoti eksāmeni, kas tiek kārtoti rakstveidā: tiek izmantoti zināšanu novērtēšanas testi, referāti, esejas, kā arī praktisko zināšanu apguvesursos studenti patstāvīgi izstrādā studiju darbus, apliecinot noteiktu profesionālo prasmju apguves līmeni. Pētījuma projektu izstrāde un zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana / prezentācija tiek izmantotas kā atskaites/vērtēšanas formas dažādos kursa apguves etapos. Ir kursi, kur izstrādāts pētījums vai projekts apliecina kursa apguves līmeni. Bakalaura darba izstrāde novērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm – pētījuma projekta izstrāde, teorētiskās daļas un pētījuma projekta

priekšizstāvēšana, praktiskās daļas priekšizstāvēšana, un noslēgumā bakalaura darba galīgā aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju novērtēšanas sistēma ļauj sekot līdzi studentu pētniecības projekta izstrādei un realizācijai, uzturēt studējošo motivāciju un nodrošināt, lai darbs tiktu veikts kvalitatīvi. Prakses vērtējumu veido studenta izstrādātā prakses atskaite un tās aizstāvēšana, prakses vadītāja (iestādē) vērtējums un supervizora atzinums par supervīziju apmeklējumu un darbu supervīzijās.

Kopumā var teikt, ka docētāji ir izstrādājuši adekvātas vērtēšanas formas un sistēmas, par ko liecina arī studentu aptaujās apkopotā informācija. Akadēmiskais personāls ir pieejams studējošajiem konsultācijām vismaz 1,5 stundas nedēļā klātienē un visi docētāji dod iespēju sazināties arī ar e-pasta palīdzību vai moodle vidē.

3.1.9. studiju programmas izmaksas

Programmas finansējums paredzēts no budžeta līdzekļiem un studiju maksas ieņēmumiem. Studiju maksa ir mainījusies 1200Ls. Programmas reālās izmaksas saskaņā ar tāmi bija Ls 1184 uz vienu studentu gadā jeb 4736 Ls par visu programmu.

Studējošo skaits programmā ir uzskatāms par optimālu, lai segtu programmas izmaksas, tomēr maksas studentu skaitu programmā vēl varētu palielināt.

3.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma pilnībā atbilst LR MK noteikumu “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” nr. 481 prasībām. Sīkāku atbilstības analīzi skat.1.tabulā.

1.tabula. Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas atbilstība Profesionālās augstākās izglītības standartam

LR MK noteikumu “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” nr. 481 prasības	Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma
Profesionālās programmas apjoms ir vismaz 160 kredītpunktu	Studiju programmas apjoms ir 160 kredītpunktu
Kopējais studiju ilgums profesionālās kvalifikācijas iegūšanai ir vismaz četri gadi	Studijas tiek realizētas 4 gados pilna laika plūsmā un 4,5 gados nepilna laika plūsmā.
Vispārizglītojošie studiju kursi, kuru apjoms ir vismaz 20 kredītpunkti	Vispārizglītojošo un komunikatīvo iemaņu apguves kursu apjoms ir 20 kredītpunkti. To skaitā modulis uzņēmējdarbības profesionālo kompetenču veidošanai – uzņēmējdarbības pamati, ievads tiesību zinātnē.
Nozares teorētiskie un informācijas tehnoloģiju kursi, kuru apjoms ir vismaz 36 kredītpunkti	Nozares teorētisko kursu apjoms ir 36 kredītpunkti, t.sk. ievads psiholoģijā, psiholoģijas vēsture, psihs bioloģiskie pamati, pētniecības metodoloģija psiholoģijā, psihometrika, personības psiholoģija, sociālā

	psiholoģija, attīstības psiholoģija, patopsiholoģija u.c.
Nozares profesionālās specializācijas kursi, kuru apjoms ir vismaz 60 kredītpunkti.	Profesionālās specializācijas kursi ir 60 kredītpunktu apjomā.
Prakse, kuras apjoms ir vismaz 26 kredītpunkti	Prakses apjoms ir 26 kredītpunkti.
Bakalaura programmas brīvās izvēles kursi, kuru apjoms ir vismaz 6 kredītpunkti.	Brīvās izvēles kursi 6 kredītpunkti.
Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrādāšana un aizstāvēšana un kura apjoms ir vismaz 12 kredītpunktu.	Paredzēts bakalaura darbs, kura apjoms ir 12 kredītpunkti.
Bakalaura programmas apguves laikā izstrādā un aizstāv vismaz trīs studiju darbus	Izstrādā un aizstāv 3 kursa darbus kā arī prakse II, III, un IV atskaites, bakalaura darbu.
Pēc bakalaura programmas apguves piešķir pietkā līmeņa profesionālo kvalifikāciju un profesionālo bakalaura grādu nozarē	Pēc studiju programmas beigšanas piešķir psiholoģijas profesionālā bakalaura grādu, un psihologa asistenta kvalifikāciju.

Tā kā viens no svarīgākajiem programmas uzdevumiem ir nodrošināt psihologa asistenta darbā nepieciešamo profesionālo prasmju un iemaņu apguvi atbilstoši psihologa asistenta profesijas standartam, studiju programmas salīdzinājums ar profesijas standartā nostiprināto nepieciešamo specifisko prasmju sarakstu profesijā ir apkopots 2. tabulā.

2.tabula. Studiju programmas salīdzinājums ar psihologa asistenta profesijas standartā iekļauto nepieciešamo zināšanu un prasmju sarakstu

Zināšanas	Kurss programmā, kurā tiek apgūtas nepieciešamās zināšanas
1. Profesionālās darbības pamatzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:	
1.1. datorzinības;	Matemātiskā statistika psiholoģijā Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze
1.2. loģika;	Sociālā antropoloģija
2. Profesionālās darbības pamatzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:	
2.1. filozofija;	Filozofijas pamati
2.2. socioloģija;	Socioloģija
2.3. vides aizsardzība;	Vides psiholoģija
2.4. darba aizsardzība.	Ievads tiesību zinātnē, Organizāciju psiholoģija
2.5. profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.	Svešvaloda, Kursa darbs I, II, III
3. Profesionālās darbības pamatzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:	
3.1. psiholoģijas vēsture;	Psiholoģijas vēsture

3.2. psiholoģijas metodes;	Eksperimentālā psiholoģija Pētniecības metodoloģija psiholoģijā
3.3. vispārīgā psiholoģija;	Ievads psiholoģijā I, II
3.4. psihofizioloģija;	Psihofizioloģija, Psihes bioloģiskie pamati I, II
3.5. neiropsiholoģija;	Neiropsiholoģija
3.6. kognitīvā psiholoģija;	Kognitīvā psiholoģija I. II
3.7. sociālā psiholoģija;	Sociālā psiholoģija
3.8. personības psiholoģija;	Personības psiholoģija
3.9. attīstības psiholoģija;	Attīstības psiholoģija
3.10. organizāciju psiholoģija;	Organizāciju psiholoģija
3.11. diferenciālā psiholoģija;	Diferenciālā psiholoģija
3.12. patopsiholoģija;	Patopsiholoģija
3.13. veselības psiholoģija;	Veselības psiholoģija, Psihosomatika
3.14. pedagoģiskā psiholoģija;	Pedagoģiskā psiholoģija
3.15. psiholoģiskās pētniecības metodes;	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā,
3.16. psihometrika;	Psihometrika
3.17. statistiskās datu apstrādes metodes;	Matemātiskā statistika psiholoģijā Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze
3.18. psiholoģiskās izpētes (novērtēšanas) metodes;	Psihodiagnostika I, II, Izpētes metodes psiholoģijā
3.19. psihoterapijas un psiholoģiskās konsultēšanas teoriju un metožu pamatprincipi;	Psiholoģiskā konsultēšana I, II, Grupu vadīšanas metodes
3.20. psihologu profesionālās ētikas principi;	Psihologa ētika un profesionālā darbība
3.21. informācijas tehnoloģijas;	Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze
3.22. valsts valoda;	Kursi tiek pasniegti valsts valodā
3.23. vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī, no kurām vismaz viena ir Eiropas Savienības dalībvalsts valsts valoda;	Svešvaloda
3.24. darba tiesiskās attiecības	Organizāciju psiholoģija Ievads tiesību zinātnē Uzņēmējdarbības pamati
Kopīgās prasmes nozarē	Kurss programmā, kurā tiek apgūtas nepieciešamās prasmes
1. Spēja izprast, analizēt un piemērot profesionālajā darbībā psiholoģijas zinātnes teorētiskos un empīriski pamatotos principus.	Nozares teorētiskie kursi, Kursa darbs I, II, III, Bakalaura darbs, Prakse II, III, IV,
2. Spēja izvirzīt un saskaņot ar klientu psiholoģiskās palīdzības sniegšanas mērķus atbilstoši klienta vajadzībām un psiholoģijas zinātnes pamatprincipiem.	Patopsiholoģija, psiholoģiskās izpētes metodes Psihodiagnostika, Prakse II, III, IV Ievads psihiatrijā
3. Spēja veidot psiholoģiskās palīdzības sniegšanas stratēģiju un izvēlēties palīdzības sniegšanas stratēģiju atbilstoši izvirzītajiem	Psihologa ētika un profesionālā darbība, Psiholoģiskā konsultēšana I, II

mērķiem un psiholoģijas zinātnes pamatprincipiem.	
4. Spēja veikt indivīda vai grupas psiholoģisko izpēti (novērtēšanu), izmantojot atbilstošas metodes (intervijas, testus, aptaujas un/vai novērošanu).	Psiholoģiskās izpētes metodes Psihodiagnostika I, II, Prakse II, III, IV, Ģimenes psiholoģija, Kursa darbs II, III Bakalaura darbs.
5. Spēja veikt atbalsta psiholoģisko konsultēšanu un lietot citas zinātniski pamatotas psiholoģiskās palīdzības sniegšanas metodes atbilstoši izvirzītajiem mērķiem.	Psiholoģiskā konsultēšana I, II Grupu vadīšanas metodes Prakse I, II, III, IV
6. Spēja novērtēt psiholoģiskās palīdzības sniegšanas efektivitāti atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un intervences plānam.	Prakse III, IV,
8. Spēja sniegt atgriezenisko saikni klientam atbilstoši izvirzītajiem mērķiem.	Psiholoģiskā konsultēšana I, II, Prakse II, III, IV
9. Spēja kritiski analizēt un novērtēt savu profesionālo darbību.	Prakse II, III, IV, Psihologa ētika un profesionālā darbība
10. Spēja sadarboties un strādāt psihologa pārraudzībā.	Prakse II, III, IV,
11. Spēja veikt pētījumus ar zinātnisku vērtību psiholoģijas jomā.	Matemātiskā statistika psiholoģijā, Psiholoģisko pētījumu datu datorapstrāde Psiholoģisko pētījumu metođoģija Psihometrika Eksperimentālā psiholoģija Kursa darbs I, II, III Bakalaura darbs.
12. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.	Svešvaloda

Var secināt, ka psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma ietver kursus, kas nodrošina psihologa asistenta profesijas standartā paredzēto zināšanu un prasmju apguvi.

3.3. Salīdzinājums ar vienu Latvijas un vismaz divām ES valstu atzītu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām

Salīdzinājums veikts ar Baltijas psiholoģijas un menedžmenta augstskolas profesionālā bakalaura studiju programmu "Psiholoģija", kas ir tāda paša līmeņa programma un Viļņas un Sokholmas Universitāšu psiholoģijas programmām, kas, atbilstoši konkrēto valstu normatīviem, sagatavo psihologus līdzīga apjoma programmās. Viļņas Universitātes programma ir vairāk akadēmiski orientēta, savukārt Stokholmas Universitātes programma ir specifiski psihologu profesionālā programma.

3. tabula Latvijas Universitātes (LU) profesionālā bakalaura studiju programmas salīdzinājums ar Baltijas psiholoģijas un menedžmenta augstskolas profesionālā bakalaura studiju programmu "Psiholoģija"

LU Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas kursi (160 KP)	KP	Studiju kursi Baltijas psiholoģijas un menedžmenta augstskolas profesionālā bakalaura studiju programmā "Psiholoģija" (160 KP)	KP
Vispārizglītojošie studiju kursi, 20 kr.p.			
Uzņēmējdarbības pamati	4	Ekonomikas pamati	1
Svešvaloda	4	Svešvaloda	4
Filozofijas pamati	4	Filozofija	2
Ievads socioloģijā	2	Socioloģija	2
Ievads tiesību zinātnē	2	Tiesību zinātne Darba likumdošana Cilvēktiesību pamati	1 1 1
Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze	2		
Sociālā antropoloģija	2		
		Lietvedība	1
		Vadības zinātne	2
		Loģika	2
		Pedagoģija	1
Nozares teorētiskie pamatkursi, 36 kr.p.			
Ievads psiholoģijā I, II	7	Vispārīgā psiholoģija	4
Psihes bioloģiskie pamati I	2	Psihes bioloģiskie pamati	2
Psiholoģijas vēsture	3	Psiholoģijas vēsture	2
Pētniecības metodoloģija psiholoģijā	2	Psiholoģiskā pētījuma metodoloģija	4
Psihometrika	2	Psihometrika	2
Attīstības psiholoģija	4	Attīstības psiholoģija	4
Sociālā psiholoģija	4	Sociālā psiholoģija	4
Personības psiholoģija	4	Personības psiholoģija	4
Patopsiholoģija	4		
Matemātiskā statistika psiholoģijā	4		
		Kognitīvā psiholoģija	2
		Pētījumu datu datorapstrāde	2
		Informātikas pamati	2
		Eksperimentālā psiholoģija	2
		Neiropsiholoģija	2
	36		36
Nozares profesionālās specializācijas kursi, 60 kr.p.			
Psihologa ētika un profesionālā darbība	2	Psihologa darba ētika	2
Sociālo prasmju treniņš	2	Lietišķās saskarsmes treniņš	1
		Komandas veidošanas treniņš	1
Psihofizioloģija	2	Psihofizioloģija	2
Pedagoģiskā psiholoģija*	2	Pedagoģiskā psiholoģija	2
Psiholoģiskās izpētes metodes	2	Bērnu psiholoģiskā izpēte	2

Diferenciālā psiholoģija	2	Diferenciālā psiholoģija	2
Personības izaugsmes treniņš	2	Personības izaugsmes treniņš	1
Organizāciju psiholoģija	3	Organizāciju psiholoģija Organizāciju pētīšanas psiholoģiskās metodes (praktikums)	2 2
Psihodiagnostika I, II	6	Psihodiagnostika I, II	4
Psiholoģiskā konsultēšana I	2	Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā	2
Psiholoģiskā konsultēšana II	2	Ievads psihoterapijā	2
Grupu vadīšanas metodes	4	Sociāli psiholoģiskā treniņa vadīšanas metodes	2
Veselības psiholoģija*	2	Veselības psiholoģija	2
Ģimenes psiholoģija	3	Ģimenes psiholoģija	2
Ievads psihiatrijā	2	Ievads psihiatrijā	2
Ievads juridiskā psiholoģijā*	2	Ievads juridiskajā psiholoģijā	2
Kursa darbs I, II,III	4	Studiju darbs I, II, III	6
Eksperimentālā psiholoģija	2	Eksperimentālās psiholoģijas un psihofizioloģijas praktikums	2
Kognitīvā psiholoģija I	2		
Kognitīvā psiholoģija II	2		
Neiropsiholoģija	2		
Psihes bioloģiskie pamati II	2		
Politiskā psiholoģija	2		
Vardarbības psiholoģija	2		
Krīzes psiholoģija	2		
Valodas un runas psiholoģija	2		
Vides psiholoģija	2		
Psihosomatika	2		
Starpkultūru psiholoģija*	2		
		Ievads specialitātē	1
		Statistiskās metodes psiholoģijā	4
		Klīniskā psiholoģija	2
		Saskarsmes psiholoģija	2
		Penitenciārā psiholoģija	2
		Psiholoģijas tehnoloģijas personāla vadīšanā	2
		Efektīvas pašprezentēšanas treniņš	1
		Aktīvās pārdošanas treniņš	1
		Profesionālās karjeras izvēle	1
		Stresa menedžments	1
		Retorika	2
Brīvās izvēles daļa	6	Brīvās izvēles daļa	6
Prakse, diplomdarbs	38	Prakse, diplomdarbs	38
Prakse I, II, III, IV	26	Prakse I, II, III, IV	26
Bakalaura darbs	12	Diplomdarbs	12

Salīdzinājums ir veikts, balstoties uz **Baltijas psiholoģijas un menedžmenta augstskolas (BPMA) profesionālā bakalaura studiju programmas” Psiholoģija” akreditācijas ziņojumu** (sk.http://www.aiknc.lv/lv/prog_view.php?id=5891).

Gan LU, gan BPMA izstrādātās psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas ir izstrādātas atbilstoši “Noteikumu par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” nr. 481 prasībām, līdz ar to programmu kopējā struktūra ir ļoti līdzīga. Abu studiju programmu apjoms ir vienāds – 160 KP. Studiju ilgums abās programmās ir vienāds – 8 semestri pilna laika klātienē un 9 semestri nepilna laika klātienē. Arī prakses kredītpunktu apjoms abās studiju programmās ir vienāds – 26 KP. LU kā noslēguma darbu studenti vienādā apmērā izstrādā bakalaura darbu, bet BPMA – diplomdarbu.

Apmēram 70 % kursu abās programmās ir ar līdzīgiem kursu nosaukumiem, lai arī atšķirības abās studiju programmās vērojamas vairāku kursu izvietojumā pa dažādām studiju programmas sadaļām. Piemēram, kognitīvā psiholoģija BPMA programmā ir kā nozares teorētiskais pamatkurss, bet LU programmā tā ir kā nozares profesionālās specializācijas kurss. Līdzīgā veidā atšķirības vērojamas ir vēl vairāku kursu izkārtojumā.

Tāpat atšķirības vērojamas arī kredītpunktu skaita ziņā, LU kursi biežāk ir apjomīgāki, ar lielāku kredītpunktu skaitu, BPMA kursi ir vairāk sadrumstaloti un skar specifiskākas psihologa praktiskās darbības sfēras, līdz ar to ir daudz 1 kr.p. kursi, kas LU programmā pēc iepriekšējās akreditācijas komisijas ieteikumiem nav vispār. Attiecīgi LU kopējais kursu skaits ir nedaudz mazāks kā BPMA. Atšķiras arī vispārīglītojošo kursu izvēle abās programmās.

Lai arī ir vērojamas minētās atšķirības, abas salīdzināmās programmas paredz psihologa asistenta profesijas standartā iekļauto prasmju apguvi un kopumā ir uzskatāmas par līdzīgām.

4.tabula .LU PPF psiholoģijas profesionālā bakalaura programmas salīdzinājums ar Viļņas Universitātes programmu

LU Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas kursi (160 KP)	Kr. p.	Viļņas Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmas kursi (160 KP)	Kr. p.
<i>Līdzīgie kursi</i>			
Svešvaloda	4	Svešvaloda	8
Filozofijas pamati	4	Ievads filozofijā	3
Uzņēmējdarbības pamati	4	Ekonomikas teorija *	
Ievads socioloģijā	2	Ievads socioloģijā*	4
Sociālā antropoloģija	2	Fiziskā antropoloģija*	2
Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze	2	Datu statistiskā analīze	4

Sociālo prasmju treniņš	2	Sociālo iemaņu praktikums	2
Ievads psiholoģijā I, II	7	Ievads psiholoģijā un studijās	3
Kognitīvā psiholoģija I	2	Vispārīgā psiholoģija: sajūtas un uztvere	3
		Praktikums: sajūtas un uztvere	2
Kognitīvā psiholoģija II	2	Vispārīgā psiholoģija: uzmanība un atmiņa	3
		Praktikums: uzmanība un atmiņa	2
Valodas un runas psiholoģija	2	Vispārīgā psiholoģija: domāšana un valoda	5
Psihes bioloģiskie pamati I	2	Nervu sistēmas anatomija un fizioloģija	3
Psiholoģijas vēsture	3	Psiholoģijas vēsture	4
Pētniecības metodoloģija psiholoģijā	2	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija	3
Psihometrika	2	Psiholoģiskā testēšana	3
Attīstības psiholoģija	4	Attīstības psiholoģija	5
Sociālā psiholoģija	4	Sociālā psiholoģija	5
Personības psiholoģija	4	Personības psiholoģija	5
Patopsiholoģija	4	Klīniskā psiholoģija	4
Matemātiskā statistika psiholoģijā	4	Augstākā matemātika	4
		Multivariatīvās statistikas metodes	3
Psihes bioloģiskie pamati II	2	Cilvēka ģenētika *	4
Psihologa ētika un profesionālā darbība	2	Psihologa profesionālā ētika	3
Psihofizioloģija	2	Psihofizioloģija	2
Pedagoģiskā psiholoģija*	2	Izglītības psiholoģija	3
Psiholoģiskās izpētes metodes	2	Aptauju metodes	2
Organizāciju psiholoģija	3	Organizāciju psiholoģija	3
Ievads psihiatrijā	2	Ievads psihiatrijā	3
Psiholoģiskā konsultēšana I	2	Psiholoģiskā konsultēšana	3
Psiholoģiskā konsultēšana II	2	Praktikums psiholoģiskajā konsultēšanā	2
Eksperimentālā psiholoģija	2	Eksperimentālās psiholoģijas metodes	
Veselības psiholoģija*	2	Veselības psiholoģija	2
Kursa darbs I, II, III	6	Kursa darbs I, II	4
Neiropsiholoģija	2	Neirofizioloģija	3
Starpkultūru psiholoģija*	2	Starpkultūru komunikācija *	2
Bakalaura darbs	12	Bakalaura darbs	8
Brīvās izvēles daļa	6	Brīvās izvēles daļa	8
Atšķirīgie kursi			
Ievads juridiskā psiholoģijā*	2	Pedagoģija	2
Ģimenes psiholoģija	3	Mācīšanās	3
Grupu vadīšanas metodes	4	Agrīnā biopsihosociālā pieredze	2
Psiholoģiskā novērtēšana I, II	5	Abnormālās attīstības psiholoģija	3
Politiskā psiholoģija	2	Gerontopsiholoģija	3
Personības izaugsmes treniņš	2	Modernā lietuviešu valoda*	2

Vides psiholoģija	2	Emocijas un motivācija	5
Psihosomatika	2	Loģika	3
Diferenciālā psiholoģija	2	Civilizāciju vēsture*	4
Prakse I, II, III, IV	26	Evolucionārā psiholoģija	3
		Ētika *	2
		Ievads politoloģijā *	2
		Fenomenoloģija *	3
		Menedžments	3
		Dzīves filozofija un eksistenciālisms*	3
		Tiesību pamati *	3
		Filozofijas vēsture*	4

Programmu salīdzinājums ir veikts, balstoties uz Viļņas Universitātes Filozofijas fakultātes mājas lapā (http://www.fsf.vu.lt/index.php?option=com_content&task=view&id=91&Itemid=136) publicētās 4-gadīgās psiholoģijas bakalaura studiju programmas plānu.

Lai arī Viļņas Universitātē (VU) netiek realizēta profesionālā bakalaura programma, tāpat kā Latvijā psihologu sagatavošanas process Lietuvā paredz psiholoģijas bakalaura studijas (4 gadi) plus psiholoģijas maģistra studijas (2 gadi) un gala rezultātā Lietuvas psiholoģijas maģistra studiju programmas absolvents ir tiesīgs strādāt kā profesionāls psihologs atbilstoši Eiropas psihologu sagatavošanas vadlīnijām. Abu salīdzināmo studiju programmu apjoms ir vienāds – 160 kr.p. Kā redzams 4. tabulā, lielākā daļa kursu LU programmā un Viļņas Universitātes (VU) programmā ir līdzīgi gan saturiski, gan pēc apjoma. VU kursu apjoms atsevišķiem kursiem ir lielāks kā līdzīgiem kursiem LU programmā. Praktiski visiem LU programmas A daļas kursiem Viļņas Universitātes bakalaura programmā ir saturiski atbilstoši, lai arī pēc nosaukumiem nedaudz atšķirīgi kursi.

Galvenās atšķirības: Viļņas Universitātes bakalaura līmeņa programmā prakse atsevišķi netiek izdalīta (LU programmā - 26 kredītpunkti, atbilstoši prasībām profesionālā bakalaura studiju programmām), bet tiek realizēti praktikumi vairākosursos, tomēr mazākā apjomā kā LU. Tāpat arī LU programmā ir vairāk profesionālo iemaņu apguves kursi, kas netiek paredzēti akadēmiski orientētajā VU programmā. Salīdzinājumam – VU ir apjomīgāki pētījumu datu analīzes kursi. Bakalaura darba izstrāde VU ir 8 kredītpunkti (LU programmā - 12 kredītpunkti), savukārt svešvalodas kursi ir 8 kredītpunkti un šis kurss tiek realizēts 4 semestrus pēc kārtas (LU programmā - 4 kredītpunkti divos semestros). Salīdzinot ar LU, kur vispārīglītojošie kursi ir tikai neliela daļa no visiem programmas kursiem, VU šo kursu piedāvājums ir ļoti plašs, studentiem ir arī lielākas dažādu kursu izvēles iespējas.

Līdz ar to var secināt, ka LU programma vairāk paredz profesionālo prasmju pilnveidi, bet VU programmā lielāks akcents tiek likts uz studentu sagatavotību pētnieciskai darbībai.

5.tabula LU PPMF psiholoģijas profesionālā bakalaura programmas salīdzinājums ar Stokholmas Universitātes programmu

Kursi LU PPMF psiholoģijas profesionālā bakalaura programmā	Kursi Stokholmas Universitātes psiholoģijas profesionālajā programmā
Nozares teorētiskie kursi – A daļa	
Ievads psiholoģijā	Ievads psiholoģijā
Psihes bioloģiskie pamati	Psihes bioloģiskie pamati
Psiholoģijas vēsture	Psiholoģijas vēsture (pie Ievads psiholoģijā)
Matemātiskā statistika psiholoģijā	Matemātiskā statistika
Pētniecības metodoloģija psiholoģijā	Pētniecības metodoloģija
Psihometrika	Personības izpētes metodes
Attīstības psiholoģija	Attīstības psiholoģija
Sociālā psiholoģija	Sociālā psiholoģija
Personības psiholoģija	Personības teorijas
Patopsiholoģija	Psihopatoloģija
Kopā 36	

Vispārīzglītojošie un komunikatīvoīemaņu apguves kursi – A daļa	
Filozofijas pamati	
Svešvaloda	
Sociālā antropoloģija	Zviedrijas kultūras struktūra
Ievads socioloģijā	Ievads socioloģijas teorijās
Uzņēmējdarbības pamati	Vadības lomas (kursā Organizācijas psiholoģija)
Psiholoģisko pētījumu datu datorapstrāde	Statistiskā apstrāde
Ievads tiesību zinātnē	
Kopā 20	
Prakse, diplomdarbs – A daļa	
Prakse (I,II,III, IV) (26 krp.)	Prakse
Bakalaura darbs (I,II) (12 krp.)	
Kopā 38	

Profesionālās specializācijas kursi – B daļa	
Psihologa ētika un profesionālā darbība	Psihologu profesionālā ētika
Sociālo prasmju treniņš	Psiholoģijas praktikums
Psihes bioloģiskie pamati	Psihes bioloģiskie pamati
Psihofizioloģija	Fizioloģiskā psiholoģija
Kognitīvā psiholoģija I, II	Uzmanības un atmiņas procesi (kursā Vispārīgā psiholoģija)
Eksperimentālā psiholoģija	Eksperimentālās metodes
Kursa darbs (I, II, III)	
Pedagoģiskā psiholoģija	Indivīds un skola (kursā Indivīds un kultūra)

Psiholoģiskās izpētes metodes	Psiholoģiskās izpētes metodes
Diferenciālā psiholoģija	Personības izpēte
Neiropsiholoģija	Neiropsiholoģija, Bērnu neiropsiholoģija
Personības izaugsmes treniņš	
Organizāciju psiholoģija	Organizāciju psiholoģija
Psihodiagnostika (I,II)	Psiholoģiskā izpēte
Psiholoģiskā konsultēšana (I, II)	Psiholoģiskā intervēšana un konsultēšana, Psihoterapijas teorijas
Grupu vadīšanas metodes	Grupas un grupu procesi
Ievads juridiskā psiholoģijā	
Veselības psiholoģija	Veselības uzturēšana
Psihosomatika	Psihosomatika
Ievads psihiatrijā	Psihiatrija
Ģimenes psiholoģija	Ģimenes psiholoģija
Vides psiholoģija	Organizāciju psiholoģija un fiziskā vide
Starpkultūru psiholoģija	Kultūra un indivīds
Vides psiholoģija	Evolucionārā psiholoģija

Stokholmas Universitātes profesionālās psihologa izglītības programmas ilgums ir pieci gadi izglītība universitātē un viens papildus gads prakse supervizora uzraudzībā. Stokholmas Universitātes vispārējā sistēmā atsevišķi kursi tiek apvienoti lielākos blokos, un tādēļ nav iespējams tiešs salīdzinājums saistībā ar kredītpunktiem. Tomēr, kā redzams no salīdzinājuma 5.tabulā, tad arī Stokholmas Universitātes pirmie četri gadi no profesionālās psiholoģijas programmas pamatkursiem (un to ietvertām tēmām) gandrīz pilnībā atbilst LU PPF psiholoģijas profesionālai bakalaura programmas kursiem. Galvenā atšķirība, ka Stokholmas Universitātes programmā nav atsevišķi izdalīta bakalaura darba izstrāde – studenti veic mazāka mēroga pētījumus pirmajos mācību gados un vienu galveno pētījumu piektajā gadā. Savukārt, Stokholmas Universitātes programmā jau ceturtā gadā sāk mācīt psihoterapijas metodes – Latvijas Universitātes programmā tās māca piektajā un sestajā gadā maģistra programmā.

Līdz ar to, lai arī struktūras un programmas organizācijas principu ziņā abas programmas ir atšķirīgas, saturiski, LU studenti psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmā apgūst praktiski tādus pašus kursus kā Stokholmas Universitātē.

3.4. Informācija par studējošajiem

Pilna un nepilna laika plūsmās kopā visosursos mācās ap 250 studentu, ik gadus programmu beidz ap 25 studenti (skat. 6.un 7. tabulu).

Vidēji pirmajā kursā pilna laika plūsmā studijas uzsāk katru gadu ap 40 studentirm. Valsts budžeta finansēto studiju vietu skaits ir 12. Nepilna laika klātienes plūsmā studijas katru gadu uzsāk starp 20 un 40 studentiem, tomēr šeit ir vērojams arī lielāks studentu atbirums. Tas saistāms lielā mērā ar grūtībām,

apvienojot darbu un studijas, tomēr apmēram puse no studentiem, kas nebeidz studijas konkrētajā programmā, ir mainījuši studiju formu vai nu uz pilna laika klātieni vai arī ir pārgājuši uz psiholoģijas bakalaura (3-gadīgo) studiju programmu, lai iegūtu psiholoģijas bakalaura grādu un saīsinātu bakalaura līmeņa studiju laiku. Pēdējos gados studenti ir atzinuši, ka nevar segt studiju maksu 4 vai 4,5 gadus un vēlas ātrāk iegūt augstāko izglītību, lai, iespējams, vēlāk, kad viņu materiālā situācija stabilizēsies, turpinātu studijas profesionālā maģistra studiju programmas 3-gadīgajā modulī. Tā kā gan abas bakalaura programmas, gan pilna un nepilna laika plūsmas ir saskaņotas studiju kursu un to apjomu ziņā, šāda pāriešana studentiem ir vienkārša un tiek akceptēta. Tāpat arī ir studenti, kas, uzsākot studijas, nav izpratuši atšķirību starp profesionālā bakalaura un bakalaura programmu un vēlas mainīt programmas studiju procesā, piemēram, apzinoties, ka nevēlas iegūt psihologa asistenta kvalifikāciju, bet vēlas iegūt zināšanas, ko izmantos citās darba sfērās.

6. tabula. Studējošo skaits psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmā pilna laika klātienē

<i>Dati uz atskaites gada 1. oktobri</i>	<i>1. gadā imatrikulēto studentu skaits</i>	<i>Studējošo skaits pa studiju gadiem</i>				<i>Kopā mācās</i>	<i>T.sk. par maksu</i>	<i>Absolventu skaits</i>
		1.	2.	3.	4.			
2012.	59	59	51	23	38	171	126	21

7. tabula. Studējošo skaits psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmā nepilna laika klātienē

<i>Dati uz atskaites gada 1. oktobri</i>	<i>1. gadā imatrikulēto studentu skaits</i>	<i>Studējošo skaits pa studiju gadiem</i>					<i>Kopā mācās</i>	<i>T.sk. par maksu</i>	<i>Absolventu skaits</i>
		1.	2.	3.	4.	5.			
2012.	22	22	22	15	8	6	73	73	4

3.5. Studējošo aptaujas un to analīze

Studējošo aptaujas tiek ievāktas ar LUIS sistēmas starpniecību, to aizpildīšana ir elektroniska, brīvprātīga un anonīma. Tomēr jāatzīst arī, ka studentu atsaucība aptauju aizpildīšanā ir kritiski zema. Piemēram, aptaujas par studiju programmu ik gadu aizpilda tikai 5-7 studenti. Līdz ar to šo aptauju statistiska apkopošana nav uzskatāma par lietderīgu. Ja LU neizdosies atrast iespējas studentu atsaucības palielināšanai, tiek apsvērta

iespēja nākamajos gados paralēli izmantot vēl citas aptaujas. Tāpat arī pasniedzējiem ir nepieciešams vairāk motivēt studentus aizpildīt šīs aptaujas.

Apsaktot studējošo komentārus par studiju programmu kopumā, tos var iedalīt vairākās kategorijās.

Pirmkārt, komentāri *par prakses organizāciju un iespējām*. Students saka: "Man ļoti patika prakses iespējas.. Tās varētu būt vairāk . Tas deva iespēju paskatīties šajā profesijā no iekšpuses (praktiskās puses, nevis teorētiskās)". Izskan ieteikums rast iespēju nevis izvēlēties praksi klīnikā vai organizācijā, bet iziet praksi abās šajās psihologu darba vidēs, lai rastu labāku priekšstatu par tām. Tāpat studenti vēlētos praksi uzsākt agrākos semestros, lai ātrāk būtu iespēja izvērtēt savas intereses un piemērotību profesijai. Lai arī profesionālo prasmju apguves kursi programmā patiešām ir paredzēti pēdējos studiju semestros pēc nozares pamatkursu apguves, šāds ierosinājums ir būtisks un tiek plānots vairākosursos biežāk pieaicināt uz atsevišķām lekcijām praktiskus, kas varētu sniegt daudzveidīgāku ieskatu par profesionālās izaugsmes perspektīvām.

Komentējot *lekciju plānojumu*, kopumā izskan apmierinātība no studentu puses: "...Fakultātē uz vietas informācija bija viegli pieejama no mācībspēkiem, un biju apmierināts ar nodarbību plānojumu". Būtiski, ka studenti izsaka vēlmi "Organizēt lekciju sarakstu tā, lai katru dienu vajadzētu braukt uz skolu lai mācītos un apgūtu vairāk mācību vielu, nekā bija mums, kā arī vairāk praktisko nodarbību". Studente iesaka arī "iespējams, kādu kursu arī varēja iekļaut angļu valodā, manuprāt, tas studentiem atvieglotu dzīvi + uzlabotu valodas zināšanas. Iespējams, ka vairāk kursus var veidot kā e-kursus. Mums studiju laikā bija iespēja iepazīties ar datu apstrādes programmu SPSS un arī to izmantot, bet būtu ļoti labi, ja mēs varētu viņu apgūt padziļināti, jo tas būtu kā liels bonuss mūsu CV, ka piemēram, SPSS programmas apguve būtu visus 4 mācību gadus. Kā papildus kursus vajadzētu iespējams piedāvāt kaut ko no darba tiesībām, vai līdzīgiem kursiem, jo izejot praksi organizāciju psiholoģijā, man nelikās, ka es esmu pietiekoši sagatavota". Tiek plānots nākamajos gados docēt kādu kursu angļu valodā. Tāpat arī ar studentim tiek diskutēts par mērķtiecīgāku C daļas kursu izvēli atbilstoši interesēm, piemēram, darba tiesību kursu students var apgūt kā C daļas kursu.

Studenti kā nepietiekamas vērtē arī *starptautiskās apmaiņas iespējas*: "Pārsvarā esmu apmierināta ar LU mācību procesu, bet mans ieteikums vairāk attīstīt Erasmus programmu, lai studentiem būtu lielāka iespēja, kur viņi varētu aizbraukt uz Erasmus programmu". Šobrīd tiek aktīvi strādāts pie ERASMUS apmaiņas programmu attīstības, ir noslēgto jauni sadarbības līgumi, piemēram ar Groningenas Universitāti.

Vērtējot nodaļas personālu un studiju vidi, studenti saka: "Personāls un pasniedzēji ļoti atbalstoši un pretimnākoši, bibliotēkā pieejama jaunākā literatūra, kas bija nepieciešama mācību procesā", "Ļoti patika studiju vide. Pasniedzēji, ar kuriem ir bijusi sadarbība, bija atsaucīgi. Patika, ka pasniedzēji ir saprotoši un atsaucīgi ". Tomēr izskan arī viedoklis ka "fakultātē kritiski pietrūkst pasniedzēju. Esošie pasniedzēji ir ļoti

kompetenti un labvēlīgi, taču labums no viņiem ir tikai mazai daļai studentu, jo viņu (pasniedzēju) ir ļoti maz.”

LUIS sistēmā studentiem ir iespēja aizpildīt aptaujas pr katru semestrī apgūto studiju kursu. Sudiju kursu vērtēšanā studentu aktivitāte ir nedaudz lielāka, - par atsevišķiem kursiem savus vērtējumus sniedz apmēram puse kursam reģistrēto studentu, savukārt ir kursi, par kuriem nav neviena studentu vērtējuma. Vidēji katru kursu līdz šim ir novērtējuši 7-10 studenti. Visaugstākos vērtējumus profesionālā bakalaura programmā tradicionāli saņem praktiski orientētie kursi, un jāatzīst, ka studentu apmierinātība ar kursiem ir nemainīga, skatoties vairāku semestru griezumā. Kursi tiek vērtēti 7 ballu skalā un pēdējo divu gadu laikā vērtējums par gandrīz visiem studiju kursiem ir 5-7 ballu robežās. Kursu novērtējuma aptaujas ir atklājušas arī vairākus problemātiskus aspektus, par ko notiek sarunas ar kursu docētājiem. Piemēram, nekonsekvenci prasībās, e-studiju vides neizmantošanu u.c. Ir vērojama tendence dažu kursu vērtējumam pa semestrim uzlaboties, kas liecina, ka pasniedzēji aktīvi strādā pie studiju kursu uzlabošanas un studenti pozitīvi novērtē šīs izmaiņas.

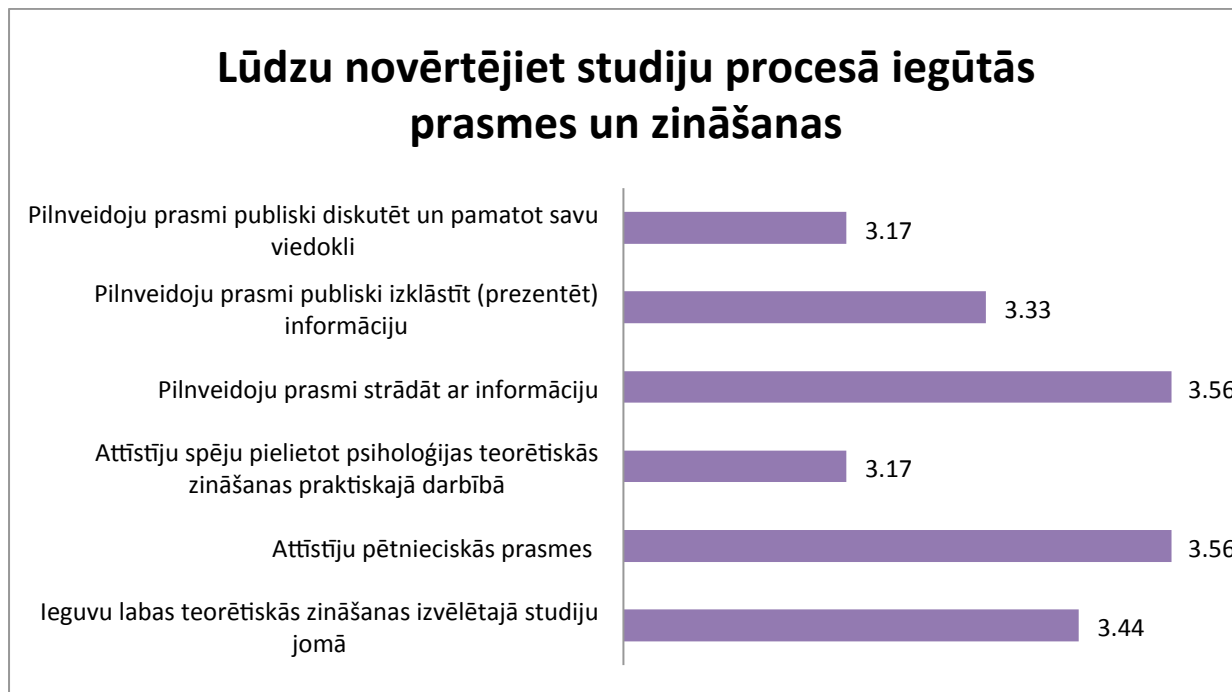
3.6. Absolventu aptaujas un to analīze

Absolventu aptaujas tika elektroniski izūtītas programmas 2012 un 2013. gada absolventiem. Tās aizpildīja 27 respondenti. Vērtējums tiek izteikts 4 ballu skalā, kur augstāka balle norāda uz augstāku apmierinātību.

Apkopojot atbildes *par apmierinātību ar dažādiem studiju aspektiem*, redzam, ka kopumā absolventi tos novērtē pozitīvi. Visaugstāk tiek novērtēta nodaļas personāla (lietvežu, pasniedzēju) attieksme pret studentiem un pasniedzēju kompetence. Savukārt izvēles iespējas starp B daļas kursiem absolventi būtu gribējuši lielākas. Ar 2013. mācību gadu studiju programmā ir iekļauti vēl vairāki izvēles kursi .

Novērtējot studiju procesā iegūtās prasmes un zināšanas, absolventi kā vislabāk apgūtās atzīst prasmi strādāt ar informāciju un pētnieciskās prasmes, savukārt publisko diskusiju prasmes un spēju zināšanas pielietot praksē absolventi vērtē nedaudz zemāk.

Atsevišķi tika uzdots jautājums - *Kuras programmā apgūtās prasmes un iemaņas Jums ir noderīgas un nepieciešamas darbā vai citās jomās?*

Apkopojot atbildes, visbiežāk tiek minētas konsultēšanas, grupu vadīšanas, psihodiagnostikas prasmes un prakses laikā iegūtās zināšanas. Tāpat absolventi bieži min arī vispārējo komunikācijas un problēmrisināšanas prasmju nozīmīgumu, piemēram, “Mierīgi uzklaustīt problēmu un rast tai ātru atrisinājumu, savu slikto garastāvokli/neapmierinātību paturēt pie sevis, censties mierīgi bez stresa uzklaustīt sūdzības utml”. Tiek atzīmētas arī svešvalodu un informācijas apstrādes prasmes.

Atbildot uz *jautājumu par studiju kursiem, kas ir bijuši nozīmīgākie*, visbiežāk tiek minēti ‘Konsultēšana, grupu vadīšana, prakse, psihodiagnostika, kas ir nepieciešamais, lai uzsāktu darbu psihologa profesijā’, ‘Visi tie, kur bija praktiski uzdevumi, kas attīstīja komunikācijas prasmes’. ‘Ētika, juridiskā psih., psihodiagnostika, prakses, organizāciju un personības psih., jo to pasniedza pasniedzēji, kuri ne tikai ir zinoši akadēmiskajās zināšanās, bet to dara arī praktiski’. Bieži tiek atzīmētas prakses, prakšu supervīzijas un dažādi treniņi.

Vērtējot programmu kopumā, 95% absolventu ieteiktu psiholoģijas studijas LU citiem, kā arī atzīmē, ka ‘Programma ir izstrādāta manuprāt ļoti labi, kvalitātes ziņā nevar salīdzināt ar citu mācību iestāžu piedāvātām programmām, paldies mācītājiem un administrācijai’. Tiek minēts arī, ka

“Pasniedzēji ir atbalstoši un ir droša vide. Psiholoģijas studijas palīdz pilnveidoties, atīstīt analītisko domāšanu”.

Nozīmīgi ir arī *absolventu ieteikumi* programmas uzlabošanai:

- Vairāk uzdot studentiem lasīt dažāda veida literatūru, ne tikai zinātnisko rakstus
- Būt konsekventiem un prasīgākiem pret studentiem;
- Piesaistīt vairāk, daudz vairāk viespasniedzēju no ārzemēm
- Vairāk izvēles kursu un iedvesmojošu pasniedzēju!
- Būtu nepieciešams tomēr ilgāku laiku, ne tikai pirmo semestri apgūt angļu valodu
- Gribētos vairāk bioloģijas, un vairāk prakses
- Gribētos vairāk studiju kursu angļu valodā, kā arī vairāk praktisko nodarbību
- Kopumā - palielināt mācību apjomu.

Tieši darbs ar studentu un pasniedzēju starptautisko mobilitāti ir izvirzīts par vienu no nodaļas prioritātēm.

Analizējot absolventu nodarbinātību, var spriest, ka apmēram trešdaļa no visiem respondentiem strādā profesijā, kā darbavietas tiek minētas slimnīcas, izglītības iestādes, aprūpes nami, personāla nodaļas. Pozitīvi, ka 80% respondentu turpina studijas maģistrantūrā, no tiem lielākā daļa – LU psiholoģijas maģistrantūrā, daži mācās RTU, LKA, RSU.

3.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Psiholoģijas nodaļā ir tradīcija, ka katra semestra sākumā un vairākas reizes semestrī programmas direktors tiekas ar katru kursu un pārrunā viņiem aktuālos jautājumus un jauninājumus studiju procesā. Neskaidros jautājumus un vēlmes studiju procesa uzlabošanai studenti aktīvi izsaka programmas direktorei un šo sadarbību var vērtēt kā ļoti labu. Studenti savas vēlmes programmas pilnveidošanai izsaka arī ikgadējās studiju programmas un kursu novērtēšanas aptaujās. Diemžēl nereti studentu vēlmju pilnīgai apmierināšanai būtu vajadzīgi lielāki finanšu līdzekļi kā ir pieejami Psiholoģijas nodaļai, piemēram – jaunu datoru un kopēšanas aparatūras iegādei.

Studenti ir arī iesaistījušies psiholoģijas programmu reklamēšanā dažādās skolās, arī vadījuši nodarbības vidusskolēniem. Šī prakse ir vērtējama kā ļoti veiksmīga un efektīva un arī liecina par studentu lojalitāti un ieinteresētību programmas tālākā attīstībā. Arvien vairāk programmā studējošo studentu iesaistās PPMF Studentu pašpārvaldē un arī ieņem tur vadošus amatus. Studentu pašpārvalde rīko dažādus pasākumus visas fakultātes ietvaros, kā arī sniedz informatīvu atbalstu psiholoģijas programmu studentiem.

3.8. Studiju kursu apraksti

Kursa nosaukums	Filozofijas pamati
Kursa kods	Filz1024
Zinātnes nozare	Filozofija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	36
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	28
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	03.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	#Filozofijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Gvido Straube

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Filozofijas doktors, prof. Igors Šuvajevs
Dr. Filozofijas doktors, asoc.prof. Jurgis Šķilters
Dr. Filozofijas doktors, asoc.prof. Elga Freiberga
Dr. Filozofijas doktors, doc. Ilze Fedosejeva
Filozofijas maģistra grāds, lekt. Artis Svece
Raivis Bičevskis | pasniedzējs

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Filz1045 [2FIL1045] Filozofijas pamati

Kursa anotācija

Studiju kurss ietver sevī filozofijas pamatkonceptu raksturojumu, akcentējot būtiskākos jautājumus un problēmas - iezīmē galvenos teorētiskos jēdzienus, iepazīstina ar pieņēmumiem par cilvēka vietu pasaulē 21. gs., ar dažādām pieejām svarīgāko filozofijas jautājumu risināšanā.

Studiju kursa mērķis ir dot studentiem iespēju analizēt filozofijas problēmas, kā arī reflektēt par to konsekvencēm pedagoģiskajā praksē.

Rezultāti

Kursa apguves laikā studenti apgūs un pratīs demonstrēt:

1. zināšanas un izpratni par:

- filozofijas pamatkonceptu un problēmu būtību, nozīmi, saturu;
- filozofijas mērķiem un ideāliem;
- filozofijas problēmām vēsturiskajā un mūsdienu kontekstā;
- filozofijas problēmu risināšanas iespējām;
- filozofijas problēmu konsekvencēm cilvēka dzīvē.

2. prasmes analizēt, sintezēt un izvērtēt:

- saskatīt filozofijas problēmu būtību;
- analizēt un izvērtēt filozofijas problēmas;
- radoši izmantot filozofiskās domāšanas modeļus sociālajā un profesionālajā praksē;

3. prasmes zināšanas pielietot:

- dažādas filozofijas teorijas vēsturiskajā un mūsdienu skatījumā;
- izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus, veikt pētniecisku darbību;
- izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus, veikt filozofisku problēmu analīzi.

4. komunikācijas prasmes;

- formulēt un analītiski aprakstīt filozofijas problēmas;
- diskutēt un risināt filozofijas problēmas gan vēsturiskajā, gan mūsdienu kontekstā;
- risināt ar filozofijas problēmām saistītās konfliktsituācijas sociālajā un profesionālajā praksē.

5. vispārējās prasmes:

- veicināt topošo pedagogu radošu pieeju mūsdienu ētikas problēmu risināšanai sociālajā un profesionālajā praksē;
- patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, vadīt savu tālāko izglītību un profesionālo pilnveidi.

Kursa plāns

1. Filozofijas vispārīgs raksturojums. Filozofisko zināšanu robežas. Filozofijas vērtība. L 4
2. Kultūras filozofiskā izpratne. L 2
3. Kas ir filozofija? S 2
4. Filozofijas virzieni un pamatjēdzieni. L 2
5. Kā radusies pasaule? Materiālisms un ideālisms. S 2
6. Mūsdienu filozofijas problēmu vispārīgs raksturojums. L 2
7. Eirodzīve. S 2
8. Esamība un cilvēka pasaule. L 2
9. E. Kasīrera simboliskā filozofija. S 2
10. Laiks un telpa. L 2
11. Ko mēs zinām, nezinām, gribētu zināt par laiku? S 2
12. Cilvēka filozofiskā izpratne. Cilvēka būtības meklējumi. L 6
13. Kas ir cilvēks? S 2
14. Izziņas problemātika filozofijā. L 2
15. Ko es varu zināt? S 2
16. Saprašana. Hermeneitika. L 2
17. Skaistā aktualitāte. S 2
18. Ideoloģija kā filozofiskās izpētes problēma. L 2
19. Cik liels ir ideoloģijas spēks mūsdienās? S 2
20. Daba un tehnika. Cilvēka pozīcija mūsdienu pasaulē. L 2
21. Vai zinātnes progresam ir robežas? S 2
22. Personība un masa. Vara. L 2
23. Masu sacelšanās. S 2
24. Vērtība kā filozofiska problēma. Ieskats aksioloģijā. L 2
25. Liberālisma vērtības. S 2
26. Dzīves māksla kā filozofiska problēma. L 2
27. Skaista dzīve? S 2
28. Citāda kā filozofiska problēma. Feminisms. L 2
29. Vai dzimumlīdztiesība ir iespējama? S 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

1. Sekmīgi starppārbaudījumi :
  - 1.1. eseja „Kas ir filosofija?” – 20%;
  - 1.2. aktīva līdzdalība seminārnodarbību diskusijās – 50%.

2. Eksāmens: pārbaudes darbs divās daļās: 1) filozofijas pamatjēdzienu analīze (izmantojot nepabeigto teikumu metodi); 2) divu filozofijas problēmu izvērsta analīze– 30%.

Mācību pamatliteratūra

1. Blekberns S. Neatvairāms ievads filozofijā. Rīga: Satori, 2007.
2. Jaspers K. Ievads filozofijā - Rīga: Zvaigzne ABS, 2003.
3. Kūle M., Kūlis R.. Filozofija. – Rīga: Burtnieks, 1996.
4. Rasels B. Filozofijas problēmas. - Rīga: Jānā Rozes apgāds,2008.

Papildliteratūra

1. Gadamers H.G. Skaistā aktualitāte. Māksla kā spēle, simbols un svētki. – Rīga: Zvaigzne ABS, 2002.
2. Kasīrers E. Apcerējums par cilvēku. Rīga., Inteleks., 1997.
3. Kūle M. Eirodzīve. – R., FSI, 2006.
4. Šmids V. Skaista dzīve? Ievads dzīves mākslā. – Rīga: Zvaigzne ABS, 2001.

Periodika un citi informācijas avoti

1. <http://site.ebrary.com/lib/latvia>
2. www.satori.lv (literatūras un filozofijas portāls)

Piezīmes

Par katra nākamā semināra pamatjautājumiem, līdzīgi ņemamiem materiāliem un iespējamiem mājas darbiem studenti tiek informēti iepriekšējās nodarbības laikā. Attaisnoti kavētās semināru nodarbības studenti var ieskaitīt, uzrakstot patstāvīgo darbu par atbilstošo tēmu. Patstāvīgo darbu tēmas tiek saskaņotas personīgi ar docētāju.

Uzsākot kursa docēšanu docētājs nodrošina studentus ar nodarbību kalendāro plānu.

Kursa nosaukums	Socioloģija
Kursa kods	Soci2029
Zinātnes nozare	Socioloģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	11.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Socioloģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Aija Zobena

Kursa izstrādātājs(-i)

Pedagoģijas maģistra grāds, lekt. Maruta Putniņa

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt ar socioloģijas teorijām un to pielietošanas praksi sociālo procesu analīzē.
Kursa uzdevumi:

1. iepazīstināt studentus ar socioloģijas teorijām un iespējām tās izmantot sociālo procesu analīzē;
2. apgūt iemaņas sociālās informācijas iegūšanā, analīzē, interpretēšanā.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences:

1. tiek iegūtas zināšanas par sabiedrības struktūru, funkcijām, kopsakarībām;
2. padziļinās teorētiskās zināšanas par ekonomiku kā sociālu institūtu un tā ietekmi uz citām sociālām struktūrām;
3. gūst priekšstatu par sociālās informācijas iegūšanas metodēm, rezultātu apstrādi un datu interpretāciju.

Profesionālās kompetences:

1. spēj formulēt ekonomiskas problēmas organizācijā;
2. prot pielietot sociālās informācijas iegūšanas metodes ekonomisko procesu izpētei organizācijā;
3. apgūst iemaņas pētniecisko rezultātu apstrādē un interpretācijā;
4. spēj prezentēt un argumentēti aizstāvēt pētījumu rezultātus.

Kursa plāns

1. Socioloģijas priekšmets. Sabiedrības analīzes līmeņi socioloģijā. Īss ieskats socioloģijas vēsturē. L 2
2. Sabiedrības formālā organizācija: grupas un organizācijas. Darbs un nodarbinātība. L 2 S 2
3. Sociālie institūti: ekonomika, ģimene, reliģija, izglītība, politika. L 2 S 2
4. Sociālās mijiedarbības. Socializācija. Sociālā stratifikācija. Sociālā mobilitāte. L 2 S 2
5. Kultūra: struktūras un modeļu daudzveidība. L 2 S 2
6. Socioloģisko pētījumu metodika un organizācija. Pētījumu programma, ētika, metodes, datu apkopojums un interpretācija. L 4 S 6
7. Sociālās problēmas mūsdienu sabiedrībā. Sociālās pārmaiņas mūsdienu sabiedrībā. Globalizācija. L2 S2
Stundas kopā 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Sekmīgi nokārtoti starppārbaudījumi:

- viens kontroldarbs pēc 4. tēmas – 30%;
- praktiskais darbs: izstrādāts un semināros sekmīgi prezentēts kursa projekts – 30%;
- sekmīgi nokārtots kursa noslēguma rakstveida pārbaudījums (eksāmens) – 40%

Zināšanu vērtēšanas kritēriji:

- kontroldarbā apgūto zināšanu līmeni vērtē atbilstoši vispārējiem zināšanu vērtēšanas kritērijiem 10 ballu sistēmā. Īpaši augsti tiek vērtēta kritiskā domāšana un prasme darboties komandā;
- semināros tiek vērtēta aktivitāte problēmu apspriešanā un kursa projekta pamatotība un inovatīvais saturs.

Mācību pamatliteratūra

1. Giddens A. Sociology. – Oxford Polity Press, Oxford, 2006.
2. Laķis P. Socioloģija. Ievads socioloģijā. R. : Zvaigzne ABC, 2002.
3. Мационис Дж. Социология. Питер, 2004., стр.751.
4. Briņķis G. Socioloģisko pētījumu organizēšana un metodika. R.: LSPA, 2002.
5. Zepa B., Zobena A. Socioloģijas skaidrojošā vārdnīca. R.: LU, 1997.

Papildliteratūra

1. Ēriksens T.H. Mirkļa tirānija. Straujš un gauss laiks informācijas sabiedrībā. Norden AB, 2004., 224.lp.
2. Ēriksens T.H. Saknes un pēdas. Identitāte mainīgā laikā. R.: Zvaigzne, 2010.
3. Gofmanis Ē. Sevis izrādīšana ikdienas dzīvē. Madris, 2001., 200.lpp.
4. Kasīrers E. Apcerējums par cilvēku. Ievads kultūras filozofijā. Intelekt, 1997., 223.lpp.
5. Bodrijārs Ž. Simulakri un simulācija. Omnia Mea, 2000., 159.lpp.
6. Уебстер Ф. Теории информационного общества. М.,2004.,стр.400.
7. Сикевич З.В. Социологическое исследование. Практическое руководство. Питер, 2005., стр. 320.
8. Dubkevičs L. Organizācijas kultūra. R.: Zvaigzne, 2009.
9. M.Stīgers. Globalizācija. R.: Satori, 2008.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Žurnāls "Kapitāls".
2. Žurnāls "Sociology".
3. <http://www.sociology.org/> (electronic journal of sociology)
4. <http://www.waset.org/ijhss> (international journal of Humanities and social sciences)

Kursa nosaukums	Uzņēmējdarbības pamati
Kursa kods	VadZ1022
Zinātnes nozare	Vadībzinātne
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	28
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	36
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	14.02.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Ekonomikas un vadības fakultāte
Nozares atbildīgais	Ludmila Bandeviča

Kursa izstrādātājs(-i)

Biznesa vadības maģistra grāds, lekt. Irina Rezepina
Dr. Ekonomikas doktors, doc. Vizma Niedrīte

Kursa anotācija

Studiju kursa mērķis ir dot iespēju studentiem apgūt uzņēmējdarbības organizēšanas un plānošanas mūsdienu metodes un to pielietošanas profesionālās prasmes un iemaņas.

Kursa uzdevumi: noskaidrot uzņēmuma veidošanu ietekmējošos faktorus un apgūt uzņēmumu dibināšanas prasmes; apgūt uzņēmumu vadīšanas metodes un to izmantošanas nosacījumus; apgūt mūsdienu plānošanas metodes un to izmantošanas prasmes; noskaidrot uzņēmuma plānošanā izmantoto rādītāju sistēmu un apgūt to noteikšanas prasmes; apgūt personāla vadīšanas jaunās metodes un to izmantošanas iemaņas; apgūt uzņēmuma vadīšanai nepieciešamās informācijas sistēmas veidošanas prasmes.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot kursu studenti pārzin un prot izmantot uzņēmējdarbības uzsākšanai nepieciešamās zināšanas.

Iegūstamās akadēmiskās kompetences:

- 1) apgūtas nepieciešamās teorētiskās zināšanas uzņēmējdarbības uzsākšanai;
- 2) studenti prot izvēlēties dibināmo uzņēmumu piemērotāko organizatorisko struktūru;
- 3) iegūtas nepieciešamās zināšanas pamatotas plānu sistēmas izveidošanai un biznesa plāna sastādīšanai.

Profesionālās kompetences:

- 1) studenti spēj izstrādāt jauna uzņēmuma dibināšanas pamatojumu;
- 2) iegūtas ir saimnieciska projekta izpildes plāna (biznesa plāna) sastādīšanas prasmes;
- 3) studenti prot formulēt uzņēmuma konkurences stratēģijas un piedāvāt to izpildes nodrošināšanas sistēmu;
- 4) savu pētījumu rezultātus studenti spēj saprotami prezentēt un argumentēti aizstāvēt savu viedokli.

Kursa plāns

1. Uzņēmums kā sarežģīta sociāla un ekonomiska sistēma L 2 S 4
2. Uzņēmuma dibināšana un teritoriālā izvietošana L 4 S 4
3. Produkcijas (pakalpojumu) ražošanas process, tā organizācija un norises vadīšana L 2 S 2
4. Organizatorisko struktūru projektēšana uzņēmumā (organizācijā) un to vadīšanas sistēma L 4 S 4
5. Uzņēmuma (organizācijas) plānošanas sistēma un tās funkcionēšanas nodrošināšana L 4 S 6
6. Uzņēmuma nodrošināšana ar nepieciešamiem ražošanas resursiem L 2 S 4

7. Uzņēmumu (organizāciju) tirgus stratēģijas izvēle un izpildes vadīšana L 2 S 4
8. Saimniekošanas rezultātus raksturojošie rādītāji, to aprēķināšanas metodes un izmantošana saimnieciska projekta (biznesa plāna) izstrādāšanā L 4 S 6
9. Uzņēmuma (organizācijas) vadīšanai nepieciešamās informācijas sistēmas, to veidošanu reglamentējošie dokumenti L 4 S 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Sekmīgi nokārtoti starppārbaudījumi:

- divi kontroldarbi (1.kontroldarbs – pēc 4.tēmas izskatīšanas; 2.kontroldarbs – pēc 8.tēmas izskatīšanas) – 20%;
- aktīva līdzdalība semināros prezentējot praktisko darbu rezultātus – 30%;
- praktiskais darbs: sastādīts un sekmīgi prezentēts saimniecisks projekts (uzņēmuma dibināšanas biznesa plāns) – 30%;
- sekmīgi nokārtots kursa noslēguma rakstveida pārbaudījums (eksāmens)- 20%.

Zināšanu vērtēšanas kritēriji:

- kontroldarbos apgūto zināšanu līmeni vērtē atbilstoši vispārējiem zināšanu vērtēšanas kritērijiem 10 ballu sistēmā. Tā kā vadībzinātne piedāvā dažādas vadīšanas metodes un teorijas, tad īpaši augsti tiek vērtēta kritiskā domāšana, vērtējot šīs teorijas;
- semināros un praktiskās nodarbībās tiek vērtēta aktivitāte problēmu apspriešanā un sastādīto projektu pamatotība un inovatīvais saturs (organizēšanas un plānošanas prasmju apgūšanas līmenis).

Mācību pamatliteratūra

1. D.Butler. Business Planing. Oxford. Butterworth Heine mann. 2000.
2. J.Caune, A.Dzedons. Stratēģiskā vadīšana. Otrais izdevums. R.: „Lidojošā zivs”, 2009. – 379 lpp.
3. R.Z.Daft. Essentials of Organization. Theory and Design. 2001., by South-Western College Publishing.
4. H.Diderihs. Uzņēmuma ekonomika. Tulk. no vācu val. – R.: Zinātne, 2000. – 515 lpp.
5. J.Endziņš, J.Paiders. Komerclikums. Kas šobrīd būtu jāzina SIA un AS vadītājiem. R.: Izd. Diena-Bonnier SIA, 2002.. 165 lpp.
6. I.Slavinska. Uzņēmējdarbības plānošana un kontrole. Otrais papildinātais izdevums. R.: Biznesa augstskola Turība, SIA 2000. – 176 lpp.

Papildliteratūra

1. Kas Latvijas uzņēmējam jāzina par Eiropas Savienību? R.: Apgāds „Rasa ABC”, 2002. – 240 lpp.
2. J.Ē.Niedrītis. Mārketings. R.: Izd. „Biznesa Augstskola Turība”, 2008. – 488 lpp.
3. V.Praude, J.Beļčikovs. Menedžments. R.: Vaidelote, 2001. – 509 lpp.
4. M.Rurāne. Uzņēmējdarbības organizācija un plānošana. R.: Izd. SIA „Biznesa augstskola Turība”, 2002. – 336 lpp.
5. William J.Stevenson. Production/Operation. Management. Fifth Edition, Chicago, 1998.
6. K.Subatnieks. Komercedarbības naudas plūsma. R.: SIA Drukātava, 2008. – 99 lpp.
7. V.Zariņa, I.Strēle. Finanšu plānošana uzņēmumā. R.: Izd. „Lietišķās informācijas Dienests”. 2009. – 105 lpp.
8. I.Kalve. Jaunās paaudzes lietvedība. R.: Biznesa augstskola Turība, SIA. 2006.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Žurnāls „Kapitāls”.
2. Žurnāls „Latvijas ekonomists”.
3. Avīze „Dienas Bizness”.
4. Zinātniskais žurnāls Journal of Policy Analysis and Management
5. <http://www.likumi.lv>

Kursa nosaukums	Sociālā antropoloģija
Kursa kods	SociP046
Zinātnes nozare	Socioloģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā antropoloģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	20
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	12
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.11.2002
Atbildīgā struktūrvienība	Socioloģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Baiba Bela

Kursa izstrādātājs(-i)

Filozofijas maģistra grāds, pētn. Klāvs Sedlenieks

Kursa anotācija

Šī kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar antropoloģiju kā zinātni par cilvēku šī vārda visplašākajā nozīmē. Lekcijas sniedz studentiem pamata informāciju par galvenajām antropoloģijas nozarēm - fizisko/bioloģisko antropoloģiju un sociālo/kultūras antropoloģiju. Kursu beidzot studentiem jāsaprot un jāspēj pielietot galvenos antropoloģijas jēdzienus, jāsaprot šīs zinātnes uzdevumus un metodes, kā arī jāzina, kādu vietu antropoloģija ieņem starp citām zinātnēm, kas nodarbojas ar cilvēku pētīšanu.

Rezultāti

Mācību kursā studenti iegūs nozīmīgas akadēmiskās zināšanas un profesionālās kompetences.
Akadēmiskās zināšanas:

par galvenajām antropoloģijas nozarēm - fizisko/bioloģisko antropoloģiju;
par sociālo/kultūras antropoloģiju kā sociālas antropoloģijas nozari;
par sociālajā antropoloģijā lietotajām metodēm.

Profesionālās kompetences:

saprast un spēt pielietot galvenos antropoloģijas jēdzienus;
spēt pielietot zināšanas par sociālās antropoloģijas metodēm;
prasmes no sociālās antropoloģijas perspektīvas vērtēt sabiedrības dzīves fenomenus.

Kursa plāns

1. Ievads. Kas ir antropoloģija.
2. Evolūcija un ģenētika. Evolūcijas teorijas vēsture. Ģenētikas pamati
3. Primatoloģijas vieta antropoloģijā. Primātu kopējās iezīmes. Lielie primāti
4. Agrīnie hominīdi un to kultūras. Hominīdu attīstības tendences. Austrolopitēki, agrīnie Homo. Homo Erectus un H.sapiens parādīšanās
5. Cilvēku variācijas; novērojami procesi, fiziskās variācijas; rases un rasisms; cilvēku variāciju nākotne
6. Arheoloģija. Pārtikas ražošanas sākumi; sedentārais dzīves veids. Dzīvnieku un augu domestikācija.

- Pārtikas ražošanas sekas. Agrīnās pilsētas; teorijas par pilsētu un valstu izcelšanos
7. Kultūras jēdziens. Kas ir kultūra. Kultūru relativisms. Kultūras aprakstīšana
  8. Īss pārskats par antropoloģijas teorijām: Unilieārie evolucionisti, funkcionālisti, marksisti
  9. Vidussemestra eksāmens
  10. Ekonomikas antropoloģija. Pārtikas vākšana un ražošana. Vides ietekme uz pārtikas iegūšanas veidu. Resursu sadale. Dāvanas
  11. Sociālā stratifikācija un nevienlīdzība. Egalitārās, rangu un klasu sabiedrības. Stratifikācijas rašanās
  12. Dzimums, dzimte un kultūra. Dzimšu lomas. Dzimšu lomu atšķirības dažādās kultūrās. Jaunās reprodūktīvās sistēmas un dzimšu maiņa. Seksualitāte un homoseksuālisms
  13. Precības un ģimene. Vai ģimene ir universāla? Precību ierobežojumi: incesta tabū. Jaunlaulāto rezidence. Radniecības sistēmas: bilaterālās, unilaterālās sistēmas
  14. Psiholoģija un kultūra. Garīgās attīstības universalitāte. Psiholoģisko īpašību variācijas dažādās kultūrās. Kultūru variāciju psiholoģiskais izskaidrojums. Reliģija un maģija. Reliģisko ticējumu un prakses variācijas. Reliģija un adaptācija
  15. Kultūru maiņa. Kultūras maiņa un adaptācija. Kultūras maiņas veidi mūsdienu pasaulē. Lietišķā antropoloģija. Globālās sociālās problēmas: pētījumi un iespējamie risinājumi
  16. Patstāvīgais darbs

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Praktiskais darbs grupā 25%. Vidussemestra eksāmens 25%. Gala eksāmens 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Eriksen T.H. (2001). History of anthropology. London: Sterling, Virginia: Pluto Press.
2. Ember & Ember, (1999). Anthropology. N.Y.: Upper Saddle River Prentice Hall.
3. Cheater, A. P (1995) Social Anthropology. An alternative introduction. London: Routledge.

Papildliteratūra

1. <http://daphne.palomar.edu/anthro100/tutorials.htm>
2. Malinowski, B. (1966). (1927) The Father in Primitive Psychology
3. Mead, M. (1949). Coming of age in Samoa, Introduction
4. Džohansons, D. un Īdijs, M. (1990). Lūsija. Rīga: Zinātne

Periodika un citi informācijas avoti

1. National Geographic
2. Current Anthropology

Kursa nosaukums	Ievads tiesību zinātnē
Kursa kods	JurZP003
Zinātnes nozare	Juridiskā zinātne
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	32
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	21.11.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Juridiskā fakultāte
Kursa atbildīgais mācībspēks	Daiga Rezevska
Nozares atbildīgais	Kristīne Strada-Rozenberga

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Tiesību doktors, asoc.prof. Jānis Neimanis

Kursa anotācija

Studiju kursa mērķis ir ievadīt nejuridisko specialitāšu studentus tiesību zinātnē, noskaidrot tiesību būtību un tiesiskā regulējuma pamatfunkcijas, iepazīstināt ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un sniegt ieskatu par vadošām tiesību nozarēm – cilvēktiesībām, konstitucionālajām tiesībām, administratīvajām tiesībām (īpaši sevišķajām administratīvajām - informācijas atklātības un datu aizsardzības jomā), krimināltiesībām, civiltiesībām un citām šobrīd aktuālajām tiesību sfērām.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūst izpratni par tiesību zinātnes būtību un priekšstatu par tiesību ideju evolūciju, tiesību funkcijām un tiesību lomu mūsdienās.

Studenti spēj patstāvīgi analizēt un vērtēt juridiskās parādības un procesus dažādās tiesību nozarēs.

Sekmīga kursa apguve dod iespēju padziļināti apgūt specifiskas tiesību nozares, piemēram, saimnieciskās tiesības, publisko tiesību nozares.

Kursa plāns

1.tēma Tiesību izplatība. 2L

2.tēma Juridiskās profesijas. 2L

3.tēma Tiesību normas 2L

4.tēma Tiesību avoti un palīglīdzekļi 2L

5.tēma Tiesību jaunrade 2L

6.tēma Tiesību sistēma 2L

starppārbaudījums - ieskaite testa veidā

7.tēma Latvijas tiesību sistēma: svarīgākais publiskajās tiesībās. 2L

Cilvēktiesības. Konstitucionālās tiesības 2L

Administratīvās tiesības 2L

Krimināltiesības 2L

8.tēma Latvijas tiesību sistēma: svarīgākais privātajās tiesībās 2L

Lietu, saistību tiesības 2L

Darba tiesības, komerciesības 2L

9.tēma Tiesu sistēma. 2L

Tiesvedības principi: civillietās, krimināllietās, darba strīdos, administratīvajās lietās . Konstitucionālā

tiesvedība un starptautiskā tiesvedība 2L
10.tēma Tiesību zinātne 2L

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums obligāts.
Starppārbaudījums, ieskaite testa veidā (50%).
Kursa pārbaudījums – eksāmens (50%).
Pārbaudījums (rakstveida) – tests un kāzuss.

(gan starppārbaudījumam, gan eksāmenam jābūt ar pozitīvu vērtējumu)

Mācību pamatliteratūra

1. Cippeliuss R. Tiesību būtība. Rīga: LU, 2001.
2. Briede J. Publiskās un privātās tiesības // Mūsdienu tiesību teorijas atziņas. Rīga: TNA, 1999.
3. Iljanova D. Vispārīgie tiesību principi un to funkcionālā nozīme // Mūsdienu tiesību teorijas atziņas. Rīga: TNA, 1999.
4. Jelāgins J. Normatīvo tiesību aktu hierarhija / Tiesību spogulis I. Rīga: Turība, 1999.
5. Jelāgins J. Tiesību pamatavoti / Mūsdienu tiesību teorijas atziņas. Rīga: TNA, 1999.
6. Krastiņš U., Liholaja V., Niedre A. Krimināltiesības. Rīga: TNA, 2001.
7. Krastiņš I. Tiesību sistēma, tās struktūra un tiesību normu klasifikācija. Tiesību sistēma un tās struktūra Latvijā // Tiesību būtība un forma – Rīga: 1998.
8. Kusiņš G. Normatīvo aktu jaunrade // Mūsdienu tiesību teorijas atziņas. Rīga: TNA, 1999.
9. Latvijas Republikas Satversme: LR likums // LR Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1994, Nr. 6.
10. Meikališa Ā. Tiesu vara Latvijā. Rīga: Avots, 1997.
11. Meikališa Ā. Prokuratūra Latvijā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2002.
12. Meļķis E. Juridisko jēdzienu un normu abstraktums kā tiesību sistēmu vienojošs elements // Mūsdienu tiesību teorijas atziņas. – Rīga: TNA, 1999.
13. Meļķis E. Kontinentālās Eiropas tiesību loks Rietumu tiesībzinātnieku skatījumā / Tiesību spogulis I. Rīga: Turība, 1999.
14. Neimanis J. Ievads tiesībās. Rīga: 2004.
15. Paine F. J. Vācijas vispārīgās administratīvās tiesības. 4. pārstr. izd. – Rīga: TNA, 2001.
16. Sinaiskis V. Latvijas civiltiesību apskats. Lietu tiesības. Saistību tiesības. Rīga, 1995.

Papildliteratūra

1. Rehfeldt B., Rehbinder M. Einführung in die Rechtswissenschaft. Berlin: Walter de Gruyter, 1973.
2. Koller P. Theorie des Rechts. Eine Einführung. Wien: Böhlaus, 1997.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Horns N. Ievads Tiesību zinātnē un tiesību filozofijā // Likums un Tiesības, 1. sēj., 1999, Nr.1 un turpmākie Nr.
2. Latvijas Universitātes studiju noteikumi: http://www.lu.lv/jauna/studijas/stud_kartiba.html
3. Ministru kabineta mājas lapa: <http://www.mk.gov.lv>
4. Saeimas mājas lapa: <http://www.saeima.lv>
7. Satversmes tiesas mājas lapa: <http://www.satv.tiesa.gov.lv>

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze</i>
Kursa kods	Psih3048
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	8
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	21.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Ekonomikas doktors, doc. Silvija Kristapsone

Priekšzināšanas

Psih1039, Matemātiskā statistika psiholoģijā I [Psih PB]

Psih3057, Pētniecības metodoloģija psiholoģijā [Psih PB] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis: iegūto psiholoģijas un matemātiskās statistikas zināšanu nostiprināšana un prasmes datus apstrādāt, analizēt un prezentēt datorizētā Excel un SPSS programmās.

Kursa uzdevumi:

- 1) nostiprināt un padziļināt zināšanas dažādu statistisko paņēmienu un metožu lietošanā psiholoģijas pētījumu problēmjaudājumu risināšanā;
- 2) tehniski izpildīt izvēlētas statistiskās metodes Excel un SPSS programmā,
- 3) prasmes nolasīt un interpretēt rezultātus,
- 4) sagatavot datorizdrukas prezentācijai.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem nostiprina zināšanas statistisko metožu pielietošanā psiholoģijā, apstrādājot informāciju datorizēti.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Nostiprinātas zināšanas statistisko metožu pielietošanā un interpretācijā.
2. Padziļinās zināšanas par statistisko metožu pētniecībā dažādību un to izvēles pamatojumu.

Profesionālās kompetences:

1. Studenti pārvalda statistisko pētniecības metožu izvēli Excel un SPSS programmās psiholoģijas problēmjaudājumu risināšanā.
2. Studentiem ir iemaņas izmantot dažādas pētījuma metodes viena un tā paša pētījuma jautājuma noskaidrošanā savstarpēji salīdzināt iegūtos rezultātus.
3. Studenti prot izveidot mūsdienīgam zinātniskam pētījumam atbilstīgu empīrisko datu apstrādes un analīzes prezentāciju.

Kursa plāns

1. Datorprogrammu lietošanas nozīme un iespējas empīrisko datu apstrādē - Excel un SPSS piedāvātās iespējas. L - 2 stundas
2. Datu apstrādes iespējas, izmantojot Data Analysis. L- 4 stundas, P - 6 stundas
3. Iegūtās in formācijas sagatavošana tālākai to statistikai analīzei SPSS programmā. L-2 stundas, P - 2 stundas
4. Biežumu, statistisko rādītāju, atbilstības normālam sadalījumam noteikšana ar SPSS. P-4 stundas
5. Grupu aritmētisko vidējo parametriskās un neparametriskās salīdzināšanas metodes. P- 4 stundas
6. Korelāciju analīzes metodes. To grafiskais atspoguļojums. P- 4 stundas .
7. Testa ticamības pārbaudes metodes. P-2 stundas
8. Faktoru analīze. P - 2 stundas

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Praktisko darbu apmeklējums obligāts. Kavējuma gadījumā students ierodas uz konsultāciju, kur, izpildot uzdevumus, iegūst iztrūkstošo novērtējumu.

Gala atzīmi veido praktiskie darbi datorklasē – datu statistiskās apstrādes metožu izvēles pamatojums (aizstāvēšana) – 20%, rezultātu apstrādes kvalitāte un vizuālais noformējums – 20%, rezultātu interpretācija - 20%, eksāmena darbs – 40%. Eksāmena darbs - patstāvīgs individuāla uzdevuma risinājums pa punktiem Excel (20%) un SPSS (20%) programmās, iesniegts elektroniskā veidā.

Mācību pamatliteratūra

1. Arhipova I. Bāliņa S.(2006) Statistika ekonomikā un biznesā. Risinājumi ar Excel un SPSS. 2. izdevums. Rīga: Datorzinību centrs, 337 lpp.
2. Lasmanis A.(2002) Datu ieguves un analīzes metodes pedagogijas un psiholoģijas pētījumos. SPSS 2. grāmata. Rīga, Izglītības soļi, 412 lpp.
3. Lasmanis A.Kangro I. (2004) Faktoru analīze. Rīga, Izglītības soļi, 79 lpp.

Papildliteratūra

1. Raševska M., Kristapsons S. (2000) Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības soļi, 353 lpp.
2. Наследов А. (2005) SPSS - компьютерный анализ данных в психологии и социальных науках. – Москва, Санкт-Петербург, Нижний Новгород : Питер, 416 стр. Grāmata pieejama: www.rutracker.ru

Periodika un citi informācijas avoti

SPSS tutoriāls:

http://hmdc.harvard.edu/projects/SPSS_Tutorial/spsstut.html

http://www.datastep.com/SPSSTutorial_1.pdf

http://www.datastep.com/SPSSTutorial_2.pdf

Statistics tutoriāls:

www.statsoft.com/textbook/stathome.html

Kursa nosaukums	Svešvaloda (angļu valoda) I
Kursa kods	ValoP105
Zinātnes nozare	Valodniecība
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	64
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	17.01.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Anglistikas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Anita Eiholca
Nozares atbildīgais	Indra Karapetjana

Kursa izstrādātājs(-i)

Izglītības zinātņu maģistrs, asist. Evija Latkovska
Humanitāro zinātņu maģistrs filoloģijā, pasn. Anita Eiholca

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir dot psiholoģijas kursa studentiem iespēju mācīties angļu valodu speciāliem mērķiem, attīstot specialitātes un zinātniskās literatūras lasīšanas, referēšanas un tulkošanas prasmes, pilnveidojot un izkopjot prezentēšanas un komunikācijas, klausīšanās, valodas lietojuma un rakstveida runas kompetences specialitātes un vispārējās angļu valodas kontekstā. Kursa ietvaros paredzēts apgūt prasmes plānot un realizēt patstāvīgo darbu, sistematizēt un strukturēt speciālās terminoloģijas apguvi un lietojumu komunikācijai profesionālā vidē.

Rezultāti

Kursa apguves laikā studenti apgūs un prafīs demonstrēt

1) akadēmiskās kompetences:

zināšanas un izpratni par

izvēlēto specialitāti, izmantojot angļu valodu kā darba valodu.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt: prasmes analizēt, sintezēt un izvērtēt – tajā skaitā apkopot dažādas teorijas un dot savu vērtējumu un secinājumus, veicot pašnovērtēšanu un savstarpējo vērtēšanu, kā arī analizēt un izvērtēt mācīšanās rezultativitāti;

2) profesionālās kompetences:

prasmes valodas zināšanas pielietot saziņai, prezentācijām, anotāciju rakstīšanai un referēšanai profesionālā vidē, zinātniskajam darbam un pētījumiem. Prasmes izmantot angļu valodu komunikācijai profesionālā vidē;

3) prasmes virzīt savu tālākizglītību un profesionālo pilnveidi, izmantojot kursa gaitā apgūto angļu valodu speciāliem mērķiem.

Kursa plāns

Nr. p.k. Temats Nodarbības veids

L, S, P, Ld Plānotais apjoms stundās

1. Psiholoģijas pasaule. S 6

2. Metodiskas norādes un praktiskais darbs prezentācijas veidošanā. Prezentēšanas kultūra. S 2
  3. Studentu prezentācijas. Pasniedzēja dota ievirze temata izvēlei. Patstāvīgā lasīšana. (1) S 4
  4. Personība un personības psiholoģija. S 8
  5. Metodiskas norādes un praktiskais darbs esejas rakstīšanai, izmantojot profesionālo terminoloģiju. S 2
  6. Ķermeņa valoda, tās interpretācija. S 4
  7. Metodiskas norādes un praktiskais darbs kopsavilkuma veidošanā, lasot profesionālo literatūru. S 2
  8. Pārbaudes darbs – kontroldarbs. (1) S 2
  9. Sieviešu un vīriešu psiholoģija. S 4
  10. Attīstības psiholoģija un sociālā psiholoģija. S 6
  11. Psiholoģiskas problēmas un to risinājumi. S 6
  12. Cilvēka uztvere, smadzeņu darbība, atmiņa un emocijas. S 6
  13. Pārbaudes darbs – kontroldarbs. (2) S 2
  14. Metodiskas norādes un praktiskais darbs anotācijas veidošanā, lasot profesionālo literatūru. S 2
  15. Patstāvīgā lasīšana par pasniedzēja dotu tematu. Kopsavilkums un tā tulkojums latviešu valodā. (2) S 4
  16. Aktualitātes un novitātes psiholoģijas jomā. S 4
- Stundas kopā 64

Prasības kredītpunktu iegūšanai

1. Sekmīgs starpvērtējums:
  - 1.1 uzrakstīti 2 kontroldarbi (30%);
  - 1.2 1. patstāvīgās lasīšanas materiāla prezentācija (10%);
  - 1.3 individuāla diskusija ar pasniedzēju par 2. patstāvīgās lasīšanas materiālu; kopsavilkuma tulkojums (10%);
  - 1.4 3 iesniegti rakstu darbi (eseja, kopsavilkums, anotācija) (30%).
2. Eksāmens – referāta par vienu studenta paša izvēlētu profesionālo tēmu prezentācija, izmantojot datu projektoru (20%).

Nav paredzēts atkārtoti rakstīt kontroldarbus vai prezentēt patstāvīgās lasīšanas materiālus.

Mācību pamatliteratūra

1. Broadhead, A. (2001) Advance your English: a short course for advanced learners. Coursebook. Cambridge University Press, 74 p. (15 eksemplāri bibliotēkā; LUB:Izgl.zin.&psihol. bibl.)
2. Hornby, A. S. ed. by Wehmeier, S., phonetics ed. Ashby, M. (2000) Oxford advanced learner's dictionary of current English. Oxford University Press, 1600 p. (8 eksemplāri bibliotēkā, 2 eksemplāri lasītavā; LUB:Izgl.zin.&psihol. bibl.)
3. Bavrina, L. (2004) Issues in Psychology: English course. Riga: Baltic Russian Institute, 96 p. (1 eksemplārs bibliotēkā; LUB:Izgl.zin.&psihol. bibl.)
4. Jordan, R. R. (2001) Academic Writing Course: study skills in English. Harlow: Longman-Pearson Education, 160 p. (1 eksemplārs lasītavā; LUB:Izgl.zin.&psihol. bibl.)

Papildliteratūra

1. Kent, S., Falvey, D., Cotton, D. (2008) Language Leader. Coursebook (intermediate, upper-intermediate). Longman.
2. Parsons, J. et. al. (2007) Success. Coursebook (intermediate, upper-intermediate, advanced). Longman.
3. Berryman, J., Hargreaves, D., Howells, K., Ockleford, E. (1997) Psychology and You: an informal introduction. The British Psychological Society&Routledge, 305 p.

4. Newman, B. M., Newman, P. R., Mahwah, N.J. (2007) Theories of Human Development. London: Lawrence Erlbaum Associates, 338 p.
5. Styles, E. A., (2005) Attention, Perception and Memory: an integrated introduction. Hove; New York: Psychology Press, 368 p.

Periodika un citi informācijas avoti

1. <http://www.psychologytoday.com/>
2. <http://www.psychology-issues.com/>
3. <http://allpsych.com/crosswords/index.html>
4. <http://www.psychology.org/>
5. <http://psychology.about.com/>
6. <http://www.positive-way.com/body.htm>
7. <http://www.personalityresearch.org/>

Kursa nosaukums	Svešvaloda (vācu valoda)
Kursa kods	ValoP106
Zinātnes nozare	Valodniecība
Zinātnes apakšnozare	Ģermāņu valodniecība
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	64
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	05.11.2002
Atbildīgā struktūrvienība	Anglistikas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Pielīdz.magistram(līm.), lekt. Ināra Breikša

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir pilnveidot studentu prasmes un iemaņas darbā ar interesantiem, aktuāliem un autentiskiem tekstiem, veikt teksta apstrādi, atbilstoši to prezentēt, kā arī diferencēti lietot valodu monologrunā, dialogrunā (domu apmaiņa, diskusija, referāts, apraksts, ziņojums, stāstījums), apgūt svarīgākās stratēģijas teksta producēšanai un atstāstīšanai, īpašu uzmanību pievēršot mutvārdu un rakstu runas tālākai attīstībai. Kursa uzdevumi:

- 1) dažāda veida un sarežģītības pakāpes tekstu izpratne, apgūto zināšanu, izveidoto iemaņu un prasmju pārnese, prasme iegūt pašam informāciju vai risināt problēmas, vispārējo un specifisko kompetenču attīstība;
- 2) apgūt jaunu leksiku vācu valodā, īpašu uzmanību pievēršot vārdu polisēmijai, sinonīmiem, antonīmiem, homonīmiem, kā arī frazeoloģijai, tādējādi bagātinot studentu vārdu krājumu un nostiprinot zināšanas apgūtās leksikas pielietošanai dažādās dzīves situācijās;
- 3) rosināt studentus kursa apguves laikā darboties ar dažāda veida vārdnīcām.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

- 1.priekšstatu un izpratni par izvēlēto specialitāti, izmantojot vācu valodu kā darba valodu;
- 2.prasmes analizēt, sintezēt un izvērtēt – tajā skaitā apkopot dažādas teorijas un dot savu vērtējumu un secinājumus, veicot pašnovērtēšanu un savstarpējo vērtēšanu, kā arī analizēt un izvērtēt mācīšanās rezultativitāti.

Profesionālās kompetences:

- 1.prasmes valodas zināšanas pielietot mācīšanās, saziņai, prezentācijām un referēšanai profesionālā vidē, prasmes zinātniskajam darbam un pētījumiem;
- 2.prasmes virzīt savu tālākizglītību un profesionālo pilnveidi, izmantojot kursa gaitā apgūto vācu valodu.

Kursa plāns

- 1.1.temats: Ziņas no visas pasaules S4
- 2.Reportāža, komentārs: Lāči Eiropā P4
- 3.Ziņas avīzē, avīžu raksta prezentācija P4
- 4.2.temats: Finanses S2

5. Interneta reportāža: „Kundenmitarbeit” P6
6. Informatīvais teksts: „Mitwohnzentralen”, Praktiskais darbs (1) P4
- 7.3. temats: Literatūra S4
8. Bertolds Brehts. Biogrāfija, daiļrade. P4
9. B. Brehta stāsts: „Die unwuerdige Greisin” P4
- 10.4. temats: Labais tonis. S4
11. Informatīvs teksts: „Regeln zum richtigen Benehmen” P4
12. Publiska runa: „Ueber die Deutschen” Praktiskais darbs (2) P4
- 13.5. temats: Psiholoģija S4
14. Publicistiskais teksts: „Was die Seele mit dem Ruecken macht” P4
15. Informatīvais teksts: Zigmunds Freids P4
16. Atkārtojums par izņemto semestra vielu. Sagatavošanās eksāmenam. P4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Kredītpunktu iegūšanai ir jāizpilda visi praktiskie darbi, jāiesniedz to protokoli, aktīvi un sekmīgi jā piedalās semināros. Studiju kursa gala atzīmi veido praktisko darbu rezultāti semestra laikā (25%), atzīmes par piedalīšanos semināros (25%) un eksāmena (rakstveidā) rezultāts (50%).

Mācību pamatliteratūra

1. Perlmann-Balme M., Schwalb S., Weers D. Em neu Abschlusskurs. Deutsch als Fremdsprache fuer die Mittelstufe. Kursbuch, Ismaning: Max Hueber, 2005
2. Perlmann-Balme M., Schwalb S. Weers D. Em neu Abschlusskurs. Deutsch als Fremdsprache fuer die Mittelstufe. Arbeitsbuch, Ismaning: Max Hueber, 2005
3. Langenscheidts Grosswoerterbuch Deutsch als Fremdsprache, Berlin und Muenchen; Langenscheidt, 2002

Papildliteratūra

1. Apelt Mary L. Wortschatz und mehr. Ismaning, Max Hueber Verlag, 2001
2. Foeldean H. Woerter und Saetze. Ismaning, Muenchen, Max Hueber Verlag, 2001
3. Fix U., Poethe H., Yos G., Textlinguistik und Stilistik fuer Einsteiger. Ein Lehr- und Arbeitsbuch, Peter Lang Gmbh, Frankfurt am Main, 2001

Periodika un citi informācijas avoti

Presse und Sprache
<http://www.hueber.de>
 Deutschland Sprachnachrichten
 Baltische Rundschau

Kursa nosaukums	Ievads psiholoģijā I
Kursa kods	Psih1042
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	48
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Anika Miltuze

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Psih1023 [2PSI1395] Vispārīgā psiholoģija I

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir nodrošināt zināšanas par psiholoģijas zinātni, tās vēsturisko attīstību, galvenajiem psiholoģijas virzieniem un nozarēm, pētniecības metodēm, kā arī veidot izpratni par cilvēka izziņas darbības galvenajām likumsakarībām. Kurss iepazīstina ar sajūtu, uztveres un uzmanības lomu cilvēka psihi struktūrā, to galvenajām likumsakarībām. Kursa ietvaros studenti apgūst izziņas procesu - atmiņas, domāšanas un iztēles - struktūru un funkcionēšanas likumsakarībām. Paralēli studenti mācās strādāt ar zinātnisko literatūru, analizēt informāciju, prezentēt iegūtās atziņas.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti pārzin psiholoģijas zinātnes pamatjēdzienus, orientējas galvenajos psiholoģijas virzienos, nozarēs un teorijās, pārzin cilvēka izziņas darbības pamatlikumsakarības, kā arī ir apguvuši pamatiemaņas zinātniskās literatūras studēšanā un atziņu prezentācijā.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Izpratni par psiholoģiju kā zinātni,
2. Orientēšanos psiholoģijas zinātnes pamatjēdzienos un teorijās;
3. Priekšstatu par psiholoģijas zinātnes veidošanos, virzieniem, nozarēm un izpētes metodēm;
4. Pārzin cilvēka izziņas darbības pamatlikumsakarības.

Profesionālās kompetences:

1. Lieto psiholoģijas pamatjēdzienus
2. Prot atbilstoši tēmai atlasīt un analizēt zinātnisko literatūru;
3. Apguvisi prezentāciju sniegšanas pamatprasmes un spēj sniegt skaidras prezentācijas;
4. Spēj analizēt savu izziņas darbību, lietojot atbilstošu psiholoģisko terminoloģiju;

5. Spēj veikt zinātniskiem izpētes standartiem atbilstošu novērojumu un izstrādāt tā analīzi.

Kursa plāns

1. Psiholoģijas zinātne, tās galvenie mērķi un uzdevumi. L4/S2
2. Ieskats psiholoģijas zinātnes vēsturē un psiholoģijas zinātnes virzieni L8/S2
3. Galvenās psiholoģijas zinātnes nozares un saikne ar citām zinātnēm L2/S2
4. Psiholoģijas pētīšanas metodes L4/S2
5. Pirmais starpsemestra kontroldarbs L2
6. Cilvēka uzvedība, nervu sistēmas loma uzvedības regulācijā, iedzimtības un vides loma cilvēka psihiskajā darbībā. L2
7. Apziņa, izmainītie apziņas stāvokļi L2/S2
8. Sajūtas un uztvere, to veidi un galvenās likumsakarības. L6/S4
9. Atmiņa, tās pamatprocesi, atmiņas veidi, to raksturojums, L6
10. Domāšana, tās veidi, operācijas un formas. Intelekt. L4
11. Iztēle, tās procesi, veidi, fantāzija. L2
12. Valoda un runa, tās saistība ar domāšanu. L2
13. Uzmanība, tās fizioloģiskie pamati, uzmanības veidi, īpašības, UDS. L2/S2
14. Otrais starpsemestra kontroldarbs L2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums nav obligāts, semināru apmeklējums ir obligāts.

Divi starpsemestra kontroldarbi 20% + 20%, netiek pārrakstīti, laboti vai rakstīti pēc noteiktā datuma (kontroldarbu datumi tiek paziņoti pirmajā nodarbībā). Studentiem, kas nav rakstījuši kontroldarbu slimības dēļ (uzrāda ārsta zīmi) vai iepriekš brīdinājuši pasniedzēju par nespēju ierasties noteiktā dienā uz kontroldarbu, ir tiesības tos kārtot vēlāk citā laikā.

Uzdevumu izpilde semināros, zinātniskās literatūras par dažādām semināru tēmām studēšana, prezentāciju izstrāde un to realizācija semināros - 20%

Patstāvīgais darbs par novērošanu – 10% (ja darbs nav iesniegts laikā, tā vērtējums tiek samazināts uz pusi)
Eksāmens - akadēmiskais tests 30 %

Mācību pamatliteratūra

1. Borns L.E., Ruso N.F. (2000). Psiholoģija. 1.daļa. Rīga (91 eks. LUB)
2. Borns L.E., Ruso N.F. (2001). Psiholoģija. 2.daļa. Rīga (91 eks. LUB)
3. Gleitman, G. Fridlund, A., Raisberg, D. (2001). Osnovi psihologii, SPb.Reč. vai Gleitman, G. Fridlund, A., Raisberg, D. (1999). Psychology, New York :W.W. Norton & Company (6 eks. LUB)
4. Kreišmane, I. Valgere, R., Gulbe K. (2000) Ievads psiholoģijā : eksper. māc. līdz. Rīga : Pētergailis (3 eks. LUB)
5. Шульц Д., Шульц С. (1998). История современной психологии. Санкт-Петербург, Еврази (8 eks. LUB)

Papildliteratūra

1. Maklakov, A.G. (2000). Obščaja psihologija. SPb:Piter
2. Lurija A. (1989). Maza grāmata par lielu atmiņu. Rīga.
3. Benešs, H (2001). Psiholoģijas atlants : attēli un teksti. Rīga : Zvaigzne ABC
4. Reber A.S. (1995). The Penguin Dictionary of Psychology. London: Penguin Books

Periodika un citi informācijas avoti

1. Rewiew of general psychology.
2. Psychological Bulletin

Piezīmes

Kursa nosaukums	Matemātiskā statistika psiholoģijā
Kursa kods	SDSK1008
Zinātnes nozare	Starpnozaru, Psiholoģija, Matemātika
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	48
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	03.01.2011
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Ekonomikas doktors, doc. Silvija Kristapsone

Kursa anotācija

Kursa mērķis: sniegt pamatzināšanas un prasmes pielietojamās statistikas metodēs psiholoģijas pētījumā iegūto rezultātu apstrādē un analizē.

Kursa uzdevumi:

- 1) teorētiski izprast matemātiskās statistikas terminus, formulas, rezultātu interpretāciju,
- 2) teorētiski zināt matemātiskās statistikas paņēmienu un metožu pielietojumu dažādu pētījumu hipotēžu pierādīšanā vai pētījuma jautājumu noskaidrošanā,
- 3) praktiski mācēt pamatot un izpildīt tehniski matemātiskās statistikas dažādos kritērijus, izdarot korektus secinājumus.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studenti spēj patstāvīgi izvēlēties un relizēt praksē psiholoģijas pētījumu dažādu uzdevumu risināšanai nepieciešamās matemātiskās metodes.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēj parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

- 1) teorētiski izprot matemātiskās statistikas terminus, formulas, rezultātu interpretāciju,
- 2) teorētiski un praktiski pārzina matemātiskās statistikas paņēmienu un metožu pielietojumu dažādu pētījumu hipotēžu pierādīšanā vai pētījuma jautājumu noskaidrošanā, izdarot korektus secinājumus.

Profesionālās kompetences:

studenti patstāvīgi spēj pieņemt lēmumus matemātiskā aparāta izvēlē un realizēšanā psiholoģijas pētījumā izvirzīto hipotēžu pierādīšanai.

Kursa plāns

1. Matemātiskās statistikas pielietošana psiholoģijas zinātnē. L-2
2. Aprakstošā statistika, mērījumu veidi un statistiskie rādītāji. L-10, P-4
3. Varbūtības jēdziens, teorētiskie sadalījumi. L-2, P - 2
4. Populācija. Izlases izmantošana populācijas parametru veidošanā. Secinošā statistika. Statistiskās hipotēzes, to veidi. Parametriskās hipotēžu pierādīšanas metodes. L-10 P - 4

5. Neparametriskās hipotēžu pierādīšanas metodes. L - 6, P - 2
6. Korelāciju analīzes parametriskās statistikas metodes, lineāra un nelineāra regresija. L-4, P - 2
7. Korelāciju analīzes neparametriskās statistikas metodes. L- 8 , P - 2
8. Testa iekšējās saskaņotības novērtēšanas kritēriji (Kronbaha alfa, Split-halfa, Gutmana kritēriji). L- 2
9. Faktoru analīzes būtība un pielietojums psiholoģijā. L - 4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Studentu zināšanas atspoguļo 3 kontroldarbi un 2 veikti mājas darbi, kas ir obligāta vērtējuma sastāvdaļa. Kurša nobeigumā - eksāmens - komplekss tests, kas ietver dažādas sarežģītības jautājumus, kuru risināšanā nepieciešams izmantot gan analīzes, gan sintēzes metodes, tādējādi sniedzot informāciju par studenta zināšanām un prasmēm.

Students tiek pielaists pie eksāmena, ja apmeklējums nav bijis mazāks par 75% un iesniegti mājas darbi, kā arī sekmīgi nokārtoti pārbaudes darbi. Pārbaudes darbi pārrakstāmi konsultāciju laikā.

Gala atzīmi veido: 40% eksāmens - nobeiguma tests, 30 % kontroldarbi un 30% mājas darbi.

Mācību pamatliteratūra

Raševska M., Kristapsone S. (2000) Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības soļi, 353 lpp. (LUB - 48)

Krastiņš O., Ciemiņa I. (2003) Statistika. Rīga : LR CSP, 267 lpp. (LUB-50) Pieejams arī www.e-biblioteka.lv

Lasmanis A., Kangro I. (2004) Faktoru analīze. Rīga: Izglītības soļi, 79 lpp. (LUB - 30)

Наследов А.Д. (2004) Математические методы психологического исследования. Анализ и интерпретация данных. Речь ,С-Пб, 390 стр. (LUB- 10)

Papildliteratūra

Lasmanis A. (2002) Datu ieguves, apstrādes un analīzes metodes pedagoģijas un psiholoģijas pētījumos. 1. un 2. grāmata. Rīga: Izglītības soļi. Pieejamas arī www.e-biblioteka.lv

Matthew D., Carole D. (2004) Social Research. The basics. SAGE Publications: London, Thousand Oaki, New Delhi, 385 p.

Гудвин Дж. (2004) Исследование в психологии. Методы и планирование. 3 издание. Москва, С- Пб, Нижний Новгород: Питер, 557 с.

Periodika un citi informācijas avoti

Baltic Journal of Psychology. Baltijas psiholoģijas žurnāls. - Rīga: LU

Kursa nosaukums	<i>Psihes bioloģiskie pamati I</i>
Kursa kods	BiolP049
Zinātnes nozare	Bioloģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	30.08.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Bioloģijas fakultāte
Kursa atbildīgais mācībspēks	Juris Imants Aivars
Nozares atbildīgais	Uldis Kondratovičs

Kursa izstrādātājs(-i)

Hd. Bioloģijas habil. doktors, vad.pētn. Juris Imants Aivars
Bioloģijas maģistra grāds, pētn. Kamita Eglīte

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

BiolP038 [2PSIP405] Psihes bioloģiskie pamati I

Kursa anotācija

Studiju kursa mērķis ir iepazīstināt studentus-nebiologus ar mūsdienīgiem zinātniskiem priekšstatiem par būtiskākajām fizioloģiskajām norisēm cilvēka organismā. Kursa uzdevumi: 1) izprast veģetatīvo, somātisko, sensoro un psihisko funkciju nozīmi organismā; 2) pievērst uzmanību fizioloģisko funkciju vadības principiem un reālajiem mehānismiem; 3) kursa semināru daļā studenti tiek iepazīstināti ar dažādām neinvazīvām fizioloģisko funkciju izmeklēšanas metodēm, īpaši uzsverot ētiskos ierobežojumus, kas jāņem vērā dzīvības zinātnēs.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Zināšanas par fizioloģiskām norisēm šūnās, audos, orgānos.
2. Izpratne par komplekso fizioloģisko funkciju (asinsrite, gremošana t.t.) mehānismiem.
3. Izpratne par fizioloģisko funkciju vadību cilvēka organismā.

Profesionālās kompetences:

1. Studenti spēj argumentēti izvērtēt psihofizioloģisko antropometrisku testu rezultātus.
2. Studentiem ir iemaņas funkcionālu testu plānošanā un veikšanā.
3. Studenti prot zinātniski pamatoti izvēlēties metodes svarīgāko fizioloģisko funkciju pārbaudei.

Kursa plāns

Nr. p.k. Tēma Paredzētais apjoms stundās

1. Cilvēka organisma fizioloģiskās funkcijas, to bioloģiskā mērķtiecība. L 2
2. Fizioloģisko funkciju vadība L 2
3. Informatīvi procesi organismā un starp organismu un vidi L 2
4. Organisma neuroendokrīnā sistēma (NES) L 2

5. Somātiskās funkcijas un to vadība L 2
  6. Neurosekretoro šūnu pamatfunkcijas; neironu fizioloģija L 2
  7. Somātisko un autonomo funkciju izmeklēšanas metodes S 4
  8. Veģetatīvās funkcijas un to vadība L 2
  9. Organisma funkciju hormonālā vadība L 2
  10. Stresa reakciju neurohormonālā vadība L 2
  11. Augšanas un attīstības hormonālā vadība L 2
  12. Psihisko un sensoro funkciju izmeklēšanas metodes S 4
  13. Organisma enerģijas rezerves, to izmantošanas regulācija L 2
  14. Imūnsistēma un tās funkcijas L 2
- Stundas kopā 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un semināru (kolokviju) apmeklējums ir obligāts. Semestra laikā ir plānoti 2 semināri ar zināšanu kontroli rakstiska testa veidā.

Kredītpunktu iegūšanai ir jāpiedalās semināros, sekmīgi jānokārto semināru testi un sekmīgi jānokārto rakstisks eksāmens. Studiju kursa gala atzīmi veido semināru testu atzīmes (75%) un eksāmena atzīme (25%).

Mācību pamatliteratūra

1. Aberberga-Augškalne L. Fizioloģija rehabilitologiem, Nacionālais medicīnas apgāds, 2002, 215 lpp. LUB 32 ekz.
2. Guyton A.C., Hall J.E. Human Physiology and Mechanisms of Disease. W.B. Saunders Comp., 2006, 1116 lpp.; LUB 70 ekz.

Papildliteratūra

1. K.Eglīte Anatomija: skelets un muskuļi. LU Akadēmiskais apgāds, 2004, 187 lpp.
2. Eglīte K. Anatomija 2. daļa (Asinsrites sistēma. Iekšējie orgāni. Nervu sistēma. Sensoriskā sistēm). LU Akadēmiskais apgāds. 2010, 244 lpp.

Periodika un citi informācijas avoti

1. J Physiology (Lond.)
2. J Appl Physiol

Kursa nosaukums	Ievads psiholoģijā II*
Kursa kods	Psih1045
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	18
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	30
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš
Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Anika Miltuze

Priekšzināšanas

Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir nodrošināt zināšanas par cilvēka personības dažādiem aspektiem: jūtu un emociju likumsakarībām un izpausmēm, motivāciju kā cilvēka darbības regulatoru, personības individuāli tipoloģiskajām īpatnībām, kā arī galvenajām personības un cilvēka attīstības psiholoģiskajām teorijām. Kursa ietvaros tiek sniegts arī ieskats par zinātniskās komunikācijas standartiem.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti pārzin dažādus cilvēka personības aspektus, orientējas personības un attīstības psiholoģiskajās teorijās, ir papildinājuši pamatiemaņas zinātniskās literatūras studēšanā un projektu prezentācijā. Apgūstot kursu, studenti iemācās meklēt un apkopot zinātnisko informāciju, izvērtēt informācijas avotu ticamību, veidot informācijas kopsavilkumus, kā arī korektā veidā aprakstīt sava zinātniskā darba rezultātus.

Akadēmiskās kompetences:

1. Izpratne par dažādiem cilvēka personības aspektiem – individuāli tipoloģiskajām īpatnībām, motivāciju, vajadzībām, vērtībām u.c.,
2. Orientēšanās ar cilvēka personību un tās aspektiem saistītos jēdzienos;
3. Priekšstats par galvenajām personības teorijām;
4. Izpratne par zinātnisko un nezinātnisko informāciju, tās meklēšanas iespējām un izmantošanu zinātniskajos darbos.

Profesionālās kompetences:

1. Prot analizēt savas personības individuāli tipoloģiskās īpatnības;
2. Lieto ar cilvēka personību saistītos psiholoģijas zinātnes pamatjēdzienus;
3. Prot atbilstoši tēmai atlasīt un analizēt zinātnisko literatūru;

4. Ir apguvuši prezentāciju sniegšanas pamatprasmes un spēj sniegt skaidras prezentācijas;
5. Prot izvērtēt informācijas avotu ticamību, veidot informācijas kopsavilkumus, kā arī korektā veidā aprakstīt sava zinātniskā darba rezultātus

Kursa plāns

1. Personība, personības problēma psiholoģijā. L4
2. Personības individuāli tipoloģiskās īpatnības – temperaments un raksturs. L8
3. Pirmais starpsemestra kontroldarbs L2
4. Emocijas un jūtas. S4
5. Spējas un apdāvinātība. S2
6. Motivācija. S2
7. Vajadzības. S2
8. Vērtības un vērtību sistēma S2
9. Stress un cilvēka veselība. S2
10. Individīds un sabiedrība - sociālās attiecības. S2
11. Otrais starpsemestra kontroldarbs L2
12. Akadēmiskā darba standarti Latvijas Universitātē. L2
13. Zinātniskās informācijas meklēšana. S3
14. Zinātnisko tekstu analīze un literatūras pārskatu veidošana. S3
15. Zinātniskās valodas un terminoloģijas lietošana. S2
16. Zinātniskā darba rakstīšana. S3
17. Zinātniskās informācijas vizuāla un mutiska prezentācija. S3

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums nav obligāts, semināru apmeklējums ir obligāts.

Semināru un patstāvīgie darbi zinātniskajā komunikācijā - 30%, bez šī vērtējuma students netiek pielaists pie eksāmena.

Zinātniskās literatūras par dažādiem personības aspektiem studēšana, prezentācijas izstrāde un tās realizācija vienā no semināriem 20%

Divi starpsemestra kontroldarbi 15% + 15%, netiek pārrakstīti, laboti vai rakstīti pēc noteiktā datuma (kontroldarbu datumi tiek paziņoti pirmajā nodarbībā). Studentiem, kas nav rakstījuši kontroldarbu slimības dēļ (uzrāda ārsta zīmi) vai iepriekš pabrīdinājuši pasniedzēju par nespēju ierasties noteiktā dienā uz kontroldarbu, ir tiesības tos kārtot vēlāk citā laikā.

Eksāmens - akadēmiskais tests 20 %

Mācību pamatliteratūra

1. Майерс Дэвид (2008, 2001). Психология. 3-е изд. Минск : Попурри. vai Myers G. David (1995, 1992, 1987, 1986). Psychology. New York : Worth Publishers. (10 eks.LUB)
2. Reņģe V. (2000). Psiholoģija: Personības psiholoģija. Rīga, Zvaigzne ABC. (57 eks. LUB)
3. Izard, K.E. (1999). Psihologija emocij. SPb:Piter (2 eks. LUB)
4. Miltuze, A., & Raščevska, M. (2006). Metodiskie norādījumi kursa darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai (2. izdevums). Rīga: Latvijas Universitāte. (30 eks. LU PPMF Psiholoģijas nodaļas bibliotēkā)
5. Raščevska, M., Sebre, S., & Reņģe, V. (2003). Metodiskie norādījumi bakalaura darba izstrādei psiholoģijas bakalaura programmā. Rīga: Latvijas Universitāte. (30 eks. LU PPMF Psiholoģijas nodaļas bibliotēkā)

4. un 5. avots pieejams arī tiešsaistē: http://www.ppf.lu.lv/v.3/studijas.php?id=studijas_inc7

Papildliteratūra

1. Iļjin, E.P. (2000). Motivācija un motīvi. SPb.:Piter
2. Reņģe V. (1999). Psiholoģija. Personības psiholoģiskās teorijas. Rīga, Zvaigzne ABC
3. American Psychological Association (2001). Publication manual of the American Psychological Association (5th ed.). Washington, DC: APA.

4. Zinsler, W. (2001). On writing well: The classic guide to writing nonfiction. New York, NY: Harper Collins.

5. Nucho – Ozoliņa A., Vidnere M. (2004). Stress, tā pārvarēšana un profilakse. Rīga, biznesa partneri.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Review of general psychology. Journal of applied psychology. Learning and memory. Psychological bulletin

<http://search.epnet.com>.

Kursa nosaukums	Psiholoģijas vēsture
Kursa kods	Psih1396
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Ieva Stokenberga

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Psih2014 [2PSI2014] Psiholoģijas vēsture

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir veidot priekšstatu par mūsdienu psiholoģijas veidošanos, attīstību, problēmām un aktualitātēm. Kursa uzdevumi:

- 1)sniegt pārskatu par akadēmiskās un lietišķās psiholoģijas attīstību, raksturot galvenos virzienus;
- 2)veidot izpratni par psiholoģijas ideju attīstības nepārtrauktību un mijiedarbību ar citu zinātņu nozaru atziņām, sociāli ekonomiskajiem un politiskajiem procesiem.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences:

1. Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūst priekšstatu par psiholoģisko ideju attīstību, psiholoģijas skolām, to atšķirībām un ieguldījumu mūsdienu psiholoģijā, psiholoģijas lomu citu zinātņu vidū un sabiedrībā.
2. Studenti spēj analizēt psiholoģisko ideju attīstību ietekmējošos faktoros, ideju piederību noteiktam laikmetam un skolai.
3. Sekmīga kursa apguve dod iespēju padziļināti apgūt kursus, kas aptver dažādas psiholoģijas nozares, piemēram, sociālo psiholoģiju.

Profesionālās kompetences:

- 1.Studenti spēj veidot savu pētījumu teorētiskos ievadus, pamatojoties uz konkrētu psiholoģijas atziņu vēsturisko attīstību.
- 2.Studenti spēj analizēt konkrētu psiholoģijas konceptu vēsturisko attīstību.

Kursa plāns

- 1.Psiholoģijas vēstures priekšmets un problēmas. L 2
- 2.Psiholoģijas ideju attīstība filozofijas ietvaros. L 4 S 2

3. Dabaszinātņu pētījumi un to ietekme uz psiholoģijas attīstību. L 4
4. Psiholoģijas kā patstāvīgas zinātnes rašanās – apziņas psiholoģija. L 2 S 2
5. Pragmatisma psiholoģija un funkcionālisms. L 2 S 2
6. Bezapziņas psiholoģija – psihoanalīzes rašanās un attīstība. L 4
7. Geštaltpsiholoģija. L 4
8. Biheiviorisma veidošanās un attīstība. L 4 S 2
9. Humānistiskā psiholoģija. L 2 S 2
10. Kognitīvās psiholoģijas veidošanās un attīstība. L 2 S 4
11. Psiholoģijas attīstība mūsdienās. L 2
12. Psiholoģijas attīstība Latvijā S 2

Kopā 48 stundas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Vismaz sešu semināru apmeklējums ir obligāts. Semināros jā sagatavo un jā prezentē ziņojums par izlasīto literatūru (20% no gala atzīmes). 3 kontroldarbi – tests rakstveidā (30% no gala atzīmes), kursa pārbaudījums – rakstisks eksāmens (50% no gala atzīmes).

Mācību pamatliteratūra

1. Schultz D.P., Schultz S.E. (1996) History of Modern Psychology, Harcourt Brace & Publishers (arī krievu valodā). - 6 eks.
2. Ярошевский, М. Г. (1996) История психологии. От античности до середины XX века : Учебное пособие для вузов, Москва : Academia. - 1 eks.

Papildliteratūra

1. Leahey T.H. (2000) A History of Psychology: Main Currents in Psychological Thought, Prentice Hall
2. История психологии. XX век : хрестоматия для высшей школы / под ред. П.Я. Гальперина, А.Н. Ждан. Izdošanas ziņas Москва : Академический проект ; Екатеринбург : Деловая книга, 2005.

Periodika un citi informācijas avoti

1. <http://psychclassics.yorku.ca/topic.htm> - klasiski darbi psiholoģijas vēsturē, apkopojis K.D.Grīns, Jorkas Universitāte, Toronto, Kanāda
2. Baltic Journal of Psychology. Visi numuri.
3. LU Raksti. Psiholoģija. Visi numuri

Kursa nosaukums	Attīstības psiholoģija*
Kursa kods	Psih2024
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	48
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	18.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre
Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Anika Miltuze

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt iespēju studentiem apgūt zināšanas attīstības psiholoģijā, radot izpratni par klasiskajām un mūsdienu vadošajām attīstības psiholoģijas teorijām un pētniecības metodēm, it īpaši pievēršot vērību teorētiskiem un empīriski balstītiem priekšstatiem par mijiedarbību starp bioloģiskajām un sociālajām, vides ietekmēm. Kursa ietvaros aplūkotas attīstības psiholoģijas teorijas un pētījumi saistībā ar uztveri, domāšanu, valodu, emocijām, motivāciju, identitāti, sociālo un morālo uzvedību cilvēka dzīves garumā, pievēršoties gan tipiskai attīstību gaitai, gan arī problemātiskiem attīstības pavērsieniem. Kursa saturs ietver teorētisku informāciju par attīstības psiholoģiju, un praktisko darbu uzdevumi dod iespēju studentiem pielietot dažādas attīstības pētniecības pieejas, ar mērķi labāk izprast attīstības procesus.

Rezultāti

Studentiem būs izpratne par attīstības psiholoģijas klasiskajām un mūsdienīgajām teorijām, pētniecības metodēm, un attīstības procesiem dažādos dzīves posmos cilvēka mūža garumā, gan saistībā ar tipisko attīstības gaitu, gan saistībā ar problemātiskiem attīstības procesiem. Studenti būs ieguvuši izpratni par teorētisko principu praktisko pielietojamību ikdienas dzīves situācijās. Pratīs izvērtēt dažādu vecumposmu attīstības īpatnības un likumsakarības, analizēt cilvēka dzīves gājumu, loģiski prezentēt izdarītos secinājumus.

Kursa plāns

1. Kas ir attīstības psiholoģija? Attīstības psiholoģijas jēdziens, attīstības psiholoģijas teoriju pārskats L 4
2. Attīstības psiholoģijas pētniecības metodes L 2
3. Bioloģisko un sociālo faktoru mijiedarbība L 2
4. Perinatālais periods un dzemdības L 2 / S 2
5. Zīdaiņu un mazbērnu fiziskā un kognitīvā attīstība L 4 / S 2
6. Zīdaiņu un mazbērnu sociālā un emocionālā attīstība L 4 / S 2
7. Bērnu fiziskā un kognitīvā attīstība L 4 / S 2
8. Bērnu sociālā un emocionālā attīstība L 4
9. Attīstības problēmas un traucējumi L 2

10. Vardarbība pret bērniem – celoņi un sekas L 4 / S 2
11. Pusaudžu/jauniešu fiziskā un kognitīvā attīstība L 4
12. Pusaudžu/jauniešu sociālā un emocionālā attīstība L 4 / S 2
13. Pusaudžu/jauniešu uzvedības problēmas L 2 / S 2
14. Agrīnais un vidējais pieaugušā vecuma posms – fiziskā un kognitīvā attīstība L 2
15. Agrīnais un vidējais pieaugušā vecuma posms – sociālā un emocionālā attīstība L 2
16. Vēlīnais pieaugušā vecuma posms – fiziskie, kognitīvie, sociālie un emocionālie aspekti L 2 / S 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums ir brīvprātīgs. Semināru apmeklējums ir obligāts. Praktisko darbu uzdevumu izpilde ir obligāta.

No kursa vērtējuma 40% veido semināru apmeklējums un laicīgi iesniegtu praktisko darbu uzdevumu izpildes vērtējums (ja darbs neattaisnotu iemeslu dēļ ir iesniegts ar nokavēšanos, tā vērtējums tiek samazināts uz pusi) , 10% divu kontroldarbu atzīmes, un 50% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

1. Vigotskis, L. (2002). Domāšana un runa. Rīga: EVE.
2. Boulbijs, Dž. (1998). Drošais pamats. Rīga: Rasa ABC.
3. Eriksons, E. (1998). Identitāte: Jaunība un krīze. Rīga: Jumava.
4. Craig, G. & Baucum, D. (2002). Human Development (9th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall. (angļu vai krievu tulkojumā)

Papildliteratūra

1. Papalia, D. (2004). Human Development. New York: McGraw-Hill.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Child Development
2. Human Development
3. Journal of Developmental Psychology

Kursa nosaukums	Personības psiholoģija
Kursa kods	Psih2072
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Personības psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	48
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe
Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Anda Upmane

Priekšzināšanas

Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt pamatzināšanas personības teorijās. Kursa uzdevumi: 1) iepazīt galvenās teorētiskās pieejas mūsdienu personības psiholoģijā; 2) iepazīt galvenos pētījumu virzienus personības psiholoģijā; 3) iepazīt personības psiholoģijas izmantošanas lietišķos aspektus (personāla atlase, psiholoģiskā konsultēšana u. c.).

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem izveidojas priekšstats par mūsdienu personības psiholoģiju un tās galvenajiem uzdevumiem.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Priekšstats par mūsdienu personības psiholoģiju un tās uzdevumiem;
2. Teorētiskas zināšanas par klasiskajām un mūsdienu personības teorijām;
3. Teorētiskās zināšanas par galvenajiem personību raksturojošajiem jēdzieniem.

Profesionālās kompetences:

1. Studenti spēj izmantot mūsdienu personības psiholoģijas atziņas un kategorijas savos pētījumos.
2. Studenti spēj novērtēt konkrētu personības teoriju un jēdzienu zinātnisko pamatotību;
3. Studenti prot analizēt konkrētas uzvedības aprakstu, izmantojot dažādas personības pieejas.

Kursa plāns

1. Personība un tās teorijas. L 4
2. Psihoanalīze (Freids). L 4 S 4
3. Individuālā psiholoģija (Ādlers). L 4
4. Analītiskā psiholoģija (Jungs). L 4 S 2

5. Neofreidisms (Fromms, Hornija). L 4 S 2
6. Mūsdienu psihoanalīze. L 4
7. Humānistiskā pieeja (Maslovs, Rodžerss). L 6 S 4
8. Personības iezīmju pieeja un tās veidošanās. L 4
9. Lielais Piecnieks. L 4 S 2
10. Sociāli kognitīvā pieeja (Bandura, Roters, Mišels). L 6
11. Personības psiholoģijas tālākās perspektīvas. L 4 S 2

Kopā 64 stundas

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Semināru apmeklējums – obligāts vismaz 6 semināru apmeklējums. Kurša laikā ir jāuzraksta 5 kontroldarbi, četri semināru laikā un viens lekciju laikā. Nav paredzēta kontroldarbu pārrakstīšana. Kontroldarbu vērtējums veido 50% no galīgā vērtējuma), kurša pārbaudījums – rakstisks eksāmens arī 50% no galīgā vērtējuma.

Mācību pamatliteratūra

1. Hjelle, L. A., Ziegler, D. J. (1992). Personality Theories. Basic assumptions, research, and applications. New York: McGraw-Hill (krievu val.: Hjell L., Zigler D. Teorii lichnostji. Sankt_Peterburg: Piter, 1997). - 5 eks.
2. Karpova Ā. (1998). Personība. Teorijas un to radītāji. Rīga: Zvaigzne ABC. - 59 eks.
3. Pervin, L. A., John, O. P. (1997). Personality. Theory and research. New York: Wiley (krievu val.: L. Pervin, O. Dzhon. Psihologija lichnostji. Moskva: Aspekt Press, 2000). - 3 eks.
4. Reņģe V. (1999). Psiholoģija. Personības psiholoģiskās teorijas. Lekciju kurss. Rīga: Zvaigzne ABC. - 35 eks.

Papildliteratūra

1. Reņģe V. (2000). Psiholoģija. Personības psiholoģija. Lekciju kurss. Rīga: Zvaigzne ABC.
2. Mischel, W., Shoda, Y., & Ayduk, O. (2008). Introduction to personality. New York: Wiley.
3. Pervin, L. A. (2003). The Science of personality. New York: Oxford University Press.

Periodika un citi informācijas avoti

1. European Journal of Personality
2. Journal of Personality and Social Psychology
3. Personality theories <http://webpace.ship.edu/cgboer/perscontents.html>
2. Great ideas in personality <http://www.personalityresearch.org/>
3. Freida darbi un raksti par psihoanalīzi angļu valodā: <http://www.freudfile.org/resources.html>

Kursa nosaukums	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā
Kursa kods	Psih3057
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	07.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Aleksandrs Koļesovs

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir attīstīt studentu zināšanas un prasmes pētniecības metodoloģijā. Kursa ietvaros tiek prezentēta informācija par pētījumu mērķiem, stratēģijām, veidiem, shēmām un pētījumu validitāti. Iegūtas zināšanas tiek praktiski pielietotas, darba rezultāti tiek prezentēti semināros.

Rezultāti

Kursa rezultātā studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Apgūti pētniecības metodoloģijas pamatjēdzieni.
2. Attīstīti priekšstati par pētniecības principiem.
3. Attīstītas prasmes analizēt zinātniskās publikācijas.

Profesionālās kompetences:

1. Izpratne par empīriski pierādītiem atzinumiem.
2. Apgūtas prasmes plānot empīrisko pētījumu psiholoģijā.
3. Pētījumu ierobežojumu apzināšanās.

Kursa plāns

1. Zinātniskais pētījums (lekcija – 2 stundas).
2. Pētījuma mērķi un stratēģijas (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
3. Eksperimentālais pētījums (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
4. Kvaziekspērimētālais pētījums (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
5. Neeksperimentālie pētījumi (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
6. Secinošā statistika kvantitatīvajos pētījumos (lekcija – 2 stundas, semināri – 4 stundas).
7. Kvalitatīvais pētījums (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
8. Pētījuma validitāte (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Kopējais vērtējums:

kontroldarbs (rakstiski) - 20%,
prezentācijas semināros (mutiski) - 30%,

patstāvīgā darba prezentācija (mutiski) - 10%,
eksāmens (tests) - 40%.

Mācību pamatliteratūra

Raščevska M., Kristapsone S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības solī. 356 lpp. (73 eks.)

Shaughnessy, J., Zechmeister, E. (1990). Research methods in psychology. 4th ed. New York.: McGraw-Hill. 522. p. (7 eks.)

Cropley, A. (2002). Qualitative research methods. An introduction for students of psychology and education. Rīga: Zinātne. 158 p. (19 eks.)

Papildliteratūra

Blaikie, N. (2000). Designing social research. The logic of anticipation. Cambridge: Polity Press & Blackwell Publishing.

Campbell, D. (1973). Experimental and quasi-experimental designs for research. Chicago: Rand McNally.

Creswell, J. (2003). Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches. Thousand Oaks: Sage Publications.

Haslam, A., & McGarty, C. (2003). Research methods and statistics in psychology. London: Sage.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Experimental Psychology.

Psychological Methods

Web Center for Social Research Methods. <http://socialresearchmethods.net/>

Kursa nosaukums	Psihometrika
Kursa kods	Psih2018
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	07.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Aleksandrs Koļesovs

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir attīstīt studentu zināšanas un prasmes psihometrikā. Kursa ietvaros tiek prezentēta informācija par psihometrikas pamatjēdzieniem, psiholoģiskiem testiem, testu validitāti, testa ticamību, uzdevumu analīzi, kā arī testu un aptauju veidošanas un adaptācijas pamatprincipiem. Iegūtas zināšanas tiek izmantotas praktiskajās nodarbībās. Darba rezultāti tiek prezentēti un iztirzāti semināros.

Rezultāti

Kursa noslēgumā studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Apgūti psihometrikas jēdzieni;
2. Paplašināta izpratne par mērījumiem psiholoģijā;
3. Izveidojusies izpratne par psiholoģiskās testēšanas principiem.

Profesionālās kompetences:

1. Prasmes vērtēt psiholoģisko mērījumu kvalitāti.
2. Izpratne par psiholoģijas testu pielietošanu principiem psihologu praksē.
3. Apgūtas prasmes psiholoģisko testu un aptauju adaptācijā, veidošanā un standartizācijā.

Kursa plāns

1. Psiholoģiskais tests, testu veidi (lekcija – 2 stundas).
2. Testa skalas un balles (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
3. Testa validitāte (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
4. Testa ticamība (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).
5. Pantu analīze (lekcija – 2 stundas).
6. Testu un aptauju adaptācija (lekcija – 2 stundas, semināri – 4 stundas).
7. Testa veidošana (lekcija – 2 stundas, semināri – 4 stundas).
8. Testa standartizācija (lekcija – 2 stundas, seminārs – 2 stundas).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Gala atzīmi kursā veido atzīmes par:

kontroldarbu (rakstisks) – 20%;
 prezentācijām semināros (mutiski) – 30%;

eksāmenu (tests) – 50%.

Mācību pamatliteratūra

Raščevska M. (2005). Psiholoģisko testu un aptauju konstruēšana un adaptācija. Rīga: RaKa. 281 lpp. (20 eks.)

Cronbach, L. (1984). Essentials of psychological testing. New York: Harper & Row. 630 p. (2 eks.)

Anastasi A., Urbina S. (2001). Psihologicheskoe testirovanie (Psiholoģiskā testēšana). Sankt-Peterburg: Piter. 687 lpp. (19 eks.)

Papildliteratūra

Oakland, T. (2000). International guidelines to assist in adapting tests. *Journal of Baltic Psychology*, 1(1), 68–76.

Van de Vijver, F., & Hambleton, R. (1996). Translating tests: Some practical guidelines. *European Psychologist*, 1, 89–99.

Raščevska M., Kristapsone S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības solī.

Periodika un citi informācijas avoti

Latvijas Universitātes raksti

Baltic Journal of Psychology

Psychological Assessment

Web Center for Social Research Methods <http://socialresearchmethods.net/>

Kursa nosaukums	Sociālā psiholoģija
Kursa kods	Psih2036
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	32
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	03.05.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Ivars Austers

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš

Priekšzināšanas

Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt studentiem vispusīgas pamatzināšanas sociālajā psiholoģijā, iepazīstināt ar sociālās psiholoģijas konstruktiem, metodoloģiju, klasiskajām un mūsdienu sociālās psiholoģijas teorijām, un pētījumiem. Semināru mērķis ir sociālpsiholoģisko pētījumu un publikāciju padziļināta analīze, sociālpsiholoģisko fenomenu praktiskas demonstrācijas un klasisko eksperimentu replikācijas.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studenti orientēsies sociālās psiholoģijas konstruktos, teorijās un terminoloģijā, zinās sociālās psiholoģijas teoriju un konstruktu praktisko pielietojumu. Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

- 1) Spēju orientēties sociālās psiholoģijas klasiskajās un modernajās teorijās un pētījumos;
- 2) Prasmi atpazīt sociālpsiholoģiskos fenomenus ikdienas situācijās, piemērot to analīzei atbilstošās teorijas;
- 3) Sociālpsiholoģiskās literatūras meklēšanas un analīzes prasmes.

Profesionālās kompetences:

- 1) Prasmi pielietot sociālās psiholoģijas atziņas pārlicināšanas procesā;
- 2) Spējas atpazīt starppersonu ietekmes mehānismus un tiem pretoties;
- 3) Prasmes pielietot sociālās ietekmes mehānismus psihologa darbā, kā arī ar pārdošanu un reklāmu saistītās profesijās.

Kursa plāns

1. Kas ir sociālā psiholoģija? Sociālās psiholoģijas jēdziens, pētījumu metodoloģija, īsa nozares vēsture, tēmu pārskats. L2
2. Sociālā uztvere un atribūcija. L2/S2
3. Sociālā izziņa un lēmumu pieņemšana sociālā kontekstā. L2/S4
4. Paštēla loma sociālajā ietekmē un starppersonu mijiedarbībā. L2/S2

5. Sociālā ietekme un konformitāte. L6/S4
6. Pievilcības likumi--no pirmajiem iespaidiem līdz tuvām attiecībām. L2/S4
7. Attieksmes un attieksmju maiņa. L4/S4
8. Attieksmes un uzvedība. L2/S4
9. Sociālpsiholoģiskie procesi grupās. L4/S4
10. Stereotipi, aizspriedumi un diskriminācija. L2/S4
11. Agresija L2
12. Prosociāla uzvedība. L2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums ir brīvprātīgs. Semināru apmeklējums ir obligāts. Kavētās semināru nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošu tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultācijas laikā.

No kursa vērtējuma 20% veido semināru apmeklējums un semināra uzdevumu izpildes vērtējums, 30% divu kontroldarbu atzīmes, un 50% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

Reņģe, V. (2002). Sociālā psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC.

(22 eks. LU soc. zin. fak. bibl.; 22 eks. LU daudznazaru bibl.; 42 eks. LU izgl. zin. & psih. bibl.)

Papildliteratūra

1. Aronson, E., Wilson, T. D., & Akert, R. M. (2005). Social psychology (5th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

2. Augoustinos, M., & Walker, I. (1995). Social cognition: An integrated introduction. London: Sage.

3. Gilovich, T., Keltner, D., & Nisbett, R. E. (2006). Social psychology. New York: Norton.

Periodika un citi informācijas avoti

1. British Journal of Social Psychology

2. European Journal of Social Psychology

3. Journal of Applied Social Psychology

4. Journal of Experimental Social Psychology

5. Journal of Personality and Social Psychology

6. Journal of Social Psychology

7. Personality and Social Psychology Bulletin

8. Personality and Social Psychology Review

Kursa nosaukums	Patopsiholoģija
Kursa kods	Psih3017
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	56
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	09.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Evija Strika

Priekšzināšanas

Biol1047, Psihes bioloģiskie pamati II* [Psih B] [2PSI1674*Biol1006] 2PSI1674
 Psih1045, Ievads psiholoģijā II* [14.09.2010]
 Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]
 BiolP038, Psihes bioloģiskie pamati I [PsihB P] [28.10.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt teorētiskas un praktiskas zināšanas patopsiholoģijā. Iepazīstināt studentus ar cilvēka personības kognitīvās, emocionālās un uzvedības sfēras īpatnībām un izmaiņām dažādu psihisko traucējumu un slimību gadījumos. Veidot studentiem izpratni par psihisko traucējumu un slimību rašanās un veidošanās iemesliem. Mācīt atbilstoši pielietot savas profesionālās kompetences darbā ar cilvēkiem, kuriem ir psihiski traucējumi.

Kursa uzdevumi: mācīt studentiem atpazīt psihiskos traucējumus, iepazīstināt ar konkrētiem praktiskiem piemēriem un dod praktiskas iemaņas darbā ar cilvēkiem, kuriem ir psihiski traucējumi.

Rezultāti

Apgūstot kursu students iegūst teorētiskas zināšanas par psihisko traucējumu būtību, to galvenajiem veidiem un pazīmēm. Studenti māc atpazīt psihiskos traucējumus un spēj izvēlēties atbilstošāko palīdzības veidu konkrēta psihiska traucējuma gadījumā. Studenti gūst iemaņas darbā ar cilvēkiem, kuriem ir psihiski traucējumi un spēj izvērtēt savas profesionālās kompetences robežas strādājot ar šāda veida klientiem..

Prasības kredītpunktu iegūšanai

40% - 3 kontroldarbi

10% - students ir sagatavojis un prezentējis vienu no izvēlētajām semināra tēmām

50% - Eksāmens. Eksāmens tiek organizēts rakstiskā veidā un sastāv no atvērtiem un slēgtiem jautājumiem, kā arī studentam ir jāanalizē viens praktisks piemērs.

Mācību pamatliteratūra

Kulbergs, J. (2001). Dinamiskā psihiatrija. Rīga: Jumava.

Davison, G.,C. (2001).Abnormal psychology. NY:J.Wiley & Sons,565 p.

Carson, R. (2000). Abnormal psychology and modern life. Boston...[at.al.]: Allyn and Bacon
Holmes d.A. (2003).

Papildliteratūra

Holmes D.A. (2003). Anormaļnaja psihologija. Moskva [i drugiji]:Piter, 301 s.

Carson R. C. (2004). Anormaļnaja psihologija. Moskva [i drugiji]:Piter. 1166 s.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of abnormal psychology Washington, Dc: American Psychological Association

<http://search.epnet.com/EBSCO.Host.medline>

<http://www.lu.lv/biblioteka/resursi/datubazes/ebrary/>

Kursa plāns

Veids Stundas

1. Ievads: patopsiholoģija, klīniskā psiholoģija un psihiatrija.	L	8
2. Ievads: patopsiholoģija, klīniskā psiholoģija un psihiatrija.	S	2
3. Afektīvie (garastāvokļa) traucējumi	L	6
4. Organiskie (kognitīvie) traucējumi	L	6
5. Psihogēnie traucējumi	L	8
6. Psihogēnie traucējumi	S	2
7. Personības un uzvedības traucējumi	L	6
8. Ēšanas traucējumi	L	4
9. Traucējumi psihoaktīvo vielu lietošanas dēļ	L	4
10. Šizofrēnijas slimība un psihotiski traucējumi	L	6
11. Šizofrēnijas slimība un psihotiski traucējumi	S	2
12. Bērnu un pusaudžu uzvedības un attīstības traucējumi	L	8
13. Bērnu un pusaudžu uzvedības un attīstības traucējumi	S	2

Kursa nosaukums	Prakse I
Kursa kods	Psih2035
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	160
Kursa apstiprinājuma datums	08.04.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Anda Upmane
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Reinis Upenieks

Priekšzināšanas

Psih1031, Praktikumus sociālajā psiholoģijā I [Psih B]

Psih1031, Praktikumus sociālajā psiholoģijā I [Psih B] [slēgts 03.09.2010]

Psih1031, Praktikumus sociālajā psiholoģijā I [Psih B]

Kursa anotācija

Kursa apguves laikā sistemātiski tiekoties praktikuma grupā, studenti vingrina sarunu vadīšanas prasmes. Studenti intervē nepazīstamu cilvēku, veic intervijas audioierakstu un analizē savas sarunas vadīšanas prasmes. Kursa otrajā daļā studenti piedalās personības izaugsmes treniņā un gūst priekšstatu par grupas treniņa vadīšanas principiem un metodēm, grupas attīstības procesiem un to vadīšanu.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti apgūst un pilnveido sarunas vadīšanas prasmes un iemaņas – aktīvo klausīšanos, pārfrāzēšanu, noskaidrošanu, emociju atpazīšanu un atspoguļošanu, rezumēšanu. Studenti iegūst priekšstatu par grupas treniņa vadīšanas principiem un metodēm, pilnveido prasmes analizēt un izteikt savas domas un emocijas grupā, argumentēt viedokli, sniegt atgriezenisko saikni grupas dalībniekiem un vadītājiem.

Sekmīga kursa apguve dod iespēju apgūt turpmākos kursus - Psiholoģiskā konsultēšana I, Praktikumus sociālajā psiholoģijā II, Personības izaugsmes treniņš.

Kursa plāns

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība prakses grupas tikšanās nodarbībās. Prakses darbi tiek uzdoti katru nodarbību, iesniegšana notiek nākamajā nodarbībā, vēlāk tie netiek pieņemti.

Aktīva līdzdalība prakses grupas intensīvajā treniņā. Studentus, kuri nav piedalījušies, nav iespējams novērtēt.

Galapārbaudījums - prakses darba aizstāvēšana - iesniedzot intervijas ieraksta atšifrējumu un apgūto prasmju analīzi.

Mācību pamatliteratūra

1.Bejnamin, A. (1981) The Helping Interview, 3rd edition, Houghton Mifflin Comp.; Boston

- 2.Nelson-Jones R. (1983) Practical Counselling Skills, Holt, Rineharts and Winston, London
- 3.Miller, S. (1999). Psihologija igri. St-Peterburg.
- 4.Lendret (1994). Igrovaja terapija: iskusstvo terapii. Moskva.
- 5.Volkov, I.V. (1999). Osnovi tehnologii grupovovo trenninga psihotehniki. Moskva.

Papildliteratūra

- 1.Pīzs, A. (1995). Ķermeņa valoda. Rīga: Jumava.
- 2.Reņģe, V. (2004). Psiholoģija. Savstarpējo attiecību psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC
- 3.Reņģe, V. (2002) Sociālā psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC
- 4.Aronson, E., Wilson, T.D., Akert, R.M. (1999). Social Psychology. Third Edition. New York: Longman.
- 5.Freidmann Schulz von Thun. (1993). Miteinander reden. 1. Storungen und Klarungen. Hamburg.
- 6.Rudestam, K. (1993). Grupovaja psihoterapija. Moskva.
- 7.Prutchenkov, A. (1991). Socialno psihologicheskij trening mezhlichnostnovo obshenija. Moskva.
- 8.Freidmann Schulz von Thun. (1993). Miteinander reden. 1. Storungen und Klarungen. Hamburg.
- 9.Forgas, J. P. (1985). Interpersonal Behaviour: The Psychology of Social Interaction. Pergamon Press.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Counseling Psychology, APA Division 17
- 2.Small Group Research: An International Journal of Theory, Investigation, and Application, SAGE
- 3.Group dynamics: theory, research and practice, APA Division 49

Kursa nosaukums	Prakse II
Kursa kods	Psih3055
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	160
Kursa apstiprinājuma datums	08.06.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Baiba Martinsone

Priekšzināšanas

PsihP014, Psihodiagnostika II [14.09.2010]

PsihP061, Psiholoģiskās izpētes metodes [PsihB P] [14.09.2010]

PsihP062, Psihodiagnostika I [PsihB P]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt psiholoģiskās izpētesursos iepriekš iegūtās zināšanas un pilnveidot iemaņas kontakta veidošanā ar cilvēkiem no dažādām vecumgrupām un problēmgrupām. Pielietojot iegūtās zināšanas par psiholoģiskās izpētes metodēm, dzīves vēstures datu analīzi un dažādu vecumposmu cilvēku psiholoģiskās izpētes īpatnībām, veikt indivīdu personības sfēras un intelektuālo spēju psiholoģisko izpēti.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

Padziļinātas zināšanas par psiholoģiskās izpētes procesa organizēšanu.

Profesionālās kompetences:

Attīstītas iemaņas veikt indivīda vai grupas psiholoģisko izpēti (novērtēšanu), izmantojot atbilstošas metodes (intervijas, testus, aptaujas un/vai novērošanu).

Tiek attīstītas prasmes, kas saistītas ar izpētes uzsākšanu, klienta motivēšanu izpētei, pieprasījumam atbilstošu metožu pielietošanu, rezultātu apkopošanu, analīzi un interpretācijas izdarīšanu, kā arī spēja rakstīt un sniegt atzinumus.

Kursa plāns

Prakses uzdevumi ir:

1. Divu pieaugušu cilvēku psiholoģiskā izpēte, kas iekļauj dzīves vēstures ievākšanu un analīzi, problēmas pieteikuma definēšanu un atbilstošu izpētes metožu izvēli, izpētes procesu, rezultātu apstrādi un interpretāciju, kā arī atzinuma sagatavošanu un atgriezeniskās saites sniegšanu klientam
2. Intervijas ar 2 cilvēkiem no dažādām sociālā riska grupām, veicot iedziļinātu analīzi un sava darba pašanalīzi
3. Sniegt individuālas prezentācijas semināru nodarbībās par veikto izpētes un interviju procesu un rezultātiem
4. Iesniegt rakstisku eksāmena darbu - prakses atskaiti

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prakses vērtējumu veido izstrādātās prakses atskaites aizstāvēšana un prakse tiek ieskaitīta, ja ir apmeklētas vismaz 70% supervīziju nodarbības un šajās nodarbībās ir ziņots par prakses laikā paveikto

Mācību pamatliteratūra

Cohen, R.J., Swerdlik, M. E. (2005). Psychological testing and assessment: an introduction to tests and measurement. Boston: Mc Graw Hill. (LUB 1 eks.)

Papildliteratūra

Hersen, M. (2004). Psychological assessment in clinical practice: a pragmatic guide. New York; Hove: Brunner -Routledge. (LUB 1 eks.)

Periodika un citi informācijas avoti

Group dynamics: theory, research and practice: the official journal of Division 49 Group Psychology and Group Psychotherapy of the American Psychological Association. Washington, DC : Educational Publishing Foundation, 2003 - 2005. (LUB 12 eks.)

Kursa nosaukums	Prakse III
Kursa kods	PsihP259
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	10
ECTS kredītpunkti	15
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	400
Kursa apstiprinājuma datums	08.06.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Priekšzināšanas

Psih3055, Prakse II [Psih PB]

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Psih3056 [2PSI3412] Prakse III

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīties ar psihologa asistenta darba pienākumiem skolā un tos veikt prakses uzdevumu ietvaros, izkopjot nepieciešamās skolas psihologa darba iemaņas. Prakses uzdevumi ietver sadarbību ar skolas psihologu, psiholoģijas stundu vai saskarsmes nodarbību vadīšanu un skolēnu psiholoģisko izpēti.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

Padziļinātas zināšanas par psiholoģiskās izpētes procesa organizēšanu.

Izpratni par skolas psihologa darba specifiku.

Profesionālās kompetences:

Attīstītas iemaņas, kas saistītas ar skolēnu psiholoģiskās izpētes veikšanu, sadarbību ar skolēnu vecākiem un skolotājiem, pieprasījumam atbilstošu izpētes metožu pielietošanu, izpētes rezultātu apkopošanu, analīzi un interpretācijas izdarīšanu, spēja rakstīt un sniegt atzinumus, kā arī iemaņas grupas nodarbību un psiholoģijas stundu vadīšanā. Spēja rakstīt un sniegt atzinumus un profesionālās darbības aprakstus. Spēja sadarboties un strādāt psihologa pārraudzībā.

Kursa plāns

Prakses uzdevumi ir:

1. Sadarbība ar skolas psihologu, kas ietver psihologa darba novērošanu, asistēšanu psiholoģiskās izpētes procesā, konsultācijās ar skolēniem vai viņu vecākiem, kā arī palīdzība skolas psihologa pienākumu veikšanā, piemēram, izpētes datu apstrādē.

2. Psiholoģijas stundu un/vai nodarbību vadīšana. Pēc studenta izvēles A vai B variants.

A. variants : sagatavo plānu un vada vismaz 4 (ja vada viens) – 6 (strādājot pāri ar kursabiedru) psiholoģijas stundas, izmantojot dažādas aktīvās pasniegšanas un grupu darba metodes.

B variants: sagatavo plānu un 6-8 stundas vada grupu nodarbības pāri ar kursabiedru.

3. Divu skolēnu iznindividuāla psiholoģiskā izpēte, kas ietver bērna attīstības vēstures ievākšanu sarunā ar vecākiem, skolēna uzvedības novērojumu mācību stundās, psiholoģiskās izpētes veikšanu, izpētes atzinuma izstrādi un atgriezeniskās saites sniegšanu skolēnu vecākiem.

4. Piedalīšanās prakses supervīziju nodarbībās.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prakses vērtējumu veido izstrādātās prakses atskaites aizstāvēšana un prakse tiek ieskaitīta, ja ir apmeklētas vismaz 75% supervīziju nodarbības un šajās nodarbībās ir ziņots par prakses laikā paveikto.

Mācību pamatliteratūra

JCohen, R.J., Swerdlik, M. E. (2005). Psychological testing and assessment: an introduction to tests and measurement. Boston: Mc Graw Hill. (LUB 1 eks.)

Papildliteratūra

Hersen, M. (2004). Psychological assessment in clinical practice: a pragmatic guide. New York; Hove: Brunner -Routledge. (LUB 1 eks.)

Periodika un citi informācijas avoti

Group dynamics: theory, research and practice: the official journal of Division 49 Group Psychology and Group Psychotherapy of the American Psychological Association. Washington, DC : Educational Publishing Foundation, 2003 - 2005.

Kursa nosaukums	Prakse IV
Kursa kods	Psih1062
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	8
ECTS kredītpunkti	12
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	320
Kursa apstiprinājuma datums	08.06.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Anda Upmane

Priekšzināšanas

PsihP259, Prakse III

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Psih3058 [2PSI3425] Prakse IV

Kursa anotācija

Prakses laikā studenti gūst izpratni par psihologa darba specifiku pēc izvēles klīnikās vai organizācijās, strādājot pieredzējuša psihologa vadībā un veicot psihologa asistenta pienākumus. Prakses uzdevumi ietver psihologa darba novērošanu un piedalīšanos psihologa darbā, kā arī patstāvīgu prakses uzdevumu izpildi, kas saistīta ar klientu psiholoģisko izpēti vai darbu kādā personāla atlases projektā.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

Padziļinātas zināšanas par psiholoģiskās izpētes procesu klīniskās iestādēs vai personāla atlases procesu organizācijās.

Izpratni par klīniskā vai organizāciju psihologa darba specifiku.

Profesionālās kompetences:

Attīstītas iemaņas, kas saistītas ar psiholoģiskās izpētes procesa organizēšanu un veikšanu klīnikās vai

Attīstītas iemaņas, kas saistītas ar personāla atlases procesa organizāciju un veikšanu organizācijās:

Spēja izvēlēties palīdzības sniegšanas stratēģiju atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un psiholoģijas zinātnes pamatprincipiem.

Spēja veikt indivīda vai grupas psiholoģisko izpēti (novērtēšanu), izmantojot atbilstošas metodes (intervijas, testus, aptaujas un/vai novērošanu).

Spēja rakstīt un sniegt atzinumus un profesionālās darbības aprakstus.

Spēja sniegt atgriezenisko saikni klientam atbilstoši izvirzītajiem mērķiem.

Spēja sadarboties un strādāt psihologa pārraudzībā.

Kursa plāns

Prakses uzdevumi organizācijā:

1. students kā novērotājs piedalās sava prakses mentora darbā, piem., asistē darba intervijās, kandidātu novērtēšanā vai mācību programmas izstrādē;
2. students patstāvīgi pēc sava mentora lūguma palīdz veikt organizāciju psihologa darba pienākumus dažādos kandidātu atlases un / vai novērtēšanas un / vai attīstības projektos – piem., veic kandidātu pieteikumu analīzi, ievāc atsauksmes, raksta atteikuma vēstules, veido individuālos attīstības plānus darbiniekiem utt.;
3. students pēc prakses mentora lūguma var veikt arī citus ar personālvadības funkcijām saistītus pienākumus – piem., veikt personāla lietvedību;
4. prakses laikā studentam vēlams piedalīties vismaz vienā atlases projektā.

Prakses uzdevumi klīniskā iestādē:

1. students kā novērotājs piedalās sava prakses vadītāja darbā, piemēram, asistē konsultācijās ar klientiem vai viņu vecākiem, ja klienti ir bērni;
2. students pēc sava vadītāja lūguma palīdz veikt psihologa darba pienākumus – piemēram, veic psiholoģiskās izpētes kādu no daļām un / vai psiholoģisko testu datu apstrādi, raksta psiholoģiskās izpētes secinājumus, palīdz atrast informāciju par citu speciālistu iesaistīšanos klienta konsultācijā (ja tas varētu būt nepieciešams); u.c.
3. veic psiholoģiskās izpētes darbu ar 4 klientiem un izpētes atzinuma izstrādi.

Prakses laikā students piedalās obligātās supervīzijas nodarbībās un prezentē tajās paveiktā darba rezultātus.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prakses vērtējumu veido izstrādātās prakses atskaites aizstāvēšana un prakse tiek ieskaitīta, ja ir apmeklētas vismaz 75% supervīziju nodarbības un šajās nodarbībās ir ziņots par prakses laikā paveikto.

Mācību pamatliteratūra

JCohen, R.J., Swerdlik, M. E. (2005). Psychological testing and assessment: an introduction to tests and measurement. Boston: Mc Graw Hill.

Boitmane, I.(2008) Personāla atlase un novērtēšana. R.: Lietišķās infotmācības dienests, SIA

Papildliteratūra

Domino, G. (2000). Psychological Testing. New Jersey: Prentice Hall.

Hersen, M. (2004). Psychological assessment in clinical practice: a pragmatic guide. New York; Hove: Brunner -Routledge.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Counseling & Development
Psychological Assessment

Kursa nosaukums	Bakalaura darbs
Kursa kods	PsihN000
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	12
ECTS kredītpunkti	18
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	0
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	480
Kursa apstiprinājuma datums	30.11.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt studentiem ieskatu par zinātniskās komunikācijas un bakalaura darba rakstīšanas standartiem, lai bakalaura darba rakstīšanas gaitā studenti varētu adekvāti izvērtēt un izvēlēties zinātniskās informācijas avotus, kā arī veidot literatūras kopsavilkumus un apraksīt sava zinātniskā darba rezultātus atbilstoši LU standartiem. Galvenais kursa fokuss ir uz praktiskām nodarbībām, studentiem veicot literatūras analīzi un rakstiski gatavojot praktiskos darbus.

Kursa gaitā studenti izvēlas bakalaura darba tēmu, veic literatūras analīzi, apkopo galvenās teorētiskās atziņas bakalaura darba teorētiskajā daļā, plāno un veic empīrisku pētījumu, apkopo un apraksta tā rezultātus, kā arī aizstāv bakalaura darbu.

Rezultāti

Kursa noslēgumā studenti būs uzrakstījuši un aizstāvējuši bakalaura darbu. Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Apgūstot kursu, studenti būs iemācījušies meklēt un apkopot zinātnisko informāciju, strādāt ar datu bāzēm un bibliogrāfijām, izvērtēt informācijas avotu ticamību;
2. Studenti arī apgūs iemaņas veidot informācijas kopsavilkumus, pārstāstīt zinātnisko pētījumu rezultātus, izvairīties no plaģiāta;
3. Kursa rezultātā studenti arī pratīs korektā veidā aprakstīt sava zinātniskā darba rezultātus;
4. Studenti iemācīsies iespējami efektīvāk tekstuāli un vizuāli prezentēt informāciju;

Profesionālās kompetences:

1. Izvēlēties pētījuma problēmai atbilstošas psiholoģiskās pētniecības metodes un tās praktiski pielietot datu vākšanā;
2. Izmantot statistiskās datu apstrādes metodes;
3. Izstrādāt praktiskās rekomendācijas, balstoties uz sava pētījuma rezultātiem.

Kursa plāns

1. temats. Prasības bakalaura darba rakstīšanai.
2. temats. Konsultācijas par bakalaura darba tēmas izvēli.
3. temats. Zinātnisko tekstu analīze un literatūras pārskata veidošana, pētījuma projekta izstrāde.
4. temats. Teorētiskās daļas un pētījuma projekta priekšizstāvēšana.

5. temats. Datu vākšana, apstrāde un analīze.
6. temats. Empīriskās (praktiskās) daļas priekšizstāvēšana.
7. temats. Bakalaura darba rakstīšana.
8. temats. Bakalaura darba aizstāvēšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

1. Obligāta prasība, lai students tiktu pielaists bakalaura darba aizstāvēšanai, ir:
  - a) bakalaura darba teorētiskās daļas un pētījuma projekta sekmīga priekšizstāvēšana;
  - b) bakalaura darba empīriskās (praktiskās) daļas sekmīga priekšizstāvēšana.
2. Sekmīga bakalaura darba aizstāvēšana. Bakalaura darba atzīmi veido (a) darba vadītāja vērtējums, kas tiek iesniegts aizstāvēšanas komisijai, (b) recenzenta vērtējums, kas tiek iesniegts aizstāvēšanas komisijai un (c) studenta prezentācijas un atbilžu vērtējums aizstāvēšanā, ko sniedz aizstāvēšanas komisija. Bakalaura darba gala atzīmi liek aizstāvēšanas komisija, balstoties uz (a), (b) un (c) punktos minētajām atzīmēm. Ja bakalaura darba vadītāja un recenzenta vērtējumi atšķiras vairāk par diviem punktiem, tiek nozīmēts otrs recenzents. Šādā gadījumā aizstāvēšanas komisija, izliekot gala atzīmi, ņem vērā divus tuvākos vērtējumus.

Mācību pamatliteratūra

LU PPF Psiholoģijas nodaļa (2009). Metodiskie norādījumi bakalaura darba izstrādei psiholoģijas bakalaura programmā. Rīga: Latvijas Universitāte.

Pieejams tiešsaistē http://www.ppf.lu.lv/v.3/studijas.php?id=studijas_inc7

Papildliteratūra

American Psychological Association (2001). Publication manual of the American Psychological Association (5th ed.). Washington, DC: APA.

Zinsser, W. (2001). On writing well: The classic guide to writing nonfiction. New York, NY: Harper Collins.

Periodika un citi informācijas avoti

http://www.ppf.lu.lv/v.3/studijas.php?id=studijas_inc7

<http://www.psywww.com/resource/apacrib.htm>

Kursa nosaukums	Sociālo prasmju treniņš
Kursa kods	Psih1064
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Anda Gaitniece-Putāne
 Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Ieva Stokenberga
 Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Reinis Upenieks

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Psih1031 [2PSI1668] Praktikumums sociālajā psiholoģijā I

Kursa anotācija

Kursa mērķi ir 1) veidot zināšanas un izpratni par sociālās uztveres, komunikācijas un cilvēku savstarpējās mijiedarbības procesiem; 2) attīstīt studentu sevis reprezentācijas, komunikācijas un efektīvas mijiedarbības prasmes; 3) veidot pozitīvu piederības izjūtu un identifikāciju ar psiholoģijas nozari

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu studenti pilnveido prasmes un iemaņas veidot atvērtu komunikāciju individuāli un grupā, akcentējot aktīvas iesaistīšanās un tolerances lomu attiecībās, kā arī iegūst priekšstatu par komunikācijas, sociālās percepcijas un sociālās mijiedarbības teorētiskajiem aspektiem, Kursa apguve dod pamatu kursa Prakse I apguvei.

Kursa plāns

Kursa plāns

1. Teorētiskās pieejas starp personu uzvedības izpētē L 1
2. Sociālā uztvere L2/ S2
3. Komunikācija L2/ S2
4. Neverbālā komunikācija L2/ S2
5. Aktīvās klausīšanās loma komunikācijā L1/ S4
6. Attiecību veidošana L2/ S2
7. Sociālā ietekme L2/ S2
8. Konflikti L2
9. Mijiedarbība grupā L2/ S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Dalība praktiskajās nodarbībās ir obligāta, jāpiedalās vismaz 75% nodarbību, lai nokārtotu kursu. Rakstisks kontroldarbs - savas pieredzes analīze saistībā ar kursā apgūtajām zināšanām par sociālo percepciju, komunikāciju un mijiedarbību – 50%.
Rakstisks eksāmens par apgūtajām zināšanām - 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Reņģe, V. (2004). Psiholoģija. Savstarpējo attiecību psiholoģija. R.: Zvaigzne ABC. Psihol. nod. bibl.
2. Bejnamin, A. (1981) The Helping Interview, 3rd edition, Houghton Mifflin Comp., Boston. Psihol. nod. bibl.
3. Fišers, R., Ūrijs V., Petons, B. (2002). Prasme vienoties. R.: SIA "Jāņa Rozes apgāds". Psihol. nod. bibl.
4. Pīzs, A. (1995). Ķermeņa valoda. R.: Jumava. 15 eks.

Papildliteratūra

1. Aronson, E., Wilson, T.D., Akert, R.M. (1999). Social Psychology. Third Edition. Longman, Inc.
2. Freidmann Schulz von Thun. (1993). Miteinander reden. 1. Storungen und Klarungen. Hamburg.
3. Čaldini, R., Kenrik, D, Neiberg, S. (2002). Poimi drugih, čtobi poņats sebja! M.:Olma-Press

Periodika un citi informācijas avoti

<http://www.bbc.co.uk/science/humanbody/mind/surveys/smiles/>

Kursa nosaukums	Psihes bioloģiskie pamati II*
Kursa kods	Biol1047
Zinātnes nozare	Bioloģija
Zinātnes apakšnozare	Ģenētika
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	06.11.2000
Atbildīgā struktūrvienība	Bioloģijas fakultāte

Kursa izstrādātājs(-i)

Hd. Bioloģijas habil. doktors, vad.pētn. Juris Imants Aivars
Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Maija Dūka

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Biol1006 [2PSI1085] Psihes bioloģiskie pamati II*

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir veicināt un paplašināt studentu izpratni par galvenajām iedzimtības likumsakarībām, ģenētisko pazīmju pārmantošanas svarīgākajiem tipiem, pārmantošanas likumsakarību analīzi, iedzimto pataloģiju veidošanās cēloņiem, klasifikāciju, dažādu slimību un pataloģiju iedzimtības likumsakarībām un svarīgākajiem simptomiem, evolūcijas aspektiem un cilvēku rasu veidošanos un ģenētiskajām atšķirībām, tālākās attīstības tendencēm. Kursa ietvaros paredzēts apgūt prasmes analizēt iedzimtības likumsakarības, apkārtējās vides ietekmes analīzi iedzimto pazīmju izpausmē.

Rezultāti

Kursa apguves laikā studenti apgūs un pratīs demonstrēt:

1. Zināšanas un izpratni par:

- * ģenētikas svarīgākajām pētīšanas metodēm;
- * iedzimtības likumsakarībām;
- * cilvēka hromosomu komplektu, kariotipu;
- * dzimuma ģenētiku;
- * cilvēka hromosomu pataloģijām;
- * ģeneoloģiju un tās analīzi;
- * uzvedības ģenētiku;
- * iedzimtības faktoru nozīmi cilvēka evolūcijā;
- * rasu ģenētiku.

2. Prasmes analizēt, sintezēt un izvērtēt:

- * prasmes analizēt iedzimtības likumsakarības;
- * prasmes izvērtēt vides faktoru nozīmi iedzimtībā;

- * prasmes izvērtēt ģeētisko faktoru nozīmi cilvēka uzvedībā;
- * prasmes analizēt ģeoloģiju;
- * prasmes izvērtēt ģenētisko faktoru nozīmi cilvēka evolūcijā.

3. Prasmes zināšanas pielietot:

- * izmantojot iegūtos teorētiskos un praktiskos pamatus, analizēt iedzimtības likumsakarības;
- * izmantojot iegūtos teorētiskos un praktiskos pamatus, noteikt ģenētisko pataloģiju pēc kariotipa;
- * izmantojot teorētiskos un praktiskos pamatus, izvērtēt cilvēka uzvedības ģenētiskos aspektus.

4. Komunikācijas prasmes:

- * formulēt un analītiski aprakstīt vides ietekme ģenētikā;
- * diskutēt par ar cilvēka uzvedības iedzimtību saistītās problēmas;
- * diskutēt par dažādu iedzimtu pataloģiju ietekmi uz cilvēka intelektu un uzvedību.

5. Vispārējās prasmes:

- * veicināt topošo speciālistu spēju saskatīt iedzimtības likumsakarības dažādu attīstības grūtībugadījumos;
- * patstāvīgi strukturēt savas zināšanas ģenētikā, vadīt savu izglītību un profesionālo pilnveidi.

Kursa plāns

1. Ģenētika, tās svarīgākās pētīšanas metodes. Vides faktori, kas ietekmē iedzimtību. Genotips, fenotips (lekcija - 2 stundas)
2. Iedzimtības likumsakarības. (seminārs - 2 stundas)
3. Šūnas uzbūve un funkcijas. (seminārs - 2 stundas)
4. Asins grupu un plazmas ģenētika. AB0 nesaderības raksturs un biežums. Resus faktora ģenētika, resus konflikts. (lekcija - 2 stundas)
5. Cilvēka hromosomas, to pētīšanas vēsture, hromosomu komplekts. Hromosomu pieraksts, kariotips. (lekcija - 2 stundas)
6. Šūnu dalīšanās. Mitoze, mejoze, to nozīme. (lekcija - 2 stundas; seminārs - 2 stundas)
7. Dzimuma ģenētika. Cilvēka dzimuma noteikšana. (lekcija - 2 stundas)
8. Hromosomu pataloģijas. Hromosomu skaitliskās un strukturālās izmaiņas. (lekcija - 2 stundas)
9. Autosomu un dzimumhromosomu pataloģijas. (lekcijas - 4 stundas)
10. Ģeoloģija. Ģeoloģijas tipi. (lekcija - 2 stundas)
11. Ģeoloģijas analīze. (seminārs - 2 stundas)
12. Uzvedības ģenētika, uzvedību ietekmējošie ģenētiskie faktori. Psihisko slimību iedzimtības likumsakarības. (lekcija - 2 stundas)
13. Evolūcija, iedzimtības faktoru nozīme cilvēka evolūcijā. (lekcija - 2 stundas)
14. Rases, rasu ģenētika. (lekcija - 2 stundas)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Līdzdalība semināru nodarbībās (25%); kontroldarbs (25%); eksāmens - akadēmisks tests (50%).

Mācību pamatliteratūra

1. Fogel F., Moulsky (1990)(Human genetic) Genetika človeka ,M. I,II.III
2. Raipulis J. (1997) Cilvēka ģenētika, R.

Papildliteratūra

1. Aleksandrov A. (2007) Psihogenetika, Sankt-Peterburg
2. Ravič-Ščerbo I., Marjutina T., Grigorenko E. (1999) Psihogenetika, M.
3. Liljin E., Bogomazov E., Gofman-Kadošnikov P. (2000) Genetika dļa vpačej.,M.

Kursa nosaukums	Psihofizioloģija
Kursa kods	Biol1050
Zinātnes nozare	Bioloģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	02.05.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Bioloģijas fakultāte
Kursa atbildīgais mācībspēks	Juris Imants Aivars
Nozares atbildīgais	Uldis Kondratovičs

Kursa izstrādātājs(-i)

Hd. Bioloģijas habil. doktors, vad.pētn. Juris Imants Aivars
Dr. Bioloģijas doktors, pasn. Vladimirs Jansons

Kursa anotācija

Studiju kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar mūsdienīgiem zinātniskiem priekšstatiem par mentālo un kognitīvo funkciju fizioloģiskajiem mehānismiem. Kursa uzdevumi: 1) izprast psihisko funkciju daudzveidību un psihisko funkciju nozīmi organismā; 2) saprast kā darbojas smadzeņu šūnas (neironi un neiroglijas šūnas); 3) dot zināšanas par smadzeņu funkcionālo anatomiju; 4) iepazīties ar psihisko funkciju pamatveidiem: nosacījuma refleksiem, apmācību, atmiņu, domāšanu.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Zināšanas par cilvēka smadzeņu funkcionālo anatomiju un neironu darbību.
2. Izpratne par psihiskās darbības galvenajām izpausmēm – uztveri, atmiņu, apmācību, emocijām.
3. Izpratne par funkciju lateralizāciju galvas smadzenēs.

Profesionālās kompetences:

1. Studentiem ir iemaņas funkcionālu testu plānošanā un veikšanā.
2. Studenti spēj argumentēti izvērtēt psihofizioloģisko testu rezultātus.
3. Studentiem ir iemaņas savā studiju pētniecības darbā lietot korektu psihofizioloģijas terminoloģiju.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un semināru (kolokviju) apmeklējums ir obligāts. Semestra laikā ir plānoti 2 semināri ar zināšanu kontroli rakstiska testa veidā.

Kredītpunktu iegūšanai ir jāpiedalās semināros, jānokārto kolokviji un sekmīgi jānokārto rakstisks eksāmens. Studiju kursa gala atzīmi veido semināru kolokviju atzīmes (50%) un eksāmena atzīme (50%).

Mācību pamatliteratūra

Guyton A.C., Hall J.E. Textbook of Medical Physiology. 11th Ed. W.B. Saunders Comp., 2006, 1116 lpp.; LUB 50 ekz.

Aberberga-Augškalne I. Fizioloģija ārstiem. Nac. Med. Apgāds, Rīga, 2007, 215 lpp.; LUB 32 ekz.

Papildliteratūra

Utināns A. Cilvēka psihe: tās darbība, funkcionēšanas traucējumi un ārstēšanas iespējas. Nacionālais apgāds, 2005, 568 lpp.

Aivars J., Aršavskis V., Breslavs G., Eglītis I., Igoņins D., Paņkova J., Reņģe V., Sebre S., Voitkāne S. Psiholoģijas vārdnīca. Apgāds "Mācību grāmata", 1999, 157 lpp.

Periodika un citi informācijas avoti

Psychophysiology

Brain

Trends in Neuroscience

Kursa plāns

	Veids	Stundas
1. Cilvēka neuro-endokrīnās sistēmas uzbūve un funkcijas.	L	2
2. Sensorās sistēmas. Uztveres psihofizika.	L	2
3. Informatīvi procesi organismā un starp organismu un vidi.	L	2
4. Fizioloģisko funkciju reflektora vadība. Instinkti. Nosacījuma refleksi.	L	2
5. Motivācijas un emocijas.	L	2
6. Atmiņa.	L	2
7. Sensoro funkciju izmeklēšanas metodes	S	4
8. Miegss – tā veidi un nozīme.	L	2
9. Smadzeņu darbības izpētes metodes: elektroencefalogrāfija, funkcionālā attēlveide.	L	2
10. Galvas smadzeņu funkcionālā topogrāfija.	L	2
11. Galvas smadzeņu lielo pusložu funkcionālā asimetrija (lateralizācija).	L	2
12. Psihisko funkciju izmeklēšanas metodes	S	4
13. Augstākā nervu darbība. Temperaments.	L	2
14. Atkarību fizioloģija.	L	2

Kursa nosaukums	Kognitīvā psiholoģija I
Kursa kods	Psih2028
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	13.09.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Priekšzināšanas

Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]

Psih1045, Ievads psiholoģijā II*

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt zināšanas un veidot studentu izpratni par cilvēka kognitīvajiem procesiem (uzmanību, uztveri, atmiņu, zināšanu reprezentācijām, valodu, domāšanu un kreativitāti), to funkcionēšanas likumsakarībām, savstarpējo saistību jaunāko teorētisko atziņu skatījumā. Kursa ietvaros tiek akcentēta saikne starp teoriju un praksi, kas ļauj labāk izprast cilvēku kognitīvo procesu individuālās atšķirības. Students attīsta prasmi zinātniski korekti spriest par cilvēka izziņu un priekšstatiem, izskaidrot cilvēka kognitīvo procesu darbības specifiku, ņemot vērā dažādu ārēju vides/sociālo un iekšējo (bioloģisko un nekognitīvo) faktoru ietekmi.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūs izpratni par atsevišķiem kognitīviem procesiem, to darbības skaidrojumiem no dažādu teoriju viedokļiem, un prasmi atpazīt kognitīvo procesu raksturojošus aspektus cilvēka uzvedībā un radītajos produktos. Studenti apgūst prasmi analizēt kognitīvos procesus, to savstarpēju mijiedarbību atbilstoši attiecīgo jēdzienu zinātniskam saturam un likumsakarībām, vienlaikus atbrīvojoties no kādiem sadzīviskiem priekšstatiem par tiem.

Kurss sagatavo studentu tālākai izglītošanai kursā “Kognitīvā psiholoģija II”, kas aplūko komplicētāku psiholoģijas jēdzienu – intelektu, un arī bakalaura darba izstrādei par kognitīvās psiholoģijas tematiem.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Izpratne par kognitīvās psiholoģijas lomu un vietu citu zinātņu vidū, īpaši kognitīvo zinātņu vidū.
2. Padziļinās zināšanas par pētniecības metodēm kognitīvajā psiholoģijā;
3. Tteorētiskas zināšanas par kognitīvos procesus raksturojošām īpašībām, teorijām, kas skaidro šo procesu funkcionēšanas likumsakarības.

Profesionālās kompetences:

1. Studenti spēj nošķirt dažādus kognitīvos procesus, analizēt tos, pamatojoties uz katram procesam raksturīgo apakšjēdzienu jeb terminu sistēmu.

2. Studenti apgūst prasmi cilvēka uzvedībā atpazīt noteiktu kognitīvo procesu izpausmes.

Kursa plāns

1. Kognitīvās psiholoģijas attīstības pirmsākumi, pētījuma metodes. L2
2. Uzmanība un apziņa. Uzmanības teorijas un funkcijas. L2
3. Uztveres teorijas un izpēte. L2
4. Zināšanu mentālās reprezentācijas. L2 / S2
5. Atmiņas struktūras un alternatīvās teorijas, atmiņas procesi. L2
6. Valoda, tās apguve. Valoda izpratne kontekstā. L2
7. Domāšana. Problēmu risināšana. L2 / S2
8. Lēmumu pieņemšana. L2
9. Pussemestra kontroldarbs. 1.-8. tēmu kopsavilkums. L2
10. Kreativitāte L2 / S2
11. Kognitīvās attīstības vadošās teorijas. L2 / S2
12. Kognitīvo procesu saistība ar emocijām. Kognitīvo procesu darbība sistēmā. L 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

1. Uzdevumu izpilde 4 semināros nodrošina 20% no eksāmena gala atzīmes (seminārs nav nokārtojams ārpus attiecīgas nodarbības, jo prasa grupu darbu).
2. Paštests un īsais tests- jāizpilda patstāvīgi e-kursa vidē līdz norādītajam termiņam - pussemestra kontroldarbam. . Ja tas netiek izpildīts noteiktā laikā, students netiek pielaists pie Pussemestra kontroldarba e-vidē un zaudē 30% no gala vērtējuma.
3. Pussemestra kontroldarbs - rakstāms auditorijā e-vidē ielānotā laikā – kontroldarba vērtējums veido 30% no gala atzīmes. Netiek pārrakstīts un labots. Studenti, kas nav rakstījuši kontroldarbu slimības dēļ (uzrāda ārsta zīmi) eksāmena laikā pilda arī šo papildus testu e-vidē. Studenti, kas iepriekš pabrīdinājuši pasniedzēju par nespēju ierasties noteiktā dienā uz kontroldarbu, arī saglabā tiesības to kārtot eksāmena dienā un nezaude 30% no gala vērtējuma..
4. Eksāmens (e-vidē auditorijā) – 50% no vērtējuma. Pie eksāmena tiek pielaisti visi studenti, kas pildījuši 1. un 2. īso testu un pildījuši pussemestra kontroldarbu.

Mācību pamatliteratūra

1. Sternberg, Robert J.: Cognitive psychology / Forth Worth [etc.] : Harcourt Brace College Publishers, 1999. xxiii, 584 p. : ill. , diagr., tab.[PPMF bibliotēka - 27 eks.]
2. Eysenck, Michael W. & Mark Keane. Cognitive psychology :a student's handbook / Hove, East Sussex : Psychology Press, c2 000. viii, 631 lpp. : il., sh., tab.[PPMF bibliotēka - 1 eks.]
3. Anderson, John R. : Когнитивная психология /Джон Р. Андерсон ; [пер. с англ. С. Комаров]. Санкт-Петербург [и др.] : Питер, 2002. 492 с. : ил. ; 25 см. [PPMF bibliotēka - 2 eks]
4. Raščevska M. (2010). Kognitīvā psiholoģija I(LU e-kurss). Moodle kursa materiāli.

Papildliteratūra

1. Cognitive development :critical concepts in psychology /edited by Usha Goswami. London : Routlege, 2007. 4 sēj. : diagr., il., tab. – 4 gr.[LU bibliotekā - 4 eks.]
2. Friedenberg, Jay.& Gordon Silverman.: Cognitive science :an introduction to the study of mind / Thousand Oaks [etc.] : Sage, 2006. xxiii, 531 lpp. : il., graf., sh., tab. [LU bibliotekā - 1 eks.]
3. Cognitive psychology :key readings /edited by David A. Balota and Elizabeth J. Marsh. New York : Psychology Press, 2004. XV, 766 lpp., [4] lpp. iel. : il. ; 24 cm. LNB
4. Sternberg, R. J. (2008). Cognitive Psychology. Wadsworth Publishing Company. (Jaunākā versija pārdošanā)

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Cognitive Psychology
2. Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory and Cognition

3. Cognitive Development
4. Datu bāze Science Direct
5. Datu bāze PsycArticle EBSCO
6. Journal of High Ability

Kursa nosaukums	Eksperimentālā psiholoģija
Kursa kods	Psih3041
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	18.04.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers

Priekšzināšanas

Psih3009, Pētījums psiholoģijā

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir paplašināt studentu zināšanas par psiholoģijas pētījumu metodoloģiju. Nodarbību mērķis ir iemācīt studentiem plānot, veikt eksperimentus, kā arī rakstīt atskaites par eksperimentālie pētījumiem.

Rezultāti

Kursa rezultātā tiek iegūtas sekojošas kompetences:

Akadēmiskās kompetences - studenti iegūst zināšanas par eksperimentālo pētījumu nozīmi psiholoģijā, eksperimentu uzbūves metodoloģiskajiem un ētiskajiem aspektiem.

Praktiskās kompetences - studenti iemācās plānot eksperimentus, tāpat arī praktiski veikt šos plānotos eksperimentus. Studenti iemācās rakstīt atskaites par paveikto un kritiski analizēt citu veiktus eksperimentus.

Kursa plāns

1. temats. Eksperimentālo pētījumu dizaini.
(Lekcijas 2 stundas, semināri 2 stundas)
2. temats. Eksperimenta hipotēzes formulēšana.
(Lekcijas 2 stundas, semināri 2 stundas)
3. temats. Pētījuma plānošana.
(Lekcijas 2 stundas, semināri 2 stundas)
4. temats. Eksperimentālo pētījumu ētika.
(Lekcijas 2 stundas, semināri 2 stundas)
5. temats. Eksperimentu validitāte.
(Lekcijas 3 stundas, semināri 3 stundas)
6. temats. Datu ievākšana, to analīze un hipotēzes pārbaude.
(Lekcijas 3 stundas, semināri 3 stundas)
7. temats. Pētījuma atskaites rakstīšana.
(Lekcijas 2 stundas, semināri 2 stundas)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Semināru darba vērtējums - 50%. Rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

Solso, R. L., Johnson, H. H., Beal, M. K. (1998). *Experimental Psychology: A Case Approach*. New York: Longmans.

Papildliteratūra

Field, A. P. (2005). *Discovering statistics using SPSS (Second Edition)*. London: Sage.

Field, A. P., & Hole, G. (2003). *How to design and report experiments*. London: Sage.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Experimental Psychology: General

Journal of Experimental Psychology: Applied

Journal of Experimental Social Psychology

Kursa nosaukums	Ģimenes psiholoģija
Kursa kods	PsihP055
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	21.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Inga Skreitule-Pikše

Kursa anotācija

Studiju kursa mērķis ir sniegt studentiem teorētiskas zināšanas ģimenes psiholoģijā, aplūkojot gan ģimenes funkcijas, īpašības un struktūras veidus, gan dinamiku, ģimenes krīzes un palīdzības iespējas ģimenēm. Mērķis ir arī attīstīt studentiem prasmi analizēt attiecības ģimenē, pētīt gan savu ģimeni, gan arī veicot kādas citas ģimenes attiecību izpēti.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem nostiprinās priekšstats par ģimenes funkcijām, attiecību veidiem ģimenē, ģimenes dinamiku un ģimenes krīzēm.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu, studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Zināšanas un izpratni par ģimenes veidiem, funkcijām, dinamiku, attiecību veidiem ģimenē;
2. Izpratni par attiecību ģimenē ietekmi uz tajā dzīvojošo individu attīstību;
3. Izpratni par dažādiem ģimenes terapijas veidiem un to pielietošanas iespējām.

Profesionālās kompetences:

1. Prasme izvēlēties ģimenes izpētei nepieciešamās metodes;
2. Veikt ģimenes izpēti un analizēt attiecības ģimenē;
3. Izmantot genogrammas, attēlojot ģimenes struktūru un attiecības ģimenē.

Kursa plāns

1. Ģimenes veidi un funkcijas. L 2
2. Ģimenes dzīves cikls. L 4
3. Laulāto attiecības, veidi un attīstības stadijas. L 6
4. Kļūšana par vecākiem. L 2
5. Vecāku un bērnu attiecības ģimenē. L 4
6. Attiecību trijstūri ģimenē. L 2
7. Konflikti un to risināšana ģimenē. L 4
8. Šķiršanās. Nepilnās ģimenes. L 2
9. Adopcija. Pamātes un patēvi. L 2

10. Ģimenes terapijas virzieni. S 6
11. Ģenogrammas lietošana ģimenes izpētē. L 4
12. Ģimenes izpēte. S 10

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un semināru apmeklējums ir obligāts. Semestra laikā ir plānoti 2 semināri un 2 rakstiski kontroldarbi. Ja kontroldarba vērtējums ir zemāks par 7 (labi), to ir iespējams vienu reizi kārtot atkārtoti. Studiju kursa gala atzīmi veido kontroldarbos iegūtās atzīmes (50%), atzīmes par uzstāšanos semināros (40%) un eksāmena (rakstveidā) rezultāts (10%).

Mācību pamatliteratūra

1. Karpova, Ā.(2000). Ģimenes psiholoģija. Rīga: RAKA. 18 eksemplāri LUB.
2. Nichols, M.P. (2004). Family therapy: concepts and methods. Boston: Allyn and Bacon. 1 eksemplārs LUB.
3. Family psychology: the art of the science. (2005). W.M.Pinsof & J.L.Lebow (Eds.), Oxford: Oxford University Press. 1 eksemplārs LUB.

Papildliteratūra

Periodika un citi informācijas avoti

Kursa nosaukums	Izpētes metodes psiholoģijā
Kursa kods	Psih3047
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	22
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	10
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	07.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Inga Skreitule-Pikše

Priekšzināšanas

Psih3057, Pētniecības metodoloģija psiholoģijā [Psih PB]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir nodrošināt studentiem iespēju iegūt zināšanas par izpētes metodēm psiholoģijā, dažādām izpētes un datu analīzes pieejām, individuālās un grupu, kā arī dažādu vecumu cilvēku izpētes īpatnībām. Kursa ietvaros studenti apgūst praktiskas iemaņas anketu, intervijas un novērojumu veikšanā un iegūto datu analīzē, kā arī mācās kritiski izvērtēt katras metodes lietderību konkrētā situācijā, saskatīt metodes priekšrocības un trūkumus.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūs:

Akadēmiskās kompetences:

1. Izpratni par psiholoģiskās izpētes metodēm;
2. Izpratni par dažādām izpētes un datu analīzes pieejām;
3. Izpratni par individuālās un grupu, kā arī dažādu vecumu cilvēku izpētes īpatnībām.

Profesionālās kompetences:

1. Prasmi patstāvīgi izveidot anketas, veikt intervijas un novērojumus;
2. Prasmi analizēt un prezentēt izpētē iegūtos rezultātus;
3. Prasmi izvērtēt katras izpētes metodes priekšrocības un trūkumus.

Kursa plāns

1. Psiholoģiskās izpētes nosacījumi. L 2
2. Izpētes un datu analīzes pieejas. L 4
3. Individuālās un grupu, kā arī dažāda vecuma cilvēku izpētes īpatnības. L 2
4. Anketas izveides principi un struktūra. L 4
5. Anketās iegūto datu apstrāde un analīze. S 4
6. Intervijas veidi, mērķi, uzdevumi. Intervijas izveides un intervēšanas pamatprincipi. L 4
7. Intervijās iegūto datu apstrāde un analīze. S 2
8. Novērošana, tās mērķi un uzdevumi. Novērojuma veikšana. L 6
9. Novērošanā iegūto datu analīzes principi un interpretācija. S 4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Semestra laikā ir plānoti 3 praktiskie darbi un 3 semināri. Gala vērtējumu veido par praktiskajiem darbiem iegūtie vērtējumi (60%), par uzstāšanos semināros iegūtie vērtējumi (30%) un eksāmena (rakstveidā) vērtējums (10%).

Mācību pamatliteratūra

1. Kroplijs, A. & Račevska, M., (2004). Kvalitatīvās pētniecības metodes sociālajās zinātnēs. Rīga: RaKa. 50 eksemplāri LUB.
2. Ozoliņa Nucho, A. & Vidnere, M. (2003). Intervēšanas prasme. Rīga: RaKa. 33 eksemplāri LUB.
3. Vadum, A. & Rankin, N.O. (1998). Psychological research: methods for discovery and validation. Boston: McGraw-Hill. 1 eksemplārs LUB.

Papildliteratūra

Periodika un citi informācijas avoti

1. <http://www.surveysystem.com/sdesign.htm>

Kursa nosaukums	Kognitīvā psiholoģija II
Kursa kods	Psih3135
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	13.09.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Rašcevska

Priekšzināšanas

Psih2028, Kognitīvā psiholoģija I (e-kurss) [Psih B] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar daudzšķautņaino intelekta jēdzienu, vadošajām intelekta teorijām dažādu pētniecības pieeju ietvaros, attīstot izpratni par bioloģisko un vides/sociālo faktoru lomu intelekta attīstībā. Studenti tiks ievadīti zināšanās par cilvēku intelektuālo spēju grupu un individuālajām atšķirībām, intelekta saistību ar citiem nekognitīvajiem aspektiem. Kurss noslēgsies ar pārskatu par jaunākajiem 21. gadsimta intelekta pētījumiem.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūs izpratni par intelektu no dažādu teoriju viedokļiem, prasmi kompetenti spriest, novērtējot attiecīgo teoriju stiprās un vājās puses, un izvēlēties adekvātu pieeju noteiktu cilvēku grupu intelekta vai kognitīvo spēju izpētei, ievērot bioloģisko un vides/ sociālo faktoru lomu cilvēka kognitīvo spēju attīstībā. Kurss veido priekšzināšanas tiem profesionāliem kursiem, kuros tiek apgūtas kognitīvo spēju izpētes metodes, kā arī veido pamatu bakalaura darba izstrādei par daudzveidīgiem intelekta veidiem un kreativitāti.

Akadēmiskas kompetences - jaunāko intelekta teoriju pārzināšana, izpratne par vides un bioloģisko faktoru lomu intelekta attīstībā.

Profesionālās kompetences - prasme analizēt dažādus intelekta aspektus vai spējas cilvēka sekmīgās pielāgošanās dzīves un darba videi kontekstā.

Kursa plāns

1. Kas ir intelekts? Intelekta izpētes pieejas un metodes. Intelekta izpētes pirmsākumi. L2
2. Intelekta teoriju klasifikācija. Intelekta testi, to veidi. L2
3. Psihometrisko (faktoranalītisko) intelekta teoriju evolūcija. L4
4. Seminārs. Vides/sociālo un bioloģisko faktoru loma intelektuālo spēju attīstībā. Dažādu sociālo grupu intelektuālo spēju atšķirības. S2
5. Intelekta attīstība mūža garumā faktoranalītisko teoriju skatījumā. L2
6. Bioekoloģiskā intelekta attīstības teorija. Neo-Piažē intelekta attīstības teorijas. L2

7. Seminārs. Cilvēka intelektuālo spēju attīstība mūža garumā. S2
8. Kognitīvā pieeja intelekta izpētē. L2
9. Apraksošās jeb integratīvās intelekta teorijas. R. Sternberga triarhiskā/sekmīgā intelekta teorija, H. Gardnera piecu prātu teorija. L2
10. Seminārs. H.Gardnera multi intelekta teorija. S2
11. Sociālā un emocionālā intelekta teorijas. L2
12. Saistība starp personības kategorijām un intelektu. L2
13. Pussemestra kontroldarbs. Temati Nr. 1. – 12. L2
14. Intelekta pētījuma rezultātu praktisks pielietojums. L2
15. Seminārs. Divdesmit pirmā gadsimta jaunākie pētījumi par intelektu. S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

1. Semināru apmeklējums – obligāts (Uzdevumu izpilde 4 semināros nodrošina 20% no eksāmena gala atzīmes).
2. Pussemestra kontroldarbs - vērtējums veido 30% no gala atzīmes.
3. Eksāmens (mutiski, pamatojoties uz individuālas kursa tēmas iepriekšējo sagatavošanu, pamatojoties uz 2-3 jaunākajos zinātniskos rakstos iegūto informāciju, publicētus pēc 2000. gada) – vērtējums veido 50%.
Pie eksāmena tiek pieļauti tikai tie studenti, kas ir sekmīgi uzrakstījuši pussemestra kontroldarbu (vērtējums >4).
Tie, kas pussemestra kontroldarba dēļ netiek pieļauti pie eksāmena, vispirms eksāmena laikā atkārtoti kārto pussemestra kontroldarbu un tad atbild eksāmena individuālo jautājumu.

Mācību pamatliteratūra

1. Sternberg, R. J. (1999). Cognitive Psychology. 5th ed. Belmont: Wadsworth Cengage Publishing Company. 14. nodaļa Intelligence. PPFM bibliotēkā 27 eks.

Papildliteratūra

1. Carroll, J. B. (1993). Human cognitive abilities; A survey of factor analytic studies. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Goulmens D. (2001). Tava emocionālā inteliģence. Rīga:
3. Sternberg R.J. (Ed.) (2000). Handbook of Intelligence. Cambridge: Cambridge University Press
4. Sternberg R.J. (Ed.) (1999). Handbook of Creativity. Cambridge: Cambridge University Press
5. Raščevska M. (2005). Testu un aptauju konstruēšana. Rīga: RAKA
6. Stein, S. J., Book, H. E. (2006). The EQ edge: Emotional intelligence and your success. Mississauga: John Wiley & Sons.
7. Sternberg, R.J., & Grigorenko E.(Eds.) (1999). Intelligence, heredity, and environment. Cambridge: Cambridge University Press.303.-322.lpp.
8. Gardner, H. (2006). Five minds for the future. Boston: Harvard Business School Publishing.
9. Goleman, D. (2006). Social Intelligence: The New Science of Human Relationships. New York: Bantam Books.
10. Flanagan, D. P., & Harrison, P. L. (Eds.) (2005). Contemporary intellectual assessment: Theories, tests, and issues. New York: The Guilford Press.
11. Maltby, J., Day, L., & Macaskill, A (2007). Personality, Individual Differences and Intelligence. London: Pearson Education. . 2. daļa.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Intelligence
2. Journal of High Ability
3. Personality and Individual Differences
4. <http://search.epnet.com>, EBSCO PsycArticles datu bāze

Kursa nosaukums	Kursa darbs I
Kursa kods	PsihK001
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	80
Kursa apstiprinājuma datums	18.06.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Ivars Austers

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Aleksandrs Koļesovs

Priekšzināšanas

Psih2024, Attīstības psiholoģija*
 Psih2036, Sociālā psiholoģija [09.04.2013]
 Psih2072, Personības psiholoģija

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

PsihP053 [2PSIP419] Kursa darbs I

Kursa anotācija

Kursa darbs paredz veikt teorētisku pētījumu studenta izvēlētajā psiholoģijas nozarē. Darba ietvaros studenti attīsta savu prasmi veikt zinātniskās literatūras analīzi un zinātniskās rakstu valodas prasmes. Kursa darba izstrādes laikā studenti iedziļinās pētāmajā problēmā, izprot tēmas vēsturisko attīstību, kā arī salīdzina dažādu autoru pieejas un viedokļus par pētāmo jautājumu.

Rezultāti

Kursa darba izstrādes rezultātā studenti demonstrēs:

Akadēmiskās kompetences:

1. Padziļināta izpratne par izvēlēto jomu.
2. Esošo zināšanu analīzes iemaņas.
3. Iemaņas formulēt zinātnisko problēmu.

Profesionālās kompetences:

1. Iemaņas dažādu informācijas datu bāzu lietošanā.
2. Prasmi atlasīt un apkopot atbilstošu informāciju.
3. Akadēmiskās rakstības iemaņas.
4. Prasmes prezentēt paveiktā darba rezultātus.

Kursa plāns

1. Kursa darba temata izvēle.
2. Zinātniskās literatūras analīze. Darbs ar datu bāzēm un bibliotēku resursiem.
3. Kursa darba literatūras saraksta sastādīšana.
4. Kursa darba satura izstrāde.
5. Kursa darba uzrakstīšana.
6. Darba noformēšana.
7. Darba aizstāvēšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Izstrādāts un aizstāvēts kursa darbs. Kursa darbs I atzīme ir balstīta uz (a) darba vadītāja vērtējumu (b) studenta prezentācijas un atbilžu vērtējumu darba aizstāvēšanā. Galīgā atzīme tiek samazināta par 1 punktu, ja students pārkāpj noteikto darba iesniegšanas datumu.

Mācību pamatliteratūra

LU PPF Psiholoģijas nodaļa (2009). Metodiskie norādījumi kursa darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai. Psiholoģijas bakalaura un psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmā Rīga: Latvijas Universitāte.

Pieejams tiešsaistē http://www.ppf.lu.lv/v.3/studijas.php?id=studijas_inc7

Papildliteratūra

Shaughnessy, J., Zechmeister, E. (1990). Research methods in psychology. 4th ed. New York.: McGraw-Hill. 522. p.

American Psychological Association (2001). Publication manual of the American Psychological Association (5th ed.). Washington, DC: APA.

Zinsser, W. (2001). On writing well: The classic guide to writing nonfiction. New York, NY: Harper Collins.

Periodika un citi informācijas avoti

http://www.ppf.lu.lv/v.3/studijas.php?id=studijas_inc7

<http://www.psywww.com/resource/apacrib.htm>

Kursa nosaukums	<i>Psihologa ētika un profesionālā darbība</i>
Kursa kods	PsihP054
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	18.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Baiba Martinsone

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar dažādu nozaru psihologu profesionālo darbību reglamentējošiem dokumentiem, apgūt psihologu ētikas kodeksu principus un veikt salīdzinājumu starp Latvijas un citu valstu psihologu asociāciju ētikas kodeksiem. Pēc kursa apguves studenti spēj veikt psihologa profesionālās darbības ētiskuma izvērtējumu.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot kursu, studenti spēj veikt psihologa profesionālās darbības ētiskuma izvērtējumu. Studenti nostiprina prasmes analizēt un izdarīt vispārinājumu par dažādu ētikas kodeksu uzbūves pamatprincipiem, kā arī zin psihologa darba ētikas pamatprasības, lai sekmīgi veiktu prakses uzdevumus.

Kursa plāns

1. Psihologa profesionālo darbību regulējošie dokumenti (10 st. - 5 lekc., 5 sem.)
2. Psihologa profesionālās darbības morāles principi (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
3. Stresa avoti psihologa darbā (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
4. Psihologa personība (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
5. Psihologa profesionālā darbība dažādās vidēs (10 st. - 5 lekc., 5 sem.)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība un aktivitāte semināros. Latvijas psihologu asociāciju ētikas kodeksu uzbūves un satura analīze un salīdzinājums ar citu valstu psihologu asociāciju ētikas kodeksiem (grupas prezentācija) - 50%, Kontroldarbs - apskats par individuālu interviju ar praktizējošu psihologu par biežāk sastopamajām ētikas dilemmām - 40%, Mutisks eksāmens - 10%.

Mācību pamatliteratūra

Deigh, J. (1992). Ethics and personality: Essays in moral psychology. Chicago: The University of Chicago Press. (LUB 1 eks.)

Papildliteratūra

1. Welfel, E. (2002). *Etfics in Counselling and Psychotherapy: Standarts, research and emerging issues*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing company (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
2. Corey, G., Schneider Corey, M., Callanan, P. (2003). *Issues and Ethics in the Helping Professions*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing company (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
3. Bersoff, D. N. (2008). *Ethical conflicts in psychology*. Washington, DC : American Psychological Association. (LNB 1 eks.)

Profesionālo asociāciju interneta mājas lapās atrodami:

Latvijas Skolu psihologu asociācijas ētikas kodekss

Latvijas klīnisko psihologu asociācijas ētikas kodekss (<http://www.kpa.lv/kpa-dokumenti/65-tikas-kodekss>)

Latvijas Profesionālo psihologu asociācijas ētikas kodekss

European Federation of professional Psychologists Associations (EFPA) meta-Code of Ethics

APA Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct, 2002 un 2010. gada labojumi (<http://www.apa.org/ethics/code/index.aspx#>)

Canadian Code of Ethics for Psychologists 3rd edition, 2000

Periodika un citi informācijas avoti

Health Psychology: the Official Journal of the Division of Health Psychology of the American Psychological Association. Washington, D.C.: American Psychological Association, 2003 - 2004. (LUB - 12 eks.)

Kursa nosaukums	Neiropsiholoģija*
Kursa kods	Psih3061
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	18.04.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Sarmīte Voitkāne

Priekšzināšanas

Psih2090, Psihofizioloģija [14.09.2010]

Biol1006, Psihes bioloģiskie pamati II* [Psih B] [slēgts 03.09.2010]

BiolP038, Psihes bioloģiskie pamati I [PsihB P] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt pamatzināšanas neiropsiholoģijā par galvas smadzeņu saistību ar augstākajām psihiskajām funkcijām, cilvēka uzvedību, psihisko funkciju traucējumiem pie atsevišķu galvas smadzeņu zonu bojājumiem. Iegūtās paplašinās izpratni par galvas smadzeņu zonu saistību ar indivīda psihisko procesu attīstību.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti studenti: 1. Izprot galvas smadzeņu struktūru savstarpējo saistību psihisko procesu norisēs. 2. Kursā apgūtā terminoloģija noderīga zinātniskās literatūras lasīšanā par neiropsiholoģijas jautājumiem. 3. Apgūtās zināšanas palīdz labāk izprast attīstības problēmas izvērtējot indivīda dzīves vēsturi

Kursa plāns

1. Neiropsiholoģijas, kā psiholoģijas nozares attīstības posmi. Centrālā nervu sistēma, īss anatomijas pārskats. Izmeklēšanas metodes klīnikā. L - 2
2. Galvas smadzeņu attīstība, nobriešana. Psihisko funkciju lokalizācijas teorijas. L - 2 ; S- 2
3. Galvas smadzeņu pusložu funkcionālā asimetrija. L- 2; S- 2
4. Pakauša daivas un redzes uztvere un tās traucējumi pie lokāliem galvas smadzeņu bojājumiem L- 2
5. Deniņu daivas un dzirdes uztvere tās traucējumi pie lokāliem galvas smadzeņu bojājumiem. Atmiņas process. L- 2
6. Deniņu-paura-pakauša saskares (TPO) zona, tās funkcijas. Telpiskā uztvere. L- 2
7. Motorā un premotorā zona, kustību nodrošinājums. Postcentrālā zona un somatosensorā uztvere. L- 2
8. Prefrontālās daivas, psihisko procesu regulācija. Domāšana. L - 2; S- 2
9. Emocijas un limbiskās sistēmas loma to regulācija. Atmiņa. L- 2; S- 2
10. Runas procesa lokalizācija galvas smadzeņu garozā. Afāziju veidi. Afāziju diagnostika un rehabilitācija. L- 2

11. Augstāko psihisko funkciju rehabilitācijas pamatprincipi. L- 2
Neiropsiholoģiskās diagnostikas pamatprincipi L- 2
Stundas kopā 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prezentācijas 4 semināros- 30%, divu kontroldarbu sekmīga izpilde- 20%. Eksāmens testa veidā - 50%.
Noteicošā ir eksāmenā saņemtā atzīme.

Mācību pamatliteratūra

Хомская, Е. Д. (2003). Нейропсихология. Питер. Москва. Санкт-Петербург. 1 eks
Handbook of clinical neuropsychology. (2003). Ed by P. Halligan, L. Kischka, et al. Oxford University Press
1 eks
The Neuroscience of Social interaction: Decoding, imitating, and Influencing the Actions of Others. (2004).
Ed by C. D. Frith & D. M. Wolpert. Oxford University Press. 2 eks

Papildliteratūra

Апинис, Р. (1998). Cilvēks: anatomija, fizioloģija un patoloģijas pamati. Rīga: Zvaigzne ABC
D. Goulmens (2001). Tava emocionālā inteliģence. Jumava. (2., 11. nod).
Kolb, B., & Whishaw, I. Q., (1996). Fundamentals of Human Psychology. New York : W.H. Freeman and
Company.
Brain Assymetry. (1998). Ed by R.J. Davidson & K. Hughal. A Bradford Book.
Лурия, А. Р. (2000/ 2008) Высшие корковые функции человека и их нарушения при локальных
поражениях мозга.

Periodika un citi informācijas avoti

<http://www.ncbi.nlm.gov/PubMed/>
Rehabilitation Psychology, (2002). Vol. 47, No.3
European Psychologist, (2001). Vol. 6, No. 3

Kursa nosaukums	Pedagoģiskā psiholoģija
Kursa kods	Psih2127
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Pedagoģiskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	18
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	14
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	18.04.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Ilze Damberga

Priekšzināšanas

Psih1025, Attīstības psiholoģija [Psih B]
 Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]
 Psih2041, Ievads psiholoģijā II [Psih B]
 PsihP037, Personības psiholoģija [PsihB P]

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Psih2125 [2PSI2125] Pedagoģiskā psiholoģija

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir studentiem dot ieskatu par galvenajām mācīšanās teorijām, to pielietojumu praksē, iztīrīt būtiskāko mācīšanas metodiku psiholoģiskos aspektus, noskaidrot dažādus audzēkņu izziņas traucējumu veidus un to atšķirības, kā arī analizēt skolēnu un skolotāju individuālās atšķirības mācību procesa kontekstā, sociālās attiecības klasē, skolotāja un skolēna mijiedarbību.

Rezultāti

Kursa apguves laikā studenti apgūs un pratīs demonstrēt:

1. Zināšanas un izpratni par:

- galvenajām mācīšanās teorijām, to pielietojumu praksē;
- būtiskākajām mācīšanas metodikām un to psiholoģiskajiem aspektiem;
- dažādiem audzēkņu izziņas traucējumu veidiem un to atšķirībām;
- mācību motivāciju un dažādiem motivēšanas veidiem mācību procesa laikā;
- mācīšanās rezultātu novērtēšanas veidiem un pašnovērtēšanu;
- sociālo attiecību struktūru klasē, skolotāja un skolēna mijiedarbību;
- problēmām, kas rodas mācību procesa laikā - nesekmība, disciplīnas problēmas, skolēnu slikta uzvedība klasē, konflikti.

2. Prasmes analizēt, sintezēt un izvērtēt:

- analizēt radušās problēmas mācību procesa laikā un veikt atbilstošas izmaiņas, lai uzlabotu savu darbu;
- iespējamus cēloņus audzēkņu nesekmībai vai attiecību problēmām klases kontekstā;
- skolēnu un skolotāju individuālās atšķirības mācību procesa kontekstā;
- skolēnu sliktas uzvedības mērķus klasē un izvēlēties atbilstošus risinājumu variantus;
- analizēt sociālās attiecības klasē.

3. Prasmes zināšanas pielietot:

- izvēlēties audzēkņiem un stundas tēmai atbilstošāko mācīšanās metodiku – lekciju, skaidrojumus, diskusiju, kooperatīvo mācīšanos, darbu grupās;
- pielietot uzmanības pievēršanas paņēmienus un mnemonikas paņēmienus;
- veidot motivējošu un atbalstošu klases vidi;
- radoši organizēt mācību procesu.

4. Komunikācijas prasmes:

- sadarboties ar audzēkņu vecākiem;
- nepieciešamības gadījumā sadarboties ar citiem speciālistiem, piemēram, psihologu, sociālo darbinieku, sociālo pedagogu;
- būt tolerantam pret citādi domājošiem;
- demonstrēt sociālās prasmes un emocionālo inteliģenci.

5. Vispārējās prasmes:

- būt elastīgam un atvērtam jaunai informācijai;
- modificēt mācīšanās paņēmienus atbilstoši katra skolēna vajadzībām;
- uzņemties atbildību par savu rīcību;
- ievērot pedagoga ētikas normas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un semināru apmeklējums ir obligāts. Semestra laikā ir plānoti 7 semināri.

Kredītpunktu iegūšanai ir jāpiedalās visos semināros, sekmīgi jānovada 1 seminārs un sekmīgi jāuzraksta 2 kontroldarbi. Kopējo vērtējumu veido atzīme par semināra vadīšanu (20%), abu kontroldarbu atzīmes (50% - katrs kontroldarbs ir 25%) un rakstveida eksāmena atzīme (30%).

Mācību pamatliteratūra

1. Geidžs, N.L., Berliners, D.C.(1999). Pedagoģiskā psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC.

Bibliotēkas filiālēs atrodas 48 eksemplāri.

2. Fetsco, T. (2005). Educational psychology: an integrated approach to classroom decisions. Boston: Allyn and Bacon.

Bibliotēkas filiālē atrodas 1 eksemplārs.

3. Такман, Б.У. (2002). Педагогическая психология: от теории к практике. Москва : Прогресс.

Bibliotēkas filiālē atrodas 1 eksemplārs.

Papildliteratūra

1. Baltušīte R. (2006). Skolotāja loma mācīšanās motivācijā. Rīga: RaKa.

2. Balsons M. (1995). Kā izprast klases uzvedību. Rīga: Lielvārds.

3. Fišers R. (2005). Mācīsim bērniem mācīties. Rīga: RaKa.

4. Lapiņa L., Rudiņa V. (1997). Apgūsim demokrātiju - interaktīvās mācīšanās metodes. R.: Zvaigzne ABC.

5. Mācīsimies sadarboties / Grigules L., Silovas I. red.(1998). R.: Mācību grāmata.

6. Smita K., Strika L. (1998). Mācīšanās traucējumi no A līdz Z. Rīga: Raka.

7. Bellezza F.S. (2000). Mnemonic Devices. Encyclopedia of Psychology, Vol. 5. Wshington, DC, USA: American Psychological Association, London: Oxford University Press.

8. Benett B., Benett C.R., Stevalin. F. (1991). Cooperative Learning: Where Heart Meets Mind.. – Toronto.

9. Thomas J., Good J., Brophy I. (1987). Looking in Classrooms. New York.

10. Каптерев П. (1999). Детская и педагогическая психология. Москва- Воронеж: Речь.
11. Маркова А. (1990). Формирование мотивации учителя. Москва: Речь.
12. Реан А., Коломинский Я. (1999). Социальная педагогическая психология. С-Птб: Питер
13. Реан А. (1996). Психодиагностика личности в педагогическом процессе. С-Птб: Речь
14. Рыбакова М. (1991). Конфликт и взаимодействие в педагогическом процессе. Москва: Речь
15. Скороходова Н.Ю. (2002). Психология ведения урока. С-Птб: Питер
16. Степанов В. (1996). Психология трудных школьников. Москва: Речь.
17. Талызина Н. (1997). Педагогическая психология. Москва: Речь.
18. Хрестоматия по педагогической психологии. (1995). Москва: Речь

Periodika un citi informācijas avoti

1. Educational Psychology.
2. Journal of Educational Psychology.
3. Learning and Memory.

Kursa plāns

	Veids Stundas	
1. Ievads pedagoģiskajā psiholoģijā.	L	2
2. Biheiviorālās mācīšanās teorijas.	L	4
3. Sociālās iemācīšanās teorija.	L	2
4. Kognitīvā mācīšanās teorija.	L	2
5. Izziņas spējas. Audzēkņi ar izziņas spēju traucējumiem.	L	8
6. Lekcijas metode.	S	2
7. Diskusiju metode	S	2
8. Kooperatīvā mācīšanās	S	2
9. Mācību motivācija	S	2
10. Vērtēšanas psiholoģiskie aspekti	S	2
11. Sociālās attiecības klasē. Konflikti.	S	2
12. Skolēnu sliktas uzvedības mērķi klasē.	S	2

Kursa nosaukums	Personības izaugsmes treniņš
Kursa kods	PsihP043
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Personības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	32
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	07.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Anda Gaitniece-Putāne
Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Anda Upmane

Priekšzināšanas

Psih1031, Praktikumums sociālajā psiholoģijā I [Psih B]
Psih2024, Attīstības psiholoģija* [slēgts 03.09.2010]
Psih2072, Personības psiholoģija [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir virzīts uz to, lai studenti labāk izprastu savu personību, tās individuālās īpatnības, veidošanos un izaugsmes iespējas. Praktiskās nodarbības notiek slēgtās grupās un paredz aktīvu kursa dalībnieku iesaistīšanos grupas darbā.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studenti apguvuši

1. zināšanas un izpratni par:

- Paškonceptiju un to veidojošajiem faktoriem;
- Pašvērtējumu;
- Mērķu un vērtību ietekmi uz personības izaugsmi;
- Personības resursiem;
- Sapņiem kā personību raksturojošu fenomenu;
- Psihologa personības nozīmi viņa profesionālajā darbā.

2. Prasmes analizēt un izvērtēt:

- Savas "Es" koncepcijas aspektus;
- Savu pašvērtējumu un tā attīstības dinamiku;
- Savus dzīves mērķus un vērtības;
- Savas personības resursus;
- Savu sapņu iespējamo vēstījumu;
- Savas personības dažādo aspektu potenciālo ietekmi uz darbu ar klientu.

3. Prasmes zināšanas pielietot:

- Kontrolēt savas emociju izpausmes;

- Strādāt ar savu pašvērtējumu;
- Motivēt sevi aktīvai darbībai;
- Izvirzīt mērķus un organizēt to sasniegšanu.

4. Komunikācijas prasmes:

- Pašrefleksijas prasmes;
- Motivēt, atbalstīt un iedrošināt citus cilvēkus.

5. Ievirze tālākmācīšanās prasmēm:

- virzīt savu pašpilnveidošanās procesu.

6. Citas vispārējās prasmes:

- spēja pielāgoties jaunām situācijām un būt atvērtam pārmaiņām;
- uzņemties atbildību par savām izvēlēm un rīcību.

Kursa plāns

1. “Es” koncepcija. S 4
2. Pašvērtējums. S4
3. Dzīves mērķi un vērtības. S4
4. Personības resursi. S4
5. Personiskās attiecības un to ietekme uz personību. S4
6. Sapņi un to psiholoģiskā nozīme. S6
7. Personīgais un profesionālais aspekts psihologa darbā. S2
8. Noslēguma seminārs par studentu pašanalīzi un pašizaugsmi. S4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Obligāts 70% nodarbību apmeklējums un uzdevumu izpilde semināru nodarbībās (70%);
Eksāmens - eseja par personības izaugsmi (30%).

Mācību pamatliteratūra

1. Frager, R. (1998) Personality and personal growth. New York : Longman, 1998.(LUB 1 eks.)// Р. Фрейджер, Д. Фейдимен Личность. Теории, упражнения, эксперименты , Санкт-Петербург : Прайм-ЕВРОЗНАК, 2006.(LUB 1 eks)
2. Ashcraft, D.(2000) Personality theories workbook .Fort Worth ... [et al] : Harcourt College Publishers.
3. Ялом, И(2002) Психотерапевтические истории / ; [пер. с англ. М. Будыниной ... [и др.] Москва : Эксмо, 2002. (LUB 1 eks)
4. Kardināle, M(1995) Es piedzimu no jauna, Rīga : Daugava, (LUB 10 eks.)

Papildliteratūra

1. Bahs, R. (2010). Kaija vārdā Džonatans Livingstons. Rīga: Zvaigzne ABC, LUB- 1eks. (arī 2004.g. LUB- 2 eks.)
2. Millere, A. (2000). Apdāvinātā bērna drāma. Rīga: Atēna. LUB- 1eks.
3. Žalenks, E. (2000). Laimes terapija. Rīga:Priedaines. Lub -1eks., (arī 1995.g., LUB- 1eks.)

Kursa nosaukums	<i>Psihodiagnostika I</i>
Kursa kods	PsihP062
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	05.07.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Ivars Austers

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Ilze Damberga

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Inga Skreitule-Pikše

Priekšzināšanas

Psih2024, Attīstības psiholoģija* [slēgts 03.09.2010]

Psih2072, Personības psiholoģija [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir dot iespēju studentiem apgūt zināšanas par dažādām psiholoģiskās izpētes metodēm, kā arī palīdzēt studentam attīstīt prasmes šīs metodes pielietot psiholoģiskās novērtēšanas procesa gaitā, analizēt un interpretēt ievāktu informāciju un sagatavot izpētes rezultātu aprakstu. Kursa gaitā tiek pievērsta vērība dažādo metožu pielietojamībai saistībā ar indivīda vecuma un izpētes mērķi, kā arī tiek pārrunāti ētikas principi saistībā ar psiholoģiskās izpētes procesu.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot kursu studenti spēs parādīt šādas akadēmiskas kompetences: 1.) izpratni par psiholoģiskās izpētes nozīmīgumu, lai atpazītu indivīda resursus un problēmu sfēras; 2.) izpratni par specifiskās psiholoģiskās izpētes metodes piemērotību saistībā ar pētāmā indivīda vecumu un izpētes mērķi.

Sekmīgi apgūstot kursu studenti spēs parādīt šādas prasmes: 1.) spēs veikt sākotnējo interviju, lai iegūtu vispārēju informāciju par indivīda ģimeni, pašreizējo dzīves situāciju un par līdzšinējām veismēm un grūtībām; 2.) spēs veikt novērošanu izpētes laikā; 3.) spēs izmantot dažādas izpētes metodes; 4.) spēs analizēt un interpretēt iegūto informāciju; 5.) spēs apkopot informāciju sagatavot izpētes rezultātu aprakstā.

Kursa plāns

1. Psiholoģiskās izpētes nozīmīgums. Ētikas principi. L2
2. Psiholoģiskās izpētes metožu daudzveidīgums. L2
3. Sākotnējās informācijas ievākšana. Novērojumi izpētes laikā. L2

4. Uzmanības, atmiņas un domāšanas izpētes metodikas teorētiskie principi un to praktiskā lietošana. Analīze, interpretācija, apraksts. L6/ S8

5. Personības un socioemocionālo raksturojuma izpētes metodikas teorētiskie principi un to praktiskā lietošana: standartizētas aptaujas. Analīze, interpretācija, apraksts. L6/ S8

6. Personības un socioemocionālo raksturojuma izpētes metodikas teorētiskie principi un to praktiskā lietošana: projektīvās metodes. Analīze, interpretācija, apraksts. L6/ S8

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru nodarbībās, diskusijās par atsevišķu gadījumu analīzi 20%. Trīs kontroldarbi 60%. Rakstisks eksāmens 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Sattler, J. M. (2008) Assessment of children: Cognitive Foundations (5th edition). La Mesa, CA: Jerome Sattler.

2. Sattler, J. M. & Hoge, R.D. (2006) Assessment of children: Behavioral, social and clinical foundations (5th edition). La Mesa, CA: Jerome Sattler.

3. Sebre, S., Pirsko, L. (2008) . Bērnu zīmējumi, stāstījumi un emociju pašnovērtējumi saistībā ar bērnu un vecāku attiecībām. LU raksti Psiholoģija, lpp 51 – 66.

4. Hersen, M. (2004). Psychological assessment in clinical practice. New York: Brunner-Routledge.

Papildliteratūra

Sebre S. (1999.) Psiholoģijas teorijas par jaunību kā dzīves posmu. Rīga: LU Filozofijas un Socioloģijas institūts.

Vengens A., Cukermane G. (1994). Jaunākā skolas vecuma bērnu individuālā apsekošanas shēma. Rīga.

Taigo, V., & Zaharov, V. (1982). Psihologicheskoe testirovanie. Moskva: Piter.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Personality Assessment

European Journal of Psychological Assessment

Piezīmes

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģiskā konsultēšana I</i>
Kursa kods	PsihP005
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Personības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	21.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Anda Upmane

Priekšzināšanas

Psih1031, Praktikumus sociālajā psiholoģijā I [Psih B]

Psih2035, Prakse I [Psih B]**

Psih2072, Personības psiholoģija

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Psih1032 [2PSI1669] Ievads

psiholoģiskajā konsultēšanā

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir nodrošināt zināšanas par psiholoģiskās konsultēšanas priekšnosacījumiem, norises gaitu, konsultatīvo atbildību un nepieciešamām iemaņām darbam ar klientu, un iepazīstināt ar psihoterapijas mērķiem un uzdevumiem, šī procesa specifiku, kā arī pielietošanas veidiem un iespējām. Kursa ietvaros tiek aplūkoti vairāki mūsdienu psihoterapijas virzieni, akcentējot to būtību un savstarpējo atšķirību. Tiek salīdzinātas izmantotās metodes un iedarbības veidi. Tiek aplūkota konkrēto psihoterapijas pieeju atbilstība konkrētiem terapijas gadījumiem, kā arī šo pieeju ierobežojumi, priekšrocības un trūkumi.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti zinās psiholoģiskās konsultēšanas un psihoterapijas darbības pamatprincipus, spēs izvērtēt dažādu psihoterapeitisko pieeju atšķirības un iespējas, kā arī būs apguvuši un spēs pielietot praksē psiholoģiskās konsultēšanas vienkāršākās pamatiemaņas.

Kursa plāns

- 1.Psiholoģiskās konsultēšanas un psihoterapijas priekšmets. L 2
- 2.Psiholoģiskās konsultēšanas un psihoterapijas process L 2
- 3.Psihoterapijas organizatoriskās formas. L 2
- 4.Klasiskās psihoanalīzes un psihodinamiskās psihoterapijas process. L 4
- 5.Humānistiskās, uz klientu orientētās konsultēšanas process. L 2
- 6.Biheviorālās un kognitīvās psihoterapijas process. L 4

7. Psihoterapeitisko virzienu un pieeju daudzveidība. S 4
8. Psiholoģiskās konsultēšanas prasmju hierarhija. L 4
9. Psiholoģiskās konsultēšanas procesa etapi. L 2
10. Pamatprasmes psiholoģiskajā konsultēšanā. S 4
11. Psiholoģiskās konsultēšanas specifika darbā ar dažādām klientu grupām. L 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Obligāts ir vismaz 50% seminārnodarbību apmeklējums.

Studiju kursa gala atzīmi veido sagatavota un novadīta prezentācija seminārnodarbībā par kādu psihoterapijas veidu/ virzienu - 20%, praktisko uzdevumu izpilde semināros par konsultēšanas pamatiemaņām - 30 %, rakstisks eksāmens - 50%

Mācību pamatliteratūra

Lindon, J(2008) Mastering counselling skills. Hampshire ;New York : Palgrave Macmillan

Gladding, S. (2002.) Psihologisches konsultirovanie. S-Pb.: Piter.(LUB 1 eks)

Papildliteratūra

Berman, Pearl S. (2005) Interviewing and diagnostic exercises for clinical and counseling skills building.

London : Lawrence Erlbaum Associates.(LUB 1 eks)

Parsons, R.D.(2009).Translating theory to practice : thinking and acting like an expert counselor. Boston :

Allyn & Bacon.(LUB 1 eks)

Day, Susan, (2008)Theory and design in counseling and psychotherapy. Boston : Lahaska Press, Houghton

Mifflin Co.(LUB 1 eks)

Kottler, D., Braun, R. (2001). Psihoterapevticheskoe konsultirovanie. SPb.: Piter. (Krievu val.)

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Counselling and Psychotherapy

Piezīmes

Kursa nosaukums	Grupu vadīšanas metodes
Kursa kods	Psih1058
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	8
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	56
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	08.06.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Pedagoģijas doktors, doc. Maija Biseniece

Kursa anotācija

Kursa mērķis - radīt izpratni par grupas attīstības procesiem un to vadīšanu. Apgūt grupas vadīšanas metodes. Vingrināt prasmes mērķtiecīgi izvēlēties spēju metodes, diskusijas, vizualizācijas, tās vadīt un analizēt. Apgūstamās prasmes - spēja izprast un analizēt savas izjūtas un sajūtas, izteikt tās vārdos; sniegt atgriezenisko saikni grupas dalībniekiem un vadītājiem; mērķtiecīgi veidot grupu nodarbības programmu. vadīt vingrinājumus, dot instrukciju, pārredzēt procesu, vadīt analīzi.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūst izpratni par grupu vadīšanas pamatprincipiem. Studenti prot izveidot grupas darba programmu ar noteiktu mērķi, izvēlēties metodes, vadīt un analizēt vingrinājumus un spēles. Sekmīga kursa apguve dod iespēju izprast grupas procesus un sniegt atgriezenisko saiti.

Kursa plāns

1. Dažādu grupu veidi, mērķi, grupas attīstība un dinamika. Metodes grupu darbā. Vadītāja personība. L 4
2. Grupas atmosfēras izveidošana - iepazīšanās spēles.Lielās grupu spēles, to veidi. S4
3. Empātijas un sadarbības attīstība grupā. S4
4. Uzmanības, uztveres, atmiņas, darbības refleksijas attīstība grupā. S4
5. Kreativitātes attīstīšana, jaunrades process grupā. S 4
6. Jaunrade un terapeitiskais process grupā caur stāstiem un pasakām. S 4
7. Neverbālās un refleksijas spēles. S4
8. Lomu spēles, to vadīšana, analīze komunikācijas prasmju apgūšanai. L2/ S 6
9. Diskusijas – strukturētas un nestrukturētas. Tēmas formulēšana, diskusijas vadīšana. Akvārijs. S 8
10. Vizualizācija. Vizualizācijas vadīšana un analīze. L2/ S 10
11. Mākslas terapijas metožu izmantošana grupā. S 4
12. Atgriezeniskā saite grupā: grupas dalībniekiem un grupas procesam kopumā. S 4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums;

aktīva piedalīšanās visās semināra nodarbībās, kuras vada grupas biedri un sniegta atgriezeniskā saite – 50%

kursa pārbaudījums – eksāmens (50%) - izveidota grupas darba programma ar noteiktu izvēlētu mērķi.

Pārbaudījums (rakstveida un uzstāšanās) – sagatavoti izdales materiāli un programma realizēta grupā, vadīta vizualizācija atbilstoši kursa programmai

Mācību pamatliteratūra

1. Antiņa I., Mežale S., Spēles radošiem pedagogiem., RaKa, 2008 4 eks.
2. Rudestam, K. (1993). Grupovaja psihoterapija. Moskva. 7 eks.
3. Yalom, I.D.(2000) Теория и практика групповой психотерапии / Ирвин Ялом ; [пер. с англ. С. Жужунава, М. Миронова].5-е международное изд., Санкт-Петербург : Питер

Papildliteratūra

1. Fopel, K. (2003) Spločonnostj i tolerantnostj v gruppe. Moskva
2. Fopel, K. (2003) Sozdaņije komandi. Moskva
3. Fopel, K. (2004) Psihologičeskije gruppi. Pabočije materiāli dlja veduščevo. Moskva
4. Zinkevič-Evstignejeva T.D., Grabenko T.M.(2003)Praktikum po kreativnoj terapiji.
5. Jalom I. (2000) Teorija i praktika gruppovoj psihoterapiji. SPb.
6. Smildziņa, L. (2009) Vingrinājumi un spēles darbam teātra studijā.
7. A Handbook of structured experience for human relation training . NY, 2001. Psihol. nod bibl.
8. Fopel, K. (2003) Tehnologija vedeņija treninga.Moskva Psihol. nod bibl.

Periodika un citi informācijas avoti

1. www.metodes.lv
2. www.salto-youth.net tools for trainers
3. www.eycb.coe.int (compass)
4. www.wikipedia.com.
5. Journal of Personality and Social Psychology
- 6 Journal of counselling and Psychotherapy

Kursa nosaukums	Kursa darbs II
Kursa kods	PsihK002
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	80
Kursa apstiprinājuma datums	18.04.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Anda Upmane

Priekšzināšanas

PsihK001, Kursa darbs I [10.01.2013]

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Psih3224 [2PSI2682] Kursa darbs II

Kursa anotācija

Kursa darbs paredz veikt praktisku pētījumu studenta izvēlētajā tematā, kur literatūras analīze ir veikta jau kursa darbā I. Studenti darba ietvaros pierāda savu prasmi izvēlēties adekvātas empīrisko pētījumu metodes un grupas, korekti ievākt empīriskos datus, kā arī tos statistiski apstrādāt, analizēt, interpretēt un izdarīt secinājumus. Kursa darbs ir paredzēts kā pilotāžas pētījums un iestrāde bakalaura darbam.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences:

1. Padziļināta izpratne par izvēlēto jomu.
2. Iemaņas zinātnisko problēmu formulēšanā.

Profesionālās kompetences:

1. Prasmes izvēlēties pētījuma problēmai atbilstošas psiholoģiskās pētniecības metodes.
2. Pētījuma organizēšanas un datu vākšanas iemaņas.
2. Datu statistiskās apstrādes iemaņas.
3. Prasme prezentēt pētījuma rezultātus.

Kursa plāns

1. Pētījuma pieteikuma izstrāde.
2. Pētījuma metožu izvēle un grupu izveide.
3. Praktiskā pētījuma veikšana.
4. Iegūto datu statistiskā apstrāde, rezultātu analīze un interpretācija.
5. Kursa darba uzrakstīšana un noformēšana.
6. Kursa darba aizstāvēšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Izstrādāts un aizstāvēts kursa darbs. Kursa darba gala atzīmi veido kursa darba vērtējums, aizstāvēšanas vērtējums, kā arī savlaicīga darba izstrāde vairākos etapos, kas ietver vismaz 4 konsultācijas ar darba

vadītāju. Par termiņu neievērošanu katrā etapā gala atzīme tiek samazināta par vienu balli, šie etapi ir : tēmas pieteikuma iesniegšana, kursa darba priekšizstāvēšana, kursa darba iesniegšana.

Mācību pamatliteratūra

Metodiski norādījumi kursa darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai(2009) LU PPF Psiholoģijas nodaļa.
Pieejams http://www.ppf.lu.lv/v.3/eduinf/files/2009/noradijumi_kursa_darbiem.pdf

Raščevska M., Kristapsone S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības solī.

Papildliteratūra

Raščevska, M. (2005) Psiholoģisko testu un aptauju konstruēšana un adaptācija, Rīga: RaKa

Elmes D.G. (1996). Research methods in psychology. New York: Brooks-Cole

Periodika un citi informācijas avoti

Latvijas Universitātes raksti

Baltic Journal of Psychology

Kursa nosaukums	Organizāciju psiholoģija
Kursa kods	PsihP057
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe

Priekšzināšanas

Psih2036, Sociālā psiholoģija [slēgts 03.09.2010]

Psih2072, Personības psiholoģija [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt pamatzināšanas un praktiskās iemaņas organizāciju psiholoģijā. Kursa uzdevumi:

- 1) iepazīt galvenās teorētiskās pieejas mūsdienu organizāciju psiholoģijā;
- 2) iepazīt galvenos pētījumu virzienus organizāciju psiholoģijā un psiholoģiskās izpētes metodes organizācijās;
- 3) padziļināt priekšstatus par ar organizācijām saistītajiem personības un sociālās psiholoģijas jautājumiem;
- 4) iepazīt mūsdienu priekšstatus par darba motivāciju, līderību, komunikāciju un grupām organizācijās, organizācijas kultūru.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem izveidojas priekšstats par mūsdienu organizāciju psiholoģiju un tās uzdevumiem.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Izveidots priekšstats par mūsdienu organizāciju psiholoģiju un tās uzdevumiem;
2. Zināšanas par psiholoģiskās izpētes metodēm organizācijās
3. Tiek iegūtas teorētiskas zināšanas par darba motivāciju, līderību, komunikāciju un grupām organizācijās, organizācijas kultūru.

Profesionālās kompetences:

1. Studenti spēj izmantot mūsdienu organizāciju psiholoģijas atziņas, kategorijas savos pētījumos.
2. Studentiem ir iemaņas amatu aprakstu veidošanā, personāla atlasē, darba motivācijas un apmierinātības ar darbu analizē, vadītāju un darbinieku novērtēšanā, organizācijas kultūras diagnostikā.
3. Studenti pazīst, prot izvēlēties un lietot mūsdienīgas psiholoģiskās izpētes metodes organizācijās.

Kursa plāns

1. Organizāciju psiholoģija un tās uzdevumi. L4
2. Personāla atlase. L2 S2
3. Darba motivācija. L4
4. Apmierinātība ar darbu un lojalitāte. L2 S2
5. Darba izpildes novērtēšana. L2
6. Vadītājs un līderis. L4
7. Līderības teorijas. L4 S2
8. Grupas un komandas. L2 S2
9. Lēmumu pieņemšana grupā. L2 S2
10. Komunikācija organizācijās. S 2
11. Konflikti organizācijās. S 2
12. Organizācijas kultūra. L2
13. Organizācijas kultūru klasifikācija. L2 S2
14. Organizāciju psiholoģijas perspektīvas L2

Kopā 48

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Vismaz sešu semināru apmeklējums ir obligāts. Kredītpunktu iegūšanai ir aktīvi jāpiedalās semināros un jāizpilda visi semināru uzdevumi. Studiju kursa gala atzīmi veido semināra uzdevumu veikšanas vērtējums (50%) un eksāmena (rakstveidā) rezultāts (50%).

Mācību pamatliteratūra

1. Reņģe V. (2007). Mūsdienu organizāciju psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC. - 42 eks.
2. Reņģe V. (1999). Organizāciju psiholoģija. Rīga: Kamene. - 48 eks.
3. Haslam, S. A. (2004). Psychology in organizations. The social identity approach. New York: Sage. - 2 eks.

Papildliteratūra

1. Chmiel, N. (Ed.) (2000). Work and Organizational Psychology. Oxford: Blackwell.
2. Muchinsky, P. M. (2003). Psychology Applied to Work. New York: Thomson (krievu val.: Muchinskij P. Psihologija. Karjera. Profesija. Moskva: Piter.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Applied Psychology: An International Review
2. Journal of Occupational and Organizational Psychology
3. <http://www.socialpsychology.org/io.htm#organizational>
4. <http://knol.google.com/k/industrial-and-organizational-psychology#>

Kursa nosaukums	<i>Psihodiagnostika II</i>
Kursa kods	PsihP014
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	21.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Evija Strika

Priekšzināšanas

Psih2018, Psihometrika
 Psih3017, Patopsiholoģija [14.09.2010]
 PsihP004, Psihodiagnostika I

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir turpināt attīstīt studentu psiholoģiskās izpētes veikšanas iemaņas un prasmes. Šī kursa ietvaros studentiem tiks sniegtas zināšanas par MMPI-2 testa izmantošanu, kvantitatīvās un kvalitatīvās analīzes principiem, rezultātu apstrādes un interpretācijas principiem. Studenti tiks iepazīstināti ar MMPI-2 testa 3 ticamības un 10 pamatskalām. Kursa laikā students praktiski veiks psiholoģisko izpēti un rezultātu analīzi, izmantojot MMPI-2 testu. Izmantojot iegūtos rezultātus students izstrādās studiju darbu.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studentiem ir zināšanas par MMPI-2 testa testa izmantošanas nosacījumiem, testa rezultātu apstrādi un analīzi. Students spēj lietot šo testu, veicot psiholoģisko izpēti. Studenti iegūst praktiskas iemaņas interpretēt dažādu grupu klientu personības profilus, spēj iegūtos rezultātus izmantot strādājot psiholoģiskajā praksē. Students būs ieguvis prasmes veikt un izstrādāt studiju darbu.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Testa rezultātu analīze un interpretācija semināra nodarbībās - 10%

Studiju darba izstrāde - 40%

Rakstisks eksāmens - 50%

Mācību pamatliteratūra

1. Graham J.R. (2006). MMPI-2 assessing personality and psychopathology. NY:Oxford University Press, 554p.
2. Butcher, J.N. (2005). A beginners guide to the MMPI-2. Washigton, DC:APA, 2005

Papildliteratūra

1. Graham, J.R. (1993). MMPI-2 Assesing Personality and Psychopatalogy. Oxford: Oxford University

Press.

2. MMPI-2: a practitioners guide (2006). ed. by J.N. Butcher. Washington:APA, 632p.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Clinical Psychology
2. Personality Assessment

Kursa plāns

	Veids	Stundas
1.MMPI-2 testa izveide.	L	2
2.MMPI-2 izmantošanas iespējas.	L	2
3.MMPI-2 iegūto rezultātu apstrāde	L	2
4.Vispārēji principi MMPI-2 iegūto rezultātu analīzē	L	2
5. MMPI-2 testa ticamības skalu interpretācija	L	4
6. MMPI-2 testa 10 pamatskalu interpretācija	L	6
7. MMPI-2 testa skalu kombinācijas	L	6
8.MMPI-2 testa raksturīgākie rezultāti dažādās cilvēku grupās	L	4
9.MMPI-2 testa rezultātu apraksta veidošana un atgriezeniskās saiknes sniegšana klientam	L	4
10.MMPI-2 testa profilu analīze	S	16

Kursa nosaukums	Psihosomatika
Kursa kods	Psih3042
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	20
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	12
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Anda Upmane
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Reinis Upenieks

Priekšzināšanas

Psih3014, Klīniskā psiholoģija I

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt studentiem zināšanas par psihosomatiskās pieejas klientam/ pacientam būtību, iepazīstināt studentus ar psihosomatiskajiem traucējumiem un slimībām, ar šo traucējumu psiholoģiskajiem komponentiem un to psiholoģiskās korekcijas iespējām; veicināt studentu prasmi orientēties svarīgākajos medicīniskajos terminos.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem nostiprinās priekšstats par psiholoģisko faktoru nozīmi fiziskā ķermeņa funkcionēšanā, somatisku saslimšanu ģenēzē.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu, studenti spēs parādīt akadēmiskās kompetences: 1) nostiprinātu priekšstatu par somatiskās veselības psiholoģiskajiem komponentiem; 2) zināšanas par psihosomatisko teoriju vēsturisko attīstību; 3) izpratni par ķermeņa orgānu sistēmu psihosomatiskajiem traucējumiem.

Profesionālās kompetences: 1) prasmi analizēt klienta / pacienta stāstījumu, ņemot vērā psihosomatisko saikni; 2) iemaņas pamanīt psihosomatiskus simptomus; 3) spēju klientam / pacientam saprotami argumentēt psihohigiēnas nozīmi fiziskās veselības uzturēšanā.

Kursa plāns

- 1.Psihosomatikas jēdziens. L 2
- 2.Psihosomatisko teoriju vēsturiska attīstība. L 2
3. Afektīvie un neirotiskie traucējumi. L 2
- 4.Psihosomatiski traucējumi dažādās orgānu sistēmās. L 12 + S 10
5. Somatogēnas psihiskas reakcijas. L 2 + S 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Sekmīgi uzrakstīts kontroldarbs kursa laikā (25%)

Sekmīga piedalīšanās semināros (25%)

Rakstisks kursa nobeiguma eksāmens (50%)

Mācību pamatliteratūra

Brannon, L., Feist, J. (2000). Health Psychology. Australia: Wadsworth.

Papildliteratūra

1. Baum, A., Newman, S. (1997). Cambridge Handbook of Psychology, Health and Medicine. Oxford: Oxford University Press.
2. Caplan, M., Sadock, B. (1994). Modern Synopsis of Comprehensive Textbook Psychiatry. London.
3. Carr, A. (1999.) Child and Adolescent Clinical Psychology. London: Routledge
4. Antropov, J., Ševčenko, J. (1999). Psihosomatičeskije rasstroistva i patologičeskije privičnije deistvija u detei i podrostkov. Moskva: IIP
5. Broitigam, V., Kristian, P. (1999). Psihosomatičeskaja medicīna. Moskva: TEOTAR medicīna
6. Kisker, K. Fraiberger, G. (1999). Psihiatrija. Psihosomatika. Psihoterapija. Moskva: Aleuta
7. Seļčenok, K. (1999). Psihosomatika. Minsk: Harvest.
8. Luban – Plozza, B., Poldinger, W. (1996). Psychosomatic Disorders in General Practice. Berlin: Springer – Verlag.
9. Kulakov, S.A. (2003). Osnovi psihosomatiski. SP: Reč.
10. Mendeļejevič, V. (2002). Kļīničeskaja i medicinskaja psiholoģija. Moskva: MEDpress-inform.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Clinical Psychology. Society of Clinical Psychology, Division of American Psychological Association. Oxford University Press.
2. Clinical Psychology and psychotherapy: an international journal of theory and practice.
3. Psychosomatic Medicine: Journal of the American Psychosomatic Society.

Kursa nosaukums	Ievads psihiatrijā
Kursa kods	MediP187
Zinātnes nozare	Medicīna
Zinātnes apakšnozare	Psihiatrija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	31
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	1
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	23.05.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Medicīnas fakultāte
Kursa atbildīgais mācībspēks	Iveta Pļaviņa
Nozares atbildīgais	Ingrīda Rumba-Rozenfelde

Kursa izstrādātājs(-i)

Hd. Medicīnas habil. doktors, pasn. Mintauts Caune

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Medi3001 [2MED3001] Ievads psihiatrijā

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar biežāk sastopamajām psihiskajām saslimšanām.. Kursa gaitā studenti tiek iepazīstināti ar psihisko slimību simptomiem, sindromiem pēc SSK-10 kritērijiem, pacienti izmeklēšanas un ārstēšanas iespējām, ētiskiem un juridiskiem jautājumiem psihiatrijā, psihiatriskās aprūpes sistēmu Latvijā. Studenti tiek iepazīstināti ar psihisko slimību īpatnībām un to norises raksturojumu bērnu vecumā un veciem cilvēkiem.

Rezultāti

1. Zināšanas un izpratne par:

- psihiatrijas terminiem
- galvenām psihiskām saslimšanām, traucējumiem
- galvenām ārstēšanas metodēm psihiatrijā
- psihiatriskās palīdzības sistēmu Latvijā
- ētiskiem un juridiskiem aspektiem psihiatrijā.

2.. Prasmes izvērtēt un analizēt:

- simptomus pie psihiskiem traucējumiem un saistīt tos ar iespējamu psihisku saslimšanu vai psiholoģisku problēmu esamību
- simptomu atšķirību dažādos vecuma periodos (bērns, pieaugušais, vecs cilvēks) .

3. Prasmes zināšanas pielietot:

- saskatot cēloņus un likumsakarības psihisku traucējumu novērtēšanā
- veidojot atbalstošu, situācijai piemērotus apstākļus (drošība, mierīga atmosfēra, konfidencialitāte)
- izvēloties nepieciešamo taktiku un veidu nosūtot pacientu pie ārsta, cita speciālista.

4. Komunikācijas prasmes:

- sarunas tempa un manieres pieskaņošana pacientam
- iedrošinājuma, uzmundrinājuma sniegšana

- atvērtu jautājumu veidošana, jautājumu atkārtošana
- taktiska izjautāšana par halucinācijām, murgiem, pašnāvības domām
- sadarbības veidošana ar psihiatriem, sociāliem darbiniekiem u.c.

5. Vispārīgās prasmes

- būt pacietīgam, atbalstošam
- uzņemties atbildību par savu rīcību
- ievērot ētikas un konfidencialitātes principus.

Kursa plāns

1. Psihiatrijas vēsture (L2)
2. Psihisko slimību etioloģija un profilakse, tās nozīme (L2)
3. Galveno simptomu un sindromu grupas pēc SSK- 10 (L7)
4. Šizofrēnija. Produktīvā un deficitārā simptomātika. (L5)
5. Bipolāri afektīvi traucējumi (L2)
6. Personības traucējumi (L3)
7. Organiski psihiskie traucējumi. (L3)
8. Bērnu psihiskie traucējumi. (L3,S1)
9. Psihofarmakoloģija (L2)
10. Cilvēktiesību un ētikas jautājumi darbā ar psihiatrijas klientiem (L2)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

1. Aktīva līdzdalība nodarbībās 10%
2. Praktiskā darba izstrāde (referāts par kādu no psihiskajām saslimšanām) - 60%
3. Rakstisks eksāmens (tests) - 30%

Mācību pamatliteratūra

1. Eglītis, I., Andrēziņa, R., Jaksons, V.... [u.c.]. Psihiatrija ārstiem nepsihietriem. Rīga: Zvaigzne, 1985.
2. Eglītis I. (1989). Psihiatrija. Rīga: Zvaigzne ABC.
3. Vetterberger L. (1993). Psihiatrija Zviedrijā. Rīga:Zvaigzne ABC.
4. Kulbergs J. (2001). Dinamiskā psihiatrija. Rīga: Zvaigzne ABC.
5. Utināns, A. Cilvēka psihe: tās darbība, funkcionēšanas traucējumi un ārstēšanas iespējas. Rīga : Nacionālais apgāds, 2005.

Papildliteratūra

1. Barker, P. Basic Child psychiatry. 7th ed. UK: Blackwell Science, 2004.
2. Caplan, G., Sadock, B. Comprehensive Textbook of Psychiatry. Baltimore, MD: Williams & Wilkins, 1995.
3. 3. Jacoby, R (ED) Oxford Textbook on Old Age Psychiatry. Oxford, 2008

Periodika un citi informācijas avoti

1. www.psihatrija.lv;
2. www.psychiatryedu.com
3. PubMedCentral(<http://www.pubmedcentral.nih.go>)
4. medlineplus.gov (<http://medlineplus.gov>)

Kursa nosaukums	Kursa darbs III
Kursa kods	PsihK003
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	80
Kursa apstiprinājuma datums	18.04.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Luisa programma,

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Aleksandrs Koļesovs
 Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Anda Upmane

Priekšzināšanas

PsihK001, Kursa darbs I [10.01.2013]
 PsihK002, Kursa darbs II

Kursa anotācija

Kursa darbs paredz veikt teorētisku pētījumu studenta izvēlētajā tematā, balstoties uz aktuālākajām psiholoģijas zinātnes atziņām un jaunāko pētījumu rezultātiem. Studenti darba ietvaros pierāda savu prasmi strādāt ar pētījumu datu bāzēm un apkopot svarīgākās pētījumu atziņas, kā arī pilnveido literatūras analīzes un zinātniskās rakstības prasmes.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Meklēt un apkopot aktuālāko zinātnisko informāciju,
2. Strādāt ar datu bāzēm un bibliogrāfijām, izvērtēt informācijas avotu ticamību;
3. Respektēt autortiesības.

Profesionālās kompetences:

1. Zinātniskā teksta analīzes prasmes.
2. Psiholoģisko pētījumu pārskatu un kopsavilkumu veidošanas prasmes.
3. Prasme prezentēt pētījumu rezultātu atziņas.

Kursa plāns

1. Kursa darba temata izvēle.
2. Darbs ar datu bāzēm un bibliotēku resursiem.
3. Zinātniskās literatūras analīze.
3. Kursa darba literatūras saraksta sastādīšana.
4. Kursa darba satura izstrāde.

5. Kurša darba uzrakstīšana.
6. Darba noformēšana.
7. Darba aizstāvēšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Kurša darba gala atzīmi veido kurša darba vadītāja vērtējums, darba aizstāvēšanas vērtējums un studenta atbildes uz komisijas jautājumiem. Par kurša darba izstrādes termiņu neievērošanu gala atzīme tiek samazināta. Kurša darba izstrādes laikā studentam paredzētas vismaz 4 konsultācijas ar darba vadītāju.

Mācību pamatliteratūra

Metodiski norādījumi kurša darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai (2009) LU PPF Psiholoģijas nodaļa.
Pieejams http://www.ppf.lu.lv/v.3/eduinf/files/2009/noradijumi_kursa_darbiem.pdf

Papildliteratūra

American Psychological Association (2001). Publication manual of the American Psychological Association (5th ed.). Washington, DC: APA.

Zinsser, W. (2001). On writing well: The classic guide to writing nonfiction. New York, NY: Harper Collins.

Periodika un citi informācijas avoti

Latvijas Universitātes raksti
Baltic Journal of Psychology

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģiskā konsultēšana II</i>
Kursa kods	PsihP015
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Personības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	4
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	28
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	18.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Anda Upmane

Priekšzināšanas

PsihP005, Psiholoģiskā konsultēšana I [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir praksē nostiprināt konsultēšanas pamatprasmes un iemaņas kā arī apgūt konsultēšanas specifiku darbā ar dažādām klientu grupām. Kursa laikā studenti strādā mazās grupās, veicot uzdevumus konsultēšanas prasmju un iemaņu apguvei. Kursa laikā studenti tiek iepazīstināti ar konsultēšanas specifiku dažādu problēmu gadījumos un dažādās psihologa darbības jomās.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu, studenti izprot konsultēšanas specifiku dažādās klientu grupās un attiecīgi spēj izvērtēt klientu vajadzības un izvēlēties piemērotākās konsultēšanas pieejas, kā arī veidot konsultanta un klienta attiecības. Studenti izprot savas kompetences robežas un atbilstoši tām prot izmantot psiholoģiskās konsultēšanas pamatprasmes un iemaņas, kā arī izvērtēt to piemērotu izmantošanu psiholoģiskās konsultēšanas procesā.

Kursa plāns

1. Konsultanta darba specifika dažādās profesionālās darbības vidēs. L 2
2. Konsultanta personība un profesionālā izaugsme. L 2
3. Konsultatīvo attiecību uzsākšana. P 2
4. Klienta novērošanas un aktīvās klausīšanās prasmju treniņš P 4
5. Atvērto jautājumu un parafrāžu izmantošana konsultēšanas procesā P 4
6. Klienta emociju un jūtu atspoguļošanas treniņš, kopsavilkuma izdarīšana. P 4
7. Uz lēmumu pieņemšanu orientētas konsultēšanas treniņš. P 4
8. Dažādu vecuma grupu klientu konsultēšanas specifika S 4
9. Konsultēšanas specifika atkarību gadījumos S 2
10. Konsultēšana krīzes situācijās. S 2
11. Konsultēšana profesionālās darbības jautājumos S 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Obligāts vismaz 60% seminārnodarbību apmeklējums un praktisko uzdevumu izpilde seminārnodarbībās - 30 %

Sagatavota un novadīta prezentācija - 30%

Rakstisks eksāmens - 40 %

Mācību pamatliteratūra

1. Berman, Pearl S. (2005) Interviewing and diagnostic exercises for clinical and counseling skills building. London : Lawrence Erlbaum Associates.(LUB 1 eks)

2. Gladding, S. (2002.) Psihologischeskoe konsultirovanie. S-Pb.: Piter.(LUB 1 eks)

Papildliteratūra

1. Byrne, A, & Byrne, D. (1996.) Counselling skills for health professionals. Macmillan Education Australia.

2. Egan, G.(1998.) The skilled helper: a systematic approach to effective helping. Pacific Grove, CA: Brooks/ Cole.

3. Ivey, A. E. (1988.) Intentional Interviewing and Counseling. Pacific Grove, CA: Brooks/ Cole.

4. Kottler, D., & Braun, R. (2001). Psihoterapevticheskoe konsultirovanie. S-Pb.: Piter.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Counselling and Psychotherapy

Kursa nosaukums	Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā
Kursa kods	Psih1055
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	08.06.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Anda Upmane

Kursa anotācija

Kurss ir paredzēts psiholoģijas bakalaura studiju programmas studentiem, kas strādā vai strādās ar pirmsskolas vecuma bērniem un viņu vecākiem, kā arī citu fakultāšu studentiem, kurus interesē bērna audzināšanas jautājumi.

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar pirmsskolas vecuma bērna sociālās un emocionālās attīstības galvenajām jomām, mūsdienu zinātniskiem pētījumiem par aplūkotajām tēmām, kā arī piedāvāt praktiskus ieteikumus, kas var palīdzēt darbā ar šīs vecumgrupas bērniem, gan viņu vecākiem.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti būs informēti par pirmsskolas vecuma bērna sociālās un emocionālās attīstības galvenajiem posmiem, kā arī būs spējīgi pielietot praktiskas zināšanas par audzināšanas pamatprincipiem. Studenti būs ieguvuši šādas kompetences:

Akadēmiskās kompetences:

1. Izpratne par dažādiem pirmsskolas vecuma bērnu sociālās un emocionālās attīstības aspektiem;
2. Orientēšanās ar cilvēka socioemocionālo attīstību saistītos jēdzienos un attīstības teorijās;
3. Priekšstats par mūsdienu pētījumiem dažādās socioemocionālās attīstības jomās;
4. Izpratne par audzināšanas pamatprincipiem dažādās socioemocionālās attīstības jomās.

Profesionālās kompetences:

1. Prot analizēt dažādus socioemocionālās attīstības aspektus pirmsskolas vecuma bērniem;
2. Prot izvērtēt pirmsskolas vecuma bērnu socioemocionālās attīstības grūtības un izprast nepieciešamos soļus grūtību pārvarēšanai;

Kursa plāns

1. Izpratne par pirmsskolas vecuma bērna attīstību L2
2. Bērna temperaments L4
3. Ķermeņa kontrole un pozitīva ķermeņa tēla veidošanās L4
4. Piesaiste L2

5. Bērna spēlēšanās L4
6. Bērna valodas attīstība un komunikācijas spējas S2
7. Pozitīvs pašvērtējums un emociju pašregulācija S2
8. Bērna uzvedības korekcija un disciplinēšanas metodes S2
9. Sirdsapziņas un morālās uzvedības attīstība S2
10. Koncentrēšanas, plānošanas un problēmu risināšanas spējas L4
11. Sociālās kompetences un empātijas attīstība L4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Patstāvīgie darbi (novērojums, eseja) par temperamentu un bērnu spēlēšanos – 30%

Zinātniskās literatūras studēšana, prezentācijas izstrāde un tās realizācija vienā no semināriem - 30%

Rakstisks eksāmens – 40%

Mācību pamatliteratūra

1. Landy S. (2002). Pathways to Competence. Encouraging Healthy Social and Emotional Development in Young Children. Paul H. Brookes Publishing Co. Baltimore, Maryland
2. Boulbijs, Džons. (1998). Drošais pamats. "Rasa ABC"
3. Dikson, U. (2004). Dvadsat velikih otkritij v detskoj psihologii (Divdesmit lielākie atklājumi bērnu psiholoģijā), Sankt-Peterburg: praim-evroznak.
4. Maslovska, Kristīne (2002). Kustīgais un neuzmanīgais bērns ar diagnozi UDHS. Grāmata: Skola visiem. Palīgs pedagogiem, psihologiem un vecākiem. Rīga: Skolu atbalsta centrs.

Papildliteratūra

1. Likona, T. (2000). Bērna audzināšana no dzimšanas brīža cauri pusaudža gadiem. Rīga: Avots.
2. Maslovska, Kristīne (2002). Bērnu un pusaudžu depresija. Grāmata: Skola visiem. Palīgs pedagogiem, psihologiem un vecākiem. Rīga: Skolu atbalsta centrs.
3. Maslovska, Kristīne (2002). Dusmas, nepaklausība, agresija. Grāmata: Skola visiem. Palīgs pedagogiem, psihologiem un vecākiem. Rīga: Skolu atbalsta centrs.
4. Rayner, E., Joyce, A., Rose, I, Twyman, M. & Clulov, Ch. (2005). Human development: An introduction to the psychodynamic of groth, maturity and ageing. 4th edition, Routledge, London.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Putnam S.P., Stifterb C.A. (2008). Reactivity and Regulation: The Impact of Mary Rothbart on the Study of Temperament. Infant and Child Development, 17, 311–320
2. žurnāls Human Development
3. žurnāls Developmental Psychology
4. žurnāls Child Development

Kursa nosaukums	Diferenciālā psiholoģija
Kursa kods	Psih3040
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Personības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	28
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	4
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Anda Gaitniece-Putāne

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar teorētiskajiem principiem diferenciālajā psiholoģijā, aplūkojot tādas tēmas kā: bioloģisko un sociālo faktoru ietekme uz dzimuma identitāti, kognitīvajiem procesiem un sociālo uzvedību kā arī pieaugušo attīstības ietekme uz indivīda fiziskajiem, kognitīvajiem un personības psihiskajiem procesiem, tādējādi kopumā aplūkojot demogrāfisko faktoru saistību ar personības individuālajām atšķirībām. Kursa ietvaros studenti veic praktisku pētījumu par atsevišķu cilvēku grupu psiholoģiskajām atšķirībām.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti būs pilnveidojuši sekojošas akadēmiskās kompetences:

1. Zināšanas par bioloģisko un sociālo faktoru ietekmi uz dzimuma identitātes veidošanos;
2. Zināšanas par kognitīvo procesu un sociālās uzvedības dzimumatšķirībām;
3. Priekšstatu par pieaugušo cilvēku attīstības procesu;
4. Zināšanas par agrīno, vidējo un vēlīno pieaugušo vecumu posmiem;
5. Zināšanas par dažādu pētniecības metožu pielietošanu dažādu cilvēku grupu atšķirību izpētē.

Profesionālās kompetences:

1. Spēj diferencēt personības individuālās atšķirības;
2. Prot pielietot zināšanas par demogrāfisko faktoru ietekmi uz personības individuālajām atšķirībām, darbā ar klientiem;
3. Prot veikt pētījumu par dažādu cilvēku grupu atšķirībām.

Kursa plāns

1. Diferenciālās psiholoģijas pamatjēdzieni. Bioloģiskais un sociālais dzimums. L 2 stundas
2. Dzimuma identitātes veidošanās. L 2 stundas
3. Kognitīvo spēju un emocionālās sfēras dzimumatšķirības. L 2 stundas
4. Dzimumatšķirības komunikācijas stilos un sociālajā uzvedībā. L 4 stundas
5. Vīrietis un sieviete ģimenē. L 2 stundas
6. Vīriešu un sieviešu seksualitāte, attiecību veidošanas stils. L 4 stundas

Seminārs par studentu pētījumiem par dzimumu atšķirībām. S 2 stundas

7. Individuālās izmaiņas dzīves laikā. Jaunākais pieaugušā vecums. L 4 stundas

8. Vidējais pieaugušā vecums. L 4 stundas

9. Vēlīnais pieaugušā vecums. L 4 stundas

Seminārs par studentu pētījumiem par pieaugušo grupu atšķirībām. S 2 stundas

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Obligāts 70% lekciju un visu semināru apmeklējums.

Starppārbaudījums - semināru uzdevumu izpilde (50% vērtējuma).

Eksāmens – praktiskais pētījums (50% vērtējuma).

Mācību pamatliteratūra

1. Craig, G. (2007) (arī 2006, 2005). Human development. (krievu val.), M: Piter, LUB- 2 eks.

2. Burn, S. (2002) Gendernaja psihologija. (krievu val.), CPB, M, LUB- 5 eks.

3. The psychology of individual differences./ ed.by Boyle, G., I. & Saklofske, D., H.(2004). London; Thousand Oaks; New Delhi: Sage, 4 sēj., LUB- 1 eks.

4. Le Vay, S. & Valente, S., M. (2006). Human sexuality. 2nd edition. Sunderland, Mass: Sinauer Associates, LUB- 1 eks.

Papildliteratūra

1. Kimmel, M., S. (2004). The gender society. 2nd edition. New York; Oxford: Oxford University Press, LUB- 1 eks., (arī krievu val., 2006, LUB- 2 eks.)

2. Santrock, I., W. (2002). Life-span development. 8th edition., New York: McGraw Hill, LUB – 1 eks.

3. Hendry, L., B. (2002). Life-span development: resources, challenges and risk. London: Thomson Learning, LUB – 2 eks.

4. Individual differences and personality/ ed. By Hampson, S. E. & Colman, A.M., London, New York: Longman, LUB – 1 eks.

5. Liepiņa, S. (1998). Gerontoloģijas psiholoģiskie aspekti. Rīga, Raka, LUB- 20 eks.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Studies in Gender and Sexuality

2. Personality and Individual Differences

3. Human Development

Kursa nosaukums	Stresa vadīšana
Kursa kods	Psih1057
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	32
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Anda Gaitniece-Putāne

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt ar teorētiskiem principiem par stresa būtību un praktiskām stresa pārvarēšanas tehnikām, kas palīdz tikt galā ar slodzi un stresu izraisošām situācijām, saglabāt veselību, labu pašsajūtu un darba spējas. Kurss ir paredzēts visiem interesentiem, kas vēlas pilnveidot savas stresa vadīšanas iemaņas, tādējādi paaugstinot savas dzīves kvalitāti gan personiskajā gan profesionālajā dzīves sfērā. Kurss paredz aktīvu dalībnieku iesaistīšanos mācību procesā, kur individuālais darbs mijas ar dažādām grupu darba metodēm: diskusijām, pieredzes apmaiņu, atgriezenisko saiti. Teorētiskie jautājumi mijas ar praktiskiem vingrinājumiem, kā rezultātā dalībnieki iegūst ne tikai teorētiskas zināšanas, bet arī praktiskas iemaņas.

Rezultāti

1. Zināšanas un izpratni par:

- stresa fenomenu, simptomiem; stresu veicinošajiem faktoriem;
- emociju saistību ar stresu;
- domāšanas ietekmi uz stresa veidošanos, domāšanas pašregulāciju;
- ātrajām, ekspress stresa mazināšanas tehnikām;
- ilgstoši noturīgajiem stresa regulēšanas paņēmieniem;
- efektīvu laika plānošanu;
- efektīvu mērķa izvirzīšanas un sasniegšanas procesu;
- veselīgu dzīves veidu.

2. Prasmes analizēt un izvērtēt:

- izvērtēt stresu provocējošos faktorus savā ikdienā;
- atpazīt stresa simptomus;
- izvērtēt un diferencēt konkrētā stresa veidu;
- analizēt savu dzīves veidu;
- izvērtēt un atpazīt „laika zagļus” savā profesionālajā un privātajā dzīvē;
- izvērtēt un atpazīt nekonstruktīvas domāšanas „slazdus”;
- izvēlēties piemērotāko stresa mazināšanas paņēmieni.

3. Prasmes zināšanas pielietot:

- nepieciešamības gadījumā ieviest korekcijas savā dzīves veidā;
- kontrolēt savas emociju izpausmes;
- efektīvi plānot savu laiku;
- izvirzīt mērķus un organizēt to sasniegšanu;
- ievirzīt savu domāšanu konstruktīvā gultnē;
- motivēt sevi aktīvi darboties;
- praktizēt dažādas stresa mazināšanas, relaksācijas un meditatīvas tehnikas.

4. Komunikācijas prasmes;

- pašrefleksijas iemaņas;
- motivēt, atbalstīt un iedrošināt citus cilvēkus.

5. Ievirze tālākmācīšanās prasmēm:

- virzīt savu pašpilnveidošanās procesu.

6. Citas vispārējās prasmes:

- spēja trenēt optimistisku pasaules redzējumu;
- pielāgoties jaunām situācijām un būt atvērtam pārmaiņām;
- uzņemties atbildību par savām izvēlēm un rīcību.

Kursa plāns

1. Stresa jēdziens, simptomi. Stresu provocējošie faktori. S 2
2. Emocijas un to saistība ar stresu. Ātrie, operatīvie stresa mazināšanas paņēmieni. S 6
3. Domāšana ietekme uz stresa līmeni. Domāšanas pašregulācija. S6
4. Ilgstoši noturīgie stresa regulēšanas paņēmieni. S 10
5. Laika izmantošana, plānošana un mērķu izvirzīšana. S 4
6. Dzīves veida pārskats, pozitīvo resursu mobilizēšana. S 4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Obligāts 70% nodarbību apmeklējums.

Starppārbaudījums - semināru uzdevumu izpilde (60% vērtējuma)

Eksāmens - personīgā pašpilnveides plāna izstrāde (40% vērtējuma)

Mācību pamatliteratūra

1. Ozoliņa Nucho, A. & Vidnere, M. (1998) Stresa menedžments: pārvarēšana un profilakse. Izdevniecība AGB, LUB – 9 eks.
2. Ozoliņa Nucho, A. & Vidnere, M. (2000) Iztēles psiholoģija. Izdevniecība AGB, LUB- 12 eks.
3. Kovejs, S. (2007). Ļoti veiksmīgu cilvēku 7 paradumi. Trīs, LUB – 2 eks.
4. Grinberg, D. (2002). Upravalenije stressom. Piter, (Stresa vadīšana – krievu val.), LUB- 1 eks.

Papildliteratūra

1. Džefersa, S. (2005). Baidies un tomēr rīkojies. Arka, LUB- 1 eks.
2. Frankls, V. (2004). Izdzīvošanas māksla. Zvaigzne ABC, LUB – 3 eks.
3. Karlsons, R. (1998) Neuztraucies par sīkumiem. Jumava, LUB – 1 eks.
4. Teperveins, K. (2000). Krīze kā izdevība. Solvita, LUB – 2 eks.
5. Šarma, R. (2006). Mūks, kurš pārdeva savu Ferrari. Avots, LUB – 1 eks.
6. Čendlers, S. (2004). 100 paņēmieni kā motivēt sevi aktīvai dzīvei. Aurora, LUB – 1 eks.

Periodika un citi informācijas avoti

.www.stress.about.com

www.managementhelp.org

Kursa nosaukums	Veselības psiholoģija
Kursa kods	Psih3043
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	15.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Pedagoģijas bakalaura grāds, pasn. Inga Berga

Priekšzināšanas

Psih3014, Klīniskā psiholoģija I

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt studentiem zināšanas par veselības būtību, tās psihiskajiem, bioloģiskajiem un sociālajiem aspektiem, iepazīstināt studentus ar veselības psiholoģijas nozari un tās apakšnozarēm, galvenajām teorētiskajām nostādnēm un saistību ar dažādu veselību graužošu un veselību veicinošu uzvedību un profilaksi. Studenti kursa laikā tiek mudināti iepazīties ar jaunākajām zinātniskajām publikācijām, kas pieejamas datu bāzēs un citos elektroniskajos resursos, kā arī modelēt pētījuma veikšanu veselības psiholoģijas jomā, izstrādājot tā dizainu, analizējot datus un prezentējot to.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem nostiprinās priekšstats par veselības biopsihosociālajiem aspektiem un to nozīmi ikdienas dzīvē, kā arī veselības psiholoģijas nozari un tās apakšnozarēm.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu, studenti spēs parādīt akadēmiskās kompetences: 1) nostiprinātu priekšstatu par veselības biopsihosociālajiem komponentiem; 2) zināšanas par veselības psiholoģijas kā nozares intereses priekšmetu; 3) izpratni par veselības psiholoģijas apakšnozarēm un to specifiku; 4) teorētiskās zināšanas par dažādām veselības uzvedību skaidrojošām teorijām. Profesionālās kompetences: 1) prasmi analizēt indivīda dzīves situācijas biopsihosociālos komponentus; 2) iemaņas plānot un organizēt pētījumu veselības psiholoģijas jomā; 3) atšķirt dažādas ar veselību saistītas adaptīvas un maladaptīvas uzvedības formas.

Kursa plāns

1. Veselības jēdziens. L 3 + S1
2. Veselības psiholoģijas attīstība. Pamatteorijas. L 2 + S2
3. Ar veselību saistītā komunikācija L 4 + S2
4. Veselību ietekmējoši ieradumi un uzvedība L 2 + S 2
5. Seksuālā uzvedība L 2 + S 2
6. Veselības veicināšana un profilakse L 2 + S2
7. Pētījumu specifika veselības psiholoģijā L 1 + P3 + S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Produktīva aktivitāte semināros, t.sk. zinātniska raksta prezentācija 20%
kontroldarbs 25%
patstāvīgais praktiskais darbs un tā prezentēšana 30%
rakstisks eksāmens 25%

Mācību pamatliteratūra

Friedman, H.S. (2002). Health Psychology. Upper Saddle River: Prentice Hall
Brannon, L. (2000). Health Psychology. Australia: Wadsworth.
Murrey, M., Chamberlain, H. (1999). Qualitative Health Psychology. London: Sage Publications.

Papildliteratūra

Baum, A., Newman, S.(1997). Cambridge Handbook of Psychology, Health and Medicine. Oxford: Oxford University Press.
Cassidi, T. (1999). Stress, Cognition and Health. New York.
Stroebe, W. (2000). Social Psychology and Health. London.
Bellack, A.S. (1998). Comprehensive Clinical Psychology. Amsterdam.
Nikiforov, G. (2003) Psihologija zdrrovja. SP:Piter

Periodika un citi informācijas avoti

Health Psychology. American Psychological Association. Division of Health Psychology.
Qualitative health psychology. London: Sage Publications.
Journal of health psychology. London: Sage Publications.

Kursa nosaukums	Politiskā psiholoģija
Kursa kods	Psih3039
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	20
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	12
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt priekšstatu par politisko psiholoģiju kā nozari, kā arī ieskatu galvenajās jomās, ar ko nodarbojas politiskā psiholoģija. Galvenais uzsvars kursā likts uz sociālās psiholoģijas (kā arī atsevišķu citu psiholoģijas apakšnozaru, piemēram, kognitīvās un personības psiholoģijas) atziņu pielietošanu politisko attieksmju un uzvedības izpētē un skaidrošanā. Kursā aplūkotas politiskās psiholoģijas galvenās pētniecības jomas un metodoloģija. Tāpat tiek analizētas teorētiskās un metodoloģiskās problēmas, kas aktuālas mūsdienu politiskajai psiholoģijai.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studenti iepazīstas ar galvenajām teorētiskajām atziņām un pētījumu virzieniem politiskās psiholoģijas jomā. Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

- 1) pārzinās politiskās psiholoģijas jēdzienus un teorijas, spēs tās pielietot politisko procesu analīzē;
- 2) izpratīs politiskās psiholoģijas saistību ar citām disciplīnām—politoloģiju, socioloģiju, kognitīvo un sociālo psiholoģiju;

Profesionālās kompetences:

- 1) spēs analizēt dažādus politiskos procesus no psiholoģijas perspektīvas, piemēram, sniedzot komentārus presei vai konsultējot politikas izstrādē iesaistītas personas;
- 2) pārzinās un pratīs atlasīt un pielietot politisko attieksmju mērīšanas instrumentus, interpretēt politisko attieksmju aptauju rezultātus;
- 3) pratīs konsultēt politikas izstrādē iesaistītas personas par politisko lēmumu pieņemšanu, kā izvairīties no kļūdām un neobjektivitātes lēmumu pieņemšanas procesā.

Kursa plāns

1. Ievads politiskajā psiholoģijā. L4
2. Personība un politiskā uzvedība. L4/S4
3. Ideoloģija, vērtības un politiskās attieksmes. L4/S4
4. Politisko lēmumu pieņemšana. L4/S2

5. Kolektīva politiskā uzvedība. L4/S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums ir brīvprātīgs. Semināru apmeklējums ir obligāts. Kavētās semināru nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošu tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultācijas laikā.

No kursa vērtējuma 50% veido semināru aktivitātes un semināra uzdevumu izpildes vērtējums, 50% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

Political psychology :key readings /edited by John T. Jost, Jim Sidanius.

New York ; Hove : Psychology Press, c2004. (1 eks. LU izgl. zin. & psihol. bibl.)

Jost, J. T. (2006). The end of the end of ideology. *American Psychologist*, 61, 651-670.

Jost, J. T., Glaser, J., Kruglanski, A. W., & Sulloway, F. (2003). Political conservatism as motivated social cognition. *Psychological Bulletin*, 129, 339-375. (žurnāli pieejami LU datubāzēs no LU izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkas un LU psiholoģijas nodaļas datoriem)

Papildliteratūra

1. Iyengar, S., & McGuire, W. J. (Eds.). (1993). *Explorations in political psychology*. Durham, N.C.: Duke University Press.

2. Kuklanski, J. (Ed.). (2002). *Thinking about political psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.

3. Monroe, K. R.(Ed.). (2002). *Political psychology*. Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum.

4. Sears, D. O., Huddy, L., & Jervis, R. (2003). *Oxford handbook of political psychology*. New York: Oxford University Press.

5. Sniderman, P. M. (1991). *Reasoning and choice: Explorations in political psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Periodika un citi informācijas avoti

1. *Political Psychology* (Blackwell Publishing, on behalf of the International Society of Political Psychology)

2. *Political Behavior* (Kluwer Academic Publishers)

Kursa nosaukums	Vides psiholoģija**
Kursa kods	Psih3356
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	07.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Aleksandrs Koļesovs

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar vides psiholoģijas priekšstatiem par attīstību sociālajā un kultūras vidē. Tiek analizētas iespējas integrēt vides, sociālās un attīstības psiholoģijas pieejas kopīgo teorētisko un praktisko problēmu risināšanā. Kurss tiek apgūts, balstoties un jaunāko empīrisko pētījumu rezultātiem. Studentu patstāvīgie darbi tiek prezentēti semināros.

Rezultāti

Kursa rezultātā studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Izpratne par vides psiholoģijas pamatprincipiem.
2. Izpratne par mūsdienu pētījumiem sociālās un kultūras vides jomā.
3. Prasmes integrēt vides, sociālās un attīstības psiholoģijas pieejas.

Profesionālās kompetences:

1. Izpratne par vides ietekmi uz indivīda uzvedību.
2. Prasmes iekļaut vides faktoru psiholoģisko problēmu analīzē.

Kursa plāns

1. Vides psiholoģijas teorētiskie pamati (lekcija –2 stundas, seminārs – 2 stundas).
2. Sociālā un kultūras vide (lekcija –2 stundas, seminārs – 2 stundas).
3. Izpratne par sociālo un kultūras vidi attīstības gaitā (lekcijas –4 stundas, semināri – 4 stundas).
4. Socializācija (lekcijas –4 stundas, semināri – 4 stundas).
5. Izmaiņas sociālajā un kultūras vidē (lekcijas –4 stundas, semināri – 4 stundas).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Gala vērtējums sastāv no:

Uzstāšanās semināros – 40%;

Esejas – 10%;

Eksāmena (tests) – 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Van Wormer, K. (2007). Human behavior and the social environment, macro level: groups, communities,

- and organizations. Oxford, New York: Oxford University Press. 309 p. (2. eks.)
2. Kirst-Ashman, K. (2008). Human behavior, communities, organizations, and groups in the macro social environment. Belmont, CA: Brooks/Cole Cengage Learning, 414 p. (1 eks.)
  3. Van Wormer, K. (2007). Human behavior and the social environment, micro level: individuals and families. Oxford, New York: Oxford University Press. 241 p. (2 eks.)
  4. Reņģe V. (2000). Sociālā psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC. (42 eks.)
  5. Matsumoto D. (2003). Psihologija i kultūra (Psiholoģija un kultūra. Tulk no angļu valodas). Sanktpēterburga: Piter. (1 eks.)

Papildliteratūra

1. Arnett, J. (2004). Emerging adulthood: The winding road from the late teens through the twenties. New York: Oxford University Press.
2. Bechtel, R., & Curchman, A. (2002). Handbook of environmental psychology. New York: John Wiley & Sons, Inc.
3. Belsky, J., Steinberg, L., & Draper, P. (1991). Childhood experience, interpersonal development, and reproductive strategy: An evolutionary theory of socialization. *Child Development*, 62, 647-670.
4. Berry, J., Phinney, J., Sam, D., & Vedder, P. (2006). Immigrant youth: Acculturation, identity, and adaptation. *Applied Psychology: An International Review*, 55, 303-332.
5. Boulbijs Dž. (1998). Drošais pamats (Tulk. no angļu valodas). Rīga: Rasa ABC.
6. Bronfenbrenner, U., Evans, G. (2000). Developmental science in the 21st century: Emerging questions, theoretical models. Research designs and empirical findings. *Social Development*, 9, 115-125.
7. Cheung-Blunden, V., Juang, L. (2008). Expanding acculturation theory: Are acculturation models and the adaptiveness of acculturation strategies generalizable in a colonial context? *International Journal of Behavioral Development*, 32, 1-12.
8. Doise, W., & Mugny, G. (1979). Individual and collective conflicts of centrations in cognitive development. *European Journal of Psychology*, 9, 105-108.
9. Durkin, K. (2000). Developmental social psychology: From infancy to old age. Oxford & Malden, MA: Blackwell Publishers.
10. Feshbach, S. (1987). Individual aggression, national attachment, and the search of peace: Psychological perspectives. *Aggressive Behavior*, 13, 315-325.
11. Fraisse, P. (1964). The psychology of time. London: Eyre & Spottiswood.
12. Levin K. (2000). Teorija polja v socialjnih naukah (Lauka teorija sociālajās zinātnēs. Tulk. no angļu valodas). Sanktpēterburga: Rechj.
13. Nurmi, J.-E. (2004). Socialization and self-development: Channeling, selection, adjustment, and reflection. In R. Lerner, & L. Steinberg (Eds.), *Handbook of adolescent psychology* (chap. 4). New York: Wiley; 85.-124. lpp.
14. Nurmi, J.-E. (1991). How do adolescents see their future? A review of the development of future orientation and planning. *Developmental Review*, 11, 1-59.
15. Oppendal, B., Roysamb, E., & Sam, D. (2004). The effect of acculturation and social support on change in mental health among young immigrants. *International Journal of Behavioral Development*, 28, 481-494.
16. Pinquart, M., & Silbereisen, R. (2004). Human development in times of social change: Theoretical considerations and research needs. *International Journal of Behavioral Development*, 28, 289-298.
17. Pomerantz, E. M., Newman, L. S. (2000). Looking in on the children: Using developmental psychology as a tool for hypothesis testing and model building in social psychology. *Personality and Social Psychology Review*, 4, 300-316.
18. Putallaz, M., Costanzo, P. R., Grimes, C. L., & Sherman, D. M. (1998). Intergenerational continuities and their influences on children's social development. *Social Development*, 7, 389-427.
19. Seginer, R., Vermulst, A., & Shoyer, S. (2004). The indirect link between perceived parenting and adolescent future orientation: A multiple-step model. *International Journal of Behavioral Development*, 28, 365-378.
20. Silbereisen, R. K., Juang, L., & Reitzle, M. (2000). The transition to adulthood in the context of a

changed Germany. Newsletters of International Society for the Study of Behavioral Development, 37(2), 1-4.

21. Vigotskij L. (2003). Psihologija razvitija cheloveka (Cilvēka attīstības psiholoģija). Moskva: Smisl, Eksmo.

22. Wong, W.-C. (2001). Co-constructing the personal space-time totality: Listening to the dialogue of Vygotsky, Lewin, Bronfenbrenner, and Stern. Journal for the Theory of Social Behaviour, 31, 365-382.

Periodika un citi informācijas avoti

1. International Journal of Behavioral Development, ISSN: 0165-0254

2. Journal of Personality and Social Psychology, ISSN: 0022-3514

3. Developmental Psychology, ISSN: 0012-1649

4. European Journal of Social Psychology, ISSN: 0046-2772

5. Resources for the teaching of Social Psychology <http://jonathan.mueller.faculty.noctrl.edu/crow/>

Kursa nosaukums	Ievads juridiskajā psiholoģijā
Kursa kods	Psih4010
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	21.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Evija Strika

Priekšzināšanas

Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]
 Psih1045, Ievads psiholoģijā II*
 Psih2036, Sociālā psiholoģija [09.04.2013]
 Psih2072, Personības psiholoģija

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt teorētiskas zināšanas, praktiskus piemērus un izpratni par juridisko psiholoģiju, tās apakšnozarēm un par psihologa darbības jomām šīs nozares ietvaros. Šī kursa ietvaros studentiem tiek parādīta saikne starp psiholoģiskajām likumsakarībām un to izmantošanu juridiskajā/tiesiskajā sistēmā.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti spēj integrēt apgūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas juridiskās psiholoģijas kontekstā. Viņi izprot psihologa profesionālās darbības iespējas un robežas juridiskās un tiesu sistēmas ietvaros.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

30% 2 kontroldarbi. Netiek dota iespēja pārrakstīt kontroldarbus
 20 % Praktiskā darba izstrāde
 50% Rakstisks eksāmens

Mācību pamatliteratūra

Current perspectives in forensic psychology and criminal justice (2006). ed. Bartol C.R. & Bartol A. Thousand Oaks: Sage Publications, 283 p. LUB - 1 eksemplārs
 Wrightsman, L.S. (2001). Forensic psychology. U.S.A., Belmont, Wadsworth/Thomson Learning. 458 p. LUB - 2 eksemplāri
 Bartol, C.R. & Bartol, A.M. (2008). Introduction to forensic psychology: Research and application. U.S.A., Sage Thousand Oaks Publication, Inc.
 Psychology and Law: An empirical perspective (2005). Brewer, N. (Ed). U.S.A., NY, Guilford Publication,

Inc

Vasiļjevs, V.L. (2008). Juridiskā psiholoģija. SP: Piter

Papildliteratūra

Towl, G. J. (1996). Handbook of forensic practitioners. London, GBR: Routledge Pieejama <http://site.ebrary.com/lib/latvia/home.action>

Van Dorsten Brent (2002). Forensic Psychology: From classroom to courtroom. Secaucus NJ, USA: Kluwer Academic Publishers. Pieejama <http://site.ebrary.com/lib/latvia/home.action>

Andrews, D.A., Bonta, J. (1994). The Psychology of Criminal Conduct. Cincinnati, OH: Anderson

Smilgāns, V., Veitnere, I. (1997). Tiesu psiholoģiskā ekspertīze. Rīga: LU

Koch, W. J., Douglas, K.S., Nicholls, T. L. (2005). Psychological Injuries : Forensic assessment, treatment, and law. Oxford University Press, Inc

Memory and suggestibility in the forensic interview (2000). Quas, J.A.(Ed). USA, Mahwah, NY: Lawrence Erlbaum Associates, Inc. Pieejama <http://site.ebrary.com/lib/latvia/home.action>

Periodika un citi informācijas avoti

Behavioral sciences and the law

Psychology, Public Policy and Law

<http://search.epnet.com/EBSCO.Host.Psycharticle>

<http://site.ebrary.com/lib/latvia/home.action>

Kursa plāns

	Veids	Stundas
1. Juridiskā psiholoģija: vispārējs pārskats un jēdzienu definēšana. Juridiskās psiholoģijas saistība ar citām zinātnes nozarēm.	L	2
2. Psihologa profesionālās darbības iespējas juridiskajā un tiesu sistēmā. Psihologa lomas un atbildība	L	2
3. Policijas darba psiholoģiskie aspekti. Izmeklēšanas darbības psiholoģiskie aspekti. Tiesu darbības psiholoģiskie aspekti.	L	4
4. Kriminālās uzvedības psiholoģija un likumpārkāpuma izdarīšanas psiholoģiskie aspekti. Psihopātija	L	4
5. Nepilngadīgo delinkventās un kriminālās uzvedības psiholoģiskie aspekti	L	2
6. Liecināšanas procesa psiholoģiskie aspekti	L	4
7. Cietušo personu psiholoģija	L	2
8. Tiesu psiholoģiskās ekspertīzes	L	2
9. Praktiskā darba izstrāde izvēloties vienu no dotajām tēmām	P	8
10. Sods un soda izciešanas psiholoģiskie aspekti	L	2

Kursa nosaukums	Starpkultūru psiholoģija
Kursa kods	Psih2023
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	02.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers

Kursa anotācija

Kurss ir veidots, lai klausītāji iepazītos ar universālo un atšķirīgo cilvēku uzvedībā pasaules kultūru kontekstā. Tāpat kursa mērķis ir definēt dažādus kultūras analīzes līmeņa mainīgos lielumus un izskaidrot kā tie ir saistīti ar cilvēku uzvedību. Kursa laikā studenti tiek mācīti veikt salīdzinošos starpkultūru pētījumus.

Rezultāti

Kursa klausītāji iepazīstas ar universālo un atšķirīgo cilvēku uzvedībā pasaules kultūru kontekstā. Iemācās definēt dažādus kultūras analīzes līmeņa mainīgos lielumus un saprast kā tie ir saistīti ar cilvēku uzvedību. Studenti iemācās veikt salīdzinošos starpkultūru pētījumus.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu iegūst:

Akadēmiskās kompetences:

1. Zināšanas par universālo un atšķirīgo cilvēku uzvedībā pasaules kultūru kontekstā;
2. Padziļinātas zināšanas par pētniecības metodēm starpkultūru pētījumos psiholoģijā;

Profesionālās kompetences:

1. Studenti iemācās veikt salīdzinošos starpkultūru pētījumus.
2. Studenti iemācās definēt dažādus kultūras analīzes līmeņa mainīgos lielumus

Kursa plāns

1. Ko pēta starpkultūru psiholoģija. Pētījuma metodes. (2 lekcijas, 2 semināri)
2. Sajūtu, uztveres, apziņas stāvokļu pētījumi starpkultūru psiholoģijā. (2 lekcijas, 2 semināri)
3. Intelektuālo starpkultūru pētījumi. (2 lekcijas, 2 semināri)
4. Lēmumu pieņemšanas pētījumi starpkultūru psiholoģijā. (2 lekcijas, 2 semināri)
5. Vērtības un sociālās aksiomas, to saistība ar uzvedību. (2 lekcijas, 2 semināri)
6. Individuālisms un kolektīvisms, to saistība ar uzvedību. (2 lekcijas, 2 semināri)
7. Sociālā psiholoģijas un sociālā izziņa starpkultūru perspektīvā. (2 lekcijas, 2 semināri)
8. Starpgrupu uzvedība starpkultūru perspektīvā. (2 lekcijas, 2 semināri)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju, semināru un praktisko darbu apmeklējums ir obligāts. Semināru darba vērtējums - 50%. Rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

Berry, J. W., Poortinga, Y. H., Segall, M. H., & Dasen, P. R. (2002). Cross-cultural psychology: Research and applications, Second Edition. Cambridge, MA: Cambridge University.

Papildliteratūra

Adamopoulos, J., & Kashima, Y. (Eds.). (1999). Social psychology and cultural context. Thousand Oaks, CA: Sage.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Cross-cultural Psychology

Online Readings in Psychology and Culture <http://orpc.iaccp.org/>

Kursa nosaukums	Valodas un runas psiholoģija
Kursa kods	Psih3030
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	23.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Sarmīte Voitkāne

Priekšzināšanas

Psih2024, Attīstības psiholoģija* [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis nodrošināt zināšanas par valodas pielietošanas priekšnoteikumiem, runas procesu, bērna valodas un komunikāciju veidošanos, mātes un bērna komunikāciju nozīmi bērna valodas apgūvē, bērna valodas attīstības teorijām, vārdu nozīmes izmaiņām, psihosemantiku, runas uztveri un sapratni, bilingvismu, psiholingvistiku, runas traucējumiem. Kurss attīsta iemaņas runas procesa izvērtēšanai saistībā ar indivīda attīstību noteiktā sociālā vidē.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti:

1. spēj vispusīgāk analizēt valodas saistību ar attīstību;
2. spēj pievērst uzmanību tiem psiholoģiskajiem faktoriem bērna un pieaugušā mijiedarbībā, kuri ietekmē valodas attīstību.
3. spēj praktiski izmantot zināšanas psihodiagnostikā,
4. ir papildināta prasme uztvert valodas kontekstu komunikācijā.

Kursa plāns

1. Valodas izcelsmes teorijas. Runas process. L - 2
2. Valodas pielietošanas priekšnoteikumi runas procesā. L-2; S - 2
3. Runas attīstība saistībā ar galvas smadzeņu garozas funkcijām. L - 2
4. Agrīnā bērna valodas attīstība saistībā ar komunikāciju un kognitīvo procesu attīstību. L - 2
5. Bērna un aprūpētāja komunikāciju īpatnības. L- 2
6. Vārda nozīmes attīstība. L- 2; S- 2
7. Bērna valodas attīstības teorijas. L- 2; S- 2
8. Psihosemantika L - 2
9. Runas uztvere un sapratne. L -2
10. Psiholingvistika. L- 2

11. Bilingvisms. Secīga un vienlaicīga divu valodu apguve. L - 2; S- 2
12. Runas traucējumu veidi. L- 2

Stundas kopā 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prezentācijas semināros -30%. Ja seminārs izlaists, rakstveidā iesniedzams kopsavilkums par visu seminārā izskatīto literatūru. Referāta iesniegšana- 20%, praktiskais pētījums- uzdevums-10%. Eksāmens rakstveidā- 40%. Kopīgam vērtējumam noteicošā ir eksāmenā iegūtā atzīme.

Mācību pamatliteratūra

- Forrester, M. A., (1996). Psychology of language. 1 eks.
Owens, R. E., Jr. (1988). Language development. 2eks.
Harley, T.A. (2001). The psychology of language: From data to theory. 2 eks.
Vigotskis, L. (2002). Domāšana un runa. 6eks.
Handbook of bilingualism: Psycholinguistic approach.(2005) ed.by. Kroll,J. & Groot. 1 eks.

Papildliteratūra

- Петренко, В. Ф.(1988). Психосемантика сознания
The dyslexic brain. (2006). Ed by Rosen, G.
Baumane, A. & Ķeire, L. (1994) Valodas traucējumu veidi. Zvaigzne ABC
Vecuma grupu valodas īpatnības Latvijā: lingvistiskais, sociālais un kultūras aspekts bērnībā.(2007) Red. D. Dzintere.

Periodika un citi informācijas avoti

- 1.British Journal of Educational Psychology,
- 2.Linguistica Lettica,
- 3.www.childdevelopmentinfo.com/development/language_development.shtml

4. Profesionālā maģistra studiju programmas „Psiholoģija” (46310) raksturojums

4.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts

4.1.1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi

Profesionālās maģistra studiju programmas „Psiholoģija” **mērķis** ir attīstīt un pilnveidot praktiskās iemaņas, kā arī paaugstināt studentu teorētisko zināšanu apguves līmeni izpratni par psiholoģijas zinātni, lai iegūtu profesionālo maģistra grādu un psihologa kvalifikāciju kādā no šiem psiholoģijas virzieniem:

- klīniskā psiholoģija
- izglītības psiholoģija
- organizāciju psiholoģija.

Studijas maģistrantūras programmā ietver teorētiskus un praktiskus kursus, kuri padziļina zināšanas, iemaņas un prasmes psiholoģiskajā novērtēšanā, konsultēšanā un pētniecībā. Programma veidota atbilstoši Eiropas Psihologu asociāciju federācijā apstiprinātajam profesionālās kompetences attīstības modelim, kurā paredzētas 6 gadu teorētiskas un praktiskas studijas psiholoģijā, kurās ietverta psiholoģisko teoriju izpratne dažādās psiholoģijas nozarēs, zināšanas un prasmes par psiholoģisko pētījumu metodēm, psiholoģisko izvērtēšanu un konsultēšanu, kā arī prakse supervizora pārraudzībā.

Maģistrantūras programmas uzdevumi:

1. Nodrošināt psihologa darbā nepieciešamo profesionālo prasmju un iemaņu apguvi atbilstoši psihologa profesijas standarta prasībām.
2. Sekmēt spējas pielietot un kritiski izvērtēt dažādas psiholoģiskās novērtēšanas, konsultēšanas un psihoterapijas metodes.
3. Veicināt augstu profesionālās ētikas standartu realizāciju.
4. Veicināt spējas izprast, salīdzināt un kritiski izvērtēt dažādas psiholoģijas teorijas.
5. Sekmēt spējas analizēt psiholoģijas zinātnes likumsakarības, mijiedarbību starp bioloģiskiem, psiholoģiskiem un sociāliem procesiem.
6. Veicināt prasmi izstrādāt zinātniski radošu un pētniecības pamatprincipiem atbilstošu patstāvīgu psiholoģisku pētījumu.

Programmai ir divi varianti: 2-gadīgā (2 gadi jeb 4 semestri pilna laika klātienē studijās 80 kredītpunktu apmērā) un 3-gadīgā programma (3 gadi jeb 6 semestri pilna laika klātienē studijās, 120 kredītpunkti).

4.1.2. Studiju programmas paredzētie rezultāti

Absolventi iegūst kvalifikāciju „psihologs”, līdz ar to viņiem ir iespējas patstāvīgi strādāt kā kvalificētiem profesionāliem psihologiem atbilstoši Psihologa profesijas standartam (kurā noteiktais izglītības ilgums ir 6 gadu studijas). Specializācijas klīniskajā, izglītības un organizāciju psiholoģijā atbilst LR profesiju klasifikatoram. Psiholoģijas maģistra studijas paver iespējas tālākam zinātniskam darbam doktorantūras programmās gan Latvijā, gan ārzemēs. Studiju procesa laikā iegūtās zināšanas tiek nostiprinātas ar regulāru praktisko nodarbību palīdzību, kuras tiek nodrošinātas ir atsevišķi katram psiholoģijas virzienam. Gan studenti, gan pasniedzēji, gan arī darba devēji atzīst, ka studiju procesa laikā studenti ieguvuši profesionālai un akadēmiskai darbībai atbilstošas zināšanas, prasmes un iemaņas savā specializācijā.

4.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Eiropas Psihologu asociāciju federācija (<http://www.efpa.eu/>) ir izstrādājusi vadlīnijas psihologu profesionālai apmācībai, kas paredz profesionālu psihologa izglītību **sešu gadu garumā**. Tās ietvaros studenti apgūst zināšanas psiholoģijas teorijās atbilstoši dažādām psiholoģijas zinātnes apakšnozarēm, zināšanas un prasmes psiholoģijas pētniecības metodoloģijā, zināšanas un prasmes profesionālās psiholoģijas jomās un praksi supervizora uzraudzībā.

Atbilstoši Latvijas likumdošanai, šo izglītību Latvijā visoptimālāk realizēt, piedāvājot psiholoģijas profesionālo bakalaura programmu (4 gadi – kvalifikācija „psihologa asistents”) un psiholoģijas profesionālo maģistra programmu (2 gadi – kvalifikācija „psihologs”) vai psiholoģijas akadēmisko bakalaura programmu (3 gadi) un psiholoģijas profesionālo maģistra programmu (3 gadi – kvalifikācija „psihologs”). Līdz ar to LU piedāvā modeli, kas dod absolventam iespēju uzsākt patstāvīgu psihologa profesionālo darbību. Sešus gadus ilga psihologa izglītība atbilst Eiropas psihologa profesijas standarta prasībām. Tas ir pamatnosacījums Eiropas Psihologa sertifikāta (EuroPsy, <http://www.efpa.eu/europsy>) iegūšanai. Šī sertifikāta izstrādes viens no pamatprincipiem ir veicināt kompetentas un kvalificētas psihologa palīdzības pieejamību katram Eiropas pilsonim, līdz ar to arī Latvijas valsts interesēs ir psihologu sagatavošana, kas pamatota Eiropā atzītos kvalifikācijas principos.

Latvijas Universitātes Stratēģiskajā plānā 2010. – 2020. gadam norādīts, ka LU darbības mērķis ir kļūt par starptautiski atzītu Eiropas un pasaules nozīmes zinātnes universitāti, veicinot „zinātnē balstītu augstāko izglītību”. Saskaņā ar šo plānu ir izstrādāta arī psiholoģijas maģistra līmeņa studiju programma. Programma ir veidota tā, lai absolventi pēc studiju pabeigšanas būtu gatavi profesionālai darbībai - LU psiholoģijas studijas nodrošina profesionālo prasmju apguvi. Studenti apgūst zinātniski pamatotas psiholoģiskās novērtēšanas metodes, uz pierādījumiem balstītas konsultēšanas pieejas, kā arī prasmi patstāvīgi veikt

zinātniskus pētījumus. Programma sagatavo studentus tālākām doktora līmeņa studijām. Docētāji regulāri pilnveido savas zināšanas starptautiski organizētās apmācību programmās, zinātniskās konferencēs, starptautiskos pētniecības projektos. Tiek veicināta studējošo mobilitāte (ERASMUS u.c.); notiek darbs, lai studiju kursus sagatavotu un vadītu angļu valodā; tiek veikta ārzemju pasniedzēju piesaiste.

4.1.4. Prasības, sākot studiju programmu

2-gadīgajā programmas variantā tiek uzņemti studenti ar otrā līmeņa augstāko profesionālo izglītību psiholoģijā (augstākā profesionālā izglītība psiholoģijā vai psiholoģijas bakalaura izglītība ar profesionālo kvalifikāciju), savukārt 3-gadīgajā programmas daļā tiek uzņemti studenti ar sociālo zinātņu grādu psiholoģijā. Iestājoties programmā, tiek pārbaudītas arī pretendentu svešvalodas (angļu vai vācu valodas) zināšanas, motivācija un emocionālais briedums, kas tiek noskaidrots, veicot pārrunas ar potenciālajiem studentiem. Lai iestātos maģistra studiju programmā, visos pārbaudījumos pretendentam jābūt sekmīgam. Tiek ņemts vērā arī pretendentu sekmju līmenis bakalaura studiju laikā.

4.1.5. Studiju programmas plāns

Profesionālā maģistra studiju programmas „Psiholoģija”

Pilna laika klātiene

6 semestri

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		3.gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas semināri
		1.sem	2.sem	3.sem	4.sem	5.sem	6.sem			
Obligātā daļa A	Nozares teorētiskie pamatkursi									
PsihP156	Bērnu psiholoģiskā izpēte	4						4	Eksāmens	L32 S32
PsihP072	Pieaugušo psiholoģiskā izpēte	4						4	Eksāmens	L32 S64
PsihP054	Psihologa ētika un profesionālā darbība	2						2	Eksāmens	L16 S16
PsihP073	Psiholoģiskā konsultēšanas pamati	4						4	Eksāmens	L16 S48
PsihP074	Psiholoģiskā rehabilitācija	2						2	Eksāmens	L16 S16
PsihP068	Saskarsmes izpēte grupās	2						2	Eksāmens	L8 S24
Psih5030	Organizāciju psiholoģijas teoriju un metožu izmantošana skolās, klīnikās un organizācijās			2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5025	Psiholoģiskā konsultēšana			2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5033	Psiholoģiskā novērtēšana			3				3	Eksāmens	L24 S24
Psih5017	Psihoterapijas teorijas un metodes I			2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5133	Sociālā izziņa			2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5338	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija I				2			2	Eksāmens	L16 S16
Filz5614	Profesionālā ētika						2	2	Eksāmens	L16 S16
Psih6339	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija II						2	2	Eksāmens	L16 S16
	Prakse									
PsihP069	Prakse I	2						2	Aizstāvēšana	S32
Psih6021	Grupu vadīšanas prakse		2					2	Aizstāvēšana	L2 S30
PsihP070	Prakse II		10					10	Aizstāvēšana	
PsihP071	Prakse III		8					8	Aizstāvēšana	
	Valsts pārbaudījums									

Psih5023	Maģistra darbs I				2			2	Aizstāvēšana	
Psih6010	Maģistra darbs II					11		11	Aizstāvēšana	
Psih6011	Maģistra darbs III						11	11	Aizstāvēšana	
Psih6030	Maģistra darbs (kopīgais)						24	24	Aizstāvēšana	
Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)										
Nozares profesionālās specializācijas kursi										
Klīniskā psiholoģija										
Psih5014	Attīstības psiholoģija			2				2	Eksāmens	L17 S15
MediP000	Psihiatrija un psihopatoloģija			2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih6345	Ģimenes psihoterapija				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5015	Krīžu un vardarbības psiholoģija				3			3	Eksāmens	L24 S24
Psih5036	Neiropsiholoģija				2			2	Eksāmens	L22 S10
Psih5018	Psihoterapijas teorijas un metodes II				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih6022	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās I					9		9	Aizstāvēšana	
Psih6023	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās II						9	9	Aizstāvēšana	
Nozares profesionālās specializācijas kursi										
Organizāciju psiholoģija										
Psih5354	Organizāciju personālvadība			2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5020	Personības un sociālā psiholoģija II				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5031	Personības un sociālā psiholoģija I				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5032	Psiholoģiskie pētījumi organizācijās				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5058	Konfliktu risināšana					2		2	Eksāmens	L24 S8
Psih5027	Organizāciju attīstība					3		3	Eksāmens	L24 S24
Psih6028	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās I					9		9	Aizstāvēšana	L4 S140
Psih6027	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās II						9	9	Aizstāvēšana	L4 S140
Nozares profesionālās specializācijas kursi										
Izglītības psiholoģija										
Psih5014	Attīstības psiholoģija			2				2	Eksāmens	L17 S15
Psih5035	Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām			2				2	Eksāmens	L16 S16

Psih5034	Bērnu attīstības traucējumi				2			2	Eksāmens	L22 S10
Psih5345	Bērnu psihoterapija				2			2	Eksāmens	L24 S8
Psih6345	Ģimenes psihoterapija				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5015	Krīžu un vardarbības psiholoģija				3			3	Eksāmens	L24 S24
Psih6024	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā skolās I						9	9	Aizstāvēšana	
Psih6025	Prakse psiholoģiskā izpēte un konsultēšana skolās II							9	9	Aizstāvēšana L10 S134
Nozares profesionālās specializācijas kursi - izvēle										
Psih5022	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība I			2				2	Eksāmens	L24 S8
Psih5028	Grupu vadīšanas metodes			2				2	Eksāmens	L8 S24
Psih5016	Psihodrāma			2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5029	Testu izstrāde un adaptācija			2				2	Eksāmens	L10 S22
Psih6009	Treniņu vadīšana organizācijās			2				2	Eksāmens	L8 S24
Psih5037	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība II				2			2	Eksāmens	L12 S20
Psih5059	Biznesa psiholoģija				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5021	Ģimenes sistēmu teorijas				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih6407	Projektīvās metodikas personības izpētē				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5019	Standartizētās aptaujas personības izpētē				2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5403	Fokusētā problēmu risināšanas psihoterapija						2	2	Eksāmens	L16 S16
Psih6381	Relaksācija un vizualizācija						3	3	Eksāmens	L20 S28
Psih5026	Depresijas izpēte un novēršana							2	2	Eksāmens L16 S16
Psih5038	Eksistenciālā psihoterapija **							2	2	Eksāmens L12 S20
Psih6015	Psiholoģiskā tiesu ekspertīze							2	2	Eksāmens L16 S16

Izglītības/klīniskā specializācija	1.sem	2.sem	3.sem	4.sem	5.sem	6.sem	Kopā
Kopā A daļā	20	20	11	4	11	15	81
Nozares teorētiskie pamatkursi	18	0	11	2	0	4	35
Prakse	2	20	0	0	0	0	22
Valsts pārbaudījums	0	0	0	2	11	11	24
Kopā B daļā	0	0	8	13	11	9	39
Nozares profesionālās specializācijas kursi	0	0	4	9	9	9	31

Nozares profesionālās specializācijas kursi (izvēle)	0	0	4	4	0	0	8
Kopā	20	20	19	17	20	24	120
Organizāciju specializācija	1.sem	2.sem	3.sem	4.sem	5.sem	6.sem	Kopā
Kopā A daļā	20	20	11	4	11	15	81
Nozares teorētiskie pamatkursi	18	0	11	2	0	4	35
Prakse	2	20	0	0	0	0	22
Valsts pārbaudījums	0	0	0	2	11	11	24
Kopā B daļā	0	0	6	10	14	9	39
Nozares profesionālās specializācijas kursi	0	0	2	6	14	9	31
Nozares profesionālās specializācijas kursi (izvēle)	0	0	4	4	0	0	8
Kopā	20	20	17	14	25	24	120

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas semināri
		1.sem	2.sem	3.sem	4.sem			
Obligātā daļa A	Nozares teorētiskie pamatkursi							
Psih5030	Organizāciju psiholoģijas teoriju un metožu izmantošana skolās, klīnikās un organizācijās	2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5025	Psiholoģiskā konsultēšana	2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5033	Psiholoģiskā novērtēšana	3				3	Eksāmens	L24 S24
Psih5017	Psihoterapijas teorijas un metodes I	2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5133	Sociālā izziņa	2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih5338	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija I		2			2	Eksāmens	L16 S16
Filz5614	Profesionālā ētika				2	2	Eksāmens	L16 S16
Psih6339	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija II				2	2	Eksāmens	L16 S16
	Valsts pārbaudījums							
Psih5023	Maģistra darbs I		2			2	Aizstāvēšana	
Psih6010	Maģistra darbs II			11		11	Aizstāvēšana	
Psih6011	Maģistra darbs III				11	11	Aizstāvēšana	
Psih6030	Maģistra darbs (kopīgais)				24	24	Aizstāvēšana	
	Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)							
	Nozares profesionālās specializācijas kursi							
	Klīniskā psiholoģija							
Psih5014	Attīstības psiholoģija	2				2	Eksāmens	L17 S15
MediP000	Psihiatrija un psihopatoloģija	2				2	Eksāmens	L16 S16
Psih6345	Ģimenes psihoterapija		2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih5015	Krīžu un vardarbības psiholoģija		3			3	Eksāmens	L24 S24
Psih5036	Neiropsiholoģija		2			2	Eksāmens	L22 S10
Psih5018	Psihoterapijas teorijas un metodes II		2			2	Eksāmens	L16 S16
Psih6005	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās I			7		7	Aizstāvēšana	L10 S104
Psih6006	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās II				7	7	Aizstāvēšana	
	Nozares profesionālās specializācijas kursi							

Organizāciju psiholoģija							
Psih5354	Organizāciju personālvadība	2				2	Eksāmens L16 S16
Psih5020	Personības un sociālā psiholoģija II		2			2	Eksāmens L16 S16
Psih5031	Personības un sociālā psiholoģija I		2			2	Eksāmens L16 S16
Psih5032	Psiholoģiskie pētījumi organizācijās		2			2	Eksāmens L16 S16
Psih5058	Konfliktu risināšana			2		2	Eksāmens L24 S8
Psih5027	Organizāciju attīstība			3		3	Eksāmens L24 S24
Psih6014	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās I			7		7	Aizstāvēšana L4 S108
Psih6013	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās II				7	7	Aizstāvēšana L4 S108
Nozares profesionālās specializācijas kursi							
Izglītības psiholoģija							
Psih5014	Attīstības psiholoģija	2				2	Eksāmens L17 S15
Psih5035	Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām	2				2	Eksāmens L16 S16
Psih5034	Bērnu attīstības traucējumi		2			2	Eksāmens L22 S10
Psih5345	Bērnu psihoterapija		2			2	Eksāmens L24 S8
Psih6345	Ģimenes psihoterapija		2			2	Eksāmens L16 S16
Psih5015	Krīžu un vardarbības psiholoģija		3			3	Eksāmens L24 S24
Psih6007	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā skolās I			7		7	Aizstāvēšana
Psih6008	Prakse psiholoģiskā izpēte un konsultēšana skolās II				7	7	Aizstāvēšana
Nozares profesionālās specializācijas kursi - izvēle							
Psih5022	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība I	2				2	Eksāmens L24 S8
Psih5028	Grupu vadīšanas metodes	2				2	Eksāmens L8 S24
Psih5016	Psihodrāma	2				2	Eksāmens L16 S16
Psih5029	Testu izstrāde un adaptācija	2				2	Eksāmens L10 S22
Psih6009	Treniņu vadīšana organizācijās	2				2	Eksāmens L8 S24
Psih5037	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība II		2			2	Eksāmens L12 S20
Psih5059	Biznesa psiholoģija		2			2	Eksāmens L16 S16
Psih5021	Ģimenes sistēmu teorijas		2			2	Eksāmens L16 S16
Psih6407	Projektīvās metodikas personības izpētē		2			2	Eksāmens L16 S16
Psih5019	Standartizētās aptaujas personības izpētē		2			2	Eksāmens L16 S16
Psih5403	Fokusētā problēmu risināšanas psihoterapija			2		2	Eksāmens L16 S16
Psih6381	Relaksācija un vizualizācija			3		3	Eksāmens L20 S28

Psih5026	Depresijas izpēte un novēršana				2	2	Eksāmens	L16 S16
Psih5038	Eksistenciālā psihoterapija **				2	2	Eksāmens	L12 S20
Psih6015	Psiholoģiskā tiesu ekspertīze				2	2	Eksāmens	L16 S16

Izglītības/klīniskā specializācija	1.sem	2.sem	3.sem	4.sem	Kopā
Kopā A daļā	11	4	11	15	41
Nozares teorētiskie pamatkursi	11	2	0	4	17
Valsts pārbaudījums	0	2	11	11	24
Kopā B daļā	8	13	9	9	39
Nozares profesionālās specializācijas kursi	4	9	7	7	27
Nozares profesionālās specializācijas kursi (izvēle)	4	4	2	2	12
Kopā	19	17	20	24	80

Organizāciju specializācija	1.sem	2.sem	3.sem	4.sem	Kopā
Kopā A daļā	11	4	11	15	41
Nozares teorētiskie pamatkursi	11	2	0	4	17
Valsts pārbaudījums	0	2	11	11	24
Kopā B daļā	8	12	12	7	39
Nozares profesionālās specializācijas kursi	2	6	12	7	27
Nozares profesionālās specializācijas kursi (izvēle)	6	6	0	0	12
Kopā	19	16	23	22	80

4.1.6. Studiju programmas organizācija

Studijas organizētas atbilstoši zinātnieka-praktiķa modelim, tātad tajā ietverti gan teorētiski, gan profesionāli pielietojami kursi. Programmas 2-gadīgajā variantā studenti jau iestājoties izvēlas studiju programmas apakšnozari (klīnisko, izglītības vai organizāciju psiholoģiju). Programmas 3-gadīgajā variantā studiju pirmajā gadā apakšnozare nav jāizvēlas, jo tajā tiek piedāvāti profesionālie studiju kursi, kurus studenti nav apguvuši, absolvējot bakalaura studiju programmu. Līdz ar to visā studiju procesā daļa no studiju kursiem ir obligāta visu apakšnozaru studentiem; 3-gadīgajā programmā tie ir kopā 81 kredītpunkta apjomā. Otrajā studiju gadā 3-gadīgās programmas studenti pievienojas 2-gadīgās programmas studentu nodarbībām, izvēloties studiju apakšnozari. Visu trīs apakšnozaru (klīniskās, izglītības, organizāciju psiholoģijas) studenti kopīgi apgūst vairākus būtiskus kursus: psihoterapijas teorijas un metodes, sociālā izzīņa, psiholoģiskā novērtēšana, pētījumu metodoloģija, ētika (kopā 17 kr.p.). Otra kursu daļa studentiem jāapgūst atbilstoši apakšnozarei, apgūstot gan teorētiskos kursus, gan trenējot prasmes un iemaņas semināru laikā un prakses ietvaros. Studiju laikā studentiem jāizstrādā savs pētījuma projekts, jāveic pētījums un jāaiestāvē tā tēzes.

Klīniskās psiholoģijas specializācijas programma papildus vispārīgajiem maģistrantūras programmas kursiem psiholoģijā piedāvā teorētiskus un praktiskus kursus psiholoģiskajā novērtēšanā, psihiatrijā, neiropsiholoģijā, krīžu un vardarbības psiholoģijā, psiholoģiskajā konsultēšanā un psihoterapijā, strādājot ar bērniem, jauniešiem, pieaugušajiem, ģimenēm un grupām. Izglītības psiholoģijas specializācijas programma piedāvā studiju kursus par bērnu attīstības problēmām, psiholoģisko novērtēšanu un palīdzību bērniem ar mācīšanās grūtībām, darba specifiku skolās, kā arī psiholoģiskās konsultēšanas un psihoterapijas pamatus, strādājot ar bērniem, pusaudžiem, skolotājiem un ģimenēm. Organizāciju psiholoģijas specializācijas programma piedāvā teorētiskus un praktiskus studiju kursus sociālajā psiholoģijā, darba un organizāciju psiholoģijā, organizāciju personālvadībā un organizāciju attīstībā.

Studiju kursu gatavošanā docētāji izmanto jaunāko pētījumu atziņas un mūsdienu metodes. Studiju programmas realizācijas laikā studentiem tiek nodrošināta individuāla pieeja gan studiju kursu ietvaros, gan prakses, gan maģistra darbu izstrādes procesā. Studiju kursu laikā studentiem tiek uzdoti individuāli uzdevumi, un darbs tiek pārraudzīts. Piemēram, kursa “psiholoģiskā konsultēšana” ietvaros studentiem ir jāveic konsultēšana un jānes audio/videoieraksti, kuru docētājs izskata katru individuāli un sniedz atgriezenisko saiti. Līdzīgi, kursā “Psiholoģiskā novērtēšana” studentiem jāveic psiholoģiskā izpēte un jāiesniedz atzinums. Gan izpēte, gan atzinums tiek pārraudzīti, rūpīgi izskatīti un pārrunāti ar studentiem. Vairākosursos, piemēram, “Attīstības psiholoģija”, “Neiropsiholoģija”, „Organizāciju psiholoģija” studenti analizē literatūru, uzstājas semināru nodarbībās un iesniedz darbus, par kuriem tiek sniegta atgriezeniskā saite.

Studiju prakse pēdējā mācību gadā ir visa gada garumā, ar iknedēļas 4 stundu supervīzijām 5-7 studentu grupās. Katram studentam katru nedēļu jāpārrunā savs darbs prakses ietvaros, saņemot individuālus ieteikumus un atbalstu no supervizora. Supervīzijās tiek izmantoti arī praktiskā darba audio un videoieraksti. Tiek analizēti gan izpētes atzinumi, gan psiholoģiskās konsultēšanas process. Prakses laikā studenti padziļināti iepazīstas arī ar dažādām konsultēšanas un izpētes metodēm, par kurām gatavo prezentācijas prakses semināru laikā, piemēram, trauksmes traucējumi bērniem, pieaugušo personības traucējumi u.c. Izstrādājot maģistra darbus, katram studentam ir savs darba vadītājs, kurš konsultē un sniedz ieteikumus visa maģistra darba izstrādes laikā. Atbilstoši AIP augstskolu ekspertu ziņojumā minētajiem ieteikumiem, 2012/2013.mācību gadā ir veikta maģistra darbu vadlīniju izstrādes pilnveide, aprakstot darba izstrādes metodoloģiju, mūsdienīgus pētniecības dizainus, kā arī uzsverot nepieciešamību konkrētāk un skaidrāk aprakstīt maģistra darbu kopsavilkumus.

Studiju laikā klīniskās un izglītības psiholoģijas apakšnozares studenti apgūst psiholoģiskās novērtēšanas un atzinumu rakstīšanas prasmes atbilstoši pasaules psiholoģijas standartiem un psiholoģiskās konsultēšanas prasmes dažādu psihisko traucējumu gadījumos gan bērniem, gan pieaugušajiem. Studenti apgūst un praktizē dažādas izpētes metodes: WISC-IV, MMPI, ASEBA, projektīvās izpētes metodes, piemēram, zīmējumi, TAT un Roršaha tests. Studentiem ir specializēti studiju kursi, piemēram, Krīžu un vardarbības psiholoģija, Psihiatrija, neiropsiholoģija, Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām, „Tiesu psiholoģiskā ekspertīze”. Studenti iepazīstas un arī praktiski izmēģina atsevišķu psihoterapijas virzienu metodes Ģimenes terapijas, fokusētā problēmu risināšanas psihoterapijas, Bērnu psihoterapijas kursu ietvaros, kā arī strādā paši ar savām personiskajām grūtībām kursu Eksistenciālā psihoterapija un Psihodrāma ietvaros, piedaloties eksistenciālās terapijas un psihodrāmas grupās. Prakses laikā studenti konsultēšanas ietvaros izmanto galvenokārt kognitīvi biheiviorālās terapijas pamatprincipus un metodes, ar kurām viņi ir iepazīstināti studiju kursu Psihoterapijas teorijas un metodes ietvaros.

Notiek veiksmīga sadarbība ar vairākām klīniskās prakses vietām, piemēram, Gaiļezera Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas psihiatrijas nodaļu, Bērnu klīnisko universitātes slimnīcu, Sieviešu un bērnu krīzes centru „Māras centrs”, Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centru, Krīžu un konsultāciju centru “Skalbes”. Izglītības psiholoģijas apakšnozares studentiem ir iespēja iziet praksi dažādās skolās, kur viņi cieši sadarbojas ar skolu psihologiem. Ir arī specializētas mācību iestādes, kurās studentiem ir iespēja praktizēt, piemēram, Juglas Sanatorijas pamatskola, Pirmskolas izglītības iestāde “Riekstiņš” bērniem ar valodas traucējumiem u.c. Prakses nodrošināšanā tiek lielā mērā iesaistīti LU Psiholoģijas nodaļas absolventi. Organizāciju psiholoģijas apakšnozares studentiem tiek piedāvāti praktiski studiju kursi Organizāciju personālvadība, Treniņu vadīšana organizācijās, Konfliktu risināšana, Psiholoģiskie pētījumi organizācijās. Šo kursu ietvaros studentiem jāpielieto praktiski organizāciju psiholoģijas izpētes, personāla atlases un

konsultēšanas metodes. Prakses ietvaros studenti strādā dažādās organizācijās, piemēram, Swedbank, Lattelecom u.c.

Studiju procesa nodrošināšanā notiek cieša starptautiskā sadarbība. Vairākus kursus docē ārvalstu pasniedzēji: no Viļņas universitātes (R.Kočiunas Eksistenciālā psihoterapija, R.Beliauskaite Bērnu psihoterapija), Stokholmas psihodrāmas institūta (I.Erdmane), ASV Ziemeļvesternas (Northwestern) Universitātes (M.A. Reinecke, bērnu un pusaudžu psihoterapija), kā arī praktizējoši psihoterapeiti M.Ķirsons (Kanāda), J.Grants (ASV). 2012./13.gadā psiholoģijas nodaļa ir vienojusies par kopīgu Baltijas organizāciju psiholoģijas maģistra programmas izveidi sadarbībā ar Vilnius Mykolas Romeris University, University of Silesia, Mälardalen University, University of Leipzig, University of Tampere, Aalto University, un Tallinn University of Technology, kuras ir piekritušas sadarboties programmā „Northern European Joint Master in Work and Organizational Psychology”.

Katru semestri tiek izvērtēti studentu akadēmiskie sasniegumi. Studentu akadēmiskie parādi semestra beigās nedrīkst pārsniegt 11 kredītpunktus. Programmas direktore un studiju metodiķes individuāli sazinās ar tiem studentiem, kuru akadēmiskie parādi pārsniedz pieļaujamo maksimumu. Vienu reizi gadā notiek studentu rotācija budžeta vietām, līdz ar to tiek izvērtēts labāko studentu sekmju līmenis. Vairākiem studiju kursiem nepieciešamas priekšzināšanas, bez kurām kursu nav iespējams apgūt (piemēram, pirms prakses uzsākšanas jābūt apgūtiem kursiem “Psiholoģiskā konsultēšana” un “Psiholoģiskā novērtēšana”), līdz ar to docētāji un programmas direktore seko līdzi tam, lai visos šajosursos būtu sekmīga atzīme. Studiju prakses ietvaros studentu zināšanas, prasmes un kompetences tiek pārrunātas visu prakses supervizoru grupā.

Lai taupītu resursus, vairāki studiju kursi tiek piedāvāti reizi 2 gados, piemēram, „Biznesa psiholoģija”, „Testu adaptācija un standartizācija”, „Depresijas izpēte un novēršana”, „Psihodrāma”, „Treniņu vadīšana organizācijās”, „Projektīvās metodikas personības izpētē”, „Fokusētā problēmu risināšanas psihoterapija”, „Eksistenciālā psihoterapija”, „Tiesu psiholoģiskā ekspertīze”.

Programmas pēdējā gada prakses kursa ietvaros studentiem tika piedāvāti jauni materiāli par kognitīvi biheiviorālo terapiju ar bērniem un pieaugušajiem, ar kuriem studentiem bija jāiepazīstas, jāstāsta par tiem semināru nodarbībās un jāpielieto praksē. Organizāciju psiholoģijas apakšnozares studentiem ir ieviesta iespēja izmēģināt elektronisku saziņu sociālajos tīklos, kuru studenti atzinīgi novērtēja. Klīnisko psihologu prakses ietvaros tika piedāvātas papildus 4 stundu nodarbības par Latvijā standartizēto Ahenbaha uzvedības aptauju, kā arī Vekslera testu pirmskolas vecuma bērniem un pieaugušajiem. 3-gadīgās studiju programmas ietvaros tika piedāvāta iespēja papildus tikties ar Latvijas klīnikās un izglītības iestādēs praktizējošiem psihologiem, kuri specializējušies noteiktās problēmu jomās, piemēram, darbā ar bērniem ar tautiska spektra traucējumiem, grupu darbu psihiatrijas klīnikā pacientiem ar trauksmes un afektīvajiem traucējumiem, tiesu ekspertīzēs u.c.

4.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Studiju programma tiek realizēta latviešu valodā, taču nepieciešamības gadījumā, ja studijām piesākas ārvalstu studenti, studiju kursi tiek piedāvāti arī angļu valodā. Studijas tiek veidotas, izmantojot lekcijas, seminārus, diskusijas, praktiskas nodarbības, lomu spēles, supervīzijas, tieša studenta darbu ar klientiem vērošanu. Lekcijās docētāji integrē tādas aktīvās mācību metodes kā diskusijas, grupu darbu, problēmsituāciju analīzi, tādējādi radot demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā un veicinot kritiskās domāšanas prasmju attīstību. Semināri ļauj padziļināti izprast kursa saturu, iepazīstoties ar zinātniskām monogrāfijām vai pētnieciskiem rakstiem, tie notiek diskusiju, un studentu gatavotu prezentāciju veidā, kā arī izmantojot grupu darba, gadījumu analīzes vai lomu spēļu metodes, tādējādi pilnveidojot problēmrisināšanas prasmes. Praktiskajās nodarbībās fokuss ir gan uz studējošā praktisko iemaņu trenēšanu psihologa darbam (izmantojot lomu spēles, supervīzijas, praktiskā darba ierakstus), gan pašpieredzi un emocionālā brieduma veicināšanu (veicot pašrefleksiju, piedaloties personiskās pieredzes grupās un veicot individuālus uzdevumus).

Katrā studiju kursā prasības studentiem docētājs definē pirmajās nodarbībās, nosakot gala pārbaudījuma formu, tās izpildes veidus un termiņus. Visos kursu aprakstos ir skaidri aprakstīti studiju rezultāti; visi studenti ar tiem iepazīstas, tie ir pieejami LU informācijas sistēmā LUIS un tos ir iespēja pārrunāt. Akadēmiskais personāls nodrošina individuālas konsultācijas gan zinātniskos, gan profesionālos jautājumos vismaz 1,5 stundas nedēļā klātienē; visi docētāji dod iespēju sazināties arī ar e-pasta palīdzību. Auditorijās ir bezvadu interneta pieslēgums un videoprojektori, kurus izmanto visi pasniedzēji; ir pieejama video un audioaparātūra mācību filmu demonstrēšanai un audioierakstu analīzei. Ir iegādāti vairāki videomateriāli, kas palīdz praktisko iemaņu apguvē. Studentiem ir pieeja psiholoģisko pētījumu datu bāzei; vairākos LU datoros ir nodrošināta PsychArticles datu bāze, kā arī ir piekļuves iespējas citu zinātnisko pētījumu datu bāzēm. Nodaļā ir kopēšanas tehnika. Docētāji izmanto MOODLE sistēmu lekciju un nodarbību materiālu ievietošanai, kā arī informācijas sniegšanai.

4.1.8. Vērtēšanas sistēma

Programmas ietvaros izmantotā vērtēšanas sistēma atbilst LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas nolikumam, kas nosaka, ka starppārbaudījumu kopējais vērtējums ir ne mazāk kā 50% no kopējā kursa vērtējuma un mutiski/rakstiski eksāmeni veido ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma. Kursu novērtēšana notiek 10 ballu sistēmā. Kā starprezultātu pārbaudes metodes lekcijās un semināros tiek izmantoti pārbaudes

darbi un testi, kas motivē studējošos patstāvīgi mācīties visa semestra laikā, kā arī ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas un novērtēt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu. Kursu noslēgumā tiek izmantoti eksāmeni, kas tiek kārtoti rakstveidā: tiek izmantoti zināšanu novērtēšanas testi, referāti, esejas, kā arī praktisko zināšanu apguvesursos studenti patstāvīgi izstrādā studiju darbus, apliecinot noteiktu profesionālo prasmju apguves līmeni. Atbilstoši AIP ekspertu ieteikumiem par studiju procesa nodrošināšanu, kursa pārbaudījumu metodes padarītas daudzveidīgākas, izmantojot ne tikai eksāmenu, bet arī konsultēšanas procesa ierakstus, izpētes atzinumus, uzstāšanos ar prezentācijām semināros, esejas u.c. Pētījuma projektu izstrāde un zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana / prezentācija tiek izmantotas kā atskaites/vērtēšanas formas dažādos kursa apguves etapos.

Maģistra darba izstrāde un vērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm – pētījuma projekta izstrāde, teorētiskās daļas un pētījuma projekta aizstāvēšana, praktiskās daļas aizstāvēšana, un noslēgumā maģistra darba galīgā aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju novērtēšanas sistēma ļauj sekot līdzi studentu pētniecības projekta izstrādei un realizācijai, uzturēt studējošo motivāciju un nodrošināt, lai darbs tiktu veikts kvalitatīvi. Prakses vērtējumu veido studenta izstrādātā prakses atskaite un tās aizstāvēšana, prakses vadītāja (iestādē) vērtējums un supervizora atzinums par supervīziju apmeklējumu un darbu supervīzijās.

4.1.9. Studiju programmas izmaksas

Programmas finansējums ir no budžeta līdzekļiem (IZM izdalīto budžeta vietu robežās) un studentu maksas par studijām. Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programmā 2012./2013. mācību gadā studiju maksa bija 1200 lati pilna laika studijās.

4.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam

Programma atbilst Latvijā apstiprinātajam Psihologa profesijas standartam un LR Ministru Kabineta noteikumiem Nr.481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”. Latvijas Psihologa profesijas standarts un šī programma integrē arī visas Eiropas psihologa izglītības standarta prasības attiecībā uz noteikta satura teorētisku un lietišķu kursu apguvi. Atbilstoši LR Ministru Kabineta noteikumiem un Psihologa profesijas standartam, psiholoģijas profesionālo bakalaura studiju programmu plānots realizēt 4 gadu laikā veidošanā, (absolvents saņem kvalifikāciju „psihologa asistents”) un profesionālo maģistra programmu– 2 gadu laikā (absolvents saņem kvalifikāciju „psihologs”). Lai nodrošinātu studentiem iespējas iestāties psiholoģijas profesionālajā maģistra studiju programmā, programma paredz 2.variantu, kurā var iestāties studenti pēc 3 gadu akadēmiskās bakalaura studiju

apgūšanas. Šajā programmas variantā studenti mācās 3 gadus, papildus apgūstot profesionālos studiju kursus un izejot praksi (absolvents saņem kvalifikāciju „psihologs”). Šāda veida studijas ļauj integrēt izglītību un praksi 6 gadu studiju laikā, kas atbilst Eiropas vadlīnijām. Psiholoģijas studiju realizācijā ieteikts vadīties pēc šādas shēmas:

Izskaidrojošās teorijas un prasmes: kursi par darba un organizāciju psiholoģiju, izglītības psiholoģiju un klīnisko psiholoģiju, piemēram, vadības teorijas, personības traucējumu teorijas u.c. Programmā iekļauta iemaņu veidošana, lai studenti spētu pielietot izskaidrojošās teorijas diagnostikā, pētījumos un laboratorijas situācijā, kā arī lietišķos apstākļos un darba situācijās, piemēram, mācīšanās traucējumu diagnostikā.

Pētījumu un psiholoģiskās novērtēšanas metožu teorijas: kursi par testu izveides un adaptācijas teorijām, psiholoģiskā novērtēšana, datu analīze un interpretācija, pētījumu metodēm darba un organizāciju psiholoģijā, izglītības psiholoģijā un klīniskajā psiholoģijā, piemēram, teorijas par darba analīzi, mācīšanās vajadzību analīzi, konsultēšanas un psihoterapijas teorijas. Programmā ietverta arī iemaņu veidošana metožu teoriju pielietošanā pētījumos un laboratorijas apstākļos, kā arī iemaņas metožu pielietošanā lietišķos apstākļos un darba situācijās, piemēram, pamata un progresīvā multivariāciju statistika, multivariāciju ANOVA, faktoru analīze, kvalitatīvas metodes u.c.

Akadēmiskās un vispārīgās profesionālās iemaņas: kursi pētījumu metodoloģijā, kas ietver prasmes zinātnisku rakstu rakstīšanā, kā arī prasmes psiholoģiskajā novērtēšanā un konsultēšanā, t.sk. prasmes profesionālajā intervēšanā un atzinumu rakstīšanā.

Citu nozaru teorijas: kurss psihiatrijā, zināšanas par likumdošanu, kas saistīta ar cilvēktiesībām, bērnu tiesībām un darbinieku tiesībām, kas iekļauts profesionālās ētikas un darba psiholoģijasursos.

Prakses laikā studentiem ir jā mācās integrēt teorētiskās un praktiskās zināšanas, jāapgūst metodes, kas saistītas ar psiholoģiskajām zināšanām, jā sāk praktizēt supervizora pārraudzībā, jā sāk strādāt vidē, kurā ir profesionāli kolēģi un jā spēj izprast un pārrunāt savu un citu cilvēku darbu. Prakses laikā students novēro situācijas, kurās tiek izmantotas psiholoģiskās metodes, pats pielieto metodes pārraudzības laikā, piedalās projektos, analizē un pārrunā „gadījumus”. Psiholoģijas profesionālā maģistrantūras programma atbilst Eiropas maģistra programmas standartam un tās ietvaros iekļauta arī prakse ar pārraudzības konsultācijām.

4.3. Studiju programmas salīdzinājums ar vienu Latvijas un divām Eiropas Savienības valstu studiju programmām

Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programma „Psiholoģija” salīdzināta ar Rīgas Pedagoģijas, izglītības un valdības augstskolas maģistra studiju programmu psiholoģijā, kā arī ar Viļņas Universitātes un Stokholmas Universitātes profesionālās psiholoģijas maģistrantūras programmām.

LU PPMF	RPIVA	Viļņas Universitāte	Stokholmas Universitāte
Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija	Izpētes darba metodoloģijas sociālajās zinātnēs Kvalitatīvās un kvantitatīvās izpētes metodes	Zinātniski pētnieciskais darbs Kvalitatīvās izpētes metodes	Pētījumu metodes un tēzes
Psiholoģiskā novērtēšana Psiholoģiskā konsultēšana Psihoterapijas teorijas un metodes Neiropsiholoģija Attīstības psiholoģija Krīžu un vardarbības psiholoģija Psihodrāma Eksistenciālā terapija Relaksācija un vizualizācija Psihiatrija Bērnu attīstības traucējumi Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām	Pozitīvā psiholoģijā izmantoto izpētes metožu analīze Pozitīvās domāšanas neiropsiholoģiskie aspekti Pozitīvās psiholoģijas intervences metodes Emociju, prāta un ķermeņa mijiedarbība Pozitīvā atbalsta metodes Psihoterapijā, Marte Meo metode Stresa vadības metodes un izpēte Pozitīvā domāšana un valoda Pozitīvo resursu izpēte un darbs ar	Psiholoģiskā konsultēšana praksē Psihodinamiskā psihoterapija Kognitīvā psihoterapija Analītiskā psihoterapija Individuālpshoterapija Krīzes un traumas psiholoģija Neiropsiholoģija Attīstības psiholoģija Eksistenciālā terapija Geštallterapija Psihiatrija Mācību grūtības Īpašie bērni	Psiholoģiskā novērtēšana Psihoterapija: teorija un pielietojamība (psihodinamiskā un kognitīvi biheiviorālā psihoterapija) Psiholoģiskās konsultēšanas metodes Izvēles teorētiskais un lietišķais kurss

	sevi		
Sociālā izziņa Sociālā un personības psiholoģija Organizāciju psiholoģijas teorijas un metodes Organizāciju personālvadība Konfliktu risināšana	Personības resursu teorijas	Darba fizioloģija Darba psiholoģija Organizāciju konsultēšana Personālvadība Mācības organizācijās Konflikti organizācijās	Organizāciju psiholoģija Grupu attīstība; grupu procesi un vadība Darba psiholoģija Mācīšanās organizācijās

Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijā maģistra studiju programma arī tiek realizēta divu mācību gadu laikā, taču tajā nav apakšnozares klīniskajā un organizāciju psiholoģijā. Programmas uzbūze ir līdzīga LU PPMF programmai: ietverti pētījumu metodoloģijas kursi, teorētiskie kursi un praktiskie kursi. Stokholmas Universitātē profesionālā psiholoģijas studiju programma ir piecu gadu studiju programma, kas apvieno profesionālo bakalaura un maģistra studiju programmu; pēc programmas pabeigšanas ir viena gada prakse. Latvijas Universitātes maģistrantūras programma ir līdzīga: kopējais mācību ilgums ir seši gadi. Abu valstu socioekonomiskie rādītāji un valsts dotācijas izglītības sistēmai vēl aizvien krasi atšķiras. Zviedrijas izglītības sistēma spēj nodrošināt budžeta vietas un dzīvošanas kredīta iespējas visiem studentiem tādā mērā, ka viņiem nav nepieciešams papildus strādāt. Latvijas Universitātes psiholoģijas studiju programma veidota, salīdzinot to ar visu Stokholmas Universitātes 10 semestru programmu, maģistrantūras programmā vadoties īpaši pēc Stokholmas Universitātes 7.-10.semestriem. Līdzīgi kā Latvijas Universitātē, Stokholmā profesionālā psiholoģijas programma ir kopīga topošajiem skolu, klīniskajiem un organizāciju psihologiem; abās universitātēs studentiem ir iespēja izvēlēties prakses vietas atbilstoši apakšnozarei. Tas salīdzināms ar Latvijas Universitātes studijām. Gan Stokholmas Universitātē, gan Latvijas Universitātē ir kursi, kuros studenti iegūst zināšanas un prasmes individuālajā un grupu konsultēšanā un psihoterapijā (īpaši psihodinamiskajā un kognitīvajā psihoterapijā), organizāciju psiholoģijā (grupu procesi, grupu vadīšana, organizāciju un darba psiholoģija), pētījumu metodoloģijā (psiholoģiskā novērtēšana, kvantitatīvās un kvalitatīvās metodēs) un maģistra darba tēžu izstrādē. Abās programmās nopietna uzmanība tiek pievērsta studentu praksei ar pārraudzību. Tās laikā supervizors gan tiešā veidā novēro studentu darbu, gan arī pārrunā to īpašu supervīziju sesiju laikā, dodot savus ieteikumus un komentārus.

Viļņas Universitātē maģistrantūras programma tiek realizēta 2 gados pēc bakalaura studiju programmas (4 gadi) – tāpat kā Latvijas Universitātē. Atšķirībā no Latvijas Universitātes programmas, Viļņas Universitātē studijas notiek atsevišķi klīniskajā, izglītības un organizāciju psiholoģijā – tās ir 3 atsevišķas programmas.

To struktūra ir veidota līdzīgi Latvijas psiholoģijas programmai, kur ietilpst studiju teorētiskie kursi un prakse atbilstošajā apakšnozarē. Kursi ir līdzīgi Latvijas Universitātes programmas kursiem: psihoterapijas metodes un virzieni, pētījumu metodoloģija, psiholoģiskā novērtēšana u.c. Arī Viļņas Universitātē maģistrantūras programmas ietvaros studenti veic praksi, kuru vada pieredzējuši supervizori.

4.4. Informācija par studējošajiem

2012.gada 1.oktobrī programmā kopā mācījās 89 studenti. 2-gadīgajā programmā bija 53 studenti (1.gadā 8 budžeta vietas, 20 maksas vietas; 2.gadā 8 budžeta vietas, 17 maksas vietas). 3-gadīgajā programmā bija 36 studenti (1.gadā 4 budžeta vietas, 12 maksas vietas; 2.gadā 4 budžeta, 6 maksas vietas, 3.gadā 3 budžeta, 7 maksas vietas). 2-gadīgajā programmā bija 21 absolvents; 3-gadīgajā programmā 4 absolventi.

4.5. Studējošo aptaujas un to analīze

Aptaujas par studiju kursiem tika veiktas divas reizes mācību gadā – pēc rudens un pavasara semestra. Ar studentu atsauksmēm tiek individuāli iepazīstināts katrs docētājs.

Vidējais vērtējums 7 ballu sistēmā par rudens semestra kursiem bija 6,05; par pavasara semestra kursiem 6,06. Šis vērtējums kopumā ir ļoti augsts, līdz ar to var uzskatīt, ka studējošie ir apmierināti ar studiju programmā ietvertajiem kursiem, kas tiek norādīts arī aptaujā (7 punkti no 7 iespējamajiem).

Studenti augstu vērtējuši gan akadēmiski orientētus, gan profesionālus kursus, piemēram, Krīžu un vardarbības psiholoģija, Standartizētās aptaujas personības izvērtēšanā, Sociālā izziņa, Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām, Ģimenes psihoterapija, Treniņu vadīšana organizācijās, Relaksācija un vizualizācija, Organizāciju personālvadība. Kā ļoti veiksmīgu programmas daļu studenti vērtēja praksi. Studenti augstu vērtē docētāju profesionalitāti, labvēlīgu attieksmi, sistemātisku un strukturētu informāciju lekciju un semināru pasniegšanā, praktisku piemēru izmantošanu un profesionālā darba demonstrācijas .

Augstu tika vērtēta vieslektoru iesaistīšana studiju procesa norisē.

Kā ieteikumi minēti vērtēšanas sistēmas uzlabošana, piemēram, semināru vērtēšana vai eksāmena darba prasības, kā arī komentāru papildinājums par atsevišķiem iesniegtajiem darbiem. Minēta arī nodarbību skaita palielināšana atsevišķosursos (Psiholoģiskā konsultēšana, Psihoterapijas teorijas un metodes, Psihodrāma). Atsevišķosursos ir lūgums samazināt prasības (Sociālā izziņa).

Kā vislielākās grūtības studenti min darba un mācību savienošānu (2,5). Samērā zemu vērtēts studentu padomes un pašpārvaldes darbs (2; max.7).

Augstu vērtēts docētāju (6,5) un lietvežu darbs (6,5), kā arī studiju kursiem kopumā (6,5), iespējām pilnveidot savas darba organizēšanas, uzstāšanās prasmes (6,5), sagatavotību darba tirgum (6,5). Nedaudz zemāks vērtējums ir tehniskajam nodrošinājumam (5), minot pārāk mazas auditorijas un apgaismojuma

kvalitātes problēmas, kā arī programmas plānojumam (5). Kopumā studenti ieteiktu šo programmu citiem (6,5). Aptauju rezultāti liecina, ka programmā ietvertie kursi ir izveidoti veiksmīgi un profesionāli gan no teorētiskā, gan praktiskā viedokļa.

4.6. Absolventu aptaujas un to analīze.

Tika veiktas intervijas ar absolventiem par studiju procesu maģistrantūrā. Tajās piedalījās 10 pēdējo 5 gadu psiholoģijas maģistra studiju absolventi. Aptaujā tika uzdoti jautājumi par studiju laikā iegūto zināšanu pielietojamību pašreizējā darbā, galvenajiem ieguvumiem un trūkumiem studiju procesā. Absolventi uzver, ka maģistra studiju programma viņus pilnvērtīgi sagatavojuši profesionālai darbībai klīniskās, izglītības un organizāciju psiholoģijas virzienos, attīstījusi un nostiprinājusi kritiskās spriešanas un domāšanas spējas. Studiju laikā nostiprinātās psiholoģiskās novērtēšanas un konsultēšanas prasmes, interviju vadīšanas prasmes, ētikas izpratni, komunikācija prasmes, datu ieguves un apstrādes zināšanas, kā arī kritiski izvērtētu secinājumu veidošanas iemaņas. Absolventi norāda, ka psiholoģijas zināšanas palīdz izprast sabiedrībā notiekošos procesus. Kā īpaši vērtīgu studiju procesa laikā absolventi norāda prakses kursus, kā arī citus profesionālos kursus, kuru ietvaros bija iespējams trenēt praktiskās iemaņas. Kā ieteikumus absolventi min atsevišķu virzienu attīstību psiholoģijā Latvijā vispār, īpaši uzsverot neiropsiholoģiju, ģenētikas saistību ar psiholoģiju, kā arī organizāciju un darba psiholoģiju. Viens no ieteikumiem ir attīstīt pētniecību Latvijā, fokusējoties uz pamatīgāku pētījumu veikšana kādā no psiholoģijas virzieniem, lielākā mērā iesaistot studentus, virzot viņu intereses psiholoģijas zinātnei vēlamā virzienā, kā arī attīstot kvalitatīvo pētniecību. Absolventi iesaka jau studiju laikā vairāk informēt par profesionālajām asociācijām un iespējām darba tirgū.

4.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studenti savus priekšlikumus studiju procesa uzlabošanai izsaka gan nodarbību ietvaros, gan personīgos kontaktos ar nodaļas mācībspēkiem un tehnisko personālu. Katra mācību semestra sākumā un noslēgumā programmas direktore tiekas ar katra kursa studentiem, lai noskaidrotu viņu viedokli par programmas norisi. Psiholoģijas maģistra studiju programmā studējošo priekšlikumi 2012./2013.gadā klīniskās un izglītības psiholoģijas apakšnozarē:

- 1) Uzlabot slodzes sadalījumu semestru ietvaros.
- 2) Rast iespējas teorētisko studiju kursu laikā (1.studiju gadā 2-gadīgajā programmā) uzsākt praksi ar kādu klientu, lai labāk nostiprinātu zināšanas.
- 3) Studiju procesā iekļaut informāciju par likumdošanu, psihologu tiesībām un psihologu aizsardzību. Šis ieteikums tiks ņemts vērā, kā arī studenti tiks vairāk iepazīstināti ar

profesionālajām asociācijām, kuru uzdevums ir rūpēties arī par savu biedru aizstāvību sarežģītās situācijās.

- 4) Aicināt vairāk vieslektorus, kuru stāstītu par organizāciju psiholoģiju pasaulē. Šis ieteikums ir ņemts vērā.

4.8. Studiju kursu apraksti

4.8.1. Profesionālā maģistra studiju programma „Psiholoģija” (6 semestri)

Kursa nosaukums	<i>Bērnu psiholoģiskā izpēte</i>
Kursa kods	PsihP156
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	32
Kursa apstiprinājuma datums	08.11.2004
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre
Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Ilze Damberga
Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Inga Skreitule-Pikše

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir dot iespēju studentiem apgūt zināšanas par dažādām psiholoģiskās izpētes metodēm bērniem, kā arī palīdzēt studentam attīstīt prasmes šīs metodes pielietot psiholoģiskās novērtēšanas procesa gaitā, analizēt un interpretēt ievāktu informāciju un sagatavot izpētes rezultātu aprakstu. Kursa gaitā tiek pievērsta vērība dažādo metožu pielietojamībai saistībā ar bērna vecumu un izpētes mērķi, kā arī tiek pārrunāti ētikas principi saistībā ar psiholoģiskās izpētes procesu.

Rezultāti: Sekmīgi apgūstot kursu studenti spēs parādīt šādas akadēmiskas kompetences: 1.) izpratni par psiholoģiskās izpētes nozīmīgumu, lai atpazītu bērna resursus un problēmu sfēras; 2.) izpratni par specifiskās psiholoģiskās izpētes metodes piemērotību saistībā ar pētāmā indivīda vecumu un izpētes mērķi.

Sekmīgi apgūstot kursu studenti spēs parādīt šādas prasmes: 1.) spēs veikt sākotnējo interviju, lai iegūtu vispārēju informāciju par bērna ģimeni, pašreizējo dzīves situāciju un par līdzšinējām veiksēm un grūtībām; 2.) spēs veikt bērna novērošanu izpētes laikā; 3.) spēs izmantot dažādas izpētes metodes; 4.) spēs analizēt un interpretēt iegūto informāciju; 5.) spēs apkopot informāciju sagatavot izpētes rezultātu aprakstā.

Rezultāti

Rezultāti: Sekmīgi apgūstot kursu studenti spēs parādīt šādas akadēmiskas kompetences: 1.) izpratni par psiholoģiskās izpētes nozīmīgumu, lai atpazītu bērna resursus un problēmu sfēras; 2.) izpratni par specifiskās psiholoģiskās izpētes metodes piemērotību saistībā ar pētāmā bērna vecumu un izpētes mērķi.

Sekmīgi apgūstot kursu studenti spēs parādīt šādas prasmes: 1.) spēs veikt sākotnējo interviju, lai iegūtu vispārēju informāciju par bērna ģimeni, pašreizējo dzīves situāciju un par līdzšinējām veiksēm un grūtībām; 2.) spēs veikt bērna novērošanu izpētes laikā; 3.) spēs izmantot dažādas izpētes metodes; 4.) spēs analizēt un interpretēt iegūto informāciju; 5.) spēs apkopot informāciju sagatavot izpētes rezultātu aprakstā.

Kursa plāns

1. Bērna psiholoģiskās izpētes nozīmīgums. Ētikas principi. L2
2. Psiholoģiskās izpētes metožu bērniem daudzveidīgums. L4
3. Sākotnējās informācijas ievākšana. Bērna novērojumi izpētes laikā. L4
4. Uzmanības, atmiņas un domāšanas izpētes metodikas bērniem teorētiskie principi un to praktiskā lietošana.

Analīze, interpretācija, apraksts. L8/ S10

5. Personības un socioemocionālo raksturojuma izpētes metodikas bērniem teorētiskie principi un to praktiskā lietošana: standartizētas aptaujas. Analīze, interpretācija, apraksts. L8/ S10

6. Personības un socioemocionālo raksturojuma izpētes metodikas bērniem teorētiskie principi un to praktiskā lietošana: projektīvās metodes. Analīze, interpretācija, apraksts. L8/ S10

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru nodarbībās, diskusijās par atsevišķu gadījumu analīzi 20%. Trīs kontroldarbi 60%. Rakstisks eksāmens 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Sattler, J. M. (2008) Assessment of children: Cognitive Foundations (5th edition). La Mesa, CA: Jerome Sattler.
2. Sattler, J. M. & Hoge, R.D. (2006) Assessment of children: Behavioral, social and clinical foundations (5th edition). La Mesa, CA: Jerome Sattler.
3. Sebre, S., Pirsko, L. (2008) . Bērnu zīmējumi, stāstījumi un emociju pašnovērtējumi saistībā ar bērnu un vecāku attiecībām. LU raksti Psiholoģija, lpp 51 – 66.
4. Hersen, M. (2004). Psychological assessment in clinical practice. New York: Brunner-Routledge.

Papildliteratūra

1. Anastasii, A., Urbina, S. (2004). Psihologicheskoe testirovanija. SPb.: Piter.
2. Noss, I.N. (2000). Psihodiagnostika. Test, psihometria, eksperiment. Moskva: "KSP+".
3. Stolarenko, L.D. (2003). Osnovi psihologii. Rostov N/D: "Fenikss"

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Personality Assessment
2. European Journal of Psychological Assessment

Kursa nosaukums	Pieaugušo psiholoģiskā izpēte
Kursa kods	PsihP072
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	64
Kursa apstiprinājuma datums	08.11.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Evija Strika
Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Sarmīte Voitkāne

Kursa anotācija

Kursa mērķis: teorētiski iepazīstināt ar psiholoģiskās izpētes metodēm un psiholoģiskās izpētes procesa organizēšanu. Mācīt praktiski pielietot atbilstošas pieaugušo psiholoģiskās izpētes metodes, veikt to analīzi un apkopot visus, ar pētījumu saistītos, datus.

Pēc kursa apguves studenti pārzina pieaugušo psiholoģiskās izpētes metodes, māk organizēt pieaugušo izpētes procesu un izmantot piemērotas metodes.

Kursa plāns

Vispārējie principi psiholoģiskās izpētes organizēšanā:

1. Psiholoģiskās izpētes uzsākšana. Klienta motivēšana izpētei.
2. Psihologa rīcība un atbildība psiholoģiskās izpētes laikā
3. Netieša informācijas ieguve izpētes gaitā
4. Psiholoģiskās izpētes specifika un metožu izvēle atkarībā no psiholoģiskās izpētes mērķa, uzdevuma un izpētāmās personas vecuma
5. Psiholoģiskajā izpētē iegūto rezultātu apkopošana, kopsavilkuma veidošana un atgriezeniskās saites sniegšana

Pieaugušo psiholoģiskās izpētes metodes:

1. Dzīves vēstures ievākšana un analīze
2. Kognitīvo procesu izpētes metodikas
3. Projektīvās metodikas
4. Ketela 16PF personības izpētes metodika
5. Beka depresijas aptauja (BDI-II)
6. MMPI-2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru un laboratoriju nodarbībās - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens - 20%.

Mācību pamatliteratūra

Butcher, J.N., Williams, C.L.(1993). Essentials of MMPI-2 and MMPI-A Interpretation. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Projektīvnāja psiholoģija / pērvod s angļiskovo (2000). Moskva Apreļ press. EKSMO- press

Rubinštejn, S. (1990). Eksperimentālņijņi metodiki patopsiholģijņi. Moskva Apreļ press. EKSMO- press

- Belomestnova, N. V. (2003). Kliničeskaja diagnostika intelekta. S-P., Reč.
- Beck, A. T., Steer, R. A., & Brown, G. K. (1996). BDI-II Beck Depression Inventory- 2nd edition. Manual. San Antonio: Psychological Corporation
- Cattell, R. B. (1974). Handbook of Sixteen Personality Questionnaire.
- Karson, S., & O'Dell, J. W.(1976). A guide to the clinical use of the 16 PF. Illinois: Institute for Personality and Ability testing.

Papildliteratūra

- Olin, J.T., Keatinge, C. (1998). Rapid psychological assessment. New York: John Wiley
- Maloney, M.P. (1976). Psychological assessment: A conceptual approach. Oxford: Oxford University Press.
- Domino, G. (2000). Psychological Testing. New Jersey: Prentice Hall.

Periodika un citi informācijas avoti

- Psychological Assessment .
- Journal of Counselling and Clinical Psychology

Kursa nosaukums	<i>Psihologa ētika un profesionālā darbība</i>
Kursa kods	PsihP054
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	18.03.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Baiba Martinsone

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar dažādu nozaru psihologu profesionālo darbību reglamentējošiem dokumentiem, apgūt psihologu ētikas kodeksu principus un veikt salīdzinājumu starp Latvijas un citu valstu psihologu asociāciju ētikas kodeksiem. Pēc kursa apguves studenti spēj veikt psihologa profesionālās darbības ētiskuma izvērtējumu.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot kursu, studenti spēj veikt psihologa profesionālās darbības ētiskuma izvērtējumu. Studenti nostiprina prasmes analizēt un izdarīt vispārīgāku par dažādu ētikas kodeksu uzbūves pamatprincipiem, kā arī zin psihologa darba ētikas pamatprasības, lai sekmīgi veiktu prakses uzdevumus.

Kursa plāns

1. Psihologa profesionālo darbību regulējošie dokumenti (10 st. - 5 lekc., 5 sem.)
2. Psihologa profesionālās darbības morāles principi (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
3. Stresa avoti psihologa darbā (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
4. Psihologa personība (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
5. Psihologa profesionālā darbība dažādās vidēs (10 st. - 5 lekc., 5 sem.)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība un aktivitāte semināros. Latvijas psihologu asociāciju ētikas kodeksu uzbūves un satura analīze un salīdzinājums ar citu valstu psihologu asociāciju ētikas kodeksiem (grupas prezentācija) - 50%, Kontroldarbs - apskats par individuālu interviju ar praktizējošu psihologu par biežāk sastopamajām ētikas dilemmām - 40%, Mutisks eksāmens - 10%.

Mācību pamatliteratūra

Deigh, J. (1992). Ethics and personality: Essays in moral psychology. Chicago: The University of Chicago Press. (LUB 1 eks.)

Papildliteratūra

1. Welfel, E. (2002). *Etfics in Counselling and Psychotherapy: Standarts, research and emerging issues*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing company (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
2. Corey, G., Schneider Corey, M., Callanan, P. (2003). *Issues and Ethics in the Helping Professions*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing company (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
3. Bersoff, D. N. (2008). *Ethical conflicts in psychology*. Washington, DC : American Psychological Association. (LNB 1 eks.)

Profesionālo asociāciju interneta mājas lapās atrodami:

Latvijas Skolu psihologu asociācijas ētikas kodekss

Latvijas klīnisko psihologu asociācijas ētikas kodekss (<http://www.kpa.lv/kpa-dokumenti/65-tikas-kodekss>)

Latvijas Profesionālo psihologu asociācijas ētikas kodekss

European Federation of professional Psychologists Associations (EFPA) meta-Code of Ethics

APA Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct, 2002 un 2010. gada labojumi (<http://www.apa.org/ethics/code/index.aspx#>)

Canadian Code of Ethics for Psychologists 3rd edition, 2000

Periodika un citi informācijas avoti

Health Psychology: the Official Journal of the Division of Health Psychology of the American Psychological Association. Washington, D.C.: American Psychological Association, 2003 - 2004. (LUB - 12 eks.)

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģiskā konsultēšanas pamati</i>
Kursa kods	PsihP073
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	48
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Anda Upmane

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir praksē nostiprināt konsultēšanas pamatprasmes un iemaņas kā arī apgūt konsultēšanas specifiku darbā ar dažādām klientu grupām. Kursa laikā studenti strādā mazās grupās vai pāros, gan klienta, gan konsultanta lomās veicot uzdevumus klausīšanās, emociju atspoguļošanas, parafrāzēšanas u.c. paņēmieni apguvei.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu, studenti izprot konsultēšanas specifiku dažādās klientu grupās un attiecīgi spēj izvērtēt klientu vajadzības un izvēlēties piemērotākās konsultēšanas pieejas, kā arī veidot konsultanta un klienta attiecības. Studenti izprot savas kompetences robežas un atbilstoši tām prot izmantot psiholoģiskās konsultēšanas pamatprasmes un iemaņas, kā arī izvērtēt to piemērotu izmantošanu psiholoģiskās konsultēšanas procesā.

Kursa plāns

- 1.Konsultanta darba specifika dažādās profesionālās darbības vidēs L 4
- 2.Konsultanta personība un profesionālā izaugsme. L 2/S2
- 3.Konsultatīvo attiecību uzsākšana L 2 / P 2
- 4.Klienta novērošana un aktīvā klausīšanās. L 2/ P 4
5. Atvērto jautājumu un parafrāžu izmantošana konsultēšanas procesā L2 / P 6
6. Klienta emociju un jūtu atspoguļošana L 2/ P6
- 7.Uz lēmumu pieņemšanu orientēta konsultēšana L 2 /P 8
- 8.Dažādu vecuma grupu klientu konsultēšanas specifika S 6
- 9.Konsultēšanas specifika atkarību gadījumos. S 4
- 10.Konsultēšana krīzes situācijās S 2
- 11.Konsultēšana profesionālās darbības jautājumos. S 4
- 12.Konsultēšanas efektivitāte S 4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Obligāts vismaz 70% seminārnodarbību/praktisko nodarbību apmeklējums un praktisko uzdevumu izpilde nodarbībās - 40 %

Sagatavota un novadīta prezentācija seminārnodarbībā - 30%

Rakstisks gala eksāmens - 30 %

Mācību pamatliteratūra

1. Berman, Pearl S. (2005) Interviewing and diagnostic exercises for clinical and counseling skills building. London : Lawrence Erlbaum Associates.(LUB 1 eks)
2. Parsons, R.D.(2009).Translating theory to practice : thinking and acting like an expert counselor. Boston : Allyn & Bacon.(LUB 1 eks)
3. Gledding, S. (2002.) Psihologischeskoe konsultirovanie. S-Pb.: Piter.(LUB 1 eks)

Papildliteratūra

1. Byrne, A, & Byrne, D. (1996.) Counselling skills for health professionals. Macmillan Education Australia.
2. Egan, G.(1998.) The skilled helper: a systematic approach to effective helping. Pacific Grove, CA: Brooks/ Cole.
3. Ivey, A. E. (1988.) Intentional Interviewing and Counseling. Pacific Grove, CA: Brooks/ Cole.
4. Kottler, D., & Braun, R. (2001). Psihoterapevticheskoe konsultirovanie. S-Pb.: Piter.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Counseling and Psychotherapy.

Kursa nosaukums	Psiholoģiskā rehabilitācija
Kursa kods	PsihP074
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	30.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Evija Strika
Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Sarmīte Voitkāne

Priekšzināšanas

Psih2090, Psihofizioloģija [14.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt ar rehabilitācijas un psiholoģiskās palīdzības pieejām, metodēm un palīdzības iespējām dažādu problēmu gadījumos. Kursa uzdevums paplašināt zināšanas par atsevišķu attīstības problēmu izvērtēšanu, pastāvošo uzvedības paternu noturību un iespējām tos mainīt.

Rezultāti

Studenti iegūst izpratni par dažādu attīstības problēmu profilaksi. Tiks iegūta izpratne par sistēmveida pieeju dažādu psiholoģisko problēmu rehabilitācijā, spēš vispusīgāk identificēt profilaktiskos un riska faktorus indivīda attīstībā. Studenti apgūs praktiskas bērnu un pieaugušā psiholoģiskā atbalsta iemaņas. Profesionālās kompetences:

1. papildinātas iemaņas kā veidot psiholoģisko palīdzību bērnam; 2. attīstīta prasme veidot bērnu un pieaugušo atbalsta sistēmu; 3. prasme atbilstoši atklātajai klienta problēmai izmantot noteikta veida rehabilitācijas pieejas.

Kursa plāns

1. Psiholoģiskās palīdzības plānošana un metodes. L 2
2. Psiholoģiskās palīdzības mērķi un uzdevumi. Sistēmveida pieeja. L 2 S 2
3. Palīdzība bērniem ar uzmanības deficītu un mācību traucējumiem. L 2
4. Palīdzība bērniem ar uzvedības traucējumiem. S 2
5. Palīdzība bērniem ar emocionālām grūtībām. L 2 S 2
6. Palīdzība pašcieņai pilnveidošanai. S 2
7. Palīdzība bērniem ar īpašām vajadzībām. L 2 S 2
8. Rehabilitācija neiropsiholoģisku traucējumu gadījumos L 2
9. Atkarības veidošanās. Atkarības slimību riska faktori. L 2 S 2
10. Atkarība no kaitīgām vielām. L 2
11. Pusaudži un atkarība. Pusaudžu riska faktori atkarības izcelsmei. Atkarības slimību ārstēšana. S 2

12. Brīvā laika izmantošanas psiholoģija S 2
Stundas kopā 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prezentācijas semināros- 40%. Kursā uzdoto uzdevumu izpilde un iesniegšana laikā 20%. Rakstveida eksāmens- 40% Noteicošā ir eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

- 1.Skola visiem. Palīgs pedagogiem, psihologiem un vecākiem (2002) Red. S. Miezīte. 6 eks.
2. Elliot, E. J. & Place, M. (2004) Children in Diffuculty. 1eks
3. Adamaite, I. Atkarības profilakse: ieteikumi skolotājiem 5 eks.
- 8.Handbook of Clinical Neuropsychology. (2003). Ed by P. Halligan, L. Kisha & J. C. Marchal. 1.eks.

Papildliteratūra

- 1.Gerald, G.Y., & Ferrari, P. (Eds.) (1998). Designing Mental Health Services and Systems for Children and Adolescents.
- 2.Craig, R. J. (2004). Counseling the Alcohol and Drug Dependent Client. Pearson & AB
- 3.Tirolers, G. (2004) Rehabilitācija sociālajā vidē Latvijā.
- 4.Jauno tehnoloģiju atkarības izplatība jauniešu vidū.(2004). Red. Koroļeva, I., Rungule, R., Sniķere, S. & Trapencieris, M. LU Filozofijas un socioloģijas institūts.
- 5.Šilova, T. A.(2005) Profilaktika alkogoļnoj i narkotičeskoj zavisimosti u podrostkov v škoļe. (Alkohola un narkotiskās atkarības profilakse skolā) Moskva.

Periodika un citi informācijas avoti

- 1.Journal of Health Psychology, (2004), Vol. 9, No. 3
- 2.Journal of Counselling and Clinical Psychology (2004). Vol. 72, No. 4
- 3.Journal of Counseling Psychology(1995). Vol.42, No.2, 133-135pp

Kursa nosaukums	Saskarsmes izpēte grupās
Kursa kods	PsihP068
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	8
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	29.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Pedagoģijas doktors, doc. Maija Biseniece

Priekšzināšanas

Psih2036, Sociālā psiholoģija [09.04.2013]

Kursa anotācija

Kursa mērķis - radīt izpratni par grupas attīstības procesiem un to vadīšanu. Apgūt grupas vadīšanas metodes. Vingrināt prasmes mērķtiecīgi izvēlēties spēļu metodes, tās vadīt un analizēt. Apgūstamās prasmes - spēja izprast un analizēt savas izjūtas un sajūtas, izteikt tās vārdos; sniegt atgriezenisko saikni grupas dalībniekiem un vadītājiem; mērķtiecīgi veidot grupu nodarbības programmu. vadīt vingrinājumus, dot instrukciju, pārredzēt procesu, vadīt analīzi.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūst izpratni par grupu vadīšanas pamatprincipiem. Studenti prot izveidot grupas darba programmu ar noteiktu mērķi, izvēlēties metodes, vadīt un analizēt vingrinājumus un spēles. Sekmīga kursa apguve dod iespēju izprast grupas procesus un sniegt atgriezenisko saiti.

Kursa plāns

1. Dažādu grupu veidi, mērķi, grupas attīstība un dinamika. Metodes grupu darbā. Vadītāja personība. L 8
2. Iepazīšanās spēles. Grupu spēles, to veidi. Strukturētās spēles grupas diskusijai S4
3. Empātijas un sadarbības attīstība grupā. S4
4. Kreativitātes attīstīšana, jaunrades process grupā. S 4
5. Jaunrade un terapeitiskais process grupā caur stāstiem un pasakām. S 4
6. Neverbālās un lomu spēles . S4
7. Atgriezeniskā saite grupā: grupas dalībniekiem un grupas procesam kopumā. S 4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums;

aktīva uzdevumu izpilde un piedalīšanās visās semināra nodarbībās , kuras vada grupas biedri un sniegta atgriezeniskā saite – 50%

kursa pārbaudījums – eksāmens (50%) - izveidota grupas darba programma ar noteiktu izvēlētu mērķi.

Pārbaudījums (rakstveida un uzstāšanās) – sagatavoti izdales materiāli un programma realizēta grupā atbilstoši kursa programmai

Mācību pamatliteratūra

A Handbook of structured experience for human relation training . NY, 2001. Psihol.nod. bibl.

Antiņa I., Mežale S., Spēles radošiem pedagogiem., RaKa, 2008 4 eks.

Rudeštam, K. (1993). Grupovaja psihoterapija. Moskva. 7 eks.

Fopel, K. (2003) Tehnologija vedeņija treninga. Moskva Psihol. nod. bibl.

Yalom, I.D. (1995) The Theory and Practice of Group Psychotherapy. Basic Books Psihol. nod. bibl.

Papildliteratūra

1. Jacobs, E., Harvill, R., & Masson, R. (1998.) Group counselling: Strategies and skills. Pacific Grove, CA: Brooks / Cole.

2. Fopel, K. (2004.) Tolerantnostj i splečonostj v gruppe. Smisl.

3. Fopel, K. (2004) Konflikti i barjeri b gruppe. Smisl.

4. Fopel, K. (2003) Sozdaņije komandi. Moskva

5. Fopel, K. (2004) Psihologičeskije gruppi. Pabočije materiāli dlja veduščevo. Moskva

6. Zinkevič-Evstignejeva T.D., Grabenko T.M. (2003) Praktikum po kreativnoj terapiji.

7. Jalom I. (2000) Teorija i praktika gruppovoj psihoterapiji. SPb.

Periodika un citi informācijas avoti

1. www.metodes.lv

2. www.salto-youth.net tools for trainers

3. www.eycb.coe.int (compass)

4. www.wikipedia.com.

5. Journal of Personality and Social Psychology

6 Journal of counselling and Psychotherapy

Kursa nosaukums	Organizāciju psiholoģijas teoriju un metožu izmantošana skolās, klīnikās un organizācijās
Kursa kods	Psih5030
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe

Priekšzināšanas

PsihP057, Organizāciju psiholoģija [PsihB P] [14.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt zināšanas organizāciju psiholoģijā un parādīt tās praktiskās izmantošanas iespējas (slolās, klīnikās u.c.). Kursa uzdevumi:

- 1) iepazīt galvenos pētījumu virzienus organizāciju psiholoģijā un psiholoģiskās izpētes metodes organizācijās;
- 2) padziļināt priekšstatus psiholoģiskās izpētes un psiholoģiskās konsultēšanas iespējām organizācijās;
- 3) iepazīt mūsdienu priekšstatus par stresu darba vietās, līdera personību, komandu veidošanu un organizācijas kultūru.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem izveidojas padziļināts priekšstats par mūsdienu organizāciju psiholoģiju un tās uzdevumiem.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Nostiprināts priekšstats par mūsdienu organizāciju psiholoģiju un tās uzdevumiem;
2. Zināšanas par psiholoģiskās izpētes metodēm organizācijās
3. Tiek iegūtas teorētiskas zināšanas par stresu darba vietās, līdera personību, komandu veidošanu un organizācijas kultūru.

Profesionālās kompetences:

1. Studenti spēj izmantot izmantot mūsdienu organizāciju psiholoģijas atziņas savos pētījumos un praktiskajā darbā dažādās sfērās.
2. Studentiem ir iemaņa stresa novērtēšanā organizācijās, vadītāju personības novērtēšanā, komandas veidošanā un organizācijas kultūras diagnostikā.

Kursa plāns

1. Organizāciju psiholoģijas vēsture un tās mūsdienu stāvoklis. L 4
2. Psiholoģisko pētījumu metodes organizācijās. L 4
3. Stress darba vietā. L 4

4. Psiholoģiskā konsultēšana organizācijās. L 2 S 2
5. Komandas un to veidošana. S 4
6. Personības loma līderībā. S 4
7. Organizācijas kultūra. L 2 S 2
8. Organizāciju psiholoģijas atziņu izmantošana psihologa darbā. S 4

Kopā 36 stundas

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Vismaz sešu semināru apmeklējums ir obligāts. Kredītpunktu iegūšanai ir aktīvi jāpiedalās semināros un jāizpilda visi semināru uzdevumi. Studiju kursa gala atzīmi veido semināra uzdevumu veikšanas vērtējums (50%) un eksāmena (rakstveidā) rezultāts (50%).

Mācību pamatliteratūra

1. Reņģe V. (2007). Mūsdienu organizāciju psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC. – 42 eks.
2. Haslam, S. A. (2004). Psychology in organizations. The social identity approach. New York: Sage. – 2 eks.
3. Millward, L. (2005). Understanding occupational & organizational psychology. London: Sage. - 1 eks..

Papildliteratūra

1. Cooper, C. L. & Locke, E. A. (Eds.)(2000). Industrial and Organizational Psychology. Linking Theory with Practice. Oxford: Blackwell.
2. Chmiel, N. (Ed.) (2008). An introduction to work and organizational Psychology. Oxford: Blackwell.
3. Rogelberg, S. G. (Ed.)(2002). Handbook of research methods in industrial and organizational psychology. Oxford: Blackwell.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Occupational and Organizational Psychology.
2. Applied Psychology: An International Review.
3. <http://www.socialpsychology.org/io.htm#organizational>
4. <http://knol.google.com/k/industrial-and-organizational-psychology#>

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģiskā konsultēšana</i>
Kursa kods	Psih5025
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Baiba Martinsone

Priekšzināšanas

PsihP005, Psiholoģiskā konsultēšana I
PsihP015, Psiholoģiskā konsultēšana II

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sagatavot studentus konsultēšanas darba veikšanai supervizora pārraudzībā. Kursa uzdevumi ir nostiprināt iepriekš apgūtās konsultēšanas pamatprasmes, apgūt jaunas konsultēšanas un psihoterapijas prasmes un integrēt tās dažādās konsultēšanas vidēs.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot kursu, studenti spēj novadīt pilnu psiholoģisko konsultāciju, saturiski un emocionāli analizēt informāciju, kā arī spēj veikt fokusētu interviju saskaņā ar kompetenču modeli. Studenti nostiprina prasmes analizēt zinātniskus rakstus nozarē, ieskaitot par konsultēšanas efektivitāti.

Kursa plāns

1. Konsultēšanas teorētiskie principi (2 st. - 2 lekc.)
2. Konsultēšanas pamatprasmju strukturēšana (6 st. - 2 lekc., 4 prakt.d.)
3. Problēmas fokusēšana (4 st. - 2 lekc., 2 prakt.d.)
4. Konfrontēšana (4 st. - 2 lekc., 2 prakt.d.)
5. Jēgas noteikšana (4 st. - 2 lekc., 2 prakt.d.)
6. Intervences (4 st. - 2 lekc., 2 prakt.d.)
7. Apgūto prasmju integrācija (4 st. - 2 lekc., 2 prakt.d.)
8. Fokusēta intervija saskaņā ar kompetenču modeli (4 st. - 2 lekc., 2 prakt.d.)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Starppārbaudījums - praktisks darbs konsultēšanā, iesniedzot mācību audioierakstu, par ko tiek sniegta detalizēta atgriezeniskā saite - 30%

Jaunākā zinātniskā raksta konsultēšanā rakstiska recenzija un prezentācija grupās – 20%

Eksāmens - praktisks darbs konsultēšanā, iesniedzot audioierakstu ar atšifrējumu un procesa un sava darba analīzi – 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Geldard, K., Geldard, D. (2005). Practical counselling skills: an integrative approach. Basingstoke; New York: Palgrave Macmillan. (LUB 2 eks.)
2. Sutton, J., Stewart, W. (2002). Learning to counsel. Oxford: How To Books Ltd. (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
3. Lindon, J., Lindon, L. (2008). Mastering counselling skills. Hampshire; New York: Palgrave Macmillan. (LUB 3 eks.)

Papildliteratūra

1. Shebib, B. (2003). Choices: interviewing and counselling skills for Canadians. Second edition. Prentice Hall, Toronto, Canada. (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
2. Ivey, A. E. (1998). Intentional interviewing and counseling: Facilitating client development. Pacific Grove, CA: Brooks/ Cole. (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
3. Nelson-Jones, R. (2003). Basic counselling skills: a helper's manual. London; Thousand Oaks; New Delhi: Sage Publications. (LUB 2 eks.)

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Counseling Psychology. Washington, D.C.: American Psychological Association, 2003 - 2004. (LUB 12 eks.)
2. <http://www.counseling.org/>
3. Clinical Psychology & Psychotherapy: an international journal of theory & practice. Bognor Regis: John Wiley & Sons, 2003 - 2005. (LUB 18 eks.)

Kursa nosaukums	Psiholoģiskā novērtēšana
Kursa kods	Psih5033
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre

Kursa anotācija

Šī kursa mērķis ir dot iespēju studentiem gūt padziļinātu teorētisko izpratni un praktiskās iemaņas saistībā ar psiholoģisko novērtēšanu. Kursa gaitā studenti analizēs teorētiskos principus un pielietos praktiskās metodes - novērošanu, intervēšanu un psiholoģisko testēšanu, lai veiktu intelekta, personības un socioemocionālo raksturojuma izpēti. Studenti analizēs kvantitatīvās un kvalitatīvās izpētes principus un veiks psiholoģiskās izpētes metožu praktisko pielietojamību, veiks rezultātu apstrādi, analizēs konkrētus gadījumus un sagatavos izpētes rezultātu aprakstu.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences: izpratne par dažādu psiholoģisko novērtēšanas pieeju nepieciešamību un to priekšrocībām; izpratne par intelekta testa struktūru un mērījuma skalu pamatprincipiem; izpratne par dažādu personības un socioemocionālo raksturojuma izpētes metožu pamatprincipiem.

Profesionālās kompetences: prasmes intelekta testu vadīt un testa rezultātus analizēt, interpretēt un aprakstīt; prasmes personības un socioemocionālo raksturojuma izpētes metodes vadīt un to rezultātus analizēt, interpretēt un aprakstīt.

Kursa plāns

1. Izpētes metožu daudzveidīgums. L 4
2. Intelekta testa struktūra un mērījuma skalas. L4/ S 6
3. Intelekta testa rezultātu analīze un interpretācija. L4/ S 6
4. Personības un socioemocionālo raksturojuma izpēte. L4/ S 6
5. Personības un socioemocionālo raksturojuma analīze un interpretācija. L4/ S 6
6. Izpētes aprakstu, atzinumu rakstīšana. L4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru nodarbībās - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens - 20%.

Mācību pamatliteratūra

Prifitera, A., Saklofse, D. H. , & Weiss, L. G. (2005). WISC-IV Clinical use and interpretation: Scientist-

practitioner perspectives. Amsterdam: Elsevier Academic Press.

Sebre, S., Pirsko, L. (2008). Bērnu zīmējumi, stāstījumi un emociju pašnovērtējumi saistībā ar bērnu un vecāku attiecībām. LU raksti Psiholoģijā, lpp 51 – 66.

Teglasi, H. (2001). Essentials of TAT and other storytelling techniques for assessment. New York: John Wiley.

Papildliteratūra

Sattler, J., M., Dumont, R. (2004). Assessment of children. WISC-IV and WIPPSI-III supplement. San Diego, CA: Jerome M. Sattler Publisher

Periodika un citi informācijas avoti

Psychological Assessment

European Journal of Psychological Assessment

Kursa nosaukums	<i>Psihoterapijas teorijas un metodes I</i>
Kursa kods	Psih5017
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	08.06.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pasn. (Dr.) Jānis Grants

Kursa anotācija

Kursa ietvaros studenti tiek paplašināta izpratne par psihoterapijas pamatprincipiem: psihoterapijas procesu, tā sastāvdaļām un pētījumiem par psihoterapijas efektivitāti. Studenti tiek padziļināti iepazīstināti ar diviem psihoterapijas virzieniem: kognitīvi biheiviorālo terapiju un psihoanalītisko terapiju. Tiek aplūkotas kognitīvi biheiviorālās un psihodinamiskās terapijas metodes darbā ar pieaugušajiem un bērniem.

Rezultāti

Sekmīgi nokārtojot kursu, studenti pratīs izprast kognitīvi biheiviorālās psihoterapijas un psihodinamiskās psihoterapijas pamatprincipus, spēs analizēt dažādu pieeju līdzības un atšķirības, kā arī izvērtēt, kuras metodes ir atbilstošākas klientiem ar dažādām psiholoģiskajām problēmām. Studentiem būs izpratne par dažādu terapijas metožu pielietošanu praksē.

Kursa plāns

1. Kas ir psihoterapija. L2
2. Psihoterapijas process. L2 S2
3. Pētījumi par psihoterapijas efektivitāti. S2
4. Kognitīvi biheiviorālās terapijas pamatprincipi. L2 S2
5. Kognitīvi biheiviorālās terapijas metodes. L2 S2
6. Kognitīvi biheiviorālās terapija ar noteiktām klientu grupām. L2 S2
7. Psihoanalītiskās terapijas pamatprincipi un virzieni. L2 S2
8. Psihoanalītiskā diagnostika. L2 S2
9. Psihoanalītiskās terapijas metodes darbā ar noteiktām klientu grupām. L2 S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Uzstāšanās semināros - 50%, rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Keismants, P. (2004). Mācāmies no savām kļūdām: viņpus dogmas psihoanalīzē un psihoterapijā. Rīga : RaKa. LUB 3 eksemplāri.

2. Goss, S. & Anthony, K. (2003). Technology in counselling and psychotherapy :a practitioner's guide. Basingstoke ; New York : Palgrave Macmillan. LUB 1 eksemplārs.
3. Malans D.H. (1997) Individuālā psihoterapija un psihodinamikas zinātne. Rīga: RaKa. LUB 4 eksemplāri.
4. Hawton K., Salkovskis P., Joan K., & Clark D. (1993). Cognitive behavior therapy for psychiatric problems. Oxford: Oxford University Press. LUB 0 eksemplāri, pieejama LU Psiholoģijas nodaļā.
5. Kendall, P.C. (1985). Cognitive-behavioral therapy for impulsive children. Lauren Braswell. New York : London : Guilford . LUB 1 eksemplārs.

Papildliteratūra

1. McWilliams, N. (2004). Psychoanalytic psychotherapy: A practitioner's guide. New York: Guilford Press.
2. Clark, D.M., & Fairburn, C.G. (1996). Science and practice of cognitive behaviour therapy. Oxford: Oxford University Press.

Periodika un citi informācijas avoti

International Journal of Psychotherapy.

Kursa nosaukums	Sociālā izziņa
Kursa kods	Psih5133
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	30.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers

Kursa anotācija

Kurss iepazīstina ar sociālās izziņas pētījumu pamatproblēmām un metodēm, kā arī pamatteorijām un jaunākajiem atklājumiem to ietvaros. Kursa mērķis ir radīt izpratni par jaunākajām teorijām un pētījumiem sociālās izziņas pētījumos sociālās psiholoģijas ietvaros. Kursa fokuss ir uz praktiskām diskusijām, lai kursā aplūkoto materiālu saistītu ar studentu maģistra darbu tēmu.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

1. Akadēmiskās kompetences:

studenti apgūst zināšanas un izpratni par jaunākajām teorijām un pētījumiem sociālās izziņas nozarē.

2. Profesionālās kompetences:

prasmes pētījumu izveidē, mainīgo lielumu operacioanalizācijā un datu analizē sociālās izziņas nozarē.

Kursa plāns

1. Kas ir sociālā izziņa? Pētījumu problēmas un metodes (lekcijas – 2, semināri – 2).

2. Atribūcijas teorija (lekcijas – 4, semināri – 4).

3. Sociālās kategorijas un shēmas (lekcijas – 2, semināri – 2).

4. Atmiņa sociālā kontekstā (lekcijas – 2, semināri – 2).

5. Spriešana un lēmumu pieņemšana sociālā kontekstā (lekcijas – 4, semināri – 4).

6. Starpgrupu spriedumi, stereotipi (lekcijas – 2, semināri – 2).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 50%, rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

Augoustinos, M., Walker, I., & Donaghue, N. (2006). Social cognition: An integrated introduction (2nd ed.). London: Sage.

Papildliteratūra

Austers, I. (2002). Ability to take an out-group's perspective in explaining positive and negative behaviors. Scandinavian Journal of Psychology, 43, 407 – 412.

Dimdins, G., Montgomery, H., & Austers, I. (2005). Differentiating explanations of attitude-consistent behavior: The role of perspectives and mode of perspective taking. *Scandinavian Journal of Psychology*, 46, 97 – 106.

Kruger, J., Wirtz, D., & Miller, D. (2005). Counterfactual thinking and the first instinct fallacy. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88, 725-735.

Monin, B. (2003). The warm glow Heuristic: When liking leads to familiarity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85, 1035-1048.

Pronin, E. (2007). Perception and misperception of bias in human judgment. *Trends in Cognitive Sciences*, 11, 37-43.

Pronin, E., Lin, D. Y., & Ross, L. (2002). The bias blind spot: Perceptions of bias in self versus others. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 28, 369-381.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Personality and Social Psychology

Personality and Social Psychology Bulletin

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija I</i>
Kursa kods	Psih5338
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	03.01.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir paplašināt studentu zināšanas par psiholoģijas pētījumu metodoloģiju. Analizējot referējamās žurnālos publicētos empīriskos pētījumu zinātniskos rakstus, veicināt prasmi atpazīt dažādus pētījumu veidus- aprakstošo pētījumu, aprakstošo korelatīvo pētījumu, eksperimentālo vai kvaziekspērimētālo pētījumu. Tāpat kursa mērķis ir iemācīt studentiem izstrādāt pētījuma projektu, shēmu, izvēlēties pētījuma hipotēzei vai pētījuma jautājumam atbilstošas pētījuma metodes, izprast zinātniskā raksta veidošanas un noformēšanas principus, kritiski vērtēt dažādas tā sastāvdaļas,

Rezultāti

Kursa beigās studenti prot izstrādāt pētījuma projektu, shēmu (dizainu), izvēlēties pētījuma hipotēzei vai pētījuma jautājumam atbilstošas pētījuma metodes, izprast zinātniskā raksta veidošanas un noformēšanas principus (praktiskās kompetences). Tāpat arī kritiski vērtēt dažādas tā sastāvdaļas, īpašu vērību veltot datu statistiskās apstrādes metožu izvēles izpratnei, psiholoģisko pētījumu trūkumu atpazīšanai (akadēmiskās kompetences). Kursa ietvaros students tiek sagatavots maģistra darba pētījuma veikšanai.

Kursa plāns

1. tēma. Zinātnisks pētījums. (lekcijas 3 stundas, seminārs 1 stunda)
2. tēma. Pētījumu veidi un mainīgie lielumi. (lekcijas 2 stundas, semināri 3 stundas)
3. tēma. Eksperiments kā pētniecības metode. (lekcijas 2 stundas, semināri 3 stundas)
4. tēma. Pētījumu dizaini un izlases. (lekcijas 3 stundas, semināri 3 stundas)
5. tēma. Zinātniskā komunikācija. (lekcijas 1 stunda, semināri 1 stunda)
6. tēma. Zinātnisko rakstu kritiska analīze. (lekcijas 1 stundas semināri 2 stundas)
7. tēma. Pētījumu organizēšana. (lekcijas 2 stundas)
8. tēma. Maģistra darba prasības. (lekcijas 2 stundas)
9. tēma. Seminārs par maģistra darbu tēmām. (semināri 2 stundas)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Darbs semināros - 50%, rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

Haslam, S. A. and McGarty, C. (2003) Research Methods and Statistics in Psychology. London : Sage.

Papildliteratūra

Field, A. P., & Hole, G. (2003). How to design and report experiments. London: Sage.

Rascevska M. Kristapsone S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības soli.

Periodika un citi informācijas avoti

Psychological Assessment

Psychological Methods

EBSCO datu bāze

PsycARTICLES datu bāze

Kursa nosaukums	Profesionālā ētika
Kursa kods	Filz5614
Zinātnes nozare	Filozofija
Zinātnes apakšnozare	Ētika
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	11.11.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Gvido Straube

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Baiba Martinsone

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir attīstīt studentu ētisko jūtīgumu un viņu prasmes ētisku dilemmu risināšanā. Uzdevumi ir nostiprināt un sistematizēt iepriekš iegūtās teorētiskās zināšanas, veikt padziļinātu ētikas kodeksu un konkrētu profesionālo situāciju ētisko aspektu analīzi, kā arī uzsvērt praktisko akcentu ētisku jautājumu risināšanā.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot kursu, studenti

1. zinās un spēs saskatīt dažādu profesionālu situāciju ētiskos aspektus,
2. spēs efektīvi lietot savas zināšanas un prasmes
  - 2.1. par ētikas kodeksu uzbūvi
  - 2.2. par desmit soļu metodi ētisku dilemmu risināšanai, lai novērstu ētisku dilemmu rašanos vai atrisinātu tās.

Kursa plāns

- 1.Ētikas dimensijas un morālais jūtīgums (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 2.Ētisku lēmumu pieņemšanas 10 soļu modelis (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 3.Konfidencialitātes ētiskie aspekti (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 4.Ētika psiholoģiskajā izpētē un novērtēšanā (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 5.Informētās piekrišanas ētiskie aspekti (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 6.Ētika pētījumos (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 7.Ētika konsultējot dažādās vidēs (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 8.Ētiska reakcija uz neētisku rīcību, slikta prakse (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Specifiska gadījuma analīzes prezentācija grupās – 60%

Eksāmena kontroldarbs - rakstiski iesniedzams ētiskas dilemmas patstāvīgs risinājums – 40%.

Mācību pamatliteratūra

1. Bersoff, D. N. (2008). Ethical Conflicts in Psychology. Washington, DC : American Psychological Association. (LUB 1 eks.)

2. Welfel, E. (2002). Ethics in Counselling and Psychotherapy: Standarts, research and emerging issues. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing company. (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
3. Truscott, D., Crook, K. (2004). Ethics for the Practice of Psychology in Canada. The University of Alberta Press.
(LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)

Papildliteratūra

1. Corey, G., Schneider Corey, M., Callanan, P. (2003). Issues and Ethics in the Helping Professions. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing company. (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
Psihologu asociāciju interneta mājas lapās atrodami:
2. LKPA, LPPA, LSPA ētikas kodeksi
3. Canadian Code of Ethics for Psychologists 3rd ed., 2000
4. European Federation of professional Psychologists Associations meta-Code of Ethics

Periodika un citi informācijas avoti

1. Health Psychology: the Official Journal of the Division of Health Psychology of the American Psychological Association. Washington, D.C.: American Psychological Association, 2003 - 2004. (LUB - 12 eks.)

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija II</i>
Kursa kods	Psih6339
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Priekšzināšanas

Psih5338, Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija I

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir paplašināt studentu zināšanas par psiholoģijas pētījumu metodoloģiju. Precīzāk, kursa mērķis ir iemācīt studentiem atbilstoši pētījuma projektam, dizainam, izvēlēties pētījuma hipotēzei vai pētījuma jautājumam atbilstošas statistiskās analīzes metodes un tās lietot. Kursa ietvaros students apgūst prasmi lietot SPSS programmu psiholoģisko pētījumu datu apstrādē, izvēloties atbilstošas aprakstošas un secinošas statistiskas metodes; izklāstīt zinātniskajā rakstā pētījuma rezultātus un veikt to interpretāciju.

Rezultāti

Kursa rezultātā studenti iegūst akadēmiskās kompetences: zināšanas par psiholoģijas pētījumu metodoloģijas secinošajiem aspektiem - statistisko metožu saistību ar pētījuma dizainu, jautājumu / hipotēzi un lietotajiem mērījumiem. Tāpat kursa ietvaros studenti iegūst sekojošas profesionālās kompetences: lietot SPSS programmu psiholoģisko pētījumu datu apstrādē, izvēloties atbilstošas aprakstošas un secinošas statistiskas metodes; izklāstīt zinātniskajā rakstā pētījuma rezultātus un veikt to interpretāciju.

Kursa plāns

1. tēma. SPSS programmas pielietojuma joma un uzbūves principi (1 lekcija - 2 st.).
2. tēma. Datu ievadīšana un organizācija SPSS programmā. Datu faili SPSS (1 lekcija - 2 st., 1 seminārs - 2 st.).
3. tēma. Datu transformēšana SPSS programmā (1 seminārs - 2 st.).
4. tēma. Aprakstošās statistikas metožu izvēle un aprēķini atkarībā no datu īpatnībām un pārbaudāmās hipotēzes īpatnībām (1 lekcija - 2 st., 1 seminārs - 2 st.).
5. tēma. Grafiku un tabulu izveide SPSS programmā (1 seminārs - 2 st.).
6. tēma. Secinošās statistikas metožu izvēle atkarībā no mainīgo lielumu mērījumu skalu īpatnībām un pārbaudāmās hipotēzes īpatnībām (1 lekcija - 2 st., 1 seminārs - 2 st.).
7. tēma. Secinošās statistikas aprēķinu veikšana SPSS programmā (2 lekcijas - 4 st., 2 semināri - 4 st.).

8. tēma. Pētījuma rezultātu atspoguļošana zinātniskajā rakstā (1 lekcija - 2 st.).

9. tēma. Pētījuma rezultātu interpretācija (1 lekcija - 2 st., 1 seminārs - 2 st.).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Obligāta piedalīšanās semināros. Kontroldarbi - 50%, rakstisks eksāmens- 50%.

1. kontroldarbs par 4. tēmu "Aprakstošās statistikas metožu izvēle un aprēķini atkarībā no datu īpatnībām un pārbaudāmās hipotēzes īpatnībām".

2. kontroldarbs par 6. tēmu "Secinošās statistikas metožu izvēle atkarībā no mainīgo lielumu mērījumu skalu īpatnībām un pārbaudāmās hipotēzes īpatnībām".

Mācību pamatliteratūra

Field, A. (2005). Discovering statistics using SPSS. (2 nd ed.). London: Sage.

Papildliteratūra

American Psychological Association. (2010). Publication manual of the American Psychological Association (6th edition). Washington, DC: American Psychological Association.

Rascevska M. Kristapsone S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības soļi.

Periodika un citi informācijas avoti

Educational and Psychological Measurement

Applied Psychological Measurement

Kursa nosaukums	Prakse I
Kursa kods	PsihP069
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	32
Kursa apstiprinājuma datums	08.11.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Kursa izstrādātājs(-i)	
	Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Kristīne Mārtinsone
	Dr. Psiholoģijas doktors, pētn. Anda Upmane

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir praksē izmantot psiholoģiskās konsultēšanas kursus gūtās teorētiskās zināšanas. Prakses laikā studenti novēro psihologu konsultēšanas procesā, paši veic īsas un strukturētas konsultēšanas sesijas un supervīzijās izvērtē darba rezultātus.

Prakse attīsta tādas iemaņas kā aktīvā klausīšanās, atbalsta sniegšana, parafrāzēšana, atspoguļošana, klienta emociju atpazīšana un nosaukšana, kopsavilkuma izdarīšana u.c.

Kursa plāns

1. Atsevišķu konsultēšanas prasmju treniņš.
2. Uz problēmu orientētas konsultēšanas treniņš.
3. Konsultēšanas sesiju analīze un savas kā konsultanta darbības izvērtējums.
4. Savas darbības rezultātu analīze, diskusija, refleksija.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru un laboratoriju nodarbībās - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens - 20%.

Mācību pamatliteratūra

Egan, G. (1998). The skilled helper: a systematic approach to effective helping. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.

Gladding, S.T. (2002) Psihologischeskoje konsultirovanie. SPb.: Piter.

Kochjunas, R. (1999). Osnovi psihologischeskovo konsultirovanija. Moskva: Akademicheskij proekt.

Papildliteratūra

Byrne, A., & Byrne, D. (1996). Counselling skills for health professionals. Australia: Macmillan Education

Nelson-Dzhouns R. (2001) Teorija i praktika konsultirovanija. Sankt Peterburg.Piter

Mei R. (1999) Iskustvo psihologischeskovo konsultirovanija. Moskva: Aprelj press.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Counselling and Psychotherapy

Journal of Counselling Psychology

American Journal of Psychotherapy

Journal of Contemporary Psychotherapy

International Journal of Group Psychotherapy

Kursa nosaukums	Grupu vadīšanas prakse
Kursa kods	Psih6021
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	2
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	30
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	29.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Pedagoģijas doktors, doc. Maija Biseniece

Priekšzināšanas

PsihP069, Prakse I [PsihA P] [slēgts 03.09.2010]

PsihP073, Psiholoģiskā konsultēšanas pamati [PsihA P] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis – praktiski apgūt grupas vadīšanas metodes. Izvēlēties grupu, sastādīt programmu, mērķtiecīgi izvēlēties spēļu metodes, diskusijas, vizualizācijas, tās vadīt un analizēt. Apgūstamās prasmes - spēja izprast un analizēt grupā notiekošo, savas izjūtas un sajūtas, izteikt tās vārdos; sniegt atgriezenisko saikni grupas dalībniekiem; mērķtiecīgi veidot grupu nodarbības programmu. vadīt vingrinājumus, dot instrukciju, pārredzēt procesu, vadīt analīzi.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūst praktisku pieredzi par grupu vadīšanas pamatprincipiem. Studenti prot izveidot grupas darba programmu ar noteiktu mērķi, izvēlēties metodes, vadīt un analizēt vingrinājumus un spēles. Vada vizualizācijas procesu un sniedz atgriezenisko saiti.

Kursa plāns

1. Dažādu grupu izveides pamatprincipi, mērķu izvirzīšana, programmas izveide. L 2
2. Lomu spēles, to vadīšana, analīze komunikācijas prasmju apgūšanai. S 2
3. Diskusijas – strukturētas un nestrukturētas. Tēmas formulēšana, diskusijas vadīšana. Akvārijs. S 2
4. Vizualizācija. Vizualizācijas vadīšana un analīze. S 6
5. Mākslas terapijas metožu izmantošana grupā. S 2
6. Grupas vadīšana. S 16
7. Atgriezeniskā saite grupā: grupas dalībniekiem un grupas procesam kopumā. S 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Grupas izvēle, izveidošana un programmas izveide un realizēšana -50%

aktīva piedalīšanās visās semināra nodarbībās, kuras vada grupas biedri un sniegta atgriezeniskā saite – 30%

kursa pārbaudījums – eksāmens (20%) - izveidota grupas darba programma ar noteiktu izvēlētu mērķi.

Pārbaudījums (rakstveida) – izvēlētā programma realizēta grupā, tās analīze. Vadīta vizualizācija atbilstoši kursa programmai

Mācību pamatliteratūra

1. A Handbook of structured experience for human relation training . NY, 2001.
2. Antiņa I., Mežale S., Spēles radošiem pedagogiem., RaKa, 2008
3. Rudestam, K. (1993). Grupovaja psihoterapija. Moskva.
4. Fopel, K. (2003) Tehnologija vedeņija treninga. Moskva
5. Yalom, I.D. (1995) The Theory and Practice of Group Psychotherapy. Basic Books
6. Stewart, W. (1998) Imagery and symbolism in counselling.

Papildliteratūra

1. Fopel, K. (2003) Spločonnostj i tolerantnostj v gruppe. Moskva
2. Fopel, K. (2003) Sozdaņije komandi. Moskva
3. Fopel, K. (2004) Psihologičeskije gruppi. Pabočije materiāli dlja veduščevo. Moskva
4. Zinkevič-Evstignejeva T.D., Grabenko T.M. (2003) Praktikum po kreativnoj terapiji.
5. Jalom I. (2000) Teorija i praktika gruppovoj psihoterapiji. SPb.
6. Smildziņa, L. (2009) Vingrinājumi un spēles darbam teātra studijā.

Periodika un citi informācijas avoti

1. www.metodes.lv
2. www.salto-youth.net tools for trainers
3. www.eycb.coe.int (compass)
4. www.wikipedia.com.
5. Journal of Personality and Social Psychology
6. Journal of counselling and Psychotherapy

Kursa nosaukums	Prakse II
Kursa kods	PsihP070
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	10
ECTS kredītpunkti	15
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	400
Kursa apstiprinājuma datums	30.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Laura Pirsko
Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Baiba Martinsone

Priekšzināšanas

PsihP069, Prakse I [PsihA P]
PsihP156, Bērnu psiholoģiskā izpēte [PsihA P]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt un pilnveidot iepriekš iegūtās zināšanas un iemaņas kontakta veidošanā ar skolēniem, padagogiem un vecākiem. Pielietojot iegūtās zināšanas par psiholoģiskās izpētes metodēm un psihologa darbu skolā, veikt skolēnu frontālu psiholoģisko izpēti un pilnu psiholoģisko izpēti diviem skolēniem.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

Padziļinātas zināšanas par psiholoģiskās izpētes procesa organizēšanu skolā.

Profesionālās kompetences:

Attīstītas iemaņas, kas saistītas ar izpētes uzsākšanu, klienta motivēšanu izpētei, pieprasījuma atbilstošu metožu pielietošanu, rezultātu apkopošanu, analīzi un interpretācijas izdarīšanu.

Kursa plāns

1. Novērot skolas psihologa darbu
2. Palīdzēt veikt skolas psihologa darba pienākumus
3. Veikt 10 (sākumskolas, pamatskolas vai vidusskolas) skolēnu frontālu psiholoģisko izpēti ar divām metodēm
4. Veikt 2 skolēnu psiholoģisko izpēti, sagatavojot rakstisku izpētes atzinumu
5. Rakstīt prakses dienasgrāmatu
6. Sagatavot rakstisku atskaiti par veiktajiem prakses uzdevumiem

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Kursa uzdevumu izpilde un uzstāšanās semināru nodarbībās 70%.
Rakstisks eksāmens 30%.

Mācību pamatliteratūra

Cohen, R.J., Swerdlik, M. E. (2005). Psychological testing and assessment: an introduction to tests and measurement. Boston: Mc Graw Hill. (LUB 1 eks.)

Papildliteratūra

Hersen, M. (2004). Psychological assessment in clinical practice: a pragmatic guide. New York; Hove:

Brunner -Routledge. (LUB 1 eks.)

Periodika un citi informācijas avoti

Group dynamics: theory, research and practice: the official journal of Division 49 Group Psychology and Group Psychotherapy of the American Psychological Association. Washington, DC : Educational Publishing Foundation, 2003 - 2005. (LUB 12 eks.)

Kursa nosaukums	Prakse III
Kursa kods	PsihP071
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	8
ECTS kredītpunkti	12
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	0
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	320
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Evija Strika
 Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Laura Pirska
 Dr. Filozofijas doktors, doc. Ieva Baumanē

Priekšzināšanas

PsihP077, Bērnu psiholoģiskā izpēte {PsihA P}*
 PsihP072, Pieaugušo psiholoģiskā izpēte [PsihA P]

Kursa anotācija

Studentu iepazīstināšana ar psihologa darba specifiku un iepriekš iegūto zināšanu un iemaņu izmantošana klientu konsultēšanā un psiholoģiskās izpētes veikšanā ar klientiem dažādās psihologa darba vidēs. Students arī kā novērotājs piedalās psihologa darbā un veic psihologa asistenta pienākumus. Prakses laikā students pilnveido un attīsta kontakta veidošanas iemaņas ar klientu, izvēlas klienta izpētes un konsultēšanas vajadzībām atbilstošas psiholoģiskās metodes un mācās novērtēt klienta psiholoģiskās izmaiņas. Prakses laikā students piedalās iknedēļās supervīzijās ar prakses vadītājiem un raksta prakses dienasgrāmatu.

Rezultāti

Praksi beidzot studentam ir zināšanas par psihologa darba specifiku dažādās darba vidēs. Students ir apguvis prasmes veidot kontaktu ar klientu, izmantot atbilstošas psiholoģiskās konsultēšanas metodes, izvēlēties katram konkrētajam gadījumam atbilstošas psiholoģiskās izpētes metodes, veikt iegūto rezultātu interpretāciju, izdarīt secinājumus un veidot atzinumu par psiholoģiskās izpētes rezultātiem.

Kursa plāns

Psihologa darba specifika dažādās iestādēs, iepazīšanās ar darba pienākumiem. Sadarbība ar praktizējošiem psihologiem viņu darba pienākumu izpildē. Prakses uzdevumu veikšanai nepieciešamo metožu izvēle. Datu ievākšana, interpretācija, secinājumu izdarīšana un psiholoģiskās izpētes atzinuma sastādīšana. Praktiskais darbs - gadījumu prezentācija un analīze supervīzijas nodarbībās.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prakses vērtējumu nosaka gala aizstāvēšana. Prakses laikā ir jāizpilda visas prakses prasības, ir jāpiedalās vismaz 80% supervīziju nodarbību un jāprezentē prakses laikā ievāktie rezultāti.

Mācību pamatliteratūra

Psychological assessment in clinical practice: a pragmatic guide (2004). ed by Michel Hersen. NY, Hove: Brunner-Routledge. 448p.

Rubinshtein, S.J. (1998). Eksperimentālie metodiski patopsihologii. Moskva: Aprel press.

Schroeder C.S. (1991). Assessment and treatment of childhood problems: a clinician's guide.

NY; London: Guilford Press, 512p.

Papildliteratūra

Domino, G. (2000). Psychological Testing. New Jersey: Prentice Hall.

Kochunas, R. (1999). Osnovi psihologicheskovo konsultirovanija. Moskva: Akademia. Cheskiy proekt.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Counseling & Development

Psychological Assessment

Kursa nosaukums	Maģistra darbs I
Kursa kods	Psih5023
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	80
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre
Kursa izstrādātājs(-i)	

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Kursa anotācija

Kursa ietvaros studenti iepazīstas ar maģistra darba prasībām, apgūst prasmi formulēt maģistra darba tēmu, formulēt pētījuma problēmu un jautājumu, un/vai izvirzīt pētījuma hipotēzi.

Rezultāti

Studenti prot izstrādāt pētījuma projektu, shēmu (dizainu), balstoties uz zinātniskās literatūras analīzi formulēt atbilstošu pētījuma hipotēzi vai pētījuma jautājumu, izprast zinātniskā teksta veidošanas un noformēšanas principus (praktiskās kompetences). Tāpat arī kritiski vērtēt dažādas publikācijas psiholoģijas jomā, psiholoģisko pētījumu trūkumu atpazīšanai (akadēmiskās kompetences).

Kursa plāns

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Pētījuma projekta izstrāde: literatūras analīze, pētījuma jautājuma/hipotēzes formulēšana - 50%.

Pētījuma projekta iesniegšana rakstiskā formā un aizstāvēšana - 50%.

Mācību pamatliteratūra

Haslam, S. A. and McGarty, C. (2003) Research Methods and Statistics in Psychology. London : Sage.

Papildliteratūra

Field, A. P., & Hole, G. (2003). How to design and report experiments. London: Sage.

Raščevska M., Kristapsone S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības solī.

Periodika un citi informācijas avoti

Psychological Assessment

Psychological Methods

EBSCO datu bāze

PsycARTICLES datu bāze

Kursa nosaukums	Maģistra darbs II
Kursa kods	Psih6010
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	11
ECTS kredītpunkti	16.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	440
Kursa apstiprinājuma datums	05.01.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Kursa anotācija

Kursa ietvaros studenti tiek iepazīstināti ar zinātniskajā rakstu stilā pieņemtajiem izklāsta un stila principiem. Īpaša uzmanība tiek pievērsta zinātniska pētījuma teorētiskās daļas rakstīšanas mērķiem un formai. Studenti operacionāli definē jau iepriekš izvirzīto pētījuma jautājumu/hipotēzi. Tas ir, jau izvēlēta pētījuma dizaina vajadzībām tiek vai nu izstrādāta jauna datu ievākšanas metode un procedūra, vai arī tiek tulkotas/adaptētas jau citos pētījumos lietotas metodes. Students uzraksta maģistra darba teorētisko daļu un sagatavo datu ievākšanas metodi savam maģistra pētījumam.

Rezultāti

Studenti prot izstrādāt pētījuma projektu, shēmu (dizainu), izvēlēties pētījuma hipotēzei vai pētījuma jautājumam atbilstošas pētījuma metodes, izprast zinātniskā raksta veidošanas un noformēšanas principus (praktiskās kompetences). Tāpat arī kritiski vērtēt dažādas tā sastāvdaļas, īpašu vērību veltot datu statistiskās apstrādes metožu izvēles izpratnei, psiholoģisko pētījumu trūkumu atpazīšanai (akadēmiskās kompetences).

Kursa plāns

1. Darbs ar zinātniskās literatūras datu bāzēm, tai skaitā internetu. Literatūras atlase.
2. Zinātniskās literatūras analīzes rezultātā iegūtās informācijas atlase teorētiskajai daļai.
3. Maģistra darba teorētiskais ievads.
4. Pētījuma procedūras, datu ievākšanas (mērījuma) metodes sagatavošana. Mērījumu metožu tulkošana un/vai adaptācija. Jaunu metožu veidošana.
5. Maģistra darba teorētiskā ievada uzrakstīšana un aizstāvēšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Jāuzraksta maģistra darba teorētiskais ievads un jāgatavo datu ievākšanas metodi/procedūru savam maģistra pētījumam. Maģistra darba teorētiskā ievada aizstāvēšana.

Mācību pamatliteratūra

Haslam, S. A. and McGarty, C. (2003) Research Methods and Statistics in Psychology. London : Sage.

Papildliteratūra

Field, A. P., & Hole, G. (2003). How to design and report experiments. London: Sage.

Raščevska M. Kristapsone S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības soļi.

Periodika un citi informācijas avoti

Psychological Assessment
Psychological Methods
EBSCO datu bāze
PsycARTICLES datu bāze

Kursa nosaukums	Maģistra darbs III
Kursa kods	Psih6011
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	11
ECTS kredītpunkti	16.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	440
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Kursa anotācija

Studenti veic sava pētījuma empīrisko daļu, tas ir, veic eksperimentu vai citā veidā vāc datus saskaņā ar kursa pirmajās daļās izvirzīto pētījuma jautājumu vai hipotēzi, izveidoto pētījuma dizainu un procedūru, kā arī izmantojot kursa otrajā daļā izveidoto (adaptēto) mērījumu metožu. Studenti veic iegūto datu analīzi un ineterpretāciju, aprakstot maģistra darba atbilstošajās daļās.

Rezultāti

Studenti prot saskaņā izstrādāto pētījuma projektu, shēmu (dizainu), pētījuma hipotēzei vai pētījuma jautājumam lietot atbilstošas pētījuma metodes, analizēt un interpretēt datus, kā arī izprast zinātniskā raksta veidošanas un noformēšanas principus (praktiskās kompetences). Tāpat arī kritiski vērtēt dažādas tā sastāvdaļas, īpašu vērību veltot datu statistiskās apstrādes metožu izvēles izpratnei, veikto psiholoģisko pētījumu rezultātu izpratni citu pētījumu kontekstā, kā arī veikto pētījumu trūkumu atpazīšanai un analīzei (akadēmiskās kompetences).

Kursa plāns

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Atbilstoši maģistra darba teorētiskajai daļai, saskaņā ar pētījuma jautājumu/hipotēzi un pētījuma dizainu teikta pētījuma empīriskā daļa, tiek ievākti dati. Jāveic ievāktu datu analīze saskaņā ar pētījuma jautājumu/hipotēzi un pētījuma dizainu. Jāuzraksta maģistra darba metodes un rezultātu daļa. Jāveic datu interpretācija un jāapraksta tā maģistra darba iztirzājumā. Maģistra darba teorētiskā ievada aizstāvēšana.

Mācību pamatliteratūra

1. American Psychological Association. (2010). Publication manual of the American Psychological Association (6th edition). Washington, DC: American Psychological Association.
2. Field, A. (2005). Discovering statistics using SPSS. (2 nd ed.). London: Sage.

Papildliteratūra

1. Field, A. P., & Hole, G. (2003). How to design and report experiments. London: Sage.
2. Raščevska, M., Kristapsone, S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības solī.

Periodika un citi informācijas avoti

Educational and Psychological Measurement
 Applied Psychological Measurement
 PsycARTICLES datu bāze

Kursa nosaukums	Attīstības psiholoģija
Kursa kods	Psih5014
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	17
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	15
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt studentu zināšanas attīstības psiholoģijā, analizējot nozīmīgākos attīstības psiholoģijas aspektus: attīstības bioloģiskie pamati, uztveres, domāšanas un valodas attīstība, emocionālā, sociālā un morālā attīstība. Kursa ietvaros paredzētas lekcijas un semināri. Kursa laikā studenti lasa zinātnisko literatūru un diskutē par to semināru nodarbībās, veic bērnu novērošanu un analizē novēroto.

Rezultāti

Studenti spēj izprast un analizēt nozīmīgākos bērnu attīstības aspektus, prot diskutēt par nozīmīgām attīstības psiholoģijas tēmām, piemēram, temperamentu, vadības funkcijām, prāta teoriju u.c. Studentiem ir izpratne par galvenajiem pētniecības virzieniem un pētījumu metodēm attīstības psiholoģijā, kā arī pamata iemaņas un zināšanas pozitīvas bērnu un vecāku mijiedarbības veicināšanā, impulsivitātes mazināšanā un sociālo prasmju attīstīšanā.

Kursa plāns

1. Attīstības psiholoģijas principi. Attīstības psiholoģijas modeļi un teoriju veidi. L2
2. Attīstības bioloģiskie pamati. Temperaments. L2, S2
3. Emocionālā attīstība. L3, S3
4. Uztveres un kognitīvā attīstība. L2, S2
5. Valodas un komunikācijas attīstība. L2, S2
6. Sociālā attīstība. L2, S2
7. Sociāli kognitīvā attīstība un sociālā izziņa. L2, S2
8. Morālā attīstība, prosociāla un antisociāla uzvedība. L2, S2

Stundas kopā: 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Rakstisks eksāmens 40%, uzstāšanās semināros (zinātnisku pētījumu analīze) 20%, bērnu novērojumu analīze saistībā ar teoriju un mūsdienu pētījumu atziņām 40%

Mācību pamatliteratūra

- Crain, W. (2000). Theories of Development: Concepts and applications. NY: Prentice-Hall. (pieejams LNB:Sociālo zin.lit.lasītava, krievu val.)
- Damon, W. & Lerner, R.M. (2008). Child and adolescent development: An advanced course. NJ: Wiley. (pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Keenan, T. & Evans, S. (2009). An introduction to child development, 2nd ed. London, Sage. (pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Sharp, C., Fonagy, P., & Goodyer, I. (2008). Social cognition and developmental psychopathology. NY: Oxford.(pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Cassidy, J. & Shaver, F.P. (Eds.). (2008). Handbook of attachment: Theory, research,and implications. NY: Guilford. (pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)

Papildliteratūra

- Baltes, P.B., Reuter-Lorenz, P., & Rosler, F. (Eds.). (2006). Lifespan development and the brain: The perspective of biocultural co-constructivism. NY: Cambridge. (LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Cassidy, J. & Shaver, F.P. (Eds.). (2008). Handbook of attachment: Theory, research,and implications. NY: Guilford. (LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Tomasello, M. & Bates, E. (2001). Language development: The essential readings. Malden, MA: Blackwell. (LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Riley, D., San Juan, R., & Klinker, J. (2008). Social and emotional development: Connecting science and practice in early childhood settings. Washington: Redleaf.(LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Sharp, C., Fonagy, P., & Goodyer, I. (2008). Social cognition and developmental psychopathology. NY: Oxford(LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)

Periodika un citi informācijas avoti

- Child Development
- Human Development
- Journal of Developmental Psychology

Kursa nosaukums	Psihiatrija un psihopatoloģija
Kursa kods	MediP000
Zinātnes nozare	Medicīna
Zinātnes apakšnozare	Psihiatrija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	23.05.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Medicīnas fakultāte
Nozares atbildīgais	Ingrīda Rumba-Rozenfelde

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite
 Elmārs Tērauds | psihiatrs
 Raisa Andrēziņa | pasniedzējs

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Medi4182 [2MED4182] Psihiatrija un psihopatoloģija

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt zināšanas vispārējā psihopatoloģijā un speciālajā psihiatrijā. Kursa ietvaros varēs gūt īsu vēsturisku ieskatu psihiatrijā; tiks analizētas psihisko traucējumu un slimību klasifikācijas problēmas; apskatīti galveno psihisko procesu (gribas, uztveres, uzmanības, atmiņas, domāšanas, apziņas), kā arī personības un intelekta traucējumi. Speciālās psihiatrijas ietvaros tiek analizētas šādas galvenās problēmas: organiskie psihiskie traucējumi, šizofrēnija un šizotipiskie traucējumi, neirotiskie un somatorfie traucējumi, garīgā atpalcība, tās cēloņi un diagnostika, kā arī apskatīti psihofarmakoterapijas pamatprincipi un tiesisko jautājumu problēmas psihiatrijā.

Rezultāti

Kursa sekmīgas apguves gadījumā studentiem būs zināšanas par psihisko procesu (gribas, uztveres, uzmanības, atmiņas, domāšanas, apziņas), kā arī personības un intelekta traucējumiem. Studentiem būs prasmes un iemaņas pazīt galvenos psihiskos traucējumus: organiskie psihiskie traucējumi, šizofrēnija un šizotipiskie traucējumi, neirotiskie un somatorfie traucējumi, garīgā atpalcība, tās cēloņi un diagnostika, kā arī zināšanas par psihofarmakoterapijas pamatprincipiem un tiesiskajiem jautājumiem psihiatrijā.

Kursa plāns

1. Īss vēsturisks psihiatrijas apskats: psihiatrijas attīstība pasaulē un Latvijā L1
2. Psihiatrijas traucējumu un slimību klasifikācijas problēmas. L1 S1
3. Vispārējā psihopatoloģija L2
4. Uztveres, uzmanības, gribas un kustību sfēra, atmiņas, domāšanas, apziņas traucējumi. L2 S2
5. Intelekta un personības traucējumi. L2 S2
6. Speciālā psihiatrija:

Organiskie psihiskie traucējumi L1 S1
Primārie cerebrālie atrofiskie procesi L1 S1
Šizofrēnija un šizotipiskie traucējumi L1 S1
Neirotiskie un somatomorfie traucējumi L1 S1
Psihoaktīvo vielu izraisītie psihiskie un uzvedības traucējumi L1 S1
Personības un uzvedības traucējumi un pārmaiņas L1 S2
Garīgā atpalcība, tās cēloņi un diagnostika L1 S1
Psihofarmakoterapijas pamatprincipi L1 S2
Tiesiskie jautājumi psihiatrijā S1

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 50%, rakstisks eksāmens- 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Hatfield A.B. (1993). Surviving mental illness. New York: Guilford Press.
2. N.Belopoļskaja N.L. (pod.red.) (2000). Patopsihologija. Hrestomatija. Moskva: Klass.

Papildliteratūra

1. Wilson T., & Nathatn P. (1992). Abnormal psychology. New Jersey: Prentice Hall.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Abnormal Psychology.

Kursa nosaukums	Ģimenes psihoterapija
Kursa kods	Psih6345
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Pedagoģijas doktors, doc. Maija Biseniece

Priekšzināšanas

Psih2036, Sociālā psiholoģija [slēgts 03.09.2010]

PsihP055, Ģimenes psiholoģija [PsihB P] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt pārskatu par ģimenes psihoterapijas attīstību un galvenajām skolām, to autoriem un pamatmetodēm. Iepazīstināt ar ģimenes psihoterapijas pamatprincipiem un pamatjēdzieniem. Kursā tiek vingrināta konsultanta darba mērķu, hipotēžu izvirzīšana, konsultāciju process un tehnikas. Praktiskās nodarbības veltītas šo tehniku pielietošanai un lomu spēļu izspēlēšanai.

Rezultāti

Studenti prot veidot ģimenes genogrammu un to analizēt, saskatīt sakritības un vides ietekmi, izvirzīt hipotēzes. Orientējas metodēs darbā ar ģimeni. Pilnveido konsultēšanas prasmes

Kursa plāns

- 1.Pārskats par ģimenes psihoterapijas attīstību, par ģimenes psihoterapijas skolām un to galvenajām metodēm. (4)
- 2.Ģimenes genogrammas izveides pamatprincipi (4)
- 3.Ģimenes konsultēšana. Pirmā saruna (4)
- 4.Mērķi ģimenes konsultēšanā Hipotēžu izvirzīšana., konsultēšanas process. (4)
- 5.Darbs ar ģimeni ar bērniem. (4)
- 6.Dažādu skolu tehnikas ģimenes konsultēšanā. (4)
- 7.Ģimenes psihoterapija lomu spēlēs. (4)
- 8.Ģimenes ar hroniskiem slimniekiem un veciem cilvēkiem. Konsultāciju noslēgums.(4)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība praktiskajās nodarbībās. 30 %

Savas ģimenes genogrammas analīze. 20%

Izvēlētas ģimenes intervija, genogrammas izveide, problēmas analīze, hipotēžu izvirzīšana, teorētiska iespējamā darba analīze – 50%

Mācību pamatliteratūra

- 1.Arist von Schlippe, Schweitzer,J. (1997) Lehrbuch der systemischen Therapie und Beratung.

GmbH, Buchholz/Hamburg.

2. Becvar, D.S. & Becvar, R.J. (1996) Family Therapy. A systemic integration. Allyn and Bacon.

3. Šerman, R., Fredman N. (1997) Strukturirana tehnika semeinosti i supružeske terapije. Moskva

4. Palazzoli Selvini, M., Boscolo, L., Cecchin, G., Prata, G. (1980) Hypothesizing-Circularity-Neutrality: Three Guidelines for the Conductor of the Session. Family Process.

5. Braun, Dž., Kristensen, D. (2001) Teorija i praksa semeinosti psihoterapije. SPb.

Papildliteratūra

1. Oklender, V. (1997) Okna v mir rebenka. Rukovodstvo po detskoj psihoterapiji. Moskva

2. McGoldrick M., Gerson R. (1990) Genogramme in der Familienberatung. Stuttgart: Huber,

3. Vitaker, K. (1998) Polnočnije pazmišljenija semejnovo terepevta. Moskva

4. Minuhin, S., Fišman, Č. (1998) Tehniki semejnoj terapije. Moskva

Periodika un citi informācijas avoti

1. Family Process

2. Familiendynamik

3. System Familie

4. Journal of Marital and Family Therapy

Kursa nosaukums	Krīžu un vardarbības psiholoģija
Kursa kods	Psih5015
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	30.11.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt studentu zināšanas par krīzes situāciju izpratni, vardarbību pret bērnu, vardarbību ģimenē un psiholoģisko palīdzību krīžu un vardarbības gadījumos. Kursam ir teorētiskā un praktiskā daļa. Teorētiskajā daļā tiek analizēti krīzes un vardarbības jēdzieni dažādu teoriju skatījumā, krīzes procesa norise, situācijas izvērtēšana un pārvarēšana. Studentiem tiek dots ieskats par palīdzību cilvēkiem dažādu krīzes situāciju gadījumos: tuva cilvēka nāve, smagas slimības, vardarbība pret bērnu, vardarbība ģimenē, atkarība, nelaimes gadījumi, pašnāvība. Kursa ietvaros tiks sniegtas arī pamata zināšanas tiesiskos jautājumos, kas saistīti ar krīzes un vardarbības gadījumiem. Kursa praktiskajā daļā studenti mazajās grupās lomu spēlēs praktizē krīzes intervences prasmes: aktīvā klausīšanās, jūtu izpausme, palīdzība augsta riska situācijās.

Rezultāti

Kursa ietvaros studenti būs apguvuši teorētiskās zināšanas par krīzēm un vardarbību, kā arī ieguvuši prasmes izvērtēt krīzes un vardarbības situācijas, izmantot konsultēšanas prasmes darbā ar klientiem vardarbības un krīzes gadījumos, kā arī sadarboties ar citām institūcijām un speciālistiem.

Kursa plāns

1. Krīzes jēdziens. Krīze dažādu teoriju skatījumā. L2
2. Krīzes process un pārvarēšana. L2
3. Vardarbība pret bērnu. Situācijas izvērtējums. L4
4. Palīdzības modeļi vardarbības pret bērnu gadījumos. L4, S2
5. Vardarbība ģimenē pieaugušo attiecībās. L2
6. Pašnāvība. L2, S2
7. Atkarība, līdzatkarība, palīdzība atkarīgo bērniem. L2
8. Kritiski nelaimes gadījumi. Palīdzība organizācijām. L2
9. Tuva cilvēka nāve un sēru process. L2
10. Lomu spēles mazajās grupās. S20
11. Tiesiskie aspekti un sadarbība ar citām institūcijām L2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Mājasdarbs (intervijas apraksts un analīze)- 50%, rakstisks eksāmens- 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Cullberg, J. (1998). Krīze un attīstība: psihodinamiska un sociālpsihiatriskā apcere / Jūhans Kulbergs ; no zviedru val. tulk. Biruta Liede. Liepāja : LPA, 1998. LUB 1 eks.
2. Gilliland, B.E., & James, R.K. (1997). Crisis intervention strategies. New York: Brooks/ Cole. LUB 0 eks.
3. Roberts, A.E. (1990). Crisis intervention handbook. New York: Brooks/ Cole. LUB 0 eks.
4. Malley-Morrison, K. (ed.) (2004). International perspectives on family violence and abuse: a cognitive ecological approach .Mahwah : Lawrence Erlbaum Associates, 2004. LUB 1 eks.
5. Friedrich, W. (1997). Psychotherapy of sexually abused children and their families. New York: Norton. LUB 0 eks.

Papildliteratūra

1. Herman, J.L. (1992). Trauma and recovery. New York: Basic Books. LUB 0 eks.
2. Janosik, E.H. (1984). Crisis counselling: A contemporary approach. Monterey: Wadsworth Health Sciences Division. LUB 0 eks.
3. Mitchell, J.T., & Everly, G.S. (2001). Critical incident stress debriefing: An operations manual for CISD, defusing and other group crisis intervention Services (3rd edition). New York: Chevron. LUB 0 eks.
4. Parad, H.J., & Parad LG. (1992). Crisis intervention: Yesterday, today and tomorrow. In: Pudukollu NR, editor. Recent advances in crisis intervention. Vol I. Thuddersfield: International Institute of Crisis Intervention. LUB 0 eks.
5. Wieland, S. (1998). Techniques and Issues in Abuse- Focused Therapy with Children and Adolescents: Addressing the Internal Trauma. London: Sage. LUB 0 eks.
6. Walker, L.E. (1984). The battered woman syndrome. New York: Springer. LUB 0 eks.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Child Abuse and Neglect.
2. Crisis. International Journal of Suicide and Crisis Studies.

Kursa nosaukums	Neiropsiholoģija
Kursa kods	Psih5036
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	22
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	10
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Sarmīte Voitkāne

Priekšzināšanas

Psih3061, Neiropsiholoģija*

Kursa anotācija

Kursa mērķis padziļināt studentu zināšanas neiropsiholoģijā par kognitīvo procesu, emociju un uzvedības saistību ar neiropsiholoģijas pētījumiem. Veicināt psiholoģisko analīzi par psihopatoloģijas cēloņiem. Veidot izpratni par rehabilitācijas priekšnoteikumiem, iespējām un ierobežojumiem.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti izprot:

1. agrīnās atīstības nozīmi saistībā ar CNS, lai izvērtētu individuālās atšķirības kognitīvos procesos,
2. zināšanas palīdz izprast indivīda attīstības problēmas,
3. zināšanas ļauj izvērtēt psihopatoloģijas iespējamus cēloņus,
4. zināšanas pielietojamas psihologa psihodiagnostiskajā un rehabilitācijas darbībā.

Kursa plāns

1. Īsa galvas smadzeņu anatomija. Neiromediatoru. Sensorās sistēmas un psihisko procesu vadīšana. Galvas smadzeņu neironu tīklveida sistēma. L- 2
2. Galvas smadzeņu funkcionālā attīstība un galvas smadzeņu struktūru plastiskums. L- 2; S- 2
3. Galvas smadzeņu pusložu funkcionālā asimetrija. L- 2; S - 2
4. Redzes un dzirdes informācijas uztvere, analīze un saglabāšana saistībā ar pakauša un denīņu daivu darbību. L - 2
5. Kustību izpilde: senso- motoro sistēmu darbības koordinācija. Telpiski virzīta rīcība..L- 2
6. Psihisko funkciju vadīšana un regulācija saistībā ar galvas smadzeņu prefrontālo daivu darbību. Radošā domāšana. L- 2; S- 2
7. Uzmanība un atmiņa un saistībā ar galvas smadzeņu struktūrām. Atmiņas procesa norise un traucējumu veidi. L- 2
8. Runas procesa saistība ar galvas smadzeņu darbību. Bilingvisma neiropsiholoģiskie aspekti. L - 2
9. Emocijas un galvas smadzeņu struktūru loma emociju regulācijā. Piesaistes neiropsiholoģiskie mehānismi.

L- 2; S- 2

10.Kognitīvo procesu attīstības jautājumi un mācību traucējumi saistībā ar galvas smadzeņu darbību. L- 2; S - 2

11.Neiropsiholoģiskās diagnostikas pamatprincipi. Psihisko funkciju rehabilitācijas prieksnoteikumi. L -2 Stundas kopā 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prezentācija 5 semināros - 40%, 1 referāts - 10%. Eksāmens testa veidā, tā atzīme, veido 50% no kopējās kursa atzīmes. Noteicošā ir eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

- 1.Kolb, B., & Whishaw, J. Q. (1996). Fundamentals of Human Neuropsychology. 1eks.
- 2.Fuster, J. M. (2003) Cortex and mind. Oxford. Oxford University Press. 2eks
- 3.Anderson, V., Northam, E., Hendy, J., & Wrennall (2001). Developmental Neuropsychology. 2eks.
- 4.The Neuroscience of Social Interaction: Decoding, Imitating, and Influencing the Actions of Others (2004). Ed by C. D. Frith & D M. Wolpert. 2eks.
- 5.Brain asymmetry. (1998). Ed by R.J. Davidson & K. Hugdahl. 1eks.
- 6.Clinical Neuropsychology. (2004). Ed by L. H. Goldstein. J. E. 2 eks

Papildliteratūra

- 1.The New Cognitive Neurosciences. (2002). Ed by M. Gazzaniga
- 2.Handbook of Clinical Neuropsychology. (2003). Ed by P. Halligan, L. Kischka & J. C. Marchal.
3. Obler, I. K. & Gjerlow, K. (2002). Language and the Brain.
4. Bradshaw, J. L. & Mattingley, J. B. (1995) Clinical Neuropsychology. Behavioral and Brain Science.
5. Neuroscience . (2008). Ed by D. Purves
6. Panksepp, J. (1998). Affective neuroscience: The foundations of human and animal emotions.
7. Neuropsychology of memory.(1992).Ed by L. R. Squire & N. Butters.

Periodika un citi informācijas avoti

- 1.<http://www.ncbi.nlm.gov/PubMed/>
- 2.Neuropsychology, 2004, Vol.18, No.1
- 3.Dudai, Y. (2002). Memory, from A to Z. Oxford: Oxford University Press.
- 4.Development & Psychopathology, 2003, No.15
5. Theory of mind. A special issue of the journal Social neuroscience. (2007). Spec.ed R. Sax & S. Baron-Cohen
- 6.Lūiss, T., Amini, F., & Lenons, R. (2003). Mīlestības teorijas pamati. Madris.

Kursa nosaukums	<i>Psihoterapijas teorijas un metodes II</i>
Kursa kods	Psih5018
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	16.02.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pasn. (Dr.) Jānis Grants

Kursa anotācija

Kursa ietvaros tiek sniegts padziļināts priekšstats par psihoterapijas virzieniem. Kursa laikā paredzētas lekcijas, lomu spēles, demonstrācijas darbam ar klientiem, literatūras analīze. Kursa laikā studentiem tiek sniegtas pamatzināšanas par dažādām psihoterapijas metodēm darbā ar noteiktām problēmām vai psiholoģiskajiem traucējumiem, piemēram, depresiju, agresivitāti, psihosomatiskiem traucējumiem, trauksmi un fobijām, ēšanas traucējumiem, obsesīvi - kompulsīviem traucējumiem u.c..

Rezultāti

Studentiem ir izpratne par psihodinamiskās un kognitīvi biheiviorālās psihoterapijas virzienu principiem un metodēm. Studenti izprot un spēj veikt gadījuma konceptualizācija, kā arī pielietot praksē metodes darbā ar noteiktiem traucējumu veidiem.

Kursa plāns

1. Terapeitiskais kontrakts un rāmis. L2 S2
2. Psihoterapijas metodes darbā ar noteiktām problēmu grupām: - depresiju, - agresivitāti, - psihosomatiskiem traucējumiem, - trauksmi un fobijām, - ēšanas traucējumiem, - obsesīvi - kompulsīviem traucējumiem, - robežas stāvokļa personības traucējumi, - smadzeņu bojājumi, - uzmanības traucējumi un hiperaktivitāte bērniem, - uzvedības traucējumi bērniem un pusaudžiem. L8 S8
3. Izpratne par pārnesi un kontrapārnesi. L3 S3
4. Darbs ar pretestību un klientu motivēšana. L3 S3

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Rakstisks mājasdarbs par kādu no psiholoģiskām problēmām un terapiju šo problēmu gadījumos- 50%, rakstisks eksāmens- 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Corsini, R.J., & Wedding, D. (2000). Current psychotherapies. Illinois: Peacock.
2. Patterson, C.H. & Watkins, G.E. (1996). Theories of psychotherapy. New York: Harper Collins College
3. Brammer, M.L., Abrego, P.J., & Shostrom, E.L. (1993). Therapeutic counseling and psychotherapy. New

Jersey: Prentice Hall.

Papildliteratūra

1. McWilliams, N. (2004). *Psychoanalytic psychotherapy: A practitioner's guide*. New York: Guilford Press.
2. Clark, D.M. & Fairburn, C.G. (1996). *Science and practice of cognitive behaviour therapy*. Oxford: Oxford University Press.

Kursa nosaukums	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās I
Kursa kods	Psih6022
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	9
ECTS kredītpunkti	13.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	144
Lekciju stundu skaits	12
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	132
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	216
Kursa apstiprinājuma datums	16.05.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Ieva Bite
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre
Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Priekšzināšanas

Psih5017, Psihoterapijas teorijas un metodes I [Psih M] [slēgts 03.09.2010]
Psih5033, Psiholoģiskā novērtēšana [Psih M] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir pielietot iegūtās psiholoģiskās novērtēšanas, konsultēšanas un psihoterapijas zināšanas darbā ar klientiem klīniskā psihologa darba vidē. Studenti kursa laikā regulāri strādā ar vismaz diviem klientiem nedēļā un 4 stundas nedēļā piedalās supervīziju grupā kopā ar supervizoriem. Studenti regulāri veic arī psiholoģiskās novērtēšanas vai konsultēšanas procesa audio vai videoierakstus, kurus pasniedzēji izvērtē un dod ieteikumus turpmākajam darbam. Studenti piedalās un uzstājas semināros par dažādām psiholoģiskās konsultēšanas metodēm: psihoterapijas metodēm darbā ar bērniem un pusaudžiem un psiholoģiskā konsultēšana pieaugušajiem ar dažādiem personības tipiem.

Rezultāti

Studentiem būs zināšanas, prasmes un iemaņas par psiholoģiskās novērtēšanas procesu un norisi, kā arī pamata iemaņas konsultēšanā klīnikās.

Kursa plāns

I Psiholoģiskā novērtēšana:

- 1.Kontakta veidošana ar klientu. Dzīves vēstures ievākšana un analīze. L2 S10
- 2.Atbilstošu psiholoģiskās izpētes metožu izvēle psihisko procesu un personības izpētei. L2 S10
- 3.Psiholoģiskās novērtēšanas veikšana un rezultātu protokolēšana. S10
- 4.Dalība supervīzijās un iegūto rezultātu pārrunāšana. S10
- 5.Klienta vai sadarbības partneru informēšana par psiholoģiskās novērtēšanas rezultātiem mutiskā veidā un rakstiska atzinuma formā.L2 S10
- 6.Ieteikumi par turpmāko problēmas risināšanas un palīdzības procesu. L2 S10

II Psiholoģiskā konsultēšana:

- 1.Psiholoģiskās konsultēšanas sākuma posma darbība L2 S10

2. Uzticēšanās veidošana. S10
3. Klienta psiholoģiskā novērtēšana. L2 S10
4. Problēmas konkretizēšana un mērķu nosprašana. Kontrakts ar klientu. S10
5. Pieejas psiholoģiskās palīdzības sniegšanā. L S10

III Semināru nodarbības

1. Psihoterapijas metodes darbā ar bērniem un pusaudžiem. S10
2. Psiholoģiskā konsultēšana pieaugušajiem ar dažādiem personības tipiem. S12

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prakses aizstāvēšana.

Mācību pamatliteratūra

1. Capuzzi, D., & Douglas, M. (2000). Counseling and psychotherapy: Theories and interventions (3rd ed.). New York: Allyn & Bacon.
2. Goss, S., & Anthony, K. (2003). Technology in counselling and psychotherapy : A practitioner's guide. New York: Palgrave Macmillan.
3. Nelson-Jones, R. (1997). Practical counselling and helping skills (4th ed.). Sidney: Astam Books.
4. Brammer, L.M., Abrego, P.J., & Shostrom, E.L. (1993). Therapeutic counselling and psychotherapy (6th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

Papildliteratūra

1. Keisments, P. (2003). Psihoterapeits un viņa pacients. Rīga: RaKa.
2. Malans, D. (1997). Individuālā psihoterapija un psihodinamikas zinātne. Rīga: RaKa.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Counselling and Psychotherapy.

Kursa nosaukums	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās II
Kursa kods	Psih6023
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	9
ECTS kredītpunkti	13.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	360
Kursa apstiprinājuma datums	16.05.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Ieva Bite
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre
Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Priekšzināšanas

Psih5017, Psihoterapijas teorijas un metodes I [Psih M] [slēgts 03.09.2010]
Psih5033, Psiholoģiskā novērtēšana [Psih M] [slēgts 03.09.2010]
Psih6022, Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās I [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir nostiprināt psiholoģiskās novērtēšanas, konsultēšanas un psihoterapijas iemaņas darbā ar klientiem klīniskā psihologa darba vidē. Kursa laikā tiek praktiski pielietotas zināšanas par psiholoģisko novērtēšanu un konsultēšanu specifiskos klienta problēmu gadījumos: depresija, trauksme un bailes, agresivitāte un dusmas, pēctraumas stresa traucējumi, obsesīvi kompulsīvi traucējumi, robežstāvokļa personības traucējumi, suicīds u.c. Tiek veidotas prasmes individuālam darbam ar klientu, ģimenes, pāru un bērnu konsultēšanā.

Studenti piedalās un uzstājas semināros par dažādiem psiholoģiskās konsultēšanas aspektiem: konsultēšanas procesa posmi, pārnese un pretpārnese, darbs ar pretestību.

Rezultāti

Studentiem būs zināšanas, prasmes un iemaņas psiholoģiskajā novērtēšanā un konsultēšanā klīnikās.

Kursa plāns

1. Psiholoģiskā novērtēšana pieaugušajiem specifisku klienta problēmu gadījumos: depresija, pēctraumas stress, trauksme, obsesīvi kompulsīvi traucējumi, personības traucējumi, agresivitāte, ēšanas traucējumi, suicīda risks, šizofrēnija.
2. Psiholoģiskā novērtēšana bērniem specifisku problēmu gadījumos: mācību grūtības, uzvedības traucējumi, autisms, uzmanības traucējumi un hiperaktivitāte, u.c.
3. Psiholoģiskās novērtēšanas atzinuma rakstīšana.
4. Psiholoģiskās konsultēšanas metodes specifisku klienta problēmu gadījumos pieaugušajiem.
5. Psiholoģiskā konsultēšana bērniem un bērnu vecākiem.
6. Pārneses un kontrapārneses izpratne un analīze konsultēšanas procesā.
7. Sadarbība ar citiem profesionāļiem.
8. Klienta motivēšana un darbs ar pretestību.
9. Konsultēšanas procesa noslēgums.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prakses aizstāvēšana.

Mācību pamatliteratūra

1. McWilliams, N. (1994). Psychoanalytic diagnosis. Understanding personality Structure in the clinical process. New York: Guilford Press.
2. Wachtel, P.L. (1997). Theories of psychotherapy: Origins and evolution. Washington D.C: APA.
3. Kendall, P.C. (2000). Child and adolescent therapy. Cognitive- behavioural procedures (2nd ed.). New York: Guilford Press.
4. Hoffman, L. (1981). Foundations in family therapy. New York: Basic Books.

Papildliteratūra

1. Beck, A.T., Rush, A.J., Shaw, B.F., & Emery, G. (1979). Cognitive therapy of depression. New York: Guilford Press.
2. Beck, A., & Freeman, A. (1999). Cognitive therapy of personality disorders. New York: Guilford Press.
3. Hawton, K., Salkovskis, P, & Clark D. (1993). Cognitive behaviour therapy for psychiatric problems. Oxford: Oxford University Press.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Counselling and Psychotherapy.
2. Journal of Clinical Psychology.

Kursa nosaukums	Organizāciju personālvadība
Kursa kods	Psih5354
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Gitāna Dāvidsone | pasniedzējs

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt studentiem zināšanas par galvenajām personāla vadības funkcijām, personāla atlasī, apmācību, atalgošanu, motivēšanu, attīstīšanu, talantu vadību, personāla plānošanu un novērtēšanu, darba drošību un aizsardzību, kā arī attīstīt praktiskās iemaņas personāla atlasē, sludinājumu sagatavošanā, CV analīzē, dažādu veidu interviju vadīšanā, kandidātu novērtēšanā, rekomendāciju ievākšanā, atteikumu vēstuļu sagatavošanā, darba piedāvājumu izteikšanā, darba izpildes vērtēšanā, amata aprakstu sagatavošanā, atalgojuma sistēmas izveidē un citos ar personāla vadību saistītos jautājumos.

Rezultāti

Kursa ietvaros studenti apgūs teorētiskās zināšanas par galvenajām personāla vadības funkcijām, personāla atlasī, apmācību, atalgošanu, motivēšanu, attīstīšanu, talantu vadību, personāla plānošanu un novērtēšanu, darba drošību un aizsardzību, kā arī attīstīs dažādas ar personāla vadību saistītas praktiskas iemaņas kuras ir nepieciešamas personāla vadītāju vai speciālistu ikdienas darbā.

Kursa plāns

1. Personāla vadības jēdziens un galvenās funkcijas L2
2. Personāla vadības vēsture L2
3. Personāla vadības lomas L2
4. Personāla plānošana L2
5. Amatu analīze un novērtēšana L2 S2
6. Personāla atlase L2 S2
7. Personāla novērtēšana L2 S2
8. Personāla apmācība un attīstība L2 S2
9. Personāla motivēšana un atalgojuma sistēma S2
10. Talantu vadība S2
11. Darba drošība un aizsardzība S2
12. Personāla vadības efektivitātes novērtēšana S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Uzstāšanās seminārā 25% (Jaunākie pētījumi personāla vadībā)

Mājasdarbs 25% (Ierakstīta personāla atlases intervija un analīze)

Rakstisks ksāmens 50%

Mācību pamatliteratūra

1. Cascio, W.F. (1995). Managing human resources. New York: McGraw Hill, Inc.
2. Armstrong, M.A. (1996). Handbook of personnel management practice. New York: Kogan Page Ltd.
3. Larry, W.S. (2000). Human Resource Management: A psychological Perspective. Limited edition.
4. Hollenbeck J.R., Gehart B., Wright P.M., & Noe R.A. (2002). Human Resource management – gaining a competitive advantage (4th ed.). New York: Guilford Press.
5. Armstrong M., & Murlis H. (1994). Reward management. London: Kogan Page.

Papildliteratūra

1. Drucker P. (1999). Management challenges for the 21st century. New Yourk: harper Collins.
2. Ešenvalde I. (2004). Personāla praktiskā vadība. Rīga.
3. Vorončuka I. (2000). Personāla vadība. Rīga.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Personality and Social Psychology
2. Journal of Occupational and Organizational Psychology
3. Personnel Psychology

Kursa nosaukums	Personības un sociālā psiholoģija II
Kursa kods	Psih5020
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	30.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš

Kursa anotācija

KKursa mērķis ir sniegt studentiem padziļinātas zināšanas par jaunākajiem pētījumiem sociālās psiholoģijas jomā. Kursa uzsvars ir uz studentu patstāvīgo darbu, iepazīstoties ar jaunākajiem pētījumiem un apspriežot patstāvīgā darba rezultātus semināros.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studenti iepazīstas ar jaunākajām teorētiskajām atziņām, pētījumu rezultātiem un metodoloģiju sociālās psiholoģijas jomā. Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt: Akadēmiskās kompetences:

- 1) pārzinās mūsdienu sociālās psiholoģijas jēdzienus un teorijas, spēs tās pielietot sociālpsiholoģisko procesu analīzē;
- 2) spēs kritiski analizēt (no teorijas un metodoloģijas viedokļa) mūsdienu sociālās psiholoģijas pētījumus;

Profesionālās kompetences:

- 1) spēs izmantot mūsdienu sociālās psiholoģijas atziņas praktiskajā darbā, piemēram, konsultēšanas procesā;
- 2) pārzinās mūsdienu sociālajā psiholoģijā pielietotās eksperimentālās metodes, pratīs tās vajadzības gadījumā pielietot savos pētījumos.

Kursa plāns

1. Pārskats par mūsdienu sociālās psiholoģijas attīstības virzieniem. L2
2. Sociāli-intuitīvā pieeja morālo spriedumu pētīšanai. L4/S2
3. Sociālais salīdzinājums un morālie spriedumi. L2/S4
4. Evolucionārā sociālā psiholoģija. L2/S4
5. Automātiskie un apzinātie procesi sociālajos spriedumos. L2/S4
6. Teorētiskie skaidrojumi iemiesotās izziņas efektiem. L4/S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums ir brīvprātīgs. Semināru apmeklējums ir obligāts. Kavētās semināru nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošu tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultācijas laikā.

No kursa vērtējuma 50% veido semināru aktivitātes un semināra uzdevumu izpildes vērtējums, 50% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

1. Haidt, J. (2001). The emotional dog and its rational tail: A social intuitionist approach to moral judgment. *Psychological Review*, 108, 814-834.
2. Haidt, J. (2007). The new synthesis in moral psychology. *Science*, 316, 998-1002.
3. Monin, B. (2007). Holier than me? Threatening social comparison in the moral domain. *International Review of Social Psychology*, 20, 53-68.
4. Haselton, M. G., & Nettle, D. (2006). The paranoid optimist: An integrative evolutionary model of cognitive biases. *Personality and Social Psychology Review*, 10, 47-66.
5. Niedenthal, P. M., Barsalou, L. W., Winkielman, P., Krauth-Gruber, S., & Ric, F. (2005). Embodiment in attitudes, social perception, and emotion. *Personality and Social Psychology Review*, 9, 184-211.

(avoti pieejami LU datubāzēs vai pie kursa docētāja)

Papildliteratūra

1. Barsalou, L. W. (1999). Perceptual symbol systems. *Behavioral and brain sciences*, 22, 577-660.
2. Barsalou, L. (2008). Grounded cognition. *Annual Review of Psychology*, 59, 617-645.
3. Barsalou, L. W., Niedenthal, P. M., Barbey, A. K., & Ruppert, J. A. (2003). Social embodiment. In B. H. Ross (Ed.), *The psychology of learning and motivation: Advances in research and theory* (Vol. 43-92). Amsterdam: Academic Press.

Periodika un citi informācijas avoti

British Journal of Social Psychology
European Journal of Social Psychology
Journal of Applied Social Psychology
Journal of Experimental Social Psychology
Journal of Personality and Social Psychology
Journal of Social Psychology
Personality and Social Psychology Bulletin
Personality and Social Psychology Review
Social Cognition

Kursa nosaukums	Personības un sociālā psiholoģija I
Kursa kods	Psih5031
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	16.05.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt ieskatu mūsdienu teorētiskajās pieejās personības un sociālajā psiholoģijā. Kursa pirmā daļa galvenokārt ir veltīta aktuāliem personības psiholoģijas jautājumiem – dažādām pieejām personībai (psihodinamiskā pieeja, humānistiskā pieeja, iezīmju pieeja, sociāli kognitīvā pieeja), to konceptu izmantošanai pētījumos. Maģistranti iepazīstas ar pētījumiem, kuri ir veikti šo pieeju ietvaros, ar šo pētījumu metodoloģiju.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences

1. Padziļināts priekšstats par mūsdienu personības teorijām.
2. Priekšstats par jaunākajiem personības konstruktiem un to novērtēšanas metodēm.
3. Spēja kritiski izvērtēt personības teorijas no to zinātniskuma viedokļa.

Profesionālās kompetences

1. Prasme formulēt ar personību un sociālo uzvedību saistītos jautājumus savos pētījumos.
2. Prasme orientēties ar personības psiholoģiju saistītā jaunākajā zinātniskajā literatūrā.
3. Prasme izmantot atbilstošas personības kategorijas savos pētījumos.

Kursa plāns

1. Personības teoriju zinātniskuma kritēriji L 2
2. Psihodinamiskā pieeja L 4 S 2
3. Humānistiskā pieeja L 4 S 2
4. Iezīmju pieejas veidošanās L 2
5. „Lielais Piecnieks” un Piecu faktoru modelis L 2 S 4
6. Sociāli kognitīvā pieeja L 2 S 2
7. Personība un sociālā uzvedība S 6

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Maģistrantiem obligāti ir jāapmeklē semināru nodarbības, jā sagatavo referāts par kādu no semināra tematiem un jā prezentē nodarbību laikā. Uzstāšanās un aktivitāte semināros – 50% no galīgā vērtējuma, rakstisks pārbaudījums – 50% no galīgā vērtējuma.

Mācību pamatliteratūra

1. Caprara, G.V., Cervone, D. (2000). Personality: Determinants, Dynamics and Potentials. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Furnham, A. & Heaven, P. (1999). Personality and Social Behaviour. London: Arnold.
3. Hewstone, M., Stroebe, W., & Stephenson, G. M. (eds.). (1997). Introduction to Social Psychology. A European Perspective. 2nd ed. Oxford: Blackwell.
4. Pervin, L. A. & John, O. P. (2003). Personality. Theory and Research. 8nd ed. New York: Wiley.
5. Ross, L. & Nisbett, R. E. (1991). The Person and the Situation. Perspectives in Social Psychology. New York: McGraw-Hill.

Papildliteratūra

1. Caprara, G.V., Cervone, D. (2000). Personality: Determinants, Dynamics and Potentials. Cambridge: Cambridge University Press. (krievu val. Kaprara Dzh., Servon D. Psihologija lichnostji. Moskva: Piter, 2003).

Periodika un citi informācijas avoti

- 1, European Journal of Psychology.
2. Journal of Personality and Social Psychology.
3. Personality and Social Psychology Bulletin.

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģiskie pētījumi organizācijās</i>
Kursa kods	Psih5032
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	16.05.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt maģistrantus ar jaunākajiem pētījumiem organizāciju psiholoģijā. Kursā tiek aplūkota psiholoģisko pētījumu metodoloģijas specifika organizācijās. Maģistrantiem ir iespēja analizēt pētījumus tādās aktuālākās organizāciju psiholoģijas jomās kā personāla atlase, apmierinātība ar darbu, lojalitāte pret organizāciju, organizācijas kultūra u. c. Uzmanība tiek pievērsta arī pētījumiem Latvijas organizācijās.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences

1. Padziļināta organizāciju psiholoģiskās izpētes izpratne.
2. Zināšanas par aktālākajiem organizāciju psiholoģijas jautājumiem.
3. Priekšstats par jaunākajām psiholoģisko pētījumu metodēm organizācijās.

Profesionālās kompetences

1. Prasme formulēt ar organizāciju psiholoģiju saistītos jautājumus savos pētījumos.
2. Prasme izmantot jaunākās organizāciju psiholoģiskās izpētes metodes.
3. Prasme patstāvīgi veikt psiholoģiskus pētījumus organizācijās.

Kursa plāns

1. Personāla atlase L 2 S 2
2. Apmierinātība ar darbu L 2 S 2
3. Lojalitāte un pilsoniskā uzvedība darba vietā L 2 S 2
4. Neproduktīva uzvedība darba vietā L 2 S 2
5. Darba izpildes novērtēšana L 2 S 2
6. Organizācijas kultūru klasifikācija L 2 S 2
7. Organizācijas kultūras diagnostika L 2 S 2
8. Organizāciju psiholoģijas aktualitātes L 2 S 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Maģistrantiem obligāti ir jāapmeklē semināru nodarbības, jā sagatavo referāts par kādu no semināra tematiem un jāprezentē nodarbību laikā. Uzstāšanās un aktivitāte semināros – 50% no galīgā vērtējuma, rakstisks pārbaudījums – 50% no galīgā vērtējuma.

Mācību pamatliteratūra

1. Chmiel, N. (Ed.). (2008). *Work and Organizational Psychology. A European Perspective*. Oxford: Blackwell.
2. Millward, L. (2005). *Understanding Occupational & Organizational Psychology*. London: Sage.
3. Reņģe V. (2007). Mūsdienu organizāciju psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC. *Contemporary Organizational Psychology – in Latvian*.

Papildliteratūra

1. Haslam, S. A. (2004). *Psychology in organizations. The social identity approach*. London: Sage.
2. Richardson, T. E. (ed.). (1996). *Handbook of qualitative research methods for psychology and the social sciences*. New York: Guilford Press.

Periodika un citi informācijas avoti

1. *Applied Psychology. An International Review*.
2. *European Journal of Occupational Psychology*.
3. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*.

Kursa nosaukums	Konfliktu risināšana
Kursa kods	Psih5058
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Kursa apstiprinājuma datums	03.01.2005
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt padziļinātu izpratni par sociālajiem konfliktiem un konfliktu risināšanu. Nodarbībās tiek aplūkoti gan starppersonu, gan starppersonu konflikti, šo konfliktu veidošanās priekšnosacījumi, attīstības dinamika, kā arī konfliktu risināšanas stratēģija un taktika. Īpašs uzsvars kursā tiek likts uz dažāda veida barjerām konfliktu risināšanai un metodēm šo barjeru pārvarēšanai. Būtisku kursa daļu veido studentu patstāvīgais darbs gan lasot literatūru, gan arī semināros analizējot un apspriežot konfliktsituācijas un to iespējamus risinājumus.

Kursa plāns

Nodarbību tēmas:

1. Konflikta definīcija. Konflikta veidi. Pieejas konfliktu pētīšanai un risināšanai. (1 lekcija)
2. Konflikta process un konflikta fāzes. (1 lekcija)
3. Pušu stratēģija un taktika konflikta attīstībā. (2 lekcijas)
4. Stratēģiskās un taktiskās barjeras konfliktu risināšanā un to pārvarēšana. (1 lekcija)
5. Psiholoģiskās barjeras konfliktu risināšanā un to pārvarēšana. (2 lekcijas)
6. Strukturālās barjeras konfliktu risināšanā un to pārvarēšana. (1 lekcija)
7. Konflikta risināšana bez starpniecības. (1 lekcija)
8. Konflikta risināšana, iesaistot starpnieku. (2 lekcijas)
9. Risinājumu ieviešana un jaunu konfliktu novēršana. (1 lekcija)

Semināru tēmas:

1. Diskusijas par patstāvīgi izlasīto literatūru. (4 semināri, par 3., 4., 5. un 8. nodarbību tēmu)
2. Konfliktsituāciju analīze un apspriešana. (4 semināri)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

Folger, J. P., Poole, M. S., & Stutman, R. K. (1993). Working through conflict : Strategies for relationships, groups, and organizations (2nd ed.). New York: Carper Collins.

Pruitt, D. G., & Kim, S. H. (2003). Social conflict: Escalation, stalement, and settlement (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.

Papildliteratūra

Arrow, K., Mnookin, R. H., Ross, L., Tversky, A., & Wilson, R. (Eds.). (1995). Barriers to conflict

resolution. New York: W. W. Norton.

Ashmore, R. D., Jussim, L., & Wilder, D. (Eds.). (2001). Social identity, intergroup conflict, and conflict reduction. New York: Oxford University Press.

Augoustinos, M., & Reynolds, K. J. (Eds.). (2001). Understanding prejudice, racism, and social conflict. London: Sage.

Fisher, R., Ury, W., & Patton, B. (1991). Getting to yes: Negotiating agreement without giving in. New York: Penguin.

Mayer, B. (2000). The dynamics of conflict resolution: A practitioner's guide. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Prentice, D. A., & Miller, D. T. (Eds.). (1999). Cultural divides: Understanding and overcoming group conflict. New York: Russel Sage.

Raiffa, H. (1982). The art and science of negotiation: How to resolve conflicts and get the best out of bargaining. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Periodika un citi informācijas avoti

British Journal of Social Psychology

European Journal of Social Psychology

Group Processes and Intergroup Relations

Journal of Applied Social Psychology

Journal of Conflict Resolution

Journal of Experimental Social Psychology

Journal of Personality and Social Psychology

Journal of Social Psychology

Personality and Social Psychology Bulletin

Personality and Social Psychology Review

Social Cognition

Kursa nosaukums	Organizāciju attīstība
Kursa kods	Psih5027
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Ilāna Ekbauma
 Uldis Pāvuls | docents

Kursa anotācija

Organizāciju attīstības problemātikai kopš 60 gadiem sociālās zinātnēs tikusi pievērsta īpaša uzmanība, kā rezultātā izveidojās patstāvīgs pielietojamās psiholoģijas novirziens, lai pētītu, kādi ir optimālākie modeļi attīstības procesiem organizācijās. Kursa mērķis ir sniegt teorētiskas zināšanas par organizāciju attīstību kā pielietojamās psiholoģijas novirzienu un sagatavot darbam organizāciju attīstības projektos. Galvenā uzmanība kursā tiks veltīta organizāciju attīstības jomai, organizācijas efektivitātes kritērijiem, organizāciju kultūrai, pārmaiņu vadībai, procesu un struktūras analīzei, kā arī mācību procesam.

Kursa plāns

1. Organizāciju attīstība, skaidrojums, vispārējs procesa apraksts
2. Organizāciju darbības efektivitātes kritēriji, misija, vīzija, mērķi, stratēģija, organizāciju darbības efektivitātes psiholoģiskie aspekti
 Mājas darbs (veicams divu studentu sadarbībā): aprakstīt LU darbības efektivitātes kritērijus (1 lpp.), izpētīt publiski pieejamos dokumentus un veicot 1 interviju ar LU vidējā līmeņa vadītāju.
3. Organizāciju kultūra, definīcijas (Morgan, Mintzber, Quinn, Handy, Schein) organizāciju kultūru tipi (Handy, Harrison) kultūras veidošana Mājas darbs (veicams divu studentu sadarbībā): aprakstīt kas jāmaina LU organizācijas kultūrā un kā tas jādara (1 lpp.), ja būtu nepieciešams? Datu ievākšanai var izmantot intervijas vai nelielas aptaujas. Izlase- studenti vai pasniedzēji.
4. Pārmaiņu vadīšanas process organizācijās pieejas pārmaiņu vadībai Kurta Levina grupu dinamikas teorija organizāciju pārmaiņas kontekstā efektīva pārmaiņu vadība (Kotera 8 pārmaiņu vadības soļi)
 Seminārs: analizēt lielākās pārmaiņas LU pēdējo 2-3 gadu laikā saskaņā ar Kotera pieeju pārmaiņu vadībai. Lai sagatavotos semināram, jānoskaidro kādas LU bijušas lielākās pārmaiņas.
5. Organizācijas procesu attēlošana, procesu attēlošanas nepieciešamība, procesu attēlošanas veidi un simboli procesu analīze un pilnīgošana
6. Organizācijas struktūras attēlošana, struktūras attēlošanas veidi, struktūras analīze un pilnīgošana
7. Individuālā attīstība organizācijas attīstības kontekstā, organizāciju un individuālā kompetenceo mācību sistēmas pilnīgošana

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Argyris, C. (1971). Management and organizational development. The path from XA to YB. New York: McGraw Hill.
2. Chmiel, N., (2000). Work and Organizational Psychology. Oxford: Blackwell Publishers Ltd.
3. Edvinsson, L., (2002). Corporate longitude: Navigating the knowledge economy. Stockholm: Bookhouse Publishing.
4. French, W.L., & Bell, C.H. (1991). Organization development. London: Prentice-Hall International.
5. Kotter, J.P., & Cohen, D.S. (2002). The heart of change. New York: Harvard Business School Press.
6. Robertson, I.T., Callinan, M., & Bartram, D. (Eds.) (2002). Organizational effectiveness. The role of psychology. New York: John Willey and Sons.
7. Schein, Edgar H. (1985). Organizational culture and leadership. San Francisco: Jossey-Bass.
8. Senge, P., Kleiner, A., Roberts, C., Ross, R., Roth, G., & Smith, B. (1999). The Dance of Change. New York: A Currency Doubleday Book.

Papildliteratūra

1. Gibson, R. (1998). Rethinking the future. New York: Nicholas Brealey Publishing.
2. Edvinsson, L., & Malone, M. (1997). Intellectual capital. Realizing your companies true value by finding its hidden brainpower. New York: Harper Business.
3. Kaplan, R. S., & Norton, D.P., (1996). The balanced scorecard. Boston, Harvard Business.
4. Lippitt, G.L. (1982). Organizational renewal: A holistic approach to organization development. 2nd ed. New York: Prentice-Hall.
5. Schein, E.H. (1988). Organizational psychology. New York: Prentice-Hall.

Kursa nosaukums	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās I
Kursa kods	Psih6028
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	9
ECTS kredītpunkti	13.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	144
Lekciju stundu skaits	4
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	140
Kursa apstiprinājuma datums	06.03.2006
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Uldis Pāvuls
Maģistra(līm.), pasn. Gitāna Dāvidsone

Priekšzināšanas

Psih5017, Psihoterapijas teorijas un metodes I [Psih M] [slēgts 03.09.2010]

Psih5030, Organizāciju psiholoģijas teoriju un metožu izmantošana skolās, klīnikās un organizācijās [Psih M] [slēgts 03.09.2010]

Psih5354, Organizāciju personālvadība [14.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa ietvaros studenti piedalās un uzstājas semināros par dažādām organizāciju konsultēšanas metodēm: personāla atlases metodēm, vadītāju konsultēšanas veidiem un metodēm.

Kursa mērķis ir attīstīt praktiskās iemaņas:

- 1.organizācijas izpētē un tās rezultātu interpretācijā;
- 2.vadības konsultēšanā un organizācijas procesu pilnīgošanā;
- 3.pārmaiņu vadībā.

Kursā tiek apgūtas iemaņas darbā ar būtiskām darba/organizāciju psiholoģijas un organizāciju attīstības metodēm:

- 1.Amata analīzes intervija funkcionālajā auditā;
- 2.Fokusētā intervija organizācijas procesu izpētei un attēlošanai;
- 3.Uz uzvedību orientēta intervija kompetences modeļa sastādīšanai;
- 4.Diskusijas vadīšana organizācijas vadības grupai;
- 5.Organizācijas shēmas attēlošana un prezentācija;
- 6.Darba uzdevuma precizēšana sarunā ar vadību.

Kursa plāns

Kursa pamatā ir individuāla sagatavošanās un darbs grupā praktiskajās nodarbībās, kurās tiks apgūtas šādas metodes:

- 1.Personāla atlases metodes;
- 2.Vadītāju konsultēšanas veidi un metodes;
- 3.Amata analīzes intervija funkcionālajā auditā;
- 4.Fokusētā intervija organizācijas procesu izpētei un attēlošanai;
- 5.Uz uzvedību orientēta intervija kompetences modeļa sastādīšanai;
- 6.Diskusijas vadīšana organizācijas vadības grupai;
- 7.Organizācijas shēmas attēlošana un prezentācija;

8. Darba uzdevuma precizēšana sarunā ar vadību.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru un laboratoriju nodarbībās - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens - 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Caune J., Dzedons A., & Pētersons L. (2000). Stratēģiskā vadīšana. Rīga: Kamene.
2. Damelio, R. (1996). The basics of process mapping. Portland: Productivity.
3. Jacka, J., M., & Keller, P. (2002). Business process mapping. Improving Customer satisfaction. New York: John Willey and Sons.
4. Spencer, L.M., & Spencer, S.M. (1993). Competence at work: Models for superior performance. John Wiley & Sons.
5. Armstrong, M. (2000). A Handbook of human resource management practice. London: Kogan Page.

Papildliteratūra

1. Williams, R.S. (1998). Performance management: Perspectives on employee performance. New York: International Thomson Business Press.
2. French, W.L., & Bell, C.H. (1991). Organization development. New York: Prentice-Hall.

Kursa nosaukums	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās II
Kursa kods	Psih6027
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	9
ECTS kredītpunkti	13.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	144
Lekciju stundu skaits	4
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	140
Kursa apstiprinājuma datums	06.03.2006
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Uldis Pāvuls
Maģistra(līm.), pasn. Gitāna Dāvidsone

Priekšzināšanas

Psih5017, Psihoterapijas teorijas un metodes I [Psih M] [slēgts 03.09.2010]

Psih5030, Organizāciju psiholoģijas teoriju un metožu izmantošana skolās, klīnikās un organizācijās [Psih M] [slēgts 03.09.2010]

Psih5354, Organizāciju personālvadība [14.09.2010]

Psih6028, Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās I [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir apgūt iemaņas organizācijas procesu izpētē, attēlošanā un pilnīgošanā. Kursa ietvaros studenti vada seminārus un mācības organizāciju darbiniekiem. Izvēlētajā organizācijā jāveic šādu procesu izpēti un attēlošana, balstoties uz vērtību ķēdes modeļiem:

Pamatprocesi: (Jādefinē katrā organizācijā atsevišķi) Piemēram, tie varētu būt:

Pārdošana

Ieejošā loģistika

Ražošana/pakalpojuma izstrāde

Izejošā loģistika

Serviss/pēcpārdošanas apkalpošana

Palīgprocesi:

Stratēģijas izstrāde

Personāla atlase un integrācija darbā

Darba izpildes kontrole

Mācību process

Dokumentu aprīte

IT administrēšana

Biroja administrēšana

Jauno produktu/pakalpojumu izstrāde

Vispirms minētie pamatprocesi un palīgprocesi jāattēlo kādi tie ir konkrētajā brīdī un pēc to prezentācijas vadībai, jāizvēlas 1-2 procesi, kuri jāpilnīgo un atbilstoši jāizstrādā vēlamo procesu modelis, kā arī jāapraksta izmaiņu ieviešana. Jāsagatavo prezentācija un atskaite.

Kursa plāns

1.Organizācijas izvēle;

2. Procesu izpēte un aprakstīšana, dalība supervīzijās;
3. 1-2 pilnīgojamo procesu izvēle, nepieciešamo uzlabojumu noteikšana, vēlamo procesu attēlošana;
4. Prezentācijas sagatavošana organizācijas vadībai;
5. Semināru un mācību vadīšana organizāciju darbiniekiem.
6. Grupu procesu analīze.
7. Atskaites uzrakstīšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru un laboratoriju nodarbībās - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens - 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Caune J., Dzedons A., & Pētersons L. (2000). Stratēģiskā vadīšana. Rīga: Kamene.
2. Damelio, R. (1996). The basics of process mapping. Portland: Productivity.
3. Jacka, J.,M., & Keller, P. (2002). Business process mapping. Improving Customer satisfaction. New York: John Willey and Sons.
4. Spencer, L.M., & Spencer, S.M.(1993). Competence at work: Models for superior performance. New York: John Wiley & Sons.
5. Armstrong, M. (2000). A Handbook of human resource management practice. London: Kogan page.

Papildliteratūra

1. Williams, R.S. (1998). Performance management: perspectives on employee performance. New York: International Thomson Business Press.
2. French, W.L., Bell, C.H. (1991). Organization development. New York: Prentice-Hall.

Kursa nosaukums	Attīstības psiholoģija
Kursa kods	Psih5014
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	17
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	15
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt studentu zināšanas attīstības psiholoģijā, analizējot nozīmīgākos attīstības psiholoģijas aspektus: attīstības bioloģiskie pamati, uztveres, domāšanas un valodas attīstība, emocionālā, sociālā un morālā attīstība. Kursa ietvaros paredzētas lekcijas un semināri. Kursa laikā studenti lasa zinātnisko literatūru un diskutē par to semināru nodarbībās, veic bērnu novērošanu un analizē novēroto.

Rezultāti

Studenti spēj izprast un analizēt nozīmīgākos bērnu attīstības aspektus, prot diskutēt par nozīmīgām attīstības psiholoģijas tēmām, piemēram, temperamentu, vadības funkcijām, prāta teoriju u.c. Studentiem ir izpratne par galvenajiem pētniecības virzieniem un pētījumu metodēm attīstības psiholoģijā, kā arī pamata iemaņas un zināšanas pozitīvas bērnu un vecāku mijiedarbības veicināšanā, impulsivitātes mazināšanā un sociālo prasmju attīstīšanā.

Kursa plāns

1. Attīstības psiholoģijas principi. Attīstības psiholoģijas modeļi un teoriju veidi. L2
2. Attīstības bioloģiskie pamati. Temperaments. L2, S2
3. Emocionālā attīstība. L3, S3
4. Uztveres un kognitīvā attīstība. L2, S2
5. Valodas un komunikācijas attīstība. L2, S2
6. Sociālā attīstība. L2, S2
7. Sociāli kognitīvā attīstība un sociālā izziņa. L2, S2
8. Morālā attīstība, prosociāla un antisociāla uzvedība. L2, S2

Stundas kopā: 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Rakstisks eksāmens 40%, uzstāšanās semināros (zinātnisku pētījumu analīze) 20%, bērnu novērojumu analīze saistībā ar teoriju un mūsdienu pētījumu atziņām 40%

Mācību pamatliteratūra

- Crain, W. (2000). Theories of Development: Concepts and applications. NY: Prentice-Hall. (pieejams LNB:Sociālo zin.lit.lasītava, krievu val.)
- Damon, W. & Lerner, R.M. (2008). Child and adolescent development: An advanced course. NJ: Wiley. (pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Keenan, T. & Evans, S. (2009). An introduction to child development, 2nd ed. London, Sage. (pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Sharp, C., Fonagy, P., & Goodyer, I. (2008). Social cognition and developmental psychopathology. NY: Oxford.(pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Cassidy, J. & Shaver, F.P. (Eds.). (2008). Handbook of attachment: Theory, research,and implications. NY: Guilford. (pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)

Papildliteratūra

- Baltes, P.B., Reuter-Lorenz, P., & Rosler, F. (Eds.). (2006). Lifespan development and the brain: The perspective of biocultural co-constructivism. NY: Cambridge. (LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Cassidy, J. & Shaver, F.P. (Eds.). (2008). Handbook of attachment: Theory, research,and implications. NY: Guilford. (LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Tomasello, M. & Bates, E. (2001). Language development: The essential readings. Malden, MA: Blackwell. (LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Riley, D., San Juan, R., & Klinker, J. (2008). Social and emotional development: Connecting science and practice in early childhood settings. Washington: Redleaf.(LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Sharp, C., Fonagy, P., & Goodyer, I. (2008). Social cognition and developmental psychopathology. NY: Oxford(LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)

Periodika un citi informācijas avoti

- Child Development
- Human Development
- Journal of Developmental Psychology

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām</i>
Kursa kods	Psih5035
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Ieva Spruģevica | docents

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir paplašināt studentu zināšanas par bērnu mācību grūtībām, īpašu vērību veltot specifiskiem mācīšanās traucējumiem. Kursa ietvaros studenti iepazīsies ar dažādiem mācību grūtību veidiem, apgūs to diagnostikas iespējas, kā arī analizēs praktiskos piemērus. Studenti mācīsies par psiholoģiskās konsultēšanas principiem, kā arī par sadarbības iespējām ar bērnu vecākiem un skolotājiem, lai spētu sniegt atbalstu un profesionālu palīdzību šādos gadījumos.

Kursa plāns

1. Bērnu mācīšanās grūtības - viens no psihologa biežāk risināmajiem profesionālajiem jautājumiem.
2. Specifiskie mācīšanās traucējumi.
3. Lasītprasmes specifiskie traucējumi.
4. Matemātikas specifiskie traucējumi.
5. Rakstītprasmes specifiskās grūtības
6. Diagnostika - bērna akadēmisko sekmju analīze, informācija no skolotājiem un vecākiem, bērna novērojums, testi un citi diagnostikas materiāli.
7. Ieteikumu izstrāde.
8. Sadarbība ar citiem profesionāļiem bērnu mācību grūtību risināšanas procesā.
9. Sadarbība ar bērnu vecākiem.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Badian, N.A. (Ed.) (2000). Prediction and prevention of reading failure. Baltimore: York Press.
2. Joshi, R. M., Leong, C. K. (1993). Reading disabilities: Diagnosis and component processes. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
3. Stothard, S.E. (1994). The nature and treatment of reading comprehension difficulties in children. New York: Guilford Press.
4. Hulme & M. Snowling (Eds.) (1999). Reading development and dyslexia (pp. 200-238). London: Whurr.
5. Reitsma, P., Verhoeven, L. (1998). Problems and interventions in literacy development. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

6. Rosner, J. (1993). Helping children overcome learning difficulties. New York: Walker.
7. Wolf, M. (Ed.) (2001). Dyslexia, fluency, and the brain. Timonium: York Press.
8. Snow, C.D., Burns, M.S., & Griffin, P. (Eds.) (1998). Preventing reading difficulties in young children. Washington DC: National Academy Press.

Papildliteratūra

1. American Psychiatric Association (2000). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (4 th edition). Washington, DC: Author.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Learning Disabilities: A Multidisciplinary Journal
2. Reading and Writing: An Interdisciplinary Journal

Kursa nosaukums	Bērnu attīstības traucējumi
Kursa kods	Psih5034
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	22
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	10
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Laura Pirsko
Ieva Spruģevica | docents

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt studentu zināšanas un izpratni par specifiskām bērnu kognitīvajām, socio-emocionālajām un uzvedības problēmām vispārējā attīstības psiholoģijas kontekstā. Kursa ietvaros tiek apskatītas bērnu specifiskās attīstības problēmas, uzsverot bioloģisko un sociālo/vides faktoru mijiedarbību, kā arī tiek iepazīstināti ar psiholoģiskās izpētes un palīdzības principiem. Kursa gaitā, papildus lekcijām, studenti patstāvīgi iepazīstas ar jaunākajiem pētījumiem, kurus prezentē semināros.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

1) Akadēmiskās kompetences:

1. pārzinās mūsdienu attīstības un klīniskās psiholoģijas atziņas bērnu attīstības traucējumu kontekstā;
2. spēs kritiski izvērtēt mūsdienu attīstības un klīniskās psiholoģijas pētījumos gūtās atziņas bērnu attīstības traucējumu kontekstā.

2) Profesionālās kompetences:

1. spēs sniegt psiholoģisko palīdzību un korekciju bērnu attīstības traucējumu gadījumā.

Kursa plāns

1. Bērnu attīstības traucējumu klasifikācija psihisko slimību klasifikatoros L2
2. Intelektuālās attīstības traucējumi - mācīšanās traucējumi L4/S2
3. Emocionālās attīstības traucējumi Autisma spektra traucējumi L4/S2
4. Uzvedības problēmas L4/S2
5. Bērnu attīstības traucējumu diagnostika L4/S2
6. Psiholoģiskā konsultēšana bērna attīstības traucējumu gadījumā L4/S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un semināru apmeklējums ir obligāta. Kavētās semināra nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošu tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultāciju laikā. No kursa vērtējuma 40% veido līdzdalība seminārā un 60% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

1. Barkley, R. A. (1995). Taking charge of ADHD: the complete, authoritative guide for parents. New York: Guilford Press.
2. Barkley, R. A., Benton, C. M. (1998). Your defiant child: Eight steps to better behavior. New York: Guilford Press.
3. Barkley, R. A., Edwards, G. H., Robin, A. L. (1999). Defiant teens: A clinician's manual for assessment & family intervention. New York: Guilford Press.
4. Pangborn, J. B., Sidney M. B. (2002). Biomedical assessment options for children with autism and related problems. New York: Guilford Press.
5. Robin, A. L. (2000). ADHD in adolescents: Diagnosis and treatment. New York: Guilford Press.
6. Mesibov, G. B., Adams, L. W., Klinger, I. G. (1998). Autism understanding the disorder. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Papildliteratūra

1. American Psychiatric Association (2000). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (4th edition). Washington, DC: Author.
2. International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (10th revision) (1992). Geneva: WHO.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Developmental Psychology.
2. Journal of Abnormal Child Psychology.

Kursa nosaukums	Bērnu psihoterapija
Kursa kods	Psih5345
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.07.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Ivars Austers

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Laura Pirsko
Rasa Bieliauskaite | Dr.psih.

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar bērnu psihoterapijas pamatprincipiem un pieejām, kā arī ar ētikas dilemmām. Kursā tiek apskatīta terapijas ar bērniem vēsture, analizēti dažādu terapijas virzienu metožu izmantošana strādājot ar bērniem, kā arī korekcijas iespējas dažādu emocionālu traucējumu gadījumā. Padziļināti tiek apskatīti individuālās (Adlera) psihoterapijas pamatprincipi, atklājot bērnu uzvedības mērķus, korekcijas un profilakses iespējas.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

1) Akadēmiskās kompetences:

1. pārzinās mūsdienu terapeitiskās pieejas, strādājot ar bērniem.
2. spēs kritiski novērtēt dažādus terapeitiskos instrumentus, strādājot ar bērniem

2) Profesionālās kompetences:

1. spēs praktiski izmantot, dažādas tehnikas un metodes, kuras balstītas uz atšķirīgām psihoterapeitiskām pieejām, un kuras ir izmantojamas psihologa ikdienas darbā.

Kursa plāns

1. Bērnu psihoterapijas īpatnības L1
2. Bērnu psihoterapijas ētikas dilemmas L1
3. Normas un patoloģijas strādājot ar bērniem L2/S2
4. Bērnu psihoterapijas vēsture L2
5. Spēļu terapijas principi un ierobežojumi L2
6. Psihoterapeita reakcijas terapijas procesā L2
7. Terapeitisko tehniku pielietojums bērnu psihoterapijā L4/S2
8. Bērnu emocionālo traucējumu korekcija, izmantojot psihoterapijas tehnikas L4/S2
9. Ģimenes un bērnu konsultēšana individuālajā psihoterapijā L2
10. Uzvedības mērķi, to atklāšana, korekcija un profilakse L4/S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums ir brīvprātīgs. Semināru apmeklējums un praktisko darbu izpilde ir obligāta. Kavētās semināra nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošo tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultāciju laikā. No kursa vērtējuma 40% veido līdzdalība seminārā (aktīva līdzdalība diskusijās), kontroldarbi - 40% un mutisks eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Grunwald B., McAbee H.V. (1985). Guiding the Family: practical Counseling Techniques. Accelerated Development Inc. Publishers.
2. Kendall, P.C. (2000). Child and Adolescent Therapy: Cognitive- Behavioral Procedures (2nd ed.). New York: Guilford Press.
3. Reinecke, M.A., Dattolio, F.M., & Freeman, A. (Eds.) (2003). Cognitive Therapy with Children and Adolescents: A Casebook for Clinical Practice. New York: Guilford Press.
4. Kazdin, A.E., & Weisz, J.R. (2003). Evidence- Based Psychotherapies for Children and Adolescents. New York: Guilford Press.

Papildliteratūra

1. Jonson J.H., Rasbuyry W.C., Siegel L.J. Approches to Child Treatment. New York, Pergamon Press, 1986
2. Oaklander V. Windows to Our Children, London, 1986

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Child Development
2. Journal of Developmental Psychology
3. Journal of Applied Developmental Psychology
4. British Journal of Developmental Psychology
5. European Journal of Developmental Psychology
6. Journal of Attachment & Human Development

Kursa nosaukums	Ģimenes psihoterapija
Kursa kods	Psih6345
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Pedagoģijas doktors, doc. Maija Biseniece

Priekšzināšanas

Psih2036, Sociālā psiholoģija [slēgts 03.09.2010]

PsihP055, Ģimenes psiholoģija [PsihB P] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt pārskatu par ģimenes psihoterapijas attīstību un galvenajām skolām, to autoriem un pamatmetodēm. Iepazīstināt ar ģimenes psihoterapijas pamatprincipiem un pamatjēdzieniem. Kursā tiek vingrināta konsultanta darba mērķu, hipotēžu izvirzīšana, konsultāciju process un tehnikas. Praktiskās nodarbības veltītas šo tehniku pielietošanai un lomu spēļu izspēlēšanai.

Rezultāti

Studenti prot veidot ģimenes genogrammu un to analizēt, saskatīt sakritības un vides ietekmi, izvirzīt hipotēzes. Orientējas metodēs darbā ar ģimeni. Pilnveido konsultēšanas prasmes

Kursa plāns

1. Pārskats par ģimenes psihoterapijas attīstību, par ģimenes psihoterapijas skolām un to galvenajām metodēm. (4)

2. Ģimenes genogrammas izveides pamatprincipi (4)

3. Ģimenes konsultēšana. Pirmā saruna (4)

4. Mērķi ģimenes konsultēšanā Hipotēžu izvirzīšana., konsultēšanas process. (4)

5. Darbs ar ģimeni ar bērniem. (4)

6. Dažādu skolu tehnikas ģimenes konsultēšanā. (4)

7. Ģimenes psihoterapija lomu spēlēs. (4)

8. Ģimenes ar hroniskiem slimniekiem un veciem cilvēkiem. Konsultāciju noslēgums.(4)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība praktiskajās nodarbībās. 30 %

Savas ģimenes genogrammas analīze. 20%

Izvēlētas ģimenes intervija, genogrammas izveide, problēmas analīze, hipotēžu izvirzīšana, teorētiska iespējamā darba analīze – 50%

Mācību pamatliteratūra

1. Arist von Schlippe, Schweitzer, J. (1997) Lehrbuch der systemischen Therapie und Beratung. GmbH, Buchholz/Hamburg.
2. Becvar, D.S. & Becvar, R.J. (1996) Family Therapy. A systemic integration. Allyn and Bacon.
3. Šerman, R., Fredman N. (1997) Strukturirvanije tehniki semeinoi i supružeskoj terapiji. Moskva
4. Palazzoli Selvini, M., Boscolo, L., Cecchin, G., Prata, G. (1980) Hypothesizing-Circularity-Neutrality: Three Guidelines for the Conductor of the Session. Family Process.
5. Braun, Dž., Kristensen, D. (2001) Teorija i praktika semeinoi psihoterapiji. SPb.

Papildliteratūra

1. Oklender, V. (1997) Okna v mir rebronka. Rukovodstvo po detskoj psihoterapiji. Moskva
2. McGoldrick M., Gerson R. (1990) Genogramme in der Familienberatung. Stuttgart: Huber,
3. Vitaker, K. (1998) Polnočnije pazmišļeņija semejnovo terepevta. Moskva
4. Minuhin, S., Fišman, Č. (1998) Tehniki semejnoj terapiji. Moskva

Periodika un citi informācijas avoti

1. Family Process
2. Familiendynamik
3. System Familie
4. Journal of Marital and Family Therapy

Kursa nosaukums	Krīžu un vardarbības psiholoģija
Kursa kods	Psih5015
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	30.11.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt studentu zināšanas par krīzes situāciju izpratni, vardarbību pret bērnu, vardarbību ģimenē un psiholoģisko palīdzību krīžu un vardarbības gadījumos. Kursam ir teorētiskā un praktiskā daļa. Teorētiskajā daļā tiek analizēti krīzes un vardarbības jēdzieni dažādu teoriju skatījumā, krīzes procesa norise, situācijas izvērtēšana un pārvarēšana. Studentiem tiek dots ieskats par palīdzību cilvēkiem dažādu krīzes situāciju gadījumos: tuva cilvēka nāve, smagas slimības, vardarbība pret bērnu, vardarbība ģimenē, atkarība, nelaimes gadījumi, pašnāvība. Kursa ietvaros tiks sniegtas arī pamata zināšanas tiesiskos jautājumos, kas saistīti ar krīzes un vardarbības gadījumiem. Kursa praktiskajā daļā studenti mazajās grupās lomu spēlēs praktizē krīzes intervences prasmes: aktīvā klausīšanās, jūtu izpausme, palīdzība augsta riska situācijās.

Rezultāti

Kursa ietvaros studenti būs apguvuši teorētiskās zināšanas par krīzēm un vardarbību, kā arī ieguvuši prasmes izvērtēt krīzes un vardarbības situācijas, izmantot konsultēšanas prasmes darbā ar klientiem vardarbības un krīzes gadījumos, kā arī sadarboties ar citām institūcijām un speciālistiem.

Kursa plāns

1. Krīzes jēdziens. Krīze dažādu teoriju skatījumā. L2
2. Krīzes process un pārvarēšana. L2
3. Vardarbība pret bērnu. Situācijas izvērtējums. L4
4. Palīdzības modeļi vardarbības pret bērnu gadījumos. L4, S2
5. Vardarbība ģimenē pieaugušo attiecībās. L2
6. Pašnāvība. L2, S2
7. Atkarība, līdzatkarība, palīdzība atkarīgo bērniem. L2
8. Kritiski nelaimes gadījumi. Palīdzība organizācijām. L2
9. Tuva cilvēka nāve un sēru process. L2
10. Lomu spēles mazajās grupās. S20
11. Tiesiskie aspekti un sadarbība ar citām institūcijām L2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Mājasdarbs (intervijas apraksts un analīze)- 50%, rakstisks eksāmens- 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Cullberg, J. (1998). Krīze un attīstība: psihodinamiska un sociālpsihiatriskā apcere / Jūhans Kulbergs ; no zviedru val. tulk. Biruta Liede. Liepāja : LPA, 1998. LUB 1 eks.
2. Gilliland, B.E., & James, R.K. (1997). Crisis intervention strategies. New York: Brooks/ Cole. LUB 0 eks.
3. Roberts, A.E. (1990). Crisis intervention handbook. New York: Brooks/ Cole. LUB 0 eks.
4. Malley-Morrison, K. (ed.) (2004). International perspectives on family violence and abuse: a cognitive ecological approach .Mahwah : Lawrence Erlbaum Associates, 2004. LUB 1 eks.
5. Friedrich, W. (1997). Psychotherapy of sexually abused children and their families. New York: Norton. LUB 0 eks.

Papildliteratūra

1. Herman, J.L. (1992). Trauma and recovery. New York: Basic Books. LUB 0 eks.
2. Janosik, E.H. (1984). Crisis counselling: A contemporary approach. Monterey: Wadsworth Health Sciences Division. LUB 0 eks.
3. Mitchell, J.T., & Everly, G.S. (2001). Critical incident stress debriefing: An operations manual for CISD, defusing and other group crisis intervention Services (3rd edition). New York: Chevron. LUB 0 eks.
4. Parad, H.J., & Parad LG. (1992). Crisis intervention: Yesterday, today and tomorrow. In: Pudukollu NR, editor. Recent advances in crisis intervention. Vol I. Thuddersfield: International Institute of Crisis Intervention. LUB 0 eks.
5. Wieland, S. (1998). Techniques and Issues in Abuse- Focused Therapy with Children and Adolescents: Addressing the Internal Trauma. London: Sage. LUB 0 eks.
6. Walker, L.E. (1984). The battered woman syndrome. New York: Springer. LUB 0 eks.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Child Abuse and Neglect.
2. Crisis. International Journal of Suicide and Crisis Studies.

Kursa nosaukums	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā skolās I
Kursa kods	Psih6024
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	9
ECTS kredītpunkti	13.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	360
Kursa apstiprinājuma datums	16.05.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Ieva Bite
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Lolita Dāldere

Priekšzināšanas

Psih5017, Psihoterapijas teorijas un metodes I [Psih M] [slēgts 03.09.2010]

Psih5033, Psiholoģiskā novērtēšana [Psih M] [slēgts 03.09.2010]

Psih6025, Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā skolās II [14.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir nostiprināt psiholoģiskās novērtēšanas, konsultēšanas un psihoterapijas iemaņas darbā ar klientiem skolu psihologa darba vidē. Kursa laikā tiek praktiski pielietotas zināšanas par psiholoģisko novērtēšanu un konsultēšanu specifiskos klienta problēmu gadījumos: mācību grūtības, uzvedības traucējumi, saskarsmes grūtības u.c. Tiek veidotas prasmes individuālam darbam ar skolēniem, vecākiem un skolotājiem.

Studenti piedalās un uzstājas semināros par dažādiem psiholoģiskās konsultēšanas aspektiem: konsultēšanas procesa posmi, pārnese un pretpārnese, darbs ar pretestību.

Rezultāti

Studentiem būs zināšanas, prasmes un iemaņas par psiholoģiskās novērtēšanas procesu un norisi, kā arī pamata iemaņas konsultēšanā skolās.

Kursa plāns

I Psiholoģiskā novērtēšana:

1. Kontakta veidošana ar bērnu un vecākiem. Dzīves vēstures ievākšana un analīze.
2. Atbilstošu psiholoģiskās izpētes metožu izvēle kognitīvo spēju, emociolālā stāvokļa un attiecību izpētei.
3. Psiholoģiskās novērtēšanas veikšana un rezultātu protokolēšana.
4. Dalība supervīzijās un iegūto rezultātu pārrunāšana.
5. Vecāku un skolotāju informēšana par psiholoģiskās novērtēšanas rezultātiem mutiskā veidā un rakstiska atzinuma formā.
6. Ieteikumi par turpmāko problēmas risināšanas un palīdzības procesu

II Psiholoģiskā konsultēšana:

1. Psiholoģiskās konsultēšanas sākuma posma darbība.
2. Uzticēšanās veidošana.
3. Klienta psiholoģiskā novērtēšana.

4. Problēmas konkretizēšana un mērķu nospraušana. Kontrakts ar klientu.
5. Pieejas psiholoģiskās palīdzības sniegšanā.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prakses aizstāvēšana.

Mācību pamatliteratūra

1. Brown, D., & Prout, H. (1989.) Counseling and psychotherapy with children and adolescents. Theory and practice for school and clinic settings. New York: CPPC.
2. Reynolds, C. R., & Gutkin, T. B. (eds.) (1998). The handbook of school psychology (3rd edition). New York: Wiley.
3. Shebib, B.(2003). Choises: Interviewing and counselling skilss. Toronto:Prentice Hall.

Papildliteratūra

1. Hawton, K., Salkonskis, P, & Clark D. (1993). Cognitive behaviour therapy for psychiatric problems. Oxford: Oxford University Press.
2. Achenbach, T.M. & Edelbrock, C. (1986). Manual for the teacher's report form and teacher version of the child behavior profile. Massachussets: University of Massachussets.
3. Malchiodi, C.A. (1998). Understanding children's ddrawings. New York: Guilford Press.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of School Psychology

Kursa nosaukums	Prakse psiholoģiskā izpēte un konsultēšana skolās II
Kursa kods	Psih6025
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	9
ECTS kredītpunkti	13.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	144
Lekciju stundu skaits	10
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	134
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	216
Kursa apstiprinājuma datums	16.05.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Ieva Bite
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Lolita Dāldere

Priekšzināšanas

Psih5017, Psihoterapijas teorijas un metodes I [Psih M] [slēgts 03.09.2010]

Psih5033, Psiholoģiskā novērtēšana [Psih M] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir pielietot iegūtās psiholoģiskās novērtēšanas, konsultēšanas un psihoterapijas zināšanas darbā ar klientiem skolu psihologa darba vidē. Studenti kursa ietvaros regulāri strādā ar klientiem un piedalās supervīziju grupā, kopā ar supervizoriem pārrunājot atsevišķus konsultēšanas gadījumus, analizējot psihologa attiecības ar bērnu, vecāku un skolotāju. Studenti regulāri veic arī psiholoģiskās novērtēšanas vai konsultēšanas procesa audio vai videoierakstus, kurus pasniedzēji izvērtē un dod ieteikumus turpmākajam darbam. Studenti piedalās un uzstājas semināros par dažādām psiholoģiskās konsultēšanas metodēm: psihoterapijas metodēm darbā ar bērniem un pusaudžiem un psiholoģiskā konsultēšana vecākiem un skolotājiem.

Rezultāti

Studentiem būs zināšanas, prasmes un iemaņas psiholoģiskajā novērtēšanā un konsultēšanā skolās.

Kursa plāns

1. Psiholoģiskā novērtēšana specifisku klienta problēmu gadījumos L2 S30
2. Psiholoģiskās novērtēšanas atzinuma rakstīšana. L2 S25
3. Psiholoģiskās konsultēšanas metodes specifisku klienta problēmu gadījumos: mācību grūtības, uzvedības traucējumi, saskarsmes grūtības, uzmanības traucējumi un hiperaktivitāte, u.c. L2 S30
4. Skolēna motivēšana un darbs ar pretestību. L2 S10
5. Skolotāju konsultēšana. L2 S26
6. Sadarbība ar citiem profesionāļiem. S10
7. Konsultēšanas procesa noslēgums. S3

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prakses aizstāvēšana.

Mācību pamatliteratūra

1. Reynolds, C.R., & Gutkin, T.B. (eds.) (1999). The handbook of school psychology. New York: John Willey & Sons.
2. Vance, H.B. (ed.) (1993). Best Practices in Assessment for School and Clinical Settings. Brandon, Vermont: Clinical Psychology Publishing.
3. Brammer, L.M., Abrego, P.J., & Shostrom, E.L. (1993). Therapeutic Counselling and Psychotherapy (6th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

Papildliteratūra

1. Sattler, J.M. (1974). Assessment of children's intelligence and special abilities. Boston: Allyn and Bacon.
2. Achenbach, T.M., & Edelbrock, C. (1986). Manual for the teacher's report form and teacher version of the child behavior profile. Massachusetts: University of Massachusetts.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of School Psychology.

Kursa nosaukums	<i>Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība I</i>
Kursa kods	Psih5022
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.07.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Ivars Austers

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Laura Pirsko

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt iespēju studentiem padziļināt zināšanas un izpratni par bērna emocionālo attīstību pirmskolas vecumā. Kursa ietvaros īpaši tiek akcentēti dzīves pirmie 7 gadi, kas daudzām emocionālās attīstības jomām ir sensitīvais periods. Kursa uzsvars ir uz studentu patstāvīgo darbu, iepazīstoties ar jaunākajiem pētījumiem saistībā ar mazu bērnu attīstību - ķermeņa kontroles, piesaistes, spēlēšanās, valodas, pašvērtējuma, paškontroles, emociju, plānošanas, empātijas u.c. emocionālās un intelektuālās sfēras attīstības īpatnībām. Kursa gaitā tiks pārrunāta saistība starp agrīno attīstību un panākumiem pieaugušo dzīvē. Tiks aplūkotas dažādas programmas, kuras lieto, lai sniegtu psiholoģisko palīdzību maziem bērniem, kam ir emocionālas un uzvedības problēmas, kā arī, lai veicinātu vecāku izpratni par bērnu agrīno attīstību un uzlabotu savstarpējo attiecību kvalitāti starp bērniem un vecākiem.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

1) Akadēmiskās kompetences:

1. pārzinās mūsdienu agrīnās attīstības psiholoģijas atziņas bērnu emocionālās attīstības kontekstā;
2. spēs kritiski izvērtēt mūsdienu agrīnās attīstības psiholoģijas pētījumos gūtās atziņas.

2) Profesionālās kompetences:

1. pratīs izvērtēt agrīnās attīstības īpatnības un atpazīt likumsakarības;
2. spēs praktiski izmantot, konsultēšanas procesā, mūsdienu agrīnās attīstības psiholoģijas atziņas bērnu emocionālās attīstības kontekstā darbā ar pirmskolas vecuma bērnu vecākiem;

Kursa plāns

1. Attīstības teorijas L2
2. Pārskats par psiholoģiskās palīdzības programmām pirmskolas vecuma bērnu vecākiem L2
3. Bērnu attīstību determinējošie bioloģiskie faktori, temperamenta dimensijas L2
4. Ķermeņa kontroles un pozitīva ķermeņa pašnovērtējuma loma bērnu emocionālajā attīstībā L2
5. Piesaistes teorija loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1
6. Spēlēšanās un fantāzijas loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1
7. Valodas un komunikācijas spēju attīstības loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1

8. Atbilstoša pašvērtējuma attīstības loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1
9. Paškontroles un morālā attīstības loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1
10. Emociju un emocionālās pašregulēšanas loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1
11. Problēmu risināšanas spēju loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1
12. Empātijas un sociālā kompetences loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums ir brīvprātīgs. Semināru apmeklējums un praktisko darbu izpilde ir obligāta. Kavētās semināra nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošu tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultāciju laikā. No kursa vērtējuma 50% veido līdzdalība seminārā (pārskata par aktuālajiem pētījumiem prezentācija un iesaistīšanās diskusijā) un 50% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

1. Landy, S. (2002). Pathways to competence. Encouraging healthy social and emotional development in young children. New York: Brookes.
2. Boulbijs, Dž. (1998). Drošais pamats. Rīga: Rasa ABC.

Papildliteratūra

1. Berk, L. E. (2000). Child development. Boston: Allyn and Bacon.
2. Stroufe, A. (1996). Child Development: Its Nature and Course. New York: Knopf.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Child Development
2. Journal of Developmental Psychology
3. Journal of Applied Developmental Psychology
4. British Journal of Developmental Psychology
5. European Journal of Developmental Psychology
6. Journal of Attachment & Human Development

Kursa nosaukums	Grupu vadīšanas metodes
Kursa kods	Psih5028
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Personības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	8
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Pedagoģijas doktors, doc. Maija Biseniece

Kursa anotācija

Kursa mērķis - padziļināt izpratni par grupas attīstības procesiem un dažādu grupu vadīšanu, grupu izmantošanas iespējām personības saskarsmes prasmju attīstīšanā, sadarbības pilnveidošanai. Vienoties par grupas mērķi gan ar pasūtītāju gan ar grupu. Darba programmas sastādīšanas pamatnosacījumu apgūšana ar noteiktu mērķi, ņemot vērā dinamiskos procesus un grupas dalībnieku tipus, vadītāja personību un nepieciešamās prasmes. Pilnveido prasmes - spēju izprast un analizēt savas un grupas dalībnieku izjūtas un sajūtas, domas, izmantot BASK modeli, izprast grupu kā sistēmu, tās resursus.

Rezultāti

ISEkmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūst izpratni par grupu vadīšanas atšķirībām, vadoties pēc grupas mērķa un grupas dalībnieku sastāva. Studenti prot izveidot grupas darba programmu ar noteiktu mērķi, izvēloties atbilstošas metodes. Prot refleksēt savu un grupas dalībnieku darbību. Prot izvirzīt mērķus attīstībai.

Kursa plāns

1. Dažādu grupu veidi. Grupas mērķu izvirzīšana. Mērķtiecīga metožu izvēle. Vadītāja personība. L 4
2. Dažādi grupas dalībnieku tipi un izturēšanās grupā. Efektīva grupas vadība. L2/S2
3. Grupas mērķu formulēšana, līgums. Kontakta un atmosfēras izveidošana grupā. S2
4. Konflikta risināšana grupā. Konfrontācija. S4
5. BASK modeļa izmantošana. L2/S2
6. Programma saskarsmes prasmju pilnveidošanai. S 4
7. Komandas veidošanas programma. S 4
8. Motivēšanas tēma. S4
9. Atgriezeniskā saite grupā: grupas dalībniekiem un grupas procesam kopumā. S 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība praktiskajās nodarbībās, kuras vada grupas biedri – 50%
kursa pārbaudījums – eksāmens (50%);

Pārbaudījums (rakstveida) – Izveidota grupas darba programma ar noteiktu izvēlētu mērķi, sagatavoti

izdales materiāli un programma prezentēta.

Mācību pamatliteratūra

1. A Handbook of structured experience for human relation training . NY, 2001. Psihol. nod. bibl.
2. Antiņa I., Mežale S., Spēles radošiem pedagogiem., RaKa, 2008 4 eks.
3. Rudestam, K. (1993). Grupovaja psihoterapija. Moskva. 7 eks.
4. Fopel, K. (2003) Tehnologija vedeņija treninga. Moskva Psihol. nod. bibl.
5. Yalom, I.D. (1995) The Theory and Practice of Group Psychotherapy. Basic Books Psihol. nod. bibl.

Papildliteratūra

1. Breitmane P., Hača K. (2001). Proti pateikt "Nē!". Rīga, JR apgāds.
- Fopel, K. (2003) Spločonnostj i tolerantnostj v gruppe. Moskva
2. Fopel, K. (2003) Sozdaņije komandi. Moskva
3. Fopel, K. (2004) Psihologičeskije gruppi. Pabočije materiāli dlja veduščevo. Moskva
4. Zinkevič-Evstignejeva T.D., Grabenko T.M. (2003) Praktikum po kreativnoj terapiji.
5. Jalom I. (2000) Teorija i praktika gruppovoj psihoterapiji. SPb.
6. Jacobs, E., Harvill, R., & Masson, R. (1998.) Group counselling: Strategies and skills. Pacific Grove, CA: Brooks / Cole.
7. Fopel, K. (2004.) Tolerantnostj i splačonnostj v gruppe. Smisl.
8. Fopel, K. (2004) Konflikti i barjeri b gruppe. Smisl.

Periodika un citi informācijas avoti

1. www.metodes.lv
2. www.salto-youth.net tools for trainers
3. www.eycb.coe.int (compass)
4. www.wikipedia.com.
5. Journal of Personality and Social Psychology
- 6 Journal of counselling and Psychotherapy

Kursa nosaukums	Psihodrāma
Kursa kods	Psih5016
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre
Kursa izstrādātājs(-i)	Ināra Erdmane psihoterapeits

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar psihodrāmas galvenajiem principiem, raksturojot psihodrāmas vietu starp citiem psihoterapijas virzieniem un dotot iespēju piedalīties psihodrāmas grupā. Tiek apskatīta psihodrāmas veidošanās vēsture un galvenie jēdzieni: "skatuve", "režisors", "grupa", "palīgpersona". Tiek analizētas arī psihodrāmas un sociodrāmas fāzes un tehnikas.

Rezultāti

Studenti izpratīs psihodrāmas kā terapijas virziena būtību un pamatprincipus, pratīs pielietot praksē lomu spēles. Studentiem būs zināšanas par psihodrāmas un sociodrāmas fāzēm un tehnikām, kā arī praktiska pieredze psihodrāmas grupā.

Kursa plāns

1. Psihodrāmas veidošanās vēsture. L4
2. Galvenie psihodrāmas jēdzieni. L4, S4
3. Psihodrāmas fāzes un tehnikas. L4, S4
4. Sociodrāmas fāzes un tehnikas. L4, S4
5. Psihodrāmas pieredzes grupa. S4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 40%, kontroldarbi (2 rakstiski)- 40%, rakstisks eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

- Day, X.S. (2008). Theory and design in counseling and psychotherapy. Boston : Lahaska (LUB 1 eks.)
 Corsini, R., & Wedding, D. (1995). Current psychotherapies. New York: Peacock Publishers. (LUB 0 eks.)
 Moreno, J. (2008). Psihodrama. Moskva: Apreļ Press. (LUB 0 eks.)
 Kellerman, P.F. (1992). Focus on psychodrama. London: Jessica Kingsley Publishers. (LUB 0 eks.)

Papildliteratūra

1. Whitaker, D.S. (1989). Using groups to help people. New York: Rontledge
2. Vitaker, D.S. (2000). Grupi kak instrument psihologiceskoi pomosci, Moskva: Klass.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Group Dynamics: Theory, Research, and Practice.

Kursa nosaukums	Testu izstrāde un adaptācija
Kursa kods	Psih5029
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	10
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	22
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Rašcevska

Priekšzināšanas

Psih2018, Psihometrika

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir attīstīt studentu izpratni par psiholoģisko testu un aptauju konstruēšanu un adaptāciju. Kursa apguves gaitā studenti papildinās psiholoģijas bakalaura programmas līmenī apgūtās teorētiskās zināšanas psihometrikā. Īpaša uzmanība tiks veltīta psiholoģiskās izpētes instrumentu konstruēšanas un adaptācijas teorētiskiem jautājumiem līdztekus veicinot studentu kreativitāti un praktisko prasmju attīstību jaunu testu izstrādē un citās kultūrvidēs radīto testu adaptācijā. Kursa ietvaros katra studentu darba grupa (2-4 cilvēki) izstrādās un adaptēs kādu mērījuma instrumentu, realizējot nelielu pētījuma projektu, veicot pilotāžas pētījumu, nepieciešamo datu apstrādi, analīzi, rezultātu aprakstu un to prezentāciju. Kursa sekmīga apguve sagatavos studentus darbībai testu konstruēšanas un adaptācijas pētījumu jomā un veicinās viņu izpratni par zinātniski pamatotiem psiholoģiskās izpētes instrumentiem.

Rezultāti

Students detalizēti pārzinās testu un aptauju konstruēšanas un adaptācijas teorētiskos principus un apgūs prasmi tos praktiski lietot jauna instrumenta konstruēšanā, un iepriekš radītā instrumenta adaptācijā Latvijas kultūrvidē. Students padziļināti izpratīs psiholoģisko mērījumu ticamības un validitātes jautājumus un to ietekmi uz testu un aptauju rezultātu interpretācijas ierobežojumiem un attīstīs radoša darba iemaņas, ja izvēlēsies kursa ietvaros konstruēt kādu jaunu mērījuma instrumentu. Realizētais pilotpētījums var arī kalpot par pamatu maģistra darba pētījumam.

Akadēmiskās kompetences:

- 1) Testu adaptācijas un konstruēšanas teorija;
- 2) Testu psihometriskā analīze

Profesionālās kompetences:

- 1) pamatprasmes adaptēt un izstrādāt testu/aptauju;
- 2) prasme lietot SPSS programmu testu psihometrisko rādītāju analīzē;
- 3) prasme sagatavot ziņojumu par testa adaptācijas un izstrādes rezultātiem un prezentēt to.

Kursa plāns

1. Ievads kursā. Pārskats par Psihometrikas svarīgākajiem jēdzieniem, testu un aptauju uzbūves principiem. Pētījumu instrumentu veidi. L2
2. Testa vai aptaujas konstrukts, skala/-as un pants. Testa (aptaujas) izstrādes pieejas, struktūra, pantu formulēšana. Testa (aptaujas) adaptācijas pētījumu specifika. L2
3. Testu vai aptauju izstrādes/adaptācijas pētījumu izlašu veidošana. Testu pantu teorija. Testu ticamība un validitāte. L2
4. Seminārs. Diskusija par psiholoģisko konstruktu jaunu aptauju (vai testu) konstruēšanu. Studentu ideju apspriešana. S2
5. Seminārs. Adaptācijai izvēlēto instrumentu psihometriskā analīze. S2
6. SPSS programmas lietošana testa pilotpētījuma datu apstrādei. Klasteru, diskriminācijas un faktoru analīzes izmantošana testu izstrādē. Testa pantu psihometrisko rādītāju aprēķināšana. L4
7. Seminārs. Testa pantu un skalu struktūras analīze, lietojot SPSS programmu. Rezultātu interpretācija. S2
8. Seminārs. Izvēlēta testa (aptaujas) konstrukta validitātes pamatošana Latvijas kultūrvidē. S2
9. Praktiskais darbs: datu vākšana. S6
10. Pētījuma pārskata izstrādes principi. S2
11. Seminārs. Diskusija par oriģinālu mērījuma instrumentu izstrādi. S2
12. Seminārs. Diskusija par mērījuma instrumentu adaptāciju. S2
13. Seminārs. Oriģinālo un adaptēto testu (aptauju) izstrādes starprezultātu prezentācija un apspriešana. S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

- 1) Uzdevumu izpilde semināros par viena testa adaptāciju un pilotpētījuma gaitu testa konstruēšanā – (30% no eksāmena atzīmes).
- 2) Pussemestra kontroldarbs par testu adaptācijas un konstruēšanas teoriju (20%).
- 3) Gala pārbaudījums – Izstrādāts un realizēts kopprojekts 2-4 cilvēku grupā - par iecerētā mērījuma instrumenta konstruēšanu, pilotpētījuma par testa / aptaujas konstruēšanu pārskata (5-7 lpp) aizstāvēšana, POWER POINT prezentācija (50%).

Mācību pamatliteratūra

1. Raševska M. (2005). Psiholoģisko testu un aptauju konstruēšana un adaptācija. Rīga: RaKa. [PPMF bibliotēka - 10 eks]
2. Murphy, K.R., & Davidshofer, C.O. (2005). Psychological testing: Principles and applications. 6th ed. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
3. Hambleton, R.K., Merenda, P.F., & Spielberger C.D. (Eds.) (2005). Adapting educational and psychological tests for cross-cultural assessment. Mahwah, New York: Lawrence Erlbaum Associates
4. International Test Commission Guidelines for Translating and Adapting Tests, ITC, 2010. [PsychArticle datu bāze]

Papildliteratūra

1. Van de Vivjer, F., & Hambleton, R. K. (1996). Translating tests: Some practical guidelines. European Psychologists, 1(2), 89 – 99. [PsychArticle datu bāze]
2. Oakland, T. (2000). International Guidelines to Assist in Adapting Tests. Journal of Baltic Psychology, 1(1), 68 – 76. [PPMF bibliotēkā, LU e-resursi]
3. Kline, P. (2000). Handbook of test construction: Introduction to psychometric design (2nd ed.). London: Methuen.
4. Guidelines for adapting educational and psychological tests (2006). www.intestcom.org
5. American Educational Research Association, American psychological association, and National Council on Measurement in Education. (1999). Standards for educational and psychological testing. Washington, DC: American psychological Association.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Educational and Psychological Measurement
2. Psychological Assessment
3. Educational and Psychological Assessment

4. European Journal of Psychological Assessment
5. International Journal of Testing

Kursa nosaukums	Treniņu vadīšana organizācijās
Kursa kods	Psih6009
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	8
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	06.03.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Ilāna Ekbauma

Kursa anotācija

Kursa galvenais mērķis ir iepazīstināt studentus ar sistēmisku skatījumu uz treniņu vadīšanu organizācijās, kas ietver treniņu vajadzību un problēmu novērtēšanu, treniņu programmu veidošanu un treniņu rezultātu novērtēšanu. Kursa ietvaros tiks attīstīta arī studentu izpratne par treniņu vadības kā jomas attīstību un iespējamajiem karjeras attīstības ceļiem šajā sfērā. Tiks parādīta treniņu vadīšanas kā darbības lauka saikne ar pētījumiem un teorijām no dažādām psiholoģijas jomām un attīstītas studentu praktiskās iemaņas treniņu veidošanā un vadīšanā.

Rezultāti

Padziļināta izpratne par treniņu vadīšanu organizācijās, dažādiem procesa posmiem un pieejām; zināšanas par dažādām treniņu vadīšanas metodēm, izpratne par lomu, kāda treniņu izveides procesā ir dažādiem apmācības/treniņu speciālistiem; prasmes pielietot savas zināšanas psiholoģijā praktiski treniņu vajadzību izvērtējumā, treniņprogrammu izveidē un treniņu vadīšanā.

Kursa plāns

1. Sistemātiska pieeja treniņu vadībai L2
2. Treniņu vajadzību analīze L2
3. Mācību vide L2
4. Treniņu efektivitātes novērtēšana L2
5. Dažādas treniņu vadības pieejas un tehnikas S4
6. Organizācijas mācību centra speciālista perspektīva S4
7. E-apmācību speciālista – ārpakalpojuma sniedzēja, perspektīva S4
8. Praktiskais darbs: mācību vajadzību analīze S4
9. Praktiskais darbs: mācību motivācijas analīze, dažādas psiholoģijas teorijas S4
10. Praktiskais darbs: treniņa programmas dizains un vadīšana S4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

- Teorētisks pārskats par kādu no treniņu vadības aspektiem vai intervijas ar apmācību vai treniņu speciālistu transkripcija un analīze (50% atzīmes).
- Eksāmens: 30 min gara treniņa izveide un vadība grupai (50% atzīmes).

Mācību pamatliteratūra

1. Raymond A. (2001). Employee Training & Development (2nd edition). New York: McGraw-Hill. LUB 1 eks.
2. Goldstein, I. L., & Ford, J. K. (2002). Training in organizations (4th ed.). Belmont, CA: Wadsworth. LUB 0 eks.

Papildliteratūra

1. Silberman, M., & Auerbach, C. (1998). Active Training: A Handbook of Techniques, Designs, Case Examples, and Tips (2nd edition). New York: Jossey-Bass/Pfeiffer. LUB 0 eks.
2. Tamblyn, D., & Weiss, S. (2000). The big book of humorous training games (big book of business games series). New York: McGraw-Hill Trade. LUB 0 eks.
3. Statt, D.A.(2000). Using psychology in management training: the psychological foundations of management skills. London: Routledge. LUB 0 eks.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Applied Psychology.

Industrial and Organizational Psychology: Perspectives on Science and Practice.

Kursa nosaukums	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība II
Kursa kods	Psih5037
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	12
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	20
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.07.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Ivars Austers

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Laura Pirsko

Priekšzināšanas

Psih5022, Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība I [Psih M]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt iespēju studentiem padziļināt zināšanas un prasmes pirmsskolas vecāku atbalsta un izglītojošu grupu vadīšanā. Kursa ietvaros studenti, tiks apmācīti pasniegt programmu vecākiem, kas vērsta uz padziļinātu bērna agrīnās attīstības izpratni un agrīno bērnu emocionālo attiecību korekciju. Kursa uzsvars ir uz studentu patstāvīgo darbu - pirmsskolas vecāku atbalsta un izglītojošās grupas vadīšanu par emocionālajai attīstībai svarīgām tēmām: ķermeņa kontroles, piesaistes, spēlēšanās, valodas, pašvērtējuma, paškontroles, emociju, plānošanas, empātijas u.c. emocionālās un intelektuālās sfēras attīstības īpatnības, kā arī korekcijas iespējām ģimenē.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

1) Akadēmiskās kompetences:

1. pārzinās atbalsta un izglītojošo grupu vadīšanu pirmsskolas vecuma bērnu vecākiem.

2) Profesionālās kompetences:

1. pratīs vadīt atbalsta un izglītojošo grupu pirmsskolas vecuma bērnu vecākiem.

Kursa plāns

1. Pirmsskolas vecuma vecāku atbalsta un apmācību programmas mērķi, grupu plānošana un veidošana, grupu dinamika L2

2. Bērnu attīstību determinējošie bioloģiskie faktori, temperamenta dimensijas L1/ S2

3. Ķermeņa kontroles un pozitīva ķermeņa pašnovērtējuma loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

4. Piesaistes teorija loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

5. Spēlēšanās un fantāzijas loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

6. Valodas un komunikācijas spēju attīstības loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

7. Atbilstoša pašvērtējuma attīstības loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

8. Paškontroles un morālā attīstības loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

9. Emociju un emocionālās pašregulēšanas loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

10. Problēmu risināšanas spēju loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

11. Empātijas un sociālā kompetences loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un semināru apmeklējums, un praktisko darbu izpilde ir obligāta. Kavētās semināra nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošu tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultāciju laikā. No kursa vērtējuma 50% veido līdzdalība seminārā (piedalīšanās diskusijā) un 50% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

1. Landy, S. (2002). Pathways to competence. Encouraging healthy social and emotional development in young children. Baltimore: Brookes.

Papildliteratūra

1. Briesmeister, J.M., & Schaefer, C.E. (Editors) (1998). Handbook of parent training. (2nd edition). New York: John Wiley & Sons.

2. Brown, N.W. (2004). Psychoeducational groups : process and practice (2nd edition). New York: Brunner-Routledge

3. Zeanah, C.H. (Editor) (2000). Handbook of infant mental health (2nd edition). New York: Guilford Press.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Child Development

2. Journal of Developmental Psychology

3. Journal of Applied Developmental Psychology

4. British Journal of Developmental Psychology

5. European Journal of Developmental Psychology

6. Journal of Attachment & Human Development

Kursa nosaukums	Biznesa psiholoģija
Kursa kods	Psih5059
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	06.03.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Gunita Smirnova | pasniedzējs

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir veidot izpratni par organizācijas psihologu darba vidi - uzņēmumiem un uzņēmējdarbības vidi, ekonomikas un biznesa pamatiem. Galvenā uzmanība tiek pievērsta teorētisko un praktisko psiholoģijas zināšanu pielietošanas iespējām un specifikai, strādājot biznesa organizācijās.

Rezultāti

Kursa rezultātā studentiem būs izpratne par organizācijas psihologu darba vidi - uzņēmumiem un uzņēmējdarbības vidi, ekonomikas un biznesa pamatiem. Studentiem būs teorētiskas un praktiskas zināšanas un prasmes pielietot zināšanas, strādājot biznesa organizācijās.

Kursa plāns

1. Biznesa organizācija, tās darbības pamatprincipi un procesi. L2, S2
2. Uzņēmējdarbības vide Latvijā un Eiropā. L4, S4
3. Vadības un uzņēmējdarbības psiholoģija. L4, S4
4. Personālvadības loma biznesa organizācijās. L2, S2
5. Personālvadības procesu ietekme uz uzņēmuma mērķu sasniegšanu. L2, S2
6. Personālvadības efektivitātes analīze. L2, S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Uzstāšanās semināros 50%, rakstisks eksāmens 50%

Mācību pamatliteratūra

1. Hofšs, G. K. (2002.) Biznesa ekonomika. Rīga: Jāņa Rozes apgāds. LUB 3 eks.
2. Hayes, N. (1997). Successful team management. London, International Thomson Business press. LUB 1 eks.
3. Mescon, M. H. (1988.) Management / M. H. Mescon, M. Albert, F. Khedouri. – 3rd edition. - New York: Harper & Row. LUB 0 eks.
4. Mullins, L. J. (1996.) Management and Organizational Behaviour. – 4th edition. - London: Pitman Publishing. LUB 0 eks.

Papildliteratūra

1. Besker, B. E. (2001.) *The HR Scorecard: Linking People, Strategy, and Performance* / B. E. Besker, M. A. Huselid, D. Ulrich. – Boston: Harvard Business School Press
2. Hill, C. W. L. (2004.) *Strategic Management: an Integrated Approach* / C. W. L. Hill, G. R. Jones. – 6th edition. - Boston: Houghton Mifflin Company.
3. Burns, P. (2005.) *Corporate Entrepreneurship. Building an Entrepreneurial Organization*. – New York: Palgrave Macmillan.
4. *Doing business with Latvia* / M. Terterov (Consultant Ed.), (2003.) Latvian Development Agency, Lejins, Torgans & Vonsovics – London and Sterling: Kogan Page.
5. *Economic Development in Latvia* / (2004.) Ministry of Economics, Republic of Latvia – Latvia, Riga.

Periodika un citi informācijas avoti

Avīze „Diena”, tās biznesa pielikums

Avīze „Dienas Bizness”

Žurnāls “Kapitāls”

Žurnāls "Biznesa psiholoģija"

Harvard Business Review

Kursa nosaukums	Ģimenes sistēmu teorijas
Kursa kods	Psih5021
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Ieva Bite

Kursa izstrādātājs(-i)

Māris Ķirsons | psihoterapeits

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir atklāt, ka katrs cilvēks ir kādas sistēmas daļa un katrai lomai sistēmā ir kāda atdeve. Kursa ietvaros tiek apskatītas dažādas sistēmas, cilvēka vieta un loma tajās, kā arī tiks analizēti dažādi ģimenes un laulību psihoterapijas virzieni un pamatprincipi, piemēram, eksperimentālās, kognitīvās, strukturālās un stratēģijas ģimenes un laulību psihoterapijas pamatjēdzieni. Kurss piedāvā studentiem dažādas praktiskās tehnikas, kuras var lietot darbā ar klientiem. Tā, analizējot paaudžu savstarpējās attiecības, tiek izmantots ģimenes locekļu stāstījums.

Kursa plāns

1. Eksperimentālās ģimenes un laulību psihoterapijas pamatjēdzieni
2. Kognitīvās ģimenes un laulību psihoterapijas pamatprincipi
3. Strukturālās un stratēģijas ģimenes un laulību psihoterapijas pamatjēdzieni un pamatprincipi
4. Paaudžu savstarpējo attiecību analīze kā ģimenes un laulību psihoterapijas pamatprincips
5. Ģimenes locekļu stāstījums kā ģimenes un laulību psihoterapijas pamatprincips.
6. Atkarība un līdzatkarība ģimenes sistēmas kontekstā. Palīdzība atkarīgajiem un līdzatkarīgajiem ģimenes locekļiem.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Goldenberg, H., & Goldenberg, I. (2003). Family therapy : An Overview (6 edition). New York: Wadsworth Publishing.
2. Minuchin S. (1974). Families & family therapy. Harvard: Harvard University Press.
3. Broderick, C.B. (2003). Understanding Family Process : Basics of Family Systems Theory. New York: Sage Publications.
4. Patterson, J., Williams, L., Grauf-Grounds, C., & Chamow, L. (1998). Essential skills in family therapy: From the first interview to termination. New York: Guilford Press.

Papildliteratūra

1. Minuchin S., & Fishman H.C. (1981). Family therapy techniques. Harvard: Harvard University Press.

2. Satir, V. (1983). Family therapy: Science and behaviour. New York: Basic Books
3. Becvar D., & Becvar F. (1996). Family therapy. New York: Guilford Press.
4. Becvar, D.S. (1993). Systems Theory and Family Therapy. New York: Sage Publications.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Family Psychology
2. Zeitschrift für Systemische Therapie

Kursa nosaukums	Projektīvās metodikas personības izpētē
Kursa kods	Psih6407
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Kursa izstrādātājs(-i)	

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre

Kursa anotācija

Šī kursa mērķis ir padziļināt studentu teorētisko izpratni un praktiskās iemaņas saistībā ar psiholoģisko izpēti. Kursa ietvaros studenti tiek iepazīstināti ar projektīvo testu pamatprincipiem un to pielietojamību. Tiek analizētas dažādas Roršaha testa analīžu metodes, kā arī pārrunāti citu projektīvo testu kvantitatīvās un kvalitatīvās izpētes principi un to praktiskā pielietojamība, analizējot konkrētus izpētes gadījumus.

Kursa plāns

- 1 Dažādu projektīvo testu pamatprincipi, īpatnības, pielietojamība
- 2 Roršaha ttesta teorētiskais pamatojums un attīstība
- 3 Dažādas Roršaha testa analīžu metodes- standartizētas un nestandardizētas
- 4 Krāsu, detaļu, tēmu nozīmīgums Roršaha testa analīzē
- 5 Roršaha testa pielietojamība un analīze praks
- 6 Tematiskās apercepcijas testa analīzes padziļināta izpratne un pielietojums
- 7 Projektīvo zīmējumu un nepabeigto teikumu anlīzes padziļināta izpratne un pielietojamība

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru un laboratoriju nodarbībās - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens - 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Exner, J. (2003). The Rorschach: Basic foundation and principles of interpretation. NJ: John Wiley.
2. Teglassi, H. (2001). Essentials of TAT and other storytelling techniques assessment. NJ: John Wiley.

Papildliteratūra

1. Rose, T. (2000). Essentials of Rorschach assessment. NJ: John Wiley.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Personality Assessment.

Kursa nosaukums	Standartizētās aptaujas personības izpētē
Kursa kods	Psih5019
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	29.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Evija Strika
 Dr. Psiholoģijas doktors, pasn. (Dr.) Jānis Grants

Priekšzināšanas

Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]
 Psih1045, Ievads psiholoģijā II*
 Psih2072, Personības psiholoģija
 Psih3017, Patopsiholoģija

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar standartizēto personības aptauju pielietošanas principiem un nosacījumiem. Kursā tiek aplūkota MMPI un MMPI-2 izveidošanas vēsture un attīstība, kā arī atšķirības starp abiem testiem. Studentiem tiek sniegta informācija par testa ticamības un klīniskajām skalām. Tiek mācīta testa pielietošana un interpretācija dažādām klientu grupām.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studentiem ir zināšanas par MMPI-2 testa izveides principiem, par šī testa izmantošanas nosacījumiem, testa rezultātu apstrādi un analīzi. Studenti iegūst praktiskas iemaņas interpretēt dažādu grupu klientu personības profilus, spēj iegūtos rezultātus izmantot strādājot psiholoģiskajā praksē.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru nodarbībās, tas ir, students piedalās MMPI-2 testa rezultātu interpretācijas veidošanā - 50%,
 Rakstisks eksāmens - 50 %

Mācību pamatliteratūra

1. Duckworth, A., & Anderson, P. (1998). Recommended text: MMPI and MMPI-2 interpretation manual for counselors and clinicians. Minnesota: University of Minnesota Press. Atrodas LU PPMF Psiholoģijas nodaļā
2. Graham, J.R. (2006). MMPI-2: Assessing Personality and Psychopathology. NY Oxford: Oxford University Press, 554p. LUB ir pieejami 3 eksemplāri

3. Graham, J.R. (2000). *MMPI-2: Assessing Personality and Psychopathology*. NY Oxford: Oxford University Press, 510p. LUB ir piejami 1 eksemplārs
4. Finn, E.S. (1996). *Manual for using the MMPI-2 as a therapeutic intervention*. Minnesota: University of Minnesota Press.

Papildliteratūra

1. Friedman, A.F., Webb, J., & Lewak, R. (1989). *Psychological assessment with the MMPI*. New York: Lawrence Erlbaum Association.
2. *MMPI-2: a practitioners guide* (2006). Butcher J.N. Washington:APA, 632 p.. LUB pieejami 3 eksemplāri

Periodika un citi informācijas avoti

1. *Journal of Personality Assessment*.

Kursa plāns

	Veids	Stundas
1. Pārskats par MMPI un MMPI-2 izveidi. Atšķirības starp abiem testiem	L	2
2. Testa pielietošanas pamatprincipi	L	2
3. Informācija par ticamības un klīniskajām skalām	L	2
4. Testu rezultātu analīze un interpretācija	L	6
5. Atsevišķu skalu interpretācija un personības profilu analīze	S	16
6. Dažādu respondentu MMPI-2 profilu veidi	L	2
7. Tesa rezultātu pārrunāšanas nosacījumi ar klientiem	L	2

Kursa nosaukums	Fokusētā problēmu risināšanas psihoterapija
Kursa kods	Psih5403
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Sarmīte Voitkāne

Kursa anotācija

Kursa mērķis apmācīt fokusēto problēmu risināšanu pieeju, kas balstīta uz pozitīvo resursu izmantošanu, problēmas fokusēšanu un pozitīvu risinājuma virzību. Kursā tiek analizēta secīga mērķa uzstādīšana un problēmas risināšana balstoties uz izņēmuma gadījuma vai hipotētiska pieņēmuma pamata. Tiek uzsvērti klienta rīcības virzīšana ar pozitīvo atgriezenisko saiti. Teorija pamato šīs pieejas nozīmi psiholoģiskajā konsultēšanā.

Kursa plāns

1. Palīdzības meklēšanas priekšnoteikumi. Klienta- terapeita attiecības.
2. Pamatpieņēmumi par klienta resursiem problēmu risināšanā.
3. Problēmas fokusēšanas pieeja.
4. Pozitīvu risinājumu virzība.
5. Labi definēta mērķa uzstādīšanas secība
6. Izņēmuma gadījuma pielietošana
7. Hipotētiskā gadījuma pielietošana
8. Atgriezeniskās saites nozīme, pielietošanas veidi
9. Sesijas norise
10. Atkārtotas sesijas plānošana, saturs.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru un laboratoriju nodarbībās - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens - 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Pichot, T., & Dolan, I.M . (2003). Solution-focused brief therapy: Its effective use in agency settings. New York: Haworth.
2. Walter, J.L. & Peller, J. E. (1992). Becoming Solution- Focused in Brief Therapy. New York: Brunner/Mazel.

Papildliteratūra

1. De Jong, P. & Berg, I. K. (1998). Interviewing for Solutions. Toronto: Wadsworth, Thomson Learning.
2. Greenberg, D. & Padesky, C. A. (1995). Mind Over Mood. New York: The Guilford Press.
3. Brammer, L. M. & MacDonald, G. (1996). Helping Relationship. Process and Skills. Boston: Allyn and Bacon.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Personality and Social Psychology Bulletin (2003), Vol.29, No.12
2. Journal of Counseling & Development (1993), Vol. 72
3. Professional Psychology: Research and Practice (1994) Vol.25, No.1

Kursa nosaukums	Relaksācija un vizualizācija
Kursa kods	Psih6381
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	20
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	28
Kursa apstiprinājuma datums	06.11.2000
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Lia Kapelis | Dr.psih.

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt maģistrantu izpratni par relaksācijas un vizualizācijas tehnikām teorētiski un praktiski, to pielietošanas principiem. Kursa ietvaros tiek apskatītas šādas relaksācijas un vizualizācijas metodes: autogēnā relaksācija, Džeikoba progresīvā muskuļu relaksācija, viegla muskuļu relaksācija, arī izmantojot saspringumu. Studenti praktiski izmēģina arī garīgo relaksāciju un pašhipnozi. Īpaši tiek runāts par relaksācijas izmantošanu darbā ar bērniem, kā arī par konkrētu metožu izvēli, piemēroti konkrētiem gadījumiem

Kursa plāns

- 1 Relaksācijas un vizualizācijas pamatprincipi, to praktisks pielietojums
- 2 Relaksācijas un vizualizācijas reakcijas
- 3 Relaksācijas un vizualizācijas metodes:
- 4 autogēnā relaksācija un vizualizācija
- 5 Džeikobsona progresīvā muskuļu relaksācija
- 6 relaksācija, izmantojot sasprindzinājumu
- 7 viegla muskuļu relaksācija
- 8 garīgā relaksācija
- 9 progresīvā hipnoze, garīgais treniņš, pašhipnoze
- 10 Relaksācija un vizualizācija bērniem
- 11 Relaksācijas un vizualizācijas metožu un satura izvēles atbilstība konkrētam gadījumam

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un praktisko nodarbību obligāts apmeklējums
Pārbaudījums- relaksācijas treniņu kasešu ieraksts un eksāmens

Mācību pamatliteratūra

Selje H. The Stress of Life. McGraw-Hill Book company, New York., 1956.

Papildliteratūra

Understanding and Managing Stress: A Book of Readings. International authors, B.V.1980.

Kursa nosaukums	Depresijas izpēte un novēršana
Kursa kods	Psih5026
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

HC Psiholoģijas Goda doktors, pasn. (Dr.) Solveiga Miezīte

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar depresijas pazīmēm, diagnosticēšanas metodēm, un palīdzības pieejām. Tiks pārrunātas dažādas depresijas regulēšanas iespējas, pielietojot kognitīvi biheiviorālās, psihodinamiskās, narativās, uz emocijām fokusētās teorijas, principus, ar uzsvāru uz profilaksi, izejot no pozitīvas psiholoģijas pieņēmumiem. Studentiem būs iespēja iepazīties ar dažādiem veselību veicinošiem paņēmieniem un tos pielietot praktiskos uzdevumos ar uzsvāru uz naratīvo terapiju.

Rezultāti

Pašdiagnostikas apguve, kā paraugs darbam ar klientiem.
Iepazīšanās ar teoriju un prakses pieejām darbam ar klientiem.
Kursa darbs par sev svarīgu tēmu.
Kursā iegūto atziņu izvērtējums..

Kursa plāns

1. Depresijas pazīmes pieaugušajiem.
2. Depresijas teorijas.
3. Emociju izpēte un regulēšana.
4. Riska faktori un aizsardzības mehānismi
5. Depresijas regulēšana, pielietojot narativās teorijas principus.
6. Pozitīvās psiholoģijas pieeja depresijas profilaksei.
7. Veselīguma veicināšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru un laboratoriju nodarbībās - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens - 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Bieling, P. J., & Martin, M. A. (2003). Ending the depression cycle. New York: New Harbinger Publications.
2. Murray, B., & Fortinberry, A. (2004). Creating optimism. New York: McGraw Hill.
3. Greenberger, D. & Padesky, C.A. (1996). Mind over mood. New York: The Guilford Press.
4. Morgan, A. (2000). What is Narrative Therapy? New York: Dulwich Center Publication.

5. Folkman, S., & Moskowitz, J.T. (2000). Positive affect and the other side of coping. *American Psychologist*, Vol. 55, 6, 642-654.

Papildliteratūra

1. Carr, A. (2004). *Positive psychology: The science of happiness and human strengths*. New York: Brunner-Routledge.
2. Corey, G. (2001). *The art of integrative counselling*. New York: Brooks/Cole.
3. Bourne, E.J. (1994). *The anxiety phobia workbook*. New York: New Harbinger Publications.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Baltijas psiholoģijas žurnāls.
2. *Journal of Personality*
3. *Journal of Abnormal Psychology*.
4. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*.
5. *Clinical Psychology & Psychotherapy*.

Piezīmes

Uzsvars uz praktiskiem vingrinājumiem nodarbībās un mājās.

Kursa nosaukums	Eksistenciālā psihoterapija **
Kursa kods	Psih5038
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	12
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	20
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	06.03.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Rimantas Kočiunas | lektors

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt ar eksistenciālās psiholoģijas un psihoterapijas galvenajiem principiem, raksturot šī psiholoģijas un psihoterapijas virziena vietu starp citiem psiholoģijas un psihoterapijas virzieniem. Tiek analizēti šādi eksistenciālās psihoterapijas galvenie jēdzieni: brīvība, atbildība, vainas izjūta, dzīves jēga un bezjēdzīgums, vientulība un izolācija, nāve. Praktisko nodarbību laikā studentiem ir iespēja piedalīties īslaicīgā eksistenciālās psihoterapijas grupā.

Rezultāti

Kursa noslēgumā studenti būs apguvuši eksistenciālās psihoterapijas pamatprincipus, kā arī guvuši personisko pieredzi un izpratni par eksistenciālās terapijas būtību un metodēm, piedaloties eksistenciālās terapijas grupā.

Kursa plāns

1. Eksistenciālās psiholoģijas un psihoterapijas pamatprincipi un metodes. L2 S2
2. Eksistenciālās psiholoģijas un psihoterapijas vieta starp citiem psiholoģijas un psihoterapijas virzieniem. L1 S1
3. Eksistenciālās psiholoģijas galvenie jēdzieni. L1 S2
4. Brīvība un atbildība. S4
5. Eksistenciālā un neirotiskā vaina. S2
6. Dzīves jēga un bezjēdzīgums. L2 S2
7. Vientulība un izolācija. L2 S2
8. Nāve. L2 S2
9. Attiecību nozīme. Es un Tu attiecības. L2 S3

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Darbs eksistenciālās psihoterapijas grupā -50%, rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Yalom, I. (1980). Existential psychotherapy. New York: Basic Books.

2. van Deurzen, E. (1997). Everyday mysteries: Existential dimension in psychotherapy. London: Sage.

Papildliteratūra

1. Frankl, E. (1990). Čelovek v poiskah smisla. Moskva: Klass. (Krievu val.)

2. Fromm, E. (1991). Begstvo ot svobodi. Moskva; Klass. (Krievu val.)

3. Meij, R. (2002). Ekzistencilnaja psihologija. Moskva: Klass. (Krievu val.)

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of the Society of Existential Analysis (London)

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģiskā tiesu ekspertīze</i>
Kursa kods	Psih6015
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Ilze Brigita Veitnere | pasniedzējs

Kursa anotācija

Kursa mērķi ir sniegt ieskatu par dažādām ekspertīžu veidiem, psihologa kompetenci un atbildību, atbilstoši šo ekspertīžu veidiem; sniegt orientējošas iemaņas psiholoģiskās ekspertīzes izpētē un aktu rakstīšanas izpildē

Kursa plāns

1. Psiholoģiskās tiesu ekspertīzes jēdziens. Psihologa funkcijas
2. Kompleksās un psiholoģiskās TPE, psihologa kompetence
3. TPE akts
4. Nepilngadīgo TPE, cietušie, apsūdzētie, liecinieki
5. Emocionālo stāvokļu TPE, psiholoģiskā afekta diagnostika
6. Vardarbības, seksuālos noziegumos cietušo bērnu TPE, bērnu TPE
7. Psihopātveida personību TPE, simulācija, agravācija
8. Suicīda mēģinājumi, pēcnāves TPE, eksperta kompetences robežas
9. Civilprocesa īpatnības, TPE vecāku tiesību jautājumi

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Gudjonsson, G.H., Haward, L., & Haward, L.R.C. (1998). Forensic psychology: A guide to practice. London: Routledge.
2. Walker, L.E.A. & Shapiro, D.L. (2003). Introduction to forensic psychology: Clinical and social psychological perspectives. New York: Plenum.
3. Lejiņš P. (1983). Kriminālpsiholoģija. Rīga: Zvaigzne.

Papildliteratūra

1. Veitnere I. (1997). Seksuālās vardarbības psiholoģija. Rīga: LPA
2. Finkelhor D. (1984). Child sexual abuse. New York: John Willey.

4.8.2. Profesionālā maģistra studiju programma „Psiholoģija” (4 semestri)

Kursa nosaukums	<i>Organizāciju psiholoģijas teoriju un metožu izmantošana skolās, klīnikās un organizācijās</i>
Kursa kods	Psih5030
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe

Priekšzināšanas

PsihP057, Organizāciju psiholoģija [PsihB P] [14.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt zināšanas organizāciju psiholoģijā un parādīt tās praktiskās izmantošanas iespējas (slolās, klīnikās u.c.). Kursa uzdevumi:

- 1) iepazīt galvenos pētījumu virzienus organizāciju psiholoģijā un psiholoģiskās izpētes metodes organizācijās;
- 2) padziļināt priekšstatus psiholoģiskās izpētes un psiholoģiskās konsultēšanas iespējām organizācijās;
- 3) iepazīt mūsdienu priekšstatus par stresu darba vietās, līdera personību, komandu veidošanu un organizācijas kultūru.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studentiem izveidojas padziļināts priekšstats par mūsdienu organizāciju psiholoģiju un tās uzdevumiem.

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

Akadēmiskās kompetences:

1. Nostiprināts priekšstats par mūsdienu organizāciju psiholoģiju un tās uzdevumiem;
2. Zināšanas par psiholoģiskās izpētes metodēm organizācijās
3. Tiek iegūtas teorētiskas zināšanas par stresu darba vietās, līdera personību, komandu veidošanu un organizācijas kultūru.

Profesionālās kompetences:

1. Studenti spēj izmantot izmantot mūsdienu organizāciju psiholoģijas atziņas savos pētījumos un praktiskajā darbā dažādās sfērās.
2. Studentiem ir iemaņa stresa novērtēšanā organizācijās, vadītāju personības novērtēšanā, komandas veidošanā un organizācijas kultūras diagnostikā.

Kursa plāns

1. Organizāciju psiholoģijas vēsture un tās mūsdienu stāvoklis. L 4
2. Psiholoģisko pētījumu metodes organizācijās. L 4
3. Stress darba vietā. L 4

4. Psiholoģiskā konsultēšana organizācijās. L 2 S 2
5. Komandas un to veidošana. S 4
6. Personības loma līderībā. S 4
7. Organizācijas kultūra. L 2 S 2
8. Organizāciju psiholoģijas atziņu izmantošana psihologa darbā. S 4

Kopā 36 stundas

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Vismaz sešu semināru apmeklējums ir obligāts. Kredītpunktu iegūšanai ir aktīvi jāpiedalās semināros un jāizpilda visi semināru uzdevumi. Studiju kursa gala atzīmi veido semināra uzdevumu veikšanas vērtējums (50%) un eksāmena (rakstveidā) rezultāts (50%).

Mācību pamatliteratūra

1. Reņģe V. (2007). Mūsdienu organizāciju psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC. – 42 eks.
2. Haslam, S. A. (2004). Psychology in organizations. The social identity approach. New York: Sage. – 2 eks.
3. Millward, L. (2005). Understanding occupational & organizational psychology. London: Sage. - 1 eks..

Papildliteratūra

1. Cooper, C. L. & Locke, E. A. (Eds.)(2000). Industrial and Organizational Psychology. Linking Theory with Practice. Oxford: Blackwell.
2. Chmiel, N. (Ed.) (2008). An introduction to work and organizational Psychology. Oxford: Blackwell.
3. Rogelberg, S. G. (Ed.)(2002). Handbook of research methods in industrial and organizational psychology. Oxford: Blackwell.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Occupational and Organizational Psychology.
2. Applied Psychology: An International Review.
3. <http://www.socialpsychology.org/io.htm#organizational>
4. <http://knol.google.com/k/industrial-and-organizational-psychology#>

Kursa nosaukums	Psiholoģiskā konsultēšana
Kursa kods	Psih5025
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Baiba Martinsone

Priekšzināšanas

PsihP005, Psiholoģiskā konsultēšana I
PsihP015, Psiholoģiskā konsultēšana II

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sagatavot studentus konsultēšanas darba veikšanai supervizora pārraudzībā. Kursa uzdevumi ir nostiprināt iepriekš apgūtās konsultēšanas pamatprasmes, apgūt jaunas konsultēšanas un psihoterapijas prasmes un integrēt tās dažādās konsultēšanas vidēs.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot kursu, studenti spēj novadīt pilnu psiholoģisko konsultāciju, saturiski un emocionāli analizēt informāciju, kā arī spēj veikt fokusētu interviju saskaņā ar kompetenču modeli. Studenti nostiprina prasmes analizēt zinātniskus rakstus nozarē, ieskaitot par konsultēšanas efektivitāti.

Kursa plāns

1. Konsultēšanas teorētiskie principi (2 st. - 2 lekc.)
2. Konsultēšanas pamatprasmju strukturēšana (6 st. - 2 lekc., 4 prakt.d.)
3. Problēmas fokusēšana (4 st. - 2 lekc., 2 prakt.d.)
4. Konfrontēšana (4 st. - 2 lekc., 2 prakt.d.)
5. Jēgas noteikšana (4 st. - 2 lekc., 2 prakt.d.)
6. Intervences (4 st. - 2 lekc., 2 prakt.d.)
7. Apgūto prasmju integrācija (4 st. - 2 lekc., 2 prakt.d.)
8. Fokusēta intervija saskaņā ar kompetenču modeli (4 st. - 2 lekc., 2 prakt.d.)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Starppārbaudījums - praktisks darbs konsultēšanā, iesniedzot mācību audioierakstu, par ko tiek sniegta detalizēta atgriezeniskā saite - 30%

Jaunākā zinātniskā raksta konsultēšanā rakstiska recenzija un prezentācija grupās – 20%

Eksāmens - praktisks darbs konsultēšanā, iesniedzot audioierakstu ar atšifrējumu un procesa un sava darba analīzi – 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Geldard, K., Geldard, D. (2005). Practical counselling skills: an integrative approach. Basingstoke; New York: Palgrave Macmillan. (LUB 2 eks.)
2. Sutton, J., Stewart, W. (2002). Learning to counsel. Oxford: How To Books Ltd. (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
3. Lindon, J., Lindon, L. (2008). Mastering counselling skills. Hampshire; New York: Palgrave Macmillan. (LUB 3 eks.)

Papildliteratūra

1. Shebib, B. (2003). Choices: interviewing and counselling skills for Canadians. Second edition. Prentice Hall, Toronto, Canada. (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
2. Ivey, A. E. (1998). Intentional interviewing and counseling: Facilitating client development. Pacific Grove, CA: Brooks/ Cole. (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
3. Nelson-Jones, R. (2003). Basic counselling skills: a helper's manual. London; Thousand Oaks; New Delhi: Sage Publications. (LUB 2 eks.)

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Counseling Psychology. Washington, D.C.: American Psychological Association, 2003 - 2004. (LUB 12 eks.)
2. <http://www.counseling.org/>
3. Clinical Psychology & Psychotherapy: an international journal of theory & practice. Bognor Regis: John Wiley & Sons, 2003 - 2005. (LUB 18 eks.)

Kursa nosaukums	Psiholoģiskā novērtēšana
Kursa kods	Psih5033
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre

Kursa anotācija

Šī kursa mērķis ir dot iespēju studentiem gūt padziļinātu teorētisko izpratni un praktiskās iemaņas saistībā ar psiholoģisko novērtēšanu. Kursa gaitā studenti analizēs teorētiskos principus un pielietos praktiskās metodes - novērošanu, intervēšanu un psiholoģisko testēšanu, lai veiktu intelekta, personības un socioemocionālo raksturojuma izpēti. Studenti analizēs kvantitatīvās un kvalitatīvās izpētes principus un veiks psiholoģiskās izpētes metožu praktisko pielietojamību, veiks rezultātu apstrādi, analizēs konkrētus gadījumus un sagatavos izpētes rezultātu aprakstu.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences: izpratne par dažādu psiholoģisko novērtēšanas pieeju nepieciešamību un to priekšrocībām; izpratne par intelekta testa struktūru un mērījuma skalu pamatprincipiem; izpratne par dažādu personības un socioemocionālo raksturojuma izpētes metožu pamatprincipiem.

Profesionālās kompetences: prasmes intelekta testu vadīt un testa rezultātus analizēt, interpretēt un aprakstīt; prasmes personības un socioemocionālo raksturojuma izpētes metodes vadīt un to rezultātus analizēt, interpretēt un aprakstīt.

Kursa plāns

1. Izpētes metožu daudzveidīgums. L 4
2. Intelekta testa struktūra un mērījuma skalas. L4/ S 6
3. Intelekta testa rezultātu analīze un interpretācija. L4/ S 6
4. Personības un socioemocionālo raksturojuma izpēte. L4/ S 6
5. Personības un socioemocionālo raksturojuma analīze un interpretācija. L4/ S 6
6. Izpētes aprakstu, atzinumu rakstīšana. L4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru nodarbībās - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens - 20%.

Mācību pamatliteratūra

Prifitera, A., Saklofse, D. H. , & Weiss, L. G. (2005). WISC-IV Clinical use and interpretation: Scientist-

practitioner perspectives. Amsterdam: Elsevier Academic Press.

Sebre, S., Pirsko, L. (2008). Bērnu zīmējumi, stāstījumi un emociju pašnovērtējumi saistībā ar bērnu un vecāku attiecībām. LU raksti Psiholoģija, lpp 51 – 66.

Teglasi, H. (2001). Essentials of TAT and other storytelling techniques for assessment. New York: John Wiley.

Papildliteratūra

Sattler, J., M., Dumont, R. (2004). Assessment of children. WISC-IV and WIPPSI-III supplement. San Diego, CA: Jerome M. Sattler Publisher

Periodika un citi informācijas avoti

Psychological Assessment

European Journal of Psychological Assessment

Kursa nosaukums	<i>Psihoterapijas teorijas un metodes I</i>
Kursa kods	Psih5017
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	08.06.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pasn. (Dr.) Jānis Grants

Kursa anotācija

Kursa ietvaros studenti tiek paplašināta izpratne par psihoterapijas pamatprincipiem: psihoterapijas procesu, tā sastāvdaļām un pētījumiem par psihoterapijas efektivitāti. Studenti tiek padziļināti iepazīstināti ar diviem psihoterapijas virzieniem: kognitīvi biheiviorālo terapiju un psihoanalītisko terapiju. Tiek aplūkotas kognitīvi biheiviorālās un psihodinamiskās terapijas metodes darbā ar pieaugušajiem un bērniem.

Rezultāti

Sekmīgi nokārtojot kursu, studenti pratīs izprast kognitīvi biheiviorālās psihoterapijas un psihodinamiskās psihoterapijas pamatprincipus, spēs analizēt dažādu pieeju līdzības un atšķirības, kā arī izvērtēt, kuras metodes ir atbilstošākas klientiem ar dažādām psiholoģiskajām problēmām. Studentiem būs izpratne par dažādu terapijas metožu pielietošanu praksē.

Kursa plāns

1. Kas ir psihoterapija. L2
2. Psihoterapijas process. L2 S2
3. Pētījumi par psihoterapijas efektivitāti. S2
4. Kognitīvi biheiviorālās terapijas pamatprincipi. L2 S2
5. Kognitīvi biheiviorālās terapijas metodes. L2 S2
6. Kognitīvi biheiviorālās terapija ar noteiktām klientu grupām. L2 S2
7. Psihoanalītiskās terapijas pamatprincipi un virzieni. L2 S2
8. Psihoanalītiskā diagnostika. L2 S2
9. Psihoanalītiskās terapijas metodes darbā ar noteiktām klientu grupām. L2 S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Uzstāšanās semināros - 50%, rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Keismants, P. (2004). Mācāmies no savām kļūdām: viņpus dogmas psihoanalīzē un psihoterapijā. Rīga : RaKa. LUB 3 eksemplāri.

2. Goss, S. & Anthony, K. (2003). Technology in counselling and psychotherapy :a practitioner's guide. Basingstoke ; New York : Palgrave Macmillan. LUB 1 eksemplārs.
3. Malans D.H. (1997) Individuālā psihoterapija un psihodinamikas zinātne. Rīga: RaKa. LUB 4 eksemplāri.
4. Hawton K., Salkovskis P., Joan K., & Clark D. (1993). Cognitive behavior therapy for psychiatric problems. Oxford: Oxford University Press. LUB 0 eksemplāri, pieejama LU Psiholoģijas nodaļā.
5. Kendall, P.C. (1985). Cognitive-behavioral therapy for impulsive children. Lauren Braswell. New York : London : Guilford . LUB 1 eksemplārs.

Papildliteratūra

1. McWilliams, N. (2004). Psychoanalytic psychotherapy: A practitioner's guide. New York: Guilford Press.
2. Clark, D.M., & Fairburn, C.G. (1996). Science and practice of cognitive behaviour therapy. Oxford: Oxford University Press.

Periodika un citi informācijas avoti

International Journal of Psychotherapy.

Kursa nosaukums	Sociālā izziņa
Kursa kods	Psih5133
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	30.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers

Kursa anotācija

Kurss iepazīstina ar sociālās izziņas pētījumu pamatproblēmām un metodēm, kā arī pamatteorijām un jaunākajiem atklājumiem to ietvaros. Kursa mērķis ir radīt izpratni par jaunākajām teorijām un pētījumiem sociālās izziņas pētījumos sociālās psiholoģijas ietvaros. Kursa fokuss ir uz praktiskām diskusijām, lai kursā aplūkoto materiālu saistītu ar studentu maģistra darbu tēmu.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

1. Akadēmiskās kompetences:

studenti apgūst zināšanas un izpratni par jaunākajām teorijām un pētījumiem sociālās izziņas nozarē.

2. Profesionālās kompetences:

prasmes pētījumu izveidē, mainīgo lielumu operacioanalizācijā un datu analizē sociālās izziņas nozarē.

Kursa plāns

1. Kas ir sociālā izziņa? Pētījumu problēmas un metodes (lekcijas – 2, semināri – 2).

2. Atribūcijas teorija (lekcijas – 4, semināri – 4).

3. Sociālās kategorijas un shēmas (lekcijas – 2, semināri – 2).

4. Atmiņa sociālā kontekstā (lekcijas – 2, semināri – 2).

5. Spriešana un lēmumu pieņemšana sociālā kontekstā (lekcijas – 4, semināri – 4).

6. Starpgrupu spriedumi, stereotipi (lekcijas – 2, semināri – 2).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 50%, rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

Augoustinos, M., Walker, I., & Donaghue, N. (2006). Social cognition: An integrated introduction (2nd ed.). London: Sage.

Papildliteratūra

Austers, I. (2002). Ability to take an out-group's perspective in explaining positive and negative behaviors. Scandinavian Journal of Psychology, 43, 407 – 412.

Dimdins, G., Montgomery, H., & Austers, I. (2005). Differentiating explanations of attitude-consistent behavior: The role of perspectives and mode of perspective taking. *Scandinavian Journal of Psychology*, 46, 97 – 106.

Kruger, J., Wirtz, D., & Miller, D. (2005). Counterfactual thinking and the first instinct fallacy. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88, 725-735.

Monin, B. (2003). The warm glow Heuristic: When liking leads to familiarity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85, 1035-1048.

Pronin, E. (2007). Perception and misperception of bias in human judgment. *Trends in Cognitive Sciences*, 11, 37-43.

Pronin, E., Lin, D. Y., & Ross, L. (2002). The bias blind spot: Perceptions of bias in self versus others. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 28, 369-381.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Personality and Social Psychology

Personality and Social Psychology Bulletin

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija I</i>
Kursa kods	Psih5338
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	03.01.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir paplašināt studentu zināšanas par psiholoģijas pētījumu metodoloģiju. Analizējot referējamās žurnālos publicētos empīriskos pētījumu zinātniskos rakstus, veicināt prasmi atpazīt dažādus pētījumu veidus- aprakstošo pētījumu, aprakstošo korelatīvo pētījumu, eksperimentālo vai kvaziekspērimēntālo pētījumu. Tāpat kursa mērķis ir iemācīt studentiem izstrādāt pētījuma projektu, shēmu, izvēlēties pētījuma hipotēzei vai pētījuma jautājumam atbilstošas pētījuma metodes, izprast zinātniskā raksta veidošanas un noformēšanas principus, kritiski vērtēt dažādas tā sastāvdaļas,

Rezultāti

Kursa beigās studenti prot izstrādāt pētījuma projektu, shēmu (dizainu), izvēlēties pētījuma hipotēzei vai pētījuma jautājumam atbilstošas pētījuma metodes, izprast zinātniskā raksta veidošanas un noformēšanas principus (praktiskās kompetences). Tāpat arī kritiski vērtēt dažādas tā sastāvdaļas, īpašu vērību veltot datu statistiskās apstrādes metožu izvēles izpratnei, psiholoģisko pētījumu trūkumu atpazīšanai (akadēmiskās kompetences). Kursa ietvaros students tiek sagatavots maģistra darba pētījuma veikšanai.

Kursa plāns

1. tēma. Zinātnisks pētījums. (lekcijas 3 stundas, seminārs 1 stunda)
2. tēma. Pētījumu veidi un mainīgie lielumi. (lekcijas 2 stundas, semināri 3 stundas)
3. tēma. Eksperiments kā pētniecības metode. (lekcijas 2 stundas, semināri 3 stundas)
4. tēma. Pētījumu dizaini un izlases. (lekcijas 3 stundas, semināri 3 stundas)
5. tēma. Zinātniskā komunikācija. (lekcijas 1 stunda, semināri 1 stunda)
6. tēma. Zinātnisko rakstu kritiska analīze. (lekcijas 1 stundas semināri 2 stundas)
7. tēma. Pētījumu organizēšana. (lekcijas 2 stundas)
8. tēma. Maģistra darba prasības. (lekcijas 2 stundas)
9. tēma. Seminārs par maģistra darbu tēmām. (semināri 2 stundas)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Darbs semināros - 50%, rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

Haslam, S. A. and McGarty, C. (2003) Research Methods and Statistics in Psychology. London : Sage.

Papildliteratūra

Field, A. P., & Hole, G. (2003). How to design and report experiments. London: Sage.

Rascevska M. Kristapsone S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības soli.

Periodika un citi informācijas avoti

Psychological Assessment

Psychological Methods

EBSCO datu bāze

PsycARTICLES datu bāze

Kursa nosaukums	Profesionālā ētika
Kursa kods	Filz5614
Zinātnes nozare	Filozofija
Zinātnes apakšnozare	Ētika
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	11.11.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Gvido Straube

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Baiba Martinsone

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir attīstīt studentu ētisko jūtīgumu un viņu prasmes ētisku dilemmu risināšanā. Uzdevumi ir nostiprināt un sistematizēt iepriekš iegūtās teorētiskās zināšanas, veikt padziļinātu ētikas kodeksu un konkrētu profesionālo situāciju ētisko aspektu analīzi, kā arī uzsvērt praktisko akcentu ētisku jautājumu risināšanā.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot kursu, studenti

1. zinās un spēs saskatīt dažādu profesionālu situāciju ētiskos aspektus,
2. spēs efektīvi lietot savas zināšanas un prasmes
  - 2.1. par ētikas kodeksu uzbūvi
  - 2.2. par desmit soļu metodi ētisku dilemmu risināšanai, lai novērstu ētisku dilemmu rašanos vai atrisinātu tās.

Kursa plāns

- 1.Ētikas dimensijas un morālais jūtīgums (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 2.Ētisku lēmumu pieņemšanas 10 soļu modelis (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 3.Konfidencialitātes ētiskie aspekti (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 4.Ētika psiholoģiskajā izpētē un novērtēšanā (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 5.Informētās piekrišanas ētiskie aspekti (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 6.Ētika pētījumos (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 7.Ētika konsultējot dažādās vidēs (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)
- 8.Ētiska reakcija uz neētisku rīcību, slikta prakse (4 st. - 2 lekc., 2 sem.)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Specifiska gadījuma analīzes prezentācija grupās – 60%

Eksāmena kontroldarbs - rakstiski iesniedzams ētiskas dilemmas patstāvīgs risinājums – 40%.

Mācību pamatliteratūra

1. Bersoff, D. N. (2008). Ethical Conflicts in Psychology. Washington, DC : American Psychological Association. (LUB 1 eks.)

2. Welfel, E. (2002). Ethics in Counselling and Psychotherapy: Standarts, research and emerging issues. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing company. (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
3. Truscott, D., Crook, K. (2004). Ethics for the Practice of Psychology in Canada. The University of Alberta Press.
(LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)

Papildliteratūra

1. Corey, G., Schneider Corey, M., Callanan, P. (2003). Issues and Ethics in the Helping Professions. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole Publishing company. (LU Psiholoģijas nodaļā 1 eks.)
Psihologu asociāciju interneta mājas lapās atrodami:
2. LKPA, LPPA, LSPA ētikas kodeksi
3. Canadian Code of Ethics for Psychologists 3rd ed., 2000
4. European Federation of professional Psychologists Associations meta-Code of Ethics

Periodika un citi informācijas avoti

1. Health Psychology: the Official Journal of the Division of Health Psychology of the American Psychological Association. Washington, D.C.: American Psychological Association, 2003 - 2004. (LUB - 12 eks.)

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija II</i>
Kursa kods	Psih6339
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Priekšzināšanas

Psih5338, Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija I

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir paplašināt studentu zināšanas par psiholoģijas pētījumu metodoloģiju. Precīzāk, kursa mērķis ir iemācīt studentiem atbilstoši pētījuma projektam, dizainam, izvēlēties pētījuma hipotēzei vai pētījuma jautājumam atbilstošas statistiskās analīzes metodes un tās lietot. Kursa ietvaros students apgūst prasmi lietot SPSS programmu psiholoģisko pētījumu datu apstrādē, izvēloties atbilstošas aprakstošas un secinošas statistiskas metodes; izklāstīt zinātniskajā rakstā pētījuma rezultātus un veikt to interpretāciju.

Rezultāti

Kursa rezultātā studenti iegūst akadēmiskās kompetences: zināšanas par psiholoģijas pētījumu metodoloģijas secinošajiem aspektiem - statistisko metožu saistību ar pētījuma dizainu, jautājumu / hipotēzi un lietotajiem mērījumiem. Tāpat kursa ietvaros studenti iegūst sekojošas profesionālās kompetences: lietot SPSS programmu psiholoģisko pētījumu datu apstrādē, izvēloties atbilstošas aprakstošas un secinošas statistiskas metodes; izklāstīt zinātniskajā rakstā pētījuma rezultātus un veikt to interpretāciju.

Kursa plāns

1. tēma. SPSS programmas pielietojuma joma un uzbūves principi (1 lekcija - 2 st.).
2. tēma. Datu ievadīšana un organizācija SPSS programmā. Datu faili SPSS (1 lekcija - 2 st., 1 seminārs - 2 st.).
3. tēma. Datu transformēšana SPSS programmā (1 seminārs - 2 st.).
4. tēma. Aprakstošās statistikas metožu izvēle un aprēķini atkarībā no datu īpatnībām un pārbaudāmās hipotēzes īpatnībām (1 lekcija - 2 st., 1 seminārs - 2 st.).
5. tēma. Grafiku un tabulu izveide SPSS programmā (1 seminārs - 2 st.).
6. tēma. Secinošās statistikas metožu izvēle atkarībā no mainīgo lielumu mērījumu skalu īpatnībām un pārbaudāmās hipotēzes īpatnībām (1 lekcija - 2 st., 1 seminārs - 2 st.).
7. tēma. Secinošās statistikas aprēķinu veikšana SPSS programmā (2 lekcijas - 4 st., 2 semināri - 4 st.).

8. tēma. Pētījuma rezultātu atspoguļošana zinātniskajā rakstā (1 lekcija - 2 st.).

9. tēma. Pētījuma rezultātu interpretācija (1 lekcija - 2 st., 1 seminārs - 2 st.).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Obligāta piedalīšanās semināros. Kontroldarbi - 50%, rakstisks eksāmens- 50%.

1. kontroldarbs par 4. tēmu "Aprakstošās statistikas metožu izvēle un aprēķini atkarībā no datu īpatnībām un pārbaudāmās hipotēzes īpatnībām".

2. kontroldarbs par 6. tēmu "Secinošās statistikas metožu izvēle atkarībā no mainīgo lielumu mērījumu skalu īpatnībām un pārbaudāmās hipotēzes īpatnībām".

Mācību pamatliteratūra

Field, A. (2005). Discovering statistics using SPSS. (2 nd ed.). London: Sage.

Papildliteratūra

American Psychological Association. (2010). Publication manual of the American Psychological Association (6th edition). Washington, DC: American Psychological Association.

Rascevska M. Kristapsone S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības soļi.

Periodika un citi informācijas avoti

Educational and Psychological Measurement

Applied Psychological Measurement

Kursa nosaukums	Maģistra darbs I
Kursa kods	Psih5023
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	80
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre
Kursa izstrādātājs(-i)	

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Kursa anotācija

Kursa ietvaros studenti iepazīstas ar maģistra darba prasībām, apgūst prasmi formulēt maģistra darba tēmu, formulēt pētījuma problēmu un jautājumu, un/vai izvirzīt pētījuma hipotēzi.

Rezultāti

Studenti prot izstrādāt pētījuma projektu, shēmu (dizainu), balstoties uz zinātniskās literatūras analīzi formulēt atbilstošu pētījuma hipotēzi vai pētījuma jautājumu, izprast zinātniskā teksta veidošanas un noformēšanas principus (praktiskās kompetences). Tāpat arī kritiski vērtēt dažādas publikācijas psiholoģijas jomā, psiholoģisko pētījumu trūkumu atpazīšanai (akadēmiskās kompetences).

Kursa plāns

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Pētījuma projekta izstrāde: literatūras analīze, pētījuma jautājuma/hipotēzes formulēšana - 50%.

Pētījuma projekta iesniegšana rakstiskā formā un aizstāvēšana - 50%.

Mācību pamatliteratūra

Haslam, S. A. and McGarty, C. (2003) Research Methods and Statistics in Psychology. London : Sage.

Papildliteratūra

Field, A. P., & Hole, G. (2003). How to design and report experiments. London: Sage.

Raščevska M., Kristapsone S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības solī.

Periodika un citi informācijas avoti

Psychological Assessment

Psychological Methods

EBSCO datu bāze

PsycARTICLES datu bāze

Kursa nosaukums	Maģistra darbs II
Kursa kods	Psih6010
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	11
ECTS kredītpunkti	16.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	440
Kursa apstiprinājuma datums	05.01.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Kursa anotācija

Kursa ietvaros studenti tiek iepazīstināti ar zinātniskajā rakstu stilā pieņemtajiem izklāsta un stila principiem. Īpaša uzmanība tiek pievērsta zinātniska pētījuma teorētiskās daļas rakstīšanas mērķiem un formai. Studenti operacionāli definē jau iepriekš izvirzīto pētījuma jautājumu/hipotēzi. Tas ir, jau izvēlēta pētījuma dizaina vajadzībām tiek vai nu izstrādāta jauna datu ievākšanas metode un procedūra, vai arī tiek tulkotas/adaptētas jau citos pētījumos lietotas metodes. Students uzraksta maģistra darba teorētisko daļu un sagatavo datu ievākšanas metodi savam maģistra pētījumam.

Rezultāti

Studenti prot izstrādāt pētījuma projektu, shēmu (dizainu), izvēlēties pētījuma hipotēzei vai pētījuma jautājumam atbilstošas pētījuma metodes, izprast zinātniskā raksta veidošanas un noformēšanas principus (praktiskās kompetences). Tāpat arī kritiski vērtēt dažādas tā sastāvdaļas, īpašu vērību veltot datu statistiskās apstrādes metožu izvēles izpratnei, psiholoģisko pētījumu trūkumu atpazīšanai (akadēmiskās kompetences).

Kursa plāns

1. Darbs ar zinātniskās literatūras datu bāzēm, tai skaitā internetu. Literatūras atlase.
2. Zinātniskās literatūras analīzes rezultātā iegūtās informācijas atlase teorētiskajai daļai.
3. Maģistra darba teorētiskais ievads.
4. Pētījuma procedūras, datu ievākšanas (mērījuma) metodes sagatavošana. Mērījumu metožu tulkošana un/vai adaptācija. Jaunu metožu veidošana.
5. Maģistra darba teorētiskā ievada uzrakstīšana un aizstāvēšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Jāuzraksta maģistra darba teorētiskais ievads un jāgatavo datu ievākšanas metodi/procedūru savam maģistra pētījumam. Maģistra darba teorētiskā ievada aizstāvēšana.

Mācību pamatliteratūra

Haslam, S. A. and McGarty, C. (2003) Research Methods and Statistics in Psychology. London : Sage.

Papildliteratūra

Field, A. P., & Hole, G. (2003). How to design and report experiments. London: Sage.

Raščevska M. Kristapsone S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības soļi.

Periodika un citi informācijas avoti

Psychological Assessment
Psychological Methods
EBSCO datu bāze
PsycARTICLES datu bāze

Kursa nosaukums	Maģistra darbs III
Kursa kods	Psih6011
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	11
ECTS kredītpunkti	16.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	440
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Kursa anotācija

Studenti veic sava pētījuma empīrisko daļu, tas ir, veic eksperimentu vai citā veidā vāc datus saskaņā ar kursa pirmajās daļās izvirzīto pētījuma jautājumu vai hipotēzi, izveidoto pētījuma dizainu un procedūru, kā arī izmantojot kursa otrajā daļā izveidoto (adaptēto) mērījumu metožu. Studenti veic iegūto datu analīzi un ineterpretāciju, aprakstot maģistra darba atbilstošajās daļās.

Rezultāti

Studenti prot saskaņā izstrādāto pētījuma projektu, shēmu (dizainu), pētījuma hipotēzei vai pētījuma jautājumam lietot atbilstošas pētījuma metodes, analizēt un interpretēt datus, kā arī izprast zinātniskā raksta veidošanas un noformēšanas principus (praktiskās kompetences). Tāpat arī kritiski vērtēt dažādas tā sastāvdaļas, īpašu vērību veltot datu statistiskās apstrādes metožu izvēles izpratnei, veikto psiholoģisko pētījumu rezultātu izpratni citu pētījumu kontekstā, kā arī veikto pētījumu trūkumu atpazīšanai un analīzei (akadēmiskās kompetences).

Kursa plāns

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Atbilstoši maģistra darba teorētiskajai daļai, saskaņā ar pētījuma jautājumu/hipotēzi un pētījuma dizainu teikta pētījuma empīriskā daļa, tiek ievākti dati. Jāveic ievāktu datu analīze saskaņā ar pētījuma jautājumu/hipotēzi un pētījuma dizainu. Jāuzraksta maģistra darba metodes un rezultātu daļa. Jāveic datu interpretācija un jāapraksta tā maģistra darba iztirzājumā. Maģistra darba teorētiskā ievada aizstāvēšana.

Mācību pamatliteratūra

1. American Psychological Association. (2010). Publication manual of the American Psychological Association (6th edition). Washington, DC: American Psychological Association.
2. Field, A. (2005). Discovering statistics using SPSS. (2 nd ed.). London: Sage.

Papildliteratūra

1. Field, A. P., & Hole, G. (2003). How to design and report experiments. London: Sage.
2. Raščevska, M., Kristapsone, S. (2000). Statistika psiholoģijas pētījumos. Rīga: Izglītības solī.

Periodika un citi informācijas avoti

Educational and Psychological Measurement
 Applied Psychological Measurement
 PsycARTICLES datu bāze

Kursa nosaukums	Attīstības psiholoģija
Kursa kods	Psih5014
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	17
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	15
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt studentu zināšanas attīstības psiholoģijā, analizējot nozīmīgākos attīstības psiholoģijas aspektus: attīstības bioloģiskie pamati, uztveres, domāšanas un valodas attīstība, emocionālā, sociālā un morālā attīstība. Kursa ietvaros paredzētas lekcijas un semināri. Kursa laikā studenti lasa zinātnisko literatūru un diskutē par to semināru nodarbībās, veic bērnu novērošanu un analizē novēroto.

Rezultāti

Studenti spēj izprast un analizēt nozīmīgākos bērnu attīstības aspektus, prot diskutēt par nozīmīgām attīstības psiholoģijas tēmām, piemēram, temperamentu, vadības funkcijām, prāta teoriju u.c. Studentiem ir izpratne par galvenajiem pētniecības virzieniem un pētījumu metodēm attīstības psiholoģijā, kā arī pamata iemaņas un zināšanas pozitīvas bērnu un vecāku mijiedarbības veicināšanā, impulsivitātes mazināšanā un sociālo prasmju attīstīšanā.

Kursa plāns

1. Attīstības psiholoģijas principi. Attīstības psiholoģijas modeļi un teoriju veidi. L2
2. Attīstības bioloģiskie pamati. Temperaments. L2, S2
3. Emocionālā attīstība. L3, S3
4. Uztveres un kognitīvā attīstība. L2, S2
5. Valodas un komunikācijas attīstība. L2, S2
6. Sociālā attīstība. L2, S2
7. Sociāli kognitīvā attīstība un sociālā izziņa. L2, S2
8. Morālā attīstība, prosociāla un antisociāla uzvedība. L2, S2

Stundas kopā: 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Rakstisks eksāmens 40%, uzstāšanās semināros (zinātnisku pētījumu analīze) 20%, bērnu novērojumu analīze saistībā ar teoriju un mūsdienu pētījumu atziņām 40%

Mācību pamatliteratūra

- Crain, W. (2000). Theories of Development: Concepts and applications. NY: Prentice-Hall. (pieejams LNB:Sociālo zin.lit.lasītava, krievu val.)
- Damon, W. & Lerner, R.M. (2008). Child and adolescent development: An advanced course. NJ: Wiley. (pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Keenan, T. & Evans, S. (2009). An introduction to child development, 2nd ed. London, Sage. (pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Sharp, C., Fonagy, P., & Goodyer, I. (2008). Social cognition and developmental psychopathology. NY: Oxford.(pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Cassidy, J. & Shaver, F.P. (Eds.). (2008). Handbook of attachment: Theory, research,and implications. NY: Guilford. (pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)

Papildliteratūra

- Baltes, P.B., Reuter-Lorenz, P., & Rosler, F. (Eds.). (2006). Lifespan development and the brain: The perspective of biocultural co-constructivism. NY: Cambridge. (LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Cassidy, J. & Shaver, F.P. (Eds.). (2008). Handbook of attachment: Theory, research,and implications. NY: Guilford. (LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Tomasello, M. & Bates, E. (2001). Language development: The essential readings. Malden, MA: Blackwell. (LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Riley, D., San Juan, R., & Klinker, J. (2008). Social and emotional development: Connecting science and practice in early childhood settings. Washington: Redleaf.(LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Sharp, C., Fonagy, P., & Goodyer, I. (2008). Social cognition and developmental psychopathology. NY: Oxford(LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)

Periodika un citi informācijas avoti

- Child Development
- Human Development
- Journal of Developmental Psychology

Kursa nosaukums	Psihiatrija un psihopatoloģija
Kursa kods	MediP000
Zinātnes nozare	Medicīna
Zinātnes apakšnozare	Psihiatrija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	23.05.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Medicīnas fakultāte
Nozares atbildīgais	Ingrīda Rumba-Rozenfelde

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite
 Elmārs Tērauds | psihiatrs
 Raisa Andrēziņa | pasniedzējs

Aizstātais(-ie) kurss(-i)

Medi4182 [2MED4182] Psihiatrija un psihopatoloģija

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt zināšanas vispārējā psihopatoloģijā un speciālajā psihiatrijā. Kursa ietvaros varēs gūt īsu vēsturisku ieskatu psihiatrijā; tiks analizētas psihisko traucējumu un slimību klasifikācijas problēmas; apskatīti galveno psihisko procesu (gribas, uztveres, uzmanības, atmiņas, domāšanas, apziņas), kā arī personības un intelekta traucējumi. Speciālās psihiatrijas ietvaros tiek analizētas šādas galvenās problēmas: organiskie psihiskie traucējumi, šizofrēnija un šizotipiskie traucējumi, neirotiskie un somatorfie traucējumi, garīgā atpalcība, tās cēloņi un diagnostika, kā arī apskatīti psihofarmakoterapijas pamatprincipi un tiesisko jautājumu problēmas psihiatrijā.

Rezultāti

Kursa sekmīgas apguves gadījumā studentiem būs zināšanas par psihisko procesu (gribas, uztveres, uzmanības, atmiņas, domāšanas, apziņas), kā arī personības un intelekta traucējumiem. Studentiem būs prasmes un iemaņas pazīt galvenos psihiskos traucējumus: organiskie psihiskie traucējumi, šizofrēnija un šizotipiskie traucējumi, neirotiskie un somatorfie traucējumi, garīgā atpalcība, tās cēloņi un diagnostika, kā arī zināšanas par psihofarmakoterapijas pamatprincipiem un tiesiskajiem jautājumiem psihiatrijā.

Kursa plāns

1. Īss vēsturisks psihiatrijas apskats: psihiatrijas attīstība pasaulē un Latvijā L1
2. Psihiatrijas traucējumu un slimību klasifikācijas problēmas. L1 S1
3. Vispārējā psihopatoloģija L2
4. Uztveres, uzmanības, gribas un kustību sfēra, atmiņas, domāšanas, apziņas traucējumi. L2 S2
5. Intelekta un personības traucējumi. L2 S2
6. Speciālā psihiatrija:

Organiskie psihiskie traucējumi L1 S1
Primārie cerebrālie atrofiskie procesi L1 S1
Šizofrēnija un šizotipiskie traucējumi L1 S1
Neirotiskie un somatomorfie traucējumi L1 S1
Psihoaktīvo vielu izraisītie psihiskie un uzvedības traucējumi L1 S1
Personības un uzvedības traucējumi un pārmaiņas L1 S2
Garīgā atpalcība, tās cēloņi un diagnostika L1 S1
Psihofarmakoterapijas pamatprincipi L1 S2
Tiesiskie jautājumi psihiatrijā S1

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 50%, rakstisks eksāmens- 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Hatfield A.B. (1993). Surviving mental illness. New York: Guilford Press.
2. N.Belopoļskaja N.L. (pod.red.) (2000). Patopsihologija. Hrestomatija. Moskva: Klass.

Papildliteratūra

1. Wilson T., & Nathatn P. (1992). Abnormal psychology. New Jersey: Prentice Hall.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Abnormal Psychology.

Kursa nosaukums	Ģimenes psihoterapija
Kursa kods	Psih6345
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Pedagoģijas doktors, doc. Maija Biseniece

Priekšzināšanas

Psih2036, Sociālā psiholoģija [slēgts 03.09.2010]

PsihP055, Ģimenes psiholoģija [PsihB P] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt pārskatu par ģimenes psihoterapijas attīstību un galvenajām skolām, to autoriem un pamatmetodēm. Iepazīstināt ar ģimenes psihoterapijas pamatprincipiem un pamatjēdzieniem. Kursā tiek vingrināta konsultanta darba mērķu, hipotēžu izvirzīšana, konsultāciju process un tehnikas. Praktiskās nodarbības veltītas šo tehniku pielietošanai un lomu spēļu izspēlēšanai.

Rezultāti

Studenti prot veidot ģimenes genogrammu un to analizēt, saskatīt sakritības un vides ietekmi, izvirzīt hipotēzes. Orientējas metodēs darbā ar ģimeni. Pilnveido konsultēšanas prasmes

Kursa plāns

- 1.Pārskats par ģimenes psihoterapijas attīstību, par ģimenes psihoterapijas skolām un to galvenajām metodēm. (4)
- 2.Ģimenes genogrammas izveides pamatprincipi (4)
- 3.Ģimenes konsultēšana. Pirmā saruna (4)
- 4.Mērķi ģimenes konsultēšanā Hipotēžu izvirzīšana., konsultēšanas process. (4)
- 5.Darbs ar ģimeni ar bērniem. (4)
- 6.Dažādu skolu tehnikas ģimenes konsultēšanā. (4)
- 7.Ģimenes psihoterapija lomu spēlēs. (4)
- 8.Ģimenes ar hroniskiem slimniekiem un veciem cilvēkiem. Konsultāciju noslēgums.(4)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība praktiskajās nodarbībās. 30 %

Savas ģimenes genogrammas analīze. 20%

Izvēlētas ģimenes intervija, genogrammas izveide, problēmas analīze, hipotēžu izvirzīšana, teorētiska iespējamā darba analīze – 50%

Mācību pamatliteratūra

- 1.Arist von Schlippe, Schweitzer,J. (1997) Lehrbuch der systemischen Therapie und Beratung.

GmbH, Buchholz/Hamburg.

2. Becvar, D.S. & Becvar, R.J. (1996) Family Therapy. A systemic integration. Allyn and Bacon.
3. Šerman, R., Fredman N. (1997) Strukturirana tehnika semeinosti i supružeske terapije. Moskva
4. Palazzoli Selvini, M., Boscolo, L., Cecchin, G., Prata, G. (1980) Hypothesizing-Circularity-Neutrality: Three Guidelines for the Conductor of the Session. Family Process.
5. Braun, Dž., Kristensen, D. (2001) Teorija i praksa semeinosti psihoterapije. SPb.

Papildliteratūra

1. Oklender, V. (1997) Okna v mir rebenka. Rukovodstvo po detskoj psihoterapiji. Moskva
2. McGoldrick M., Gerson R. (1990) Genogramme in der Familienberatung. Stuttgart: Huber,
3. Vitaker, K. (1998) Polnočnije pazmišljenija semejnovo terepevta. Moskva
4. Minuhin, S., Fišman, Č. (1998) Tehniki semejnoj terapije. Moskva

Periodika un citi informācijas avoti

1. Family Process
2. Familiendynamik
3. System Familie
4. Journal of Marital and Family Therapy

Kursa nosaukums	Krīžu un vardarbības psiholoģija
Kursa kods	Psih5015
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	30.11.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt studentu zināšanas par krīzes situāciju izpratni, vardarbību pret bērnu, vardarbību ģimenē un psiholoģisko palīdzību krīžu un vardarbības gadījumos. Kursam ir teorētiskā un praktiskā daļa. Teorētiskajā daļā tiek analizēti krīzes un vardarbības jēdzieni dažādu teoriju skatījumā, krīzes procesa norise, situācijas izvērtēšana un pārvarēšana. Studentiem tiek dots ieskats par palīdzību cilvēkiem dažādu krīzes situāciju gadījumos: tuva cilvēka nāve, smagas slimības, vardarbība pret bērnu, vardarbība ģimenē, atkarība, nelaimes gadījumi, pašnāvība. Kursa ietvaros tiks sniegtas arī pamata zināšanas tiesiskos jautājumos, kas saistīti ar krīzes un vardarbības gadījumiem. Kursa praktiskajā daļā studenti mazajās grupās lomu spēlēs praktizē krīzes intervences prasmes: aktīvā klausīšanās, jūtu izpausme, palīdzība augsta riska situācijās.

Rezultāti

Kursa ietvaros studenti būs apguvuši teorētiskās zināšanas par krīzēm un vardarbību, kā arī ieguvuši prasmes izvērtēt krīzes un vardarbības situācijas, izmantot konsultēšanas prasmes darbā ar klientiem vardarbības un krīzes gadījumos, kā arī sadarboties ar citām institūcijām un speciālistiem.

Kursa plāns

1. Krīzes jēdziens. Krīze dažādu teoriju skatījumā. L2
2. Krīzes process un pārvarēšana. L2
3. Vardarbība pret bērnu. Situācijas izvērtējums. L4
4. Palīdzības modeļi vardarbības pret bērnu gadījumos. L4, S2
5. Vardarbība ģimenē pieaugušo attiecībās. L2
6. Pašnāvība. L2, S2
7. Atkarība, līdzatkarība, palīdzība atkarīgo bērniem. L2
8. Kritiski nelaimes gadījumi. Palīdzība organizācijām. L2
9. Tuva cilvēka nāve un sēru process. L2
10. Lomu spēles mazajās grupās. S20
11. Tiesiskie aspekti un sadarbība ar citām institūcijām L2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Mājasdarbs (intervijas apraksts un analīze)- 50%, rakstisks eksāmens- 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Cullberg, J. (1998). Krīze un attīstība: psihodinamiska un sociālpsihiatriskā apcere / Jūhans Kulbergs ; no zviedru val. tulk. Biruta Liede. Liepāja : LPA, 1998. LUB 1 eks.
2. Gilliland, B.E., & James, R.K. (1997). Crisis intervention strategies. New York: Brooks/ Cole. LUB 0 eks.
3. Roberts, A.E. (1990). Crisis intervention handbook. New York: Brooks/ Cole. LUB 0 eks.
4. Malley-Morrison, K. (ed.) (2004). International perspectives on family violence and abuse: a cognitive ecological approach .Mahwah : Lawrence Erlbaum Associates, 2004. LUB 1 eks.
5. Friedrich, W. (1997). Psychotherapy of sexually abused children and their families. New York: Norton. LUB 0 eks.

Papildliteratūra

1. Herman, J.L. (1992). Trauma and recovery. New York: Basic Books. LUB 0 eks.
2. Janosik, E.H. (1984). Crisis counselling: A contemporary approach. Monterey: Wadsworth Health Sciences Division. LUB 0 eks.
3. Mitchell, J.T., & Everly, G.S. (2001). Critical incident stress debriefing: An operations manual for CISD, defusing and other group crisis intervention Services (3rd edition). New York: Chevron. LUB 0 eks.
4. Parad, H.J., & Parad LG. (1992). Crisis intervention: Yesterday, today and tomorrow. In: Pudukollu NR, editor. Recent advances in crisis intervention. Vol I. Thuddersfield: International Institute of Crisis Intervention. LUB 0 eks.
5. Wieland, S. (1998). Techniques and Issues in Abuse- Focused Therapy with Children and Adolescents: Addressing the Internal Trauma. London: Sage. LUB 0 eks.
6. Walker, L.E. (1984). The battered woman syndrome. New York: Springer. LUB 0 eks.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Child Abuse and Neglect.
2. Crisis. International Journal of Suicide and Crisis Studies.

Kursa nosaukums	Neiropsiholoģija
Kursa kods	Psih5036
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	22
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	10
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Sarmīte Voitkāne

Priekšzināšanas

Psih3061, Neiropsiholoģija*

Kursa anotācija

Kursa mērķis padziļināt studentu zināšanas neiropsiholoģijā par kognitīvo procesu, emociju un uzvedības saistību ar neiropsiholoģijas pētījumiem. Veicināt psiholoģisko analīzi par psihopatoloģijas cēloņiem. Veidot izpratni par rehabilitācijas priekšnoteikumiem, iespējām un ierobežojumiem.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studenti izprot:

1. agrīnās atīstības nozīmi saistībā ar CNS, lai izvērtētu individuālās atšķirības kognitīvos procesos,
2. zināšanas palīdz izprast indivīda attīstības problēmas,
3. zināšanas ļauj izvērtēt psihopatoloģijas iespējamus cēloņus,
4. zināšanas pielietojamas psihologa psihodiagnostiskajā un rehabilitācijas darbībā.

Kursa plāns

1. Īsa galvas smadzeņu anatomija. Neiromediatoru. Sensorās sistēmas un psihisko procesu vadīšana. Galvas smadzeņu neironu tīklveida sistēma. L- 2
2. Galvas smadzeņu funkcionālā attīstība un galvas smadzeņu struktūru plastiskums. L- 2; S- 2
3. Galvas smadzeņu pusložu funkcionālā asimetrija. L- 2; S - 2
4. Redzes un dzirdes informācijas uztvere, analīze un saglabāšana saistībā ar pakauša un denīņu daivu darbību. L - 2
5. Kustību izpilde: senso- motoro sistēmu darbības koordinācija. Telpiski virzīta rīcība..L- 2
6. Psihisko funkciju vadīšana un regulācija saistībā ar galvas smadzeņu prefrontālo daivu darbību. Radošā domāšana. L- 2; S- 2
7. Uzmanība un atmiņa un saistībā ar galvas smadzeņu struktūrām. Atmiņas procesa norise un traucējumu veidi. L- 2
8. Runas procesa saistība ar galvas smadzeņu darbību. Bilingvisma neiropsiholoģiskie aspekti. L - 2
9. Emocijas un galvas smadzeņu struktūru loma emociju regulācijā. Piesaistes neiropsiholoģiskie mehānismi.

L- 2; S- 2

10.Kognitīvo procesu attīstības jautājumi un mācību traucējumi saistībā ar galvas smadzeņu darbību. L- 2; S - 2

11.Neiropsiholoģiskās diagnostikas pamatprincipi. Psihisko funkciju rehabilitācijas prieksnoteikumi. L -2 Stundas kopā 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prezentācija 5 semināros - 40%, 1 referāts - 10%. Eksāmens testa veidā, tā atzīme, veido 50% no kopējās kursa atzīmes. Noteicošā ir eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

- 1.Kolb, B., & Whishaw, J. Q. (1996). Fundamentals of Human Neuropsychology. 1eks.
- 2.Fuster, J. M. (2003) Cortex and mind. Oxford. Oxford University Press. 2eks
- 3.Anderson, V., Northam, E., Hendy, J., & Wrennall (2001). Developmental Neuropsychology. 2eks.
- 4.The Neuroscience of Social Interaction: Decoding, Imitating, and Influencing the Actions of Others (2004). Ed by C. D. Frith & D M. Wolpert. 2eks.
- 5.Brain asymmetry. (1998). Ed by R.J. Davidson & K. Hugdahl. 1eks.
- 6.Clinical Neuropsychology. (2004). Ed by L. H. Goldstein. J. E. 2 eks

Papildliteratūra

- 1.The New Cognitive Neurosciences. (2002). Ed by M. Gazzaniga
- 2.Handbook of Clinical Neuropsychology. (2003). Ed by P. Halligan, L. Kischka & J. C. Marchal.
3. Obler, I. K. & Gjerlow, K. (2002). Language and the Brain.
4. Bradshaw, J. L. & Mattingley, J. B. (1995) Clinical Neuropsychology. Behavioral and Brain Science.
5. Neuroscience . (2008). Ed by D. Purves
6. Panksepp, J. (1998). Affective neuroscience: The foundations of human and animal emotions.
7. Neuropsychology of memory.(1992).Ed by L. R. Squire & N. Butters.

Periodika un citi informācijas avoti

- 1.<http://www.ncbi.nlm.gov/PubMed/>
- 2.Neuropsychology, 2004, Vol.18, No.1
- 3.Dudai, Y. (2002). Memory, from A to Z. Oxford: Oxford University Press.
- 4.Development & Psychopathology, 2003, No.15
5. Theory of mind. A special issue of the journal Social neuroscience. (2007). Spec.ed R. Sax & S. Baron-Cohen
- 6.Lūiss, T., Amini, F., & Lenons, R. (2003). Mīlestības teorijas pamati. Madris.

Kursa nosaukums	<i>Psihoterapijas teorijas un metodes II</i>
Kursa kods	Psih5018
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	16.02.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, pasn. (Dr.) Jānis Grants

Kursa anotācija

Kursa ietvaros tiek sniegts padziļināts priekšstats par psihoterapijas virzieniem. Kursa laikā paredzētas lekcijas, lomu spēles, demonstrācijas darbam ar klientiem, literatūras analīze. Kursa laikā studentiem tiek sniegtas pamatzināšanas par dažādām psihoterapijas metodēm darbā ar noteiktām problēmām vai psiholoģiskajiem traucējumiem, piemēram, depresiju, agresivitāti, psihosomatiskiem traucējumiem, trauksmi un fobijām, ēšanas traucējumiem, obsesīvi - kompulsīviem traucējumiem u.c..

Rezultāti

Studentiem ir izpratne par psihodinamiskās un kognitīvi biheiviorālās psihoterapijas virzienu principiem un metodēm. Studenti izprot un spēj veikt gadījuma konceptualizācija, kā arī pielietot praksē metodes darbā ar noteiktiem traucējumu veidiem.

Kursa plāns

1. Terapeitiskais kontrakts un rāmis. L2 S2
2. Psihoterapijas metodes darbā ar noteiktām problēmu grupām: - depresiju, - agresivitāti, - psihosomatiskiem traucējumiem, - trauksmi un fobijām, - ēšanas traucējumiem, - obsesīvi - kompulsīviem traucējumiem, - robežas stāvokļa personības traucējumi, - smadzeņu bojājumi, - uzmanības traucējumi un hiperaktivitāte bērniem, - uzvedības traucējumi bērniem un pusaudžiem. L8 S8
3. Izpratne par pārnesi un kontrapārnesi. L3 S3
4. Darbs ar pretestību un klientu motivēšana. L3 S3

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Rakstisks mājasdarbs par kādu no psiholoģiskām problēmām un terapiju šo problēmu gadījumos- 50%, rakstisks eksāmens- 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Corsini, R.J., & Wedding, D. (2000). Current psychotherapies. Illinois: Peacock.
2. Patterson, C.H. & Watkins, G.E. (1996). Theories of psychotherapy. New York: Harper Collins College
3. Brammer, M.L., Abrego, P.J., & Shostrom, E.L. (1993). Therapeutic counseling and psychotherapy. New

Jersey: Prentice Hall.

Papildliteratūra

1. McWilliams, N. (2004). *Psychoanalytic psychotherapy: A practitioner's guide*. New York: Guilford Press.
2. Clark, D.M. & Fairburn, C.G. (1996). *Science and practice of cognitive behaviour therapy*. Oxford: Oxford University Press.

Kursa nosaukums	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās I
Kursa kods	Psih6005
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	7
ECTS kredītpunkti	10.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	114
Lekciju stundu skaits	10
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	104
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	166
Kursa apstiprinājuma datums	11.04.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Ieva Bite
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir pielietot iegūtās psiholoģiskās novērtēšanas, konsultēšanas un psihoterapijas zināšanas darbā ar klientiem klīniskā psihologa darba vidē. Studenti kursa laikā regulāri strādā ar vismaz diviem klientiem nedēļā un 4 stundas nedēļā piedalās supervīziju grupā kopā ar supervizoriem. Studenti regulāri veic arī psiholoģiskās novērtēšanas vai konsultēšanas procesa audio vai videoierakstus, kurus pasniedzēji izvērtē un dod ieteikumus turpmākajam darbam.

Rezultāti

Studentiem būs zināšanas un prasmes veikt psiholoģisko izpēti, rakstīt atzinumus un veikt psiholoģisko konsultēšanu.

Kursa plāns

I Psiholoģiskā novērtēšana:

1. Kontakta veidošana ar klientu. Dzīves vēstures ievākšana un analīze. L2 S10
2. Atbilstošu psiholoģiskās izpētes metožu izvēle psihisko procesu un personības izpētei. L2 S10
3. Psiholoģiskās novērtēšanas veikšana un rezultātu protokolēšana. L2 S10
4. Dalība supervīzijās un iegūto rezultātu pārrunāšana. S10
5. Klienta vai sadarbības partneru informēšana par psiholoģiskās novērtēšanas rezultātiem mutiskā veidā un rakstiska atzinuma formā. L2 S10
6. Ieteikumi par turpmāko problēmas risināšanas un palīdzības procesu S10

II Psiholoģiskā konsultēšana:

1. Psiholoģiskās konsultēšanas sākuma posma darbība L2 S4
2. Uzticēšanās veidošana S10
3. Klienta psiholoģiskā novērtēšana S10
4. Problēmas konkretizēšana un mērķu nosprašana. Kontrakts ar klientu. S10
5. Pieejas psiholoģiskās palīdzības sniegšanā. S10

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Pārbaudes darbs - 2 gadījumu apraksti - 50%, rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Capuzzi, D., & Douglas, M. (2000). Counseling and psychotherapy: Theories and interventions (3rd ed.). New York: Allyn & Bacon.
2. Goss, S., & Anthony, K. (2003). Technology in counselling and psychotherapy : A practitioner's guide. New York: Palgrave Macmillan.
3. Nelson-Jones, R. (1997). Practical counselling and helping skills (4th ed.). Sidney: Astam Books.
4. Brammer, L.M., Abrego, P.J., & Shostrom, E.L. (1993). Therapeutic counselling and psychotherapy (6th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

Papildliteratūra

1. Keisments, P. (2003). Psihoterapeits un viņa pacients. Rīga: RaKa.
2. Malans, D. (1997). Individuālā psihoterapija un psihodinamikas zinātne. Rīga: RaKa.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Counselling and Psychotherapy.

Kursa nosaukums	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās II
Kursa kods	Psih6006
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	7
ECTS kredītpunkti	10.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	280
Kursa apstiprinājuma datums	16.05.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Ieva Bite
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir nostiprināt psiholoģiskās novērtēšanas, konsultēšanas un psihoterapijas iemaņas darbā ar klientiem klīniskā psihologa darba vidē. Kursa laikā tiek praktiski pielietotas zināšanas par psiholoģisko novērtēšanu un konsultēšanu specifiskos klienta problēmu gadījumos: depresija, trauksme un bailes, agresivitāte un dusmas, pētraumas stresa traucējumi, obsesīvi kompulsīvi traucējumi, robežstāvokļa personības traucējumi, suicīds u.c. Tiek veidotas prasmes individuālam darbam ar klientu, ģimenes, pāru un bērnu konsultēšanā. Studenti kursa laikā regulāri strādā ar vismaz diviem klientiem nedēļā un 4 stundas nedēļā piedalās supervīziju grupā kopā ar supervizoriem. Studenti regulāri veic psiholoģiskās novērtēšanas un konsultēšanas procesa audio vai videoierakstus, kurus pasniedzēji izvērtē un dod ieteikumus turpmākajam darbam.

Rezultāti

Studentiem būs zināšanas, prasmes un iemaņas psiholoģiskajā novērtēšanā un konsultēšanā klīnikās.

Kursa plāns

1. Psiholoģiskā novērtēšana pieaugušajiem specifisku klienta problēmu gadījumos: depresija, pētraumas stress, trauksme, obsesīvi kompulsīvi traucējumi, personības traucējumi, agresivitāte, ēšanas traucējumi, suicīda risks, šizofrēnija.
2. Psiholoģiskā novērtēšana bērniem specifisku problēmu gadījumos: mācību grūtības, uzvedības traucējumi, autisms, uzmanības traucējumi un hiperaktivitāte, u.c.
2. Psiholoģiskās novērtēšanas atzinuma rakstīšana.
3. Psiholoģiskās konsultēšanas metodes specifisku klienta problēmu gadījumos pieaugušajiem.
4. Psiholoģiskā konsultēšana bērniem un bērnu vecākiem.
5. Pārneses un kontrapārneses izpratne un analīze konsultēšanas procesā.
6. Sadarbība ar citiem profesionāļiem.
7. Konsultēšanas procesa noslēgums.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prakses aizstāvēšana

Mācību pamatliteratūra

1. McWilliams, N. (1994). Psychoanalytic diagnosis. Understanding personality Structure in the clinical process. New York: Guilford Press.

2. Wachtel, P.L. (1997). Theories of psychotherapy: Origins and evolution. Washington D.C: APA.
3. Kendall, P.C. (2000). Child and adolescent therapy. Cognitive- behavioural procedures (2nd ed.). New York: Guilford Press.
4. Hoffman, L. (1981). Foundations in family therapy. New York: Basic Books.

Papildliteratūra

1. Beck, A.T., Rush, A.J., Shaw, B.F., & Emery, G. (1979). Cognitive therapy of depression. New York: Guilford Press.
2. Beck, A., & Freeman, A. (1999). Cognitive therapy of personality disorders. New York: Guilford Press.
3. Hawton, K., Salkovskis, P, & Clark D. (1993). Cognitive behaviour therapy for psychiatric problems. Oxford: Oxford University Press.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Counselling and Psychotherapy.
2. Journal of Clinical Psychology.

Kursa nosaukums	Organizāciju personālvadība
Kursa kods	Psih5354
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Gitāna Dāvidsone | pasniedzējs

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt studentiem zināšanas par galvenajām personāla vadības funkcijām, personāla atlasī, apmācību, atalgošanu, motivēšanu, attīstīšanu, talantu vadību, personāla plānošanu un novērtēšanu, darba drošību un aizsardzību, kā arī attīstīt praktiskās iemaņas personāla atlasē, sludinājumu sagatavošanā, CV analīzē, dažādu veidu interviju vadīšanā, kandidātu novērtēšanā, rekomendāciju ievākšanā, atteikumu vēstuļu sagatavošanā, darba piedāvājumu izteikšanā, darba izpildes vērtēšanā, amata aprakstu sagatavošanā, atalgojuma sistēmas izveidē un citos ar personāla vadību saistītos jautājumos.

Rezultāti

Kursa ietvaros studenti apgūs teorētiskās zināšanas par galvenajām personāla vadības funkcijām, personāla atlasī, apmācību, atalgošanu, motivēšanu, attīstīšanu, talantu vadību, personāla plānošanu un novērtēšanu, darba drošību un aizsardzību, kā arī attīstīs dažādas ar personāla vadību saistītas praktiskas iemaņas kuras ir nepieciešamas personāla vadītāju vai speciālistu ikdienas darbā.

Kursa plāns

1. Personāla vadības jēdziens un galvenās funkcijas L2
2. Personāla vadības vēsture L2
3. Personāla vadības lomas L2
4. Personāla plānošana L2
5. Amatu analīze un novērtēšana L2 S2
6. Personāla atlase L2 S2
7. Personāla novērtēšana L2 S2
8. Personāla apmācība un attīstība L2 S2
9. Personāla motivēšana un atalgojuma sistēma S2
10. Talantu vadība S2
11. Darba drošība un aizsardzība S2
12. Personāla vadības efektivitātes novērtēšana S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Uzstāšanās seminārā 25% (Jaunākie pētījumi personāla vadībā)

Mājasdarbs 25% (Ierakstīta personāla atlases intervija un analīze)

Rakstisks ksāmens 50%

Mācību pamatliteratūra

1. Cascio, W.F. (1995). Managing human resources. New York: McGraw Hill, Inc.
2. Armstrong, M.A. (1996). Handbook of personnel management practice. New York: Kogan Page Ltd.
3. Larry, W.S. (2000). Human Resource Management: A psychological Perspective. Limited edition.
4. Hollenbeck J.R., Gehart B., Wright P.M., & Noe R.A. (2002). Human Resource management – gaining a competitive advantage (4th ed.). New York: Guilford Press.
5. Armstrong M., & Murlis H. (1994). Reward management. London: Kogan Page.

Papildliteratūra

1. Drucker P. (1999). Management challenges for the 21st century. New Yourk: harper Collins.
2. Ešenvalde I. (2004). Personāla praktiskā vadība. Rīga.
3. Vorončuka I. (2000). Personāla vadība. Rīga.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Personality and Social Psychology
2. Journal of Occupational and Organizational Psychology
3. Personnel Psychology

Kursa nosaukums	Personības un sociālā psiholoģija II
Kursa kods	Psih5020
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	30.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš

Kursa anotācija

KKursa mērķis ir sniegt studentiem padziļinātas zināšanas par jaunākajiem pētījumiem sociālās psiholoģijas jomā. Kursa uzsvars ir uz studentu patstāvīgo darbu, iepazīstoties ar jaunākajiem pētījumiem un apspriežot patstāvīgā darba rezultātus semināros.

Rezultāti

Apgūstot kursu, studenti iepazīstas ar jaunākajām teorētiskajām atziņām, pētījumu rezultātiem un metodoloģiju sociālās psiholoģijas jomā. Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt: Akadēmiskās kompetences:

- 1) pārzinās mūsdienu sociālās psiholoģijas jēdzienus un teorijas, spēs tās pielietot sociālp psiholoģisko procesu analīzē;
- 2) spēs kritiski analizēt (no teorijas un metodoloģijas viedokļa) mūsdienu sociālās psiholoģijas pētījumus;

Profesionālās kompetences:

- 1) spēs izmantot mūsdienu sociālās psiholoģijas atziņas praktiskajā darbā, piemēram, konsultēšanas procesā;
- 2) pārzinās mūsdienu sociālajā psiholoģijā pielietotās eksperimentālās metodes, pratīs tās vajadzības gadījumā pielietot savos pētījumos.

Kursa plāns

1. Pārskats par mūsdienu sociālās psiholoģijas attīstības virzieniem. L2
2. Sociāli-intuitīvā pieeja morālo spriedumu pētīšanai. L4/S2
3. Sociālais salīdzinājums un morālie spriedumi. L2/S4
4. Evolucionārā sociālā psiholoģija. L2/S4
5. Automātiskie un apzinātie procesi sociālajos spriedumos. L2/S4
6. Teorētiskie skaidrojumi iemiesotās izziņas efektiem. L4/S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums ir brīvprātīgs. Semināru apmeklējums ir obligāts. Kavētās semināru nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošu tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultācijas laikā.

No kursa vērtējuma 50% veido semināru aktivitātes un semināra uzdevumu izpildes vērtējums, 50% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

1. Haidt, J. (2001). The emotional dog and its rational tail: A social intuitionist approach to moral judgment. *Psychological Review*, 108, 814-834.
2. Haidt, J. (2007). The new synthesis in moral psychology. *Science*, 316, 998-1002.
3. Monin, B. (2007). Holier than me? Threatening social comparison in the moral domain. *International Review of Social Psychology*, 20, 53-68.
4. Haselton, M. G., & Nettle, D. (2006). The paranoid optimist: An integrative evolutionary model of cognitive biases. *Personality and Social Psychology Review*, 10, 47-66.
5. Niedenthal, P. M., Barsalou, L. W., Winkielman, P., Krauth-Gruber, S., & Ric, F. (2005). Embodiment in attitudes, social perception, and emotion. *Personality and Social Psychology Review*, 9, 184-211.

(avoti pieejami LU datubāzēs vai pie kursa docētāja)

Papildliteratūra

1. Barsalou, L. W. (1999). Perceptual symbol systems. *Behavioral and brain sciences*, 22, 577-660.
2. Barsalou, L. (2008). Grounded cognition. *Annual Review of Psychology*, 59, 617-645.
3. Barsalou, L. W., Niedenthal, P. M., Barbey, A. K., & Ruppert, J. A. (2003). Social embodiment. In B. H. Ross (Ed.), *The psychology of learning and motivation: Advances in research and theory* (Vol. 43-92). Amsterdam: Academic Press.

Periodika un citi informācijas avoti

British Journal of Social Psychology
European Journal of Social Psychology
Journal of Applied Social Psychology
Journal of Experimental Social Psychology
Journal of Personality and Social Psychology
Journal of Social Psychology
Personality and Social Psychology Bulletin
Personality and Social Psychology Review
Social Cognition

Kursa nosaukums	Personības un sociālā psiholoģija I
Kursa kods	Psih5031
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	16.05.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt ieskatu mūsdienu teorētiskajās pieejās personības un sociālajā psiholoģijā. Kursa pirmā daļa galvenokārt ir veltīta aktuāliem personības psiholoģijas jautājumiem – dažādām pieejām personībai (psihodinamiskā pieeja, humānistiskā pieeja, iezīmju pieeja, sociāli kognitīvā pieeja), to konceptu izmantošanai pētījumos. Maģistranti iepazīstas ar pētījumiem, kuri ir veikti šo pieeju ietvaros, ar šo pētījumu metodoloģiju.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences

1. Padziļināts priekšstats par mūsdienu personības teorijām.
2. Priekšstats par jaunākajiem personības konstruktiem un to novērtēšanas metodēm.
3. Spēja kritiski izvērtēt personības teorijas no to zinātniskuma viedokļa.

Profesionālās kompetences

1. Prasme formulēt ar personību un sociālo uzvedību saistītos jautājumus savos pētījumos.
2. Prasme orientēties ar personības psiholoģiju saistītā jaunākajā zinātniskajā literatūrā.
3. Prasme izmantot atbilstošas personības kategorijas savos pētījumos.

Kursa plāns

1. Personības teoriju zinātniskuma kritēriji L 2
2. Psihodinamiskā pieeja L 4 S 2
3. Humānistiskā pieeja L 4 S 2
4. Iezīmju pieejas veidošanās L 2
5. „Lielais Piecnieks” un Piecu faktoru modelis L 2 S 4
6. Sociāli kognitīvā pieeja L 2 S 2
7. Personība un sociālā uzvedība S 6

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Maģistrantiem obligāti ir jāapmeklē semināru nodarbības, jā sagatavo referāts par kādu no semināra tematiem un jā prezentē nodarbību laikā. Uzstāšanās un aktivitāte semināros – 50% no galīgā vērtējuma, rakstisks pārbaudījums – 50% no galīgā vērtējuma.

Mācību pamatliteratūra

1. Caprara, G.V., Cervone, D. (2000). Personality: Determinants, Dynamics and Potentials. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Furnham, A. & Heaven, P. (1999). Personality and Social Behaviour. London: Arnold.
3. Hewstone, M., Stroebe, W., & Stephenson, G. M. (eds.). (1997). Introduction to Social Psychology. A European Perspective. 2nd ed. Oxford: Blackwell.
4. Pervin, L. A. & John, O. P. (2003). Personality. Theory and Research. 8nd ed. New York: Wiley.
5. Ross, L. & Nisbett, R. E. (1991). The Person and the Situation. Perspectives in Social Psychology. New York: McGraw-Hill.

Papildliteratūra

1. Caprara, G.V., Cervone, D. (2000). Personality: Determinants, Dynamics and Potentials. Cambridge: Cambridge University Press. (krievu val. Kaprara Dzh., Servon D. Psihologija lichnostji. Moskva: Piter, 2003).

Periodika un citi informācijas avoti

- 1, European Journal of Psychology.
2. Journal of Personality and Social Psychology.
3. Personality and Social Psychology Bulletin.

Kursa nosaukums	Psiholoģiskie pētījumi organizācijās
Kursa kods	Psih5032
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	16.05.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt maģistrantus ar jaunākajiem pētījumiem organizāciju psiholoģijā. Kursā tiek aplūkota psiholoģisko pētījumu metodoloģijas specifika organizācijās. Maģistrantiem ir iespēja analizēt pētījumus tādās aktuālākās organizāciju psiholoģijas jomās kā personāla atlase, apmierinātība ar darbu, lojalitāte pret organizāciju, organizācijas kultūra u. c. Uzmanība tiek pievērsta arī pētījumiem Latvijas organizācijās.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences

1. Padziļināta organizāciju psiholoģiskās izpētes izpratne.
2. Zināšanas par aktālākajiem organizāciju psiholoģijas jautājumiem.
3. Priekšstats par jaunākajām psiholoģisko pētījumu metodēm organizācijās.

Profesionālās kompetences

1. Prasme formulēt ar organizāciju psiholoģiju saistītos jautājumus savos pētījumos.
2. Prasme izmantot jaunākās organizāciju psiholoģiskās izpētes metodes.
3. Prasme patstāvīgi veikt psiholoģiskus pētījumus organizācijās.

Kursa plāns

1. Personāla atlase L 2 S 2
2. Apmierinātība ar darbu L 2 S 2
3. Lojalitāte un pilsoniskā uzvedība darba vietā L 2 S 2
4. Neproduktīva uzvedība darba vietā L 2 S 2
5. Darba izpildes novērtēšana L 2 S 2
6. Organizācijas kultūru klasifikācija L 2 S 2
7. Organizācijas kultūras diagnostika L 2 S 2
8. Organizāciju psiholoģijas aktualitātes L 2 S 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Maģistrantiem obligāti ir jāapmeklē semināru nodarbības, jā sagatavo referāts par kādu no semināra tematiem un jā prezentē nodarbību laikā. Uzstāšanās un aktivitāte semināros – 50% no galīgā vērtējuma, rakstisks pārbaudījums – 50% no galīgā vērtējuma.

Mācību pamatliteratūra

1. Chmiel, N. (Ed.). (2008). Work and Organizational Psychology. A European Perspective. Oxford: Blackwell.
2. Millward, L. (2005). Understanding Occupational & Organizational Psychology. London: Sage.
3. Reņģe V. (2007). Mūsdienu organizāciju psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC. Contemporary Organizational Psychology – in Latvian).

Papildliteratūra

1. Haslam, S. A. (2004). Psychology in organizations. The social identity approach. London: Sage.
2. Richardson, T. E. (ed.). (1996). Handbook of qualitative research methods for psychology and the social sciences. New York: Guilford Press.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Applied Psychology. An International Review.
2. European Journal of Occupational Psychology.
3. Journal of Occupational and Organizational Psychology.

Kursa nosaukums	Konfliktu risināšana
Kursa kods	Psih5058
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Kursa apstiprinājuma datums	03.01.2005
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt padziļinātu izpratni par sociālajiem konfliktiem un konfliktu risināšanu. Nodarbībās tiek aplūkoti gan starppersonu, gan starpgrupu konflikti, šo konfliktu veidošanās priekšnosacījumi, attīstības dinamika, kā arī konfliktu risināšanas stratēģija un taktika. Īpašs uzsvars kursā tiek likts uz dažāda veida barjerām konfliktu risināšanai un metodēm šo barjeru pārvarēšanai. Būtisku kursa daļu veido studentu patstāvīgais darbs gan lasot literatūru, gan arī semināros analizējot un apspriežot konfliktsituācijas un to iespējamus risinājumus.

Kursa plāns

Nodarbību tēmas:

1. Konflikta definīcija. Konflikta veidi. Pieejas konfliktu pētīšanai un risināšanai. (1 lekcija)
2. Konflikta process un konflikta fāzes. (1 lekcija)
3. Pušu stratēģija un taktika konflikta attīstībā. (2 lekcijas)
4. Stratēģiskās un taktiskās barjeras konfliktu risināšanā un to pārvarēšana. (1 lekcija)
5. Psiholoģiskās barjeras konfliktu risināšanā un to pārvarēšana. (2 lekcijas)
6. Strukturālās barjeras konfliktu risināšanā un to pārvarēšana. (1 lekcija)
7. Konflikta risināšana bez starpniecības. (1 lekcija)
8. Konflikta risināšana, iesaistot starpnieku. (2 lekcijas)
9. Risinājumu ieviešana un jaunu konfliktu novēršana. (1 lekcija)

Semināru tēmas:

1. Diskusijas par patstāvīgi izlasīto literatūru. (4 semināri, par 3., 4., 5. un 8. nodarbību tēmu)
2. Konfliktsituāciju analīze un apspriešana. (4 semināri)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

Folger, J. P., Poole, M. S., & Stutman, R. K. (1993). Working through conflict : Strategies for relationships, groups, and organizations (2nd ed.). New York: Carper Collins.

Pruitt, D. G., & Kim, S. H. (2003). Social conflict: Escalation, stalement, and settlement (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.

Papildliteratūra

Arrow, K., Mnookin, R. H., Ross, L., Tversky, A., & Wilson, R. (Eds.). (1995). Barriers to conflict

resolution. New York: W. W. Norton.

Ashmore, R. D., Jussim, L., & Wilder, D. (Eds.). (2001). Social identity, intergroup conflict, and conflict reduction. New York: Oxford University Press.

Augoustinos, M., & Reynolds, K. J. (Eds.). (2001). Understanding prejudice, racism, and social conflict. London: Sage.

Fisher, R., Ury, W., & Patton, B. (1991). Getting to yes: Negotiating agreement without giving in. New York: Penguin.

Mayer, B. (2000). The dynamics of conflict resolution: A practitioner's guide. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Prentice, D. A., & Miller, D. T. (Eds.). (1999). Cultural divides: Understanding and overcoming group conflict. New York: Russel Sage.

Raiffa, H. (1982). The art and science of negotiation: How to resolve conflicts and get the best out of bargaining. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Periodika un citi informācijas avoti

British Journal of Social Psychology

European Journal of Social Psychology

Group Processes and Intergroup Relations

Journal of Applied Social Psychology

Journal of Conflict Resolution

Journal of Experimental Social Psychology

Journal of Personality and Social Psychology

Journal of Social Psychology

Personality and Social Psychology Bulletin

Personality and Social Psychology Review

Social Cognition

Kursa nosaukums	Organizāciju attīstība
Kursa kods	Psih5027
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Ilāna Ekbauma
 Uldis Pāvuls | docents

Kursa anotācija

Organizāciju attīstības problemātikai kopš 60 gadiem sociālās zinātnēs tikusi pievērsta īpaša uzmanība, kā rezultātā izveidojās patstāvīgs pielietojamās psiholoģijas novirziens, lai pētītu, kādi ir optimālākie modeļi attīstības procesiem organizācijās. Kursa mērķis ir sniegt teorētiskas zināšanas par organizāciju attīstību kā pielietojamās psiholoģijas novirzienu un sagatavot darbam organizāciju attīstības projektos. Galvenā uzmanība kursā tiks veltīta organizāciju attīstības jomai, organizācijas efektivitātes kritērijiem, organizāciju kultūrai, pārmaiņu vadībai, procesu un struktūras analīzei, kā arī mācību procesam.

Kursa plāns

1. Organizāciju attīstība, skaidrojums, vispārējs procesa apraksts
2. Organizāciju darbības efektivitātes kritēriji, misija, vīzija, mērķi, stratēģija, organizāciju darbības efektivitātes psiholoģiskie aspekti
 Mājas darbs (veicams divu studentu sadarbībā): aprakstīt LU darbības efektivitātes kritērijus (1 lpp.), izpētīt publiski pieejamos dokumentus un veicot 1 interviju ar LU vidējā līmeņa vadītāju.
3. Organizāciju kultūra, definīcijas (Morgan, Mintzber, Quinn, Handy, Schein) organizāciju kultūru tipi (Handy, Harrison) kultūras veidošana Mājas darbs (veicams divu studentu sadarbībā): aprakstīt kas jāmaina LU organizācijas kultūrā un kā tas jādara (1 lpp.), ja būtu nepieciešams? Datu ievākšanai var izmantot intervijas vai nelielas aptaujas. Izlase- studenti vai pasniedzēji.
4. Pārmaiņu vadīšanas process organizācijās pieejas pārmaiņu vadībai Kurta Levina grupu dinamikas teorija organizāciju pārmaiņas kontekstā efektīva pārmaiņu vadība (Kotera 8 pārmaiņu vadības soļi)
 Seminārs: analizēt lielākās pārmaiņas LU pēdējo 2-3 gadu laikā saskaņā ar Kotera pieeju pārmaiņu vadībai. Lai sagatavotos semināram, jānoskaidro kādas LU bijušas lielākās pārmaiņas.
5. Organizācijas procesu attēlošana, procesu attēlošanas nepieciešamība, procesu attēlošanas veidi un simboli procesu analīze un pilnīgošana
6. Organizācijas struktūras attēlošana, struktūras attēlošanas veidi, struktūras analīze un pilnīgošana
7. Individuālā attīstība organizācijas attīstības kontekstā, organizāciju un individuālā kompetenceo mācību sistēmas pilnīgošana

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Argyris, C. (1971). Management and organizational development. The path from XA to YB. New York: McGraw Hill.
2. Chmiel, N., (2000). Work and Organizational Psychology. Oxford: Blackwell Publishers Ltd.
3. Edvinsson, L., (2002). Corporate longitude: Navigating the knowledge economy. Stockholm: Bookhouse Publishing.
4. French, W.L., & Bell, C.H. (1991). Organization development. London: Prentice-Hall International.
5. Kotter, J.P., & Cohen, D.S. (2002). The heart of change. New York: Harvard Business School Press.
6. Robertson, I.T., Callinan, M., & Bartram, D. (Eds.) (2002). Organizational effectiveness. The role of psychology. New York: John Willey and Sons.
7. Schein, Edgar H. (1985). Organizational culture and leadership. San Francisco: Jossey-Bass.
8. Senge, P., Kleiner, A., Roberts, C., Ross, R., Roth, G., & Smith, B. (1999). The Dance of Change. New York: A Currency Doubleday Book.

Papildliteratūra

1. Gibson, R. (1998). Rethinking the future. New York: Nicholas Brealey Publishing.
2. Edvinsson, L., & Malone, M. (1997). Intellectual capital. Realizing your companies true value by finding its hidden brainpower. New York: Harper Business.
3. Kaplan, R. S., & Norton, D.P., (1996). The balanced scorecard. Boston, Harvard Business.
4. Lippitt, G.L. (1982). Organizational renewal: A holistic approach to organization development. 2nd ed. New York: Prentice-Hall.
5. Schein, E.H. (1988). Organizational psychology. New York: Prentice-Hall.

Kursa nosaukums	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana organizācijās I
Kursa kods	Psih6014
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	7
ECTS kredītpunkti	10.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	112
Lekciju stundu skaits	4
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	108
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	168
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Gitāna Dāvidsone | pasniedzējs

Uldis Pāvuls | docents

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir attīstīt praktiskās iemaņas organizācijas psiholoģiskajā izpētē un priekšlikumu izstrādāšanā, kā pilnveidot atbilstošos organizācijas procesus.

Organizācijas psiholoģiskā izpēte jāveic, lai palīdzētu risināt konkrētu problēmu, ko identificējusi organizācijas vadība. Problēmai jābūt saistītai ar darbinieka, darba grupas vai personāla vadības procesa efektivitāti. Priekšlikumiem jānorāda, kādas darbības veicamas, lai risinātu vadības noteikto problēmu, un tiktu paaugstināta darbinieka, darba grupas vai personāla vadības procesa efektivitāte.

Organizācijas vadības identificētai problēmai jābūt saistītai ar:

- 1) Darba motivāciju
- 2) Darba izpildes novērtēšanu
- 3) Komandas darbu, sadarbību
- 4) Vērtībām, organizācijas kultūru
- 5) Komunikāciju
- 6) Organizācijas struktūru, funkciju sadali
- 7) Pārmaiņu vadību
- 8) Mācīšanās procesu

Galvenās izpētes metodes: strukturētas sarunas (intervijas), fokusa grupas un novērošana. Nepieciešamības gadījumā var izmantot aptaujas.

Kursa noslēgumā jāiesniedz rakstiska atskaite 6-8 lpp. apjomā, kurā ir šāda struktūra:

- 1) Vadības identificētā problēma
- 2) Situācijas konteksts
- 3) Veiktā izpēte (kas tika paveikts)
- 4) Izpētes rezultāti, galvenie secinājumi
- 5) Rīcības plāns, konkrēti priekšlikumi

Rezultāti

Pēc studiju kursa apguves studentiem vajadzētu spēt:

- 1) noslēgt psiholoģisko kontraktu ar organizācijas pārstāvi par organizācijas psiholoģisko izpēti un konsultēšanu
- 2) formulēt mērāmu psiholoģiskās izpētes problēmu
- 3) izstrādāt psiholoģiskās izpētes plānu
- 4) veikt izpēti saskaņā ar plānu

- 5) izdarīt secinājumus, tos aprakstīt un prezentēt organizācijas pārstāvim
- 6) izstrādāt rekomendācijas problēmas risināšanai, norādot konkrētas idejas un piedāvāt rīcības plānu.

Kursa plāns

- 1) Vienošanās ar organizācijas pārstāvi par organizācijas psiholoģisko izpēti un konsultēšanu, mērāmas psiholoģiskās izpētes problēmas definēšana kopā ar organizācijas pārstāvi
- 2) Psiholoģiskās izpētes plāna izstrāde un saskaņošana ar organizācijas pārstāvi
- 3) Organizācijas psiholoģiskās izpētes veikšana
- 4) Secinājumu izdarīšana, aprakstīšana un prezentēšana organizācijas pārstāvim
- 5) Rekomendāciju izstrāde problēmas risināšanai, norādot konkrētas idejas un piedāvāt rīcības plānu
- 6) Izpētes atskaites uzrakstīšana

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prakses darba aizstāvēšana.

Kursa plāna izpilde un rakstiskā atskaite atbilstoši iepriekš minētajām prasībām, kā arī organizācijas pārstāvja sniegtās atsauksmes (rakstiski, ar iespēju sazināties telefoniski ar atbildīgo personu par praksi uzņēmumā)

Studenti praktiskos darbus uzņēmumā veic patstāvīgi, un to izpildi pārrunā ar pasniedzēju konsultāciju laikā.

Mācību pamatliteratūra

1. Linda Holbeche, Mee-Yan Cheung-Judge. (2011). Organization Development: A Practitioner's Guide for OD and HR. Kogan Page.
2. High Performance Consulting Skills. (2003). Thorogood Publishing Ltd.
3. Toppin, Gilbert.; Czerniawska, Fiona. (2005). Business Consulting: A Guide to How It Works and How to Make It Work. Economist Intelligence Unit
4. Carter McNamara. (2006). Field Guide to Consulting and Organizational Development: A Collaborative and Systems Approach to Performance, Change and Learning.
5. Janine Waclawski. (2001). Organization Development: A Data-Driven Approach to Organizational Change (J-B SIOP Professional Practice Series).
6. William J. Rothwell, Jacqueline M. Stavros, Roland L. Sullivan, Arielle Sullivan. (2009). Practicing Organization Development: A Guide for Leading Change. Pfeiffer.
7. David H. Maister, Charles H. Green and Robert M. Galford. (2001). The Trusted Advisor. Free Press.

Papildliteratūra

1. Charles H. Green, Andrea P. Howe. (2011). The Trusted Advisor Fieldbook: A Comprehensive Toolkit for Leading with Trust. Wiley.
2. Andrew Sobel, Jerold Panas. (2012). Power Questions: Build Relationships, Win New Business, and Influence Others. Wiley.
3. Joseph Michelli. (2006). The Starbucks Experience : 5 Principles for Turning Ordinary Into Extraordinary. McGraw-Hill.

Periodika un citi informācijas avoti

1. J. T. Dillon. The Use of Questions in Organizational Consulting. The Journal of Applied Behavioral Science, December 2003; vol. 39, 4: pp. 438-452.
2. William Czander and Kenneth Eisold. Psychoanalytic Perspectives on Organizational Consulting: Transference and Counter-Transference. Human Relations, April 2003; vol. 56, 4: pp. 475-490.
3. Sunghyup Hyun and Insin Kim. Identifying Optimal Rapport-Building Behaviors in Inducing Patron's Emotional Attachment in Luxury Restaurants. Journal of Hospitality & Tourism Research, 1096348012451458, first published on July 3, 2012.

Kursa nosaukums	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās II
Kursa kods	Psih6013
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	7
ECTS kredītpunkti	10.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	112
Lekciju stundu skaits	4
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	108
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Gitāna Dāvidsone | pasniedzējs

Uldis Pāvuls | docents

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir apgūt iemaņas organizācijas procesu izpētē, attēlošanā un pilnīgošanā. Izvēlētajā organizācijā jāveic šādu procesu izpēti un attēlošana, balstoties uz vērtību ķēdes modeļiem: Pamatprocesi: (Jādefinē katrā organizācijā atsevišķi) Piemēram, tie varētu būt: Pārdošana Ieejošā loģistika Ražošanas/pakalpojuma izstrāde Izejošā loģistika Serviss/pēcpārdošanas apkalpošana Palīgprocesi: Stratēģijas izstrāde Personāla atlase un integrācija darbā Darba izpildes kontrole Mācību process Dokumentu aprīte IT administrēšana Biroja administrēšana Jauno produktu/pakalpojumu izstrāde Vispirms minētie pamatprocesi un palīgprocesi jāattēlo kādi tie ir konkrētajā brīdī un pēc to prezentācijas vadībai, jāizvēlas 1-2 procesi, kuri jāpilnīgo un atbilstoši jāizstrādā vēlamo procesu modelis, kā arī jāapraksta izmaiņu ieviešana. Jāsagatavo atbilstoša prezentācija Powerpoint'ā un atskaite, kurā atspoguļots darba uzdevums, īsumā aprakstīta projekta norise, iesaistītās personas, izpētes metodes, ievērotie principi, esošie un vēlamie procesi, kā arī vēlamā gaita izmaiņu ieviešanai.

Kursa plāns

1. Organizācijas izvēle;
2. Procesu izpēti un aprakstīšana, dalība supervīzijās;
3. 1-2 pilnīgojamo procesu izvēle, nepieciešamo uzlabojumu noteikšana, vēlamo procesu attēlošana;
4. Prezentācijas sagatavošana organizācijas vadībai;
5. Atskaite uzrakstīšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru un laboratoriju nodarbībās - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens - 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Caune J., Dzedons A., & Pētersons L. (2000). Stratēģiskā vadīšana. Rīga: Kamene.
2. Damelio, R. (1996). The basics of process mapping. Portland: Productivity.
3. Jacka, J., M., & Keller, P. (2002). Business process mapping. Improving Customer satisfaction. New York: John Willey and Sons.
4. Spencer, L.M., & Spencer, S.M. (1993). Competence at work: Models for superior performance. New York: John Wiley & Sons.
5. Armstrong, M. (2000). A Handbook of human resource management practice. London: Kogan page.

Papildliteratūra

1. Williams, R.S. (1998). Performance management: perspectives on employee performance. New York: International Thomson Business Press.
2. French, W.L., Bell, C.H. (1991). Organization development. New York: Prentice-Hall.

Kursa nosaukums	Attīstības psiholoģija
Kursa kods	Psih5014
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	17
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	15
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt studentu zināšanas attīstības psiholoģijā, analizējot nozīmīgākos attīstības psiholoģijas aspektus: attīstības bioloģiskie pamati, uztveres, domāšanas un valodas attīstība, emocionālā, sociālā un morālā attīstība. Kursa ietvaros paredzētas lekcijas un semināri. Kursa laikā studenti lasa zinātnisko literatūru un diskutē par to semināru nodarbībās, veic bērnu novērošanu un analizē novēroto.

Rezultāti

Studenti spēj izprast un analizēt nozīmīgākos bērnu attīstības aspektus, prot diskutēt par nozīmīgām attīstības psiholoģijas tēmām, piemēram, temperamentu, vadības funkcijām, prāta teoriju u.c. Studentiem ir izpratne par galvenajiem pētniecības virzieniem un pētījumu metodēm attīstības psiholoģijā, kā arī pamata iemaņas un zināšanas pozitīvas bērnu un vecāku mijiedarbības veicināšanā, impulsivitātes mazināšanā un sociālo prasmju attīstīšanā.

Kursa plāns

1. Attīstības psiholoģijas principi. Attīstības psiholoģijas modeļi un teoriju veidi. L2
2. Attīstības bioloģiskie pamati. Temperaments. L2, S2
3. Emocionālā attīstība. L3, S3
4. Uztveres un kognitīvā attīstība. L2, S2
5. Valodas un komunikācijas attīstība. L2, S2
6. Sociālā attīstība. L2, S2
7. Sociāli kognitīvā attīstība un sociālā izziņa. L2, S2
8. Morālā attīstība, prosociāla un antisociāla uzvedība. L2, S2

Stundas kopā: 32

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Rakstisks eksāmens 40%, uzstāšanās semināros (zinātnisku pētījumu analīze) 20%, bērnu novērojumu analīze saistībā ar teoriju un mūsdienu pētījumu atziņām 40%

Mācību pamatliteratūra

- Crain, W. (2000). Theories of Development: Concepts and applications. NY: Prentice-Hall. (pieejams LNB:Sociālo zin.lit.lasītava, krievu val.)
- Damon, W. & Lerner, R.M. (2008). Child and adolescent development: An advanced course. NJ: Wiley. (pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Keenan, T. & Evans, S. (2009). An introduction to child development, 2nd ed. London, Sage. (pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Sharp, C., Fonagy, P., & Goodyer, I. (2008). Social cognition and developmental psychopathology. NY: Oxford.(pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Cassidy, J. & Shaver, F.P. (Eds.). (2008). Handbook of attachment: Theory, research,and implications. NY: Guilford. (pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)

Papildliteratūra

- Baltes, P.B., Reuter-Lorenz, P., & Rosler, F. (Eds.). (2006). Lifespan development and the brain: The perspective of biocultural co-constructivism. NY: Cambridge. (LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Cassidy, J. & Shaver, F.P. (Eds.). (2008). Handbook of attachment: Theory, research,and implications. NY: Guilford. (LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Tomasello, M. & Bates, E. (2001). Language development: The essential readings. Malden, MA: Blackwell. (LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Riley, D., San Juan, R., & Klinker, J. (2008). Social and emotional development: Connecting science and practice in early childhood settings. Washington: Redleaf.(LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)
- Sharp, C., Fonagy, P., & Goodyer, I. (2008). Social cognition and developmental psychopathology. NY: Oxford(LUB 0 eks., pieejams LU Psiholoģijas nodaļā)

Periodika un citi informācijas avoti

- Child Development
- Human Development
- Journal of Developmental Psychology

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām</i>
Kursa kods	Psih5035
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Ieva Spruģevica | docents

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir paplašināt studentu zināšanas par bērnu mācību grūtībām, īpašu vērību veltot specifiskiem mācīšanās traucējumiem. Kursa ietvaros studenti iepazīsies ar dažādiem mācību grūtību veidiem, apgūs to diagnostikas iespējas, kā arī analizēs praktiskos piemērus. Studenti mācīsies par psiholoģiskās konsultēšanas principiem, kā arī par sadarbības iespējām ar bērnu vecākiem un skolotājiem, lai spētu sniegt atbalstu un profesionālu palīdzību šādos gadījumos.

Kursa plāns

1. Bērnu mācīšanās grūtības - viens no psihologa biežāk risināmajiem profesionālajiem jautājumiem.
2. Specifiskie mācīšanās traucējumi.
3. Lasītprasmes specifiskie traucējumi.
4. Matemātikas specifiskie traucējumi.
5. Rakstītprasmes specifiskās grūtības
6. Diagnostika - bērna akadēmisko sekmju analīze, informācija no skolotājiem un vecākiem, bērna novērojums, testi un citi diagnostikas materiāli.
7. Ieteikumu izstrāde.
8. Sadarbība ar citiem profesionāļiem bērnu mācību grūtību risināšanas procesā.
9. Sadarbība ar bērnu vecākiem.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Badian, N.A. (Ed.) (2000). Prediction and prevention of reading failure. Baltimore: York Press.
2. Joshi, R. M., Leong, C. K. (1993). Reading disabilities: Diagnosis and component processes. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
3. Stothard, S.E. (1994). The nature and treatment of reading comprehension difficulties in children. New York: Guilford Press.
4. Hulme & M. Snowling (Eds.) (1999). Reading development and dyslexia (pp. 200-238). London: Whurr.
5. Reitsma, P., Verhoeven, L. (1998). Problems and interventions in literacy development. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

6. Rosner, J. (1993). Helping children overcome learning difficulties. New York: Walker.
7. Wolf, M. (Ed.) (2001). Dyslexia, fluency, and the brain. Timonium: York Press.
8. Snow, C.D., Burns, M.S., & Griffin, P. (Eds.) (1998). Preventing reading difficulties in young children. Washington DC: National Academy Press.

Papildliteratūra

1. American Psychiatric Association (2000). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (4 th edition). Washington, DC: Author.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Learning Disabilities: A Multidisciplinary Journal
2. Reading and Writing: An Interdisciplinary Journal

Kursa nosaukums	Bērnu attīstības traucējumi
Kursa kods	Psih5034
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Attīstības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	22
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	10
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Laura Pirsko
Ieva Spruģevica | docents

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt studentu zināšanas un izpratni par specifiskām bērnu kognitīvajām, socio-emocionālajām un uzvedības problēmām vispārējā attīstības psiholoģijas kontekstā. Kursa ietvaros tiek apskatītas bērnu specifiskās attīstības problēmas, uzsverot bioloģisko un sociālo/vides faktoru mijiedarbību, kā arī tiek iepazīstināti ar psiholoģiskās izpētes un palīdzības principiem. Kursa gaitā, papildus lekcijām, studenti patstāvīgi iepazīstas ar jaunākajiem pētījumiem, kurus prezentē semināros.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

1) Akadēmiskās kompetences:

1. pārzinās mūsdienu attīstības un klīniskās psiholoģijas atziņas bērnu attīstības traucējumu kontekstā;
2. spēs kritiski izvērtēt mūsdienu attīstības un klīniskās psiholoģijas pētījumos gūtās atziņas bērnu attīstības traucējumu kontekstā.

2) Profesionālās kompetences:

1. spēs sniegt psiholoģisko palīdzību un korekciju bērnu attīstības traucējumu gadījumā.

Kursa plāns

1. Bērnu attīstības traucējumu klasifikācija psihisko slimību klasifikatoros L2
2. Intelektuālās attīstības traucējumi - mācīšanās traucējumi L4/S2
3. Emocionālās attīstības traucējumi Autisma spektra traucējumi L4/S2
4. Uzvedības problēmas L4/S2
5. Bērnu attīstības traucējumu diagnostika L4/S2
6. Psiholoģiskā konsultēšana bērna attīstības traucējumu gadījumā L4/S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un semināru apmeklējums ir obligāts. Kavētās semināra nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošu tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultāciju laikā. No kursa vērtējuma 40% veido līdzdalība seminārā un 60% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

1. Barkley, R. A. (1995). Taking charge of ADHD: the complete, authoritative guide for parents. New York: Guilford Press.
2. Barkley, R. A., Benton, C. M. (1998). Your defiant child: Eight steps to better behavior. New York: Guilford Press.
3. Barkley, R. A., Edwards, G. H., Robin, A. L. (1999). Defiant teens: A clinician's manual for assessment & family intervention. New York: Guilford Press.
4. Pangborn, J. B., Sidney M. B. (2002). Biomedical assessment options for children with autism and related problems. New York: Guilford Press.
5. Robin, A. L. (2000). ADHD in adolescents: Diagnosis and treatment. New York: Guilford Press.
6. Mesibov, G. B., Adams, L. W., Klinger, I. G. (1998). Autism understanding the disorder. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Papildliteratūra

1. American Psychiatric Association (2000). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (4th edition). Washington, DC: Author.
2. International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (10th revision) (1992). Geneva: WHO.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Developmental Psychology.
2. Journal of Abnormal Child Psychology.

Kursa nosaukums	Bērnu psihoterapija
Kursa kods	Psih5345
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.07.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Ivars Austers

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Laura Pirsko
Rasa Bieliauskaite | Dr.psih.

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar bērnu psihoterapijas pamatprincipiem un pieejām, kā arī ar ētikas dilemmām. Kursā tiek apskatīta terapijas ar bērniem vēsture, analizēti dažādu terapijas virzienu metožu izmantošana strādājot ar bērniem, kā arī korekcijas iespējas dažādu emocionālu traucējumu gadījumā. Padziļināti tiek apskatīti individuālās (Adlera) psihoterapijas pamatprincipi, atklājot bērnu uzvedības mērķus, korekcijas un profilakses iespējas.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

1) Akadēmiskās kompetences:

1. pārzinās mūsdienu terapeitiskās pieejas, strādājot ar bērniem.
2. spēs kritiski novērtēt dažādus terapeitiskos instrumentus, strādājot ar bērniem

2) Profesionālās kompetences:

1. spēs praktiski izmantot, dažādas tehnikas un metodes, kuras balstītas uz atšķirīgām psihoterapeitiskām pieejām, un kuras ir izmantojamas psihologa ikdienas darbā.

Kursa plāns

1. Bērnu psihoterapijas īpatnības L1
2. Bērnu psihoterapijas ētikas dilemmas L1
3. Normas un patoloģijas strādājot ar bērniem L2/S2
4. Bērnu psihoterapijas vēsture L2
5. Spēļu terapijas principi un ierobežojumi L2
6. Psihoterapeita reakcijas terapijas procesā L2
7. Terapeitisko tehniku pielietojums bērnu psihoterapijā L4/S2
8. Bērnu emocionālo traucējumu korekcija, izmantojot psihoterapijas tehnikas L4/S2
9. Ģimenes un bērnu konsultēšana individuālajā psihoterapijā L2
10. Uzvedības mērķi, to atklāšana, korekcija un profilakse L4/S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums ir brīvprātīgs. Semināru apmeklējums un praktisko darbu izpilde ir obligāta. Kavētās semināra nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošo tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultāciju laikā. No kursa vērtējuma 40% veido līdzdalība seminārā (aktīva līdzdalība diskusijās), kontroldarbi - 40% un mutisks eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Grunwald B., McAbee H.V. (1985). Guiding the Family: practical Counseling Techniques. Accelerated Development Inc. Publishers.
2. Kendall, P.C. (2000). Child and Adolescent Therapy: Cognitive- Behavioral Procedures (2nd ed.). New York: Guilford Press.
3. Reinecke, M.A., Dattolio, F.M., & Freeman, A. (Eds.) (2003). Cognitive Therapy with Children and Adolescents: A Casebook for Clinical Practice. New York: Guilford Press.
4. Kazdin, A.E., & Weisz, J.R. (2003). Evidence- Based Psychotherapies for Children and Adolescents. New York: Guilford Press.

Papildliteratūra

1. Jonson J.H., Rasbuyry W.C., Siegel L.J. Approches to Child Treatment. New York, Pergamon Press, 1986
2. Oaklander V. Windows to Our Children, London, 1986

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Child Development
2. Journal of Developmental Psychology
3. Journal of Applied Developmental Psychology
4. British Journal of Developmental Psychology
5. European Journal of Developmental Psychology
6. Journal of Attachment & Human Development

Kursa nosaukums	Ģimenes psihoterapija
Kursa kods	Psih6345
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Pedagoģijas doktors, doc. Maija Biseniece

Priekšzināšanas

Psih2036, Sociālā psiholoģija [slēgts 03.09.2010]

PsihP055, Ģimenes psiholoģija [PsihB P] [slēgts 03.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt pārskatu par ģimenes psihoterapijas attīstību un galvenajām skolām, to autoriem un pamatmetodēm. Iepazīstināt ar ģimenes psihoterapijas pamatprincipiem un pamatjēdzieniem. Kursā tiek vingrināta konsultanta darba mērķu, hipotēžu izvirzīšana, konsultāciju process un tehnikas. Praktiskās nodarbības veltītas šo tehniku pielietošanai un lomu spēļu izspēlēšanai.

Rezultāti

Studenti prot veidot ģimenes genogrammu un to analizēt, saskatīt sakritības un vides ietekmi, izvirzīt hipotēzes. Orientējas metodēs darbā ar ģimeni. Pilnveido konsultēšanas prasmes

Kursa plāns

1. Pārskats par ģimenes psihoterapijas attīstību, par ģimenes psihoterapijas skolām un to galvenajām metodēm. (4)
2. Ģimenes genogrammas izveides pamatprincipi (4)
3. Ģimenes konsultēšana. Pirmā saruna (4)
4. Mērķi ģimenes konsultēšanā Hipotēžu izvirzīšana., konsultēšanas process. (4)
5. Darbs ar ģimeni ar bērniem. (4)
6. Dažādu skolu tehnikas ģimenes konsultēšanā. (4)
7. Ģimenes psihoterapija lomu spēlēs. (4)
8. Ģimenes ar hroniskiem slimniekiem un veciem cilvēkiem. Konsultāciju noslēgums.(4)

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība praktiskajās nodarbībās. 30 %

Savas ģimenes genogrammas analīze. 20%

Izvēlētas ģimenes intervija, genogrammas izveide, problēmas analīze, hipotēžu izvirzīšana, teorētiska iespējamā darba analīze – 50%

Mācību pamatliteratūra

1. Arist von Schlippe, Schweitzer, J. (1997) Lehrbuch der systemischen Therapie und Beratung. GmbH, Buchholz/Hamburg.
2. Becvar, D.S. & Becvar, R.J. (1996) Family Therapy. A systemic integration. Allyn and Bacon.
3. Šerman, R., Fredman N. (1997) Strukturirvanije tehniki semeinoi i supružeskoj terapiji. Moskva
4. Palazzoli Selvini, M., Boscolo, L., Cecchin, G., Prata, G. (1980) Hypothesizing-Circularity-Neutrality: Three Guidelines for the Conductor of the Session. Family Process.
5. Braun, Dž., Kristensen, D. (2001) Teorija i praktika semeinoi psihoterapiji. SPb.

Papildliteratūra

1. Oklender, V. (1997) Okna v mir rebronka. Rukovodstvo po detskoj psihoterapiji. Moskva
2. McGoldrick M., Gerson R. (1990) Genogramme in der Familienberatung. Stuttgart: Huber,
3. Vitaker, K. (1998) Polnočnije pazmišļeņija semejnovo terepevta. Moskva
4. Minuhin, S., Fišman, Č. (1998) Tehniki semejnoj terapiji. Moskva

Periodika un citi informācijas avoti

1. Family Process
2. Familiendynamik
3. System Familie
4. Journal of Marital and Family Therapy

Kursa nosaukums	Krīžu un vardarbības psiholoģija
Kursa kods	Psih5015
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa apstiprinājuma datums	30.11.2011
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt studentu zināšanas par krīzes situāciju izpratni, vardarbību pret bērnu, vardarbību ģimenē un psiholoģisko palīdzību krīžu un vardarbības gadījumos. Kursam ir teorētiskā un praktiskā daļa. Teorētiskajā daļā tiek analizēti krīzes un vardarbības jēdzieni dažādu teoriju skatījumā, krīzes procesa norise, situācijas izvērtēšana un pārvarēšana. Studentiem tiek dots ieskats par palīdzību cilvēkiem dažādu krīzes situāciju gadījumos: tuva cilvēka nāve, smagas slimības, vardarbība pret bērnu, vardarbība ģimenē, atkarība, nelaimes gadījumi, pašnāvība. Kursa ietvaros tiks sniegtas arī pamata zināšanas tiesiskos jautājumos, kas saistīti ar krīzes un vardarbības gadījumiem. Kursa praktiskajā daļā studenti mazajās grupās lomu spēlēs praktizē krīzes intervences prasmes: aktīvā klausīšanās, jūtu izpausme, palīdzība augsta riska situācijās.

Rezultāti

Kursa ietvaros studenti būs apguvuši teorētiskās zināšanas par krīzēm un vardarbību, kā arī ieguvuši prasmes izvērtēt krīzes un vardarbības situācijas, izmantot konsultēšanas prasmes darbā ar klientiem vardarbības un krīzes gadījumos, kā arī sadarboties ar citām institūcijām un speciālistiem.

Kursa plāns

1. Krīzes jēdziens. Krīze dažādu teoriju skatījumā. L2
2. Krīzes process un pārvarēšana. L2
3. Vardarbība pret bērnu. Situācijas izvērtējums. L4
4. Palīdzības modeļi vardarbības pret bērnu gadījumos. L4, S2
5. Vardarbība ģimenē pieaugušo attiecībās. L2
6. Pašnāvība. L2, S2
7. Atkarība, līdzatkarība, palīdzība atkarīgo bērniem. L2
8. Kritiski nelaimes gadījumi. Palīdzība organizācijām. L2
9. Tuva cilvēka nāve un sēru process. L2
10. Lomu spēles mazajās grupās. S20
11. Tiesiskie aspekti un sadarbība ar citām institūcijām L2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Mājasdarbs (intervijas apraksts un analīze)- 50%, rakstisks eksāmens- 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Cullberg, J. (1998). Krīze un attīstība: psihodinamiska un sociālpsihiatriskā apcere / Jūhans Kulbergs ; no zviedru val. tulk. Biruta Liede. Liepāja : LPA, 1998. LUB 1 eks.
2. Gilliland, B.E., & James, R.K. (1997). Crisis intervention strategies. New York: Brooks/ Cole. LUB 0 eks.
3. Roberts, A.E. (1990). Crisis intervention handbook. New York: Brooks/ Cole. LUB 0 eks.
4. Malley-Morrison, K. (ed.) (2004). International perspectives on family violence and abuse: a cognitive ecological approach .Mahwah : Lawrence Erlbaum Associates, 2004. LUB 1 eks.
5. Friedrich, W. (1997). Psychotherapy of sexually abused children and their families. New York: Norton. LUB 0 eks.

Papildliteratūra

1. Herman, J.L. (1992). Trauma and recovery. New York: Basic Books. LUB 0 eks.
2. Janosik, E.H. (1984). Crisis counselling: A contemporary approach. Monterey: Wadsworth Health Sciences Division. LUB 0 eks.
3. Mitchell, J.T., & Everly, G.S. (2001). Critical incident stress debriefing: An operations manual for CISD, defusing and other group crisis intervention Services (3rd edition). New York: Chevron. LUB 0 eks.
4. Parad, H.J., & Parad LG. (1992). Crisis intervention: Yesterday, today and tomorrow. In: Pudukollu NR, editor. Recent advances in crisis intervention. Vol I. Thuddersfield: International Institute of Crisis Intervention. LUB 0 eks.
5. Wieland, S. (1998). Techniques and Issues in Abuse- Focused Therapy with Children and Adolescents: Addressing the Internal Trauma. London: Sage. LUB 0 eks.
6. Walker, L.E. (1984). The battered woman syndrome. New York: Springer. LUB 0 eks.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Child Abuse and Neglect.
2. Crisis. International Journal of Suicide and Crisis Studies.

Kursa nosaukums	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana skolās I
Kursa kods	Psih6007
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	7
ECTS kredītpunkti	10.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	280
Kursa apstiprinājuma datums	16.05.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācītspēks	Ieva Bite
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Lolita Dāldere | pasniedzējs

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir pielietot iegūtās psiholoģiskās novērtēšanas, konsultēšanas un psihoterapijas zināšanas darbā ar klientiem skolu psihologa darba vidē. Studenti kursa ietvaros regulāri strādā ar klientiem un piedalās supervīziju grupā, kopā ar supervizoriem pārrunājot atsevišķus konsultēšanas gadījumus, analizējot psihologa attiecības ar bērnu, vecāku un skolotāju. Studenti regulāri veic arī psiholoģiskās novērtēšanas vai konsultēšanas procesa audio vai videoierakstus, kurus pasniedzēji izvērtē un dod ieteikumus turpmākajam darbam.

Rezultāti

Studentiem būs zināšanas, prasmes un iemaņas par psiholoģiskās novērtēšanas procesu un norisi, kā arī pamata iemaņas konsultēšanā skolās.

Kursa plāns

I Psiholoģiskā novērtēšana:

1. Kontakta veidošana ar bērnu un vecākiem. Dzīves vēstures ievākšana un analīze.
2. Atbilstošu psiholoģiskās izpētes metožu izvēle kognitīvo spēju, emocionālā stāvokļa un attiecību izpētei.
3. Psiholoģiskās novērtēšanas veikšana un rezultātu protokolēšana.
4. Dalība supervīzijās un iegūto rezultātu pārrunāšana.
5. Vecāku un skolotāju informēšana par psiholoģiskās novērtēšanas rezultātiem mutiskā veidā un rakstiska atzinuma formā.
6. Ieteikumi par turpmāko problēmas risināšanas un palīdzības procesu.

II Psiholoģiskā konsultēšana:

1. Psiholoģiskās konsultēšanas sākuma posma darbība.
2. Uzticēšanās veidošana.
3. Klienta psiholoģiskā novērtēšana.
4. Problēmas konkretizēšana un mērķu nosprašana. Kontrakts ar klientu.
5. Pieejas psiholoģiskās palīdzības sniegšanā.

III Semināru nodarbības

1. Psihoterapijas metodes darbā ar bērniem.
2. Psihoterapijas metodes darbā ar pusaudžiem.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Prakses aizstāvēšana.

Mācību pamatliteratūra

1. Bailey, C.E. (Ed.) (2000). Children in therapy: Using the family as a recourse. (2nd ed.). New York: Norton.
2. Reynolds, C.R., & Gutkin, T.B. (eds.) (1999). The handbook of school psychology. New York: John Willey & Sons.
3. Malekoff, A. (1997). Group work with adolescents: Principles and practice. New York: Guilford Press.
4. Vance, H.B. (ed.) (1993). Best Practices in Assessment for School and Clinical Settings. Brandon, Vermont: Clinical Psychology Publishing.
5. Kendall, P.C. (1992). Cognitive- behavioral therapy for impulsive children: Therapist manual (2nd ed.). Philadelphia: Workbook Publishing.

Papildliteratūra

1. Sattler, J.M. (1974). Assessment of children's intelligence and special abilities. Boston: Allyn and Bacon.
2. Achenbach, T.M., & Edelbrock, C. (1986). Manual for the teacher's report form and teacher version of the child behavior profile. Massachusetts: University of Massachusetts.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of School Psychology.

Kursa nosaukums	Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana skolās II
Kursa kods	Psih6008
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	7
ECTS kredītpunkti	10.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	114
Lekciju stundu skaits	10
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	104
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	166
Kursa apstiprinājuma datums	06.03.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Lolita Dāldere | pasniedzējs

Priekšzināšanas

Psih5049, Psiholoģiskā izpēte [Psih M]

Psih5025, Psiholoģiskā konsultēšana [Psih M]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir nostiprināt psiholoģiskās novērtēšanas, konsultēšanas un psihoterapijas iemaņas darbā ar klientiem skolu psihologa darba vidē. Kursa laikā tiek praktiski pielietotas zināšanas par psiholoģisko novērtēšanu un konsultēšanu specifiskos klienta problēmu gadījumos: mācību grūtības, uzvedības traucējumi, saskarsmes grūtības u.c. Tiek veidotas prasmes individuālam darbam ar skolēniem, vecākiem un skolotājiem. Studenti kursa laikā regulāri strādā ar vismaz diviem klientiem nedēļā un 4 stundas nedēļā piedalās supervīziju grupā kopā ar supervizoriem. Studenti regulāri veic psiholoģiskās novērtēšanas un konsultēšanas procesa audio vai videoierakstus, kurus pasniedzēji izvērtē un dod ieteikumus turpmākajam darbam.

Rezultāti

Studentiem būs zināšanas, prasmes un iemaņas psiholoģiskajā novērtēšanā un konsultēšanā skolās.

Kursa plāns

1. Psiholoģiskā novērtēšana specifisku klienta problēmu gadījumos L2 S20
2. Psiholoģiskās novērtēšanas atzinuma rakstīšana. L2 S24
3. Psiholoģiskās konsultēšanas metodes specifisku klienta problēmu gadījumos: mācību grūtības, uzvedības traucējumi, saskarsmes grūtības, uzmanības traucējumi un hiperaktivitāte, u.c. L2 S20
4. Skolēna motivēšana un darbs ar pretestību. L2 S10
5. Skolotāju konsultēšana. L2 S15
6. Sadarbība ar citiem profesionāļiem. S10
7. Konsultēšanas procesa noslēgums. S5

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Pārbaudes darbs - 2 gadījumu apraksti - 50%, rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Brown, D., & Prout, H. (1989.) Counseling and psychotherapy with children and adolescents. Theory and

practice for school and clinic settings. New York: CPPC.

2. Reynolds, C. R., & Gutkin, T. B. (eds.) (1998). The handbook of school psychology (3rd edition). New York: Wiley.

3. Shebib, B.(2003). Choises: Interviewing and counselling skills. Toronto:Prentice Hall.

Papildliteratūra

1. Hawton, K., Salkonskis, P, & Clark D. (1993). Cognitive behaviour therapy for psychiatric problems. Oxford: Oxford University Press.

2. Achenbach, T.M. & Edelbrock, C. (1986). Manual for the teacher's report form and teacher version of the child behavior profile. Massachussets: University of Massachussets.

3. Malchiodi, C.A. (1998). Understanding children's ddrawings. New York: Guilford Press.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of School Psychology

Kursa nosaukums	<i>Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība I</i>
Kursa kods	Psih5022
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.07.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Ivars Austers

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Laura Pirsko

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt iespēju studentiem padziļināt zināšanas un izpratni par bērna emocionālo attīstību pirmskolas vecumā. Kursa ietvaros īpaši tiek akcentēti dzīves pirmie 7 gadi, kas daudzām emocionālās attīstības jomām ir sensitīvais periods. Kursa uzsvars ir uz studentu patstāvīgo darbu, iepazīstoties ar jaunākajiem pētījumiem saistībā ar mazu bērnu attīstību - ķermeņa kontroles, piesaistes, spēlēšanās, valodas, pašvērtējuma, paškontroles, emociju, plānošanas, empātijas u.c. emocionālās un intelektuālās sfēras attīstības īpatnībām. Kursa gaitā tiks pārrunāta saistība starp agrīno attīstību un panākumiem pieaugušo dzīvē. Tiks aplūkotas dažādas programmas, kuras lieto, lai sniegtu psiholoģisko palīdzību maziem bērniem, kam ir emocionālas un uzvedības problēmas, kā arī, lai veicinātu vecāku izpratni par bērnu agrīno attīstību un uzlabotu savstarpējo attiecību kvalitāti starp bērniem un vecākiem.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

1) Akadēmiskās kompetences:

1. pārzinās mūsdienu agrīnās attīstības psiholoģijas atziņas bērnu emocionālās attīstības kontekstā;
2. spēs kritiski izvērtēt mūsdienu agrīnās attīstības psiholoģijas pētījumos gūtās atziņas.

2) Profesionālās kompetences:

1. pratīs izvērtēt agrīnās attīstības īpatnības un atpazīt likumsakarības;
2. spēs praktiski izmantot, konsultēšanas procesā, mūsdienu agrīnās attīstības psiholoģijas atziņas bērnu emocionālās attīstības kontekstā darbā ar pirmskolas vecuma bērnu vecākiem;

Kursa plāns

1. Attīstības teorijas L2
2. Pārskats par psiholoģiskās palīdzības programmām pirmskolas vecuma bērnu vecākiem L2
3. Bērnu attīstību determinējošie bioloģiskie faktori, temperamenta dimensijas L2
4. Ķermeņa kontroles un pozitīva ķermeņa pašnovērtējuma loma bērnu emocionālajā attīstībā L2
5. Piesaistes teorija loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1
6. Spēlēšanās un fantāzijas loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1
7. Valodas un komunikācijas spēju attīstības loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1

8. Atbilstoša pašvērtējuma attīstības loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1
9. Paškontroles un morālā attīstības loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1
10. Emociju un emocionālās pašregulēšanas loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1
11. Problēmu risināšanas spēju loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1
12. Empātijas un sociālā kompetences loma bērnu emocionālajā attīstībā L2/ S1

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju apmeklējums ir brīvprātīgs. Semināru apmeklējums un praktisko darbu izpilde ir obligāta. Kavētās semināra nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošo tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultāciju laikā. No kursa vērtējuma 50% veido līdzdalība seminārā (pārskata par aktuālajiem pētījumiem prezentācija un iesaistīšanās diskusijā) un 50% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

1. Landy, S. (2002). Pathways to competence. Encouraging healthy social and emotional development in young children. New York: Brookes.
2. Boulbijs, Dž. (1998). Drošais pamats. Rīga: Rasa ABC.

Papildliteratūra

1. Berk, L. E. (2000). Child development. Boston: Allyn and Bacon.
2. Stroufe, A. (1996). Child Development: Its Nature and Course. New York: Knopf.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Child Development
2. Journal of Developmental Psychology
3. Journal of Applied Developmental Psychology
4. British Journal of Developmental Psychology
5. European Journal of Developmental Psychology
6. Journal of Attachment & Human Development

Kursa nosaukums	Grupu vadīšanas metodes
Kursa kods	Psih5028
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Personības psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	8
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Pedagoģijas doktors, doc. Maija Biseniece

Kursa anotācija

Kursa mērķis - padziļināt izpratni par grupas attīstības procesiem un dažādu grupu vadīšanu, grupu izmantošanas iespējām personības saskarsmes prasmju attīstīšanā, sadarbības pilnveidošanai. Vienoties par grupas mērķi gan ar pasūtinātāju gan ar grupu. Darba programmas sastādīšanas pamatnosacījumu apgūšana ar noteiktu mērķi, ņemot vērā dinamiskos procesus un grupas dalībnieku tipus, vadītāja personību un nepieciešamās prasmes. Pilnveido prasmes - spēju izprast un analizēt savas un grupas dalībnieku izjūtas un sajūtas, domas, izmantot BASK modeli, izprast grupu kā sistēmu, tās resursus.

Rezultāti

ISEkmīgi apgūstot šo kursu, studenti iegūst izpratni par grupu vadīšanas atšķirībām, vadoties pēc grupas mērķa un grupas dalībnieku sastāva. Studenti prot izveidot grupas darba programmu ar noteiktu mērķi, izvēloties atbilstošas metodes. Prot refleksēt savu un grupas dalībnieku darbību. Prot izvirzīt mērķus attīstībai.

Kursa plāns

1. Dažādu grupu veidi. Grupas mērķu izvirzīšana. Mērķtiecīga metožu izvēle. Vadītāja personība. L 4
2. Dažādi grupas dalībnieku tipi un izturēšanās grupā. Efektīva grupas vadība. L2/S2
3. Grupas mērķu formulēšana, līgums. Kontakta un atmosfēras izveidošana grupā. S2
4. Konflikta risināšana grupā. Konfrontācija. S4
5. BASK modeļa izmantošana. L2/S2
6. Programma saskarsmes prasmju pilnveidošanai. S 4
7. Komandas veidošanas programma. S 4
8. Motivēšanas tēma. S4
9. Atgriezeniskā saite grupā: grupas dalībniekiem un grupas procesam kopumā. S 2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība praktiskajās nodarbībās, kuras vada grupas biedri – 50%
kursa pārbaudījums – eksāmens (50%);

Pārbaudījums (rakstveida) – Izveidota grupas darba programma ar noteiktu izvēlētu mērķi, sagatavoti

izdales materiāli un programma prezentēta.

Mācību pamatliteratūra

1. A Handbook of structured experience for human relation training . NY, 2001. Psihol. nod. bibl.
2. Antiņa I., Mežale S., Spēles radošiem pedagogiem., RaKa, 2008 4 eks.
3. Rudestam, K. (1993). Grupovaja psihoterapija. Moskva. 7 eks.
4. Fopel, K. (2003) Tehnologija vedeņija treninga. Moskva Psihol. nod. bibl.
5. Yalom, I.D. (1995) The Theory and Practice of Group Psychotherapy. Basic Books Psihol. nod. bibl.

Papildliteratūra

1. Breitmane P., Hača K. (2001). Proti pateikt "Nē!". Rīga, JR apgāds.
- Fopel, K. (2003) Spločonnostj i tolerantnostj v gruppe. Moskva
2. Fopel, K. (2003) Sozdaņije komandi. Moskva
3. Fopel, K. (2004) Psihologičeskije gruppi. Pabočije materiāli dlja veduščevo. Moskva
4. Zinkevič-Evstignejeva T.D., Grabenko T.M. (2003) Praktikum po kreativnoj terapiji.
5. Jalom I. (2000) Teorija i praktika gruppovoj psihoterapiji. SPb.
6. Jacobs, E., Harvill, R., & Masson, R. (1998.) Group counselling: Strategies and skills. Pacific Grove, CA: Brooks / Cole.
7. Fopel, K. (2004.) Tolerantnostj i splačonnostj v gruppe. Smisl.
8. Fopel, K. (2004) Konflikti i barjeri b gruppe. Smisl.

Periodika un citi informācijas avoti

1. www.metodes.lv
2. www.salto-youth.net tools for trainers
3. www.eycb.coe.int (compass)
4. www.wikipedia.com.
5. Journal of Personality and Social Psychology
- 6 Journal of counselling and Psychotherapy

Kursa nosaukums	Psihodrāma
Kursa kods	Psih5016
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Ināra Erdmane | psihoterapeits

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar psihodrāmas galvenajiem principiem, raksturojot psihodrāmas vietu starp citiem psihoterapijas virzieniem un dodot iespēju piedalīties psihodrāmas grupā. Tiek apskatīta psihodrāmas veidošanās vēsture un galvenie jēdzieni: "skatuve", "režisors", "grupa", "palīgpersona". Tiek analizētas arī psihodrāmas un sociodrāmas fāzes un tehnikas.

Rezultāti

Studenti izpratīs psihodrāmas kā terapijas virziena būtību un pamatprincipus, pratīs pielietot praksē lomu spēles. Studentiem būs zināšanas par psihodrāmas un sociodrāmas fāzēm un tehnikām, kā arī praktiska pieredze psihodrāmas grupā.

Kursa plāns

1. Psihodrāmas veidošanās vēsture. L4
2. Galvenie psihodrāmas jēdzieni. L4, S4
3. Psihodrāmas fāzes un tehnikas. L4, S4
4. Sociodrāmas fāzes un tehnikas. L4, S4
5. Psihodrāmas pieredzes grupa. S4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 40%, kontroldarbi (2 rakstiski)- 40%, rakstisks eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

Day, X.S. (2008). Theory and design in counseling and psychotherapy. Boston : Lahaska (LUB 1 eks.)

Corsini, R., & Wedding, D. (1995). Current psychotherapies. New York: Peacock Publishers. (LUB 0 eks.)

Moreno, J. (2008). Psihodrama. Moskva: Apreļ Press. (LUB 0 eks.)

Kellerman, P.F. (1992). Focus on psychodrama. London: Jessica Kingsley Publishers. (LUB 0 eks.)

Papildliteratūra

1. Whitaker, D.S. (1989). Using groups to help people. New York: Rontledge
2. Vitaker, D.S. (2000). Grupi kak instrument psihologiceskoi pomosci, Moskva: Klass.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Group Dynamics: Theory, Research, and Practice.

Kursa nosaukums	Testu izstrāde un adaptācija
Kursa kods	Psih5029
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Vispārīgā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	10
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	22
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	28.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Rašcevska

Priekšzināšanas

Psih2018, Psihometrika

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir attīstīt studentu izpratni par psiholoģisko testu un aptauju konstruēšanu un adaptāciju. Kursa apguves gaitā studenti papildinās psiholoģijas bakalaura programmas līmenī apgūtās teorētiskās zināšanas psihometrikā. Īpaša uzmanība tiks veltīta psiholoģiskās izpētes instrumentu konstruēšanas un adaptācijas teorētiskiem jautājumiem līdztekus veicinot studentu kreativitāti un praktisko prasmju attīstību jaunu testu izstrādē un citās kultūrvidēs radīto testu adaptācijā. Kursa ietvaros katra studentu darba grupa (2-4 cilvēki) izstrādās un adaptēs kādu mērījuma instrumentu, realizējot nelielu pētījuma projektu, veicot pilotāžas pētījumu, nepieciešamo datu apstrādi, analīzi, rezultātu aprakstu un to prezentāciju. Kursa sekmīga apguve sagatavos studentus darbībai testu konstruēšanas un adaptācijas pētījumu jomā un veicinās viņu izpratni par zinātniski pamatotiem psiholoģiskās izpētes instrumentiem.

Rezultāti

Students detalizēti pārzinās testu un aptauju konstruēšanas un adaptācijas teorētiskos principus un apgūs prasmi tos praktiski lietot jauna instrumenta konstruēšanā, un iepriekš radītā instrumenta adaptācijā Latvijas kultūrvidē. Students padziļināti izpratīs psiholoģisko mērījumu ticamības un validitātes jautājumus un to ietekmi uz testu un aptauju rezultātu interpretācijas ierobežojumiem un attīstīs radoša darba iemaņas, ja izvēlēsies kursa ietvaros konstruēt kādu jaunu mērījuma instrumentu. Realizētais pilotpētījums var arī kalpot par pamatu maģistra darba pētījumam.

Akadēmiskās kompetences:

- 1) Testu adaptācijas un konstruēšanas teorija;
- 2) Testu psihometriskā analīze

Profesionālās kompetences:

- 1) pamatprasmes adaptēt un izstrādāt testu/aptauju;
- 2) prasme lietot SPSS programmu testu psihometrisko rādītāju analīzē;
- 3) prasme sagatavot ziņojumu par testa adaptācijas un izstrādes rezultātiem un prezentēt to.

Kursa plāns

1. Ievads kursā. Pārskats par Psihometrikas svarīgākajiem jēdzieniem, testu un aptauju uzbūves principiem. Pētījumu instrumentu veidi. L2
2. Testa vai aptaujas konstrukts, skala/-as un pants. Testa (aptaujas) izstrādes pieejas, struktūra, pantu formulēšana. Testa (aptaujas) adaptācijas pētījumu specifika. L2
3. Testu vai aptauju izstrādes/adaptācijas pētījumu izlašu veidošana. Testu pantu teorija. Testu ticamība un validitāte. L2
4. Seminārs. Diskusija par psiholoģisko konstruktū jaunu aptauju (vai testu) konstruēšanu. Studentu ideju apspriešana. S2
5. Seminārs. Adaptācijai izvēlēto instrumentu psihometriskā analīze. S2
6. SPSS programmas lietošana testa pilotpētījuma datu apstrādei. Klasteru, diskriminācijas un faktoru analīzes izmantošana testu izstrādē. Testa pantu psihometrisko rādītāju aprēķināšana. L4
7. Seminārs. Testa pantu un skalu struktūras analīze, lietojot SPSS programmu. Rezultātu interpretācija. S2
8. Seminārs. Izvēlēta testa (aptaujas) konstrukta validitātes pamatošana Latvijas kultūrvidē. S2
9. Praktiskais darbs: datu vākšana. S6
10. Pētījuma pārskata izstrādes principi. S2
11. Seminārs. Diskusija par oriģinālu mērījuma instrumentu izstrādi. S2
12. Seminārs. Diskusija par mērījuma instrumentu adaptāciju. S2
13. Seminārs. Oriģinālo un adaptēto testu (aptauju) izstrādes starprezultātu prezentācija un apspriešana. S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

- 1) Uzdevumu izpilde semināros par viena testa adaptāciju un pilotpētījuma gaitu testa konstruēšanā – (30% no eksāmena atzīmes).
- 2) Pussemestra kontroldarbs par testu adaptācijas un konstruēšanas teoriju (20%).
- 3) Gala pārbaudījums – Izstrādāts un realizēts kopprojekts 2-4 cilvēku grupā - par iecerētā mērījuma instrumenta konstruēšanu, pilotpētījuma par testa / aptaujas konstruēšanu pārskata (5-7 lpp) aizstāvēšana, POWER POINT prezentācija (50%).

Mācību pamatliteratūra

1. Rašcevska M. (2005). Psiholoģisko testu un aptauju konstruēšana un adaptācija. Rīga: RaKa. [PPMF bibliotēka - 10 eks]
2. Murphy, K.R., & Davidshofer, C.O. (2005). Psychological testing: Principles and applications. 6th ed. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
3. Hambleton, R.K., Merenda, P.F., & Spielberger C.D. (Eds.) (2005). Adapting educational and psychological tests for cross-cultural assessment. Mahwah, New York: Lawrence Erlbaum Associates
4. International Test Commission Guidelines for Translating and Adapting Tests, ITC, 2010. [PsychArticle datu bāze]

Papildliteratūra

1. Van de Vijver, F., & Hambleton, R. K. (1996). Translating tests: Some practical guidelines. European Psychologists, 1(2), 89 – 99. [PsychArticle datu bāze]
2. Oakland, T. (2000). International Guidelines to Assist in Adapting Tests. Journal of Baltic Psychology, 1(1), 68 – 76. [PPMF bibliotēkā, LU e-resursi]
3. Kline, P. (2000). Handbook of test construction: Introduction to psychometric design (2nd ed.). London: Methuen.
4. Guidelines for adapting educational and psychological tests (2006). www.intestcom.org
5. American Educational Research Association, American psychological association, and National Council on Measurement in Education. (1999). Standards for educational and psychological testing. Washington, DC: American psychological Association.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Educational and Psychological Measurement
2. Psychological Assessment
3. Educational and Psychological Assessment

4. European Journal of Psychological Assessment
5. International Journal of Testing

Kursa nosaukums	Treniņu vadīšana organizācijās
Kursa kods	Psih6009
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	8
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	06.03.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Ilāna Ekbauma

Kursa anotācija

Kursa galvenais mērķis ir iepazīstināt studentus ar sistēmisku skatījumu uz treniņu vadīšanu organizācijās, kas ietver treniņu vajadzību un problēmu novērtēšanu, treniņu programmu veidošanu un treniņu rezultātu novērtēšanu. Kursa ietvaros tiks attīstīta arī studentu izpratne par treniņu vadības kā jomas attīstību un iespējamajiem karjeras attīstības ceļiem šajā sfērā. Tiks parādīta treniņu vadīšanas kā darbības lauka saikne ar pētījumiem un teorijām no dažādām psiholoģijas jomām un attīstītas studentu praktiskās iemaņas treniņu veidošanā un vadīšanā.

Rezultāti

Padziļināta izpratne par treniņu vadīšanu organizācijās, dažādiem procesa posmiem un pieejām; zināšanas par dažādām treniņu vadīšanas metodēm, izpratne par lomu, kāda treniņu izveides procesā ir dažādiem apmācības/treniņu speciālistiem; prasmes pielietot savas zināšanas psiholoģijā praktiski treniņu vajadzību izvērtējumā, treniņprogrammu izveidē un treniņu vadīšanā.

Kursa plāns

1. Sistemātiska pieeja treniņu vadībai L2
2. Treniņu vajadzību analīze L2
3. Mācību vide L2
4. Treniņu efektivitātes novērtēšana L2
5. Dažādas treniņu vadības pieejas un tehnikas S4
6. Organizācijas mācību centra speciālista perspektīva S4
7. E-apmācību speciālista – ārpakalpojuma sniedzēja, perspektīva S4
8. Praktiskais darbs: mācību vajadzību analīze S4
9. Praktiskais darbs: mācību motivācijas analīze, dažādas psiholoģijas teorijas S4
10. Praktiskais darbs: treniņa programmas dizains un vadīšana S4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

- Teorētisks pārskats par kādu no treniņu vadības aspektiem vai intervijas ar apmācību vai treniņu speciālistu transkripcija un analīze (50% atzīmes).
- Eksāmens: 30 min gara treniņa izveide un vadība grupai (50% atzīmes).

Mācību pamatliteratūra

1. Raymond A. (2001). Employee Training & Development (2nd edition). New York: McGraw-Hill. LUB 1 eks.
2. Goldstein, I. L., & Ford, J. K. (2002). Training in organizations (4th ed.). Belmont, CA: Wadsworth. LUB 0 eks.

Papildliteratūra

1. Silberman, M., & Auerbach, C. (1998). Active Training: A Handbook of Techniques, Designs, Case Examples, and Tips (2nd edition). New York: Jossey-Bass/Pfeiffer. LUB 0 eks.
2. Tamblyn, D., & Weiss, S. (2000). The big book of humorous training games (big book of business games series). New York: McGraw-Hill Trade. LUB 0 eks.
3. Statt, D.A.(2000). Using psychology in management training: the psychological foundations of management skills. London: Routledge. LUB 0 eks.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Applied Psychology.

Industrial and Organizational Psychology: Perspectives on Science and Practice.

Kursa nosaukums	Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība II
Kursa kods	Psih5037
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	12
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	20
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.07.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Ivars Austers

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Laura Pirsko

Priekšzināšanas

Psih5022, Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība I [Psih M]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt iespēju studentiem padziļināt zināšanas un prasmes pirmsskolas vecāku atbalsta un izglītojošu grupu vadīšanā. Kursa ietvaros studenti, tiks apmācīti pasniegt programmu vecākiem, kas vērsta uz padziļinātu bērna agrīnās attīstības izpratni un agrīno bērnu emocionālo attiecību korekciju. Kursa uzsvars ir uz studentu patstāvīgo darbu - pirmsskolas vecāku atbalsta un izglītojošās grupas vadīšanu par emocionālajai attīstībai svarīgām tēmām: ķermeņa kontroles, piesaistes, spēlēšanās, valodas, pašvērtējuma, paškontroles, emociju, plānošanas, empātijas u.c. emocionālās un intelektuālās sfēras attīstības īpatnības, kā arī korekcijas iespējām ģimenē.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot studiju kursu studenti spēs parādīt:

1) Akadēmiskās kompetences:

1. pārzinās atbalsta un izglītojošo grupu vadīšanu pirmsskolas vecuma bērnu vecākiem.

2) Profesionālās kompetences:

1. pratīs vadīt atbalsta un izglītojošo grupu pirmsskolas vecuma bērnu vecākiem.

Kursa plāns

1. Pirmsskolas vecuma vecāku atbalsta un apmācību programmas mērķi, grupu plānošana un veidošana, grupu dinamika L2

2. Bērnu attīstību determinējošie bioloģiskie faktori, temperamenta dimensijas L1/ S2

3. Ķermeņa kontroles un pozitīva ķermeņa pašnovērtējuma loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

4. Piesaistes teorija loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

5. Spēlēšanās un fantāzijas loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

6. Valodas un komunikācijas spēju attīstības loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

7. Atbilstoša pašvērtējuma attīstības loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

8. Paškontroles un morālā attīstības loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

9. Emociju un emocionālās pašregulēšanas loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

10. Problēmu risināšanas spēju loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

11. Empātijas un sociālā kompetences loma bērnu emocionālajā attīstībā L1/ S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un semināru apmeklējums, un praktisko darbu izpilde ir obligāta. Kavētās semināra nodarbības var ieskaitīt, uzrakstot referātu par atbilstošu tēmu. Referāta apjoms un tēma tiek saskaņota ar docētāju konsultāciju laikā. No kursa vērtējuma 50% veido līdzdalība seminārā (piedalīšanās diskusijā) un 50% rakstiska eksāmena atzīme.

Mācību pamatliteratūra

1. Landy, S. (2002). Pathways to competence. Encouraging healthy social and emotional development in young children. Baltimore: Brookes.

Papildliteratūra

1. Briesmeister, J.M., & Schaefer, C.E. (Editors) (1998). Handbook of parent training. (2nd edition). New York: John Wiley & Sons.

2. Brown, N.W. (2004). Psychoeducational groups : process and practice (2nd edition). New York: Brunner-Routledge

3. Zeanah, C.H. (Editor) (2000). Handbook of infant mental health (2nd edition). New York: Guilford Press.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Child Development

2. Journal of Developmental Psychology

3. Journal of Applied Developmental Psychology

4. British Journal of Developmental Psychology

5. European Journal of Developmental Psychology

6. Journal of Attachment & Human Development

Kursa nosaukums	Biznesa psiholoģija
Kursa kods	Psih5059
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Sociālā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	06.03.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Gunita Smirnova | pasniedzējs

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir veidot izpratni par organizācijas psihologu darba vidi - uzņēmumiem un uzņēmējdarbības vidi, ekonomikas un biznesa pamatiem. Galvenā uzmanība tiek pievērsta teorētisko un praktisko psiholoģijas zināšanu pielietošanas iespējām un specifikai, strādājot biznesa organizācijās.

Rezultāti

Kursa rezultātā studentiem būs izpratne par organizācijas psihologu darba vidi - uzņēmumiem un uzņēmējdarbības vidi, ekonomikas un biznesa pamatiem. Studentiem būs teorētiskas un praktiskas zināšanas un prasmes pielietot zināšanas, strādājot biznesa organizācijās.

Kursa plāns

1. Biznesa organizācija, tās darbības pamatprincipi un procesi. L2, S2
2. Uzņēmējdarbības vide Latvijā un Eiropā. L4, S4
3. Vadības un uzņēmējdarbības psiholoģija. L4, S4
4. Personālvadības loma biznesa organizācijās. L2, S2
5. Personālvadības procesu ietekme uz uzņēmuma mērķu sasniegšanu. L2, S2
6. Personālvadības efektivitātes analīze. L2, S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Uzstāšanās semināros 50%, rakstisks eksāmens 50%

Mācību pamatliteratūra

1. Hofšs, G. K. (2002.) Biznesa ekonomika. Rīga: Jāņa Rozes apgāds. LUB 3 eks.
2. Hayes, N. (1997). Successful team management. London, International Thomson Business press. LUB 1 eks.
3. Mescon, M. H. (1988.) Management / M. H. Mescon, M. Albert, F. Khedouri. – 3rd edition. - New York: Harper & Row. LUB 0 eks.
4. Mullins, L. J. (1996.) Management and Organizational Behaviour. – 4th edition. - London: Pitman Publishing. LUB 0 eks.

Papildliteratūra

1. Besker, B. E. (2001.) *The HR Scorecard: Linking People, Strategy, and Performance* / B. E. Besker, M. A. Huselid, D. Ulrich. – Boston: Harvard Business School Press
2. Hill, C. W. L. (2004.) *Strategic Management: an Integrated Approach* / C. W. L. Hill, G. R. Jones. – 6th edition. - Boston: Houghton Mifflin Company.
3. Burns, P. (2005.) *Corporate Entrepreneurship. Building an Entrepreneurial Organization*. – New York: Palgrave Macmillan.
4. *Doing business with Latvia* / M. Terterov (Consultant Ed.), (2003.) Latvian Development Agency, Lejins, Torgans & Vonsovics – London and Sterling: Kogan Page.
5. *Economic Development in Latvia* / (2004.) Ministry of Economics, Republic of Latvia – Latvia, Riga.

Periodika un citi informācijas avoti

Avīze „Diena”, tās biznesa pielikums

Avīze „Dienas Bizness”

Žurnāls “Kapitāls”

Žurnāls "Biznesa psiholoģija"

Harvard Business Review

Kursa nosaukums	Ģimenes sistēmu teorijas
Kursa kods	Psih5021
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Ieva Bite

Kursa izstrādātājs(-i)

Māris Ķirsons | psihoterapeits

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir atklāt, ka katrs cilvēks ir kādas sistēmas daļa un katrai lomai sistēmā ir kāda atdeve. Kursa ietvaros tiek apskatītas dažādas sistēmas, cilvēka vieta un loma tajās, kā arī tiks analizēti dažādi ģimenes un laulību psihoterapijas virzieni un pamatprincipi, piemēram, eksperimentālās, kognitīvās, strukturālās un stratēģijas ģimenes un laulību psihoterapijas pamatjēdzieni. Kurss piedāvā studentiem dažādas praktiskās tehnikas, kuras var lietot darbā ar klientiem. Tā, analizējot paaudžu savstarpējās attiecības, tiek izmantots ģimenes locekļu stāstījums.

Kursa plāns

1. Eksperimentālās ģimenes un laulību psihoterapijas pamatjēdzieni
2. Kognitīvās ģimenes un laulību psihoterapijas pamatprincipi
3. Strukturālās un stratēģijas ģimenes un laulību psihoterapijas pamatjēdzieni un pamatprincipi
4. Paaudžu savstarpējo attiecību analīze kā ģimenes un laulību psihoterapijas pamatprincips
5. Ģimenes locekļu stāstījums kā ģimenes un laulību psihoterapijas pamatprincips.
6. Atkarība un līdzatkarība ģimenes sistēmas kontekstā. Palīdzība atkarīgajiem un līdzatkarīgajiem ģimenes locekļiem.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Goldenberg, H., & Goldenberg, I. (2003). Family therapy : An Overview (6 edition). New York: Wadsworth Publishing.
2. Minuchin S. (1974). Families & family therapy. Harvard: Harvard University Press.
3. Broderick, C.B. (2003). Understanding Family Process : Basics of Family Systems Theory. New York: Sage Publications.
4. Patterson, J., Williams, L., Grauf-Grounds, C., & Chamow, L. (1998). Essential skills in family therapy: From the first interview to termination. New York: Guilford Press.

Papildliteratūra

1. Minuchin S., & Fishman H.C. (1981). Family therapy techniques. Harvard: Harvard University Press.

2. Satir, V. (1983). Family therapy: Science and behaviour. New York: Basic Books
3. Becvar D., & Becvar F. (1996). Family therapy. New York: Guilford Press.
4. Becvar, D.S. (1993). Systems Theory and Family Therapy. New York: Sage Publications.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Family Psychology
2. Zeitschrift für Systemische Therapie

Kursa nosaukums	Projektīvās metodikas personības izpētē
Kursa kods	Psih6407
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa
Kursa izstrādātājs(-i)	

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre

Kursa anotācija

Šī kursa mērķis ir padziļināt studentu teorētisko izpratni un praktiskās iemaņas saistībā ar psiholoģisko izpēti. Kursa ietvaros studenti tiek iepazīstināti ar projektīvo testu pamatprincipiem un to pielietojamību. Tiek analizētas dažādas Roršaha testa analīžu metodes, kā arī pārrunāti citu projektīvo testu kvantitatīvās un kvalitatīvās izpētes principi un to praktiskā pielietojamība, analizējot konkrētus izpētes gadījumus.

Kursa plāns

- 1 Dažādu projektīvo testu pamatprincipi, īpatnības, pielietojamība
- 2 Roršaha ttesta teorētiskais pamatojums un attīstība
- 3 Dažādas Roršaha testa analīžu metodes- standartizētas un nestandardizētas
- 4 Krāsu, detaļu, tēmu nozīmīgums Roršaha testa analīzē
- 5 Roršaha testa pielietojamība un analīze praks
- 6 Tematiskās apercepcijas testa analīzes padziļināta izpratne un pielietojums
- 7 Projektīvo zīmējumu un nepabeigto teikumu anlīzes padziļināta izpratne un pielietojamība

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru un laboratoriju nodarbībās - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens - 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Exner, J. (2003). The Rorschach: Basic foundation and principles of interpretation. NJ: John Wiley.
2. Teglassi, H. (2001). Essentials of TAT and other storytelling techniques assessment. NJ: John Wiley.

Papildliteratūra

1. Rose, T. (2000). Essentials of Rorschach assessment. NJ: John Wiley.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Personality Assessment.

Kursa nosaukums	Standartizētās aptaujas personības izpētē
Kursa kods	Psih5019
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	29.12.2010
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Evija Strika
Dr. Psiholoģijas doktors, pasn. (Dr.) Jānis Grants

Priekšzināšanas

Psih1042, Ievads psiholoģijā I [Psih B]
Psih1045, Ievads psiholoģijā II*
Psih2072, Personības psiholoģija
Psih3017, Patopsiholoģija

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar standartizēto personības aptauju pielietošanas principiem un nosacījumiem. Kursā tiek aplūkota MMPI un MMPI-2 izveidošanas vēsture un attīstība, kā arī atšķirības starp abiem testiem. Studentiem tiek sniegta informācija par testa ticamības un klīniskajām skalām. Tiek mācīta testa pielietošana un interpretācija dažādām klientu grupām.

Rezultāti

Pēc kursa apguves studentiem ir zināšanas par MMPI-2 testa izveides principiem, par šī testa izmantošanas nosacījumiem, testa rezultātu apstrādi un analīzi. Studenti iegūst praktiskas iemaņas interpretēt dažādu grupu klientu personības profilus, spēj iegūtos rezultātus izmantot strādājot psiholoģiskajā praksē.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru nodarbībās, tas ir, students piedalās MMPI-2 testa rezultātu interpretācijas veidošanā - 50%,
Rakstisks eksāmens - 50 %

Mācību pamatliteratūra

1. Duckworth, A., & Anderson, P. (1998). Recommended text: MMPI and MMPI-2 interpretation manual for counselors and clinicians. Minnesota: University of Minnesota Press. Atrodas LU PPMF Psiholoģijas nodaļā
2. Graham, J.R. (2006). MMPI-2: Assessing Personality and Psychopathology. NY Oxford: Oxford University Press, 554p. LUB ir pieejami 3 eksemplāri

3. Graham, J.R. (2000). MMPI-2: Assessing Personality and Psychopathology. NY Oxford: Oxford University Press, 510p. LUB ir piejami 1 eksemplārs
4. Finn, E.S. (1996). Manual for using the MMPI-2 as a therapeutic intervention. Minnesota: University of Minnesota Press.

Papildliteratūra

1. Friedman, A.F., Webb, J., & Lewak, R. (1989). Psychological assessment with the MMPI. New York: Lawrence Erlbaum Association.
2. MMPI-2: a practitioners guide (2006). Butcher J.N. Washington:APA, 632 p.. LUB pieejami 3 eksemplāri

Periodika un citi informācijas avoti

1. Journal of Personality Assessment.

Kursa plāns

	Veids	Stundas
1. Pārskats par MMPI un MMPI-2 izveidi. Atšķirības starp abiem testiem	L	2
2. Testa pielietošanas pamatprincipi	L	2
3. Informācija par ticamības un klīniskajām skalām	L	2
4. Testu rezultātu analīze un interpretācija	L	6
5. Atsevišķu skalu interpretācija un personības profilu analīze	S	16
6. Dažādu respondentu MMPI-2 profilu veidi	L	2
7. Tesa rezultātu pārrunāšanas nosacījumi ar klientiem	L	2

Kursa nosaukums	Fokusētā problēmu risināšanas psihoterapija
Kursa kods	Psih5403
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā, pasn. Sarmīte Voitkāne

Kursa anotācija

Kursa mērķis apmācīt fokusēto problēmu risināšanu pieeju, kas balstīta uz pozitīvo resursu izmantošanu, problēmas fokusēšanu un pozitīvu risinājuma virzību. Kursā tiek analizēta secīga mērķa uzstādīšana un problēmas risināšana balstoties uz izņēmuma gadījuma vai hipotētiska pieņēmuma pamata. Tiek uzsvērti klienta rīcības virzīšana ar pozitīvo atgriezenisko saiti. Teorija pamato šīs pieejas nozīmi psiholoģiskajā konsultēšanā.

Kursa plāns

1. Palīdzības meklēšanas priekšnoteikumi. Klienta- terapeita attiecības.
2. Pamatpieņēmumi par klienta resursiem problēmu risināšanā.
3. Problēmas fokusēšanas pieeja.
4. Pozitīvu risinājumu virzība.
5. Labi definēta mērķa uzstādīšanas secība
6. Izņēmuma gadījuma pielietošana
7. Hipotētiskā gadījuma pielietošana
8. Atgriezeniskās saites nozīme, pielietošanas veidi
9. Sesijas norise
10. Atkārtotas sesijas plānošana, saturs.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru un laboratoriju nodarbībās - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens - 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Pichot, T., & Dolan, I.M . (2003). Solution-focused brief therapy: Its effective use in agency settings. New York: Haworth.
2. Walter, J.L. & Peller, J. E. (1992). Becoming Solution- Focused in Brief Therapy. New York: Brunner/Mazel.

Papildliteratūra

1. De Jong, P. & Berg, I. K. (1998). Interviewing for Solutions. Toronto: Wadsworth, Thomson Learning.
2. Greenberg, D. & Padesky, C. A. (1995). Mind Over Mood. New York: The Guilford Press.
3. Brammer, L. M. & MacDonald, G. (1996). Helping Relationship. Process and Skills. Boston: Allyn and Bacon.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Personality and Social Psychology Bulletin (2003), Vol.29, No.12
2. Journal of Counseling & Development (1993), Vol. 72
3. Professional Psychology: Research and Practice (1994) Vol.25, No.1

Kursa nosaukums	Relaksācija un vizualizācija
Kursa kods	Psih6381
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	20
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	28
Kursa apstiprinājuma datums	06.11.2000
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Lia Kapelis | Dr.psih.

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir padziļināt maģistrantu izpratni par relaksācijas un vizualizācijas tehnikām teorētiski un praktiski, to pielietošanas principiem. Kursa ietvaros tiek apskatītas šādas relaksācijas un vizualizācijas metodes: autogēnā relaksācija, Džeikoba progresīvā muskuļu relaksācija, viegla muskuļu relaksācija, arī izmantojot saspringumu. Studenti praktiski izmēģina arī garīgo relaksāciju un pašhipnozi. Īpaši tiek runāts par relaksācijas izmantošanu darbā ar bērniem, kā arī par konkrētu metožu izvēli, piemēroti konkrētiem gadījumiem

Kursa plāns

- 1 Relaksācijas un vizualizācijas pamatprincipi, to praktisks pielietojums
- 2 Relaksācijas un vizualizācijas reakcijas
- 3 Relaksācijas un vizualizācijas metodes:
- 4 autogēnā relaksācija un vizualizācija
- 5 Džeikobsona progresīvā muskuļu relaksācija
- 6 relaksācija, izmantojot sasprindzinājumu
- 7 viegla muskuļu relaksācija
- 8 garīgā relaksācija
- 9 progresīvā hipnoze, garīgais treniņš, pašhipnoze
- 10 Relaksācija un vizualizācija bērniem
- 11 Relaksācijas un vizualizācijas metožu un satura izvēles atbilstība konkrētam gadījumam

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lekciju un praktisko nodarbību obligāts apmeklējums
Pārbaudījums- relaksācijas treniņu kasešu ieraksts un eksāmens

Mācību pamatliteratūra

Selje H. The Stress of Life. McGraw-Hill Book company, New York., 1956.

Papildliteratūra

Understanding and Managing Stress: A Book of Readings. International authors, B.V.1980.

Kursa nosaukums	Depresijas izpēte un novēršana
Kursa kods	Psih5026
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

HC Psiholoģijas Goda doktors, pasn. (Dr.) Solveiga Miezīte

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar depresijas pazīmēm, diagnosticēšanas metodēm, un palīdzības pieejām. Tiks pārrunātas dažādas depresijas regulēšanas iespējas, pielietojot kognitīvi biheiviorālās, psihodinamiskās, narativās, uz emocijām fokusētās teorijas, principus, ar uzsvaru uz profilaksi, izejot no pozitīvas psiholoģijas pieņēmumiem. Studentiem būs iespēja iepazīties ar dažādiem veselību veicinošiem paņēmieniem un tos pielietot praktiskos uzdevumos ar uzsvaru uz naratīvo terapiju.

Rezultāti

Pašdiagnostikas apguve, kā paraugs darbam ar klientiem.
Iepazīšanās ar teoriju un prakses pieejām darbam ar klientiem.
Kursa darbs par sev svarīgu tēmu.
Kursā iegūto atziņu izvērtējums..

Kursa plāns

1. Depresijas pazīmes pieaugušajiem.
2. Depresijas teorijas.
3. Emociju izpēte un regulēšana.
4. Riska faktori un aizsardzības mehānismi
5. Depresijas regulēšana, pielietojot narativās teorijas principus.
6. Pozitīvās psiholoģijas pieeja depresijas profilaksei.
7. Veselīguma veicināšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināru un laboratoriju nodarbībās - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens - 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Bieling, P. J., & Martin, M. A. (2003). Ending the depression cycle. New York: New Harbinger Publications.
2. Murray, B., & Fortinberry, A. (2004). Creating optimism. New York: McGraw Hill.
3. Greenberger, D. & Padesky, C.A. (1996). Mind over mood. New York: The Guilford Press.

4. Morgan, A. (2000). What is Narrative Therapy? New York: Dulwich Center Publication.
5. Folkman, S., & Moskowitz, J.T. (2000). Positive affect and the other side of coping. American Psychologist, Vol. 55, 6, 642-654.

Papildliteratūra

1. Carr, A. (2004). Positive psychology: The science of happiness and human strengths. New York: Brunner-Routledge.
2. Corey, G. (2001). The art of integrative counselling. New York: Brooks/Cole.
3. Bourne, E.J. (1994). The anxiety phobia workbook. New York: New Harbinger Publications.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Baltijas psiholoģijas žurnāls.
2. Journal of Personality
3. Journal of Abnormal Psychology.
4. Journal of Consulting and Clinical Psychology.
5. Clinical Psychology & Psychotherapy.

Piezīmes

Uzsvars uz praktiskiem vingrinājumiem nodarbībās un mājās.

Kursa nosaukums	Eksistenciālā psihoterapija **
Kursa kods	Psih5038
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	12
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	20
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa apstiprinājuma datums	06.03.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Rimantas Kočiunas | lektors

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir iepazīstināt ar eksistenciālās psiholoģijas un psihoterapijas galvenajiem principiem, raksturot šī psiholoģijas un psihoterapijas virziena vietu starp citiem psiholoģijas un psihoterapijas virzieniem. Tiek analizēti šādi eksistenciālās psihoterapijas galvenie jēdzieni: brīvība, atbildība, vainas izjūta, dzīves jēga un bezjēdzīgums, vientulība un izolācija, nāve. Praktisko nodarbību laikā studentiem ir iespēja piedalīties īslaicīgā eksistenciālās psihoterapijas grupā.

Rezultāti

Kursa noslēgumā studenti būs apguvuši eksistenciālās psihoterapijas pamatprincipus, kā arī guvuši personisko pieredzi un izpratni par eksistenciālās terapijas būtību un metodēm, piedaloties eksistenciālās terapijas grupā.

Kursa plāns

1. Eksistenciālās psiholoģijas un psihoterapijas pamatprincipi un metodes. L2 S2
2. Eksistenciālās psiholoģijas un psihoterapijas vieta starp citiem psiholoģijas un psihoterapijas virzieniem. L1 S1
3. Eksistenciālās psiholoģijas galvenie jēdzieni. L1 S2
4. Brīvība un atbildība. S4
5. Eksistenciālā un neirotikā vaina. S2
6. Dzīves jēga un bezjēdzīgums. L2 S2
7. Vientulība un izolācija. L2 S2
8. Nāve. L2 S2
9. Attiecību nozīme. Es un Tu attiecības. L2 S3

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Darbs eksistenciālās psihoterapijas grupā -50%, rakstisks eksāmens - 50%.

Mācību pamatliteratūra

1. Yalom, I. (1980). Existential psychotherapy. New York: Basic Books.

2. van Deurzen, E. (1997). *Everyday mysteries: Existential dimension in psychotherapy*. London: Sage.

Papildliteratūra

1. Frankl, E. (1990). *Chelovek v poiskah smisla*. Moskva: Klass. (Krievu val.)

2. Fromm, E. (1991). *Begstvo ot svobodi*. Moskva; Klass. (Krievu val.)

3. Meij, R. (2002). *Ekzistencilnaja psihologija*. Moskva: Klass. (Krievu val.)

Periodika un citi informācijas avoti

1. *Journal of the Society of Existential Analysis* (London)

Kursa nosaukums	Psiholoģiskā tiesu ekspertīze
Kursa kods	Psih6015
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Zinātnes apakšnozare	Klīniskā psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	16
Kursa apstiprinājuma datums	05.04.2004
Atbildīgā struktūrvienība	#Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Ilze Brigita Veitnere | pasniedzējs

Kursa anotācija

Kursa mērķi ir sniegt ieskatu par dažādām ekspertīžu veidiem, psihologa kompetenci un atbildību, atbilstoši šo ekspertīžu veidiem; sniegt orientējošas iemaņas psiholoģiskās ekspertīzes izpētē un aktu rakstīšanas izpildē

Kursa plāns

1. Psiholoģiskās tiesu ekspertīzes jēdziens. Psihologa funkcijas
2. Kompleksās un psiholoģiskās TPE, psihologa kompetence
3. TPE akts
4. Nepilngadīgo TPE, cietušie, apsūdzētie, liecinieki
5. Emocionālo stāvokļu TPE, psiholoģiskā afekta diagnostika
6. Vardarbības, seksuālos noziegumos cietušo bērnu TPE, bērnu TPE
7. Psihopātveida personību TPE, simulācija, agravācija
8. Suicīda mēģinājumi, pēcnāves TPE, eksperta kompetences robežas
9. Civilprocesa īpatnības, TPE vecāku tiesību jautājumi

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aktīva līdzdalība semināros - 40%, kontroldarbi - 40%, eksāmens- 20%.

Mācību pamatliteratūra

1. Gudjonsson, G.H., Haward, L., & Haward, L.R.C. (1998). Forensic psychology: A guide to practice. London: Routledge.
2. Walker, L.E.A. & Shapiro, D.L. (2003). Introduction to forensic psychology: Clinical and social psychological perspectives. New York: Plenum.
3. Lejiņš P. (1983). Kriminālpsiholoģija. Rīga: Zvaigzne.

Papildliteratūra

1. Veitnere I. (1997). Seksuālās vardarbības psiholoģija. Rīga: LPA
2. Finkelhor D. (1984). Child sexual abuse. New York: John Willey.

5. Doktora studiju programmas „Psiholoģija” (51310) raksturojums

5.1. Studiju programmas satura un realizācijas apraksts

5.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Latvijas Universitātē (LU) Psiholoģijas doktora studiju tiek īstenota jau kopš 20 gs. 80-tajiem gadiem. Pirmā programmas starptautiska akreditācija notika 2002.gadā 22. maijā (akreditācijas komisijas lēmums Nr. 548) un divas pārakreditācijas - 2008. gadā un 2013. gadā.

Programmas mērķis – sagatavot augsti kvalificētus zinātniekus un mācītbspēkus dažādās psiholoģijas nozarēs (*vispārīgā/kognitīvā, klīniskā, attīstības, personības, sociālā/ organizāciju psiholoģijā*), veicinot viņu pētniecības darba organizācijas, vadības un realizācijas iemaņas, pamatojoties uz dziļāku psiholoģijas teorijas un metodoloģijas izpratni vismaz divās psiholoģijas apakšnozarēs, prasmi sadarboties ar savas jomas speciālistiem Latvijas un starptautiskā mērogā, un izstrādājot oriģinālu zinātnisku pētījumu – promocijas darbu, kuru aizstāvot tiek iegūts starptautiski pielīdzināms zinātņu doktora grāds psiholoģijā. Klīniskās psiholoģijas virziena doktorantiem programma piedāvā papildus specializāciju kognitīvi biheiviorālā terapijā (KBT), veicinot viņu profesionālās iemaņas psihoterapijā (šāda specializācija ir tikai Latvijas Universitātes doktorantūrā Baltijas valstu vidū. Specializācija tiek īstenota sadarbībā ar Latvijas Kognitīvi biheiviorālās terapijas asociāciju.

Programmas mērķu sasniegšanu galvenokārt raksturo doktorantu skaits, kas absolvē programmu un aizstāv promocijas darbus minētajās psiholoģijas apakšnozarēs (skat. turpmāk 5.1. pielikumu) un doktorantu un absolventu sasniegtā kompetence programmas ietvaros.

Programmas uzdevumi.

- 1) Veicināt zinātniskos pētījumus programmā pārstāvētās psiholoģijas zinātnes apakšnozarēs.
- 2) Nodrošināt pētnieciskam, akadēmiskam un profesionālam darbam nepieciešamo iemaņu apgūšanu.
- 3) Veicināt doktorantu savstarpējo, Latvijas un starptautiska mēroga *sadarbību* pētniecības jomā.
- 4) Veicināt doktorantu personības izaugsmi un motivāciju mūžizglītībai.

5.1.2. Studiju programmas paredzētie rezultāti

Absolvējot psiholoģijas doktorantūras studiju programmu, doktoranti apgūst šādas zināšanas, prasmes un kompetences:

1. *Zināšanas* – izpratne par mūsdienu psiholoģijas zinātnes vispārīgām attīstības tendencēm un likumsakarībām un padziļinātas zināšanas izvēlētajā specializācijas virzienā.
2. *Prasmes* – izstrādāt un realizēt oriģinālu pētījumu, kritiski izvērtēt tā rezultātus promocijas darba formātā, sagatavot zinātniskus rakstus par pētījuma rezultātiem un prezentēt tos konferencēs. Docēt lekcijas vai KBT doktorantiem – konsultēt klientus.

3. *Kompetences* – nepieciešamas zinātniskā un akadēmiskā darba patstāvīgai izpildei mūsdienu zinātnes līmeņa kontekstā.

Programmā apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst 7. EQF līmenim.

Absolvējot 3 gadīgo PLK vai 4 gadīgo NLK programmu doktoranti ir izstrādājuši disertāciju, rekomendētu aizstāvēšanai promocijas padomē. Parasti 1 gada laikā doktoranti sagatavo nepieciešamos dokumentus, nopublicē vēl pēdējo zinātnisko rakstu un sekmīgi aizstāv šo disertāciju Psiholoģijas promocijas padomē.

Pašlaik Latvijā ļoti trūkst augsti kvalificētu speciālistu psiholoģijas zinātnē un praksē, un tas bremsē gan pašas psiholoģijas gan arī izglītības, garīgās veselības un sociālās labklājības sfēras attīstību.

5.1.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Psiholoģijas doktora studiju programma atbilst Latvijas Augstskolu likumam ([LR Saeima 02.11.1995.](#)), Zinātniskās darbības likumam (LR Saeima 19.05.2005.), [MK 2013.gada 16.aprīļa noteikumiem Nr.202 "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus izglītības dokumentus"](#), kā arī Lisabonas konvencijai (1997), Boloņas deklarācijai (1999) un citiem starptautiskajiem augstāko izglītību regulējošiem dokumentiem, jo studijas doktorantūra ir iespējamas pēc maģistra grāda iegūšanas, kas savukārt ir iegūts pēc bakalaura grāda vai tai pielīdzinātas profesionālās izglītības.

Latvijas Universitātes Stratēģiskajā plānā 2010. – 2020. gadam ir norādīts, ka LU darbības mērķis kļūt par starptautiski atzītu Eiropas un pasaules nozīmes zinātnes universitāti. Īpaša loma ir doktora studijas programmai jauno pētnieku un docētāju sagatavošanā, kas ir visvairāk iesaistīti uz zinātnei balstītas sabiedrības attīstībā, jo izstrādā oriģinālus pētījumus un mācību kursus, balstītus jaunākajos zinātniskos sasniegumos, aktīvi piedalās starptautiskā sadarbībā un konferencēs, publicē atklājumus.

Prasības promocijas darbu izstrādei un aizstāvēšanai nosaka Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi „Par doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) tiesību deleģēšanu augstskolām” (27.12.2005, nr. 1000), “Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji” (27.12.2005, nr. 1001) un “Noteikumiem par promocijas padomēm un promocijas procesu Latvijas Universitātē” (12.04.2006, nr. 1/67).

Latviešu valodā ir izstrādāti [metodiskie norādījumi, kas definē promocijas darba struktūru, starptautiski akceptējamās zinātniskās kvalitātes un noformējuma prasības](#) (Raščevska (red.). (2010) *Psiholoģijas doktora studiju programmas un doktorantūras skolas vadlīnijas un metodiskie norādījumi Promocijas darba izstrādei*. Rīga: Latvijas Universitātes Akadēmiskais apgāds.

5.1.4. Prasības, sākot studiju programmu

Studiju programmā tiek uzņemti pretendenti konkursa kārtībā, kuru iepriekšējā izglītība ir maģistra grāds psiholoģijā un kuri iestājpārrunās ir sekmīgi aizstāvējuši promocijas darba pētījuma projektu un demonstrējuši

labas angļu valodas zināšanas. Vērtējot iestājpārrunu rezultātus, tiek izmantoti LU Rektora apstiprināti doktorantu uzņemšanas kritēriji (<http://www.lu.lv/gribustudet/doktorantura/kartiba/pieteikšanas/kriteriji/>), kas paredz ņemt vērā šādus aspektus: promocijas pētījuma projekta kvalitāti un aktualitāti, vidējo svērto atzīmi maģistratūras programmā, maģistra darba vērtējumu, zinātnisko publikāciju skaitu un kvalitāti, dalību ar ziņojumiem zinātniskās konferencēs, darba stāžu pētniecības iestādē (ja tāds ir), stažēšanos ārvalstu universitātēs. Programmā var stāties arī citu sociālo zinātņu, medicīnas un pedagogijas jomas maģistra grāda ieguvēji (bet ne uz klīniskās psiholoģijas virzienu), bet tādā gadījumā viņiem ir jākāro papildu eksāmens psiholoģijas pamatnozārēs: vispārīgā/kognitīvā, sociālā, attīstības un personības psiholoģijā un jāapliecina zināšanas pētniecības metodoloģijā.

5.1.5. Studiju programmas plāns

Psiholoģijas doktora studiju programmas PLK plānu sk. 5.1.tabulā. Programmā bija tikai viena NLK doktorante un 2012./2013. gadā viņa visus teorētiskos lekciju/semināru kursus jau bija noklausījies, tāpēc neiekļaujam šo NLK tabulu.

5.1.tabula. PLK Psiholoģijas doktora studiju programma 2012./2013.gadā

	<i>Kr. p.</i>	<i>1.gads</i>		<i>2.gads</i>		<i>3.gads</i>	
		<i>1.sem.</i>	<i>2.sem.</i>	<i>3.sem.</i>	<i>4.sem.</i>	<i>5.sem.</i>	<i>6.sem.</i>
<i>Programmas kursi un citas aktivitātes</i>							
PROMOCIJAS DARBS PSIHOLOĢIJĀ I (Promocijas pētījuma projekta izstrāde un aizstāvēšana) Psih7045	20		20				
PROMOCIJAS DARBS PSIHOLOĢIJĀ II (Pētījuma metožu aprobācija pilotpētījumā) Psih7046	5			5			
PROMOCIJAS DARBS PSIHOLOĢIJĀ III (Teorētiskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana) Psih7047	20				20		
PROMOCIJAS DARBS PSIHOLOĢIJĀ IV (Empīriskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana) Psih7048	15					15	
PROMOCIJAS DARBS PSIHOLOĢIJĀ V (Pētījuma rezultātu prezentēšana starptautiskā zinātniskā konferencē) Psih7049	5			5			
PROMOCIJAS DARBS PSIHOLOĢIJĀ VI (Zinātniskā raksta par pētījuma rezultātiem sagatavošana un iesniegšana publicēšanai) Psih7050	15				2	9	4
PROMOCIJAS DARBS PSIHOLOĢIJĀ VII (Promocijas darba pabeigšana un pirmsizstāvēšana PDP) Psih7051	20						20
A daļas kursi							
MŪSDIENU PSIHOLOĢIJAS TEORIJAS I (Psiholoģijas vēstures un zinātnes filozofijas mūsdienu izpratne – Promocijas eksāmens I) Psih 7026	4	4					
MŪSDIENU PSIHOLOĢIJAS TEORIJAS III (Vispārīgās/kognitīvā psiholoģijas un neiro psiholoģijas teorijas) Psih7052*	2			2			
MŪSDIENU PSIHOLOĢIJAS TEORIJAS IV (Attīstības un klīniskās psiholoģijas teorijas) Psih7040	2	2					

MŪSDIENU PSIHOLĒGIJAS TEORIJAS V (Personības, sociālās un organizāciju psiholoģija teorijas) Psih7038	2	2					
PSIHOLĒGIJAS PĒTNIECĪBAS METODOLOĢIJA UN METODES I (Kvantitatīvās pētniecības metodes) Psih7042	4		4				
PSIHOLĒGIJAS PĒTNIECĪBAS METODOLOĢIJA UN METODES II (Kvalitatīvās pētniecības metodes) Psih7017	2	2					
PSIHOLĒGIJAS PĒTNIECĪBAS METODOLOĢIJA UN METODES III (Zinātniskā komunikācija) Psih7043	6	6					
SPECIALIZĀCIJAS NOZARE PSIHOLĒGIJĀ – promocijas eksāmens II Psih 7034	2				2		
PROMOCIJAS EKSĀMENS SVEŠVALODĀ Valo7040	4			4			
B1 daļa							
Sem. Vispārīgā/kognitīvā psiholoģija Psih 7000	4				4		
Sem. Personības psiholoģija Psih 7028	4		4				
Sem. Attīstības psiholoģija Psih 7039	4	4					
Sem. Sociālā/ organizāciju psiholoģija Psih 7030	4		4				
Sem. Klīniskā psiholoģija Psih 7031	4			4			
Kognitīvi biheiviorālā psihoterapija Psih 7032	6	6					
Psihiatrija un psihofarmakoloģija Psih 7033	2				2		
B2 daļa							
Akadēmiskā darbība psiholoģija Psih 7035	8			8			
Supervizēta prakse kognitīvi biheiviorālajā psihoterapijā I Psih 7036	8		2	2	2	2	
Kopā	144	24	24	24	24	24	24

5.1.6. Studiju programmas organizācija

Studijas psiholoģijas doktora programmā tiek realizētas pilna laika un nepilna laika klātienes (3 vai 4 gadi). Pēc šī termiņa, doktorantam ir vēl 1 gads, lai pabeigtu disertācijas aizstāvēšanas procedūru. Studiju programmas kopējais apjoms ir 144 kredītpunkti (ECTS= 216) (1. tabula), kas ietver vairākas aktivitātes jeb daļas:

- 1) *Promocijas darba izstrāde un aizstāvēšana (100 kr.p., ECTS=150)* izvēlētajā apakšnozarē.
- 2) *A daļas kursi* (kopā 22 kr.p., ECTS=33) : „Mūsdienu psiholoģijas teorijas I-V”, kuros tiek apgūtas zināšanas par jaunākām mūsdienu psiholoģijas teorijām, un „Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes I-III”, kuros tiek apgūtas zināšanas par mūsdienu kvantitatīvās un kvalitatīvās pētniecības metodēm un metodoloģiju, un prasmes jaunāko versiju datu statistiskās apstrādes programmu lietošanā (piemēram, R programma), kā arī zinātniskās komunikācijas pamati. Kurss „Mūsdienu psiholoģijas teorijas I” noslēdzas ar promocijas eksāmenu psiholoģijas nozarē.
- 3) *B1 daļas izvēles kursi* (kopā 12 kr.p., ECTS=18), kuros padziļināti tiek apgūtas teorētiskas zināšanas, prasmes un kompetences izvēlētajā studiju apakšnozarē. Kurša „Specializācija psiholoģijas apakšnozarē”

noslēgumā tiek kārtots promocijas eksāmens psiholoģijas apakšnozarē. (attīstības, klīniskā, vispārīgā/kognitīvā, personības, sociālā/organizāciju

4) *Promocijas eksāmens svešvalodā (4 kr.p.- ECTS= 6).*

5) *B2 daļas izvēles kursi (8 kr.p. ECTS= 12), kuru ietvaros tiek apgūtas lektoram nepieciešamās prasmes vai KBT virziena pārstāvji apgūst profesionālās prasmes un iemaņas psihoterapijā.*

Studiju kursus skat. LUIS <https://luis.lanet.lv/pls/pub/kursi..>). Programmā pārsvarā visus kursus docē 1 reizi 2 gados, izņemot kursus „Mūsdienu psiholoģijas teorijas I” un „Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes I-III”, kas ir būtiski promocijas darba izstrādei. 10 ballu sistēmā tiek vērtēti tikai promocijas eksāmeni, pārējiem kursiem ir ieskaites.

Sadarbojoties ar Tartu Universitāti, pārskata periodā kursa „MŪSDIENU PSIHOLOĢIJAS TEORIJA V (Personības, psiholoģija teorijas) daļa notika Tartu Universitātē, kur doktoranti devās pie vadošā šīs jomas profesora Juru Alike.

Tādu A daļas aktivitāšu kā pētījuma projekta aizstāvēšana, promocijas darba teorētiskās un empīriskās daļas aizstāvēšana, un promocijas darba gala versijas priekšizstāvēšana tiek organizēta publiski, piedaloties visiem programmas profesoriem vai apakšnozares profesoriem un doktorantiem. Līdz priekšizstāvēšanai doktorantam jābūt iesniegtiem publicēšanai vismaz diviem zinātniskiem rakstiem.

Doktoranti studiju gaitā sastāda un realizē individuālu studiju plānu, 87% laika aizņem individuālais pētnieciskais darbs, ko pārrauga promocijas darba vadītājs. Programmā tiek veicināta pašizglītošanās. A, B1 un B2 daļas kursi un regulāras apakšnozaru doktorantu grupu nodarbības tiek docētas atbilstoši nodarbību sarakstam.

5.1.7. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Kursu docēšana norit latviešu valodā. Pašlaik ārvalstu studenti tikai izsaka vēlēšanos studēt Latvijas Universitātē, bet parasti interese parādās vasarā neilgi pirms uzņemšanas un viņi nespēj veikt iepriekšējās izglītības dokumentu pielīdzināšanu AIC. Programmas docētājiem nav problēmu docēt arī kursus angļu valodā, ja ārvalstu doktorantu skaits pārsniegtu 5 un tiktu nodrošināta papildu atlīdzība par šo kursu sagatavošanu svešvalodā.

Kursu docēšana programmā notiek otrdienās Jūrmalas gatvē 74/76 PPMF Psiholoģijas nodaļā. Nodarbības sākās parasti 8.30 un beidzas plkst. 16.00 vai 17.45. Tiek veicināta doktorantu dalība zinātniskajās konferencēs un starptautiskos semināros. Ļoti tiek atbalstīta doktorantu iesaiste LZP grantu un ESF finansēto zinātnisko projektu realizācijā. Katru gadu vismaz 3-4 doktoranti strādā LU projektos.

Pēc sekmīgas priekšizstāvēšanas doktorants gada laikā sagatavo promocijas darbu iesniegšanai Psiholoģijas promocijas padomei (turpmāk – PPP). Psiholoģijas promocijas padome darbojas saskaņā ar tās nolikumu “Noteikumi par promocijas padomēm un promocijas procesu Latvijas Universitātē” (12.04.2006, Nr. 1/67).

Promocijas padome doktorantam nozīmē trīs neatkarīgus ekspertus (vismaz vienu ārvalstu ekspertu), sūta visus dokumentus uz VZKK atzinuma saņemšanai un organizē aizstāvēšanas procedūru.

Programmas didaktiskā koncepcija ir orientēta uz doktorantu maksimālu iesaisti studiju procesā - organizējot aktivitātes, kas veicina doktorantu individuālo un grupu sniegumu prezentācijas un diskusijas par aktuālajiem nozares pētniecības un teorijas jautājumiem, dalību konferencēs un zinātnisko publikāciju sagatavošanu. Visās aktivitātēs doktorantam tiek sniegta individuāla atgriezeniska saite par paveiktā uzdevuma izpildi.

Doktoranti programmā studē par budžeta un pašu līdzekļiem. Programmā ir 10 budžeta vietas. Juridisku vai fizisku personu finansēto studiju vietu skaits doktora studiju programmā nav ierobežots. Pārskata periodā vidēji gadā programmā iestājas 6,5 studenti (min 3 – maks.- 10).

Promocijas darba vadītājs katru mēnesi izvērtē doktoranta sniegumu un vajadzības gadījumā savlaicīgi pārruna radušās problēmas. Mācību procesu atvieglo arī atsevišķu kursu izstrādāti materiāli Moodle vidē.

5.1.8. Vērtēšanas sistēma

Lai nodrošinātu sekmīgas studijas, tiek veikti ne tikai doktorantu zināšanu un prasmju novērtējuma pasākumi, bet arī individuāli pielāgots atsevišķu kursu saturs, ņemot vērā doktorantu iepriekšējo sagatavotību un intereses. Trīs promociju eksāmenuursos – nozarē, apakšnozarē un svešvalodā, doktoranti saņem vērtējumos 10 ballu sistēmā, pārējos – ieskaitīts vai neieskaitīts. Doktorants saņem atgriezeniskas saistes par realizēto studiju aktivitāšu kvalitāti arī netieši, ārpus programmas, piemēram, piedaloties ar ziņojumiem LU ikgadējā akadēmiskās konferencēs, Latvijas mēroga, starptautiskās konferencēs vai starptautiskos semināros. Pēdējos divos gados doktorantiem ir iespēja saņemt arī atgriezenisku saisti par savu pētījumu dizainiem un izstrādes gaitu no doktorantūras skolas “*„Indivīdu, grupu un organizāciju attīstība psiholoģisko, izglītības un sociālo faktoru mijiedarbības ietekmē”*” partneriem - izglītības vadības doktora studiju programmas doktorantiem un profesoriem.

Nozīmīgs papildu vērtēšanas aspekts ir doktoranta akceptētais zinātniskais raksts publicēšanai zinātniskā izdevumā vai pieņemts *Abstract* starptautiskā ziņojumam konferencē.

Svarīgākais gala vērtējums doktorantūrā ir aizstāvētais promocijas darbs. Pārskata 2012./13. gadā 100% doktoranti ir sekmīgi aizstāvējuši savus promocijas darbus un ieguvuši doktora grādu psiholoģijā (Tatjana Turilova Miščenko, Jeļena Koļesnikova un Jeļena Ļevina)

5.1.9. Studiju programmas izmaksas

Programma tiek finansēta gan no budžeta līdzekļiem (IZM un LU izdalīto budžeta vietu robežās – 10 vietas), gan doktorantu pašu maksas par studijām – 1500 LVL. Doktorantūras studiju maksām trūkst precīzas kalkulācijas (sk. iespējamo versiju 5.2. tabulā), jo parasti ir daži doktoranti, kas maksā par studijām – pārskata periodā tādi bija 2,5.

5.2.tabula. Psiholoģijas doktora studiju programmas izmaksu aprēķins uz 1 studentu 2012./13g.

<i>Apzīmējums</i>	<i>Normatīvs</i>	<i>Aprēķinātie lielumi, izteikti LVL</i>
N1	darba alga uz vienu studiju vietu gadā	679
N2	darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	164
N3	komandējumu un dienesta braucienu izmaksas	5
N4	pakalpojumu apmaksas	7
N5	materiāli un mazvērtīga inventāra iegāde	12
N6	grāmatu un žurnālu iegāde	30
N7	iekārtu iegādes un modernizēšanas izmaksas	42
S2	studentu sociālajam nodrošinājumam	6
Kopā tiešās izmaksas uz 1 studentu gadā		945
Netiešās studiju programmas izmaksas (Izdevumi LU darbības nodrošināšanai: akadēmiskās darbības infrastruktūras apmaksai, attīstības projektiem, kopējiem LU darbības projektiem, pārvaldei – kopā 37% no viena studējošā studiju izmaksas gadā)		555
T _b - vienas studiju vietas izmaksas gadā (N1+N2+N3+N4+N5+N6+N7+S2+netiešās studiju programmas izmaksas)		Ls 1500,00

5.2. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam

Programma atbilst Latvijā apstiprinātajam standartam doktora studiju programmām un prasībām promocijas darbu izstrādei un aizstāvēšanas nosacījumiem, ko definē Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi “Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji” (27.12.2005, nr. 1001).

5.3. Studiju programmas salīdzinājums ar vienu Latvijas un divām Eiropas Savienības valstu studiju programmām

Doktora studiju programma „Psiholoģija” turpmāk ir salīdzināta ar Daugavpils Universitātes (DU) Doktora studiju programmu „Psiholoģija”, Tartu Universitātes (TU) doktora studiju programmu: *Psychology* (80327) un Stokholmas Universitātes (SU) programmu.

DU Psiholoģijas doktora studiju programma ir vienas psiholoģijas apakšnozares (sociālās psiholoģijas) programma. LU programma piedāvā studijas 5 apakšnozarēs : *vispārīgā/kognitīvā, klīniskā, attīstības, personības, sociālā/ organizāciju psiholoģijā*. Savukārt Tartu Universitātes programma nedefinē apakšnozaru

klāstu, doktorants var specializēties jebkurā izvēlētajā jomā. Pastāv būtiskas atšķirības kr.p. apjomā. LU programma ECTS punktos ietver 216, DU – 180 ECTS, bet TU – 240 ECTS. Svarīgi atzīmēts, ka visām 3 universitātēm ir arī atšķirīgs kredītpunktu skaits, atvēlēts promocijas darba izstrādei: LU - 150 ECTS, DU – 126 ECTS, TU- 180 ECTS. LU sociālās psiholoģijas virziena un Daugavpils Universitātes programmas kursi ir atšķirīgi, bet ne vispārmetodoloģisku kursu jomā.

Visās trīs universitātēs Doktora studiju programmas sastāv no 4 daļām:

- Promocijas darba izstrāde.
- Obligātie teorētiskie kursi, kas pārsvarā ir pētniecības metodoloģijas un jaunāko teoriju vai aktuālo problēmu pārskata kursi.
- Specializācijas izvēles kursi, kas dalās teorētiskos un semināraursos.
- Akadēmiskā darbība (kursu docēšana)

Stokholmas universitātēs doktora programma ietver 240 kredītpunktus, no kuriem 150 veido promocijas darbs, kas tiek veidots kā rakstu kopa un 90 kredītpunkti ir kursu apguve. Pie tam 60 kr.p. no tiem var būt jau iepriekš apgūti maģistra līmeņa programmas kursi.

LU programma piedāvā iespēju padziļinātāki apgūt vismaz 2 psiholoģijas apakšnozares – vienu specializācijas, otru citu tuvu apakšnozari. Piemēram, klīniskās psiholoģijas virziena doktoranti padziļināti apgūst vai nu attīstības vai personības psiholoģiju, kas ir svarīgi pašas klīniskās psiholoģijas novitāšu izpratnei. Tartu Universitātes studenti ilgāk un vairāk strādā pie disertācijas, mazāk laika velta akadēmiskai darbībai (tikai 6 ECTS, LU – 12 ECTS) un tikpat laika kā LU velta kursu apguvei – ECTS. Viņi doktorantūrā studē vairāk kā 3 gadus.

5.4. Informācija par studējošajiem

2012.gada 1.oktobrī programmā kopā mācījās 20 doktoranti un 7 zinātniskā grāda pretendenti. 10 studēja par budžeta vietām, 3 doktoranti studēja uz bez budžeta vietām, 3 doktoranti studēja par pašu līdzekļiem un 4 doktoranti bija akadēmiskā atvaļinājumā (sk. 5.3. tabulu). ESF stipendijas saņēma 5 doktoranti un 7 zinātniskā grāda pretendenti. Viens 3 kursa doktorants pēc akadēmiska atvaļinājuma izstājās no programmas.

5.3. tabula . Studējošo skaits psiholoģijas bakalaura programmā 2012./2013.ak.gadā

Dati uz atskaites gada 1. oktobri	1. gadā imatrikulēto studentu skaits	Studējošo skaits pa studiju gadiem			Kopā mācās	T.sk. par maksu	T.sk. akad. atv.	Absolventu skaits
		1.	2.	3.				
2012. PLK	6	8	6	5	19	2	4	4
2012. NLK	1	0	0	1	1	1	0	0

5 zinātniska grāda pretendenti, kam ESF stipendiju laiks beidzās 2013. gada oktobrī, iesniedza savus darbus uz aizstāvēšanu promocijas padomē. Vēl vienai doktorantei ESF stipendijas termiņš beidzas decembrī, un 1 doktorante slimības dēļ ieguva pagarinājumu.

5.5. Studējošo aptaujas un to analīze

Aptaujas par studiju kursiem tiek veikta vienu reizi mācību gadā – pēc atestācijas septembrī. Šogad doktorantu aktivitāte aptauju aizpildīšanā nebija pietiekami augsta. Doktorantiem bija iespēja gan nodot anonīmā veidā pielikumā 7.5. redzamo aptauju, gan atsūtīt elektroniski programmas lietvedei. Pārsvārā 5 ballu sistēmā doktoranti izvēlējās kursu un promocijas darba vadīšanas vērtējumu – 4, retos gadījumos 3 vai 5. Doktoranti uz 4 vērtē arī doktorantūras nodarbību plānojumu un tā ievērošanu.

<i>Aktivitāte</i>	<i>Aritmētiskais vidējais</i>
<i>A un B daļas kursu vidējais novērtējums</i>	
<i>Mūsdienu psiholoģijas teorijas (I-V)</i>	4,0
<i>Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes (i-iii)</i>	4,0
<i>B1 semināru un B2 izvēles kursi</i>	4,1
<i>Promocijas darbs</i>	4,1
<i>Promocijas eksāmeni</i>	4,3

Doktoranti atzīmē, ka ir apmeklējuši vairāku viesprofesoru lekcijas, piemēram, prof. Juri Aliks (Tartu Universitāte), IBRO rīkotos starptautiskos kursus neiropsiholoģijā, kur lekcijas lasīja 5 ievērojami zinātnieki. Doktoranti parasti novērtēja uz 4(labi) darbu regulārajās nozares doktorantu darba grupās ar savu vadītāju. Lielākai daļai doktorantu bija iespēja piedalīties vismaz vienu reizi kādā starptautiskā konferencē. Vidēji uz 4 doktoranti vērtē arī doktorantūras rīcībā esošo materiāli tehnisko nodrošinājuma (telpas, datoru pieejamību), bibliotēkas resursus, elektronisko datu bāžu pieejamību un doktorantu savstarpējo komunikāciju. Viens vērtējums attiecībā uz elektroniskām datu bāzēm ir ar norādi – vāji pieejamas (kas gan neatbilst realitātei). Nedaudz vājāk doktoranti ir apmierināti ar informācijas savstarpējo apriti. Lielā mērā tas ir tāpēc, ka mēs sūtam viņiem daudz informācijas, gan par dažādām konferencēm, gan semināriem. Un parasti paši no citiem saņemam šo informāciju pēdējā brīdī. Doktoranti vērtē tikai ar „apmierinoši” programmas piedāvātās iespējas piedalīties starptautiskās doktorantu un zinātnieku aktivitātēs, kaut gan tieši šovasar viņiem bija iespēja piedalīties nozīmīgā neiropsiholoģijas starptautiskā projektā, organizētā gan Latvijā, bet tajā piedalījās daudz studentu no visas Eiropas (projekta vadītājs vad. pētnieks Škilters) Joprojām doktoranti paši nepieliek pūles, lai pieteiktos uz ERASMUS vai citām stipendijām – DAAD vai Šveices valdības stipendijām, par ko katru gadu viņus informējam. Iemesli – programmā pārsvārā studē sievietes ar ģimenēm un maziem bērniem, jo viņas nevar atļauties būt ilgstoši no mājām prom. Savukārt visas starptautiskas apmaiņas programmas ir orientētas uz stažēšanās laiku vismaz viens mēnesis un vairāk.

Arī kopumā Psiholoģijas doktora programmu doktoranti novērtēja uz 4 (visi vērtējumi bija – 4). Programma pilnībā apzinās starptautiskas sadarbības paplašināšanas nepieciešamību, tāpēc nākotnē jau gatavojam izmaiņas – organizācijas psiholoģijas virzienu veidojot kā kopīgu starpuniversitāšu programmu ar Tallinas un iespējams ar dažām Polijas un Lietuvas universitātēm.

5.6. Absolventu aptaujas un to analīze.

Tika veiktas intervijas ar absolventiem par studiju procesu un viņu turpmākās karjeras iespējām. Disertāciju sekmīgi aizstāvēja visas 3 programmas pagājušā gada zinātniskā grāda pretendentes. J. Koļesnikava sākusi strādāt RSU kā pasniedzēja. T. Turilova-Miščenko iesaistījies LU tālākizglītības kursu organizēšanā un vadīšanā psihologiem, vēl paralēli turpinot darbu skolā kā skolas psihologs. J. Ļevina turpina strādāt par lektoru Starptautiskā praktiskās psiholoģijas institūtā. Visas trīs psiholoģijas doktora grāda ieguvējas jau ieguvušas pirmo zinātniska pētījuma pasūtījumu no liela privāta uzņēmuma un kopumā ir apmierinātas ar savām kompetencēm iegūtām studējot LU doktorantūrā.

5.7. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Doktoranti savus priekšlikumus studiju procesa uzlabošanai izsaka gan nodarbību ietvaros, gan personīgos kontaktos ar promocijas darbu vadītājiem. Regulāri mācību gada beigās un sākumā tiek rīkota kopīga sapulce ar Psiholoģijas doktora studiju padomes locekļiem ar doktorantiem, lai pārrunātu aktuālus jautājumus un problēmas. Doktoranti apspriežas arī savā starpā bez docētāju klātbūtnes, lai labāk saprastu, kas programmā ir labs un kas nē, un cenšoties nodot savu pieredzi 1. kursa doktorantiem.

5.8. Studiju kursu apraksti

Kursa nosaukums	<i>Promocijas darbs psiholoģijā I (Promocijas pētījuma projekta izstrāde un aizstāvēšana)</i>
Kursa kods	Psih7045
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	20
ECTS kredītpunkti	30
Kopējais auditoriju stundu skaits	20
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	20
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	780
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa anotācija

Kurss ir kursa "Promocijas darbs psiholoģijā" Psih 7037 pirmā daļa. Pirmajā daļā doktorants apgūst prasmi strādāt ar zinātnisko literatūru, interneta datu bāzēm, veidot pārdomātu promocijas darba bibliogrāfiju, papildina, detalizētāk izstrādā un aizstāv promocijas darba projektu atbilstoši metodisko noteikumu ieteikumiem.

Kursa ietvaros tiek realizētas 3 aktivitātes: 1) doktoranta patstāvīgais darbs zinātniskās literatūras atlasē, 2) doktoranta regulāras diskusijas ar darba vadītāju plānoto nodarbību grupās; 3) individuālās konsultācijas ar darba vadītāju.

Rezultāti

Inovatīva zinātniska pētījuma projekta izstrāde psiholoģijā. Sekmīgi aizstāvēts promocijas darba pētījuma projekts PDP.

Akadēmiskās kompetences: zināšanas un izpratne par to, kā izstrādāt inovatīvu zinātnisku pētījuma projektu izvēlētajā studiju psiholoģijas apakšnozarē.

Profesionālā kompetence: spēja kritiski vērtēt un analizēt noteiktas nozares zinātnisko literatūru, izstrādāt pētījuma dizainu, atbilstoši izvirzītajai hipotēzei, un uzrakstīt un aizstāvēt zinātniskā pētījuma projektu.

Kursa plāns

Promocijas pētījuma projekta izstrāde un aizstāvēšana - Doktorantu grupu nodarbības ar promocijas darba vadītāju - 20 stundas. Individuālās konsultācijas un darbs - 30 stundas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Iesniegts promocijas darba projekts Psiholoģijas doktorantūras padomē un tā sekmīga aizstāvēšana.

Vērtējums - ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

Cone, J. D. & Foster, S. L. (2006). Dissertations and theses from start to finish: Psychology and related fields, (2nd. ed.). Washington, D.C.: American Psychological Association.. (1.-2. nodaļa)

Raševska (red.) (2010). Psiholoģijas doktora studiju programmas vadlīnijas un metodiskie norādījumi promocijas darba izstrādei . Rīga: LU PPF. (3. nodaļa).

American Psychological Association (2008). Publication Manual of the American Psychological Association. 6th Edition. Washington: American Psychological Association.

Ar promocijas darba pētījumu saistītā literatūra.

Papildliteratūra

Smyth, T.R. (2004). The principles of writing in psychology. New York: Palgrave.

Shaughnessy J., Zechmeister E., & Zechmeister J. (2008). Research methods in psychology (8th ed.). New York: McGraw-Hill

Berg, B.L. (2006). Qualitative research method for the social sciences., 6th. New York: Wiley.

Gregory, R. J. (2004). Psychological testing: History, principles, and applications. 4th ed. Boston: Pearson.

Oakland, T. (2000). International Guidelines to Assist in Adapting Tests. Journal of Baltic Psychology, 1(1), 68 – 76.

Hambleton, R.K., Merenda, P.F., & Spielberger C.D. (Eds.) (2005). Adapting educational and psychological tests for cross-cultural assessment. Mahwah, New York: Lawrence Erlbaum Associates.

Tabachnik, B.G. & Fidell, L.S. (2007). Using multivariate statistics. Boston: Pearson Education.

Kropļijs, A, Raševska, M. (2010). Kvalitatīvās pētniecības metodes sociālās zinātnēs. Rīga: RaKa.

Marshall, C. & Rossman, G.B. (2010). Designing Qualitative Research California: Sage Publication.

Sternberg, J.R. (2005). Reviewing scientific works in psychology. Washington, DC: American Psychological Association.

Ar promocijas darbu saistītā literatūra. Interneta resursi

Periodika un citi informācijas avoti

Dažādu psiholoģijas apakšnozaru zinātniskie žurnāli un datu bāzes:

PsychArticle data base

ScienceDirect

Web of Science

EBSCO.

Kursa nosaukums	<i>Promocijas darbs psiholoģijā II (Pētījuma metožu aprobācija pilotpētījumā)</i>
Kursa kods	Psih7046
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	5
ECTS kredītpunkti	7.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	7
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	7
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	193
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa anotācija

Kurss ir kursa "Promocijas darbs psiholoģijā" Psih 7037 otrā daļa. Otrajā daļā doktorants apgūst prasmi veikt pilotpētījumu, lai pārbaudītu disertācijas pētījuma projekta metožu atbilstību pētījuma mērķiem. Kursa ietvaros tiek realizētas 2 aktivitātes: 1) doktoranta regulāras diskusijas ar darba vadītāju plānoto nodarbību grupās; 3) individuālās konsultācijas ar darba vadītāju par pilotpētījuma jautājumiem.

Rezultāti

Sekmīgi aprobētas pētījuma metodes.

Akadēmiskās kompetences: zināšanas un izpratne par to, kas ir ticami un valīdi instrumenti, izpratne par disertācijas pētījumā pārbaudāmai hipotēzei atbilstošo pētījumu dizainu un datu vākšanas procedūru. Profesionālā kompetence: spēja kritiski vērtēt un analizēt pētījuma dizainus un prasības to realizēšanai, izstrādājot atbilstošas procedūras, ievākt datus, tos apstrādāt, lietojot kvantitatīvās un/vai kvalitatīvās metodes, un pieņemt lēmumu par izvēlēto metožu piemērotību.

Vērtējums - Ieskaitīts

Kursa plāns

Pētījuma metožu aprobācija pilotpētījumā - S7

Pārējās stundas - individuālais darbs.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aprobētas pētījuma metodes, pārbaudot lietoto instrumentu ticamību. Vērtējums - ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

Cozby, P.C. (2009). *Methods in Behavioral Research*, 109th edition. NY: McGraw-Hill
Cone, J. D. & Foster, S. L. (2006). *Dissertations and theses from start to Finish: Psychology and related fields*, (2nd. ed.). Washington, D.C.: American Psychological Association.

Raščevska (red.) (2010). Psiholoģijas doktora studiju programmas vadlīnijas un metodiskie norādījumi promocijas darba izstrādei . Rīga: LU PPF.

American Psychological Association (2008). Publication Manual of the American Psychological Association. 6th Edition. Washington: American Psychological Association

Papildliteratūra

Smyth, T.R. (2004). The principles of writing in psychology. New York: Palgrave.

Shaughnessy J., Zechmeister E., & Zechmeister J. (2008). Research methods in psychology (8th ed.). New York: McGraw-Hill

Berg, B.L. (2006). Qualitative research method for the social sciences., 6th. New York: Wiley.

Gregory, R. J. (2004). Psychological testing: History, principles, and applications. 4th ed. Boston: Pearson.

Oakland, T. (2000). International Guidelines to Assist in Adapting Tests. Journal of Baltic Psychology, 1(1), 68 – 76.

Hambleton, R.K., Merenda, P.F., & Spielberger C.D. (Eds.) (2005). Adapting educational and psychological tests for cross-cultural assessment. Mahwah, New York: Lawrence Erlbaum Associates.

Tabachnik, B.G. & Fidell, L.S. (2007). Using multivariate statistics. Boston: Pearson Education. (4. nodaļa)

Raščevska (red.) (2010). Psiholoģijas doktora studiju programmas vadlīnijas un metodiskie norādījumi promocijas darba izstrādei . Rīga: LU PPF. (3. nodaļa)

Field A. (2009). Discovering statistics using SPSS (3rd ed.). Los Angeles: Sage. (5. nodaļa)

Leech., N.L., Barrett, K.C., & Morgan G. A. (2008). SPSS for intermediate statistics. 3rd ed. New York: Lawrence Erlbaum Associates.(2. nodaļa)

Kropļijs, A, Raščevska, M. (2005). Kvalitatīvās pētniecības metodes sociālās zinātnēs. Rīga: RaKa. (4. nodaļa)

Marshall, C. & Rossman, G.B. (2010). Designing Qualitative Research CaliforniA: Sage Publication. (4. nodaļa)

Sternberg, J.R. (2005). Reviewing scientific works in psychology. Washington, DC: American Psychological Association.

Ar promocijas darbu saistītā literatūra.

Periodika un citi informācijas avoti

Journals in Psychology,

PsychArticle data base

ScienceDirect

Web of Science

EBSCO

Kursa nosaukums	Promocijas darbs psiholoģijā III (Teorētiskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana)
Kursa kods	Psih7047
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	20
ECTS kredītpunkti	30
Kopējais auditoriju stundu skaits	20
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	20
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	780
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa anotācija

A daļas kursa mērķis ir veidot doktorantu padziļinātu izpratni par psiholoģijas pētniecību, veicināt iemaņas, nepieciešamas patstāvīga promocijas darba izstrādei uz oriģināla pētījuma pamata. Šis kurss ir kursa "Promocijas darbs psiholoģijā" Psih7037 trešā daļa, kas paredz promocijas darba teorētiskās daļas izstrādi un priekšizstāvēšanu (20 kr.p.).

Kursa ietvaros tiek realizētas 3 aktivitātes: 1) doktoranta patstāvīgais darbs zinātniskās literatūras apkopošanā, promocijas darba teorētiskās daļas rakstīšana; 2) doktoranta regulāras diskusijas ar darba vadītāju plānoto nodarbību nozares grupas ietvaros; 3) individuālās konsultācijas ar darba vadītāju.

Rezultāti

Inovatīva zinātniska pētījuma teorētisks pamatojums psiholoģijā. Sekmīgi priekšizstāvēta promocijas darba teorētiska daļa

Akadēmiskās kompetences: zināšanas un izpratne kā izstrādāt inovatīva zinātniska pētījuma teorētisko pamatojumu, ievērojot psiholoģijas zinātnes metodoloģiju un APA standartu.

Profesionālā kompetence: spēja kritiski vērtēt un analizēt noteiktas nozares zinātnisko literatūru, uzrakstīt šo pētījumu pārskatu, lietojot zinātnisku valodu, pamatot izvirzītās hipotēzes un aizstāvēt disertācijas teorētisko daļu Psiholoģijas doktoratūras padomē.

Kursa plāns

Promocijas pētījuma teorētiskās daļas izstrāde un aizstāvēšana - Doktorantu grupu nodarbības ar promocijas darba vadītāju - S20 stundas.

Individuālās konsultācijas un darbs - 30 stundas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Aizstāvēta promocijas darba teorētiska daļa nozares apakšgrupā.

Vērtējums - ieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

Cone, J. D. & Foster, S. L. (2006). Dissertations and theses from start to finish: Psychology and related

fields, (2nd. ed.). Washington, D.C.: American Psychological Association.

Raševska (red.) (2010). Psiholoģijas doktora studiju programmas vadlīnijas un metodiskie norādījumi promocijas darba izstrādei . Rīga: LU PPF.

American Psychological Association (2008). Publication Manual of the American Psychological Association. 6th Edition. Washington: American Psychological Association.

Doktoranta disertācijas tematam atbilstošā literatūra psiholoģijā.

Papildliteratūra

Smyth, T.R. (2004). The principles of writing in psychology. New York: Palgrave.

Internet resources.

Shaughnessy J., Zechmeister E., & Zechmeister J. (2008). Research methods in psychology (8th ed.). New York: McGraw-Hill

Berg, B.L. (2006). Qualitative research method for the social sciences., 6th. New York: Wiley.

Gregory, R. J. (2004). Psychological testing: History, principles, and applications. 4th ed. Boston: Pearson.

Oakland, T. (2000). International Guidelines to Assist in Adapting Tests. Journal of Baltic Psychology, 1(1), 68 – 76.

Hambleton, R.K., Merenda, P.F., & Spielberger C.D. (Eds.) (2005). Adapting educational and psychological tests for cross-cultural assessment. Mahwah, New York: Lawrence Erlbaum Associates.

Tabachnik, B.G. & Fidell, L.S. (2007). Using multivariate statistics. Boston: Pearson Education. (4. nodaļa)

Raševska (red.) (2010). Psiholoģijas doktora studiju programmas vadlīnijas un metodiskie norādījumi promocijas darba izstrādei . Rīga: LU PPF. (3. nodaļa)

Field A. (2009). Discovering statistics using SPSS (3rd ed.). Los Angeles: Sage. (5. nodaļa)

Leech., N.L., Barrett, K.C., & Morgan G. A. (2008). SPSS for intermediate statistics. 3rd ed. New York: Lawrence Erlbaum Associates.(2. nodaļa)

Kropļijs, A, Raševska, M. (2010). Kvalitatīvās pētniecības metodes sociālās zinātnēs. Rīga: RaKa. (4. nodaļa)

Marshall, C. & Rossman, G.B. (2010). Designing Qualitative Research California: Sage Publication. (4. nodaļa)

Sternberg, J.R. (2005). Reviewing scientific works in psychology. Washington, DC: American Psychological Association.

Ar promocijas darbu saistītā literatūra.

Periodika un citi informācijas avoti

Journals in Psychology,

PsychArticle data base

ScienceDirect

Web of Science

Kursa nosaukums	<i>Promocijas darbs psiholoģijā IV (Empīriskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana)</i>
Kursa kods	Psih7048
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	15
ECTS kredītpunkti	22.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	8
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	592
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir promocijas darba vadītāja pārraudzībā realizēt inovatīvu empīrisku pētījumu, savākt nepieciešamos datus, veikt to statistisko vai kvalitatīvo apstrādi un analīzi, aprakstīt pētījuma rezultātus atbilstoši psiholoģijas zinātnē akceptētajiem noformējuma standartiem un aizstāvēt disertācijas empīrisko daļu.

Rezultāti

Kompetence zinātnisko pētījumu teorētiskā pamatojuma izstrādē un prasme kritiski analizēt citu pētnieku pētījumos gūtos rezultātus un tos aprakstīt, lai pamatotu disertācijā izvirzītās hipotēzes.

Kursa plāns

Doktorants prezentē savas disertācijas teorētiskā daļas nodaļas doktorantu darba grupās un nobeigumā aizstāv to. - S8

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Izstrādāta un aizstāvēta promocijas darba empīriskā daļa nozaru darba grupā ar pieaicinātu otro profesoru. Vērtējums ieskaitīts / neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

Doktoranta disertācijas tematam atbilstošā psiholoģijas literatūra.

Cone, J. D. & Foster, S. L. (2006). Dissertations and theses from start to Finish: Psychology and related fields, (2nd. ed.). Washington, D.C.: American Psychological Association.

Raščevska (red.) (2010). Psiholoģijas doktora studiju programmas vadlīnijas un metodiskie norādījumi promocijas darba izstrādei. Rīga: LU PPF.

American Psychological Association (2008). Publication Manual of the American Psychological

Association. 6th Edition. Washington: American Psychological Association

Papildliteratūra

Smyth, T.R. (2004). The principles of writing in psychology. New York: Palgrave.

Internet resources.

Shaughnessy J., Zechmeister E., & Zechmeister J. (2008). Research methods in psychology (8th ed.). New York: McGraw-Hill

Berg, B.L. (2006). Qualitative research method for the social sciences., 6th. New York: Wiley.

Kropļijs, A, Raščevska, M. (2010). Kvalitatīvās pētniecības metodes sociālās zinātnēs. Rīga: RaKa. (4. nodaļa)

Marshall, C. & Rossman, G.B. (2010). Designing Qualitative Research CaliforniA: Sage Publication. (4. nodaļa)

Sternberg, J.R. (2005). Reviewing scientific works in psychology. Washington, DC: American Psychological Association.

Periodika un citi informācijas avoti

Journals in Psychology,

PsychArticle data base

ScienceDirect

Web of Science

Kursa nosaukums	Promocijas darbs psiholoģijā V (Pētījuma rezultātu prezentēšana starptautiskā zinātniskā konferencē)
Kursa kods	Psih7049
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	5
ECTS kredītpunkti	7.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	4
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	4
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	196
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir veicināt doktoranta zināšanas un zinātniskās komunikācijas prasmes zinātnisku prezentāciju sagatavošanā svešvalodā un prezentācijā starptautiskā psiholoģijas konferencē promocijas darba vadītāja pārraudzībā.

Rezultāti

Akadēmiskas kompetences zinātnisku prezentāciju sagatavošanā abilstoši psiholoģijas zinātnē pieņemtajiem standartiem.

Profesionālas kompetences zinātniskajā komunikācijā - prasmē prezentēt zinātnisko pētījumu rezultātus, diskutēt par prezentācijas tematu.

Vērtējums - ieskaitīts, neieskaitīts.

Kursa plāns

Diskusija par doktoranta sagatavoto konferences abstraktu un prezentāciju nozaru darba grupā. S4.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Vienas prezentācijas sagatavošana prezentācijai konferencē, piedalīšanās starptautiskā konferencē ar šo prezentāciju kā pirmajam autoram.

Vērtējums - ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

Katra doktoranta promocijas darba tematam atbilstošā literatūra.

American Psychological Association (2008). Publication Manual of the American Psychological Association. 6th Edition. Washington: APA.

Sternberg, J.R. (2005). Reviewing scientific works in psychology. Washington, DC: American Psychological Association.

Beins, C.B., Beins, A. M..(2008). Effective Writing in Psychology: Papers, Posters, and

Presentations.Oxford: Blackwell.

Papildliteratūra

K. H. Grobman, Ph. D. How to give a good talk in Psychology or other Sciences at a conference.

https://www.google.lv/#hl=lv&gs_nf=1&cp=51&gs_id=1nb&xhr=t&q=Presentation+in+scientific+conference+in+psychology&pf=p&output=search&client=psy-ab&oq=Presentation+in+scientific+conference+in+psychology&gs_l=&pbx=1&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.r_qf.&fp=287830d7fd2cfe90&biw=1280&bih=868.

Abby Adler. Talking the Talk: Tips on Giving a Successful Conference Presentation.

<http://www.apa.org/science/about/psa/2010/04/presentation.aspx>.

Writing in Psychology Poster Presentations.

http://web.clas.ufl.edu/users/msscha/psych/poster_presentation.html

Periodika un citi informācijas avoti

Journals in Psychology,

PsychArticle data base

ScienceDirect

Web of Science

Kursa nosaukums	Promocijas darbs psiholoģijā VI (Zinātniskais raksts par pētījuma rezultātiem)
Kursa kods	Psih7050
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	15
ECTS kredītpunkti	22.50
Kopējais auditoriju stundu skaits	6
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	6
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	594
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir veicināt doktoranta zināšanas un zinātniskās komunikācijas prasmes zinātnisku rakstu sagatavošanā un iesniegšanā publicēšanai.

Rezultāti

Akadēmiskas kompetences - zināšanas zinātnisko rakstu izstrādē psiholoģijā atbilstoši pieņemtajiem rakstu struktūras un noformējuma standartiem.

Profesionālas kompetences - zinātnisku rakstu kritiska analīze.

Kursa plāns

Diskusija doktorantu darba grupā par doktorantu sagatavotajiem zinātniskajiem rakstiem. S6.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Pieņemts publicēšanai zinātniskais raksts par promocijas darba tematu.

Vērtējums - ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

Katra doktoranta raksta tematikai atbilstošā literatūra psiholoģijā.

American Psychological Association (2008). Publication Manual of the American Psychological Association. 6th Edition. Washington: APA.

Beins, C.B., Beins, A. M..(2008). Effective Writing in Psychology: Papers, Posters, and Presentations.Oxford: Blackwell.

Papildliteratūra

Rosnow, R.L., & Rosnow M. (2008). Writing Papers in Psychology: A Student Guide to Research Papers, Essays, Proposals, Posters, and Handouts. Belmont: Wadsworth.

Periodika un citi informācijas avoti

Journals in Psychology,
PsychArticle data base
ScienceDirect
Web of Science

Kursa nosaukums	<i>Promocijas Darbs Psiholoģijā VII (Promocijas darba pabeigšana un pirmsaizstāvēšana)</i>
Kursa kods	Psih7051
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	20
ECTS kredītpunkti	30
Kopējais auditoriju stundu skaits	8
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	8
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	792
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir veicināt doktoranta zināšanas un prasmes izstrādāt disertāciju par inovatīvu pētījumu, ievērojot psiholoģijas zinātnē akceptētās disertācijas struktūras un noformējuma prasības. Doktorants strādā patstāvīgi, promocijas darba vadītāja pārraudzībā.

Rezultāti

Akadēmiskas kompetences - zināšanas inovatīvu pētījumu un promocijas darbu izstrādē.
Profesionālas kompetences - prasmes psiholoģijas pētniecības un statistikas datu apstrādes metožu pielietošanā inovatīva pētījuma izstrādē, promocijas darba rakstīšanā, prezentēšanā un diskutēšanā par to.

Kursa plāns

Doktorantu diskusijas par promocijas darba tematu doktorantu grupās. S8.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Iesniegta un sekmīgi piešaižstāvēta disertācija psiholoģijā Psiholoģijas doktorantūras padomē.
Vērtējums - ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

Cone, J. D. & Foster, S. L. (2006). Dissertations and theses from start to finish: Psychology and related fields, (2nd. ed.). Washington, D.C.: American Psychological Association.

Raščevska (red.) (2010). Psiholoģijas doktora studiju programmas vadlīnijas un metodiskie norādījumi promocijas darba izstrādei. Rīga: LU PPF.

American Psychological Association (2008). Publication Manual of the American Psychological Association. 6th Edition. Washington: American Psychological Association

Papildliteratūra

Internet/ literature resources in thesis topic.

Shaughnessy J., Zechmeister E., & Zechmeister J. (2008). Research methods in psychology (8th ed.). New York: McGraw-Hill

Tabachnik, B.G. & Fidell, L.S. (2007). Using multivariate statistics. Boston: Pearson Education.
Field A. (2009). Discovering statistics using SPSS (3rd ed.). Los Angeles: Sage.
Kropļijs, A, Raševska, M. (2005). Kvalitatīvās pētniecības metodes sociālās zinātnēs. Rīga: RaKa.
Marshall, C. & Rossman, G.B. (2010). Designing Qualitative Research California: Sage Publication.
Sternberg, J.R. (2005). Reviewing scientific works in psychology. Washington, DC: American Psychological Association.
Ar promocijas darbu saistītā literatūra.

Periodika un citi informācijas avoti

Journals in Psychology,
PsychArticle data base
ScienceDirect
Web of Science

Kursa nosaukums	<i>Mūsdienu psiholoģijas teorijas I: Psiholoģijas vēstures un zinātnes filozofijas mūsdienu izpratne</i>
Kursa kods	Psih7026
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	30
Lekciju stundu skaits	26
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	4
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	130
Kursa apstiprinājuma datums	07.02.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Priekšzināšanas

Psih1396, Psiholoģijas vēsture [14.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt padziļinātu priekšstatu par psiholoģijas kā zinātnes veidošanos un attīstību. Kursā doktoranti tiek iepazīstināti ar mūsdienu zinātnes pamatpostulātiem. Tiek skaidrots, kā tie tiek izmantoti psiholoģijas sfērā. Tiek analizēti psiholoģijas kā zinātnes rašanās priekšnosacījumi un tās izveidošanās 19. gs. beigās. Tiek sniegts īss ieskats vadošajās teorētiskajās skolās no 20. gs. sākuma līdz mūsdienām. Tiek aplūkotas psiholoģijas apakšnozares un tās saistība ar citām zinātnes nozarēm. Kursa noslēgumā doktoranti kārto Promocijas eksāmenu psiholoģijas nozarē.

Rezultāti

Pēc kursa apguves doktoranti būs informēti par mūsdienu psiholoģijas attīstības galvenajām tendencēm un teorētiskajām skolām, zinātniskuma principu ievērošanu psiholoģijā. Studenti spēs kritiski izvērtēt dažādas teorētiskās pieejas psiholoģijā. Kurss sagatavo promocijas darba teorētiskās daļas zinātniski argumentētākai izstrādei, promocijas eksāmenam..

Akadēmiskas kompetences: doktoranti apgūst zināšanas un izpratni par mūsdienu psiholoģijas attīstības galvenajām tendencēm un teorētiskajām skolām.

Profesionālas kompetences: doktoranti iemācās kritiski izvērtēt un analizēt dažādās psiholoģijā lietotās teorētiskās pieejas.

Vērtējums - promocijas eksāmens (sekmīgs vērtējums no 4-10)

Kursa plāns

1. Mūsdienu zinātnes pamatpostulātu rašanās un attīstība. 4L
2. Psiholoģijas zinātnes izveidošanās 19. gs. 4L
3. Vadošās psiholoģijas skolas 20. gs. pirmajā pusē. 4L
4. Psiholoģijas kā humanitārās zinātnes attīstība. 4L

5. Psiholoģijas kā sociālās zinātnes attīstība. 2L
6. Mūsdienu psiholoģijas aktualitātes. 4L, 2S
7. Psiholoģijas nozares mūsdienu struktūra un starpnozaru saiknes. 2L
8. Psiholoģijas attīstība Krievijā un Latvijā. 2L, 2S

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Jāapmeklē vismaz 80 % nodarbību, jāizlasa vismaz 240 lpp. rekomendētās literatūras, jānokārto rakstisks Promocijas eksāmens psiholoģijas nozarē.

Mācību pamatliteratūra

1. Benjafield, J. G. (2005). A history of psychology. 2nd edition. Toronto: Oxford University Press.
2. Leahey, T. H. (2000). A history of psychology. Main currents in psychological thought. 5th ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Papildliteratūra

1. Smith, N. W. (2001). Current systems in psychology. History, theory, research, and applications. New York: Wadsworth.
2. Reņģe, V. & Dragūns, J. (2012). Psychology in Latvia: Its origins, survival, and current state, European Psychologist, 1 (DOI 10.1027/1016-9040/a000057).
3. Svence G. (2009). Ievads Latvijas psiholoģijas vēsturē. Rīga: RaKa.
4. Zhdan A. N. (2006). Istorija psihologii ot antichnostji do nashih dnej [Psiholoģijas vēsture no antīkajiem laikiem līdz mūsdienām]. Maskava: MGU.

Periodika un citi informācijas avoti

1. American Psychologist
2. Baltic Journal of Psychology
3. History of Psychology
4. History and Philosophy of Psychology Bulletin
5. LU zinātnisko rakstu krājums „Psiholoģija”
6. www.socialpsychology.org/history.htm

Kursa nosaukums	Mūsdienu psiholoģijas teorijas III (Vispārīgā/kognitīvā psiholoģija un neiropsiholoģija)
Kursa kods	Psih7052
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	0
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	56
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa anotācija

Kursa ir loģisks turpinājums kursam „Mūsdienu psiholoģijas teorijas I”. Tas sniedz ieskatu jaunākajās teorijās vispārīgajā/ kognitīvajā un neiropsiholoģijā. Kurss ir paredzēts visu psiholoģijas nozaru doktorantiem un tam ir divi mērķi: 1) iepazīstināt doktorantus ar jaunākajām teorijām un pētījumiem psiholoģijas apakšnozarēs, 2) sagatavot doktorantus diskusijām par attiecīgo apakšnozaru svarīgākajiem jautājumiem. Tas ir ievadkurss semināru kursiem psiholoģijas apakšnozarēs.

Kursa ietvaros apgūtās zināšanas palīdzēs doktorantam mērķtiecīgāk atlasīt informāciju promocijas darba izstrādei un promocijas eksāmena gatavošanai apakšnozarē. Kognitīvās psiholoģijas jomā vairāk uzmanības tiek veltīta intelekta/ kognitīvo spēju pētījumiem, un ar to izpratni saistītiem kognitīvo procesu pētījumiem.

Rezultāti

Doktorantam veidojas padziļināta izpratne par jaunākajām psiholoģijas teorijām psiholoģijas pamatnozārēs. Pēc kursa apguves doktorants varēs kompetentāk izstrādāt lekciju kursus psiholoģijā un promocijas darbu, pamatojoties uz mūsdienu psiholoģijas terminu un atziņu sistēmu. Kursa apguve veicinās kritisku domāšanu jaunāko nozares atziņu kontekstā. Doktoranti spēs kritiski izvērtēt galvenās teorētiskās pieejas vispārīgā, kognitīvā un neiropsiholoģijā, to stiprās un vājās puses, iegūs plašāku izpratni par jaunākajām tendencēm pētījumu izveidē, mainīgo lielumu operacionalizācijā un pētījuma rezultātu interpretācijā.

Akadēmiskas kompetences: Doktoranti apgūst zināšanas un izpratni par mūsdienu psiholoģijas attīstības svarīgākajām tendencēm.

Profesionālas kompetences: Doktoranti iemācās kritiski izvērtēt un analizēt mūsdienu psiholoģijas ietvaros lietotās teorētiskās un metodoloģiskās pieejas.

Kursa plāns

1. Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences. L1
2. Jaunākās teorētiskās atziņas kognitīvo procesu izpētes jomā. L3
3. Jaunākās atziņas pašregulācijas, vadības vai metakognitīvo procesu izpētes jomā. L2
4. Mūsdienu intelekta teorijas un pieejas kognitīvo spēju mērījumiem. Kognitīvo spēju attīstība. L4
5. Pārskats par emociju un motivācija izpētes jaunākajām atziņām. L2
6. Jaunākie pētījumi un atziņas neiropsiholoģijā L12.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Doktorantiem ir obligāti jāapmeklē vismaz 80% lekciju, izlasot uzdoto literatūru, lai piedalītos lekcijas diskusijās. Ja kāda no nodarbībām tiek izlaista, jāiesniedz referāts par izlaistās lekcijas apspriestajiem jautājumiem. Apgūta literatūra vismaz 280 lpp.

Vērtējums: ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

Gross R. (2009). Psychology: The science of mind and behaviour. Dubai: Hodder Education

Sternberg, R.J. (2012). Cognitive Psychology. Wadsworth : Wadsworth Cengage learning.

Demetriou, a., & Papadopoulos T. C. (2004). Human intelligence: From local model to universal theory. In R. J. Sternberg (Ed.). International Handbook of intelligence (pp. 445-474). Cambridge: Cambridge University Press.

Holyoak K. J. & Morrison R.G (Eds.). (2005). The Cambridge handbook of thinking and reasoning. Cambridge: Cambridge University Press.

Bialystok, E., & Craik F.I.M. (Eds.) (2006). Lifespan cognition. New York: Oxford University Press.

Maltby, J., Day, L., & Macaskill, A (2007). Personality, individual differences and intelligence. London: Pearson Education.

Association for Psychological Science & Sheldon K. (2010). Current Directions in Motivation and Emotion. London: Pearson Education.

Papildliteratūra

Eysenck, M. W., & Keane, M.K. (2006). Cognitive Psychology. New York: Psychology Press.

Wosnitza M., Karabenick S. A., Efklides A., & Nenniger P. (2009). Contemporary motivation research: From global to local perspectives. Cambridge: Hogrefe & Huber.

Houghton, G. (Ed.) (2005). Connectionist models in cognitive psychology. Hove: Psychology Press.

Baumeister, R.F., & Vohs K.D. (Eds.) (2004). Handbook of self-regulation. New York: The Guilford Press.

Gardner, H.. (2006). Five minds for the future. Boston: Harvard Business School Press.

Baddeley, A. (2005). Human memory: Theory and practice. Hove: Psychology Press.

Jig Q., Rosenzweig, M.r., d'Ydewalle G., Zhang H., Chen H-C., & Zhang K. (2006). Progress in psychological science around the world. Vol. 1; Neural, cognitive and developmental issues. Congress Proceedings; XVIII International Congress of psychology, Beijing, 2004. Hove: Psychology Press

Periodika un citi informācijas avoti

Jaunākie zinātniskie raksti no Science Direct, PsychArticle datu bāzes

Cognitive psychology

Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory and Cognition

Intelligence

Psychological Review

Motivation and Emotion

Review of General Psychology

Journal of Experimental Psychology: General

Psychological Assessment

Review of General Psychology

Kursa nosaukums	Mūsdienu psiholoģijas teorijas IV (attīstības un klīniskās psiholoģijas teorijas)
Kursa kods	Psih7040
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	24
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	0
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	56
Kursa apstiprinājuma datums	07.11.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir dot iespēju doktorantiem apgūt padziļinātu izpratni par mūsdienu attīstības un klīniskās psiholoģijas galvenajām teorētiskiem un pētnieciskiem virzieniem. Kursā tiek analizēta indivīda kognitīvā un sociāliemocionālā attīstība, it īpaši ņemot vērā mijiedarbību starp bioloģiskajām, sociālām un psiholoģiskajām ietekmēm indivīda attīstības gaitā. Kursā tiek analizēta saistībā ar dažādiem psiholoģiskiem un psihiatriskiem traucējumiem – šo traucējumu izpēte, izpratne par to cēloņiem un psiholoģiskās palīdzības sniegšanas veidiem. Kursa ietvaros notiks diskusijas par klīniskās psiholoģijas apakšnozares plašo spektru, iekļaujot arī psiholoģiskās labklājības veicināšanu. Kurss sagatavo promocijas darba teorētiskās daļas zinātniski argumentētākai izstrādei un promocijas eksāmena kārtošanai.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences: Doktorants spēs kritiski analizēt un izvērtēt galvenās teorētiskās pieejas attīstības un klīniskā psiholoģijā, to stiprās un vājās puses. Doktorants spēs demonstrēt izpratni par mūsdienu empīriskiem pētījumiem šajā sfērā.

Profesionālās kompetences: Doktorants spēs izmantot mūsdienu attīstības un klīniskās psiholoģijas teorētiskās un empīriskās atziņas savā turpmākā zinātniskā darbībā.

Kursa plāns

1. Bioloģisko, sociālo un psiholoģisko aspektu mijiedarbība. – L4
2. Mūsdienu teorētiskie modeļi un pētniecība saistībā ar kognitīvās attīstības procesiem.—L4
3. Mūsdienu teorētiskie modeļi un pētniecība saistībā ar sociālās un emocionālās attīstības procesiem. – L4
4. Klīniskās psiholoģijas apakšnozare. Ģēnu un vides mijiedarbība mūsdienu klīniskās psiholoģijas teorijās un pētniecībā. – L2
5. Trauksme, PTSS un fobijas – L2

6. Ēšanas traucējumi un atkarības – L1
7. Šizofrēnija, citi psihotiski traucējumi un disociācija – L1
8. Personības un uzvedības traucējumi – L6

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Doktorantam ir obligāti jāapmeklē lekcijas. Jāizlasa uzdotā literatūra un jāpiedalās diskusijās par lekcijas tēmu. Vērtējums -- ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

1. Newman, B. (2007). Theories of Human Development. London: Lawrence Erlbaum.
2. Green, M. & Piel, J. A. (2009) Theories of Human Development: A Comparative Approach (2nd Ed.) London: Pearson
3. Rutter, M. (2006). Genes and Behavior. .Malden, MA: Blackwell Publishing.
4. Bornstein, M. (2005) Developmental Science: An Advanced Textbook. London: Lawrence Erlbaum.
5. Kring, A. M. (2007). Abnormal Psychology. Hoboken, NJ: Wiley.
6. Barlow, D. H. & Durand, M. V. (2008) Abnormal Psychology: An Integrative Approach. Beverly, MA: Wadsworth.
7. Butcher, J.N., Mineka, S. & Hooley, J. M. (2009) Abnormal Psychology (14th Ed.). London: Pearson.
8. Pomerantz, A. M. (2010). Clinical Psychology: Science, Practice and Culture. Thousand Oaks, CA: Sage

Papildliteratūra

Cook. J. L. (2005). Child Development: Principles and Perspectives. Boston, MA : Pearson.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Human Development
2. Journal of Developmental Psychology
3. Child Development
4. Journal of Abnormal Psychology
5. Clinical Psychology: Science & Practice
6. Clinical Psychology and Psychotherapy
7. Journal of Consulting and Clinical Psychology

Kursa nosaukums	Mūsdienu psiholoģijas teorijas V (Personības, sociālās un organizāciju psiholoģijas teorijas)
Kursa kods	Psih7038
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	30
Lekciju stundu skaits	30
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	0
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	130
Kursa apstiprinājuma datums	23.05.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt doktorantiem padziļinātu izpratni par mūsdienu personības, sociālās un organizāciju psiholoģijas aktuāliem jautājumiem. Tiek analizētas personības psiholoģijas galvenās pieejas (psihoanalīze, humānistiskā psiholoģija, sociāli kognitīvā un personības iezīmju pieeja). Īpaša uzmanība tiek veltīta bioloģisko un vides faktoru lomai personības attīstībā. Tāpat kursa mērķis ir iepazīstināt doktorantūras studentus ar jaunākajām teorijām un pētījumiem sociālajā psiholoģijā. Kursa fokuss ir uz praktiskām diskusijām, lai kursā aplūkoto materiālu saistītu ar studentu promocijas darbu tēmu. Kursā tiek aplūkotas teorijas un konkrēti pētījumi, kuras kursa autori uzskata par šobrīd pasaulē nozīmīgākajām ietekmes ziņā, kā arī pētījumus, kuri tuvāko gadu laikā varētu kļūt par vieniem no visvairāk citētajiem. Doktoranti tiek arī iepazīstināti ar aktualitātēm organizāciju psiholoģijā, psiholoģiskās izpētes metodēm organizācijās.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetences:

1. Izveidots priekšstats par mūsdienu personības, sociālo un organizāciju psiholoģiju, to aktualitātēm.
2. Zināšanas par psiholoģiskās izpētes metodēm organizācijās

Profesionālās kompetences:

1. Doktoranti spēj izmantot mūsdienu personības, sociālās un organizāciju psiholoģijas atziņas, kategorijas savos pētījumos.
2. Doktoranti prot izvēlēties un lietot mūsdienīgas psiholoģiskās izpētes metodes organizācijās.
3. Doktoranti spēj kritiski izvērtēt galvenās teorētiskās pieejas personības sociālajā un organizāciju psiholoģijā, to stiprās un vājās puses. Orientējas jaunākajos pētījumos šajā sfērā.
4. Kurss sagatavo promocijas darba teorētiskās daļas zinātniski argumentētākai izstrādei un promocijas eksāmena gatavošanai.

Kursa plāns

<i>Nr. p.k.</i>	<i>Tēma</i>	<i>Paredzētais apjoms stundās</i>
---------------------	-------------	---

1.	Galvenās paradigmas personības psiholoģijā: psihoanalīze un humānistiskā pieeja.	4 L
2.	Galvenās paradigmas personības psiholoģijā: sociāli kognitīvā un iezīmju pieeja.	4 L
3.	Gēni, vide un personības iezīmes.	2 L
4.	Jaunākie attīstības virzieni sociālajā psiholoģijā	2 L
5.	Sociālā psiholoģija un politisko procesu pētījumi	2 L
6.	Evolucionārā sociālā psiholoģija	2 L
7.	Sociālās spriešanas kļūdu tradīcijas pētījumi mūsdienās.	2 L
8.	Lēmumu pieņemšanas pētījumi sociālajā psiholoģijā.	4 L
9.	Organizāciju psiholoģija, tās vēsture un pašreizējais statuss	4 L
10.	Organizāciju psiholoģijas metodes.	2 L
11.	Organizāciju psiholoģijas jaunie pētījumu virzieni.	2 L

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Ir jāapmeklē vismaz 80 % nodarbību, jāizlasa vismaz 200 lpp. literatūras. Ieskaite lekciju noslēgumā.

Mācību pamatliteratūra

1.	Matthews, G., Deary, I. J., & Whiteman, M. C. (2003). <i>Personality traits</i> . Cambridge: Cambridge University Press.
2.	Pervin, L. A. (2003). <i>The science of personality</i> . Oxford: Oxford University Press.
3.	Haslam, S. A. (2004). <i>Psychology in organizations. The social identity approach</i> . London: Sage.
4.	Landy, F. J., Conte, J. M. (2010). <i>Work in the 21st century. An introduction to industrial and organizational psychology</i> . New York: Wiley.
5.	Haselton, M. G., & Nettle, D. (2006). The paranoid optimist: An integrative evolutionary model of cognitive biases. <i>Personality and Social Psychology Review, 10</i> , 47-66.
6.	Jost, J. T. (2006). The end of the end of ideology. <i>American Psychologist, 61</i> , 651-670.
7.	Monin, B. (2003). The warm glow heuristic: When liking leads to familiarity. <i>Journal of Personality and Social Psychology, 85</i> , 1035-1048.
8.	Pronin, E., Gilovich, T., & Ross, L. (2004). Objectivity in the eye of the beholder: Divergent perceptions of bias in self versus others. <i>Psychological Review, 111</i> , 781-799.

Papildliteratūra

1.	Corr, P. J. & Matthews, G. (Eds.) (2009). <i>The Cambridge handbook of personality psychology</i> . Cambridge: Cambridge University Press.
2.	John, O. P., Robins, R. W., & Pervin, L. A. (Eds) (2008). <i>Handbook of personality. Theory and research</i> . New York: Guilford Press.
3.	Rogelberg, S.G. (Ed.). (2002). <i>Handbook of research methods in industrial and organizational psychology</i> . Oxford: Blackwell.
4.	Jost, J. T., Glaser, J., Kruglanski, A. W., & Sulloway, F. (2003). Political conservatism as motivated social cognition. <i>Psychological Bulletin, 129</i> , 339-375.
5.	Kruger, J., Wirtz, D., & Miller, D. (2005). Counterfactual thinking and the first instinct fallacy. <i>Journal of Personality and Social Psychology, 88</i> , 725-735.

6.	Pronin, E., Lin, D. Y., & Ross, L. (2002). The bias blind spot: Perceptions of bias in self versus others. <i>Personality and Social Psychology Bulletin</i> , 28, 369-381.
7.	Schaller, M., Park, J. H., & Kenrick, D. T. (2007). Human evolution and social cognition. In: R. I. M. Dunbar and L. Barrett (Eds.), <i>Oxford Handbook of Evolutionary Psychology</i> (pp. 491-504). Oxford UK: Oxford University Press.

Periodika un citi informācijas avoti

1.	<i>European Journal of Personality</i>
2.	<i>Journal of Personality and Social Psychology</i>
3.	<i>Personality and Individual Differences</i>
4.	<i>Applied Psychology: An International Review</i>
5.	<i>Journal of Occupational and Organisational Psychology</i>
6.	<i>Baltic Journal of Psychology</i>
1.	<i>British Journal of Social Psychology</i>
2.	<i>European Journal of Social Psychology</i>
3.	<i>Journal of Applied Social Psychology</i>
4.	<i>Journal of Experimental Social Psychology</i>
5.	<i>Journal of Social Psychology</i>
6.	<i>Personality and Social Psychology Bulletin</i>
7.	<i>Personality and Social Psychology Review</i>
8.	<i>Social Cognition</i>

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes I (Kvantitatīvās pētniecības metodes)</i>
Kursa kods	Psih7042
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	21
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	27
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	112
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir veidot doktorantu padziļinātu izpratni par psiholoģijas pētniecības metodoloģiju daudzdimensionālās statistikas datu apstrādes un analīzes metožu lietošanas kontekstā, un apgūt SPSS un AMOS programmu lietošanu daudzdimensionālo mainīgo sakarību analīzē. Doktoranti tiks iepazīstināti ar modernu psiholoģijas aprēķinos izmantojamo R programmu un tās iespējām.

Rezultāti

Doktoranti apgūst praktiskas iemaņas pētniecības dizainu izstrādē, daudzdimensionālās statistikas lietošanā datu apstrādē un analīzē. Doktoranti apgūst prasmi pierakstīt statistisko aprēķinu rezultātus psiholoģijas zinātnē akceptētā formā.

Akadēmiskās kompetences:

1. Daudzdimensionālās statistikas metožu lietošanas padziļināta izpratne dažādu dizainu psiholoģiskos pētījumos;
2. Padziļinās zināšanas SPSS programmas lietošanā datu statistiskā apstrādē .
3. Pamatzināšanas AMOS programmas lietošanā.

Profesionālās kompetences:

1. Doktorants prot ievadīt, analizēt un apstrādāt datus SPSS un AMOS programmā, izmantojot daudzdimensionālās statistikas metodes, un korekti pierakstīt iegūtos rezultātus promocijas darbā vai zinātniskajā rakstā.
2. Doktorants spēj kritiski analizēt pētījuma visus svarīgākos aspektus: hipotēzi, pētījuma dizainu, statistiskās apstrādes rezultātus un veiktos secinājumus.

Vērtējums - ieskaitīts, neieskaitīts

Kursa plāns

Kvantitatīva pētniecība (prof. Malagožata Raščevska)

1. Zinātniskie pieņēmumi un to pārbaude. Pētījumu dizainu klasifikācija un izvēle. L1S1
2. Daudzdimensionālās statistikas metodes un to izmantošanas specifika. L2

3. Parametriskās un neparametriskās metodes. Atkārtojums par univariatīvo un bivariatīvo metožu lietošanu. S4
4. Datu vākšana, ievads un pārbaude SPSS programmā, to sagatavošana daudzdimensionālās statistikas metožu lietošanai. L2, S2
5. Dažāda veida dispersiju analīzes (ANOVA, ANCOVA, MANOVA, MANCOVA), pētījuma jautājumi un nosacījumi, kad tās lieto. L4, S4
6. Multiplās regresijas dažādi veidi (standarta; secīgā jeb hierarhiskā; statistiskā jeb soļu), kādu jautājumu noskaidrošanai un pie kādiem nosacījumiem tās lieto. L2, S4
7. Izpētošā un apstiprinošā faktoru analīze. Galveno komponentu un faktoru analīzes lietošana psiholoģijas pētījumu jautājumu noskaidrošanai. Atšķirība starp terminiem – galveno komponentu un faktoru analīze. L2, S4
8. Struktūras vienādojumu modelēšana. AMOS programmas iespējas (ieskats). L4, S4
9. R programma. L4, S4.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Dalība semināru diskusijās par kvantitatīvās pētniecības metodēm – 25% no kopējā vērtējuma.

2. Izpildīt 3 mājas darbus multivariatīvajā statistikā, lietojot SPSS programmu, un korekti pierakstot iegūtos rezultātus - (25%).
3. Ieskaites darbs - 50%

Vērtējums – ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

- Tabachnik, B.G. & Fidell, L.S. (2001). Using multivariate statistics. Boston: Allyn and Bacon.
- Giles D. C. (2002). Advanced research methods in psychology. Hove: Routledge.
- Hinton, P., R., Brownlow, C., McMurray, I., & Cozens, B. (2005). SPSS Explained. Hove: Routledge.
- Leech, N.L., Barrett, K.C., & Morgan G. A. (2008). SPSS for intermediate statistics. 3rd ed. New York: Lawrence Erlbaum Associates.
- Berg, B.L. (2006). Qualitative research method for the social sciences., 6th. New York: Wiley.
- Publication Manual of the American Psychological Association (2008). 6th Edition. Washington: APA.
- R programming. <http://cran.r-project.org/doc/manuals/R-intro.html>

Papildliteratūra

- SPSS Advanced Models 19.00. (Internetā – LANET tīklā).
- Field, A. (2009). Discovering statistics using SPSS.(3rd ed.). London: Sage.
- The R Manuals. <http://cran.r-project.org/manuals.html>

Periodika un citi informācijas avoti

1. Psychological Methods
  2. European Journal of Psychological Assessment
  3. Journals in different psychology fields
  4. PsychArticle database
- www.apa.org

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes II (Kvalitatīva pētniecība)</i>
Kursa kods	Psih7017
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	12
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	12
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	56
Kursa apstiprinājuma datums	05.07.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Ivars Austers

Kursa anotācija

Kursu ir izstrādājis un lasa viesprofesors Artūrs Kroplis (Arthur Cropley, Australia). Kursa mērķis ir veidot doktorantu padziļinātu izpratni par psiholoģijas kvalitatīvās pētniecības metodoloģiju un metodēm, iepazīstināt ar kvalitatīva pētījuma promocijas darba izstrādes īpatnībām.

Rezultāti

Zināšanas kvalitatīvās pētniecības pamatnostādņēs, prasme realizēt kvalitatīvu pētījumu projektus, to datu apstrādi, analīzi un izpratne par to atspoguļošanu promocijas darbā.

Akadēmiskās kompetences - Padziļinātas zināšanas par kvalitatīvās pētniecības metodoloģiju psiholoģijas pētījumos.

Profesionālās kompetences - prasme izstrādāt kvalitatīvā pētījuma dizainu, veikt datu ievākšanu, apstrādi, analīzi un rezultātu dokumentēšanu atbilstoši psiholoģijas zinātnes standartiem.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

1. Semināra uzdevumu izpilde (50% no gala vērtējuma)
2. Ieskaite par 2 patstāvīgi veiktiem kvalitatīvu datu apstrādes uzdevumiem (50%).

Vērtējums - Ieskaite

Mācību pamatliteratūra

Marshall, C. & Rossman, G.B. (2010). Designing Qualitative Research California: Sage Publication

Berg, B.L. (2006). Qualitative research method for the social sciences., 6th. New York: Wiley.

Kroplis, A, Raševska, M. (2010). Kvalitatīvās pētniecības metodes sociālās zinātnēs. Rīga: RaKa.

Kroplis, A. (2010). Promocijas darba specifika kvalitatīvu, teorētisku un metaanalītisku pētījumu gadījumā.

Darbā M. Raševska (red.). Psiholoģijas doktora studiju programmas vadlīnijas un metodiskie norādījumi promocijas darba izstrādei . Rīga: LU Apgāds

Papildliteratūra

Nicol, A. A. M., & Pexman, P. M. (2010). Displaying your findings: A Practical guide for creating figures,

posters, and presentations, 6th ed. Washington, DC: American Psychological Association.
Taylor, S. J. and Bogdan, R. (1998). Introduction to qualitative research methods. New York: Wiley.
Schwandt Thomas A. (1997). Qualitative Inquiry : A Dictionary of Terms. -Thousand Oaks, SAGE Publications
Denzin Norman K., Lincoln Yvonna (Ed.) (1998). Collecting and Interpreting Qualitative Materials.- Thousand Oaks, SAGE Publications

Periodika un citi informācijas avoti

Datu bāze PsychArticle, Science Direct

Journal: Psychological Methods

Qualitative Inquiry

Qualitative Research

Kursa plāns

Veids Stundas

1. Kvalitatīvās pētniecības pamatnostādnes.	L	2
2. Kvalitatīvā un kvantitatīvā pētniecība.	L	2
3. Pētījuma dizaini kvalitatīvajā pētniecībā.	L	2
4. Datu vākšana kvalitatīvajā pētniecībā.	L	2
5. Datu vākšana kvalitatīvajā pētniecībā.. Intervēšana.	S	4
6. Kvalitatīva pētījuma datu analīze.	L	2
7. Kvalitatīva pētījuma gadījumu izpētes analīzes.	S	4
8. Pētījuma rezultātu aprakstīšana.	L	2
9. Pētījuma rezultātu aprakstīšana.	S	4

Kursa nosaukums	<i>Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes III (Zinātniskā komunikācija)</i>
Kursa kods	Psih7043
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	6
ECTS kredītpunkti	9
Kopējais auditoriju stundu skaits	12
Lekciju stundu skaits	6
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	6
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	228
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir veicināt doktorantu zinātniskās komunikācijas prasmes – rakstīt zinātniskos rakstus atbilstoši APA standartam un gatavot konferenču prezentācijas (referātu un stundu prezentāciju veidā), un prezentēt tās konferencē .

Rezultāti

Doktoranti apgūst praktiskas iemaņas zinātnisku rakstu un konferenču referātu rakstīšanā un referēšanā zinātniskās konferencēs. Doktoranti apgūst prasmi kritiski vērtēt citu pētnieku izstrādātos zinātniskos rakstus.

Akadēmiskās kompetences:

1. Zinātnisko rakstu struktūras un noformējuma standartu jomā.
2. Konferenču prezentāciju sagatavošanā.

Profesionālās kompetences:

1. Prasme korekti pierakstīt iegūtos pētījuma rezultātus promocijas darbā un zinātniskajā rakstā.
2. Prasme uzstāties ar zinātnisku prezentāciju.

Vērtējums - ieskaitīts.

Kursa plāns

1. Amerikas Psihologu asociācijas izstrādātie standarti zinātnisko rakstu struktūrai un noformēšanai. L4
2. Zinātnisko rakstu kritiska vērtēšana no satura, struktūras un formas viedokļa. S4
3. Recenziju rakstīšana (atb. vadītājs). L1, S2
4. Zinātniska raksta sagatavošana publicēšanai, referāta vai stenda prezentācijas sagatavošana un prezentācija konferencē (t.sk., POWER POINT slaidu izstrāde) (atb. vadītājs - 5 kr.p.) L1

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Dalība zinātniskās komunikācijas semināros un LU akadēmiskā konferencē ar prezentāciju – 20%. Iesniegts publicēšanai recenzējamā izdevumā zinātniskais raksts psiholoģijā, noformēts atbilstoši APA

standartiem (80%)

Vērtējums – ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

American Psychological Association (2008). Publication Manual of the American Psychological Association. 6th Edition. Washington: American Psychological Association

Nicol, A. A. M., & Pexman, P. M. (2010) Displaying your findings: A Practical guide for creating figures, posters, and presentations, Sixth Edition. Washington, DC: American Psychological Association.

Raščevska (red.) (2010). Psiholoģijas doktora studiju programmas vadlīnijas un metodiskie norādījumi promocijas darba izstrādei . Rīga: LU PPF.

Cone, J. D. & Foster, S. L. (2006). Dissertations and theses from start to finish: Psychology and related fields, (2nd. ed.). Washington, D.C.: American Psychological Association.

Sternberg, J.R. (2005). Reviewing scientific works in psychology. Washington, DC: American Psychological Association.

Papildliteratūra

Smyth, T.R. (2004). The principles of writing in psychology. New York: Palgrave.

Miller, A.B. (2008). Finish your dissertation once and for all! How to overcome psychological barriers, get results, and move on with your life Washington, D.C.: American Psychological Association.

Locke, L. F., Spirduso, W. W., & Silverman, S. J. (2007). Proposals that work: A guide for planning Dissertations and grant proposals, (5th. ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.

Periodika un citi informācijas avoti

1. Psychological Methods
2. European Journal of Psychological Assessment
3. Journals in different psychology fields
4. PsychArticle database

www.apa.org

Kursa nosaukums	Seminārs vispārīgā/kognitīvā psiholoģijā
Kursa kods	Psih7000
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	136
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska
Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Anika Miltuze

Kursa anotācija

Kurss ir paredzēts vispārīgās psiholoģijas specializācijas doktorantiem un tiem, kas to izvēlējušies kā otru semināra kursu. Kurss ir kā loģisks turpinājums lekciju kursam Mūsdienu psiholoģijas teorijas II (vispārīgā/kognitīvā psiholoģija). Kursa mērķis ir veicināt doktorantu patstāvīgas prasmes mērķtiecīgi atlasīt un studēt jaunāko literatūru par noteiktām vispārīgās/kognitīvās psiholoģijas tēmām, gatavot prezentācijas, organizēt tematiskas diskusijas, iesaistot citus semināra dalībniekus un gatavoties promocijas eksāmenam vispārīgā/kognitīvajā psiholoģijā.

Semināra tematus izvēlas, izmantojot trīs pieejas: 1) katrs students izvēlas atšķirīgu vispārīgās/kognitīvās psiholoģijas tematu, sagatavo un prezentē jaunāko pētījumu atziņas par to, 2) visi doktoranti i studē kopīgus tematus un tad notiek diskusija par tiem, 3) divas doktorantu grupas neatkarīgi strādā pie viena temata, pēc tam seminārā tiek kritiski izvērtēti abu projektu stiprās un vājās puses.

Rezultāti

Zināšanas vispārīgās/kognitīvās psiholoģijas treminoloģijas sistēmā un svarīgākajās teorijās, spēja brīvi diskutēt par šīs jomas zinātnisko pētījumu atziņām.

Akadēmiskās kompetences

1. Zināšanas un izpratne par vispārīgās/kognitīvās psiholoģijas svarīgākajām teorijām.
2. Padziļināta izpratne par noteiktu kognitīvu procesu/-iem vai intelektu.

Profesionālas kompetences

1. Prasme diskutēt par vispārīgās/kognitīvās psiholoģijas tematiem.
2. Prasme kritiski vērtēt zinātniskos pētījumus un to rezultātus šajā jomā.

Vērtējums - ieskaite.

Kursa plāns

1. Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences. 4 S
2. Jaunākās teorētiskās atziņas kognitīvo procesu izpēti jomā. 4S

3. Pašregulācijas/vadības vai metakognitīvo procesu izpēte. 4S
4. Mūsdienu intelekta teorijas un pieejas kognitīvo spēju mērījumiem. 4 S
5. Kognitīvā attīstība. 4S
6. Mūsdienu pētījumi emociju un motivācijas jomā. 4 S

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Dalība vismaz 80% semināru nodarbībās un ieskaite par 3 uzdevumu izpildi: 1) 45 min prezentācija par izvēlēta kognitīvā procesa vadošajām teorijām un atziņām, 2) dalība diskusijā par vispārīgās/kognitīvās psiholoģijas jēdzienu sistēmu un to mūsdienu interpretāciju, iesniedzot pārskatu-shēmu par izvēlēto jēdzienu un tā apakšjēdzieniem un saistītiem jēdzieniem (piemēram, uztveri, uzmanību, emocijām utml.), 3) eksperimentāla pētījuma dizaina izstrāde un aizstāvēšana doktorantu grupā.

Vērtējums: ieskaitīts vai neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

1. Gross R. (2009). Psychology: The science of mind and behaviour. Dubai: Hodder Education
- Quinlan, P. & Dyson, B. (2008). Cognitive Psychology. Edinburg: Pearson Education Limited.
2. Sternberg, R.J. (2012). Cognitive Psychology. Wadsworth : Wadsworth Cengage learning.
3. Demetriou, A., & Papadopoulos T. C. (2004). Human intelligence: From local model to universal theory. In R. J. Sternberg (Ed.). International Handbook of intelligence (pp. 445-474). Cambridge: Cambridge University Press.
- Holyoak K. J. & Morrison R.G (Eds.). (2005). The Cambridge handbook of thinking and reasoning. Cambridge: Cambridge University Press.
5. Braisby, N., & Gellatly A. (Eds.) (2005). Cognitive Psychology. Oxford: Oxford University Press.
6. Bialystok, E., & Craik F.I.M. (Eds.) (2006). Lifespan cognition. New York: Oxford University Press.
7. Maltby, J., Day, L., & Macaskill, A (2007). Personality, individual differences and intelligence. London: Pearson Education.
8. Association for Psychological Science & Sheldon K. (2010). Current Directions in Motivation and Emotion. London: Pearson Education.

Papildliteratūra

1. Eysenck, M. W., & Keane, M.K. (2006). Cognitive Psychology. New York: Psychology Press.
2. Groth-Marnat, G. (Ed.) (2008). Handbook of Psychological Assessment. New Jersey: John Willey & Sons. (pp.119-182)
3. Houghton, G. (Ed.) (2005). Connectionist models in cognitive psychology. Hove: Psychology Press.
4. Baumeister, R.F., & Vohs K.D. (Eds.) (2004). Handbook of self-regulation. New York: The Guilford Press.
5. Gardner, H.. (2006). Five minds for the future. Boston: Harvard Business School Press.
6. Baddeley, A. (2005). Human memory: Theory and practice. Hove: Psychology Press.
7. Jig Q., Rosenzweig, M.r., d'Ydewalle G., Zhang H., Chen H-C., & Zhang K. (2006). Progress in psychological science around the world. Vol. 1; Neural, cognitive and developmental issues. Congress Proceedings; XVIII International Congress of psychology, Beijing, 2004. Hove: Psychology Press
8. Wosnitza M., Karabenick S. A., Efklides A., & Nenniger P. (2009). Contemporary Motivation Research: From Global to Local Perspectives. Cambridge: Hogrefe & Huber

Periodika un citi informācijas avoti

1. Jaunākie zinātniskie raksti no Science Direct, PsychArticle datu bāzes
2. Cognitive psychology
3. Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory and Cognition
4. Intelligence
5. Psychological Review

6. Motivation and Emotion
7. Emotion
8. Review of General Psychology
9. Journal of Experimental Psychology: General
10. Psychological Assessment
11. Review of General Psychology
12. Cognition
13. Cognition & Emotion
14. Cognitive development
15. Cognitive processing
16. Consciousness and Cognition
17. European Journal of Cognitive Psychology
18. High Ability Studies
19. Journal of cognition and development
20. Journal of General Psychology
21. New Ideas in Psychology
22. Current Psychology
23. Current Direction in Psychological Science
24. Perspectives on Psychological Science
25. Psychological Science
26. Theory & Psychology
27. Thinking & Reasoning

Kursa nosaukums	Specializācijas nozare psiholoģijā - promocijas eksāmens
Kursa kods	Psih7034
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	4
Lekciju stundu skaits	2
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	2
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	76
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Rašcevska
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre
 Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe
 Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers
 Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Kursa anotācija

Kursa apguves gaitā doktorants padziļināti studē psiholoģijas specializācijas apakšnozares (virziena) teorijas un metodoloģijas pamatjautājumus un tos teorētiskos jautājumus, kas ir tieši saistīti ar doktoranta promocijas darbu. Kurs noslēdzas ar promocijas eksāmenu apakšnozarē. Šis kurss ir loģiski saistīts ar A daļas kursu „Mūsdienu psiholoģijas teorijas I” un B1 daļas semināru kursu specializācijas nozarē.

Doktorants var specializēties šādās nozarēs: vispārīgā psiholoģija, attīstības psiholoģija, klīniskā psiholoģija (vai klīniska psiholoģija ar specializāciju kognitīvi biheiviorālā terapijā), personības psiholoģija un sociālā/organizāciju psiholoģija.

Kurss sastāv no divām aktivitātēm: 1) ievadlekcija un pirmseksāmena seminārs, kuros doktoranti tiek detalizēti iepazīstināti ar eksāmena saturu un seminārā tiek pārrunāti neskaidrie jautājumi; 2) patstāvīgais darbs psiholoģijas literatūrās studēšanā, atbilstoši turpmāk norādītai katras psiholoģijas nozares programmai ar mērķi apgūt zināšanas un prasmes, kompetentu zinātnisku pārskatu veidošanai par apakšnozares svarīgākajiem tematiem.

Sociālās/organizāciju psiholoģijas specializācijas doktoranti promocijas eksāmena jautājumus kārtos atkarībā no tā, vai viņu pētniecības un specializācijas intereses ir vairāk saistītas ar sociālo psiholoģiju vai organizāciju psiholoģiju. Klīniskās psiholoģijas specializācijas doktoranti promocijas eksāmena jautājumus kārtos atkarībā no tā, vai viņu pētniecības un specializācijas intereses ir vairāk saistītas ar klīnisko psiholoģiju, vai kognitīvi biheiviorālo terapiju.

Promocijas eksāmenam psiholoģijas apakšnozarē var pieteikties, ja ir sekmīgi nokārtots Promocijas eksāmens I, iegūta ieskaite semināra kursā specializācijas apakšnozarē, notikusi promocijas darba pētījuma projekta priekšizstrāvēšana un teorētiskās daļas priekšizstrāvēšana kursa „Promocijas darbs” ietvaros.

Rezultāti

Padziļināta izpratne par noteiktas psiholoģijas nozares vispārīgiem teorētiskiem un metodoloģiskiem jautājumiem un par promocijas darba tematu. Spēja apkopot un sniegt mutisku pārskatu par noteikta temata pētījumu atziņām un spēja brīvi diskutēt par šiem tematiem, argumentēt savu viedokli

Kompetences

1. Prasme analizēt, sintezēt un vispārināt pētījumu atziņas atbilstoši pārskata mērķim, kritiski izvērtēt informāciju.

3. Prasme argumentēti diskutēt par nozares teorētiskiem jautājumiem, demonstrējot kompetenci nozares svarīgāko teoriju pārzināšanā.

Kursa plāns

Promocijas eksāmena apakšnozarē saturs un prasības (lekcija) L2

Seminārs diskusija par neskaidriem eksāmena tematu jautājumiem. S2

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Sekmīgi nokārtots promocijas eksāmens apakšnozarē. Vērtējums - 10 baļļu sistēmā.

Mācību pamatliteratūra

Quinlan, P. & Dyson, B. (2008). Cognitive Psychology. Edinburg: Pearson Education Limited.

Sternberg, R.J. (2012). Cognitive Psychology. Wadsworth : Wadsworth Cengage Learning.

Caprara, G. V. & Cervone, D. (2005). Personality. Determinants, Dynamics, and Potentials. Cambridge: Cambridge University Press.

Pervin, L., & John, O. (2004). Personality. Theory and Research. New York: John Wiley.

Bornstein, M. & Lamb, M. (2005). Developmental Science: An Advanced Textbook. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

Craig, G. J. & Baucum, D. (2002). Human Development. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Carson, R. (2000). Abnormal Psychology and Modern Life. Boston: Allyn and Bacon.

Trull, T. J. (2005). Clinical Psychology. Belmont, CA: Thomson Wadsworth.

Haslam, S. A. (2004). Psychology in Organizations. The Social Identity Approach. London: Sage.

Millward, L. (2005). Understanding Occupational & Organizational Psychology. London: Sage.

Gilovich, T., Keltner, D., & Nisbett, R.E. (2006). Social Psychology. New York: Norton.

Papildliteratūra

Ar promocijas apakšnozari un doktoranta promocijas darba tematu saistītā literatūra.

Literature what is related to the thesis topic and sub-branch of psychology.

Periodika un citi informācijas avoti

Ar promocijas nozari saistītā periodika PsychArticle datu bāzē

AMERICAN PSYCHOLOGIST

ANNUAL REVIEW OF CLINICAL PSYCHOLOGY

ANNUAL REVIEW OF PSYCHOLOGY

CHILD DEVELOPMENT

CLINICAL PSYCHOLOGY REVIEW

COGNITION

COGNITION & EMOTION

COGNITIVE PSYCHOLOGY

CURRENT DIRECTIONS IN PSYCHOLOGICAL SCIENCE

CURRENT PSYCHOLOGY

DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

EUROPEAN JOURNAL OF COGNITIVE PSYCHOLOGY

EUROPEAN JOURNAL OF DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY
EUROPEAN JOURNAL OF PERSONALITY
EUROPEAN JOURNAL OF SOCIAL PSYCHOLOGY
EUROPEAN REVIEW OF SOCIAL PSYCHOLOGY
HUMAN DEVELOPMENT
INTELLIGENCE
JOURNAL OF ABNORMAL PSYCHOLOGY
JOURNAL OF CLINICAL PSYCHOLOGY
JOURNAL OF EXPERIMENTAL SOCIAL PSYCHOLOGY
JOURNAL OF GENERAL PSYCHOLOGY
JOURNAL OF OCCUPATIONAL AND ORGANIZATIONAL PSYCHOLOGY
JOURNAL OF PERSONALITY
JOURNAL OF PERSONALITY AND SOCIAL PSYCHOLOGY
JOURNAL OF SOCIAL PSYCHOLOGY
MOTIVATION AND EMOTION
NEW IDEAS IN PSYCHOLOGY
PERSONALITY AND INDIVIDUAL DIFFERENCES
PERSONALITY AND SOCIAL PSYCHOLOGY REVIEW
PERSPECTIVES ON PSYCHOLOGICAL SCIENCE
PSYCHOLOGICAL ASSESSMENT
PSYCHOLOGICAL SCIENCE
PSYCHOTHERAPY
REVIEW OF GENERAL PSYCHOLOGY
SOCIAL PSYCHOLOGY
THINKING & REASONING

Kursa nosaukums	Promocijas eksāmens nozares angļu valodā
Kursa kods	Valo7000
Zinātnes nozare	Valodniecība
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	80
Kursa apstiprinājuma datums	18.05.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Anglistikas nodaļa
Nozares atbildīgais	Indra Karapetjana

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Filoloģijas doktors, doc. Tatjana Guseva
 Dr. Filoloģijas doktors, pasn. (Dr.) Helena Šulca
 Filoloģijas maģistra grāds, pasn. Laila Niedre

Kursa anotācija

Promocijas eksāmena mērķis ir pārbaudīt doktorantu spēju patstāvīgi strādāt ar nozares literatūru, atsaukties uz nozares literatūru angļu valodā, to citējot un parafrāzējot, gatavot publikācijas un zinātnisko darbu prezentācijas, kā arī spēju diskutēt par izvēlēto tēmu nozares kontekstā.

Tiek piedāvātas konsultācijas (skat. piezīmi), lai pretendētus sagatavotu promocijas eksāmenam svešvalodā un dotu iespēju individuāli pilnveidot akadēmiskās valodas prasmes. Būtiska vērība veltīta doktorandu darbam ar izvēlētās nozares terminoloģiju.

Rezultāti

Doktorants spēj:

- bez grūtībām saprast tiešā saziņā teikto un pārraidīto runu izvēlētajā zinātnes nozarē,
- apkopot informāciju no nozares literatūras avotiem, atceroties argumentus un viedokļus,
- piedalīties diskusijās nozares diskursā,
- argumentēti prezentēt sava zinātniskā darba rezultātus angļu valodā,
- brīvi lietot nozares terminoloģiju.

Kursa plāns

1. Akadēmiskās lasīšanas pamatprincipi un stratēģijas
2. Referēšanas pamatprincipi
3. Terminoloģijas izveides principi. Nozares terminoloģijas īpatnības. Angļu tekstu atveide latviešu valodā
4. Rakstveida komunikācija akadēmiskajā vidē
5. Rakstveida un mutvārdu pārbaudījums

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Rakstveida un mutvārdu eksāmens:

Angļu teksta atveide latviešu valodā izvēlētās zinātņu nozares kontekstā (1500 rakstu zīmes) 30%.

Nozares literatūras anotācija mutvārdos (2500 rakstu zīmes) 35%.

Referāts par izstrādāto zinātnisko darbu 10%.

Diskusija nozares diskursā 25%.

Mācību pamatliteratūra

1. Rosen L. J. The academic writer's handbook. New York, 2009 (LUB - 1 eks.)
2. Turabian K.L. A Manual for Writers of Term Papers, Theses and Dissertations, Chicago and London .1996 (LUB - 2 eks.)

Papildliteratūra

1. Hohl C., Mattle A. Please Write. Berlin, 2000
2. Kramiņa I. Angļu valoda zinātniski pētnieciskai darbībai. Rīga, 2007
3. Garbutt M., O'Sullivan K. IELTS Strategies for study. NY, 1991
4. Mascull B. Key words in Science and Technology. London, 1997
5. Nacionālā terminoloģija: vēsture, tagadne un perspektīvas. Rīga, 1996
6. Skujiņa V. Latviešu terminoloģijas izstrādes prin cipi. Rīga, 2002

Periodika un citi informācijas avoti

<http://www.sciencedirect.com>

<http://www.springerlink.com>

Piezīmes

Ja promocijas eksāmenu kārtu LU Valodu centrā.

Kursa nosaukums	Seminārs personības psiholoģijā
Kursa kods	Psih7028
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	136
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt doktorantiem padziļinātu izpratni par mūsdienu personības psiholoģiju un tās atziņu izmantošanu dažādās pētījumu sfērās. Kursā tiks diskutēts par personības psiholoģijas metožu un atziņu izmantošanu izglītībā, medicīnas un psiholoģiskās palīdzības sfērā, psiholoģiskajos pētījumos organizācijās. Kurss palīdz doktorantiem sagatavoties promocijas eksāmenam šajā psiholoģijas apakšnozarē.

Rezultāti

Akadēmiskās kompetence: Doktorantiem ir izpratne par mūsdienu personības psiholoģijas metožu un atziņu izmantošanu dažādās pētījumu un praktiskās darbības sfērās. Doktorantiem ir iespēja kursā iegūtās zināšanas izmantot savos promocijas darbos un pedagoģiskajā darbībā.

Profesionālās kompetences: prasme diskutēt par personības psiholoģijas tēmām, argumentēt savu viedokli.

Kursa plāns

1. Konceptuālas problēmas personības psiholoģijā. S4
2. Personības izpētes problēmas. S4
3. Personības starpkultūru pētījumi. S4
4. Personības psiholoģijas atziņu izmantošana izglītības sfērā. S4
5. Personības psiholoģijas atziņu izmantošana psiholoģiskā atbalsta (klīniskās psiholoģijas) sfērā. S4
6. Personības psiholoģijas atziņu izmantošana organizāciju sfērā. S4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Doktorantiem ir obligāti jāapmeklē nodarbības (vismaz 80%). Ja kāda no nodarbībām tiek izlaista, jāiesniedz referāts par izlaistajā seminārā apspriestajiem jautājumiem. Jāpiedalās diskusijās par semināros piedāvātajiem tematiem. Jāprezentē seminārā izvēlēts temats par personības psiholoģijas jautājumiem. Obligāti jāizlasa semināros apspriežamie raksti un ieteiktā literatūra (kopumā 360 lpp. apmērā).

Vērtējums: ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

Corr, P. J. & Matthews, G. (Eds.)(2009). The Cambridge handbook of personality psychology. Cambridge: Cambridge University Press.

Matthews, G., Deary, I. J., & Whiteman M. C. (2003). Personality Traits. Cambridge: Cambridge University Press.

Papildliteratūra

John, O. P., Robins, R. W., & Pervin, L. A. (Eds) (2008). Handbook of personality. Theory and research. New York: Guilford Press.

Pervin, L. A. (2003). The science of personality. New York: Oxford University Press.

Periodika un citi informācijas avoti

European Journal of Personality

Journal of Personality and Social Psychology

Personality and Social Psychology Bulletin

Personality and Social Psychology Review

Personality and Individual Differences

www.socialpsychology.org/person.htm

Kursa nosaukums	Seminārs attīstības psiholoģijā
Kursa kods	Psih7039
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	136
Kursa apstiprinājuma datums	20.02.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Kursa atbildīgais mācībspēks	Sandra Beatrice Sebre
Nozares atbildīgais	Ivars Austers

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre
 Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Kursa anotācija

Semināra mērķis ir dot iespēju doktorantiem apgūt padziļinātu izpratni par mūsdienu attīstības psiholoģijas galvenajām teorētiskiem un pētnieciskiem virzieniem saistībā ar indivīda kognitīvo un sociāliemocionālo attīstību, it īpaši ņemot vērā mijiedarbību starp bioloģiskajām, sociālām un psiholoģiskajām ietekmēm indivīda attīstības gaitā. Seminārs sagatavo promocijas darba teorētiskās daļas zinātniski argumentētākai izstrādei un promocijas eksāmena kārtošānai.

Rezultāti

Doktorants spēs kritiski analizēt un izvērtēt galvenās teorētiskās pieejas attīstības psiholoģijā, to stiprās un vājās puses. Doktorants spēs demonstrēt izpratni par mūsdienu empīriskiem pētījumiem šajā sfērā. Doktorants spēs izveidot un prezentēt analītisku pārskatu par konkrētu tēmu mūsdienu attīstības psiholoģijā.

Kursa plāns

1. Bioloģisko, sociālo un psiholoģisko aspektu mijiedarbība.S4
2. Mūsdienu teorētiskie modeļi un pētniecība saistībā ar kognitīvās attīstības procesiem. S4
3. Mūsdienu teorētiskie modeļi un pētniecība saistībā ar emocionālās attīstības procesiem. S4
4. Mūsdienu teorētiskie modeļi un pētniecība saistībā ar sociālās attīstības procesiem. S4
5. Emocionālas problēmas attīstības gaitā. S4
6. Uzvedības problēmas attīstības gaitā. S4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Ir jāapmeklē semināra nodarbības, jāizlasa uzdotā literatūra un jāpiedalās diskusijās par semināros piedāvātajiem tematiem. Jāprezentē seminārā izvēlēts temats, to saistība ar mūsdienu teorijām un pētījumiem attīstības psiholoģijas kontekstā.

Vērtējums: ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

Newman, B. (2007). Theories of Human Development. London: Lawrence Erlbaum.

Green, M. & Piel, J. A. (2009) Theories of Human Development: A Comparative Approach (2nd Ed.)
London: Pearson

Rutter, M. (2006). Genes and Behavior. .Malden, MA: Blackwell Publishing.

Bornstein, M. (2005) Developmental Science: An Advanced Textbook. London: Lawrence Erlbaum.

Papildliteratūra

Cook. J. L. (2005). Child Development: Principles and Perspectives. Boston, MA : Pearson.

Periodika un citi informācijas avoti

Human Development

Journal of Developmental Psychology

Child Development

Kursa nosaukums	Seminārs sociālā un organizāciju psiholoģijā
Kursa kods	Psih7030
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	136
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers
 Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir sniegt doktorantūras studentiem padziļinātu izpratni un zināšanas par jaunākajām teorijām un pētījumiem sociālajā un organizāciju psiholoģijā. Kursa fokuss ir uz pētījumu padziļinātu analīzi, pētījumu dizainu apspriešanu, konkrētu pētniecības metožu apguvi un pielietojumu. Kursa viela veidota tā, lai kursā aplūkoto materiālu pēc iespējas saistītu ar studentu promocijas darbu tēmu.

Rezultāti

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti gūst praktiskas iemaņas sociālās un organizāciju psiholoģijas pētniecības metožu veidošanā un pielietošanā, kā arī pētījumu dizainu veidošanā un kritiskā analīzē. Tāpat studenti iegūst plašāku izpratni par jaunākajām tendencēm pētījumu izveidē, mainīgo lielumu operacioanalizācijā un datu analīzē sociālajā un organizāciju psiholoģijā.

Akadēmiskas kompetences: studenti apgūst zināšanas un izpratni par mūsdienu sociālās un organizāciju psiholoģijas attīstības svarīgākajām tendencēm.

Profesionālas kompetences: studenti iemācās kritiski izvērtēt un analizēt mūsdienu sociālās un organizāciju psiholoģijas ietvaros lietotās teorētiskās un metodoloģiskās pieejas.

Kursa plāns

1. Mūsdienu metodoloģiskās pieejas atribūcijas pētījumiem. S3
2. Sociālpsholoģisko pētījumu veikšana vainas un atbildības atribūcijas jomā. S3
3. Sagatavošanas ietekme uz cilvēku sociālo uzvedību. S3
4. Regulējošās atbilstības pētījumi. S3
5. Aktuālas personāla atlases problēmas S4
6. Darba izpilde un tās novērtēšana. S4

7. Darba drošības psiholoģiskie aspekti. S4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Doktorantiem ir obligāti jāapmeklē nodarbības (vismaz 80%). Ja kāda no nodarbībām tiek izlaista, jāiesniedz referāts par izlaistajā seminārā apspriestajiem jautājumiem. Jāpiedalās diskusijās par semināros piedāvātajiem tematiem. Jāprezentē seminārā izvēlēts temats par organizāciju psiholoģijas jautājumiem. Obligāti jāizlasa semināros apspriežamie raksti un ieteiktā literatūra (vismaz 360 lpp.).

Pārbaude: ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

Darley, J. M., & Pittman, T. S. (2003). The psychology of compensatory and retributive justice. *Personality and Social Psychology Review*, 7, 324-336.

Malle, B. F. (1999). How people explain behavior: A new theoretical framework. *Personality and Social Psychology Review*, 3, 23-48.

Semin, G. R., & Fiedler, K. (1988). The cognitive functions of linguistic categories in describing persons: Social cognition and language. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54, 558-568.

Bargh, J.A., & Williams, L.E. (2006). The automaticity of social life. *Current Directions in Psychological Science*, 15, 1-4.

Cesario, J., Higgins, E. T., & Scholer, A. A. (2007). Regulatory fit and persuasion: Basic principles and remaining questions. *Social and Personality Psychology Compass*, 2(1), 444-463.

Chmiel, N. (Ed.)(2008). *An introduction to work and organizational psychology. A European perspective.* Oxford: Blackwell.

Landy, F. J. & Conte, J. M. (2010). *Work in the 21st century. An introduction to industrial and organizational psychology.* New York: Wiley.

Millward, L. (2005). *Understanding occupational & organizational Psychology.* London: Sage

Papīdliteratūra

Alicke, M. D. (2000). Culpable control and the psychology of blame. *Psychological Bulletin*, 126, 556-574.

Burger, J. M. (1981). Motivational biases in the attribution of responsibility for an accident: A meta analysis of the defensive-attribution hypothesis. *Psychological Bulletin*, 90, 496-512.

Malle, B. F. (2003). F. Ex: A coding scheme for folk explanations of behavior (Version 4.2) [On-line]. Retrieved December 17, 2003, from: <http://darkwing.uoregon.edu/~interact/fex.html>.

Malle, B. (2004). *How the mind explains behavior: Folk explanations, meaning, and social interaction.* Cambridge, MA: MIT Press.

Bargh, J.A. (2006). What have we been priming all these years? On the development, mechanisms, and ecology of nonconscious social behavior. *European Journal of Social Psychology*, 36, 147-168.

Higgins, E. T. (2000). Making a good decision: Value from fit. *American Psychologist*, 55, 1217-1230.

Periodika un citi informācijas avoti

British Journal of Social Psychology

European Journal of Social Psychology

Journal of Applied Social Psychology

Journal of Experimental Social Psychology

Journal of Personality and Social Psychology

Journal of Social Psychology

Personality and Social Psychology Bulletin

Personality and Social Psychology Review

Social Cognition

Applied Psychology: An International Review

Journal of Applied Psychology
Journal of Occupational and Organisational Psychology
European Journal of Work and Organizational Psychology
Journal of Organizational Behavior
www.socialpsychology.org/io.htm

Kursa nosaukums	Seminārs Klīniskā psiholoģijā
Kursa kods	Psih7031
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais auditoriju stundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	24
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	136
Kursa apstiprinājuma datums	03.04.2013
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Ivars Austers

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre
 Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Priekšzināšanas

Psih3017, Patopsiholoģija [14.09.2010]

Kursa anotācija

Semināra mērķis ir dot iespēju doktorantiem apgūt padziļinātu izpratni par mūsdienu klīniskās psiholoģijas galvenajām teorētiskiem un pētnieciskiem virzieniem saistībā ar dažādiem psiholoģiskiem un psihiatriskiem traucējumiem – šo traucējumu izpēte, izpratne par to cēloņiem un psiholoģiskās palīdzības sniegšanas veidiem. Kursa ietvaros notiks diskusijas par klīniskās psiholoģijas apakšnozares plašo spektru, iekļaujot arī psiholoģiskās labklājības veicināšanu. Seminārs sagatavo promocijas darba teorētiskās daļas zinātniski argumentētākai izstrādei un promocijas eksāmena kārtošana.

Rezultāti

Doktorants spēs kritiski analizēt un izvērtēt galvenās teorētiskās pieejas klīniskā psiholoģijā, to stiprās un vājās puses. Doktorants spēs demonstrēt izpratni par mūsdienu empīriskiem pētījumiem šajā sfērā.

Doktorants spēs izveidot un prezentēt analītisku pārskatu par konkrētu tēmu mūsdienu klīniskā psiholoģijā. Akadēmiskās kompetences: studenti apgūst zināšanas un izpratni par mūsdienu klīniskās psiholoģijas attīstības svarīgākām tendencēm.

Profesionālās kompetences: Studenti iemācās kritiski izvērtēt un analizēt mūsdienu klīniskās psiholoģijas ietvaros lietotās teorētiskās un metodoloģiskās pieejas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Doktorantiem ir obligāti jāapmeklē semināra nodarbības. Jāizlasa uzdotā literatūra un jāpiedalās diskusijās par semināra tēmu. Ja kāda no nodarbībām tiek izlaista, jāiesniedz referāts par izlaistajā seminārā apspriestajiem jautājumiem. Jāprezentē seminārā izvēlēts temats par klīniskās psiholoģijas jautājumiem. Vērtējums: ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

- Kring, A. M. (2007). *Abnormal Psychology*. Hoboken, NJ: Wiley.
- Barlow, D. H. & Durand, M. V. (2008) *Abnormal Psychology: An Integrative Approach*. Beverly, MA: Wadsworth.
- Butcher, J.N., Mineka, S. & Hooley, J. M. (2009) *Abnormal Psychology (14th Ed.)*. London: Pearson.
- Pomerantz, A. M. (2010). *Clinical Psychology: Science, Practice and Culture*. Thousand Oaks, CA: Sage

Papildliteratūra

Rutter, M. (2006). *Genes and Behavior*. Malden, MA: Blackwell Publishing.

Trull, T. J. (2005) *Clinical Psychology*. Florence, KY: Cengage Learning

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Abnormal Psychology
Clinical Psychology: Science & Practice
Clinical Psychology and Psychotherapy

Kursa plāns

	Veids	Stundas
1.Klīniskās psiholoģijas apakšnozare. Gēnu un vides mijiedarbība mūsdienu klīniskās psiholoģijas teorijās un pētniecībā. Psiholoģiskās labklājības veicināšana.	S	4
2.Afektīvie un kognitīvie traucējumi	S	4
3.Trauksme, PTSS un fobijas	S	4
4.Ēšanas traucējumi un atkarības	S	4
5.Šizofrēnija, citi psihotiski traucējumi un disociācija	S	4
6.Personības un uzvedības traucējumi	S	4

Kursa nosaukums	Kognitīvi biheiviorālā psihoterapija
Kursa kods	Psih7032
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	6
ECTS kredītpunkti	9
Kopējais auditoriju stundu skaits	90
Lekciju stundu skaits	36
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	54
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	150
Kursa apstiprinājuma datums	10.02.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Dr. Psiholoģijas doktors, pasn. (Dr.) Jānis Grants

Priekšzināšanas

Psih3017, Patopsiholoģija [14.09.2010]

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir dot iespēju doktorantiem gūt izpratni par kognitīvi biheiviorālās terapijas (KBT) teorētiskiem un psihoterapeitiskās darbības pamatprincipiem. Kursa ietvaros tiks analizēta literatūra un veidota diskusija par kognitīvi biheiviorālās terapijas vēsturiskajiem un filozofiskajiem pamatiem. Tiks aplūkota mūsdienu pētniecība, uz kuras pamata izveidota kognitīvi biheiviorālā terapija, kā arī pētījumi par tās efektivitāti. Studenti iepazīsies ar kognitīvi biheiviorālās terapijas pamatprincipiem (izpratne par disfunkcionālu domāšanu un pārliecībām, alternatīvu meklēšanu, uzvedības maiņu, emociju pazīšanu, u.c.). Kurss veicinās doktorantu prasmi izprast zinātniski pamatotas psihoterapijas principus. Kurss sagatavo promocijas darba teorētiskās daļas zinātniski argumentētai izstrādei un promocijas eksāmena kārtšanai.

Rezultāti

Doktorants spēs demonstrēt izpratni par KBT vēsturi un attīstību, zināšanas par KBT pamatprincipiem un tehnikām, iemaņas kognitīvi biheiviorālās psihoterapijas metožu pielietošanā, kā arī psihoterapijas efektivitātes pētījumu veidošanā un kritiskā analizē. Doktorants spēs demonstrēt izpratni par zinātniski pamatotas psihoterapijas pieejām.

Akadēmiskās kompetences: studenti apgūst zināšanas un izpratni par mūsdienu kognitīvi biheiviorālās teorijas principiem un psihoterapijas efektivitātes pētniecības rezultātiem.

Profesionālās kompetences: Studenti iemācās kritiski izvērtēt un analizēt mūsdienu psihoterapijas efektivitātes pētniecības rezultātus un spēj demonstrēt kognitīvi biheiviorālās terapijas pamatprasmes.

Kursa plāns

1. Kognitīvi biheiviorālās (KBT) psihoterapijas koncepcija L4/ S6
2. „Uz pierādījumiem balstīta terapija”, psihoterapijas efektivitātes pētījumi L4/ S6

3. Terapeitiskās attiecības L4/ S6
4. Novērtēšanas metodes kognitīvi biheviroālās terapijas kontekstā L4/ S6
5. Sesijas struktūra un psihoizglītošanas pieejas L4/ S6
6. Biheviroālo pieeju pamatprincipi un metodes L4/ S6
7. Kognitīvo pieeju pamatprincipi un metodes L4/ S6
8. tarppārlicības un pamatpārlicības L4/ S6
9. Kognitīvi biheviroālā terapija saistībā ar specifiskiem traucējumiem L4/ S6

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Doktorantiem ir obligāti jāapmeklē lekcijas un semināri. Jāizlasa uzdotā literatūra un jāpiedalās diskusijās par lekcijas tēmu, jādemonstrē prasmes pielietot KBT metodes. Vērtējums: ieskaitīts, neieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

Dobson, D. (2009). Evidence-Based Practice of Cognitive-Behavioral Therapy. NY: Guilford

Kuyen, W., Padesky, C. A., & Dudley, R. (2009). Collaborative Case Conceptualization. New York: Guilford Press.

Beck, J. (1995). Cognitive therapy: Basics and beyond. NY: Guilford Press

Pomerantz, A. M. (2010). Clinical Psychology: Science, Practice and Culture. Thousand Oaks, CA: Sage

Papildliteratūra

Hawton, K., Salkovskis, P., Kirk, J., & Clark, D.M. (1989). Cognitive behavioral therapy for psychiatric problems: A practical guide. NY: Oxford University Press

Trull, T. J. (2005) Clinical Psychology. Florence, KY: Cengage Learning

Beck, A.T., Freeman, A., & Davis, D. D. (2004) Cognitive Therapy of Personality Disorders. NY: Guilford Press.

Periodika un citi informācijas avoti

Journal of Abnormal Psychology

Clinical Psychology: Science & Practice

Clinical Psychology and Psychotherapy

Journal of Consulting and Clinical Psychology

Kursa nosaukums	Psihiatrija un psihofarmakoloģija
Kursa kods	Psih7033
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais auditoriju stundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	20
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	4
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	56
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Medicīnas doktors, asoc.prof. Vladimirs Kuzņecovs

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir veidot doktorantu izpratni par vispārīgo psihiatriju, psihisko traucējumu veidiem un izpausmēm dažādās vecuma grupās, klīnisko norises ainu, uzvedības izpausmēm noteiktu psihoaktīvu medikamentu lietošanas gaitā, profilakses un rehabilitācijas iespējam, un citām palīdzības iespējām. Kursa gaita tiek izskaidroti dažādi psihiatrijas ētiski un juridiski jautājumi.

Rezultāti

Pēc kursa apguves doktoranti būs informēti par psihiatrijas un psihofarmakoloģijas vispārīgiem pamatjautājumiem

Akadēmiskas kompetence

Pamatzināšanas 1.vispārīgajā un II. speciālajā psihopatoloģijā: I. Afektīvi sindromi, uztveres traucējumi, domāšanas un runas psihopatoloģija: formāli domāšanas traucējumi, domāšanas traucējumi pēc satura (paranojāls, paranoīds, parafrēns sindromi; tieksmju un dziņu, gribas un kustību traucējumi (katatoni sindromi), krampju sindroms, negatīvi psihiski sindromi (atmiņas traucējumi u.c.). II. Speciālā psihiatrija: affektīvi traucējumi, psihotiski un ne-psihotiski, šizofrēnija un šizofrēnijai līdzīgie psihiskie stāvokļi; neirotiskie, saistītie ar stresu un somatoformie traucējumi; specifiskie personības traucējumi, ēšanas traucējumi; organiski psihiski traucējumi un demence; neatliekamās psihiatrijas pamatnes, kā arī vispārīgie priekšstati par psihofarmakoterapijā lietoto preparātu ārstnieciskām iespējām - antipsihotiskiem preparātiem, antidepressantiem, anksiolītiķiem (trankvilizatori, „mazi” neiroleptiķi līdzekļi) un sedatīvi miega līdzekļi, garstāvokļa stabilizatori (normotimiķi), u.c.

Kursa plāns

1. Ievads psihiatrijas vēsturē. Psihiatriska semiotika: galveni simptomi un sindromi. L4
2. Afektīvi traucējumi. L3 S1
3. Šizofrēnija un šizofrēnijas spektra stāvokļi. L3 S1
4. Neirotiski un personības traucējumi. L3 S1
5. Neatliekamās psihiatrijas pamati. L3 S1

6. Juridiski un ētikas jautājumi darba ar psihiatriskiem klientiem. L4

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Jāapmeklē vismaz 80 % nodarbību psihoneiroloģiskajā klīnikā, jāpiedalās pacientu novērojamās un diskusijās par viņu stāvokli ar kursa vadītāju. Pārbaudes forma – ieskaite.

Mācību pamatliteratūra

Wetterberg L. Psihiatrija. Rokasgrāmata. Rīga, 1993

Kulbergs J. Dinamiska psihiatrija. Rīga, Jumava, 2001

Papildliteratūra

Gelder M. Shorter Oxford Textbook of Psychiatry. Oxford Univ Press, 2008.

Periodika un citi informācijas avoti

Psychiatric Times (žurnāls) www.psychiatricnews.com

World of Psychiatry (World Psychiatric Association' edition) www.wpanet.org

Medline (<http://medlineplus.gov>)

PubMedCentral(www/pubmedcentral.nih.gov)

Kursa nosaukums	Akadēmiskā darbība psiholoģijā
Kursa kods	Psih7035
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	8
ECTS kredītpunkti	12
Kopējais auditoriju stundu skaits	4
Lekciju stundu skaits	2
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	2
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	316
Kursa apstiprinājuma datums	28.09.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa
Nozares atbildīgais	Sandra-Beatrice Sebre

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Malgožata Raščevska
 Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Ģirts Dimdiņš
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Ivars Austers
 Dr. Psiholoģijas doktors, prof. Viesturs Reņģe
 Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre
 Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite
 Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Baiba Martinsone
 Dr. Psiholoģijas doktors, doc. Evija Strika

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir veicināt doktoranta akadēmiskās kompetences un prasmes docēt kursus psiholoģijā augstskolu programmā. Kurss satur divas pamataaktivitātes - psiholoģijas kursa lekciju/semināra satura un materiālu izstrāde (4 kredītpunkti) un kursa docēšana vismaz 16 stundu apjomā (4 kr.p.). Pusi no kursa var aizstāt ar dalību kursā:

"Augstskolu mācībspēku pedagoģiskās izglītības pamati/ augstskolu didaktika" (4 kredītpunkti) vai
 "Augstskolas didaktika: mūsdienu teorijas un prakse" (4 kredītpunkti)

Rezultāti

Augstskolu lektoram nepieciešamās akadēmiskā darba kompetences un prasmes:

- 1) Zināšanas attiecīgās psiholoģijas nozares teorijā un metodoloģijā, ko doktorants plāno docēt. Lekciju satura izstrāde.
- 2) Didaktisko principu pārzināšana, prasme tās pielietot darbā ar studentiem.
- 3) Oratora prasmes, prasme studentu auditorijai skaidri izklāstīt un izskaidrot lekcijas tematu.
- 4) Prasme motivēt, ieinteresēt studentus.
- 5) Prasme vadīt diskusiju par noteiktu tematu, organizēt semināru.
- 6) Prasme organizēt lekcija materiāla izklāstu noteikta laika limita ietvaros.

Kursa plāns

- 1 Ievadnodarbība par akadēmisko darbu augstskolā un nepieciešamām kompetencēm docētāju darbā. L2.
  2. Supervizēta vismaz viena doktoranta lekcija psiholoģijā, lasīta augstskolas programmā. S2.
- Kursa kredītpuntus doktorants izstrādā patstāvīgā darbā.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

- 1) Lekciju/semināra kursa psiholoģijā satura un materiālu izstrāde vai tā vietā ieskaite kursā "Augstskolu mācībspēku pedagoģiskās izglītības pamati/ augstskolu didaktika" vai "Augstskolas didaktika: mūsdienu teorijas un prakse" (4 kredītpunkti);
  - 2) Psiholoģijas nozares kursa lekciju/semināru docēšana vismaz 16 stundu apjomā.
- Vērtējums - ieskaitīts.

Mācību pamatliteratūra

Psiholoģijas literatūra, kas nepieciešama atbilstošā psiholoģijas kursa satura izstrādē.
Psychology literature for a course content development.

Papildliteratūra

ScienceDirect, PsychArticle, EBSCO.

Periodika un citi informācijas avoti

Zurnālu raksti no datu bāzēm ScienceDirect, PsychArticle, EBSCO.
Journals from ScienceDirect, PsychArticle, EBSCO.

Kursa nosaukums	Supervizēta prakse kognitīvi biheaviorālajā psihoterapijā
Kursa kods	Psih7036
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kredītpunkti	8
ECTS kredītpunkti	12
Kopējais auditoriju stundu skaits	128
Lekciju stundu skaits	0
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	128
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	192
Kursa apstiprinājuma datums	16.02.2012
Atbildīgā struktūrvienība	Psiholoģijas nodaļa

Kursa izstrādātājs(-i)

Dr. Psiholoģijas doktors, vad.pētn. Sandra Beatrice Sebre

Dr. Psiholoģijas doktors, asoc.prof. Ieva Bite

Dr. Psiholoģijas doktors, pasn. (Dr.) Jānis Grants

Kursa anotācija

Kursa mērķis ir nodrošināt doktorantu praktisko iemaņu apguvi darbā ar klientiem, attīstot gan psiholoģiskās novērtēšanas, gan psihoterapijas veikšanas prasmes. Kursa ietvaros paredzēts nodrošināt praktisku Kognitīvi biheaviorālās terapijas (KBT) prasmju treniņu studentu grupā, kā arī pārraudzītu studentu darbu ar 8 klientiem novērtēšanas fāzē, pirmajā terapijas fāzē, otrajā fāzē un terapijas nobeiguma fāzē. Prakses ietvaros doktorantiem būs iespēja apgūt biheaviorālās un kognitīvās psihoterapiju pieeju prasmes saistībā ar dažāda veida emocionāliem un psiholoģiskiem traucējumiem.

50% supervīzijas nodarbību vada viesprofesori.

Rezultāti

Kursa rezultātā studentiem būs prasmes un iemaņas veikt klienta psiholoģiskā stāvokļa novērtēšanu, izmantojot intervijas, pašnovērtējuma aptaujas un novērojumus. Studentiem būs prasmes veikt gadījuma konceptualizāciju, izvirzīt mērķus, plānot terapijas procesu atbilstoši klienta vajadzībām. Studentiem būs prasmes attīstīt atbilstošas attiecības ar klientu, pielietot kognitīvās un biheaviorālās terapijas metodes, izvērtēt darbības efektivitāti.

Kursa plāns

Terapeitisko attiecību veidošana KBT kontekstā. S20

Novērtēšana kognitīvi biheaviorālās terapijas kontekstā. S28

Sesiju strukturēšana un psihoizglītošana. S20

Supervīzijas par terapijas pirmo fāzi darbā ar klientiem. S20

Supervīzijas par terapijas otro fāzi darbā ar klientiem. S20

Supervīzijas par terapijas trešo fāzi darbā ar klientiem. S20

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Doktorantiem ir obligāti jāapmeklē supervīzijas prakses semināri. Jāanalizē sava un citu supervīzijas grupas dalībnieku gadījumi. Jāiesniedz divi gadījuma apraksti. Vērtējums - ieskaite.

Mācību pamatliteratūra

Dobson, D. (2009). Evidence-Based Practice of Cognitive-Behavioral Therapy. NY: Guilford
Kuyen, W., Padesky, C. A., & Dudley, R. (2009). Collaborative Case Conceptualization. New York: Guilford Press.
Beck, J. (1995). Cognitive therapy: Basics and beyond. NY: Guilford Press
Pomerantz, A. M. (2010). Clinical Psychology: Science, Practice and Culture. Thousand Oaks, CA: Sage

Papildliteratūra

Hawton, K., Salkovskis, P., Kirk, J., & Clark, D.M. (1989). Cognitive behavioral therapy for psychiatric problems: A practical guide. NY: Oxford University Press.
Trull, T. J. (2005) Clinical Psychology. Florence, KY: Cengage Learning.
Beck, A.T., Freeman, A., & Davis, D. D. (2004) Cognitive Therapy of Personality Disorders. NY: Guilford Press.

Periodika un citi informācijas avoti

Cognitive Behaviour Therapy
Cognitive Therapy and Research
Clinical Psychology and Psychotherapy
Journal of Cognitive and Behavioral Psychotherapies

6. Kopsavilkums par studiju virziena attīstības plāniem

6.1. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums

6.1.1. studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām

Psiholoģijas studiju virzienā ietvertā bakalaura un maģistra studiju programmas atbilst MK Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu (MK 03.01.2002 noteikumi nr.2). Maģistra studiju programma atbilst Latvijā apstiprinātajam Psihologa profesijas standartam un LR Ministru Kabineta noteikumiem Nr.481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”. Latvijas Psihologa profesijas standarts un psiholoģijas studiju virziens integrē arī visas Eiropas psihologa izglītības standarta prasības attiecībā uz noteikta satura teorētisku un lietišķu kursu apguvi. Visas psiholoģijas studiju virzienā iekļautās studiju programmas atbilst Augstskolu likuma un citu saistošo normatīvo aktu prasībām. Tāpat psiholoģijas studiju virzienā iekļautās studiju programmas atbilst Lisabonas konvencijai (1997), Boloņas deklarācijai (1999) u.c. starptautiskajiem augstāko izglītību regulējošiem dokumentiem.

6.1.2. darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām

Darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par nodarbinātības iespējām nākamā 6 gadu perspektīvā ir kopumā optimistiska. Kā minēts iepriekš, veselības aprūpes un izglītības iestādēs lielā mērā novērojams kvalificētu psihologu deficīts, kam par iemeslu ir samērā nelielais atalgojuma līmenis šajās organizācijās. Situācija veselības aprūpes iestādēs varētu uzlaboties pēc tam, kad psihologa statuss tiktu definēts Ārstniecības likumā vai šobrīd apspriešanā esošajā Psihologu profesionālās darbības likumā, kas pavērtu iespēju psihologa darba finansēšanai no veselības budžeta. Šobrīd veselības aprūpes iestādēs strādājošo psihologu skaits ir vairākas reizes mazāks par nepieciešamo, un daudzās iestādēs, kur psihologa funkcijas būtu vitāli nepieciešamas, šādu speciālistu nav vispār. Pieņemot, ka līdz ar ekonomiskās situācijas uzlabošanos palielināsies arī finansējums veselības aprūpei, var prognozēt stabilu pieprasījuma saglabāšanos pēc kvalificētiem psihologiem

veselības aprūpes jomā, un, paaugstinoties atalgojumam, arī šim pieprasījumam atbilstošu piedāvājuma pieaugumu. Tiek prognozēts, ka šāds papildus finansējums varētu kļūt pieejams no 2015. gada.

Stabils pieprasījums pēc psihologa pakalpojumiem saglabājas (ar tendenci palielināties) sociālās aprūpes jomā darbam ar bērniem un ģimenēm, it sevišķi darbam ar augsta riska ģimenēm. Stabils darba iespējas gan šobrīd, gan nākotnē tiek prognozētas nevalstiskajās organizācijās, kas nodarbojas ar sociālo atbalstu, palīdzību un rehabilitāciju (krīzes centros, darbā pie uzticības tālruņa u. tml.).

Pieprasījums pēc psihologiem saglabājas un vismaz īstermiņa perspektīvā varētu vēl pieaugt ekspertīžu jomā, konkrēti—Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas darbā un bāriņtiesu darbā, kur bieži nepieciešami psihologu atzinumi. Lai sniegtu atzinumu, ekspertam jābūt ar maģistra grādu psiholoģijā.

Tirgus attīstības potenciāls saglabājas arī privātās psihologa prakses jomā. Šai jomai raksturīgi, ka lielākā daļa psihologu, kas nodarbojas ar privātu praksi, izvēlas papildus mācības un kvalifikācijas celšanu kādā no psihoterapijas virzieniem. Tiem psihologiem, kuri nepraktizē psihoterapiju, savukārt raksturīgi specializēties konsultācijās konkrētā jomā, piemēram, strādājot ar bērniem, kam ir attīstības traucējumi. Paredzams, ka tirgus nišu sadale psiholoģijas privātpraksi jomā pārskatāmā nākotnē turpināsies un attīstīsies. Nodarbinātības perspektīvas varētu uzlabot psihologa pakalpojumu iekļaušana veselības apdrošināšanas segto pakalpojumu klāstā.

Organizāciju psiholoģijas jomā arī gaidāma stabila darba tirgus attīstība. Pieprasījums pēc kvalificētiem psihologiem saglabāsies gan konsultāciju uzņēmumos (piemēram, personāla atlases un personālvadības konsultāciju, mācību uzņēmumos), gan arī dažādu komercorganizāciju personāla vadības struktūrvienībās, kur novērojama tendence, ka no personāla speciālistiem tiek gaidīta aizvien lielāka iesaistīšanās un pievienotās vērtības radīšana darbinieku attīstībā. Novērojama kopumā pozitīva attieksme un paaugstināta interese par organizāciju psiholoģiju no uzņēmumu vadības, personāla speciālistu un klientu puses. Viens no izaicinājumiem organizāciju psiholoģijas nozarei būs skaidri definēt psihologa kvalifikācijas pievienoto vērtību organizāciju un biznesa kontekstā, lai diferencētu šo

nozari no citām profesijām, kas piedāvā līdzīgus pakalpojumus (piemēram, personālvadība, koučings, vadības konsultācijas, mācību vadīšana).

7. Pielikumi

7.1. Lēmumi un līgumi

7.1.1. Dokumenti par iespēju turpināt izglītības ieguvi citā studiju programmā vai citā augstskolā

VIEŅOŠANĀS

STARP LATVIJAS UNIVERSITĀTI UN BALTIJAS PSIHOLĒGIJAS UN MENEDŽMENTA AUGSTSKOLU

2011. gada 22.marts

Latvijas Universitāte (turpmāk – LU) tās rektora Mārča Auziņa personā, kurš rīkojas saskaņā ar LU Satversmi, no vienas puses, un

Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta augstskola (turpmāk - BPMA) tās rektores Žannas Caurkubules personā, kura rīkojas saskaņā ar BPMA Satversmi, no otras puses, kopā sauktas Puses,

vienojas par sekojošo:

1. Pamatojoties uz LU un BPMA sadarbību studiju un pētniecības jomā, gadījumā, ja tiks pārtraukta psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma psiholoģijas profesionālā bakalaura grāda un psihologa asistenta kvalifikācijas iegūšanai realizācija LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātē, BPMA apņemas nodrošināt studiju iespējas šīs studiju programmas studentiem ar šādiem nosacījumiem:
  - 1.1. LU brīdina Psiholoģijas psofesionālā bakalaura studiju programmas studentus par šīs vienošanās nosacījumiem;
  - 1.2. BPMA nepārņem LU saistības attiecībā pret minēto studiju programmu studentiem;
  - 1.3. LU studējošiem, kuri ir noslēguši līgumus ar kredītiestādi par studiju kredītu, šis kredīts tiks nodrošināts pēc saskaņošanas ar Studiju fondu un kredītiestādi, kura izsniedz studiju kredītus;
  - 1.4. LU studentu imatrikulācija BPMA un veiktā studiju apjoma pielīdzināšana BPMA īstenotajās studiju programmās notiek saskaņā ar BPMA uzņemšanas noteikumiem un imatrikulācijas kārtību, kā arī citiem studiju procesu reglamentējošiem dokumentiem.
2. Vienošanās stājas spēkā no tās parakstīšanas brīža un ir spēkā uz nenoteiktu laiku.
3. Vienošanās var tikt grozīta pēc LU vai BPMA iniciatīvas, noformējot grozījumus rakstveidā un pievienojot tos šai Vienošanai kā pielikumus, kas kļūst par Vienošanās neatņemamu sastāvdaļu.
4. Katra no Pusēm ir tiesīga vienpusēji atkāpties no Vienošanās, par to paziņojot otrai Pusei vismaz vienu mēnesi iepriekš. Šādā gadījumā Puses atsevišķi savstarpēji vienojas par Vienošanās izbeigšanas kārtību un noteikumiem.
5. Šīs Vienošanās sakarā radušās domstarpības tiek risinātas Pušu savstarpējās sarunās. Ja Puses nespēj vienoties, strīds risināms saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.
6. Vienošanās ir sastādīta uz vienas lapas latviešu valodā 2 eksemplāros ar vienādu juridisko spēku, un atrodas pa vienam eksemplāram pie katras no Pusēm.
7. Vienošanos paraksta:

Latvijas Universitāte
Reģ. Nr.3341000218
Raiņa bulv. 19, Rīga,
LV – 1586

**Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta
augstskola**
Reģ.Nr.40003261174
Lomonosova iela 4, Rīga,
LV-1003

Rektors M.Auziņš

z.v.

Rektore Ž.Caurkubule

z.v.

7.1.2. Prakses līgumi un prakses nolikumi

Sadarbības līgums par studējošo prakšu nodrošināšanu

SADARBĪBAS LĪGUMS Nr. S76 18

par studējošo prakšu nodrošināšanu

Rīgā,

2010. gada 27. decembrī

Latvijas Universitāte, reģ. Nr.3341000218, Raiņa bulv.19, Rīga, LV-1586, Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes dekāna prof. **Andra Kangro** personā (turpmāk – LU), no vienas puses, un Swedbank AS, reģ. Nr 40003074764, Balasta dambis 1a, Rīga, LV-1048, tās Personāla pārvaldes vadītājas **Andželikas Bergas** personā (turpmāk – Iestāde), no otras puses, kopā sauktas Puses, noslēdz šo līgumu.

1. Līguma priekšmets

Puses vienojas par sadarbību studējošo prakses vietu nodrošināšanā un prakses organizēšanas (turpmāk – prakses) procesu psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas studentiem.

2. LU apņemās:

- 2.1. Laikus – ne vēlāk kā 14 dienas pirms prakses sākuma – saskaņot ar Iestādi prakses laiku un praksē norīkoto studentu skaitu.
- 2.2. Iepazīstināt Iestādi ar prakses nolikumu, prakses mērķiem, uzdevumiem un saturu pirms studentu nosūtīšanas praksē.
- 2.3. Nodrošināt studenta nepieciešamo iepriekšējo sagatavotību un iepazīstināt ar viņa pienākumiem un tiesībām prakses laikā.
- 2.4. Nodrošināt studentam prakses vadītāju (-us) – LU pārstāvi (-jus), kas veic prakses uzraudzību.
- 2.5. Uzturēt regulārus kontaktus ar prakses vadītāju Iestādē un risināt problēmsituācijas ar Iestādes administrāciju.

3. Iestāde apņemās:

- 3.1. Nodrošināt studentiem praktizēšanās iespējas atbilstoši prakses nolikumam, kā arī darba drošības, ugunsdrošības un sanitāri higiēniskajām normām atbilstošus darba apstākļus.
- 3.2. Nodrošināt studentiem prakses vadītāju ar praktiskā darba pieredzi.
- 3.3. Nodrošināt studentu instruēšanu par iekšējās kārtības, darba drošības noteikumiem Iestādē un uzraudzīt to ievērošanu.
- 3.4. Nodrošināt studentu pieeju Iestādes rīcībā esošajai informācijai, kas nepieciešama prakses uzdevumu veikšanai.
- 3.5. Nekavējoties ziņot LU, ja students noteiktajā termiņā nav ieradies Iestādē, pārkāpis Iestādes iekšējās kārtības vai darba drošības noteikumus vai nepilda prakses vadītāja vai Iestādes administrācijas rīkojumus.
- 3.6. Prakses nobeigumā sniegt LU studenta prakses vērtējumu un prakses vadītāja atsauksmi.

4. Līguma termiņš, tā grozīšanas un laušanas kārtība

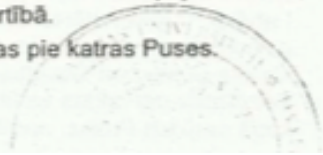
- 4.1. Līgums stājas spēkā no tā parakstīšanas brīža un ir spēkā nenoteiktu laiku.
- 4.2. Jebkura no Pusēm var lauzt šo Līgumu, vismaz trīs mēnešus iepriekš par to rakstiski brīdinot otru Pusi.

- 4.3. Šo Līgumu var grozīt, papildināt vai lauzt ar Pušu rakstisku vienošanos, kas kļūst par šī Līguma neatņemamu sastāvdaļu.

5. Noslēguma noteikumi

- 5.1. Jautājumus par prakses finansiālo nodrošinājumu līgumslēdzējas Puses risina, pamatojoties uz savstarpēju papildu vienošanos.
- 5.2. Katra no Pusēm ir atbildīga par šī Līguma saistību izpildi un Latvijas Republikas likumos noteiktajā kārtībā kompensē zaudējumus, ko radījusi otrai Pusei, neizpildot Līgumā paredzētās saistības.
- 5.3. Visus strīdus par līgumsaistībām Puses risina sarunās. Ja Puses nespēj vienoties, strīdi tiek risināti Latvijas Republikas likumos noteiktajā kārtībā.
- 5.4. Līgums sastādīts divos eksemplāros un pa vienam glabājas pie katras Puses.

6. Pušu paraksti:

Sadarbības līgums par studējošo prakšu nodrošināšanu

SADARBĪBAS LĪGUMS Nr. S76 19

par studējošo prakšu nodrošināšanu

Rīgā,

2010. gada 29. decembrī

Latvijas Universitāte, reģ. Nr. 3341000218, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV-1586,

Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes dekāna prof. **Andra Kangro** personā (turpmāk – LU), no vienas puses, un

SIA Eiro Personāls, reģ. nr. LV40003493932, Rīgā, Kr. Barona ielā 5-5, LV-1050, tā valdes locekles Artas Bīrumas personā (turpmāk – Iestāde), no otras puses, kopā sauktas Puses, noslēdz šo līgumu.

1. Līguma priekšmets

Puses vienojas par sadarbību **studējošo prakses vietu nodrošināšanā un prakses organizēšanas (turpmāk – prakses) procesu psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas studentiem.**

2. LU apņemas:

- 2.1. Laikus – ne vēlāk kā 14 dienas pirms prakses sākuma – saskaņot ar Iestādi prakses laiku un praksē norīkoto studentu skaitu.
- 2.2. Iepazīstināt Iestādi ar prakses nolikumu, prakses mērķiem, uzdevumiem un saturu pirms studentu nosūtīšanas praksē.
- 2.3. Nodrošināt studenta nepieciešamo iepriekšējo sagatavotību un iepazīstināt ar viņa pienākumiem un tiesībām prakses laikā.
- 2.4. Nodrošināt studentam prakses vadītāju (-us) – LU pārstāvi (-jus), kas veic prakses uzraudzību.
- 2.5. Uzturēt regulārus kontaktus ar prakses vadītāju Iestādē un risināt problēmsituācijas ar Iestādes administrāciju.

3. Iestāde apņemas:

- 3.1. Nodrošināt studentiem praktizēšanās iespējas atbilstoši prakses nolikumam, kā arī darba drošības, ugunsdrošības un sanitāri higiēniskajām normām atbilstošus darba apstākļus.
- 3.2. Nodrošināt studentiem prakses vadītāju ar praktiskā darba pieredzi.
- 3.3. Nodrošināt studentu instruēšanu par iekšējās kārtības, darba drošības noteikumiem Iestādē un uzraudzīt to ievērošanu.
- 3.4. Nodrošināt studentu pieeju Iestādes rīcībā esošajai informācijai, kas nepieciešama prakses uzdevumu veikšanai.

3.5. Nekavējoties ziņot LU, ja students noteiktajā termiņā nav ieradies Iestādē, pārkāpis Iestādes iekšējās kārtības vai darba drošības noteikumus vai nepilda prakses vadītāja vai Iestādes administrācijas rīkojumus.

3.6. Prakses nobeigumā sniegt LU studenta prakses vērtējumu un prakses vadītāja atsauksmi.

4. Līguma termiņš, tā grozīšanas un laušanas kārtība

4.1. Līgums stājas spēkā no tā parakstīšanas brīža un ir spēkā nenoteiktu laiku.

4.2. Jebkura no Pusēm var lauzt šo Līgumu, vismaz trīs mēnešus iepriekš par to rakstiski brīdinot otru Pusi.

4.3. Šo Līgumu var grozīt, papildināt vai lauzt ar Pušu rakstisku vienošanos, kas kļūst par šī Līguma neatņemamu sastāvdaļu.

5. Noslēguma noteikumi

5.1. Jautājumus par prakses finansiālo nodrošinājumu līgumslēdzējas Puses risina, pamatojoties uz savstarpēju papildu vienošanos.

5.2. Katra no Pusēm ir atbildīga par šī Līguma saistību izpildi un Latvijas Republikas likumos noteiktajā kārtībā kompensē zaudējumus, ko radījusi otrai Pusei, neizpildot Līgumā paredzētās saistības.

5.3. Visus strīdus par līgumsaistībām Puses risina sarunās. Ja Puses nespēj vienoties, strīdi tiek risināti Latvijas Republikas likumos noteiktajā kārtībā.

5.4. Līgums sastādīts divos eksemplāros un pa vienam glabājas pie katras Puses.

6. Pušu paraksti:

Dokāns

Sadarbības līgums par studējošo prakšu nodrošināšanu

SADARBĪBAS LĪGUMS Nr. S76 40
par studējošo prakšu nodrošināšanu

Rīgā,

2010. gada 27. dec.

Latvijas Universitāte, reģ. Nr.3341000218, Raiņa bulv.19, Rīga, LV-1586,
Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes dekāna prof. **Andra Kangro** personā
(turpmāk – LU), no vienas puses, un

Nodibinājums „Centrs Dardedze”, reģ.nr. 40003533722, Cieceres ielā 3a, Rīgā, LV-1002
personā (turpmāk – Iestāde), no otras puses, kopā sauktas Puses, noslēdz šo līgumu.

1. Līguma priekšmets

Puses vienojas par sadarbību studējošo prakses vietu nodrošināšanā un prakses organizēšanas (turpmāk – prakses) procesu psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas studentiem.

2. LU atbildības:

- 2.1. Laikus – ne vēlāk kā 14 dienas pirms prakses sākuma – saskaņot ar Iestādi prakses laiku un praksē norīkoto studentu skaitu.
- 2.2. Iepazīstināt Iestādi ar prakses nolikumu, prakses mērķiem, uzdevumiem un saturu pirms studentu nosūtīšanas praksē.
- 2.3. Nodrošināt studenta nepieciešamo iepriekšējo sagatavotību un iepazīstināt ar viņa pienākumiem un tiesībām prakses laikā.
- 2.4. Nodrošināt studentam prakses vadītāju (-us) – LU pārstāvi (-jus), kas veic prakses uzraudzību.
- 2.5. Uzturēt regulārus kontaktus ar prakses vadītāju Iestādē un risināt problēmsituācijas ar Iestādes administrāciju.

3. Iestāde atbildības:

- 3.1. Nodrošināt studentiem praktizēšanās iespējas atbilstoši prakses nolikumam, kā arī darba drošības, ugunsdrošības un sanitāri higiēniskajām normām atbilstošus darba apstākļus.
- 3.2. Nodrošināt studentiem prakses vadītāju ar praktiskā darba pieredzi.
- 3.3. Nodrošināt studentu instruēšanu par iekšējās kārtības, darba drošības noteikumiem Iestādē un uzraudzīt to ievērošanu.
- 3.4. Nodrošināt studentu pieeju Iestādes rīcībā esošajai informācijai, kas nepieciešama prakses uzdevumu veikšanai.

- 3.5. Nekavējoties ziņot LU, ja students noteiktajā termiņā nav ieradies lestādē, pārkāpis lestādes iekšējās kārtības vai darba drošības noteikumus vai nepilda prakses vadītāja vai lestādes administrācijas rīkojumus.
- 3.6. Prakses nobeigumā sniegt LU studenta prakses vērtējumu un prakses vadītāja atsauksmi.

4. Līguma termiņš, tā grozīšanas un laušanas kārtība

- 4.1. Līgums stājas spēkā no tā parakstīšanas brīža un ir spēkā nenoteiktu laiku.
- 4.2. Jebkura no Pusēm var lauzt šo Līgumu, vismaz trīs mēnešus iepriekš par to rakstiski brīdinot otru Pusi.
- 4.3. Šo Līgumu var grozīt, papildināt vai lauzt ar Pušu rakstisku vienošanos, kas kļūst par šī Līguma neatņemamu sastāvdaļu.

5. Noslēguma noteikumi

- 5.1. Jautājumus par prakses finansiālo nodrošinājumu līgumslēdzējas Puses risina, pamatojoties uz savstarpēju papildu vienošanos.
- 5.2. Katra no Pusēm ir atbildīga par šī Līguma saistību izpildi un Latvijas Republikas likumos noteiktajā kārtībā kompensē zaudējumus, ko radījusi otrai Pusei, neizpildot Līgumā paredzētās saistības.
- 5.3. Visus strīdus par līgumsaistībām Puses risina sarunās. Ja Puses nespēj vienoties, strīdi tiek risināti Latvijas Republikas likumos noteiktajā kārtībā.
- 5.4. Līgums sastādīts divos eksemplāros un pa vienam glabājas pie katras Puses.

6. Pušu paraksti:

Dejāns

Sadarbības līgums par studējošo prakšu nodrošināšanu

SADARBĪBAS LĪGUMS Nr. S76 17

par studējošo prakšu nodrošināšanu

Rīgā, 2010. gada 27. dec.

Latvijas Universitāte, reģ. Nr.3341000218, Raiņa bulv.19, Rīga, LV-1586,

Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes dekāna prof. **Andra Kangro** personā (turpmāk – LU), no vienas puses, un biedrība “Skalbes” Nr. 40008017804, Kungu iela 34, Rīga LV-1050 direktores Inese Rukas personā (turpmāk – Iestāde), no otras puses, kopā sauktas Puses, noslēdz šo līgumu.

1. Līguma priekšmets

Puses vienojas par sadarbību studējošo prakses vietu nodrošināšanā un prakses organizēšanas (turpmāk – prakses) procesu psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas studentiem.

2. LU apņemas:

- 2.1. Laikus – ne vēlāk kā 14 dienas pirms prakses sākuma – saskaņot ar Iestādi prakses laiku un praksē norīkoto studentu skaitu.
- 2.2. Iepazīstināt Iestādi ar prakses nolikumu, prakses mērķiem, uzdevumiem un saturu pirms studentu nosūtīšanas praksē.
- 2.3. Nodrošināt studenta nepieciešamo iepriekšējo sagatavotību un iepazīstināt ar viņa pienākumiem un tiesībām prakses laikā.
- 2.4. Nodrošināt studentam prakses vadītāju (-us) – LU pārstāvi (-jus), kas veic prakses uzraudzību.
- 2.5. Uzturēt regulārus kontaktus ar prakses vadītāju Iestādē un risināt problēmsituācijas ar Iestādes administrāciju.

3. Iestāde apņemas:

- 3.1. Nodrošināt studentiem praktizēšanās iespējas atbilstoši prakses nolikumam, kā arī darba drošības, ugunsdrošības un sanitāri higiēniskajām normām atbilstošus darba apstākļus.
- 3.2. Nodrošināt studentiem prakses vadītāju ar praktiskā darba pieredzi.
- 3.3. Nodrošināt studentu instruēšanu par iekšējās kārtības, darba drošības noteikumiem Iestādē un uzraudzīt to ievērošanu.
- 3.4. Nodrošināt studentu pieeju Iestādes rīcībā esošajai informācijai, kas nepieciešama prakses uzdevumu veikšanai.

- 3.5. Nekavējoties ziņot LU, ja students noteiktajā termiņā nav ieradies Iestādē, pārkāpis Iestādes iekšējās kārtības vai darba drošības noteikumus vai nepilda prakses vadītāja vai Iestādes administrācijas rīkojumus.
- 3.6. Prakses nobeigumā sniegt LU studenta prakses vērtējumu un prakses vadītāja atsauksmi.

4. Līguma termiņš, tā grozīšanas un laušanas kārtība

- 4.1. Līgums stājas spēkā no tā parakstīšanas brīža un ir spēkā nenoteiktu laiku.
- 4.2. Jebkura no Pusēm var lauzt šo Līgumu, vismaz trīs mēnešus iepriekš par to rakstiski brīdinot otru Pusi.
- 4.3. Šo Līgumu var grozīt, papildināt vai lauzt ar Pušu rakstisku vienošanos, kas kļūst par šī Līguma neatņemamu sastāvdaļu.

5. Noslēguma noteikumi

- 5.1. Jautājumus par prakses finansiālo nodrošinājumu līgumslēdzējas Puses risina, pamatojoties uz savstarpēju papildu vienošanos.
- 5.2. Katra no Pusēm ir atbildīga par šī Līguma saistību izpildi un Latvijas Republikas likumos noteiktajā kārtībā kompensē zaudējumus, ko radījusi otrai Pusei, neizpildot Līgumā paredzētās saistības.
- 5.3. Visus strīdus par līgumsaistībām Puses risina sarunās. Ja Puses nespēj vienoties, strīdi tiek risināti Latvijas Republikas likumos noteiktajā kārtībā.
- 5.4. Līgums sastādīts divos eksemplāros un pa vienam glabājas pie katras Puses.

6. Pušu paraksti:

Vienošanās *DIF-04-057-11*

Rīga

20.10.2004.
2004.gada 21.septembris

Latvijas Universitātes Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte, turpmāk, saukta LU PPF, dekāna Dr. Andra Kangro personā no vienas puses un Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta direktora Dr. Eimāra Vēbera personā no otras puses noslēdz vienošanos:

1. Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departaments apņemas LU PPF otrā līmeņa augstākās profesionālās izglītības studiju programmu studentiem nodrošināt pedagoģisko prakšu norisi Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta pārziņē esošajās izglītības iestādēs, atbilstoši studiju programmās paredzētajam apjomam.
2. LU PPF apņemas organizēt seminārus skolotājiem - prakšu vadītājiem.
3. LU PPF apņemas veikt atmaksu skolotājiem - prakšu vadītājiem, atbilstoši esošajiem normatīvajiem dokumentiem.
4. LU PPF apņemas izstrādāt prakses metodiskos norādījumus studentiem.
5. LU PPF apņemas nodrošināt prakses vadītājus no LU PPF docētājiem.
6. LU PPF organizē kopīgus seminārus ar Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta speciālistiem, prakse izglītības iestāžu skolotājiem par prakšu norisi un studentu pedagoģiskās sagatavošanas pilnveidi.

Vienošanās sastādīta divos eksemplāros, katrai pusei pa vienam eksemplāram, katram eksemplāram ir vienāds juridiskais spēks.

Šo vienošanos var lauzt vai mainīt, pusēm vienojoties. Izmaiņas tiek noformētas ar protokolu, ko paraksta abas puses un kas kļūst par vienošanās neatņemamu sastāvdaļu.

Vienošanās stājas spēkā ar tās parakstīšanas dienu un ir spēkā uz nenoteiktu laiku.

Latvijas Universitātes
Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte

Rīgas domes
Izglītības, jaunatnes un sporta

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas PRAKSES NOLIKUMS

Prakse ir obligāts nosacījums psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas studentiem, tā ir programmas sastāvdaļa.

1. Prakses mērķis.

Pielietot iegūtās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas strādājot ar dažādiem klientiem dažādās psihologa darba vidēs.

2. Prakses organizācija

2.1. Prakses ilgums

Prakses apjoms pēc studiju programmas prasībām ir 26.kr.p.

2.2 Prakses vieta:

Prakse notiek tajās skolās, organizācijās un klīnikās, ar kurām ir noslēgts prakses līgums. Prakses uzdevumus studenti veic individuāli ārpus augstskolas.

2.3. Prakses vadība:

Praksi vada: No LU puses – prakses koordinators, prakses supervizors, prakses vadītāji: pieredzējuši praktizējoši psihologi klīnikās, skolās un organizācijās.

- Prakses koordinators
  - Izvēlas prakses vietas
  - Izstrādā prakses programmu
  - Sadala studentus pa prakses vietām pie prakses vadītājiem
  - Iepazīstina studentus ar prakses uzdevumiem
  - Kārto prakses dokumentāciju
  - Sagatavo rīkojuma projektu par praksi ne vēlāk kā 1 nedēļu pirms prakses.
- Prakses supervizors:
  - Vada prakses supervīziju nodarbības fakultātē
  - Konsultē studentus par prakses uzdevumu izpildi
  - Vērtē prakses atskaites
- Prakses vadītājs/mentors:
  - Iepazīstina studentus ar darba specifiku prakses vietā
  - Konsultē studentus par veicamajiem darba uzdevumiem
  - Pārrauga studentu darbu
  - Dod studenta raksturojumu

2.4. Prakses vērtēšana:

Prakses vērtējums notiek pēc 10 ballu sistēmas. Prakses galīgo vērtējumu dod prakses supervizors, ņemot vērā prakses uzdevumu izpildi un izstrādāto prakses atskaiti. Prakses supervīzijas ir būtiska daļa no kursa vērtējuma. Praksi neieskaita, ja students nav izpildījis kādu no prakses uzdevumiem, nav apmeklējis noteikto skaitu prakses supervīzijas vai no prakses vadītāja(iestādē) ir saņemts galēji negatīvs vērtējums par praktikantu. Galīgo vērtējumu pēc prakses atskaites aizstāvēšanas apstiprina prakses supervizors kopā ar prakses koordinātoru.

2.5. Prakses dokumentācija

Prakses laikā studenti veic sava prakses laika uzskaiti, ko paraksta prakses vadītājs. Prakses laikā studenti protokolē paveiktos un darba rezultātus atrāda prakses vadītājam. Prakses beigās studenti raksta atskaiti un pašanalīzi par savu darbību prakses laikā. Prakses vadītājs sniedz studenta novērtējumu uz speciālas veidlapas.

2.6. Prakses uzdevumi

2. studiju semestrī prakses laikā studenti veic un protokolē nestrukturētu novērošanu. Sistemātiski tiekoties prakses grupā, trenē aktīvās klausīšanās iemaņas un jautājumu uzdošanu, analizē savas prasmes, veicot pašanalīzi un izvirzot jaunus mērķus savu prasmju attīstīšanai tuvākajam laika posmam. Studenti intervē nepazīstamu cilvēku, veic intervijas audioierakstu un to analizē. Studenti raksta prakses dienasgrāmatu. Prakses vērtējumu sniedz prakses supervizors, novērtējot prakses uzdevumu izpildi un prakses pašanalīzi prakses aizstāvēšanas laikā.

4. studiju semestris PRAKSE I

Prakses laikā, sistemātiski tiekoties praktikuma grupā, studenti vingrina sarunu vadīšanas prasmes. Studenti dažādos uzdevumos intervē nepazīstamus cilvēkus no dažādām sociālām grupām, veic interviju audioierakstus un analizē savas sarunas vadīšanas prasmes. Praksē studenti apgūst un pilnveido sarunas vadīšanas prasmes un iemaņas – aktīvo klausīšanos, pārfrāzēšanu, noskaidrošanu, emociju atpazīšanu un atspoguļošanu, rezumēšanu. Studenti pilnveido prasmes analizēt un izteikt savas domas un emocijas, argumentēt viedokli, mācās sniegt atgriezenisko saikni.

6. studiju semestris: PRAKSE II

Kursa mērķis: Padziļināt iepriekš iegūtās zināšanas un pilnveidot iemaņas kontakta veidošanā ar cilvēkiem no dažādām vecumgrupām un problēmgrupām. Pielietojot iegūtās zināšanas par psihodiagnostikas metodēm, dzīves vēstures datu analīzi un dažādu vecumposmu cilvēku psiholoģiskās izpētes īpatnībām, veikt cilvēku personības sfēras un intelektuālo spēju psiholoģisko izpēti.

Kursa uzdevumi:

- I. Veikt 2 pieaugušu cilvēku psiholoģisko izpēti (cilvēki nedrīkst būt tikai viena dzimuma un vienas vecuma grupas personas)
  - Izpētē jāiekļauj:
    - Dzīves vēstures ievākšana un analīze (*dzīves vēstures intervijas piemērs 3. pielikumā*). No dzīves vēstures izdalīt kritiskos notikumus, vecumposmu neatrisinātās problēmas, pašreizējās dzīves grūtības, kuras varēja tālāk ietekmēt klienta augšanu un attīstību, norādīt šo kritisko notikumu potenciālo ietekmi uz pieaugušā cilvēka intelektuālo/psihisko/emocionālo attīstību, uz attiecību veidošanas un adaptācijas modeli. Minēt, kuri faktori dzīves vēsturē liecina par resursiem, stiprajām pusēm.
    - Balstoties uz klienta dzīves vēstures izvērtējumu vai cilvēka paša problēmas pieteikumu, izvēlēties atbilstošas izpētes metodes un veikt psiholoģisko izpēti.
    - Ieteicams veikt gan personības, gan intelektuālās sfēras izpēti.
    - Rakstīt protokolus par abiem izpētes gadījumiem un veikt iegūto rezultātu analīzi. Supervīziju nodarbībās tiek pārrunāti viena cilvēka izpētes rezultāti, par otru dati jāapkopo un jāiesniedz prakses atskaitē. (*prakses atskaites forma 2. pielikumā*)
  - Pēc katra cilvēka psiholoģiskās izpētes izdarīt rakstisku sava darba pašanalīzi.
- II. Intervēt jebkura vecuma un dzimuma 2 cilvēkus no dažādām sociālā riska un/vai atstumtības grupām (piemēram, bezdarbnieki, cilvēki no sociāli nelabvēlīgām ģimenēm, hroniski slimnieki, cilvēki ar invaliditāti, pensionāri, bijušie ieslodzītie u.c):
  - Veikt abu interviju pierakstu. Par vienu respondentu iesniegt īsu intervijas pārskatu un pārrunāt rezultātus supervīziju nodarbībās. Par otru respondentu iesniegt pilnu intervijas protokolu un veikt intervijas analīzi, izdarīt secinājumus.
  - Pēc katra cilvēka intervijas izdarīt rakstisku sava darba pašanalīzi. (*piemēram, kā jutāties intervijas laikā, kā veidojās kontakts, kāda bija Jūsu attieksme pret intervējamo, kas bija veiksmīgi, kas mazāk veiksmīgi, ko nākamreiz darītu citādi u.t.t.*)

- III. Jāpiedalās supervīziju nodarbībās, kuru laikā jāpastāsta par 1 cilvēka veikto izpēti un vienu interviju. No 6 plānotajām nodarbībām obligāts ir vismaz 4 supervīziju apmeklējums.

Šo kursu nevar nokārtot, tikai iesniedzot prakses atskaiti, t.i., ja dažādu iemeslu dēļ students nav piedalījies supervīzijās un analizējis savu darbu ar saviem kursa biedriem un pasniedzēju, prakse netiek ieskaitīta un jāatkārto nākamajā gadā. Tas nozīmē, ka nevarēs uzsākt arī nākamo semestru praksi.

7. Studiju semestris: PRAKSE III (SKOLA)

1. PRAKSES MĒRĶIS:

Iepazīties ar psihologa asistenta darba pienākumiem skolā un tos veikt prakses uzdevumu ietvaros, izkopjot nepieciešamās skolas psihologa darba iemaņas.

2. PRAKSES ORGANIZĀCIJA:

- **Vismaz divas dienas nedēļā students prakses vietā strādā apmēram 4 stundas, veltot laiku šādām aktivitātēm:**
  - Pildot 3. punktā minētos prakses uzdevumus;
  - Ja skolā ir psihologs, vērojot skolas psihologa darbu (kur tas ir iespējams saskaņā ar ētikas principiem)
  - Veicot patstāvīgi skolas psihologa noteiktos psiholoģiskās izpētes darbus vai citus organizatoriskus darbus.
  - Pārrunājot ar skolas psihologu uzdevumu izpildes procesu, psiholoģiskās izpētes rezultātu interpretāciju un citu prakses laikā gūto pieredzi.
- **Obligāts ir supervīzijas nodarbību apmeklējums fakultātē. Ja ir apmeklētas mazāk kā 4 (no 6) supervīzijas, prakse netiek ieskaitīta.**
- **Prakses laikā studentam ir jāapmeklē Prakse III nodarbības fakultātē.**
- Ja studentam ir kādi attaisnojoši apstākļi, kas neļauj piedalīties praksē iepriekš aprakstītajā veidā, tad prakses laika organizācija var tikt mainīta, to saskaņojot ar atbildīgo Psiholoģijas nodaļas docētāju un/vai supervizoru fakultātē, pie nosacījuma, ka tiek izpildīti attiecīgie prakses uzdevumi un citi šeit noteiktie pienākumi.
- Tāpat arī, ja skolas psihologam ir veicami kādi neatliekami darbi vai ir specifisks darba režīms, var vienoties par citu darba grafiku.

3. PRAKSES UZDEVUMI

1. Sadarbība ar skolas psihologu (ja skolā ir psihologs):

- Iespēju robežās novēro skolas psihologa darbu, piemēram, asistē psiholoģiskās izpētes procesā, konsultācijās ar skolēniem vai viņu vecākiem, piedalās skolas vecāku sapulcēs, kurās ir lūgts uzstāties skolas psihologs vai pārrunā psihologa darba specifiku un uzdevumus.
- Pēc psihologa lūguma palīdz veikt dažādus, arī šeit neminētus, skolas psihologa darba pienākumus – piemēram, veic psiholoģisko testu datu ievākšanu, apstrādi. u.c.

2. Stundu un/vai nodarbību vadīšana. Pēc studenta izvēles A vai B variants.

A. variants : sagatavo plānu un vada vismaz 2 (ja vada viens) – 4 (strādājot pāri ar kursabiedru) psiholoģijas stundas, izmantojot dažādas aktīvās pasniegšanas un grupu darba metodes, izvēloties tēmu vai nu pēc savas iniciatīvas vai sagatavojot to pēc programmā paredzētā, vienojoties ar psiholoģijas skolotāju/psihologu/citu pedagogu/klases audzinātāju.

B variants: sagatavo plānu un 6-8 stundas (2 dienas pa 3-4 stundām) vada grupu nodarbības pāri ar kursabiedru. Šo uzdevumu var veikt ne tikai skolā, bet arī ārpus skolas, dažādās jauniešu organizācijās u.c.

Atkarībā no situācijas, šos uzdevumus iespējams modificēt, pārrunājot to ar supervizoru fakultātē.

3. Psiholoģiskā izpēte.

Veic individuālu psiholoģisko izpēti diviem skolēniem:

- Sadarbībā ar skolas psihologu vai kādu pedagogu izvēlas skolēnus psiholoģiskajai izpētei.
- lūdz vecāku piekrišanu skolēnu psiholoģiskajai izpētei;
- veic skolēna dzīves un attīstības vēstures datu ievākšanu, kritisko riska faktoru un pozitīvo, veicinošo faktoru noskaidrošanu, intervējot kādu no vecākiem.
- pamatojoties uz dzīves vēstures izvērtējumu, izvirza izpētes hipotēzes vai uzdevumus;
- atbilstoši skolēna vecumam un darba hipotēzei, izvēlas izpētes metodes (apspriežot šo jautājumu ar skolas psihologu vai supervizoru fakultātē);
- veic mērķtiecīgu skolēna novērojumu vismaz 3 dažāda profila mācību stundās vai brīvajā laikā, novērojumus fiksē protokolos, veic to analīzi;
- pārrunā ar pedagogiem viņu novērojumus par skolēnu (ja iespējams)
- ievāc psiholoģiskās izpētes datus;
- apstrādā psiholoģiskās izpētes datus un veic to interpretāciju;
- izmantojot visu iepriekš ievāktu informāciju, uzraksta atzinumu par psiholoģiskās izpētes rezultātiem,
- pārrunā vismaz viena skolēna izpētes procesu, rezultātus un interpretāciju supervīzijas nodarbībās fakultātē,
- iepazīstina ar izpētes rezultātiem un atzinumu skolas psihologu, piedalās izpētes rezultātu izskaidrošanā vecākiem. Ja skolā nav psihologs, vispirms ar supervizoru fakultātē pārrunā vecākiem sniedzamo informāciju.

Šo uzdevumu iespējams daļēji veikt, arī neatrodoties skolas telpās, ja par to vienojaties ar skolēnu vecākiem. Tādā gadījumā skolā jāveic tikai novērojumi stundās un sarunas ar pedagogiem. Vienu vērojumu iespējams veikt arī ārpus skolas aktivitātēs.

4. Prakses laikā students veic prakses laika un veikto uzdevumu uzskaiti pa dienām, ko atspoguļo veidlapā.

PRAKSES VĒRTĒJUMU VEIDO:

- Prakses atskaites un aizstāvēšanas vērtējums;
- Prakses supervīziju apmeklējums.

Prakse nevar tikt ieskaitīta gadījumos, ja studentam ir parādi par kādu no iepriekšējām praksēm vai psihodiagnostikas kursā vai nav apmeklētas vismaz 4 supervīziju nodarbības.

8.studiju semestrī PRAKSE IV

8. semestrī studenti pēc savas izvēles veic praksi klīnikā vai organizācijā. Prakses laikā studentam tiek nodrošināts prakses supervizors LU.

PROFESIONĀLĀ BAKALaura STUDIJU PROGRAMMAS STUDENTU PRAKSE KLĪNIKĀ

PRAKSES VIETAS:

- klīniskās iestādes – piemēram, slimnīcas, rehabilitācijas centri, patversmes vai bērnu nami u.c.

PRAKSES ILGUMS: 2 mēneši

PRAKSES KOPEJĀIS ILGUMS UN NORISE (neatkarīgi no izvēlētas prakses vietas, katrā vietā iespējams stundu sadalījumu pielāgot psihologa darba specifikai):

1. Vēlamais darba režīms – **divus mēnešus 2 dienas nedēļā, katru dienu ~ 3- 5 stundas**, veicot prakses uzdevumus prakses vietā vai arī vienojoties ar psihologu par citu sadarbības režīmu. Šajā laikā savu darbību vēlams plānot sekojoši:

- **vismaz 50 sadarbības stundas ar prakses vadītāju, no tām :**
  - ~ 30 jābūt tiešā kontakta stundām kā novērotājam un/vai dalībniekam piedaloties psihologa darbā, piemēram, esot klāt diagnostikas vai konsultāciju procesā vai citu uzdevumu veikšanas gaitā.
  - ~ 20 stundas students palīdz veikt prakses vadītājam dažādus uzdevumus, kas saistīti ar psihologa darbu /iespējams, vairs klāt neesot prakses vadītājam/;
- **apmēram 40 stundas tiešo prakses uzdevumu veikšanai** un 30 stundas prakses atskaites rakstīšanai

2. Katru nedēļu apmeklēt supervīzijas nodarbības, kuras vadīs Jūsu prakses supervizors LU:

- supervīziju ilgums ir 2 lekcijas katru nedēļu;
  - **no 7 plānotajām supervīziju reizēm obligāts ir 5 supervīziju apmeklējums, pretējā gadījumā prakse netiek ieskaitīta;**
  - supervīzijās katrs students pārrunā iepriekšējā nedēļā veiktos prakses uzdevumus, pastāsta par diviem patstāvīgi veiktajiem uzdevumiem un piedalās kursa biedru prakses pieredzes pārrunāšanā;
  - Konkrēti supervīziju laiki tiks saskaņoti atsevišķi.
- prakses laikā **studenti uz noteikta parauga veidlapām veic sava prakses laika uzskaiti**, kuru pēc tam apstiprina prakses vadītājs klīnikā (veidlapas paraugs pielikumā)

PRAKSES UZDEVUMI KLĪNISKĀ IESTĀDĒ:

- students **kā novērotājs piedalās sava prakses vadītāja darbā**, piemēram, asistē konsultācijās ar klientiem vai viņu vecākiem, ja klienti ir bērni;
- students pēc sava vadītāja lūguma **palīdz veikt psihologa darba pienākumus** – piemēram, veic psiholoģiskās izpētes kādu no daļām un / vai psiholoģisko testu datu apstrādi, raksta psiholoģiskās izpētes secinājumus, palīdz atrast informāciju par citu speciālistu iesaistīšanos klienta konsultācijā (ja tas varētu būt nepieciešams); u.c.
- **veic psiholoģiskās izpētes darbu ar 4 klientiem:**

- ja klients ir bērns, jālūdz vecāku piekrišana bērna psiholoģiskajai izpētei;
- jāveic klienta dzīves vēstures datu ievākšana un kritisko riska faktoru /piemēram, vecumposmu krīžu neatrisinātās problēmas, pašreizējās dzīves grūtības, kuras varēja ietekmēt nelabvēlīgā veidā klienta augšanu un attīstību/ analīze; ja klients ir bērns, tad bērna attīstības vēstures dati ir jāievāc no bērna vecāka vai cita aprūpētāja;
- balstoties uz saņemto pieteikumu un klienta dzīves vēstures izvērtējumu, jāizvirza izpētes hipotēze vai uzdevumi;
- atbilstoši klienta vecumam un darba hipotēzei, jāizvēlas darba metodes;
- jāievāc psiholoģiskās izpētes dati;
- jāapstrādā psiholoģiskās izpētes dati un jāveic interpretācijas;
- izmantojot visu iepriekš ievākto informāciju, jāuzraksta psiholoģiskās izpētes atzinums (kurš būtu domāts citam psihologam); (atzinuma paraugs pielikumā)
- atzinuma ietvaros, jānovērtē izdarītā secinājuma/slēdziena atbilstība iepriekš izvirzītajai hipotēzei.
- jāsameklē informācija par tālākās palīdzības iespējām (iestādes, speciālisti, viņu adreses un kontakti) klientiem, ar kuriem tika veikts psiholoģiskās izpētes darbs;
- jāsniedz informācija klientam/pacientam vai viņa ārstam par psiholoģiskās izpētes rezultātiem (tikai pēc pārrunām ar savu prakses vadītāju);
- ja nepieciešams – veikt psiholoģiskai konsultācijai līdzīgu sarunu ar klientu, sniedzot viņam atbalstu un palīdzību.

PRAKSES ATSKAITĒ JĀATSPOGUĻO:

1. Prakses vietas nosaukums
2. Prakses vadītāja vārds, uzvārds
3. Prakses norises laiks un prakses vietā pavadītais laiks
4. Prakses laikā veiktie uzdevumi :
  - a) psihologa darba novērojumi
  - b) veiktās psiholoģiskās izpētes(īsi nosaucot)
  - c) veiktie psihologa darba pienākumi pēc vadītāja lūguma
5. Prakses laikā supervīzijā pārrunāto gadījumu īss pārskats.
6. 2 klientu psiholoģiskās izpētes rezultāti un to analīze(kas netika izrunāti supervīzijās ar vadītāju LU), kas beidzas ar psiholoģiskās izpētes atzinuma noformēšanu.
7. Pielikumi: visu 4 klientu psiholoģiskās izpētes protokoli vai to kopijas.
8. Prakses vadītāja apstiprināta prakses laika uzskaites lapa.
9. Prakses novērtējums, kuru veic vadītājs prakses vietā (uz veidlapas).

PRAKSES VĒRTĒJUMS:

- Studentu darbs supervīziju laikā;
- Prakses vadītāju sniegtais vērtējums;
- Prakses atskaites vērtējums.
- Prakses aizstāvēšanas vērtējums;

Prakses laikā students iespēju robežās mēģina strādāt ar dažādu vecumu, dzimumu cilvēkiem.

Šo kursu nevar nokārtot eksternātā, respektīvi, ja dažādu iemeslu dēļ students nav piedalījies supervīzijās un analizējis savu darbu ar saviem kursa biedriem un pasniedzēju fakultātē, kā arī tad, ja no prakses vadītāja ir saņemts neapmierinošs studenta darba novērtējums, prakse ir jāatkārto nākamajā gadā. Prakse nevar tikt ieskaitīta gadījumos, ja studentam ir parādi par kādu no iepriekšējām praksēm vai psihodiagnostikas kursā.

PROFESIONĀLĀ BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMAS

STUDENTU PRAKSE ORGANIZĀCIJĀS

PRAKSES UZDEVUMI ORGANIZĀCIJĀ :

- students kā novērotājs piedalās sava prakses mentora (cilvēks, kurš vadīs praksi izvēlētajā prakses vietā un prakses beigās novērtēs padarīto darbu) darbā, piem., asistē darba intervijās, kandidātu novērtēšanā vai mācību programmas izstrādē;
- students patstāvīgi pēc sava mentora lūguma palīdz veikt organizāciju psihologa darba pienākumus dažādos kandidātu atlases un / vai novērtēšanas un / vai attīstības projektos – piem., veic kandidātu pieteikumu analīzi, ievāc atsauksmes, raksta atteikuma vēstules, veido individuālos attīstības plānus darbiniekiem utt.;
- students pēc prakses mentora lūguma var veikt arī citus ar personālvadības funkcijām saistītus pienākumus – piem., veikt personāla lietvedību;
- prakses laikā studentam vēlams piedalīties vismaz vienā atlases projektā.

PRAKSES ILGUMS: 2 mēneši

PRAKSES VIETAS:

- organizācijas, kuras sniedz personālvadības pakalpojumus citām organizācijām (piem., personāla atlases kompānijas) vai organizāciju personāla pārvaldes struktūrvienības (piem., personāla nodaļa vai mācību centrs);
- organizācijā (ja tā nav konsultāciju kompānija) ir jābūt vismaz 30 darbiniekiem (izņēmums, starptautisko kompāniju lokālās pārstāvniecības, tad darbinieku skaits var būt arī nedaudz mazāks);
- ļoti ieteicams praksi neveikt savā darba vietā.

PRAKSES KOPEJĀIS ILGUMS UN NORISE :

- 90 h prakses vietā + supervīzijas LU;
- studentam ir jāapmeklē arī supervīzijas nodarbības, kuras vadīs Jūsu prakses vadītājs LU:
  - supervīziju ilgums ir 2 lekcijas katru nedēļu;
  - no 8 plānotajām supervīziju reizēm obligāts ir 6 supervīziju apmeklējums, pretējā gadījumā prakse netiek ieskaitīta;
  - ja students mācību gada laikā, bet ne vēlāk par prakses laiku ir apmeklējis LPVA vai LOPB organizētos semināros, šo pasākumu apmeklējums tiek ieskaitīts par vienu no supervīzijas reizēm;
  - supervīzijās katrs students pārrunā iepriekšējā nedēļā veiktos prakses uzdevumus, pastāsta par patstāvīgi veiktajiem uzdevumiem un piedalās kursa biedru prakses pieredzes pārrunāšanā;
  - supervīziju laikā var tikt uzdoti nelieli mājas darbi.

PRAKSES VĒRTĒJUMS:

- prakses mentora sniegtais vērtējums;
- studentu darbs supervīziju laikā;
- prakses atskaites vērtējums;
- kvalifikācijas pārbaudījuma vērtējums.

PRAKSES ATSKAITĒ JĀATSPOGUĻO:

- prakses vietas nosaukums, organizācijas darbības virziens, lielums;
- prakses mentora vārds, uzvārds;
- prakses norises laiks un prakses vietā pavadītais laiks;
- prakses laikā veiktie uzdevumi:
  - mentora darba novērojumi;
  - patstāvīgi veiktie uzdevumi kandidātu atlases, novērtēšanas, un attīstības projektos (patstāvīgi gatavoties darba materiāli ir jāpievieno prakses atskaites pielikumā, piem., patstāvīgi sagatavotie amata apraksti vai sludinājumi);
- refleksija par prakses laika veiktajiem uzdevumiem (kas veicās labāk, kādas bijas grūtības, kādi bija ieguvumi).

Prakses laikā **studenti prakses vietās uz noteikta parauga veidlapām veic sava prakses laika uzskaiti**, kuru pēc tam apstiprina prakses mentors. Prakses uzskaites veidlapa, tāpat kā novērtējuma lapa tiek pievienota prakses atskaitei.

Šo kursu nevar nokārtot eksternātā, respektīvi, ja students nav piedalījies supervīzijās, kā arī tad, ja no prakses vadītāja ir saņemts neapmierinošs studenta darba novērtējums, prakse ir jāatkārto nākamajā gadā!

Prakse nevar tikt ieskaitīta gadījumos, ja studentam ir parādi par kādu no iepriekšējām praksēm vai psihodiagnostikas kursā.

PRAKSES LAIKA UZSKAITES VEIDLAPA

Studenta vārds, uzvārds _____

Prakses vieta: _____

Prakses vadītājs _____

Prakses sākums _____

Prakses noslēgums _____

Par katru prakses vietā pavadītu dienu norādiet:

Datums	Prakses vietā pavadītais laiks no...līdz...	Veicamie darba uzdevumi un pienākumi	Piezīmes, komentāri

Apstiprinu, ka students ir atradies prakses vietā un veicis uzticētos prakses uzdevumus:

Prakses vadītāja paraksts: _____

Datums: _____

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
Pedagoģijas psiholoģijas un mākslas fakultāte
Psiholoģijas nodaļa

Jūrmalas gatve 74/76, Rīga, LV-1083 tālr./fakss 67034018, e-pasts: psihologijas.nodala@lu.lv

LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes Psiholoģijas nodaļas
Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas

Studentes/-ta ..... **prakses novērtējums**

Vārds un uzvārds

Prakses laiks no ..... līdz .....

1. Lūdzam īsumā raksturot studentes/-ta ieinteresētību un attieksmi pret saviem pienākumiem:
2. Lūdzam īsumā aprakstīt studentes/-ta zināšanas un iemaņas, kuras palīdzēja studentei/-tam veikt prakses uzdevumus:
3. Kādas zināšanas un prasmes vēl, pēc Jūsu domām, būtu nepieciešamas studentei/-tam paplašināt un pilnveidot turpmākajā mācību un darba procesā:
4. Lūdzam minēt, vai bija kādas problēmas saistībā ar studentes/-ta praksi:
5. Kā jūs kopumā vērtējat studentes/-ta paveikto darbu:
teicami
labi
vidēji
vāji – prakse nav ieskaitāma

Prakses vadītājs

.....

paraksts/paraksta atšifrējums

7.1.3. Studiju programmu padomes lēmums par studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšanu

IZRAKSTS

no LU Pedagoģijas psiholoģijas un mākslas fakultātes
Psiholoģijas nozares studiju padomes sēdes protokola Nr 11/2013
2013. gada 25.novembrī

Sēdē piedalās: I.Austers, S. Sebre, M. Raščevska, A.Upmane, Ģ. Dimdiņš, I. Bite, A.Miltuze,

Sēdi vada: Psiholoģijas nozares studiju padomes priekšsēdētājs, prof. Ģ. Dimdiņš

Sēdi protokolē: doc. A.Upmane

Darba kārtībā:

Psiholoģijas studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma apspriešana

Prof. Ģ.Dimdiņš informē par izstrādāto psiholoģijas studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu. Katras studiju programmas direktori iepazīstina ar aktualitātēm programmās. Tiek apstiestas studiju virziena nākones vīzijas un rīcības plāns to realizēšanai.

SP locekļi atzīst, ka studiju virziena pašnovērtējuma ziņojums ir izstrādāts atbilstoši prasībām un lūdz PPMF Domi apstiprināt šo ziņojumu.

Balsojums: par –7, pret – 0, atturas – nav.

Lēmums: Atzīt psiholoģijas studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu kā atbilstoši izstrādātu un lūgt to apstiprināt PPMF Domei.

Izraksts pareizs:

Psiholoģijas nozares studiju

padomes sekretāre doc.A.Upmane

7.1.4. Fakultātes domes lēmums par studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšanu

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte

Jūrmalas gatve 74/76, Rīga LV-1083, tālrunis 7034000, fakss 7034002, e-pasts: ppf@lu.lv, www.ppf.lu.lv

IZRAKSTS no Domes sēdes protokola Nr. 17/13 2013. gada 28. novembrī

Sēdē piedalās:

Domnieki: D.Blūma, R.Kiseļova, A.Geske, I.Kangro, V.Kincāns, A.Raževa, M.Urdziņa-Deruma, R.Andersone, I.Žogla, Z.Rubene, I.Austers, M.Raščevska, A.Koļesovs, Ģ.Dimdiņš, I.Ābelkalns, M.Pušpure, B.Kaļķe, A.Grīnfelds, I.Ivanova, T.Ivanova, L.Mihno, L.Berga, I.Vāvere, E.Kagaine.

Citi: L.Āboltiņa, A.Ozola, R.Muzis

Sēdi vada: A.Raževa

Sēdi protokolē: B.Kaļķe

Darba kārtība:

5. Studiju virziena „Psiholoģija” pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšana (Ģ.Dimdiņš).

5. Ģ.Dimdiņš informē par izstrādāto psiholoģijas studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu.

Ierosinājums: apstiprināt pašnovērtējuma ziņojumu.

Balsojums: par- vienbalsīgi

Lēmums: apstiprināt studiju virziena „Psiholoģija” pašnovērtējuma ziņojumu.

IZRAKSTS PAREIZS

Domes sekretāre:

B.Kaļķe

Rīgā, 28.11.2013.

7.2. Informācija par akadēmisko personālu

7.2.2. Akadēmiskā personāla dalība starptautiskajos projektos, LZP un citu institūciju finansētajos projektos pārskata periodā (2012.-2013. akadēmiskajā gadā)

Prof.Ivars Austers

No 2010. Līdz 2012. gadam LZP finansētā pētījumu projekta 09.1584 *Personības, kognitīvo un sociālo faktoru saistība ar dzīves kvalitātes rādītājiem* (vadītājs Viesturs Reņģe) dalībnieks.

Prof. Imants Juris Aivars

2009 - 2013 LZP finansētais projekts Nr. 09.1596 Dzīvnieru un cilvēka audu adaptīvās reakcijas barības vielu un fiziskas slodzes izraisītā oksidatīvā stresa apstākļos.

Prof. Ģirts Dimdiņš

2010.–2012. LZP finansēts izpētes projekts „Personības, kognitīvo, attīstības un sociālo faktoru saistība ar dzīves kvalitātes rādītājiem”. (Latvijas Universitāte), projekta dalībnieks.

2013.--... Baltijas un Austrumeiropas studiju fonda (Östersjöstiftelsen) finansēts projekts "Psiholoģiskie mehānismi politiskās orientācijas pamatā vecā un jaunā demokrātijā--salīdzinošs pētījums starp Zviedriju un Latviju" (Sēdertēnas augstskola, Zviedrija), projekta dalībnieks.

Doc. Ilze Damberga

2011. – 2013. VISC un LU (sadarbības līgums Nr. 19.1.-11/16) realizētais Eiropas Sociālā fonda projekts „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide” (Nr.2010/330/1DP/1.2.2.4.1/10/IPIA/VIAA/001), pētnieks, autors.

2012. – 2013. Eiropas Sociālā fonda projekts „Atbalsta programmu izstrāde un īstenošana sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveidei” (vienošanās Nr.2010/0328/1DP/1.2.2.4.1/10/IPIA/VIAA/002), eksperts

Lekt. Maija Dūka

2008.-2012. Zinātniskā tēma „Skolotāju izdegšanas sindroms un tā saistība ar sociālo atbalsta sistēmu”.

Lekt.Sandra Kalniņa

2012 „Kritiskās domāšanas pieejas paplašināšanas iespējas Latvijā.2.daļa. Projekta rezultātu ilgspējas nodrošināšana.”- projekta vadītāja

2011-2012 – OSI projekts „Kritiskās domāšanas pieejas paplašināšanas iespējas Latvijā.” Nr. 20033631- projekta vadītāja

2010 -2013 ESF projekts „Inovātīva un praksē balstīta pedagogu izglītības ieguve un mentoru profesionālā pilnveide” 2010/0096/1DP/1.2.1.2.3./09/IPIA/VIAA/001 – tālākizglītības koordinētāja

Doc.Henrijs Kaļķis

2010 - 2013 LZP projekts Nr. 09.1615 „Izglītības sistēmas kvalitātes, mūžizglītības, iekļaujošās un mediju pedagogijas pētījums Latvijas un starptautiskā kontekstā” – izpildītājs.

2009 - 2013 Valsts pētījumu programmas „Inovātīvu daudzfunkcionālu materiālu, signālapstrādes un informātikas tehnoloģiju izstrāde konkurētspējīgiem zinātņu ietilpīgiem produktiem” LU apakšprojekta nr.3 “Nanostukturēti modifikatorus saturoši pašarmēti polimēru kompozīti un to atbilstošo tehnoloģiju izstrāde pielietojumiem inteliģentajos materiālos un ierīcēs” – izpildītājs.

2012 - 2013 Valsts pētījumu programmas „Inovātīvu daudzfunkcionālu materiālu, signālapstrādes un informātikas tehnoloģiju izstrāde konkurētspējīgiem zinātņu ietilpīgiem produktiem” LU apakšprojekta nr.6 “Grafēns, modificēts grafēns un grafēnu saturoši kompozītmateriāli perspektīviem pielietojumiem pārklājumos, nanoierīcēs un sensoros, enerģijas konversācijai” – izpildītājs.

Doc.Aleksandrs Koļesovs

2011.-2013. g. Projekts „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas

izveide” Nr. 2010/0330/1DP/1.2.2.4.1/10/IPIA/VIAA/001.

Lekt.Ērika Lanka

ESF Darbības programmas 2007. - 2013.gadam „Cilvēkresursi un nodarbinātība” prioritātes 1.2. „Izglītība un prasmes” pasākuma 1.2.1.„Profesionālās izglītības un vispārējo prasmju attīstība” aktivitātes 1.2.1.2. „Vispārējo zināšanu un prasmju uzlabošana” apakšaktivitātes 1.2.1.1.2. „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu kompetences paaugstināšana” **Latvijas Universitātes realizētā projekta „Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārīzglītojošo mācību priekšmetu pedagogu kompetences paaugstināšana”** (Vienošanās Nr.2009/0274/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/ VIAA/003, LU reģistrācijas Nr.ESS2009/88) īstenošanai. Eksperte, lektore.

Mūžizglītības programmas Comenius apakšprogrammas „Reģionālās partnerības” projekts “Cross border cooperation between regions in Latvia and Romania to improve educational offer” /Coaction/ (Pārrobežu sadarbība starp reģioniem Latvijā un Rumānijā izglītības piedāvājuma uzlabošanai) Nr. 2012-1-LV1-COM13-03584 1 ietvaros seminārs Zinas skolas pedagogiem par skolotāja darba ētiskajiem aspektiem.

Lekt.Kristīne Liepiņa

Darbs zinātniskajā projektā „Latvijas iedzīvotāju noslāņošanās pēc materiālā dzīves līmeņa”.

Darbs zinātniskajā projektā „Valsts investīciju un valsts investīciju programmas ietekme uz tautsaimniecības attīstību”.

Pētīts bezdarbs un ar to saistītās problēmas Latvijā.

Pasn.Marina Loseviča

Dzimuma identitātes traucējumi – Latvijas statistika, Rīgas Psihiatrijas un Narkoloģijas Centra dati. Marina Loseviča, Aleksandra Koņevņina, Rīgas Stradiņa Universitāte, Tālākizglītības Fakultāte, Latvija; Rīgas Psihiatrijas un Narkoloģijas Centrs. RSU Zinātniska Konference, 2013.g. 21 un 22.martā, Tēzes, RSU, 2013, 134.LPP. ISBN 978-9984-793-24-5.

3rd International Congress of Neurobiology, Psychopharmacology & Treatment Guidance, May 30th – June 2nd 2013, Thessaloniki, Greece, Abstract book. „Denial of pregnancy – 3 case reports and follow – up”, un tur pat

”Women refused to terminate pregnancy for mental health reason: clinical outcomes”. Marina Losevich, Department of Psychiatry, University of Latvia, Riga, Latvia.

Latvijas Psihiatru Asociācijas Gada sapulce, 2012.g. 30. Novembris. „Kad grūtniecība skādē – RPNC dati par grūtniecības pārtraukšanu psihiskā stāvokļa dēļ 2002. – 2012.gg.”

Bakaluru darbi LU Medicīnas fakultātes studentiem 2012.g.: „Sifilisa ārstēšana Aleksandra Augstumu slimnīcā pirms antibiotiku ieviešanas 1908. – 1945.gg.”

„Paroksizmaļie stāvokļi šizofrēniska spektra pacientiem”

„Psihisko saslimšanu ārstēšana Aleksandra Augstumu slimnīcā 1905 – 1945.gg”

„Grūtniecības iznākumi sievietēm, kas saņem psihofarmakoterapiju”

2013.g. – „Polifarmācija ambulatorā psihiatriskajā praksē”

LU 71.Konference 2013.g. 28.I. „Rīgas Magdalēnas patversme”,

Marina Loseviča, Vladimirs Kuznecovs; ziņojums Zinātņu vēstures un muzejniecības sekcijas sēdē;

Doc.Baiba Martinsone

2011.- 2013. Eiropas Sociālā fonda projekts „Atbalsta programmu izstrāde un īstenošana sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveidei” (vienošanās Nr. 2010/0328/1DP/1.2.2.4.1/10/IPIA/VIAA/002) – pētniece, eksperte, psiholoģe, programmu autore

2011. - 2013. Eiropas Sociālā fonda projekts „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide”

(Nr.2010/330/1DP/1.2.2.4.1/10/IPIA/VIAA/001) – WISC-IV klīniskās validācijas

apakšprojekta vadošā pētniece, psiholoģe, WISC-IV klīniskās interpretācijas rokasgrāmatas līdzautore

2013. Prezentācija „Social and emotional learning (SEA) in schools: experience in Latvia“. *16th European conference on Developmental Psychology*, Šveice, Lozanna.

2013. Prezentācija „WISC-IV index scores in relationship to academic performance and social adaptivity in special groups in Latvia“. *35th International School Psychology Association conference*, Portugāle, Porto.

2013. Prezentācija „Social and emotional learning and Support to positive behavior programs in schools: experience in Latvia“. *35th International School Psychology Association conference*, Portugāle, Porto.

Doc.Anika Miltuze

2012.gads LZP projekta Nr.09.1584 „Personības, kognitīvo un sociālo faktoru saistība ar dzīves kvalitātes rādītājiem” (vad. V.Reņģe) dalībniece.

Dalība citos projektos:

ESF Darbības programmas 2007. - 2013.gadam „Cilvēkresursi un nodarbinātība” prioritātes 1.2. „Izglītība un prasmes” pasākuma 1.2.1. „Profesionālās izglītības un vispārējo prasmju attīstība” aktivitātes 1.2.1.2. „Vispārējo zināšanu un prasmju uzlabošana” apakšaktivitātes 1.2.1.1.2. „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu kompetences paaugstināšana” Latvijas Universitātes realizētā projekta „Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārīzglītojošo mācību priekšmetu pedagogu kompetences paaugstināšana” (Vienošanās Nr.2009/0274/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/VIAA/003, LU reģistrācijas Nr.ESS2009/88) īstenošana.

Pasn.Inese Muzikante

2013.g. aprīlis - LU darbības rezultātu stratēģisko mērķu sasniegšanai 2010.-2020.gadā kritēriju novērtēšana un darbinieku iesaiste stratēģijas mērķu sasniegšanā, projekta vadītāja

2011 – 2012 „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide”, Nr.2010/0330/1DP/1.2.2.4.1/10/IPIA/VIAA/001, Eiropas sociālais fonds;

2010 - 2012 “Personības, kognitīvo un sociālo faktoru saistība ar dzīves kvalitātes rādītājiem”, LZP, 09.1584, izpildītāja

Pasn.Viktorija Perepjolkina

RPIVA zinātniskās pētniecības projekts Nr. 2013/1 *Mazo un vidējo uzņēmumu vadības problēmas un to risināšanas īpatnības ekonomiskās krīzes pārvarēšanas apstākļos Latvijā* projekta īstenošanas periods: 2013.gads, projekta vad-ja S. Kristapsone; amats – pētnieks.

RPIVA zinātniskās pētniecības projekts Nr. 2012/3 *Dzīves kvalitātes aspektu izmaiņu novērtējums pašvaldību vispārējās izglītības iestāžu optimizācijas ietekmē*, projekta īstenošanas periods: 2012.gads, projekta vad-ja S. Kristapsone; amats – pētnieks.

LZP finansētais grants Nr. 09.1584 *Personības, kognitīvo un sociālo faktoru saistība ar dzīves kvalitātes rādītājiem* projekta īstenošanas periods: 2010.-2012.g., p-ta vadjs V.Reņģe; amats – projekta izpildītājs.

Eiropas Sociālā Fonda projekts Nr. 2009/0305/1DP/1.2.2.4.2/09-APIA/VIAA/122 *Integratīvas mācību metodikas izstrāde un ieviešana adaptācijai sociālajā vide skolēniem un jauniešiem ar mācīšanas, kognitīvo funkciju un kustību traucējumiem*, projekta īstenošanas periods: 01.01.2010.-31.12.2012.g., projekta vad-ja D.Voita; amats – pētnieks.

Prof.Malgožata Raščevska

ASV kompānija Western Psychological Services, (WPS) (ABAS-II testa adaptācija un standartizācija Latvijā), kopš 2005. gada

ASV kompānija – Pearson (PsychCorp). (WISC-IV testa adaptācija un standartizācija Latvijā), kopš 2005. Gada

ASV kompānija – Dynamic Measurement Group (DMG) (DIBELS Next testa adaptācija un standartizācija Latvijā,), kopš 2012. Gada.

20.12.-2013. ESF projekta „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide” Nr.

2010/0330/1DP/ 1.2.2.4.1/10/IPIA/VIAA/001, 4. Aktivitātes *zinātniskā vadītāja* – aktivitātes budžets 103.972 Ls

2011.-2012. *Pētnieku grupas vadītāja* projektā ESF 1.2.2.4.1. apakšaktivitātei „Iekļaujošas izglītības un sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveide, nepieciešamā personāla sagatavošana, nodrošināšana un kompetences paaugstināšana” Nr. 2010/0328/1DP/1.2.2.4.1/10/IPIA/VIAA/002.

Prof.Sandra Sebre

2011. - 2013. Eiropas Sociālā fonda projekts „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide“

(Nr.2010/330/1DP/1.2.2.4.1/10/IPIA/VIAA/001) – WISC-IV un

ASEBA klīniskās validācijas apakšprojektu vadošā pētniece, WISC-IV un ASEBA klīniskās interpretācijas rokasgrāmatu līdzautore

2012. „ASEBA Adult Self-Report Cross-Cultural Comparison”, vadošais pētnieks.

2010. – 2012. LZP finansēts pētījumu projekts 09.1584 „Personības, kognitīvo un sociālo faktoru saistība ar dzīves kvalitātes rādītājiem” dalībiece. Vadošā pētniece.

Doc. Inga Skreitule-Pikše

2011. – 2013. Valsts izglītības satura centra un Latvijas Universitātes Eiropas Sociālā fonda finansēts sadarbības projekts „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide”, pētniece.

Doc. Anda Upmane

2012.- ESF projekta ‘‘ Atbalsta programmu izstrāde un īstenošana sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveidei’’ pētniece

2009.- 2013.g.Latvijas Universitātes realizētā ESF projekta „Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārīglītojošo mācību priekšmetu pedagogu kompetences paaugstināšana” psiholoģijas mācību materiālu izstrādes darba grupas vadītāja.

7.2.3. Akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts pārskata periodā (2012.-2013. akadēmiskajā gadā)

Prof.Ivars Austers

Austers, I., Renge, V., & Muzikante, I. (2012). Predicting traffic accident rate: Human values add predictive power to age and gender. In M.Sullman & L.Dorna (eds.), *Advances in Traffic Psychology* (pp.167-176). Farnham: Ashgate.

Renge, V., Austers, I., & Muzikante, I. (2012). Combining social axioms with basic individual values and self-reported driving behavior in predicting traffic accidents, *Baltic Journal of Psychology*, 13, (1, 2), 72–86.

Prof. Imants Juris Aivars

Kander K., Grabovskis A., Marcinkevics Z., Aivars J. Assessment of conduit artery vasomotion using photoplethysmography. *Proc. SPIE*, 2013. (ISSN:0091-3286; SCOPUS); *pieņemts publicēšanai* 22.08.2013.

Marcinkevics Z., Lukstina Z., Rubins U., Grabovskis A., Aivars J. Bilateral difference in superficial and deep femoral artery blood flow. *Artery Research*, 2013.

<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1872931213000409><http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1872931213000409>.

Asoc.prof. Baiba Bela

Bela, Baiba (2012/2013). Nacionālās identitātes diskursi mūsdienu Latvijā: Piezīmes par dažādību. *Akadēmiskā dzīve*. Nr. 49, Lpp. 3.-13.

Bela, Baiba (2012). Everyday life, power and agency in turbulent Latvia: the story of Otto Irbe. *Baltic Biographies at Historical Crossroads*. London: Routledge, Aarelaid-Tart, Aili, Bennich-Björman, Li (eds), pp.37.-52.

Doc.Maija Biseniece

2012. Der lettische Einodhof als Symbol und kulturelles Phanomen./Sandspiel-Therapie. *Zeitschrift fur Wissenschaft und Praxis*. H.33., 7 - 28.

Asoc.prof.Ieva Bite

Bite, I. (pieņemts publicēšanai). Psihiskie traucējumi. *Psiholoģija* (red.K.Martinsone & A.Miltuze). Rīga, Zvaigzne ABC.

Ludāne, M. & Bite, I. (pieņemts publicēšanai). Depresija pēc darba zaudējuma: situācijas, vispārējo pārliecību un kognitīvā novērtējuma loma. *LU Rakstu krājums „Psiholoģija”*.

Bite, I. & Martinsone, B. (pieņemts publicēšanai). Vardarbības seku pārvarēšana sievietēm grupu un individuālās psihoterapijas laikā piesaistes teorijas kontekstā. *LU Rakstu krājums „Psiholoģija”*.

Poudžiunas I. & Bite, I. (pieņemts publicēšanai). Dusmas un agresivitāte vardarbību pārcietušiem jauniešiem un dusmu pārvaldīšanas programmu efektivitāte. *LU Rakstu krājums „Psiholoģija”*.

Krone, I., & Bite, I. (pieņemts publicēšanai). Teorētiskā izpratne par vadības funkcijām un to attīstības atbalstu pirmskolas vecuma bērniem. *LU raksti. Psiholoģija*. Rīga, LU Akadēmiskais apgāds.

Krone, I., & Bite, I. Preschool-age children executive function and parent-child interaction relationships. *International Journal of Psychology*, 47, ICP2012 supplement, pp-87.

Miltuze, A., Upmane, A., Bite, I., & Sebre, S. (2012). Psiholoģijas bakalaura un maģistra studiju programmas. *Psiholoģija Latvijā: psihologi, izglītība, profesionālā darbība* (red.K.Mārtinsonē). Rīga, RaKa.

Bite I., Miltuze A., & Sebre S. (2012). Habit of playing computer and video games, aggression, dissociation, and attachment in Latvian adolescents. *15th European Conference on Developmental Psychology, Proceedings*, 385-391.

Miltuze A., Bite I., & Sebre S. (2012). Adolescent identity development, problematic internet use, computer game playing, dissociation, anxiety and sexual concerns. *15th European Conference on Developmental Psychology, Proceedings*, 251-257.

Doc. Ilze Damberga

Damberga I., Raščevska M., Koļesovs A., Laizāne I., Kaminska I. (2013). *Adaptīvās uzvedības novērtēšanas sistēmas (ABAS-II) interpretācijas rokasgrāmata*. Latvijā standartizēto psiholoģiskās izpētes testu interpretācijas rokasgrāmatu sērijas II grāmata, M. Raščevska (red.). Rīga: LU, VISK, 96 lpp.

Pedalīšanās zinātniskās konferencēs:

Laizāne I., Kaminska I. Damberga I. (2013). Adaptīvās uzvedības veicināšanas labā prakse izglītojamiem ar garīgas attīstības traucējumiem. *Starptautiskā konference "Psiholoģija veselības aprūpē"*. Rīga, Latvija (uzstāšanās ar referātu).

Damberga I., Raščevska M., Koļesovs A., Sebre S., Skreitule-Pikse I., Martinsone B. (2013). Adaptive behavior of children with different disabilities. *The 35th Conference of the International School Psychology Association*. Porto, Portugal (*postera prezentācija*).

Skreitule-Pikse I., Raščevska M., Koļesovs A., Sebre S., Damberga I., Martinsone B. (2013). Social problems of children with language impairment: Associations with intellectual and adaptive functioning. *The 35th Conference of the International School Psychology Association*. Porto, Portugal (*postera prezentācija*).

Prof. Ģirts Dimdiņš

Calmfors, L., Dimdins, G., Gustafsson Senden, M., Montgomery, H., & Stavlot, U. (2012). *Why do people dislike low-wage trade competition with posted workers in the service sector?* (CESifo Working Paper No. 3842). Munich: CESifo Group.

Dimdins, G. (2012). Development of an ideological orientation scale: The challenges of measuring the economic dimension of ideology. In A. Gasiorowska & T. Zaleskiewicz (Eds.), *Microcosm of economic psychology: Proceedings of the IAREP CONFERENCE WROCLAW 2012* (pp. 313-318). Wrocław: Warsaw School of Social Sciences and Humanities, Faculty in Wrocław.

Frolova, D., & Dimdins, G. (2012). The influence of safe driving public service announcements on young adults' risk evaluation depending on their sensation seeking level. *Baltic Journal of Psychology*, 13, 58-71.

Calmfors, L., Dimdins, G., Sendén, M. G., Montgomery, H., & Stavlot, U. (2013). Why do people dislike low-wage trade competition with posted workers in the service sector? *The Journal of Socio-Economics*, 47, 82-93.

Katšena, L., & Dimdiņš, Ģ. (2013). Gender and age group differences in stereotypes about mental health care providers. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 4, 185-190.

Lekt.Maija Dūka

Inovātīvās pieejas vispārpedagoģisko priekšmetu bloka īstenošana (2013) , 8-22lpp.42.-57.lpp., R.,LU

Lekt.Kamita Eglīte

Eglīte, K. 2012. Muskuļu fizioloģija: jaunatklājumi priekšstats par muskuļu darbību atsedz vēl daudz neizzinātā. Mūsdienu fizioloģijas problēmas un prakse, Rīga, 47.-64. lpp.

Lekt.Sandra Kalniņa

Autoru kolektīvs (Sandra Kalniņa ...). Innovative ways for motivating adults for learning.

TEACHERS' IN-SERVICE TRAINING AND ITS PROBLEMS IN LATVIA

Līdzautori : Vladimirs Kincāns, Iveta Ķestere, Sandra Kalniņa- iesniegts publicēšanai

Doc.Henrijs Kaļķis

2013.g.

Roja Z., Kalkis V., Roja I., **Kalkis H.** The effects of a medical hypnotherapy on clothing industry employees suffering from chronic pain. *Journal of Occupational Medicine and Toxicology*, 2013, 8:25.

Kalkis H., Roja Z., Kalkis V., Rezepina I. *Ergonomics Approach in Entrepreneurship. Agronomy research, Volume 11, number 2, 2013 (SCOPUS) <http://agronomy.emu.ee/vol112/p11216.pdf>*

2012.g.

Kalkis H., Kalkis V., Roja Z., Praude V., Rezepina I. *Ergonomics and Quality Interventions in Woodworking Technological Processes for Lightening the Workload. Advances in Physical Ergonomics and Safety.* Ed. By Ahram T.Z., W. Karwowski. Proceedings of 4th AHFE International Conference on Human Aspects of Advanced Manufacturing (HAAMAHA), pp. 250 – 257, ISBN: 978-1-4398-7038-9, 2012, USA: CRC Press, Taylor & Francis Group.

Kalkis V., Roja Z., **Kalkis H.** Determinations of muscles fatigue for production packers and sawing machine operators in furniture enterprise using myotonometry. *Advances in Physical Ergonomics and Safety.* Ed. By Ahram T.Z., W. Karwowski. Proceedings of 4th AHFE International Conference on Human Aspects of Advanced Manufacturing (HAAMAHA), pp. 550 – 558, ISBN: 978-1-4398-7038-9, 2012, USA: CRC Press, Taylor & Francis Group.

Roja Z., Roja I., Kalkis V., **Kalkis H.** Heart Rate monitoring – physical load objective evaluation method for nurses and assistants of nurses. *Advances in Physical Ergonomics and Safety.* Ed. By Ahram T.Z., W. Karwowski. Proceedings of 4th AHFE International Conference on Human Aspects of Advanced Manufacturing (HAAMAHA), pp. 565 – 564, ISBN: 978-1-4398-7038-9, 2012, USA: CRC Press, Taylor & Francis Group.

Roja Z., Kalkis V., **Kalkis H.**, Palmsalu I., Ieviņš J., Bērziņš J. *Influence of Combined Labour Environment Risk Factors on Employees of the Sewing Enterprise and Practical Solutions // RTU zinātniskie raksti. 15. sēr., Tehnogēnās vides drošība. - 2. sēj. (2012), 57.-60. lpp.*

Kaļķis H., Kaļķis V. *Ergonomisko risinājumu nozīme organizācijas darba vides kvalitātes uzlabošanā.* RTU zinātniskie raksti. 25. sēj. (2012), 84.-90. lpp.

Doc.Aleksandrs Koļesovs

Kolesovs A. (2013). Domain-specific and general future orientation of high school students in Latvia under socioeconomic changes. *International Journal of Psychology: A Biopsychosocial Approach*, 12, 71-83.

Koļesovs A. (pieņemts publicēšanai) Individīda orientācija uz tagadni un nākotni riskantas braukšanas pašnovērtējuma prognozē. *Latvijas Universitātes Zinātnisko*

rakstu krājums, Psiholoģija.

Grāmatas:

Martinsons, B., Sebre, S., Raščevska, M., Koļesovs, A. Vekslera bērnu intelekta testa (WISC-IV) interpretācijas rokasgrāmata. Latvijā standartizēto psiholoģiskās izpētes testu interpretācijas rokasgrāmatu sērijas I grāmata, M. Raščevska (red.). Rīga: LU, VISC, 2013, 96 lpp.

Dambergā, I., Raščevska, M., Koļesovs, A., Laizāne, I., Kaminska, I. Adaptīvās uzvedības novērtēšanas sistēmas (ABAS-II) interpretācijas rokasgrāmata. Latvijā standartizēto psiholoģiskās izpētes testu interpretācijas rokasgrāmatu sērijas II grāmata, M. Raščevska (red.). Rīga: LU, VISC, 2013, 96 lpp.

Skreitule-Pikše I., Bite I., Sebre S., Raščevska M., Koļesovs A., Ļubenko J. Ahenbaha bērna uzvedības novērtēšanas aptaujas (CBCL/6-18, TRF, YSR) interpretācijas rokasgrāmata. Latvijā standartizēto psiholoģiskās izpētes testu interpretācijas rokasgrāmatu sērijas III grāmata, M. Raščevska (red.). Rīga: LU, VISC, 2013, 88 lpp.

Raščevska, M., Mencis, J., Paegle, Dz., Koļesovs, A., Kaminska, I., Niedre, R. Latviešu valodas un matemātikas sasniegumu testa (LMST-II) interpretācijas rokasgrāmata. Latvijā standartizēto psiholoģiskās izpētes testu interpretācijas rokasgrāmatu sērijas IV grāmata, M. Raščevska (red.). Rīga: LU, VISC, 2013, 180.lpp.

Doc.Silvija Kristapsone

Kristapsone S. Ekonomiski aktīvu un augsti izglītotu personu subjektīvās labklājības novērtējums Latvijā 2011. gada nogalē.//Statistikas zinātnisko pētījumu rezultāti, 2012.Zinātniskie raksti. LR Centrālā statistikas pārvalde, Rīga, 2012, 51.-60.lpp. ISBN 978-9984-06-433-8, ISSN 1691-5445

Pasn.Maruta Ludāne

Ludāne, M. & Bite. I. (2012). Cognitive appraisal, Belief in Just World and Coping Self-Efficacy in predicting depressive symptoms in unemployed. International Journal of Psychology, 47, ICP 2012 supplement, 88. ISSN 0020-7594.

Pasn.Indra Majore-Dūšele

Mārtinsons K., Majore-Dūšele I. Psihes un ķermeņa attiecības: daži jautājumi ievirzei. // Deja, kustība, ķermenis = Dance, movement, body. Rakstu krājums / S.Mihailovas, I.J.Mihailova red. Rīga: „Drukātava”, 2013. – 13.-31

Majore-Dusele I. Dance movement therapy for patients with obesity and emotional eating disorder. // Arts Therapies for Different Client/ Patient Groups, collection of articles. Rīga, 2013. – 108-116.

Vāverniece I., Majore-Dūšele I., Meekums B., Rasnačs O. Dance movement therapy for obese women with emotional eating: a controlled pilot study // The Arts in Psychotherapy. 2012. -39: 126– 133.

Doc.Baiba Martinsons

Martinsons, B., Niedre, R. (2013). *Sociāli emocionālā audzināšana. Rokasgrāmata.* Latvijas Universitāte. ISBN 978-9984-45-744-4

Martinsone, B., Nīmante, D., Daniela, L. (2013). *Atbalsts pozitīvai uzvedībai. Rokasgrāmata*. Latvijas Universitāte. ISBN 978-9984-45-726-0

Martinsone, B., Sebre, S., Raščevska, M., Koļesovs, A. (2013). *Vekslera bērnu intelekta testa (WISC-IV) interpretācijas rokasgrāmata*. Latvijā standartizēto psiholoģiskās izpētes testu interpretācijas rokasgrāmatu sērijas I grāmata, M.Raščevska (red.). Rīga: Latvijas Universitāte, VISC. ISBN 978-9984-573-66-3

Bite, I., Martinsone, B. (2013). Vardarbības seku pārvarēšana sievietēm grupu un individuālās psihoterapijas laikā piesaistes teorijas kontekstā. *Rīga, LU raksti*.

Sebre, S., Martinsone, B., Raščevska, M., Koļesovs, A., Skreitule-Pikše, I. *Teacher and Parent Ratings of Child Attention Problems in Relation to WISC-IV Latvian Profiles* (iesniegts publicēšanai *Baltic Journal of Psychology*).

Raščevska, M., Raževa, A., Martinsone, B., Tūbele, S., Vazne, Ž., Vucanlzdāns, P. (2012). „Skolotāju aptaujas par skolēnu mācīšanās darbību un uzvedību (SASMDU) ticamība un validitāte“. ISBN 978-9984-45-560-0.

<http://www.atbalsts.lu.lv/lv/projekta-rezultati/visparigi/projekta-petijuma-raksts-par-sasmdu-ticamibu-un-validitati>

Birzina, E., Martinsone, B. (2012). Changing mother – child interaction patterns and preventing preschool children externalizing behavior problems through the Marte Meo therapy: a preliminary study. *Proceedings of 15th European conference on Developmental Psychology, Medimond international proceedings*. ISBN 978-88-7587-636-4.

Doc.Anika Miltuze

Geikina G., & Miltuze A. (2013, pieņemts publicēšanai). Vecāku kompetences izjūta, vecāku stress un saņemtais sociālais atbalsts bērnu invalīdu mātēm. LU Zinātnisko rakstu krājums „Psiholoģija”.

Pasn.Inese Muzikante

Renge, V., Austers, I., & Muzikante, I. (2012). Combining social axioms with basic individual values and self-reported driving behavior in predicting traffic accidents, *Baltic Journal of Psychology*, 13, (1, 2), 72–86.

Austers, I., Renge, V., & Muzikante, I. (2012). Predicting traffic accident rate: human values add predictive power to age and gender. In M.Sullman & L.Dorna (eds.), *Advances in Traffic Psychology*, (pp.167–176). Farnham: Ashgate.

Pasn.Viktorija Perepjolkina

Perepjolkina, V. (iesniegts izskatīšanai). Jauns veselības personības daudzdimensionāls mērījuma instruments - Latvijas Personības aptauja (LPA-v3): izstrādes vēsture un psihometriskie rādītāji (Development history and psychometric properties of a new multidimensional questionnaire for evaluation of healthy personality: Latvian Personality Inventory (LPA-v3)). *Latvijas Universitātes raksti. Psiholoģija*.

Brūdere-Ruska, S., Perepjolkina V. (pieņemts publicēšanai). M. Makkalova Ar pāridarījumu saistītas starppersonu motivācijas aptaujas (TRIM-18) adaptācija Latvijā (Adaptation of M. McCullough’s Transgression-Related Interpersonal Motivations Inventory (TRIM-18) in Latvian). *Latvijas Universitātes raksti. Psiholoģija*.

Trups-Kalne, I., Dimdiņš, Ģ., Perepjolkina V. (pieņemts publicēšanai). Sociālā konservatīvisma skalas latviešu valodā izveide un validitātes pārbaude (Construction and validation of Social Conservatism Scale in Latvian). *Latvijas Universitātes raksti. Psiholoģija*.

Brūdere-Ruska, S., Perepjolkina, V. (pieņemts publicēšanai). Piedošanas saistība ar reliģiozitāti un sociāldemogrāfiskajiem rādītājiem. *RPIVA Jauno zinātnieku konferences VIII rakstu krājums*.

Perepjolkina V., Reņģe, V. (2013). Personības iezīmju saistība ar apmierinātību ar dzīvi, laimes izjūtu, vispārējo pašvērtējumu un stresa līmeni: Latvijas Personības aptaujas kriteriālās validitātes pārbaude. *Daugavpils Universitātes 54.starptautiskās zinātniskās konferences materiāli (Proceedings of the 54th International Scientific Conference of Daugavpils University)*, pp. 702-707. DU: Akadēmiskais apgāds, „Saule”.

Muzikante I., Perepjolkina V., Reņģe, V., Austers, I. (2013). Autovadītāju uzvedības aptaujas adaptācija Latvijā. *Daugavpils Universitātes 54.starptautiskās zinātniskās konferences materiāli (Proceedings of the 54th International Scientific Conference of Daugavpils University)*. pp. 696-701. DU: Akadēmiskais apgāds, „Saule”.

Perepjolkina V., Reņģe, V. (2012). Latvijas personības aptaujas otrās pilotversijas psihometriskie rādītāji. *Teorija praksei mūsdienu sabiedrībās izglītībā. VI Starptautiskā konference. Zinātnisko rakstu krājums*. pp. 211-218. Rīga: RPIVA, Latvija

Prof. Malgožata Raščevska

Ivanova, L., & Raščevska, M. (2012). Wise female students' characteristics evaluated by themselves and peers. *Baltic Journal of Psychology*, 13, 87-97.

Iesniegts publicēšanai

Kroniņa, L., Care, R. **Raščevska M.** (2013). Bērnu baiļu no zobārsta saistība ar mutes dobuma stāvokli un dažādiem ģimenes faktoriem 4 – 12 gadu vecumā. (iesniegts raksts RSU zinātnisko rakstu krājumā)

Orlovska, M, **Raščevska M.**, (2013). Experts' perceived characteristics of reading disability in the context of latvian orthography. Presentation in International Workshop on Reading and Developmental Dyslexia, May 30-31, 2013. (iesniegts raksts RSU zinātnisko rakstu krājumā).

Makarova, A., Orlovska, M., Katšena, L., & **Raščevska, M.**. (2012). Psychometric properties of the Beliefs About Psychological Services [BAPS] scale in Latvia. *Baltic Journal of Psychology*, 2012)

Orlovska, M, Bluss, K., **Raščevska M.**, (2013). The relationship between children's reading ability, verbal and fluid intelligence and measurements of eye movements during reading (iesniegts raksts RSU rakstu krājumā Sabiedrība. Veselība. Labklājība)

Monogrāfijas un citas zinātniskās grāmatas

Raščevska M. (red.). (2013). Latvijā standartizēto psiholoģiskās izpētes testu interpretācijas rokasgrāmatu sērija. I-V grāmata, Rīga: LU, VISC, 2013. Kopā 5 grāmatu apjoms 556 lpp, kas sastāv no:

Skreitule-Pikše I., Bite I., Sebre S., **Raščevska M.**, Koļesovs A., Ļubenko J. *Ahenbaha bērna uzvedības novērtēšanas aptaujas (CBCL/6-18, TRF, YSR) interpretācijas rokasgrāmata*. Latvijā standartizēto

psiholoģiskās izpētes testu interpretācijas rokasgrāmatu sērijas **I grāmata**, M. Raščevska (red.). Rīga: LU, VISC, 2013. 88 lpp.

Martinsones, B., Sebre, S., **Raščevska, M.**, Koļesovs, A. *Vekslera bērnu intelekta testa (WISC-IV) interpretācijas rokasgrāmata*. Latvijā standartizēto psiholoģiskās izpētes testu interpretācijas rokasgrāmatu sērijas **II grāmata**, M. Raščevska (red.). Rīga: LU, VISC, 2013. 96 lpp.

Damberga, I., **Raščevska, M.**, Koļesovs, A., Laizane, I., Kaminska, I. *Adaptīvas uzvedības novērtēšanas sistēmas (ABAS-II) interpretācijas rokasgrāmata*. Latvijā standartizēto psiholoģiskās izpētes testu interpretācijas rokasgrāmatu sērijas **III grāmata**, M. Raščevska (red.). Rīga: LU, VISC, 2013. 96 lpp.

Raščevska, M., Mencis, J., Paegle, Dz., Koļesovs, A., Kaminska, I., Niedre, R. *Latviešu valodas un matemātikas sasniegumu testa (LMST-II) interpretācijas rokasgrāmata*. Latvijā standartizēto psiholoģiskās izpētes testu interpretācijas rokasgrāmatu sērijas **IV grāmata**, M. Raščevska (red.). Rīga: LU, VISC, 2013. 176 lpp.

Raščevska M., Vabale, A. Orlovska, M. Griškēvica, I. Ozola, E. Legzdiņš, P., Mutule S., Koļesovs A. (2013). Agrīnās lasītprasmes attīstības rādītāju DIBELSNext latviešu versijas *interpretācijas rokasgrāmata*. Latvijā standartizēto psiholoģiskās izpētes testu interpretācijas rokasgrāmatu sērijas **V grāmata**, M. Raščevska (red.). Rīga: LU, VISC. 158 lpp

Kaminski, R. Guds., **R.**, latviešu valodas versijai **Raščevska M.**, Orlovska, M., Vabale, A., Ozola, E., Legzdiņš, P., Koļesovs, A., R. (2013.) Agrīnās lasītprasmes attīstības rādītāju DIBELSNext latviešu versijas *vadīšanas rokasgrāmata*. Rīga: LU, VISC. 100 lpp.

Vekslers D. (2013). Vekslera intelekta testa bērniem, ceturtais izdevums, latviešu valodā. Testēšanas rokasgrāmata (WISC-IV^{LV}), latviešu versijas autori **Raščevska, M.**, Sebre, S., Ozola E. Rīga: LU, 340 lpp.

Harisone, P., Ouklands, T. (2013), *Adaptīvas uzvedības novērtēšanas sistēmas (ABAS-II) latviešu versijas vadīšanas rokasgrāmata*. Latviešu versijas autori **Raščevska, M.**, Legzdiņš, P., Sebre, S., (2012). Rīga: LU.

Raščevska M., Paegle, Dz., Mencis, J. (2013). *Latviešu valodas un matemātikas sasniegumu testa (LMST-II) vadīšanas rokasgrāmata*. Rīga: LU. 100 lpp., pielikumi – 35 lpp.

Prof.Sandra Sebre

Sebre, S. (2013). Latviešu dzīvesspēks – spīts un pašizpaušme. Red. J. Stradiņš, T. Jundzis, *Akadēmiskie raksti "Latvieši un Latvija"4 sējums, IV sējums "Latvijas kultūra, izglītība, zinātne"*. Rīga: Latvijas Zinātņu akadēmija.

Sebre, S. & Krūmiņa, I. (2012). „Dzīvesspēks” kā resurss Latvijas laukos. Red. Cimdiņa, A., Raubiško, I. *Dzīve – attīstība- labbūtība Latvijas laukos*. Rīga: Zinātne, 55. – 66. lpp.

doc.Inga Skreitule-Pikše

Skreitule-Pikše, I., Bite, I., Sebre, S., Raščevska, M., Koļesovs, A., Ļubenko, J. (2013). *Ahenbaha bērna uzvedības novērtēšanas aptaujas (CBCL/6-18, TRF, YSR) interpretācijas rokasgrāmata*. Latvijā standartizēto psiholoģiskās izpētes testu interpretācijas rokasgrāmatu sērijas III grāmata, M.Raščevska (red.). Rīga: LU, VISC.

Skreitule-Pikše, I., Raščevska, M., Sebre, S., Koļesovs, A., Bite, I. (2013). *Ahenbaha empīriski balstītā izpētes sistēma skolas vecuma bērnu un jauniešu novērtēšanai*. Rīga: Latvijas Klīnisko psihologu asociācija.

Doc. Ieva Stokenberga

Lidaka L., Viberga I., Stokenberga I. (2012). Women's Own Perceptions about Occurrence of Unwanted Pregnancy in Age Group 16–25 years in Latvia. *22nd European Congress of Obstetrics and Gynaecology, EBCOG 2012, Tallin, Estonia*,

May 9-12, MEDIMOND International Proceedings, 95-98.

Doc. Evija Strika

Rudzītis K., Landmane D., Krūmiņa I., Strika E. (2012). Bērns kriminālprocesā. Kriminālprocesam noderīgas informācijas iegūšana. Iespējas un izaicinājumi. Rīga
Strika E. Juridiskās psiholoģijas nodaļas autore kolektīvajā monogrāfija "Psiholoģija", kas ir iesniegta recenzēšanai. Grāmatu ir plānots izdod 2013/2014 gadā izdevniecībā "Zvaigzne".

Pasn. Elmārs Tērauds

[Rancāns E.](#), [Tērauds E.](#), [Taube M.](#) Psychiatry in Latvia: a journey through the past three centuries. [Nord J Psychiatry](#). 2012 Dec;66(6):428-32.

Monogrāfija:

Tērauds E., Andrēziņa R., Zārde I.. Psihiatrisko pacientu ārstēšanas rokasgrāmata. Morgan Frank, 2013. Rīga, Latvija.

7.3. Diplomu pielikumu paraugi

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Reģ. Nr. 3341000218

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija, LV-1586; tālr. +371-67034301, +371-67034320; fakss +371-67034513; e-pasts lu@lanet.lv

Diploma pielikums atbilst Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO/CEPES) izveidotajam paraugam. Diploma pielikums ir sagatavots, lai sniegtu objektīvu informāciju un nodrošinātu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu (piemēram, diplomu, sertifikātu) akadēmisku un profesionālu atzīšanu. Diploma pielikumā ir iekļautas ziņas par diplomā minētās personas sekmīgi pabeigto studiju būtību, līmeni, kontekstu, saturu un statusu. Tajā neiekļauj norādes par kvalifikācijas novērtējumu un līdzvērtību, kā arī ieteikumus tās atzīšanai. Informāciju sniedz visās astoņās sadaļās. Ja kādā sadaļā informāciju nesniedz, norāda iemeslu.

DIPLOMA PIELIKUMS (Diploma sērija BD E Nr. [REDACTED])

1. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS IEGUVĒJU:

1.1. vārds: [REDACTED]

1.2. uzvārds: [REDACTED]

1.3. dzimšanas datums (diena/mēnesis/gads): [REDACTED]

1.4. studenta identifikācijas numurs vai personas kods: [REDACTED]

2. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU:

2.1. kvalifikācijas nosaukums:

Sociālo zinātņu bakalaurs psiholoģijā

2.2. galvenā(s) studiju joma(s) kvalifikācijas iegūšanai:

Psiholoģija

2.3. kvalifikācijas piešķirējas institūcijas nosaukums latviešu valodā un statuss:

Latvijas Universitāte, valsts akreditēta (06.08.1999.), valsts dibināta, universitāte

2.4. studijas administrējošās iestādes nosaukums latviešu valodā un statuss: ***tā pati, kas 2.3. punktā***

2.5. mācību valoda un eksaminācijas valoda(s): ***Latviešu***

3. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS LĪMENI:

3.1. kvalifikācijas līmenis: ***Sestais Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (EKI) līmenis***

3.2. oficiālais programmas ilgums, programmas apguves sākuma un beigu datums:

3 gadi pilna laika studiju, 120 Latvijas kredītpunkti, 180 ECTS kredītpunkti, 03.09.2007.-07.04.2008., 31.08.2009.-29.07.2010., 30.08.2010. - 01.07.2013.

3.3. uzņemšanas prasības:

Vispārēja vidējā izglītība vai pamatizglītība un 4 gadu vidējā profesionālā izglītība

4. ZIŅAS PAR STUDIJU SATURU UN REZULTĀTIEM:

4.1. studiju veids: **Pilna laika studijas**

4.2. programmas prasības (programmas mērķi un plānotie studiju rezultāti):

- iegūt zināšanas un izpratni par psiholoģijas zinātnes vēsturisko veidošanos, galvenajām psiholoģijas apakšnozarēm, teorijām, mūsdienu attīstības tendencēm un saikni ar citām zinātņu nozarēm;
- apgūt prasmi izmantot teorētiskās zināšanas un dažādas sociālpsiholoģiskās pētīšanas metodes;
- attīstīt pašanalīzes iemaņas un prasmi analizēt problēmsituācijas, un tās analizēt;
- apgūt psiholoģiskās izpētes un psiholoģiskās konsultēšanas prasmes un iemaņas;
- apgūt pētniecības darba pamatprincipus un metodoloģiju, izstrādāt un aizstāvēt bakalaura darbu 10 kredītpunktu apjomā.

4.3. programmas sastāvdaļas un personas iegūtais novērtējums/atzīmes/kredītpunkti:

A DAĻA (OBLIGĀTĀ DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums
<i>Filozofijas pamati</i>	4	6	5 (viduvēji)
<i>Matemātiskā statistika psiholoģijā</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Psihes bioloģiskie pamati I</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Psihes bioloģiskie pamati II</i>	2	3	7 (labi)
<i>Ievads socioloģijā</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Vadīšanas teorija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psiholoģijas vēsture</i>	3	4.5	7 (labi)
<i>Ievads psiholoģijā I</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Ievads psiholoģijā II</i>	3	4.5	8 (ļoti labi)
<i>Personības psiholoģija</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Kognitīvā psiholoģija I</i>	2	3	7 (labi)
<i>Kognitīvā psiholoģija II</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psihometrika</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Pētniecības metodoloģija psiholoģijā</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Attīstības psiholoģija</i>	4	6	7 (labi)
<i>Sociālā psiholoģija</i>	4	6	10 (izcili)
<i>Patopsiholoģija</i>	4	6	7 (labi)
<i>Eksperimentālā psiholoģija</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Izpētes metodes psiholoģijā</i>	2	3	9 (teicami)
B DAĻA (IEROBEŽOTĀS IZVĒLES DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums
<i>Praktikums sociālajā psiholoģijā I</i>	2	3	7 (labi)
<i>Praktikums sociālajā psiholoģijā II</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Svešvaloda (angļu valoda) I</i>	4	6	7 (labi)

<i>Psihofizioloģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Valodas un runas psiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Neiropsiholoģija</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Pedagoģiskā psiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Ievads juridiskajā psiholoģijā</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Veselības psiholoģija</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Ģimenes psiholoģija</i>	3	4.5	9 (teicami)
<i>Diferenciālā psiholoģija</i>	2	3	10 (izcili)
<i>Starpkultūru psiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Psihosomatika</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Organizāciju psiholoģija</i>	3	4.5	8 (ļoti labi)
<i>Politiskā psiholoģija</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Vides psiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
C DAĻA (BRĪVĀS IZVĒLES DAĻA)			
<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Kredītpunkti</i>	<i>ECTS kredīti</i>	<i>Vērtējums</i>
<i>Franču valoda I</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Sociālā antropoloģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Spāņu valoda I</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Spāņu valoda II</i>	2	3	8 (ļoti labi)
KURSA DARBI/PROJEKTI			
<i>Kursa darbs</i>	4	6	8 (ļoti labi)
GALA PĀRBAUDĪJUMI			
<i>Bakalaura darbs</i>	10	15	8 (ļoti labi)
<i>Tēmas nosaukums:</i>			

4.4. atzīmju sistēma un informācija par atzīmju statistisko sadalījumu:

<i>Atzīme (nozīme)</i>	<i>Atzīmes īpatsvars šīs programmas studentu vidū</i>
<i>10 (izcili)</i>	2%
<i>9 (teicami)</i>	14%
<i>8 (ļoti labi)</i>	26%
<i>7 (labi)</i>	25%
<i>6 (gandrīz labi)</i>	19%
<i>5 (viduvēji)</i>	11%
<i>4 (gandrīz viduvēji)</i>	3%
<i>3-1 (negatīvs vērtējums)</i>	0%

Kvalifikācijas īpašnieka svērtā vidējā atzīme: 7.964

4.5. kvalifikācijas klase: "**Standarta**"

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritērijus skat.6.1. punktā.

5. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU:

5.1. turpmākās studiju iespējas:

Tiesības studēt maģistrantūrā vai otrā līmeņa profesionālajās augstākās izglītības studiju programmās, kuras paredzētas studijām pēc bakalaura grāda ieguves

5.2. profesionālais statuss:

Nav paredzēts piešķirt

6. PAPILDINFORMĀCIJA UN TĀS AVOTI:

6.1. sīkāka informācija:

Dotais diploma pielikums ir derīgs tikai kopā ar diplomu sērija BD E Nr. [redacted]

Diploma pielikumu angļu valodā izsniedz Latvijas Universitāte.

Latvijas Universitātes bakalaura studiju programma "Psiholoģija" ir akreditēta no 17.05.2013. līdz 17.05.2019.

Papildinājums punktam 4.4

kvalifikācijas īpašnieka svērto vidējo atzīmi rēķina kā: $av = \frac{\sum(a \cdot f)}{\sum(f)}$, kur: av - svērtā vidēja atzīme, a - studenta iegūtais vērtējums par katru programmas A un B daļas kursu, f - šā kursa apjoms kredītpunktos.

Papildinājums punktam 4.5

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritēriji: izpildītas visas programmas prasības.

6.2. papildinformācijas avoti:

Latvijas Universitāte,

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija LV-1586, fakss: 7225039;

Akadēmiskās Informācijas centrs (Latvijas ENIC/NARIC),

Vaļņu iela 2, Rīga, Latvija, LV-1050, telefons: +371-67225155, fakss: +371-67221006,

e-pasts: diplomī@aic.lv

7. PIELIKUMA APSTIPRINĀJUMS:

7.1. datums: **20.06.2013.**

7.2. **A. Kangro**_____

7.3. pielikuma apstiprinātāja amats: **LU mācību prorektors, prof.**

7.4. zīmogs vai spiedogs:

8. ZIŅAS PAR AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS SISTĒMU VALSTĪ:

Skat. nākamo lapu

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Reģ. Nr. 3341000218

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija, LV-1586; tālr. +371-67034301, +371-67034320; fakss +371-67034513; e-pasts lu@lanet.lv

Diploma pielikums atbilst Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO/CEPES) izveidotajam paraugam. Diploma pielikums ir sagatavots, lai sniegtu objektīvu informāciju un nodrošinātu kvalifikāciju apliecināšanu dokumentu (piemēram, diplomu, sertifikātu) akadēmisku un profesionālu atzīšanu. Diploma pielikumā ir iekļautas ziņas par diplomā minētās personas sekmīgi pabeigto studiju būtību, līmeni, kontekstu, saturu un statusu. Tajā neiekļauj norādes par kvalifikācijas novērtējumu un līdzvērtību, kā arī ieteikumus tās atzīšanai. Informāciju sniedz visās astoņās sadaļās. Ja kādā sadaļā informāciju nesniedz, norāda iemeslu.

DIPLOMA PIELIKUMS (Diploma sērija PD E Nr. [REDACTED])

1. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS IEGUVĒJU:

1.1. vārds: [REDACTED]

1.2. uzvārds: [REDACTED]

1.3. dzimšanas datums (*diena/mēnesis/gads*): [REDACTED]

1.4. studenta identifikācijas numurs vai personas kods: [REDACTED]

2. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU:

2.1. kvalifikācijas nosaukums:

Profesionālais bakalaura grāds psiholoģijā un Psihologa asistents

2.2. galvenā(s) studiju joma(s) kvalifikācijas iegūšanai:

Psiholoģija

2.3. kvalifikācijas piešķirējas institūcijas nosaukums latviešu valodā un statuss:

Latvijas Universitāte, valsts akreditēta (06.08.1999.), valsts dibināta, universitāte

2.4. studijas administrējošās iestādes nosaukums latviešu valodā un statuss: ***tā pati, kas 2.3. punktā***

2.5. mācību valoda un eksaminācijas valoda(s): ***Latviešu***

3. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS LĪMENI:

3.1. kvalifikācijas līmenis: ***Piektais Latvijas profesionālās kvalifikācijas līmenis un sestais Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (EKI) līmenis***

3.2. oficiālais programmas ilgums, programmas apguves sākuma un beigu datums:

4 gadi pilna laika studiju, 160 Latvijas kredītpunkti, 240 ECTS kredītpunkti, 31.08.2009. - 01.07.2013.

3.3. uzņemšanas prasības:

Vispārēja vidējā izglītība vai pamatizglītība un 4 gadu vidējā profesionālā izglītība

4. ZIŅAS PAR STUDIJU SATURU UN REZULTĀTIEM:

4.1. studiju veids: **Pilna laika studijas**

4.2. programmas prasības (programmas mērķi un plānotie studiju rezultāti):

- iegūt zināšanas par psiholoģijas nozari un apakšnozarēm, gūt izpratni par psiholoģijas zinātnes veidošanos, saikni ar citām zinātņu nozarēm, mūsdienu attīstības tendencēm, nozīmīgākajām teorijām un praktisko pielietojumu. - attīstīt sociālās, komunikatīvās un pašanalīzes pamatiemaņas. -apgūt praktiskas iemaņas psihodiagnostikā, psiholoģiskajā konsultēšanā, grupu vadīšanā un nostiprināt tās praksē klīnikās, skolās un organizācijās. -apgūt pētniecības darba pamatprincipus un metodoloģiju, izstrādāt un aizstāvēt bakalaura darbu 12 kr.p. apjomā.

4.3. programmas sastāvdaļas un personas iegūtais novērtējums/atzīmes/kredītpunkti:

A DAĻA (OBLIGĀTĀ DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums
<i>Ievads psiholoģijā I</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Ievads psiholoģijā II</i>	3	4.5	8 (ļoti labi)
<i>Matemātiskā statistika psiholoģijā</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Praktikums sociālajā psiholoģijā I</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Svešvaloda (angļu valoda) I</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Psihes bioloģiskie pamati I</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Filozofijas pamati</i>	4	6	7 (labi)
<i>Vadīšanas teorija</i>	2	3	7 (labi)
<i>Ievads socioloģijā</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Psiholoģijas vēsture</i>	3	4.5	9 (teicami)
<i>Personības psiholoģija</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Psihometrika</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Pētniecības metodoloģija psiholoģijā</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Sociālā psiholoģija</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Attīstības psiholoģija</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Sociālā antropoloģija</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Patopsiholoģija</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze</i>	2	3	8 (ļoti labi)
B DAĻA (IEROBEŽOTĀS IZVĒLES DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums
<i>Psihofizioloģija</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Psihes bioloģiskie pamati II</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Kognitīvā psiholoģija I</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Kognitīvā psiholoģija II</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psihologa ētika un profesionālā darbība</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Eksperimentālā psiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)

<i>Psiholoģiskās izpētes metodes</i>	3	4.5	9 (teicami)
<i>Psiholoģiskā konsultēšana I</i>	2	3	10 (izcili)
<i>Psiholoģiskā konsultēšana II</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Neiropsiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Starpkultūru psiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Veselības psiholoģija</i>	2	3	7 (labi)
<i>Ievads juridiskajā psiholoģijā</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Diferenciālā psiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Personības izaugsmes treniņš</i>	2	3	10 (izcili)
<i>Pedagoģiskā psiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psihodiagnostika I</i>	3	4.5	9 (teicami)
<i>Psihodiagnostika II</i>	3	4.5	9 (teicami)
<i>Organizāciju psiholoģija</i>	3	4.5	9 (teicami)
<i>Psihosomatika</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Vides psiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Grupu vadīšanas metodes</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Ievads psihiatrijā</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Ģimenes psiholoģija</i>	3	4.5	9 (teicami)
C DAĻA (BRĪVĀS IZVĒLES DAĻA)			
<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Kredītpunkti</i>	<i>ECTS kredīti</i>	<i>Vērtējums</i>
<i>Ģeogrāfiskās informācijas sistēmas</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Bioģeogrāfija</i>	3	4.5	8 (ļoti labi)
KURSA DARBI/PROJEKTI			
<i>Kursa darbs I</i>	3	4.5	9 (teicami)
<i>Kursa darbs II</i>	2	3	10 (izcili)
PRAKSE			
<i>Prakse I</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Prakse II</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Prakse III</i>	10	15	9 (teicami)
<i>Prakse IV</i>	8	12	8 (ļoti labi)
VALSTS PĀRBAUDĪJUMI			
<i>Bakalaura darbs</i>	12	18	10 (izcili)
<i>Tēmas nosaukums:</i>			

4.4. atzīmju sistēma un informācija par atzīmju statistisko sadalījumu:

<i>Atzīme (nozīme)</i>	<i>Atzīmes īpatsvars šīs programmas studentu vidū</i>
<i>10 (izcili)</i>	7%
<i>9 (teicami)</i>	26%
<i>8 (ļoti labi)</i>	33%
<i>7 (labi)</i>	22%
<i>6 (gandrīz labi)</i>	8%
<i>5 (viduvēji)</i>	3%
<i>4 (gandrīz viduvēji)</i>	1%
<i>3-1 (negatīvs vērtējums)</i>	0%

Kvalifikācijas īpašnieka svērtā vidējā atzīme: 8.635

4.5. kvalifikācijas klase: "**Standarta**"

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritērijus skat.6.1. punktā.

5. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU:

5.1. turpmākās studiju iespējas:

Tiesības studēt profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmās

5.2. profesionālais statuss:

Nav paredzēts piešķirt

6. PAPILDINFORMĀCIJA UN TĀS AVOTI:

6.1. sīkāka informācija:

Dotais diploms pielikums ir derīgs tikai kopā ar diplomu sērija PD E Nr. [redacted]

Diploma pielikumu angļu valodā izsniedz Latvijas Universitāte.

Latvijas Universitātes profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Psiholoģija" ir akreditēta no 17.05.2013. līdz 17.05.2019.

Papildinājums punktam 4.4

kvalifikācijas īpašnieka svērto vidējo atzīmi rēķina kā: $av = \frac{\sum(a \cdot f)}{\sum(f)}$, kur: av - svērtā vidēja atzīme, a - studenta iegūtais vērtējums par katru programmas A un B daļas kursu, f - šā kursa apjoms kredītpunktos.

Papildinājums punktam 4.5

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritēriji: izpildītas visas programmas prasības.

Piektais kvalifikācijas līmenis

- noteiktas nozares speciālista augstākā kvalifikācija, kas dod iespēju plānot un veikt arī zinātniskās pētniecības darbu attiecīgajā nozarē.

6.2. papildinformācijas avoti:

Latvijas Universitāte,

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija LV-1586, fakss: 7225039;

Akadēmiskās Informācijas centrs (Latvijas ENIC/NARIC),

Vaļņu iela 2, Rīga, Latvija, LV-1050, telefons: +371-67225155, fakss: +371-67221006, e-pasts: diplom@aic.lv

7. PIELIKUMA APSTIPRINĀJUMS:

7.1. datums: **20.06.2013.**

7.2. **A. Kangro**_____

7.3. pielikuma apstiprinātāja amats: **LU mācību prorektors, prof.**

7.4. zīmogs vai spiedogs:

8. ZIŅAS PAR AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS SISTĒMU VALSTĪ:

Skat. nākamo lapu

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Reģ. Nr. 3341000218

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija, LV-1586; tālr. +371-67034301, +371-67034320; fakss +371-67034513; e-pasts lu@lanet.lv

Diploma pielikums atbilst Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO/CEPES) izveidotajam paraugam. Pielikums sagatavots, lai sniegtu objektīvu informāciju un nodrošinātu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu (piemēram, diplomu, sertifikātu) akadēmisku un profesionālu atzīšanu. Diploma pielikumā ir iekļautas ziņas par diplomā minētās personas sekmīgi pabeigto studiju būtību, līmeni, kontekstu, saturu un statusu. Tajā neiekļauj norādes par kvalifikācijas novērtējumu un līdzvērtību, kā arī ieteikumus tās atzīšanai. Informāciju sniedz visās astoņās sadaļās. Ja kādā sadaļā informāciju nesniedz, norāda iemeslu.

DIPLOMA PIELIKUMS (Diploma sērija PD E Nr. [REDACTED])

1. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS IEGUVĒJU

1.1. Uzvārds: [REDACTED]

1.2. Vārds: [REDACTED]

1.3. Dzimšanas datums (*diena/mēnesis/gads*): [REDACTED]

1.4. Studenta identifikācijas numurs vai personas kods: [REDACTED]

2. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

2.1. Kvalifikācijas nosaukums:

Profesionālais bakalaura grāds psiholoģijā un Psihologa asistents

2.2. Galvenā(s) studiju joma(s) kvalifikācijas iegūšanai:

Psiholoģija

2.3. Kvalifikācijas piešķirējas institūcijas nosaukums un statuss:

Latvijas Universitāte, valsts akreditēta (06.08.1999.), valsts dibināta, universitāte

2.4. Studijas administrējošās iestādes nosaukums un statuss: ***tā pati, kas 2.3. punktā***

2.5. Mācību valoda un eksaminācijas valoda(s): ***Latviešu***

3. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS LĪMENI

3.1. Kvalifikācijas līmenis: ***Pirmais (pamatstudiju) profesionālais grāds; piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis, skat. 6.1.punktu***

3.2. Oficiālais programmas ilgums, programmas apguves sākuma un beigu datums:

4 gadi pilna laika studiju, 160 Latvijas kredītpunkti, 240 ECTS kredītpunkti, 01.09.2008. - 27.01.2013.

3.3. Uzņemšanas prasības:

Vispārēja vidējā izglītība vai pamatizglītība un 4 gadu vidējā profesionālā izglītība

4. ZIŅAS PAR STUDIJU SATURU UN REZULTĀTIEM

4.1. Studiju veids: *Nepilna laika studijas*

4.2. Programmas prasības:

- iegūt zināšanas par psiholoģijas nozari un apakšnozarēm, gūt izpratni par psiholoģijas zinātnes veidošanos, saikni ar citām zinātņu nozarēm, mūsdienu attīstības tendencēm, nozīmīgākajām teorijām un praktisko pielietojumu. - attīstīt sociālās, komunikatīvās un pašanalīzes pamatiemaņas. -apgūt praktiskas iemaņas psihodiagnostikā, psiholoģiskajā konsultēšanā, grupu vadīšanā un nostiprināt tās praksē klīnikās, skolās un organizācijās. -apgūt pētniecības darba pamatprincipus un metodoloģiju, izstrādāt un aizstāvēt bakalaura darbu 12 kr.p. apjomā.

4.3. Programmas sastāvdaļas un personas iegūtais novērtējums/atzīmes/kredītpunkti:

A DAĻA (OBLIGĀTĀ DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums
<i>Matemātiskā statistika psiholoģijā I</i>	2	3	7 (labi)
<i>Filozofijas pamati</i>	4	6	6 (gandrīz labi)
<i>Ievads psiholoģijā I</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Ievads psiholoģijā II</i>	3	4.5	8 (ļoti labi)
<i>Psihes bioloģiskie pamati I</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Praktikums sociālajā psiholoģijā I</i>	2	3	7 (labi)
<i>Matemātiskā statistika psiholoģijā II (PsihB Pj)</i>	2	3	7 (labi)
<i>Ievads socioloģijā</i>	4	6	10 (izcili)
<i>Psiholoģijas vēsture</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Vadīšanas teorija</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Personības psiholoģija</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Sociālā psiholoģija</i>	4	6	7 (labi)
<i>Attīstības psiholoģija</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Pētniecības metodoloģija psiholoģijā</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Psihometrika</i>	2	3	7 (labi)
<i>Patopsiholoģija</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Sociālā antropoloģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze</i>	2	3	7 (labi)
<i>Svešvaloda (angļu valoda) I</i>	4	6	5 (viduvēji)
B DAĻA (IEROBEŽOTĀS IZVĒLES DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums
<i>Psihes bioloģiskie pamati II</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psihofizioloģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Kognitīvā psiholoģija I (e-kurss)</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psihologa ētika un profesionālā darbība</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Psiholoģiskās izpētes metodes</i>	3	4.5	8 (ļoti labi)

<i>Eksperimentālā psiholoģija</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Neiropsiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Diferenciālā psiholoģija</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Starpkultūru psiholoģija</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Pedagoģiskā psiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Ievads juridiskajā psiholoģijā</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Personības izaugsmes treniņš</i>	2	3	10 (izcili)
<i>Psiholoģiskā konsultēšana I</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Psiholoģiskā konsultēšana II</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psihodiagnostika I</i>	3	4.5	8 (ļoti labi)
<i>Psihodiagnostika II</i>	3	4.5	9 (teicami)
<i>Organizāciju psiholoģija</i>	3	4.5	9 (teicami)
<i>Kognitīvā psiholoģija II</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Psihosomatika</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Vides psiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Praktikums sociālajā psiholoģijā II</i>	2	3	7 (labi)
<i>Veselības psiholoģija</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Ģimenes psiholoģija</i>	3	4.5	9 (teicami)
<i>Ievads psihiatrijā</i>	2	3	8 (ļoti labi)
C DAĻA (BRĪVĀS IZVĒLES DAĻA)			
<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Kredītpunkti</i>	<i>ECTS kredīti</i>	<i>Vērtējums</i>
<i>Bērnu literatūra (nokārtots citā augstskolā: Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola)</i>	2	3	atzīts
<i>Kultūru teorija un vēsture (nokārtots citā augstskolā: Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija)</i>	2	3	atzīts
<i>Lietišķā informātika (nokārtots citā augstskolā: Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola)</i>	2	3	atzīts
KURSA DARBI/PROJEKTI			
<i>Kursa darbs I</i>	3	4.5	7 (labi)
<i>Kursa darbs II</i>	3	4.5	8 (ļoti labi)
PRAKSE			
<i>Prakse I</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Prakse II</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Prakse III</i>	10	15	9 (teicami)
<i>Prakse IV</i>	8	12	9 (teicami)
VALSTS PĀRBAUDĪJUMI			
<i>Bakalaura darbs</i>	12	18	9 (teicami)
<i>Tēmas nosaukums:</i>			

4.4. Atzīmju sistēma un informācija par atzīmju statistisko sadalījumu:

<i>Atzīme (nozīme)</i>	<i>Atzīmes īpatsvars šīs programmas studentu vidū</i>
<i>10 (izcili)</i>	<i>11%</i>
<i>9 (teicami)</i>	<i>25%</i>
<i>8 (ļoti labi)</i>	<i>24%</i>
<i>7 (labi)</i>	<i>17%</i>
<i>6 (gandrīz labi)</i>	<i>13%</i>
<i>5 (viduvēji)</i>	<i>9%</i>
<i>4 (gandrīz viduvēji)</i>	<i>1%</i>
<i>3-1 (negatīvs vērtējums)</i>	<i>0%</i>

Kvalifikācijas īpašnieka svērtā vidējā atzīme: 8.065

4.5. Kvalifikācijas klase: "**Standarta**"

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritērijus skat.6.1. punktā.

5. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

5.1. Turpmākās studiju iespējas:

Tiesības studēt profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmās

5.2. Profesionālais statuss:

Nav paredzēts piešķirt

6. PAPILDINFORMĀCIJA

6.1. Sīkāka informācija:

Dotais diploma pielikums ir derīgs tikai kopā ar diplomu sērija PD E Nr. [REDACTED]

Diploma pielikumu angļu valodā izsniedz Latvijas Universitāte.

Latvijas Universitātes profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Psiholoģija" ir akreditēta no 29.06.2011. līdz 31.12.2017.

Papildinājums punktam 4.4

kvalifikācijas īpašnieka svērto vidējo atzīmi rēķina kā: $av = \text{sum}(a * f) / \text{sum}(f)$, kur: av - svērtā vidēja atzīme, a - studenta iegūtais vērtējums par katru programmas A un B daļas kursu, f - šā kursa apjoms kredītpunktos.

Papildinājums punktam 4.5

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritēriji: izpildītas visas programmas prasības.

Piektais kvalifikācijas līmenis

- noteiktas nozares speciālista augstākā kvalifikācija, kas dod iespēju plānot un veikt arī zinātniskās pētniecības darbu attiecīgajā nozarē.

6.2. Papildinformācijas avoti:

Latvijas Universitāte,

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija LV-1586, fakss: 7225039;

Akadēmiskās Informācijas centrs (Latvijas ENIC/NARIC),

Valņu iela 2, Rīga, Latvija, LV-1050, telefons: +371-67225155, fakss: +371-67221006,

e-pasts: diplom@aic.lv

7. PIELIKUMA APSTIPRINĀJUMS

7.1. Datums: **23.02.2013.**

7.2. Paraksts un tā atšifrējums: _____ **A. Kangro**

7.3. Pielikuma apstiprinātāja amats: **LU mācību prorektors, prof.**

7.4. Zīmogs vai spiedogs:

8. ZIŅAS PAR AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS SISTĒMU VALSTĪ

Skat. nākamās divas lappuses

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Reģ. Nr. 3341000218

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija, LV-1586; tālr. +371-67034301, +371-67034320; fakss +371-67034513; e-pasts lu@lanet.lv

Diploma pielikums atbilst Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO/CEPES) izveidotajam paraugam. Diploma pielikums ir sagatavots, lai sniegtu objektīvu informāciju un nodrošinātu kvalifikāciju apliecināšu dokumentu (piemēram, diplomu, sertifikātu) akadēmisku un profesionālu atzīšanu. Diploma pielikumā ir iekļautas ziņas par diplomā minētās personas sekmīgi pabeigto studiju būtību, līmeni, kontekstu, saturu un statusu. Tajā neiekļauj norādes par kvalifikācijas novērtējumu un līdzvērtību, kā arī ieteikumus tās atzīšanai. Informāciju sniedz visās astoņās sadaļās. Ja kādā sadaļā informāciju nesniedz, norāda iemeslu.

DIPLOMA PIELIKUMS (Diploma sērija PD E Nr. [REDACTED])

1. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS IEGUVĒJU:

1.1. vārds: [REDACTED]

1.2. uzvārds: [REDACTED]

1.3. dzimšanas datums (*diena/mēnesis/gads*): [REDACTED]

1.4. studenta identifikācijas numurs vai personas kods: [REDACTED]

2. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU:

2.1. kvalifikācijas nosaukums:

Profesionālais maģistra grāds psiholoģijā un Psihologs

2.2. galvenā(s) studiju joma(s) kvalifikācijas iegūšanai:

Klīniskā psiholoģija

2.3. kvalifikācijas piešķirējas institūcijas nosaukums latviešu valodā un statuss:

Latvijas Universitāte, valsts akreditēta (06.08.1999.), valsts dibināta, universitāte

2.4. studijas administrējošās iestādes nosaukums latviešu valodā un statuss: ***tā pati, kas 2.3. punktā***

2.5. mācību valoda un eksaminācijas valoda(s): ***Latviešu***

3. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS LĪMENI:

3.1. kvalifikācijas līmenis: ***Piektais Latvijas profesionālās kvalifikācijas līmenis un septītais Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (EKI) līmenis***

3.2. oficiālais programmas ilgums, programmas apguves sākuma un beigu datums:

2 gadi pilna laika studiju, 80 Latvijas kredītpunkti, 120 ECTS kredītpunkti, 29.08.2011. - 01.07.2013.

3.3. uzņemšanas prasības:

Bakalaura grāds vai augstākā profesionālā izglītība ar tiesībām studēt maģistrantūrā

4. ZIŅAS PAR STUDIJU SATURU UN REZULTĀTIEM:

4.1. studiju veids: **Pilna laika studijas**

4.2. programmas prasības (programmas mērķi un plānotie studiju rezultāti):

- apgūt studiju kursus psiholoģijā maģistra līmenī: psiholoģiskā novērtēšana, psiholoģiskā konsultēšana, sociālā izziņa, psihoterapijas teorijas un metodes, organizācijas psiholoģijas teorijas un metodes psiholoģisko pētījumu veikšana, profesionālā ētika; - iegūt praktiskās iemaņas profesionālajā praksē organizācijās; - izstrādāt maģistra darbu, veicot teorijas analīzi, pētījumu, pētījuma datu apstrādi, analīzi un interpretāciju. - apgūt nozares profesionālos studiju kursus atbilstoši specializācijai "Klīniskā psiholoģija": attīstības psiholoģija, psihiatrija, neiropsiholoģija, psiholoģiskā izpēte, krīžu un vardarbības psiholoģija, individuālās psihoterapijas teorijas un metodes, grupu vadīšana, ģimenes psihoterapija.

4.3. programmas sastāvdaļas un personas iegūtais novērtējums/atzīmes/kredītpunkti:

A DAĻA (OBLIGĀTĀ DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums
<i>Psiholoģiskā konsultēšana</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Sociālā izziņa</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Organizāciju psiholoģijas teoriju un metožu izmantošana skolās, klīnikās un organizācijās</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Psihoterapijas teorijas un metodes I</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psiholoģiskā novērtēšana</i>	3	4.5	9 (teicami)
<i>Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija I</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija II</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Profesionālā ētika</i>	2	3	9 (teicami)
B DAĻA (IEROBEŽOTĀS IZVĒLES DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums
<i>Psihiatrija un psihopatoloģija</i>	2	3	10 (izcili)
<i>Fokusētā problēmu risināšanas psihoterapija</i>	2	3	7 (labi)
<i>Attīstības psiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība I</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība II</i>	2	3	10 (izcili)
<i>Psihoterapijas teorijas un metodes II</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Neiropsiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Eksistenciālā psihoterapija</i>	3	4.5	9 (teicami)
<i>Ģimenes psihoterapija</i>	2	3	7 (labi)
<i>Krīžu un vardarbības psiholoģija</i>	3	4.5	8 (ļoti labi)
<i>Relaksācija un vizualizācija</i>	3	4.5	8 (ļoti labi)

PRAKSE			
<i>Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās I</i>	7	10.5	9 (teicami)
<i>Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās II</i>	7	10.5	10 (izcili)
NOSLĒGUMA PĀRBAUDĪJUMI			
<i>Maģistra darbs</i>	24	36	10 (izcili)
<i>Tēmas nosaukums: [REDACTED]</i>			

4.4. atzīmju sistēma un informācija par atzīmju statistisko sadalījumu:

<i>Atzīme (nozīme)</i>	<i>Atzīmes īpatsvars šīs programmas studentu vidū</i>
10 (izcili)	15%
9 (teicami)	33%
8 (ļoti labi)	27%
7 (labi)	13%
6 (gandrīz labi)	7%
5 (viduvēji)	3%
4 (gandrīz viduvēji)	2%
3-1 (negatīvs vērtējums)	0%

Kvalifikācijas īpašnieka svērtā vidējā atzīme: 9.138

4.5. kvalifikācijas klase: "**Standarta**"

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritērijus skat.6.1. punktā.

5. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU:

5.1. turpmākās studiju iespējas:

Tiesības studēt doktorantūrā

5.2. profesionālais statuss:

Nav paredzēts piešķirt

6. PAPILDINFORMĀCIJA UN TĀS AVOTI:

6.1. sīkāka informācija:

Dotais diploma pielikums ir derīgs tikai kopā ar diplomu sērija PD E Nr. [REDACTED]

Diploma pielikumu angļu valodā izsniedz Latvijas Universitāte.

Latvijas Universitātes profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programma "Psiholoģija" ir akreditēta no 17.05.2013. līdz 17.05.2019.

Papildinājums punktam 4.4

kvalifikācijas īpašnieka svērtā vidējā atzīmi rēķina kā: $av = \frac{\sum(a \cdot f)}{\sum(f)}$, kur: av - svērtā vidējā atzīme, a - studenta iegūtais vērtējums par katru programmas A un B daļas kursu, f - šā kursa apjoms kredītpunktos.

Papildinājums punktam 4.5

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritēriji: izpildītas visas programmas prasības.

Piektais kvalifikācijas līmenis

- noteiktas nozares speciālista augstākā kvalifikācija, kas dod iespēju plānot un veikt arī zinātniskās pētniecības darbu attiecīgajā nozarē.

6.2. papildinformācijas avoti:

Latvijas Universitāte,

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija LV-1586, fakss: 7225039;

Akadēmiskās Informācijas centrs (Latvijas ENIC/NARIC),

Vaļņu iela 2, Rīga, Latvija, LV-1050, telefons: +371-67225155, fakss: +371-67221006,

e-pasts: diplom@aic.lv

7. PIELIKUMA APSTIPRINĀJUMS:

7.1. datums: **20.06.2013.**

7.2. **A. Kangro**_____

7.3. pielikuma apstiprinātāja amats: **LU mācību prorektors, prof.**

7.4. zīmogs vai spiedogs:

8. ZIŅAS PAR AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS SISTĒMU VALSTĪ:

Skat. nākamo lapu

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Reģ. Nr. 3341000218

Raina bulvāris 19, Rīga, Latvija, LV-1586; tālr. +371-67034301, +371-67034320; fakss +371-67034513; e-pasts lu@lanet.lv

Diploma pielikums atbilst Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO/CEPES) izveidotajam paraugam. Diploma pielikums ir sagatavots, lai sniegtu objektīvu informāciju un nodrošinātu kvalifikāciju apliecināšanu dokumentu (piemēram, diplomu, sertifikātu) akadēmisku un profesionālu atzīšanu. Diploma pielikumā ir iekļautas ziņas par diplomā minētās personas sekmīgi pabeigto studiju būtību, līmeni, kontekstu, saturu un statusu. Tajā neiekļauj norādes par kvalifikācijas novērtējumu un līdzvērtību, kā arī ieteikumus tās atzīšanai. Informāciju sniedz visās astoņās sadaļās. Ja kādā sadaļā informāciju nesniedz, norāda iemeslu.

DIPLOMA PIELIKUMS (Diploma sērija PD E Nr. [REDACTED])

1. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS IEGUVĒJU:

1.1. vārds: [REDACTED]

1.2. uzvārds: [REDACTED]

1.3. dzimšanas datums (diena/mēnesis/gads): [REDACTED]

1.4. studenta identifikācijas numurs vai personas kods: [REDACTED]

2. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU:

2.1. kvalifikācijas nosaukums:

Profesionālais maģistra grāds psiholoģijā un Psihologs

2.2. galvenā(s) studiju joma(s) kvalifikācijas iegūšanai:

Klīniskā psiholoģija

2.3. kvalifikācijas piešķirējas institūcijas nosaukums latviešu valodā un statuss:

Latvijas Universitāte, valsts akreditēta (06.08.1999.), valsts dibināta, universitāte

2.4. studijas administrējošās iestādes nosaukums latviešu valodā un statuss: ***tā pati, kas 2.3. punktā***

2.5. mācību valoda un eksaminācijas valoda(s): ***Latviešu***

3. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS LĪMENI:

3.1. kvalifikācijas līmenis: ***Piektais Latvijas profesionālās kvalifikācijas līmenis un septītais Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (EKI) līmenis***

3.2. oficiālais programmas ilgums, programmas apguves sākuma un beigu datums:

3 gadi pilna laika studiju, 120 Latvijas kredītpunkti, 180 ECTS kredītpunkti, 30.08.2010. - 01.07.2013.

3.3. uzņemšanas prasības:

Bakalaura grāds vai augstākā profesionālā izglītība ar tiesībām studēt maģistrantūrā

4. ZIŅAS PAR STUDIJU SATURU UN REZULTĀTIEM:

4.1. studiju veids: **Pilna laika studijas**

4.2. programmas prasības (programmas mērķi un plānotie studiju rezultāti):

- apgūt studiju kursus psiholoģijā maģistra līmenī: psiholoģiskā novērtēšana, psiholoģiskā konsultēšana, sociālā izziņa, psihoterapijas teorijas un metodes, organizācijas psiholoģijas teorijas un metodes psiholoģisko pētījumu veikšana, profesionālā ētika; - iegūt praktiskās iemaņas profesionālajā praksē organizācijās; - izstrādāt maģistra darbu, veicot teorijas analīzi, pētījumu, pētījuma datu apstrādi, analīzi un interpretāciju. - apgūt nozares profesionālos studiju kursus atbilstoši specializācijai "Klīniskā psiholoģija": attīstības psiholoģija, psihiatrija, neiropsiholoģija, psiholoģiskā izpēte, krīžu un vardarbības psiholoģija, individuālās psihoterapijas teorijas un metodes, grupu vadīšana, ģimenes psihoterapija.

4.3. programmas sastāvdaļas un personas iegūtais novērtējums/atzīmes/kredītpunkti:

A DAĻA (OBLIGĀTĀ DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums
<i>Psiholoģiskā rehabilitācija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psihologa ētika un profesionālā darbība</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Saskarsmes izpēte grupās</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Bērnu psiholoģiskā izpēte</i>	4	6	7 (labi)
<i>Pieaugušo psiholoģiskā izpēte</i>	4	6	7 (labi)
<i>Psiholoģiskā konsultēšanas pamati</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Psiholoģiskā konsultēšana</i>	2	3	7 (labi)
<i>Sociālā izziņa</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Organizāciju psiholoģijas teoriju un metožu izmantošana skolās, klīnikās un organizācijās</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psiholoģiskā novērtēšana</i>	3	4.5	8 (ļoti labi)
<i>Psihoterapijas teorijas un metodes I</i>	2	3	7 (labi)
<i>Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija I</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija II</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Profesionālā ētika</i>	2	3	8 (ļoti labi)
B DAĻA (IEROBEŽOTĀS IZVĒLES DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums
<i>Psihiatrija un psihopatoloģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psiholoģiskā tiesu ekspertīze</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība I</i>	2	3	7 (labi)
<i>Attīstības psiholoģija</i>	2	3	6 (gandrīz labi)

<i>Psihoterapijas tehnikas (nokārtots citā augstskolā: Varšavas Universitāte)</i>	2	3	atzīts
<i>Uz pierādījumiem balstītā psihoterapija (nokārtots citā augstskolā: Varšavas Universitāte)</i>	2.7	4	atzīts
<i>Kognitīvi biheiviorālā terapija (nokārtots citā augstskolā: Varšavas Universitāte)</i>	2.7	4	atzīts
<i>Krīžu un vardarbības psiholoģija (nokārtots citā augstskolā: Varšavas Universitāte)</i>	2.7	4	atzīts
<i>Relaksācija un vizualizācija</i>	3	4.5	8 (ļoti labi)
<i>Psihodrāma</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Neiropsiholoģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
PRAKSE			
<i>Prakse I</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Prakse II</i>	10	15	7 (labi)
<i>Prakse III</i>	8	12	6 (gandrīz labi)
<i>Grupu vadīšanas prakse</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās I</i>	9	13.5	8 (ļoti labi)
<i>Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā klīnikās II</i>	9	13.5	7 (labi)
NOSLĒGUMA PĀRBAUDĪJUMI			
<i>Maģistra darbs</i>	24	36	6 (gandrīz labi)
<i>Tēmas nosaukums:</i> [redacted]			

4.4. atzīmju sistēma un informācija par atzīmju statistisko sadalījumu:

<i>Atzīme (nozīme)</i>	<i>Atzīmes īpatsvars šīs programmas studentu vidū</i>
<i>10 (izcili)</i>	<i>4%</i>
<i>9 (teicami)</i>	<i>28%</i>
<i>8 (ļoti labi)</i>	<i>36%</i>
<i>7 (labi)</i>	<i>19%</i>
<i>6 (gandrīz labi)</i>	<i>8%</i>
<i>5 (viduvēji)</i>	<i>4%</i>
<i>4 (gandrīz viduvēji)</i>	<i>1%</i>
<i>3-1 (negatīvs vērtējums)</i>	<i>0%</i>

Kvalifikācijas īpašnieka svērtā vidējā atzīme: 7.184

4.5. kvalifikācijas klase: "**Standarta**"

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritērijus skat.6.1. punktā.

5. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU:

5.1. turpmākās studiju iespējas:

Tiesības studēt doktorantūrā

5.2. profesionālais statuss:

Nav paredzēts piešķirt

6. PAPILDINFORMĀCIJA UN TĀS AVOTI:

6.1. sīkāka informācija:

Dotais diploma pielikums ir derīgs tikai kopā ar diplomu sērija PD E Nr. [redacted]

Diploma pielikumu angļu valodā izsniedz Latvijas Universitāte.

Latvijas Universitātes profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programma "Psiholoģija" ir akreditēta no 17.05.2013. līdz 17.05.2019.

Papildinājums punktam 3.2

Studējusi Varšavas universitātē Polijā 13.02.2012.-01.07.2012.

Papildinājums punktam 4.4

kvalifikācijas īpašnieka svērto vidējo atzīmi rēķina kā: $av = \frac{\sum(a \cdot f)}{\sum(f)}$, kur: av - svērtā vidēja atzīme, a - studenta iegūtais vērtējums par katru programmas A un B daļas kursu, f - šā kursa apjoms kredītpunktos.

Papildinājums punktam 4.5

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritēriji: izpildītas visas programmas prasības.

Piektais kvalifikācijas līmenis

- noteiktas nozares speciālista augstākā kvalifikācija, kas dod iespēju plānot un veikt arī zinātniskās pētniecības darbu attiecīgajā nozarē.

6.2. papildinformācijas avoti:

Latvijas Universitāte,

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija LV-1586, fakss: 7225039;

Akadēmiskās Informācijas centrs (Latvijas ENIC/NARIC),

**Vaļņu iela 2, Rīga, Latvija, LV-1050, telefons: +371-67225155, fakss: +371-67221006,
e-pasts: diplomī@aic.lv**

7. PIELIKUMA APSTIPRINĀJUMS:

7.1. datums: **20.06.2013.**

7.2. **A. Kangro**_____

7.3. pielikuma apstiprinātāja amats: **LU mācību prorektors, prof.**

7.4. zīmogs vai spiedogs:

8. ZIŅAS PAR AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS SISTĒMU VALSTĪ:

Skat. nākamo lapu

7.4. Kvantitatīvie dati par studentiem

7.4.1. Ārvalstu studējošo skaits

	Bakalaura studiju programma „Psiholoģija” PLK/NLK	Profesionālā bakalaura studiju programma „Psiholoģija” PLK/NLK	Profesionālā maģistra studiju programma „Psiholoģija” 2-gadīgais	Profesionālā maģistra studiju programma „Psiholoģija” 3-gadīgais	Doktora studiju programma „Psiholoģija” PLK/NLK
2012.gada rudens	0	0	0	0	0
2013.gada pavasaris	0	0	0	0	0

7.4.2. Ārvalstīs studējošo skaits

	Bakalaura studiju programma „Psiholoģija” PLK/NLK	Profesionālā bakalaura studiju programma „Psiholoģija” PLK/NLK	Profesionālā maģistra studiju programma „Psiholoģija” 2-gadīgais	Profesionālā maģistra studiju programma „Psiholoģija” 3-gadīgais	Doktora studiju programma „Psiholoģija” PLK/NLK
2012.gada rudens	0	0	0	1 *	0
2013.gada pavasaris	0	0	0	0	0

* studiju ilgums 01.10.2012-01.04.2013, University of Konstanz, Vācija

7.5. Aptauju materiāli

Lai veiktu pasākumus studiju kvalitātes uzlabošanā, mums ir nepieciešams uzzināt Jūsu vērtējumu par pabeigto studiju programmu. Šī aptaujas anketa ir anonīma, un tās rezultāti tiks izmantoti vienīgi apkopotā veidā.

Kurā gadā beidzāt psiholoģijas studijas?

Kuru psiholoģijas programmu Jūs pabeidzāt? Ja studiju laikā mainījāt programmas, lūdzu atzīmējiet to, kuru pabeidzāt!

- Psiholoģijas bakalaura pilna laika (3 gadi)
- Psiholoģijas bakalaura nepilna laika (3,5 gadi)
- Psiholoģijas profesionālā bakalaura pilna laika (4 gadi)
- Psiholoģijas profesionālā bakalaura nepilna laika (4,5 gadi)

Lūdzu novērtējiet, cik lielā mērā jūs apmierināja šādi studiju aspekti:

Pilnīgi apmierināja   Drīzāk apmierināja   Drīzāk nepmierināja   Pilnīgi neapmierināja   Nevaru pateikt

Studiju kursu piedāvājums studiju programmā	☐	☐	☐	☐	☐
Studiju programmas piedāvātā iespēja attīstīt pētnieciskās/ profesionālās prasmes un iemaņas	☐	☐	☐	☐	☐
Izvēles iespējas starp B daļas kursiem	☐	☐	☐	☐	☐
Studiju procesa organizēšana nodaļā (nodarbību saraksts, informācijas sniegšana, reģistrācijas, pārbaudes, prakses plānošana un organizēšana	☐	☐	☐	☐	☐

	Pilnīgi apmierināja	Drīzāk apmierināja	Drīzāk nepmierināja	Pilnīgi neapmierināja	Nevaru pateikt
u.c.)					
Studiju materiāli-tehniskais nodrošinājums (telpas, mācību līdzekļi utt.)	☐	☐	☐	☐	☐
Studijām nepieciešamās literatūras pieejamība LU bibliotēkās	☐	☐	☐	☐	☐
Nodaļas personāla (mācībspēku, lietvežu) attieksme pret studentiem	☐	☐	☐	☐	☐
Pasniedzēju kompetence	☐	☐	☐	☐	☐

Ja Jums ir kādi papildus komentāri par kādu no iepriekšminētajiem aspektiem, lūdzu ierakstiet to šeit!

Lūdzu novērtējiet studiju procesā iegūtās prasmes un zināšanas

	Pilnīgi piekrītu	Drīzāk piekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Pilnīgi nepiekrītu	Nevaru pateikt
Studijās ieguvu labas teorētiskās zināšanas izvēlētajā studiju jomā	☐	☐	☐	☐	☐
Studiju laikā attīstīju pētnieciskās	☐	☐	☐	☐	☐

	Pilnīgi piekrītu	Drīzāk piekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Pilnīgi nepiekrītu	Nevaru pateikt
prasmes					
Studiju laikā attīstīju spēju pielietot psiholoģijas teorētiskās zināšanas praktiskajā darbībā	☐	☐	☐	☐	☐
Studiju laikā pilnveidoju prasmi strādāt ar informāciju (izvērtēt, analizēt, sistematizēt to)	☐	☐	☐	☐	☐
Studiju laikā pilnveidoju prasmi publiski izklāstīt (prezentēt) informāciju	☐	☐	☐	☐	☐
Studiju laikā pilnveidoju prasmi publiski diskutēt un pamatot savu viedokli	☐	☐	☐	☐	☐

Ja Jums ir kādi papildus komentāri par kādu no iepriekšminētajiem aspektiem, lūdzu ierakstiet to šeit!

Kāda šobrīd ir Jūsu nodarbošanās? Ja strādājat, lūdzu norādiet iestādi/organizāciju un amatu. Lūdzu norādiet arī tad, ja tas nav saistīts ar psiholoģiju.

Mums ir svarīgi iegūt informāciju par absolventiem arī no darba devēju pozīcijām. Ja Jūsu darba devējs varētu būt atsaucīgs pavisam īsas aptaujas aizpildīšanā, lūdzu norādiet viņa e-pasta adresi vai kādu citu kontaktu. Arī, ja nestrādājat psiholoģijas jomā, darba devēja viedoklis būtu nozīmīgs.

Ja šobrīd mācāties, lūdzu, norādiet mācību iestādi un apgūstamo programmu.

Kuras programmā apgūtās prasmes un iemaņas Jums ir noderīgas un nepieciešamas darbā vai citās jomās?

Kuri studiju kursi Jums bija nozīmīgākie? Kāpēc?

Vai Jūs ieteiktu citiem psiholoģijas bakalaura līmeņa studijas LU?

- Jā
- Nē
- Cits:

Jūsu komentāri, ieteikumi par šo studiju programmu kopumā.

Doktorantu un zinātniskā grāda pretendentu aptauja par studijām LU PPMF Psiholoģijas doktora studiju programmā

Aptaujas mērķis ir noskaidrot doktorantu viedokli par Psiholoģijas doktora studiju programmas (turpmāk-**PDS programma**) saturu, organizāciju un praktisko realizāciju no jūsu studiju sākuma līdz šim brīdim 2013. gada septembrim sakarā ar programmas ikgadēja pašvērtējuma ziņojuma sagatavošanu.

Vērtējot dažādus šīs programmas aspektus, lūdzu, izmantojiet 5 baļļu vērtēšanas sistēmu: 5 – teicami, 4 – labi, 3 – apmierinoši, 2 – vāji, 1 – ļoti vāji. Ja jums nav pieredzes par dalību kādā aktivitātē, atzīmējiet to ailītē – nav. Aptauju neaizpilda tikai tie, kas 2012./13 akad. gadā bija akadēmiskā atvaļinājumā.

1. Novērtējiet iepriekšējā akadēmiskā gadā studiju kursus un citas programmas aktivitātes 5 baļļu sistēmā, elektroniski iekrāsojot attiecīgo rūtiņu, piemēram, šādi (vai ielieciet krustiņu ×):

Promocijas pētījuma projekta izstrāde un aizstāvēšana	1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	---

Ja kādā aktivitātē jums nebija plānota 2012./13. gadā, t.i., tajā nepiedalījāties, tad iekrāsojiet pēdējās ailes attiecīgo rūtiņu, šādi (vai ielieciet krustiņu ×):

Promocijas pētījuma projekta izstrāde un aizstāvēšana	1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	---

<i>Aktivitāte</i>	<i>Balles</i>					<i>Nepi- e- datij os</i>
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
A. daļās kurss. MŪSDIENU PSIHOLOĢIJAS TEORIJAS (I-IV)						
<i>MŪSDIENU PSIHOLOĢIJAS TEORIJAS I (Psiholoģijas vēstures un zinātnes filozofijas mūsdienu izpratne – Promocijas eksāmens I) Psih 7026</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
<i>MŪSDIENU PSIHOLOĢIJAS TEORIJAS IV (Attīstības un klīniskās psiholoģijas teorijas) Psih7040</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
<i>MŪSDIENU PSIHOLOĢIJAS TEORIJAS V (Personības, sociālās un organizāciju psiholoģija teorijas) Psih7038</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
A. daļas kurss. PSIHOLOĢIJAS PĒTNIECĪBAS METODOLOĢIJA UN METODES (I-III)						
<i>PSIHOLOĢIJAS PĒTNIECĪBAS METODOLOĢIJA UN METODES I (Kvantitatīvās pētniecības metodes) Psih7042</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
<i>PSIHOLOĢIJAS PĒTNIECĪBAS METODOLOĢIJA UN METODES II (Kvalitatīvās pētniecības metodes) Psih7017</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
<i>PSIHOLOĢIJAS PĒTNIECĪBAS METODOLOĢIJA UN METODES III (Zinātniskā komunikācija) Psih7043</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
B. daļa. Izvēles lekciju kursi						
<i>Sem. Sociālā/ organizāciju psiholoģija Psih 7030</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
<i>Sem. Personības psiholoģija Psih 7028</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
<i>Sem. Attīstības psiholoģija Psih 7039</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
<i>Kognitīvi biheiviorālā psihoterapija Psih 7032</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
B2. daļa. Izvēles semināru kursi						
<i>Supervizēta prakse kognitīvi biheiviorālajā psihoterapijā Psih 7036</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
<i>Kurss augstskolu didaktikā</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	

<i>Lekciju un semināru pasniegšanas prakse</i>	I	2	3	4	5	
I. PROMOCIJAS DARBS I-XIV Vērtējiet jūsu sadarbību ar vadītāju						
<i>Promocijas pētījuma projekta izstrāde un aizstāvēšana Psih7045</i>	I	2	3	4	5	
<i>Pētījuma metožu aprobācija pilotpētījumā Psih7046</i>	I	2	3	4	5	
<i>Teorētiskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana Psih7047</i>	I	2	3	4	5	
<i>Empīriskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana Psih7048</i>	I	2	3	4	5	
<i>Pētījuma rezultātu prezentēšana zinātniskā konferencē Psih7049</i>	I	2	3	4	5	
<i>Zinātniskā raksta sagatavošana un iesniegšana publicēšanai. Psih7050</i>	I	2	3	4	5	
<i>Promocijas darba pabeigšana un pirmsizstāvēšana Psih7051</i>	I	2	3	4	5	
Promocijas eksāmeni						
<i>Specializācijas nozare psiholoģijā– promocijas eksāmens II Psih 7034</i>	I	2	3	4	5	
<i>Promocijas eksāmens svešvalodā Valo 7040</i>	I	2	3	4	5	

Kādu ārvalstu viesprofesoru lekcijas vai seminārus esiet apmeklējuši doktorantūras studiju laikā, miniet šo profesoru uzvārdus (valsti): prof. Juri Aliks (Tartu Universitāte), IBRO kursi neiropsiholoģijā
 citi, norādiet kādi:

Turpmāk izvēlētās atbildes tukšās rūtiņas vietā iekopējiet, lūdzu, šo kvadrātiņu - vai ielieciet ×:

- Kā jūs vērtējat kopumā darbu regulārajās nozares doktorantu darba grupās ar savu vadītāju?
 teicami labi apmierinoši vāji ļoti vāji
Ja nepieciešamas izmaiņas, tad kādas? _____
- Vai jūs izmantojāt iespēju piedalīties kādā lekcijā ārvalstīs, vai apmaiņās programmā?
 vairākas reizes vienu reizi nepiedalījies
- Cik daudz zinātniskās konferencēs esiet piedalījies?
 2 un vairāk reizes vienu reizi nepiedalījies
- Kā jūs vērtējat doktora studiju programmas aktivitāšu/ nodarbību plānojumu?
 teicami labi apmierinoši vāji ļoti vāji
Ja nepieciešamas izmaiņas, tad kādas? _____
- Cik lielā mērā PDS programmas nodarbību plāns tiek ievērots (ņemot vērā savlaicīgu informācijas saņemšanu, ja kaut kas plānā mainās)?
 teicami labi apmierinoši vāji ļoti vāji
- Kā jūs vērtējat doktorantūras rīcībā esošo materiāli tehnisko nodrošinājuma (telpas, datoru pieejamību)?
 teicami labi apmierinoši vāji ļoti vāji
Ja kaut kas trūkst, tad kas? _____
- Kā jūs vērtējat doktorantu savstarpējo komunikāciju?
 teicami labi apmierinoši vāji ļoti vāji
- Kā jūs vērtējat LU bibliotēkas resursus un iespēju izmantot starpbibliotēku grāmatu pasūtījumus, e- grāmatas resursus?
 teicami labi apmierinoši vāji ļoti vāji
Ja kaut kas trūkst, tad kas? _____
- Kā jūs vērtējat elektronisko datu bāžu pieejamību (LU abonē PsychArticle, EBSCO, Web of Science, Science Direct)?
 teicami labi apmierinoši vāji ļoti vāji
Ja kaut kas trūkst, tad kas? _____

11. Vai „Psiholoģijas doktora studiju programmas un doktorantūras skolas vadlīnijas un metodiskie norādījumi Promocijas darba izstrādei” satur visu nepieciešamo informāciju? jums palīdz promocijas darba izstrādē?
 pilnībā gandrīz pilnībā daļēji nepietiekami
Kāda informācija trūkst? _____

12. Vai jūs apmierina informācijas aprīte par notiekošajām aktivitātēm PDS programmā ?
 teicami labi apmierinoši vāji ļoti vāji
Ja kaut kas trūkst, tad kas? _____

13. Cik lielā mērā jūs apmierina programmas piedāvātās iespējas piedalīties starptautiskās doktorantu un zinātnieku aktivitātēs?
 teicami labi apmierinoši vāji ļoti vāji
Ja kaut kas trūkst, tad kas? _____

14. Vai esiet saņēmis pietiekamu informāciju par ES fonda stipendijām?
 jā drīzāk jā nē

15. Vai jūs apmierina promocijas darba priekšizstāvēšanas procedūra?
 teicami labi apmierinoši vāji ļoti vāji
Ieteikumi uzlabojumiem? _____

16. Vai jūs apmierina programmas administrēšana?
 teicami labi apmierinoši vāji ļoti vāji
Ieteikumi direktorei? _____

17. Kā jūs vērtētu doktora studiju programmu kopumā (ieskaitot saturu, organizāciju, praktisko realizāciju, materiālo un informatīvo nodrošinājumu, iespēju veidot starptautiskus kontaktus, PDP darbu)? :

teicami -5 labi -4 apmierinoši -3 vāji -2 ļoti vāji -1

Jūsu priekšlikumi programmas uzlabošanai:

